အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

ပဉ္စကနိပါတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁ - ပဌမပဏ္ဏာသက (ပဌမသုတ်ငါးဆယ်)

- ၁ - သေခဗလဝဂ်
- ၂ - ဗလဝဂ်
- ၃ - ပဉ္စင်္ဂိကဝဂ်
- ၄ - သုမနဝဂ်
- ၅ - မုဏ္ဍရာဇဝဂ်

၂ - ဒုတိယပဏ္ဏာသက (ဒုတိယသုတ်ငါးဆယ်)

- (၆) ၁ - နီဝရဏဝဂ်
- (၇) ၂ - သညာဝဂ်
- (၈) ၃ - ယောဓာဇီဝဝဂ်
- (၉) ၄ - ထေရဝဂ်
- (၁၀) ၅ - ကကုဓဝဂ်

၃ - တတိယပဏ္ဏာသက (တတိယသုတ်ငါးဆယ်)

- (၁၁) ၁ - ဖာသုဝိဟာရဝဂ်
- (၁၂) ၂ - အန္ဓကဝိန္ဒဝဂ်
- (၁၃) ၃ - ဂိလာနဝဂ်
- (၁၄) ၄ - ရာဇဝဂ်
- (၁၅) ၅ - တိကဏ္ဍကီဝဂ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

ပဉ္စကနိပါတ်

ပဉ္စကနိပါတ် မာတိကာ ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

ပဉ္စကနိပါတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁ - ပဌမပဏ္ဏာသက (ပဌမသုတ်ငါးဆယ်)

၁ - သေခဗလဝဂ်

၁ - သံခိတ္တသုတ်

၂ - ဝိတ္ထတသုတ်

၃ - ဒုက္ခသုတ်

၄ - ယထာဘတသုတ်

၅ - သိက္ခာသုတ်

၆ - သမာပတ္တိသုတ်

၇ - ကာမသုတ်

၈ - စဝနသုတ်

၉ - ပဌမ အဂါရဝသုတ်

၁၀ - ဒုတိယ အဂါရဝသုတ်

------

၂ - ဗလဝဂ်

၁ - အနနုဿုတသုတ်

၂ - ကူဋသုတ်

၃ - သံခိတ္တသုတ်

၄ - ဝိတ္ထတသုတ်

၅ - ဒဋ္ဌဗ္ဗသုတ်

၆ - ပုနကူဋသုတ်

၇ - ပဌမ ဟိတသုတ်

၈ - ဒုတိယ ဟိတသုတ်

၉ - တတိယ ဟိတသုတ်

၁၀ - စတုတ္ထဟိတသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

ပဉ္စကနိပါတ်

၃ - ပဉ္စင်္ဂိကဝဂ်

------

၄ - သုမနဝဂ်

------

၅ - မုဏ္ဍရာဇဝဂ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

ပဉ္စကနိပါတ်

၂ - ဒုတိယပဏ္ဏာသက (ဒုတိယသုတ်ငါးဆယ်)

(၆) ၁ - နီဝရဏဝဂ်

------

(၇) ၂ - သညာဝဂ်

------

(၈) ၃ - ယောဓာဇီဝဝဂ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

ပဉ္စကနိပါတ်

(၉) ၄ - ထေရဝဂ်

------

(၁၀) ၅ - ကကုဓဝဂ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

ပဉ္စကနိပါတ်

၃ - တတိယပဏ္ဏာသက (တတိယသုတ်ငါးဆယ်)

(၁၁) ၁ - ဖာသုဝိဟာရဝဂ်

၁ - သာရဇ္ဇသုတ်
၂ - ဥဿင်္ကိတသုတ်
၃ - မဟာစောရသုတ်
၄ - သမဏ သုခုမာလသုတ်
၅ - ဖာသုဝိဟာရသုတ်
၆ - အာနန္ဒသုတ်
၇ - သီလသုတ်
၈ - အသေခသုတ်
၉ - စာတုဒ္ဒိသသုတ်
၁၀ - အရညသုတ်

------

(၁၂) ၂ - အန္ဓကဝိန္ဒဝဂ်

၁ - ကုလူပကသုတ်
၂ - ပစ္ဆာသမဏသုတ်
၃ - သမ္မာသမာဓိသုတ်
၄ - အန္ဓကဝိန္ဒသုတ်
၅ - မစ္ဆရိနီသုတ်
၆ - ဝဏ္ဏနာသုတ်
၇ - ဣဿုကိနီသုတ်
၈ - မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကသုတ်
၉ - မိစ္ဆာဝါစာသုတ်
၁၀ - မိစ္ဆာဝါယာမသုတ်

------

(၁၃) ၃ - ဂိလာနဝဂ်

၁ - ဂိလာနသုတ်
၂ - သတိသူပဋ္ဌိတသုတ်
၃ - ပဌမ ဥပဋ္ဌာကသုတ်
၄ - ဒုတိယ ဥပဋ္ဌာကသုတ်
၅ - ပဌမ အနာယုဿာသုတ်
၆ - ဒုတိယ အနာယုဿာသုတ်
၇ - ဝပကာသသုတ်
၈ - သမဏသုခသုတ်
၉ - ပရိကုပ္ပသုတ်
၁၀ - ဗျသနသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

ပဉ္စကနိပါတ်

(၁၄) ၄ - ရာဇဝဂ်

------

(၁၅) ၅ - တိကဏ္ဍကီဝဂ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

ပဉ္စကနိပါတ်

၄ - စတုတ္ထပဏ္ဏာသက (စတုတ္ထသုတ်ငါးဆယ်)

(၁၆) ၁ - သဒ္ဓမ္မဝဂ်

------

(၁၇) ၂ - အာဃာတဝဂ်

------

(၁၈) ၃ - ဥပါသကဝဂ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

ပဉ္စကနိပါတ်

(၁၉) ၄ - အရညဝဂ်

------

(၂၀) ၅ - ဗြာဟ္မဏဝဂ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

ပဉ္စကနိပါတ်

၅ - ပဉ္စမ ပဏ္ဏာသက (ပဉ္စမသုတ်ငါးဆယ်)

(၂၁) ၁ - ကိမိလဝဂ်

------

(၂၂) ၂ - အက္ကောသကဝဂ်

------

(၂၃) ၃ - ဒီဃစာရိကဝဂ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

ပဉ္စကနိပါတ်

(၂၄) ၄ - အာဝါသိကဝဂ်

၁ - အာဝါသိကသုတ်
၂ - ပိယသုတ်
၃ - သောဘနသုတ်
၄ - ဗဟူပကာရသုတ်
၅ - အနုကမ္ပသုတ်
၆ - ပဌမ အဝဏ္ဏာရဟသုတ်
၇ - ဒုတိယ အဝဏ္ဏာရဟသုတ်
၈ - တတိယ အဝဏ္ဏာရဟသုတ်
၉ - ပဌမ မစ္ဆရိယသုတ်
၁၀ - ဒုတိယ မစ္ဆရိယသုတ်

------

(၂၅) ၅ - ဒုစ္စရိတဝဂ်

၁ - ပဌမ ဒုစ္စရိတသုတ်
၂ - ပဌမ ကာယဒုစ္စရိတသုတ်
၃ - ပဌမ ဝစီဒုစ္စရိတသုတ်
၄ - ပဌမ မနောဒုစ္စရိတသုတ်
၅ - ဒုတိယ ဒုစ္စရိတသုတ်
၆ - ဒုတိယ ကာယဒုစ္စရိတသုတ်
၇ - ဒုတိယ ဝစီဒုစ္စရိတသုတ်
၈ - ဒုတိယ မနောဒုစ္စရိတသုတ်
၉ - သိဝထိကသုတ်
၁၀ - ပုဂ္ဂလပ္ပသာဒသုတ်

------

(၂၆) ၆ - ဥပသမ္ပဒါဝဂ်

၁ - ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗသုတ်
၂ - နိဿယသုတ်
၃ - သာမဏေရသုတ်
၄ - ပဉ္စမစ္ဆရိယသုတ်
၅ - မစ္ဆရိယပ္ပဟာနသုတ်
၆ - ပဌမ ဈာနသုတ်
၇ - ၁၃ - ဒုတိယ ဈာနသုတ် စသည်
ခုနစ်သုတ်
၁၄ - အပရပဌမဈာနသုတ်
၁၅ -၂၁ - အပရ ဒုတိယ ဈာနသုတ် စသည်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

ပဉ္စကနိပါတ်

၁ - သမ္မုတိပေယျာလ

၁ - ဘတ္တုဒ္ဒေသကသုတ်

၂ - ၁၄ - သေနာသနပညာပကသုတ် စသည်

၂ - သိက္ခာပဒပေယျာလ

၁ - ဘိက္ခုသုတ်

၂ - ၇ - ဘိက္ခုနီသုတ် စသည်

၈ - အာဇီဝကသုတ်

၉ - ၁၇ - နိဂဏ္ဌသုတ် စသည်

၃ - ရာဂပေယျာလ

ရာဂပေယျာလသုတ်

ပဉ္စကနိပါတ် မာတိကာ ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်
အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်
မြန်မာပြန်
ပဉ္စကနိပါတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁ - ပဌမပဏ္ဏာသက (ပဌမသုတ်ငါးဆယ်)

=== ၁ - သေခဗလဝဂ် ===

၁ - သံခိတ္တသုတ်

၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့က "အသျှင်ဘုရား" ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' အား။

ရှက်မှု 'ဟိရီ' အား။

ကြောက်လန့်မှု 'ဩတ္တပ္ပ' အား။

အားထုတ်မှု 'ဝီရိယ' အား။

သိမှု 'ပညာ' အား တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ "ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အားဖြစ်သော ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' အားနှင့် ပြည့်စုံစေမည်၊ ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အားဖြစ်သော ရှက်မှု 'ဟိရီ' အားနှင့် ပြည့်စုံစေမည်၊ ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အားဖြစ်သော ကြောက်လန့်မှု 'ဩတ္တပ္ပ' အားနှင့် ပြည့်စုံစေမည်၊ ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အားဖြစ်သော အားထုတ်မှု 'ဝီရိယ' အားနှင့် ပြည့်စုံစေမည်၊ ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အားဖြစ်သော သိမှု 'ပညာ' အားနှင့် ပြည့်စုံစေမည်" ဟု ကျင့်ရမည်၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောကြားတော်မူ၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားကို နှစ်လိုကုန်သည် ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြလေကုန်သတည်း။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - သေခဗလဝဂ် ===

၂ - ဝိတ္ထတသုတ်

၂။ ရဟန်းတို့ ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' အား။

ရှက်မှု 'ဟိရီ' အား။

ကြောက်လန့်မှု 'ဩတ္တပ္ပ' အား။

အားထုတ်မှု 'ဝီရိယ' အား။

သိမှု 'ပညာ' အား တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' အား ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' ရှိ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်နှင့် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို ယုံကြည်၏။

"ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ'နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော် မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏၊ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒူ မည်တော်မူ၏၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏၊ (သစ္စာလေးပါးတရားကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏" ဟု (ယုံကြည်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' အားဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ရှက်မှု 'ဟိရီ' အားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် အရှက်ရှိ၏၊ ကာယဒုစရိုက် ဝစီဒုစရိုက် မနောဒုစရိုက်တို့မှ ရှက်၏၊ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့သို့ ရောက်ခြင်းမှ ရှက်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ရှက်မှု 'ဟိရီ' အားဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ကြောက်လန့်မှု 'ဩတ္တပ္ပ' အားဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် ကြောက်လန့်မှုရှိ၏၊ ကာယဒုစရိုက် ဝစီဒုစရိုက် မနောဒုစရိုက်တို့မှ ကြောက်လန့်၏၊ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့သို့ ရောက်ခြင်းမှ ကြောက်လန့်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ကြောက်လန့်မှု 'ဩတ္တပ္ပ' အား ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အားထုတ်မှု 'ဝီရိယ' အားဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် အကုသိုလ် တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ်တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော ဝီရိယ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေထိုင်၏၊ အားနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ မြဲမြံသော လုံ့လရှိ၏၊ ကုသိုလ် တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချထားခြင်း မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အားထုတ်မှု 'ဝီရိယ' အားဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သိမှု 'ပညာ' အားဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာ တပည့်သည် ပညာရှိ၏၊ ဖြစ်မှု ပျက်မှုကို သိတတ်၍ ကိလေသာတို့ကို ဖောက်ခွဲနိုင်သည့် ဆင်းရဲ ကုန်ခန်းရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ကောင်းစွာ ရောက်စေနိုင်သော မြတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သိမှု 'ပညာ' အားဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အားငါးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ "ငါတို့သည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အားဖြစ်သော ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' အားနှင့် ပြည့်စုံစေမည်၊ ရှက်မှု 'ဟိရီ' အားနှင့်၊ ကြောက်လန့်မှု 'ဩတ္တပ္ပ' အားနှင့် အားထုတ်မှု 'ဝီရိယ' အားနှင့်၊ သိမှု 'ပညာ' အားနှင့် ပြည့်စုံစေမည်" ဟု ကျင့်ရမည်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - သေခဗလဝဂ် ===

၃ - ဒုက္ခသုတ်

၃။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ပြဲငြင်ခြင်း ပင်ပန်းခြင်း ပူပန်ခြင်းနှင့် တကွ ဆင်းရဲစွာ နေထိုင်ရ၏၊ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မကောင်းသော လားရာ 'ဒုဂ္ဂတိဘဝ' ကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။

အဘယ်တရား ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည်

ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' မရှိ။

ရှက်မှု 'ဟိရီ' မရှိ။

ကြောက်လန့်မှု 'ဩတ္တပ္ပ' မရှိ။

ပျင်းရိ၏။

ပညာမဲ့၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ငြိုငြင်ခြင်း ပင်ပန်းခြင်း ပူပန်ခြင်းနှင့်တကွ ဆင်းရဲစွာ နေထိုင်ရ၏၊ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မကောင်းသော လားရာ 'ဒုဂ္ဂတိဘဝ' ကို (မချွတ်ရလိမ့်မည် ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ယခုဘဝ၌ပင် မငြိုငြင် မပင်ပန်းဘဲ မပူပန်ရမူ၍ ချမ်းသာစွာ နေထိုင်ရ၏၊ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ 'သုဂတိဘဝ' ကို (မချွတ် ရလိမ့်မည် ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။

အဘယ် တရားငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည်

ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' ရှိ၏။

ရှက်မှု 'ဟိရီ' ရှိ၏။

ကြောက်လန့်မှု 'ဩတ္တပ္ပ' ရှိ၏။

ထက်သန်သော 'ဝီရိယ' ရှိ၏။

သိမှု 'ပညာ' ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် မငြိုငြင် မပင်ပန်းဘဲ မပူပန်ရမူ၍ ချမ်းသာစွာ နေထိုင်ရ၏၊ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ 'သုဂတိဘဝ' ကို (မချွတ် ရလိမ့်မည် ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - သေခဗလဝဂ် ===

၄ - ယထာဘတသုတ်

၄။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ်တရား ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည်

ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' မရှိ။

ရှက်မှု 'ဟိရီ' မရှိ။

ကြောက်လန့်မှု 'ဩတ္တပ္ပ' မရှိ။

ပျင်းရိ၏။

ပညာမဲ့၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ်တရား ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည်

ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' ရှိ၏။

ရှက်မှု 'ဟိရီ' ရှိ၏။

ကြောက်လန့်မှု 'သြတ္တပ္ပ' ရှိ၏။

ထက်သန်သော ဝီရိယရှိ၏။

သိမှု 'ပညာ' ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - သေခဗလဝဂ် ===

၅ - သိက္ခာသုတ်

၅။ ရဟန်းတို့ ရဟန်း ဖြစ်စေ ရဟန်းမိန်းမ ဖြစ်စေ မည်သူမဆို သိက္ခာချ၍ လူထွက်၏၊ ယခုဘဝ၌ပင် ပြောဆို ကဲ့ရဲ့ဖွယ် အကြောင်းငါးမျိုးတို့သည် ထိုသူ့ထံသို့ ရောက်လာကုန်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

သင့်အား ကုသိုလ် တရားတို့၌ ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' မည်သည်လည်း မရှိတော့ပြီ။

သင့်အား ကုသိုလ် တရားတို့၌ ရှက်မှု 'ဟိရီ' မည်သည်လည်း မရှိတော့ပြီ။

သင့်အား ကုသိုလ် တရားတို့၌ ကြောက်လန့်မှု 'သြတ္တပ္ပ' မည်သည်လည်း မရှိတော့ပြီ။

သင့်အား ကုသိုလ် တရားတို့၌ အားထုတ်မှု 'ဝီရိယ' မည်သည်လည်း မရှိတော့ပြီ။

သင့်အား ကုသိုလ် တရားတို့၌ သိမှု 'ပညာ' မည်သည်လည်း မရှိတော့ပြီ။

ရဟန်းတို့ ရဟန်း ဖြစ်စေ ရဟန်းမိန်းမ ဖြစ်စေ မည်သူမဆို သိက္ခာချ၍ လူထွက်၏၊ ယခုဘဝ၌ပင် ပြောဆို ကဲ့ရဲ့ဖွယ် အကြောင်းငါးမျိုးတို့သည် ထိုသူ့ထံသို့ ရောက်လာကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်း ဖြစ်စေ ရဟန်းမိန်းမ ဖြစ်စေ မည်သူမဆို ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းနှင့်တကွ လည်း မျက်ရည်ရွှဲစို ငိုယိုလျက် ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး၏၊ ယခုဘဝ၌ပင် ချီးကျူးဖွယ် အကြောင်း ငါးမျိုးတို့သည် ထိုသူ့ထံသို့ ရောက်လာကုန်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

သင့်အား ကုသိုလ် တရားတို့၌ ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' မည်သည်လည်း ရှိ၏။

သင့်အား ကုသိုလ် တရားတို့၌ ရှက်မှု 'ဟိရီ' မည်သည်လည်း ရှိ၏။

သင့်အား ကုသိုလ် တရားတို့၌ ကြောက်လန့်မှု 'ဩတ္တပ္ပ' မည်သည်လည်း ရှိ၏။

သင့်အား ကုသိုလ် တရားတို့၌ အားထုတ်မှု 'ဝီရိယ' မည်သည်လည်း ရှိ၏။

သင့်အား ကုသိုလ် တရားတို့၌ သိမှု 'ပညာ' မည်သည်လည်း ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်း ဖြစ်စေ ရဟန်းမိန်းမ ဖြစ်စေ မည်သူမဆို ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းနှင့်တကွ လည်း မျက်ရည်ရွှဲစို ငိုယိုလျက် ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး၏၊ ယခုဘဝ၌ပင် ချီးကျူးဖွယ် အကြောင်း ငါးမျိုးတို့သည် ထိုသူ့ထံသို့ ရောက်လာကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - သေခဗလဝဂ် ===

၆ - သမာပတ္တိသုတ်

၆။ ရဟန်းတို့ ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' သည် ကုသိုလ် တရားတို့၌ တည်နေသမျှ ကာလပတ်လုံး အကုသိုလ် မဖြစ်ပေါ်နိုင်၊ ရဟန်းတို့ ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' ပျောက်ကွယ်၍ မယုံကြည်မှု မြေးယှက် တည်နေသောအခါ၌ မူကား အကုသိုလ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ရဟန်းတို့ ရှက်မှု 'ဟိရီ'သည် ကုသိုလ် တရားတို့၌ တည်နေသမျှ ကာလပတ်လုံး အကုသိုလ် မဖြစ်ပေါ်နိုင်၊ ရဟန်းတို့ ရှက်မှု 'ဟိရီ' ပျောက်ကွယ်၍ မရှက်မှု 'အဟိရီက' မြေးယှက် တည်နေသော အခါ၌မူကား အကုသိုလ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ရဟန်းတို့ ကြောက်လန့်မှု 'ဩတ္တပ္ပ'သည် ကုသိုလ် တရားတို့၌ တည်နေသမျှ ကာလပတ်လုံး အကုသိုလ် မဖြစ်ပေါ်နိုင်၊ ရဟန်းတို့ ကြောက်လန့်မှု 'ဩတ္တပ္ပ' ပျောက်ကွယ်၍ မကြောက်လန့်မှု 'အနောတ္တပ္ပ' မြေးယှက် တည်နေသော အခါ၌မူကား အကုသိုလ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ရဟန်းတို့ အားထုတ်မှု 'ဝီရိယ'သည် ကုသိုလ် တရားတို့၌ တည်နေသမျှ ကာလပတ်လုံး အကုသိုလ် မဖြစ်ပေါ်နိုင်၊ ရဟန်းတို့ အားထုတ်မှု 'ဝီရိယ' ပျောက်ကွယ်၍ ပျင်းရိမှု မြေးယှက် တည်နေသော အခါ၌ မူကား အကုသိုလ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ရဟန်းတို့ သိမှု 'ပညာ'သည် ကုသိုလ် တရားတို့၌ တည်နေသမျှ ကာလပတ်လုံး အကုသိုလ် မဖြစ်ပေါ်နိုင်၊ ရဟန်းတို့ သိမှု 'ပညာ' ပျောက်ကွယ်၍ မသိမှု မြေးယှက် တည်နေသော အခါ၌မူကား အကုသိုလ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - သေခဗလဝဂ် ===

၇ - ကာမသုတ်

၇။ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် များသောအားဖြင့် ကာမဂုဏ်တို့၌ မွေ့လျော် ပျော်ပိုက်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အမျိုးကောင်းသားသည် မြက်ရိတ် တံစဉ်နှင့် မြက်ထမ်း ထမ်းပိုးကို စွန့်ပစ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ပါမူ "ယုံကြည်မှုဖြင့် ရဟန်းပြုသော 'သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတ' အမျိုးကောင်းသား" ဟု ဆိုသင့်၏။

ထိုသို့ ဆိုသင့်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း။

ရဟန်းတို့ မည်သည့် ကာမဂုဏ်မျိုးမဆို ပျိုမျစ်နုနယ် ငယ်ရွယ်သူသာ ရနိုင်၏၊ ရဟန်းတို့ အောက်တန်းစား ကာမဂုဏ် ဖြစ်စေ အလတ်တန်းစား ကာမဂုဏ် ဖြစ်စေ အထက်တန်းစား ကာမဂုဏ် ဖြစ်စေ ကာမဂုဏ် အားလုံးတို့သည် "ကာမဂုဏ်တို့" ဟူ၍သာ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ပက်လက် အိပ်တတ်ကာမျှဖြစ်၍ နုနယ်ငယ်ရွယ်သော သူငယ်သည် အထိန်း၏ ပေါ့လျော့မှုကြောင့် သစ်သားစကို ဖြစ်စေ အိုးခြမ်းကွဲကို ဖြစ်စေ မျိုရာ၏၊ ထိုအရာကို အထိန်းသည် အလျင်အမြန် နှလုံးသွင်းပြီးလျှင် အလျင်အမြန် ထုတ်ယူရာ၏၊ အကယ်၍ အလျင်အမြန် ထုတ်ယူရန် မတတ်နိုင်ပါမူ လက်ဝဲလက်ဖြင့် ဦးခေါင်းကို ကိုင်ကာ လက်ယာလက်ဖြင့် လက်ညှိုးကို ကွေး၍ သွေးနှင့် တကွ သော်လည်း ထုတ်ယူရာ၏။

ထိုသို့ ပြုရခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ သူငယ်ကို ညှဉ်းပန်းမှုသည်ကား ရှိပေ၏၊ မရှိ ဟု ငါ မဆို၊ ရဟန်းတို့ သို့ပင်ရှိလင့်ကစား အကျိုးကို လိုလား၍ အစီးအပွါးကို ရှာမှီးတတ် သနား စောင့် ရှောက်တတ်သော အထိန်းသည် သနား စောင့်ရှောက်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ဤအမှုမျိုးကို ပြုလုပ်သင့် သည်သာတည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုသူငယ် ကြီးပြင်းလာ၍ အသိဉာဏ် ရှိလောက်သောအခါ အထိန်းသည် ထိုသူငယ်၌ ကြည့်ရှုဖွယ် မလို၊ ဤအခါ၌ သူငယ်သည် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်နိုင်သူ ဖြစ်၏၊ မေ့လျော့တော့မည် မဟုတ်ချေ။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ရဟန်းသည် ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' ရှက်မှု 'ဟိရီ' ကြောက်လန့်မှု 'ဩတ္တပ္ပ' အားထုတ်မှု 'ဝီရိယ' သိမှု 'ပညာ' တို့ဖြင့် ကုသိုလ် တရားတို့၌ (ပြုလုပ်သင့်သည်ကို) မပြုလုပ်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး ငါသည် ထိုရဟန်းကို စောင့်ရှောက် ထိန်းသိမ်းထားရမည်သာတည်း။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' ရှက်မှု 'ဟိရီ' ကြောက်လန့်မှု 'ဩတ္တပ္ပ' အားထုတ်မှု 'ဝီရိယ' သိမှု 'ပညာ' တို့ဖြင့် ကုသိုလ် တရားတို့၌ (ပြုလုပ်သင့်သည်ကို) ပြုလုပ်သော ဤအခါ၌မူကား

ငါသည် ထိုရဟန်း၌ ကြည့်ရှုဖွယ် မလို၊ ဤအခါ၌ ရဟန်းသည် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်နိုင်သူ ဖြစ်ပေ၏၊ မေ့လျော့တော့မည် မဟုတ်ချေ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - သေခဗလဝဂ် ===

၈ - စဝနသုတ်

၈။ ရဟန်းတို့ တရား ငါးမျိုးနှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ရွေ့လျောရ၏၊ သူတော်ကောင်း တရား (သာသနာတော်)၌ မတည်နိုင်။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' မရှိသော ရဟန်းသည် ရွေ့လျောရ၏၊ သူတော်ကောင်းတရား၌ မတည်နိုင်။

ရှက်မှု 'ဟိရီ' မရှိသော ရဟန်းသည် ရွေ့လျောရ၏၊ သူတော်ကောင်းတရား၌ မတည်နိုင်။

ကြောက်လန့်မှု 'ဩတ္တပ္ပ' မရှိသော ရဟန်းသည် ရွေ့လျောရ၏၊ သူတော်ကောင်းတရား၌ မတည်နိုင်။

ပျင်းရိသော ရဟန်းသည် ရွေ့လျောရ၏၊ သူတော်ကောင်းတရား၌ မတည်နိုင်။

သိမှု 'ပညာ' မရှိသော ရဟန်းသည် ရွေ့လျောရ၏၊ သူတော်ကောင်းတရား၌ မတည်နိုင်။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ရွေ့လျောရ၏၊ သူတော်ကောင်းတရား (သာသနာတော်)၌ မတည်နိုင်။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မရွေ့လျောနိုင်၊ သူတော်ကောင်းတရား (သာသနာတော်)၌ တည်နိုင်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' ရှိသော ရဟန်းသည် မရွေ့လျောနိုင်၊ သူတော်ကောင်းတရား၌ တည်နိုင်၏။

ရှက်မှု 'ဟိရီ' ရှိသော ရဟန်းသည် မရွေ့လျောနိုင်၊ သူတော်ကောင်းတရား၌ တည်နိုင်၏။

ကြောက်လန့်မှု 'ဩတ္တပ္ပ' ရှိသော ရဟန်းသည် မရွေ့လျောနိုင်၊ သူတော်ကောင်းတရား၌ တည်နိုင်၏။

ထက်သန်သော ဝီရိယရှိသော ရဟန်းသည် မရွေ့လျောနိုင်၊ သူတော်ကောင်းတရား၌ တည်နိုင်၏။

သိမှု 'ပညာ' ရှိသော ရဟန်းသည် မရွေ့လျောနိုင်၊ သူတော်ကောင်းတရား၌ တည်နိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မရွေ့လျောနိုင်၊ သူတော်ကောင်းတရား (သာသနာတော်) ၌ တည်နိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - သေခဗလဝဂ် ===

၉ - ပဥ္စမ အဂါရဝသုတ်

၉။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှုမရှိသော ရဟန်းသည် ရွေ့လျောရ၏၊ သူတော်ကောင်းတရား (သာသနာတော်)၌ မတည်နိုင်။

အဘယ်တရားငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'မရှိ၍ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှုမရှိသော ရဟန်းသည် ရွေ့လျောရ၏၊ သူတော်ကောင်းတရား (သာသနာတော်)၌ မတည်နိုင်။

ရှက်မှု 'ဟိရီ' မရှိ၍ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှုမရှိသော ရဟန်းသည် ရွေ့လျောရ၏၊ သူတော်ကောင်းတရား၌ မတည်နိုင်။

ကြောက်လန့်မှု 'ဩတ္တပ္ပ' မရှိ၍ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှုမရှိသော ရဟန်းသည် ရွေ့လျောရ၏၊ ဥူတော်ကောင်း တရား၌ မတည်နိုင်။

ပျင်းရိ၍ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု မရှိသော ရဟန်းသည် ရွေ့လျောရ၏၊ သူတော်ကောင်းတရား၌ မတည်နိုင်။

သိမှု 'ပညာ' မရှိ၍ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှုမရှိသော ရဟန်းသည် ရွေ့လျောရ၏၊ သူတော်ကောင်းတရား၌ မတည်နိုင်။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံ၍ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု မရှိသော ရဟန်းသည် ရွေ့လျောရ၏၊ သူတော်ကောင်းတရား (သာသနာတော်)၌ မတည်နိုင်။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံ၍ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှုရှိသော ရဟန်းသည် မရွေ့လျောနိုင်၊ သူတော်ကောင်းတရား (သာသနာတော်)၌ တည်နိုင်၏။

အဘယ်တရားငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'ရှိ၍ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှုရှိသော ရဟန်းသည် မရွေ့လျောနိုင်၊ သူတော်ကောင်းတရား၌ တည်နိုင်၏။

ရှက်မှု 'ဟိရီ' ရှိ၍ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှုရှိသော ရဟန်းသည် မရွေ့လျောနိုင်၊ သူတော်ကောင်းတရား၌ တည်နိုင်၏။

ကြောက်လန့်မှု 'ဩတ္တပ္ပ' ရှိ၍ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှုရှိသော ရဟန်းသည် မရွေ့လျောနိုင်၊ ဥူတော်ကောင်းတရား၌ တည်နိုင်၏။

ထက်သန်သော ဝီရိယရှိ၍ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှုရှိသော ရဟန်းသည် မရွေ့လျောနိုင်၊ သူတော်ကောင်းတရား၌ တည်နိုင်၏။

သိမှု 'ပညာ' ရှိ၍ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှုရှိသော ရဟန်းသည် မရွေ့လျောနိုင်၊ သူတော်ကောင်းတရား၌ တည်နိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံ၍ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှုရှိသော ရဟန်းသည် မရွေ့လျောနိုင်၊ သူတော်ကောင်းတရား (သာသနာတော်)၌ တည်နိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - သေခဝလဝဂ် ===

၁၀ - ဒုတိယ အဂါရဝသုတ်

၁၀။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံ၍ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု မရှိသော ရဟန်းသည် ဤဓမ္မဝိနယ (သာသနာတော်)၌ ကြီးပွါး စည်ပင် ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရန် မထိုက်တန်ချေ။

အဘယ် တရား ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' မရှိ၍ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှုမရှိသော ရဟန်းသည် ဤဓမ္မဝိနယ (သာသနာတော်)၌ ကြီးပွါး စည်ပင် ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရန် မထိုက်တန်။

ရှက်မှု 'ဟိရီ' မရှိ၍ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု မရှိသော ရဟန်းသည် ဤဓမ္မဝိနယ၌ ကြီးပွါး စည်ပင် ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရန် မထိုက်တန်။

ကြောက်လန့်မှု 'ဩတ္တပ္ပ' မရှိ၍ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု မရှိသော ရဟန်းသည် ဤဓမ္မဝိနယ၌ ကြီးပွါး စည်ပင် ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရန် မထိုက်တန်။

ပျင်းရိ၍ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု မရှိသော ရဟန်းသည် ဤဓမ္မဝိနယ၌ ကြီးပွါး စည်ပင် ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရန် မထိုက်တန်။

သိမှု 'ပညာ' မရှိ၍ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု မရှိသော ရဟန်းသည် ဤဓမ္မဝိနယ၌ ကြီးပွါး စည်ပင် ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရန် မထိုက်တန်။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံ၍ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု မရှိသော ရဟန်းသည် ဤဓမ္မဝိနယ (သာသနာတော်)၌ ကြီးပွါး စည်ပင် ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရန် မထိုက်တန်ချေ။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံ၍ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု ရှိသော ရဟန်းသည် ဤဓမ္မဝိနယ (သာသနာတော်)၌ ကြီးပွါး စည်ပင် ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရန် ထိုက်တန်၏။

အဘယ် တရား ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' ရှိ၍ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှုရှိသော ရဟန်းသည် ဤဓမ္မဝိနယ၌ ကြီးပွါး စည်ပင် ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရန် ထိုက်တန်၏။

ရှက်မှု 'ဟိရီ' ရှိ၍ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု ရှိသော ရဟန်းသည် ဤဓမ္မဝိနယ၌ ကြီးပွါး စည်ပင် ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရန် ထိုက်တန်၏။

ကြောက်လန့်မှု 'ဩတ္တပ္ပ' ရှိ၍ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု ရှိသော ရဟန်းသည် ဤဓမ္မဝိနယ၌ ကြီးပွါး စည်ပင် ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရန် ထိုက်တန်၏။

ထက်သန်သော ဝီရိယ ရှိ၍ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု ရှိသော ရဟန်းသည် ဤဓမ္မဝိနယ၌ ကြီးပွါး စည်ပင် ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရန် ထိုက်တန်၏။

သိမှု 'ပညာ' ရှိ၍ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု ရှိသော ရဟန်းသည် ဤဓမ္မဝိနယ၌ ကြီးပွါး စည်ပင် ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရန် ထိုက်တန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံ၍ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု ရှိသော ရဟန်းသည် ဤဓမ္မဝိနယ (သာသနာတော်)၌ ကြီးပွါး စည်ပင် ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရန် ထိုက်တန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော သေခဝလဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဗလဝဂ် ===

၁ - အနနုဿုတသုတ်

၁၁။ ရဟန်းတို့ (ဘုရားမဖြစ်မီ) ရှေးက မကြားဘူးသေးသော (သစ္စာလေးပါး) တရားတို့၌ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ အပြီးအဆုံး တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်၏ ဟု ငါဝန်ခံ၏။

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရား၏ အားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

ယင်းအားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်သော အရာ (ဘုရားအဖြစ်) ကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆို၏၊ ၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' အား။

ရှက်မှု 'ဟိရီ' အား။

ကြောက်လန့်မှု 'ဩတ္တပ္ပ' အား။

အားထုတ်မှု 'ဝီရိယ' အား။

သိမှု 'ပညာ' အား တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရား၏ အားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

ယင်းအားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်သောအရာ (ဘုရားအဖြစ်) ကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆို၏၊ ၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဗလဝဂ် ===

၂ - ကူဋသုတ်

၁၂။ ရဟန်းတို့ ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' အား။

ရှက်မှု 'ဟိရီ' အား။

ကြောက်လန့်မှု 'ဩတ္တပ္ပ' အား။

အားထုတ်မှု 'ဝီရိယ' အား။

သိမှု 'ပညာ' အား တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဤအားငါးမျိုးတို့တွင် ပညာအားသည် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏၊ (ကျန်သောအားတို့ကို) သိမ်းယူနိုင်၏၊ ပေါင်းစုနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ အထွတ်ရှိသော အိမ်တွင် အထွတ်သည် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်သကဲ့သို့ (အခြင်ရနယ်တို့ကို) သိမ်းယူနိုင် သကဲ့သို့ ပေါင်းစုနိုင် သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဤအားငါးမျိုးတို့တွင် ထိုပညာအားသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏၊ (ကျန်သောအားတို့ကို) သိမ်းယူနိုင်၏၊ ပေါင်းစုနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် "ငါတို့သည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အားဖြစ်သော ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' အားနှင့် ပြည့်စုံစေမည်၊ ရှက်မှု 'ဟိရီ' အားနှင့်။ ကြောက်လန့်မှု 'ဩတ္တပ္ပ' အားနှင့်။ အားထုတ်မှု 'ဝီရိယ' အားနှင့်။ ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အားဖြစ်သော သိမှု 'ပညာ' အားနှင့် ပြည့်စုံစေမည်" ဟု ကျင့်ရမည်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဗလဝဂ် ===

၃ - သံခိတ္တသုတ်

၁၃။ ရဟန်းတို့ အားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' အား။

အားထုတ်မှု 'ဝီရိယ' အား။

အောက်မေ့မှု 'သတိ' အား။

တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' အား။

သိမှု 'ပညာ' အား တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား အားငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဗလဝဂ် ===

၄ - ဝိတ္ထတသုတ်

၁၄။ ရဟန်းတို့ အားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ အား။

အားထုတ်မှု ‘ဝီရိယ’ အား။

အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ အား။

တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ အား။

သိမှု ‘ပညာ’ အား တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ အားဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် ယုံကြည်မှု‘သဒ္ဓါ’ ရှိ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်နှင့် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ယုံကြည်၏။

“ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏၊ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရဏ’နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူ တတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏၊ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒူ မည်တော်မူ၏၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏၊ (သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏” ဟု (ယုံကြည်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ အားဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အားထုတ်မှု ‘ဝီရိယ’ အားဟူသည် အဘယ်နည်း။

ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ်တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော ဝီရိယရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ အားနှင့်ပြည့်စုံ၏၊ မြဲမြံသော လုံ့လရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချထားခြင်း မရှိ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အားထုတ်မှု ‘ဝီရိယ’ အားဟူ၍ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ အားဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် သတိရှိ၏၊ လွန်ကဲ ရင့်ကျက်သော သတိနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ကြာမြင့်စွာက ပြုလုပ်ခဲ့သည်ကို လည်းကောင်း၊ ကြာမြင့်စွာက ပြောဆိုခဲ့သည်ကို လည်းကောင်း အောက်မေ့နိုင်၏၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’ အားဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' အားဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်'နှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း ဝိစာရ'နှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ 'ဝိဝေကဇ' ကင်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

ဝိတက် ဝိစာရ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော၊ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ'ကို ဖြစ်ပွားစေတတ်သော၊ ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' မရှိသော၊ သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' မရှိသော၊ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် သတိ, သမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက်နေ၏၊ ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏၊ အကြင် (တတိယစျာန်) ကြောင့် ထိုသူကို "လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ" ဟု အရိယာ (ပုဂ္ဂိုလ်)တို့သည် ပြောကြားကုန်၏၊ ထိုတတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ရှေးဦးကပင်လျှင် ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ချုပ်နှင့်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ဆင်းရဲ ချမ်းသာမရှိသော လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ' ကြောင့် ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' အားဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သိမှု'ပညာ' အားဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် ပညာရှိ၏၊ ဖြစ်မှု ပျက်မှုကို သိတတ်၍ ကိလေသာတို့ကို ဖောက်ခွဲနိုင်သည့် ဆင်းရဲ ကုန်ခန်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ကောင်းစွာ ရောက်စေနိုင်သော မြတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သိမှု'ပညာ' အားဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အားတို့သည် ဤငါးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဗလဝဂ် ===

၅ - ဒဋ္ဌဗ္ဗသုတ်

၁၅။ ရဟန်းတို့ အားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'အား၊ အားထုတ်မှု 'ဝီရိယ' အား၊ အောက်မေ့မှု 'သတိ' အား၊ တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' အား၊ သိမှု 'ပညာ' အားတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အဘယ်တို့၌ ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' အားကို (အကြီးအမှူးဟူ၍) မှတ်အပ်သနည်း၊ သောတာပန်ဖြစ်ကြောင်း အင်္ဂါလေးမျိုးတို့၌ ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' အားကို (အကြီးအမှူးဟူ၍) မှတ်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်တို့၌ အားထုတ်မှု 'ဝီရိယ' အားကို မှတ်အပ်သနည်း၊ သမ္မပ္ပဓာန် လေးပါးတို့၌ အားထုတ်မှု 'ဝီရိယ' အားကို မှတ်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်တို့၌ အောက်မေ့မှု 'သတိ' အားကို မှတ်အပ်သနည်း၊ သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့၌ အောက်မေ့မှု 'သတိ' အားကို မှတ်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်တို့၌ တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' အားကို မှတ်အပ်သနည်း၊ ဈာန်လေးပါးတို့၌ တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' အားကို မှတ်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်တို့၌ သိမှု'ပညာ' အားကို မှတ်အပ်သနည်း၊ အရိယသစ္စာလေးပါးတို့၌ သိမှု'ပညာ' အားကို မှတ်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ အားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဗလဝဂ် ===

၆ - ပုနကူဋသုတ်

၁၆။ ရဟန်းတို့ အားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'အား၊ အားထုတ်မှု 'ဝီရိယ'အား၊ အောက်မေ့မှု 'သတိ'အား၊ တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'အား၊ သိမှု'ပညာ'အားတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အားတို့သည် ဤငါးမျိုး တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအားငါးမျိုးတို့တွင် ပညာအားသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏၊ (ကျန်သောအားတို့ကို) သိမ်းယူနိုင်၏၊ ပေါင်းစုနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ အထွတ်ရှိသော အိမ်တွင် အထွတ်သည် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်သကဲ့သို့၊ (အခြင်ရနယ်တို့ကို) သိမ်းကျုံး ယူနိုင် သကဲ့သို့၊ ပေါင်းစုနိုင် သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဤအား ငါးမျိုးတို့တွင် ပညာအားသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏၊ (ကျန်သောအားတို့ကို) သိမ်းယူနိုင်၏၊ ပေါင်းစုနိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဗလဝဂ် ===

၇ - ပဌမ ဟိတသုတ်

၁၇။ ရဟန်းတို့ တရား ငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ အစီးအပွါး အလို့ငှါသာ ကျင့်၏၊ သူတစ်ပါး၏ အစီးအပွါး အလို့ငှါ မကျင့်။

အဘယ် တရား ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မိမိကား သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သူတစ်ပါးကိုမူ သီလနှင့် ပြည့်စုံစေရန် မဆောက်တည်စေ။ မိမိကား သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သူတစ်ပါးကိုမူ သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံစေရန် မဆောက်တည်စေ။ မိမိကား ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သူတစ်ပါးကိုမူ ပညာနှင့် ပြည့်စုံစေရန် မဆောက်တည်စေ။ မိမိကား (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်ခြင်း 'ဝိမုတ္တိ' နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သူတစ်ပါးကိုမူ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်ခြင်း 'ဝိမုတ္တိ' နှင့် ပြည့်စုံစေရန် မဆောက်တည်စေ။ မိမိကား (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှုကို ဆင်ခြင်တတ်သော 'ပစ္စဝေက္ခဏာ' ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သူတစ်ပါးကိုမူ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှုကို ဆင်ခြင်တတ်သော 'ပစ္စဝေက္ခဏာ' ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံစေရန် မဆောက်တည်စေ။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ အစီးအပွါး အလို့ငှါသာ ကျင့်၏၊ သူတစ်ပါး၏ အစီးအပွါး အလို့ငှါ မကျင့် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဗလဝဂ် ===

၈ - ဒုတိယ ဟိတသုတ်

၁၈။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သူတစ်ပါး၏ အစီးအပွါး အလို့ငှါသာ ကျင့်၏၊ မိမိ၏ အစီးအပွါး အလို့ငှါ မကျင့်။

အဘယ်တရား ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မိမိကား သီလနှင့် မပြည့်စုံ၊ သူတစ်ပါးကိုမူ သီလနှင့် ပြည့်စုံစေရန် ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကား တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' နှင့် မပြည့်စုံ၊ သူတစ်ပါးကိုမူ သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံစေရန် ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကား ပညာနှင့် မပြည့်စုံ၊ သူတစ်ပါးကိုမူ ပညာနှင့် ပြည့်စုံစေရန် ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကား (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ'နှင့် မပြည့်စုံ၊ သူတစ်ပါးကိုမူ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ' နှင့် ပြည့်စုံစေရန် ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကား (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှုကို ဆင်ခြင်တတ်သော 'ပစ္စဝေက္ခဏာ' ဉာဏ်အမြင်နှင့် မပြည့်စုံ၊ သူတစ်ပါးကိုမူ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှုကို ဆင်ခြင်တတ်သော 'ပစ္စဝေက္ခဏာ' ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံစေရန် ဆောက်တည်စေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သူတစ်ပါး၏ အစီးအပွါး အလို့ငှါသာ ကျင့်၏၊ မိမိ၏ အစီးအပွါး အလို့ငှါ မကျင့် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဗလဝဂ် ===

၉ - တတိယ ဟိတသုတ်

၁၉။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ အစီးအပွါး အလို့ငှါလည်း မကျင့်၊ သူတစ်ပါး၏ အစီးအပွါး အလို့ငှါလည်း မကျင့်။

အဘယ်တရား ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မိမိလည်း သီလနှင့် မပြည့်စုံ၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း သီလနှင့် ပြည့်စုံစေရန် မဆောက်တည်စေ။ မိမိလည်း တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'နှင့် မပြည့်စုံ၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'နှင့် ပြည့်စုံစေရန် မဆောက်တည်စေ။ မိမိလည်း ပညာနှင့် မပြည့်စုံ၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ပညာနှင့် ပြည့်စုံစေရန် မဆောက်တည်စေ။ မိမိလည်း (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ'နှင့် မပြည့်စုံ၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ'နှင့် ပြည့်စုံစေရန် မဆောက်တည်စေ။ မိမိလည်း (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှုကို ဆင်ခြင်တတ်သော 'ပစ္စဝေက္ခဏာ'

ဉာဏ်အမြင်နှင့် မပြည့်စုံ၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှုကို ဆင်ခြင်တတ်သော 'ပစ္စဝေက္ခဏာ' ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံစေရန် မဆောက်တည်စေ။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ အစီးအပွါး အလို့ငှါလည်း မကျင့်၊ သူတစ်ပါး၏ အစီးအပွါး အလို့ငှါလည်း မကျင့် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဗလဝဂ် ===

၁၀ - စတုတ္ထဟိတသုတ်

၂၀။ ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ အစီးအပွါး အလို့ငှါလည်း ကျင့်၏၊ သူတစ်ပါး၏ အစီးအပွါး အလို့ငှါလည်း ကျင့်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မိမိလည်း သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း သီလနှင့် ပြည့်စုံစေရန် ဆောက်တည်စေ၏၊ မိမိလည်း တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' နှင့် ပြည့်စုံစေရန် ဆောက်တည်စေ၏၊ မိမိလည်း ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ပညာနှင့် ပြည့်စုံစေရန် ဆောက်တည်စေ၏၊ မိမိလည်း (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ' နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ'နှင့် ပြည့်စုံစေရန် ဆောက်တည်စေ၏၊ မိမိလည်း (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှုကို ဆင်ခြင်တတ်သော 'ပစ္စဝေက္ခဏာ' ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှုကို ဆင်ခြင်တတ်သော 'ပစ္စဝေက္ခဏာ' ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံစေရန် ဆောက်တည်စေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ အစီးအပွါး အလို့ငှါလည်း ကျင့်၏၊ သူတစ်ပါး၏ အစီးအပွါး အလို့ငှါလည်း ကျင့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် ဗလဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ပဉ္စင်္ဂီကဝဂ် ===

၁ - ပဉ္စမ အဂါရဝသုတ်

၂၁။ ရဟန်းတို့ ရိုသေမှု, တုပ်ဝပ်မှု, တူသော အသက်မွေးမှု မရှိသော ထိုရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ မြတ်သော ကျင့်ဝတ်တရားကို ဖြည့်ကျင့်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် စင်စစ် မရှိနိုင်ချေ။

မြတ်သော ကျင့်ဝတ် တရားကို မဖြည့်ကျင့်မူ၍ ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော တရားကို ဖြည့်ကျင့်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်။

ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော တရားကို မဖြည့်ကျင့်မူ၍ သီလတို့ကို ဖြည့်ကျင့်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်။

သီလတို့ကို မဖြည့်ကျင့်မူ၍ မှန်ကန်သော အယူ 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ' ကို ဖြည့်ကျင့်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်။

မှန်ကန်သော အယူ 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ' ကို မဖြည့်ကျင့်မူ၍ မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှု 'သမ္မာသမာဓိ' ကို ဖြည့်ကျင့်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်။

ရဟန်းတို့ ရိုသေမှု, တုပ်ဝပ်မှု, တူသော အသက်မွေးမှု ရှိသော ထိုရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ မြတ်သော ကျင့်ဝတ်တရားကို ဖြည့်ကျင့်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် စင်စစ် ရှိနိုင်၏။

မြတ်သော ကျင့်ဝတ်တရားကို ဖြည့်ကျင့်လတ်သော် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော တရားကို ဖြည့်ကျင့်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် ရှိနိုင်၏။

ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော တရားကို ဖြည့်ကျင့်လတ်သော် သီလတို့ကို ဖြည့်ကျင့်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် ရှိနိုင်၏။

သီလတို့ကို ဖြည့်ကျင့်လတ်သော် မှန်ကန်သော အယူ'သမ္မာဒိဋ္ဌိ' ကို ဖြည့်ကျင့်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် ရှိနိုင်၏။

မှန်ကန်သော အယူ 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ' ကို ဖြည့်ကျင့်လတ်သော် မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှု 'သမ္မာသမာဓိ' ကို ဖြည့်ကျင့်လိမ့်မည် ဟူသော ဤ အကြောင်းမျိုးသည် ရှိနိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ပဉ္စင်္ဂီကဝဂ် ===

၂ - ဒုတိယ အဂါရဝသုတ်

၂၂။ ရဟန်းတို့ ရိုသေမှု, တုပ်ဝပ်မှု, တူသော အသက်မွေးမှု မရှိသော ထိုရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ မြတ်သော ကျင့်ဝတ်တရားကို ဖြည့်ကျင့်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်ချေ။

မြတ်သော ကျင့်ဝတ်တရားကို မဖြည့်ကျင့်မူ၍ ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော တရားကို ဖြည့်ကျင့်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်။

ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော တရားကို မဖြည့်ကျင့်မူ၍ သီလအစုကို ဖြည့်ကျင့်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်။

သီလအစုကို မဖြည့်ကျင့်မူ၍ သမာဓိအစုကို ဖြည့်ကျင့်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်။

သမာဓိအစုကို မဖြည့်ကျင့်မူ၍ ပညာအစုကို ဖြည့်ကျင့်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်။

ရဟန်းတို့ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု တူသော အသက်မွေးမှု ရှိသော ထိုရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ မြတ်သော ကျင့်ဝတ်တရားကို ဖြည့်ကျင့်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် ရှိနိုင်၏။

မြတ်သော ကျင့်ဝတ်တရားကို ဖြည့်ကျင့်လတ်သော် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော တရားကို ဖြည့်ကျင့်လိမ့်မည် ဟူသော ဤ အကြောင်းမျိုးသည် ရှိနိုင်၏။

ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော တရားကို ဖြည့်ကျင့်လတ်သော် သီလအစုကို ဖြည့်ကျင့်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် ရှိနိုင်၏။

သီလအစုကို ဖြည့်ကျင့်လတ်သော် သမာဓိအစုကို ဖြည့်ကျင့်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် ရှိနိုင်၏။

သမာဓိအစုကို ဖြည့်ကျင့်လတ်သော် ပညာအစုကို ဖြည့်ကျင့်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် ရှိနိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ပဉ္စင်္ဂကဝဂ် ===

၃ - ဥပက္ကိလေသသုတ်

၂၃။ ရဟန်းတို့ ရွှေ၏ အညစ်အကြေးတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

ယင်းအညစ်အကြေးတို့ဖြင့် ညစ်နွမ်းသော ရွှေသည် နူးညံ့လည်း မနူးညံ့၊ (လက်ကောက် နားတောင်းစသည်) ပြုလုပ်၍လည်း မဖြစ်၊ အရောင်လည်း မထွက်၊ ကြွပ်ဆတ်သော သဘောလည်း ရှိ၏၊ အလုပ်ခွင်သို့လည်း ကောင်းစွာ မရောက်နိုင်။

ငါးမျိုးတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်းဟူမူ-

သံ၊ ကြေး၊ သလွဲစင် (ခဲမဖြူ)၊ သလွဲမည်း (ခဲပုပ်)၊ ငွေတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ရွှေ၏ အညစ်အကြေးငါးမျိုးတို့တည်း၊ ယင်းအညစ်အကြေးတို့ဖြင့် ညစ်နွမ်းသော ရွှေသည် နူးညံ့လည်း မနူးညံ့၊ (လက်ကောက် နားတောင်းစသည်) ပြုလုပ်၍လည်း မဖြစ်၊ အရောင်လည်း မထွက်၊ ကြွပ်ဆတ်သော သဘောလည်း ရှိ၏၊ အလုပ်ခွင်သို့လည်း ကောင်းစွာ မရောက်နိုင်။

ရဟန်းတို့ ဤအညစ်အကြေး ငါးမျိုးတို့မှ ကင်းလွတ်သောအခါ၌ မူကား ထိုရွှေသည် နူးညံ့လည်း နူးညံ့၏၊ (လက်ကောက် နားတောင်းစသည်) ပြုလုပ်၍လည်း ဖြစ်၏၊ အရောင်လည်း ထွက်၏၊ ကြွပ်ဆတ်သော သဘောလည်း မရှိတော့ချေ၊ အလုပ်ခွင်သို့လည်း ကောင်းစွာ ရောက်နိုင်၏၊ လက်စွပ်ဖြင့်ဖြစ်စေ နားတောင်းဖြင့်ဖြစ်စေ လည်ရွဲ တန်ဆာဖြင့်ဖြစ်စေ ရွှေပန်းခိုင်ဖြင့်ဖြစ်စေ မည်သည့် တန်ဆာ အထူးဖြင့် မဆို၊ အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ ထိုရွှေ၏ ထိုအလိုရှိရာ အကျိုးကို ပြီးစေနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် စိတ်၏ အညစ်အကြေးတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

ယင်းအညစ်အကြေးတို့ဖြင့် ညစ်နွမ်းသော စိတ်သည် နူးညံ့လည်း မနူးညံ့၊ ပြုလုပ်၍လည်း မဖြစ်၊ အရောင်လည်း မထွက်၊ ကြွပ်ဆတ်သော သဘောလည်း ရှိ၏၊ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်းရန်လည်း ကောင်းစွာ မတည်ကြည်။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ကာမဂုဏ်ကို လိုလားမှု 'ကာမစ္ဆန္ဒ'၊ ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ'၊ လေးလံထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ'၊ ပျံ့လွင့်မှု နောင်တပူပန်မှု 'ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ'၊ မဝေခွဲနိုင်မှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ' တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား စိတ်၏ အညစ်အကြေးငါးမျိုးတို့တည်း။

ယင်းအညစ်အကြေးတို့ဖြင့် ညစ်နွမ်းသော စိတ်သည် နူးညံ့လည်း မနူးညံ့၊ ပြုလုပ်၍လည်း မဖြစ်၊ အရောင်လည်း မထွက်၊ ကြွပ်ဆတ်သော သဘောလည်း ရှိ၏၊ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်းရန်လည်း ကောင်းစွာ မတည်ကြည်။

ရဟန်းတို့ အညစ်အကြေးငါးမျိုးတို့မှ ကင်းလွတ်သော အခါ၌မူကား ထိုစိတ်သည် နူးညံ့လည်း နူးညံ့၏၊ ပြုလုပ်၍လည်း ဖြစ်၏၊ အရောင်လည်း ထွက်၏၊ ကြွပ်ဆတ်သော သဘောလည်း မရှိ၊ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်းရန်လည်း ကောင်းစွာ တည်ကြည်၏၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက် ပြုအပ်သည့် တစ်စုံတစ်ခုသော တရားကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုရန် စိတ်ကို ညွတ်စေ၏၊ (ရှေးဘဝအကြောင်းနှင့် ယခုဘဝ အဘိညာဉ်၏ အခြေခံ စျာန်စသော) အကြောင်း ရှိလတ်သော် ထိုထို အရာ၌ပင် သက်သေထိုက်သည့် အဖြစ် (ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ်စသည်)သို့လည်း ရောက်၏။

"(ငါသည်) များပြားသော တန်ခိုး ဖန်ဆင်းခြင်းကို ပြီးစေလို၏၊ တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လျက်လည်း အများ ဖြစ်လို၏၊ အများဖြစ်လျက်လည်း တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လို၏၊ ကိုယ်ထင်ရှား ဖြစ်စေ လို၏၊ ကိုယ်ပျောက်စေ လို၏၊ နံရံတစ်ဖက် တံတိုင်းတစ်ဖက် တောင်တစ်ဖက်သို့ မထိမငြိဘဲ ကောင်းကင်၌ ကဲ့သို့ သွားလို၏၊ မြေ၌လည်း ငုပ်ခြင်း ပေါ်ခြင်းကို ရေ၌ ကဲ့သို့ ပြုလို၏၊ ရေ၌လည်း မကွဲစေဘဲ မြေ၌ ကဲ့သို့ သွားလို၏၊ ကောင်းကင်၌လည်း ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေလျက် အတောင်ရှိသော ငှက်ကဲ့သို့ သွားလို၏၊ ဤသို့ တန်ခိုး အာနုဘော် ကြီးကုန်သော ဤလနေတို့ကိုလည်း လက်ဖြင့် သုံးသပ်လို၏၊ ဆုပ်ကိုင်လို၏၊ ဗြဟ္မာ့ပြည် တိုင်အောင်လည်း မိမိကိုယ်ကို (စိတ်) အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေလို၏" ဟု ထိုသူသည် အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ (အခြေခံ) အကြောင်း ရှိလတ်သော် ထိုထို အလိုရှိရာ၌ပင် သက်သေထိုက်သည့် အဖြစ် (ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ်)သို့ ရောက်၏။

"(ငါသည်) အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ နားအကြားကို လွန်သော နတ်နားနှင့် တူသော နား 'ဒိဗ္ဗသောတ' ဖြင့် နတ်၌လည်း ဖြစ်ကုန် လူ၌လည်း ဖြစ်ကုန်သော ဝေးသည်လည်း ဖြစ်ကုန် နီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နှစ်မျိုးသော အသံတို့ကို ကြားလို၏" ဟု ထိုသူသည် အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ (အခြေခံ) အကြောင်း ရှိလတ်သော် ထိုထိုအလိုရှိရာ၌ပင် သက်သေထိုက်သည့် အဖြစ် (ဒိဗ္ဗသောတ အဘိညာဉ်)သို့ ရောက်၏။

"(ငါသည်) တစ်ပါးသော သတ္တဝါ တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်ကို (မိမိ) စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိလို၏၊ စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ'နှင့်တကွသော စိတ်ကိုလည်း "စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ'နှင့်တကွသော စိတ်" ဟု သိလို၏၊ စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း "စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' ကင်းသော စိတ်" ဟု သိလို၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' နှင့်တကွသော စိတ်ကိုလည်း "အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' နှင့်တကွသော စိတ်" ဟု သိလို၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း "အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' ကင်းသောစိတ်" ဟု သိလို၏၊ တွေဝေခြင်း 'မောဟ' နှင့်တကွသော စိတ်ကိုလည်း "တွေဝေခြင်း 'မောဟ' နှင့်တကွသော စိတ်" ဟု သိလို၏၊ တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း "တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ကင်းသော စိတ်" ဟု သိလို၏၊ ကျုံ့သော စိတ်ကိုလည်း "ကျုံ့သော စိတ်" ဟု သိလို၏၊ ပျံ့လွင့်သော စိတ်ကိုလည်း "ပျံ့လွင့်သောစိတ်" ဟု သိလို၏၊ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော 'မဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ကိုလည်း "မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော 'မဟဂ္ဂုတ်' စိတ်" ဟု သိလို၏၊ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်သော စိတ်ကိုလည်း "မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်သော စိတ်" ဟု သိလို၏၊ သာလွန်သော တရားရှိသော စိတ်ကိုလည်း "သာလွန်သော တရားရှိသော စိတ်" ဟု သိလို၏၊ သာလွန်သော တရားမရှိသော စိတ်ကိုလည်း "သာလွန်သော တရားမရှိသော စိတ်" ဟု သိလို၏၊ တည်ကြည်သော စိတ်ကိုလည်း "တည်ကြည်သောစိတ်" ဟု သိလို၏၊ မတည်ကြည်သော စိတ်ကိုလည်း "မတည်ကြည်သော စိတ်" ဟု သိလို၏၊ လွတ်မြောက်သော စိတ်ကိုလည်း "လွတ်မြောက်သောစိတ်" ဟု သိလို၏၊ မလွတ်မြောက်သော စိတ်ကိုလည်း "မလွတ်မြောက်သောစိတ်" ဟု သိလို၏ ဟု ထိုသူသည် အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ (အခြေခံ) အကြောင်း ရှိလတ်သော် ထိုထို အလိုရှိရာ၌ပင် သက်သေထိုက်သည့် အဖြစ် (ပရစိတ္တဝိဇာနနအဘိညာဉ်) သို့ ရောက်၏။

"(ငါသည်) များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကို အောက်မေ့လို၏။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း - တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ သုံးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ လေးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ငါးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဆယ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝနှစ်ဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝသုံးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝလေးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝငါးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်ရာကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်ထောင်ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်သိန်းကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ပျက်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ပျက်ကပ် ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း ဤမည်သော ဘဝ၌ (ငါသည်) 'ဤသို့သော အမည် ဤသို့သောအနွယ် ဤသို့သော အဆင်း ဤသို့သော အစာ ဤသို့သော ချမ်းသာ ဆင်းရဲ

ခံစားခြင်း ဤသို့သော အသက် အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏၊ ထို(ငါ)သည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤမည်သော ဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏၊ ထိုဘဝ၌လည်း ဤသို့သော အမည် ဤသို့သော အနွယ် ဤသို့သော အဆင်း ဤသို့သော အစာ ဤသို့သော ချမ်းသာ ဆင်းရဲခံစားခြင်း ဤသို့သော အသက် အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏၊ ထို (ငါ)သည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏" ဟု ဤသို့ အခြင်းအရာ (အဖြစ်သနစ်) နှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်) နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကို အောက်မေ့လို၏" ဟု ထိုသူသည် အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ (အခြေခံ) အကြောင်း ရှိလတ်သော် ထိုထို အလိုရှိရာ၌ပင် သက်သေထိုက်သည့် အဖြစ် (ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိအဘိညာဉ်) သို့ ရောက်၏။

"(ငါသည်) အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိအမြင်ထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဖြင့် သေဆဲ သတ္တဝါ ဖြစ်ဆဲ သတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်လို၏၊ ကံအလျောက် ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိလို၏၊ 'အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကာယဒုစရိုက် ဝစီဒုစရိုက် မနောဒုစရိုက်တို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲကုန်၏၊ မှားသော အယူရှိကုန်၏၊ မှားသော အယူဖြင့် ပြုအပ်သော ကံရှိကုန်၏၊ ထို(သတ္တဝါ)တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော ငရဲသို့ ရောက်ကုန်၏၊ အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည်ကား ကာယသုစရိုက် ဝစီသုစရိုက် မနောသုစရိုက်တို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို မစွပ်စွဲတတ်ကုန်၊ မှန်သော အယူရှိကုန်၏၊ မှန်သော အယူဖြင့် ပြုအပ်သော ကံ ရှိကုန်၏၊ ထို(သတ္တဝါ)တို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ကုန်၏'။ ဤသို့လျှင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ် သော လူတို့၏ မျက်စိအမြင်ထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဖြင့် သေဆဲ သတ္တဝါ ဖြစ်ဆဲ သတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသေ ာသတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်လို၏၊ ကံအလျောက် ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိလို၏" ဟု ထိုသူသည် အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ (အခြေခံ) အကြောင်း ရှိလတ်သော် ထိုထို အလိုရှိရာ၌ပင် သက်သေထိုက်သည့် အဖြစ် (ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်)သို့ ရောက်၏။

"အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါတရား မရှိသော (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်'နှင့် (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေလို၏" ဟု ထိုသူသည် အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ (အခြေခံ) ကြောင်း ရှိလတ်သော် ထိုထို အလိုရှိရာ၌ပင် သက်သေထိုက်သည့် အဖြစ် (အရဟတ္တဖလသမာပတ်)သို့ ရောက်၏ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ပဥ္စင်္ဂါကဝဂ် ===

၄ - ဒုသီလသုတ်

၂၄။ ရဟန်းတို့ သီလ ပျက်စီးသော ဒုသီလပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှု 'သမ္မာသမာဓိ' သည် အကြောင်းချို့တဲ့၏။

သမ္မာသမာဓိ မရှိလတ်သော် သမ္မာသမာဓိ ပျက်စီးသူအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်တတ်သော ဉာဏ် အမြင်သည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏၊ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်တတ်သော ဉာဏ်အမြင် ပျက်စီးလတ်သော် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်တတ်သော ဉာဏ်အမြင် ပျက်စီးသူအား ငြီးငွေ့မှု စွဲမက်ခြင်း ကင်းမှု အကြောင်း ချို့တဲ့၏၊ ငြီးငွေ့မှု စွဲမက်ခြင်းကင်းမှု မရှိလတ်သော် ငြီးငွေ့မှု စွဲမက်ခြင်းကင်းမှု ပျက်စီးသူအား (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏။

ရဟန်းတို့ သစ်ပင်သည် အခက် အရွက် ပျက်စီးခဲ့မူ ယင်းသစ်ပင်၏ အပွေးသည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက်၊ အခွံ အခေါက်သည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက်၊ အကာသည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက်၊ အနှစ်သည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက် သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် သီလ ပျက်စီးသော ဒုသီလပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှု 'သမ္မာသမာဓိ' သည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ သမ္မာသမာဓိ မရှိလတ်သော် သမ္မာသမာဓိ ပျက်စီးသူအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်တတ်သော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်တတ်သော ဉာဏ်အမြင် မရှိလတ်သော် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်တတ်သော ဉာဏ်အမြင် ပျက်စီးသူအား ငြီးငွေ့မှု စွဲမက်ခြင်း ကင်းမှုသည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏၊ ငြီးငွေ့မှု စွဲမက်ခြင်း ကင်းမှု မရှိလတ်သော် ငြီးငွေ့မှု စွဲမက်ခြင်း ကင်းမှု ချို့တဲ့သူအား (ကိလေသာမှ) လွတ် မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိမြင်တတ်သော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏။

ရဟန်းတို့ သီလနှင့် ပြည့်စုံသော 'သီလဝန္တ' ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှု 'သမ္မာသမာဓိ' သည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ သမ္မာသမာဓိ ရှိလတ်သော် သမ္မာသမာဓိနှင့် ပြည့်စုံသောသူအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ဉာဏ်အမြင် ရှိလတ်သော် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသူအား ငြီးငွေ့မှု စွဲမက်ခြင်း ကင်းမှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ ငြီးငွေ့မှု စွဲမက်ခြင်း ကင်းမှု ရှိလတ်သော် ငြီးငွေ့မှု စွဲမက်ခြင်း ကင်းမှုနှင့် ပြည့်စုံသောသူအား (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိတတ်သော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ သစ်ပင်သည် အခက် အရွက်နှင့် ပြည့်စုံခဲ့မူ ယင်းသစ်ပင်၏ အပွေး အခွံ အကာ အနှစ်တို့သည် ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန် သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် သီလနှင့် ပြည့်စုံသော 'သီလဝန္တ' ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှု 'သမ္မာသမာဓိ'သည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ သမ္မာသမာဓိ ရှိလတ်သော် သမ္မာသမာဓိနှင့် ပြည့်စုံသော သူအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်သော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်တတ်သော ဉာဏ်အမြင် ရှိလတ်သော် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသူအား ငြီးငွေ့မှု စွဲမက်ခြင်း ကင်းမှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ ငြီးငွေ့မှု စွဲမက်ခြင်း ကင်းမှု ရှိလတ်သော် ငြီးငွေ့မှု စွဲမက်ခြင်း ကင်းမှုနှင့် ပြည့်စုံသော သူအား (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိမြင်တတ်သော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ပဉ္စင်္ဂိကဝဂ် ===

၅ - အနုဂ္ဂဟိတသုတ်

၂၅။ ရဟန်းတို့ အကြောင်းငါးမျိုးတို့ဖြင့် ချီးမြှောက်အပ်သည့် မှန်ကန်သော အယူ 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ' သည် စိတ်၏ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှု (မဂ်ဖိုလ်သမာဓိ) အကျိုးလည်း ရှိ၏၊ စိတ်၏ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှု (မဂ်ဖိုလ်သမာဓိ) အကျိုးအာနိသင်လည်း ရှိ၏၊ ပညာ၏ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှု အကျိုးလည်း ရှိ၏။ ပညာ၏ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှု အကျိုး အာနိသင်လည်း ရှိ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ မှန်ကန်သော အယူ 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ' ကို

သီလဖြင့်လည်း ချီးမြှောက်အပ်၏။

အကြားအမြင်ဖြင့်လည်း ချီးမြှောက်အပ်၏။

ဆွေးနွေးမှုဖြင့်လည်း ချီးမြှောက်အပ်၏။

သမထဖြင့်လည်း ချီးမြှောက်အပ်၏။

ဝိပဿနာဖြင့်လည်း ချီးမြှောက်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်းငါးမျိုးတို့ဖြင့် ချီးမြှောက်အပ်သော မှန်ကန်သောအယူ 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ' သည် စိတ်၏ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှု အကျိုးလည်း ရှိ၏၊ စိတ်၏ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှု အကျိုး အာနိသင်လည်း ရှိ၏၊ ပညာ၏ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှု အကျိုးလည်း ရှိ၏။ ပညာ၏ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှု အကျိုး အာနိသင်လည်း ရှိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ပဉ္စကနိပါတ် ===

၆ - ဝိမုတ္တာယတနသုတ်

၂၆။ ရဟန်းတို့ လွတ်မြောက်ကြောင်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ယင်းလွတ်မြောက်ကြောင်း ငါးမျိုးတို့၌ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသော ရဟန်းအား (ကိလေသာတို့မှ) မလွတ်မြောက်သေးသော စိတ်သည်လည်း လွတ်မြောက်၏၊ မကုန်ခန်းသေးသော အာသဝေါတရားတို့သည်လည်း ကုန်ခန်းခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ မရောက်ဖူးသေးသော အတုမရှိသော ယောဂလေးပါးတို့၏ ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့လည်း ရောက်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းအား ဆရာကဖြစ်စေ ဆရာ့အရာ၌ တည်သော သီတင်းသုံးဖော် တစ်ဦးဦးကဖြစ်စေ (သစ္စာလေးပါး) တရားကို ဟောကြား၏။

ရဟန်းတို့ ဆရာကဖြစ်စေ ဆရာ့အရာ၌ တည်သော သီတင်းသုံးဖော် တစ်ဦးဦးကဖြစ်စေ ဟောတိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ထိုရဟန်းသည် ထိုတရား၌ အနက် သဘောကိုလည်း ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ ပါဠိကိုလည်း ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ အနက်ကို လည်းကောင်း၊ ပါဠိကို လည်းကောင်း ထိုးထွင်း၍ သိသော ထိုရဟန်းအား ဝမ်းမြောက်မှု 'ပါမောဇ္ဇ' ဖြစ်၏၊ ဝမ်းမြောက်သော ရဟန်းအား နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ဖြစ်၏၊ နှစ်သိမ့်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်း၏ ကိုယ်သည် ငြိမ်းအေး၏၊ ငြိမ်းအေးသော ကိုယ်ရှိသော ရဟန်းသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏၊ ချမ်းသာသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ပဌမလွတ်မြောက်ကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ ယင်းလွတ်မြောက်ကြောင်း၌ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသော ရဟန်းအား (ကိလေသာတို့မှ) မလွတ်မြောက်သေးသော စိတ်သည်လည်း လွတ်မြောက်၏၊ မကုန်ခန်းသေးသော အာသဝေါတရားတို့သည်လည်း ကုန်ခန်းခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ မရောက်ဖူးသေးသော အတုမရှိသော ယောဂလေးပါးတို့၏ ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့လည်း ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းအား ဆရာကဖြစ်စေ ဆရာ့အရာ၌ တည်သော သီတင်းသုံးဖော် တစ်ဦးဦးကဖြစ်စေ တရားကို မဟောကြား၊ စင်စစ်သော်ကား ကြားနာဖူးသည့် အတိုင်း သင်ယူဖူးသည့် အတိုင်း သစ္စာလေးပါးတရားကို အကျယ်အားဖြင့် သူတစ်ပါးတို့အား ဟောကြား၏၊ ရဟန်းတို့ ကြားနာဖူးသည့် အတိုင်း သင်ယူဖူးသည့် အတိုင်း တရားကို အကျယ်အားဖြင့် သူတစ်ပါးတို့အား ဟောကြားတိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ရဟန်းသည် ထို(သစ္စာ)တရား၌ အနက်ကိုလည်း ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ ပါဠိကိုလည်း ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ အနက်ကို လည်းကောင်း၊ ပါဠိကို လည်းကောင်း ထိုးထွင်း၍ သိသော ထိုရဟန်းအား ဝမ်းမြောက်မှု 'ပါမောဇ္ဇ' ဖြစ်၏၊ ဝမ်းမြောက်သော ရဟန်းအား နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ဖြစ်၏၊ နှစ်သိမ့်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်း၏ ကိုယ်သည် ငြိမ်းအေး၏၊ ငြိမ်းအေးသော ကိုယ်ရှိသော ရဟန်းသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏၊ ချမ်းသာသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ဒုတိယလွတ်မြောက်ကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ ယင်းလွတ်မြောက်ကြောင်း၌ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသော ရဟန်းအား (ကိလေသာတို့မှ) မလွတ်မြောက်သေးသော စိတ်

သည်လည်း လွတ်မြောက်၏၊ မကုန်ခန်းသေးသော အာသဝေါတရားတို့သည်လည်း ကုန်ခန်းခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ မရောက်ဖူးသေးသော အတုမရှိသော ယောဂလေးပါးတို့၏ ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့လည်း ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းအား ဆရာကဖြစ်စေ ဆရာ့အရာ၌ တည်သော သီတင်းသုံးဖော် တစ်ဦးဦးကဖြစ်စေ တရားကို မဟောကြား၊ ကြားနာဖူးသည့်အတိုင်း သင်ယူဖူးသည့်အတိုင်း တရားကို အကျယ်အားဖြင့် သူတစ်ပါးတို့အားလည်း မဟောကြား၊ စင်စစ်သော်ကား ကြားနာဖူးသည့်အတိုင်း သင်ယူဖူးသည့်အတိုင်း တရားကို အကျယ်အားဖြင့် ရွတ်အံသရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ပြု၏၊ ရဟန်းတို့ ကြားနာဖူးသည့်အတိုင်း သင်ယူဖူးသည့်အတိုင်း တရားကို အကျယ်အားဖြင့် ရွတ်အံသရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ပြုတိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ထိုရဟန်းသည် ထို(သစ္စာ)တရား၌ အနက်ကိုလည်း ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ ပါဠိကိုလည်း ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ အနက်ကို လည်းကောင်း၊ ပါဠိကို လည်းကောင်း ထိုးထွင်း၍ သိသော ရဟန်းအား ဝမ်းမြောက်မှု 'ပါမောဇ္ဇ' ဖြစ်၏၊ ဝမ်းမြောက်သော ရဟန်းအား နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ဖြစ်၏၊ နှစ်သိမ့်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်း၏ ကိုယ်သည် ငြိမ်းအေး၏၊ ငြိမ်းအေးသော ကိုယ်ရှိသော ရဟန်းသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏၊ ချမ်းသာသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား တတိယလွတ်မြောက်ကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ ယင်းလွတ်မြောက်ကြောင်း၌ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့)စေလွှတ်အပ်သောစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသော ရဟန်းအား (ကိလေသာတို့မှ) မလွတ်မြောက်သေးသော စိတ်သည်လည်း လွတ်မြောက်၏၊ မကုန်ခန်းသေးသော အာသဝေါတရားတို့သည်လည်း ကုန်ခန်းခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ မရောက်ဖူးသေးသော အတုမရှိသော ယောဂလေးပါးတို့၏ ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့လည်း ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းအား ဆရာကဖြစ်စေ ဆရာ့အရာ၌ တည်သော သီတင်းသုံးဖော် တစ်ဦးဦးကဖြစ်စေ တရားကို မဟောကြား၊ ကြားနာဖူးသည့်အတိုင်း သင်ယူဖူးသည့်အတိုင်း တရားကို အကျယ်အားဖြင့် သူတစ်ပါးတို့အားလည်း မဟောကြား၊ ကြားနာဖူးသည့် အတိုင်း သင်ယူဖူးသည့်အတိုင်း တရားကို အကျယ်အားဖြင့် ရွတ်အံသရဇ္ဈာယ်ခြင်းကိုလည်း မပြု၊ စင်စစ်သော်ကား ကြားနာဖူးသည့်အတိုင်း သင်ယူဖူးသည့်အတိုင်း တရားကို စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် စဉ်းစား၏၊ အဖန်ဖန် သုံးသပ်၏၊ စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ရှုဆင်ခြင်၏။

ရဟန်းတို့ ကြားနာဖူးသည့်အတိုင်း သင်ယူဖူးသည့်အတိုင်း တရားကို အဖန်ဖန် စဉ်းစား သုံးသပ်ဆင်ခြင်တိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ထိုရဟန်းသည် ထို(သစ္စာ)တရား၌ အနက်ကိုလည်း ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ ပါဠိကိုလည်း ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ အနက်ကို လည်းကောင်း၊ ပါဠိကို လည်းကောင်း ထိုးထွင်း၍ သိသော ရဟန်းအား ဝမ်းမြောက်မှု 'ပါမောဇ္ဇ' ဖြစ်၏၊ ဝမ်းမြောက်သော ရဟန်းအား နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ဖြစ်၏၊ နှစ်သိမ့်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်း၏ ကိုယ်သည် ငြိမ်းအေး၏၊ ငြိမ်းအေးသော ကိုယ်ရှိသော ရဟန်းသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏၊ ချမ်းသာသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား စတုတ္ထ လွတ်မြောက်ကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ ယင်းလွတ်မြောက်ကြောင်း၌ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်)သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသော ရဟန်းအား (ကိလေသာတို့မှ) မလွတ်မြောက်သေးသော စိတ်သည်လည်း လွတ်မြောက်၏၊ မကုန်ခန်းသေးသော အာသဝေါတရားတို့သည်လည်း ကုန်ခန်းခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ မရောက်ဖူးသေးသော အတုမရှိသော ယောဂလေးပါးတို့၏ ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့လည်း ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းအား ဆရာကဖြစ်စေ ဆရာ့အရာ၌ တည်သော သီတင်းသုံးဖော် တစ်ဦးဦးကဖြစ်စေ တရားကို မဟောကြား၊ ကြားနာဖူးသည့်အတိုင်း သင်ယူဖူးသည့်အတိုင်း တရားကို အကျယ်အားဖြင့် သူတစ်ပါးတို့အားလည်း မဟောကြား၊ ကြားနာဖူးသည့်အတိုင်း သင်ယူဖူးသည့် အတိုင်း တရားကို အကျယ်အားဖြင့် ရွတ်အံသရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို မပြု၊ ကြားနာဖူးသည့်အတိုင်း သင်ယူဖူးသည့် အတိုင်း တရားကို စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန်လည်း မစဉ်းစား၊ အဖန်ဖန်လည်း မသုံးသပ်၊ စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန်လည်း မဆင်ခြင်၊ စင်စစ်သော်ကား ထိုရဟန်းသည် သမာဓိအာရုံ (ကမ္မဋ္ဌာန်း) တစ်မျိုးမျိုးကို ကောင်းစွာ သင်ယူထား၏၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းထား၏၊ ကောင်းစွာ မှတ်သားထား၏၊ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိထား၏။

ရဟန်းတို့ သမာဓိအာရုံ (ကမ္မဋ္ဌာန်း) တစ်မျိုးမျိုးကို ကောင်းစွာ သင်ယူ နှလုံးသွင်း မှတ်သား ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိထားတိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ရဟန်းသည် အနက်ကိုလည်း ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ ပါဠိကိုလည်း ထိုးထွင်း၍ သိ၏။ အနက်ကို လည်းကောင်း၊ ပါဠိကို လည်းကောင်း ထိုးထွင်း၍ သိသော ရဟန်းအား ဝမ်းမြောက်မှု 'ပါမောဇ္ဇ' ဖြစ်၏၊ ဝမ်းမြောက်သော ရဟန်းအား နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ဖြစ်၏၊ နှစ်သိမ့်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်း၏ ကိုယ်သည် ငြိမ်းအေး၏၊ ငြိမ်းအေးသော ကိုယ်ရှိသော ရဟန်းသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏၊ ချမ်းသာသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ပဉ္စမလွတ်မြောက်ကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ ယင်းလွတ်မြောက်ကြောင်း၌ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့)စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသော ရဟန်းအား (ကိလေသာတို့မှ) မလွတ်မြောက်သေးသော စိတ်သည်လည်း လွတ်မြောက်၏၊ မကုန်ခန်းသေးသော အာသဝေါတရားတို့သည်လည်း ကုန်ခန်းခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ မရောက်ဖူးသေးသော အတုမရှိသော ယောဂလေးပါးတို့၏ ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့လည်း ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား လွတ်မြောက်ကြောင်း ငါးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ယင်းလွတ်မြောက်ကြောင်း ငါးမျိုးတို့၌ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်)သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသော ရဟန်းအား (ကိလေသာတို့မှ) မလွတ်မြောက်သေးသော စိတ်သည်လည်း လွတ်မြောက်၏၊ မကုန်ခန်းသေးသော အာသဝေါတရားတို့သည်လည်း ကုန်ခန်းခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ မရောက်ဖူးသေးသော အတုမရှိသော ယောဂလေးပါးတို့၏ ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့လည်း ရောက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ပဥ္စကနိပါတ် ===

၃ - သမာဓိသုတ်

၂၇။ ရဟန်းတို့ ရင့်ကျက်သော ပညာနှင့် သတိ ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ နှိုင်းယှဉ်ကြောင်း (ကိလေသာတို့မှ) ကင်းသော သမာဓိကို ပွါးများကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ ရင့်ကျက်သော ပညာနှင့် သတိ ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ နှိုင်းယှဉ်ကြောင်း (ကိလေသာတို့မှ) ကင်းသော သမာဓိကို ပွါးများသော သူတို့အား ဉာဏ်ငါးမျိုးတို့သည် မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

"ဤသမာဓိသည် ပစ္စုပ္ပန် ချမ်းသာလည်း ရှိ၏၊ နောင်အခါ ချမ်းသာကျိုးလည်း ရှိ၏" ဟု မိမိသန္တာန်၌ပင်လျှင် ဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်၏။

"ဤသမာဓိသည် မြတ်၏၊ (တဏှာဖြင့်) သုံးဆောင်မှုမရှိ"ဟု မိမိသန္တာန်၌ပင်လျှင် ဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်၏။

"ဤသမာဓိကို ယောက်ျားမြတ်တို့သာ မှီဝဲအပ်၏" ဟု မိမိသန္တာန်၌ပင်လျှင် ဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်၏။

"ဤသမာဓိသည် ငြိမ်သက်၏၊ မွန်မြတ်၏၊ ကိလေသာ ငြိမ်းချမ်းခြင်းဖြင့် စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း (သမာဓိ)ပွါးများမှုကို ရ၏၊ ပြုပြင်ခြင်း (ပယောဂ) နှင့်တကွ ကိလေသာတို့ကို ဖိနှိပ် တားမြစ်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသည် မဟုတ်" ဟု မိမိသန္တာန်၌ပင်လျှင် ဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်၏။

"ငါသည် သတိရှိလျက် ဤသမာပတ်ကို ဝင်စားအံ့၊ သတိရှိလျက် (သမာပတ်မှ) ထအံ့" ဟု မိမိသန္တာန်၌ပင်လျှင် ဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်၏။

ရဟန်းတို့ ရင့်ကျက်သော ပညာနှင့် သတိရှိကုန်၍ နှိုင်းယှဉ်ကြောင်း (ကိလေသာတို့မှ) ကင်းသော သမာဓိကို ပွါးများကုန်လော့၊ ရင့်ကျက်သော ပညာနှင့် သတိ ရှိကုန်လျက် နှိုင်းယှဉ်ကြောင်း (ကိလေသာတို့မှ) ကင်းသော သမာဓိကို ပွါးများသော သူတို့အား ဤဉာဏ်ငါးမျိုးတို့သည် မိမိသန္တာန်၌ပင်လျှင် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

=== ၃ - ပဉ္စကနိပါတ် ===

၈ - ပဉ္စင်္ဂိကသုတ်

၂၈။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါငါးမျိုးရှိသည့် မြတ်သော သမ္မာသမာဓိ ပွါးများမှုကို ဟောကြားအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံး သွင်းကုန်လော့၊ ဟောကြားပေအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

ရဟန်းတို့ အင်္ဂါ ငါးမျိုးရှိသည့် မြတ်သော သမ္မာသမာဓိ ပွါးများမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင်။ပ။ ပဌမဈာန်သို့ရောက်၍ နေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် (နီဝရဏ) ကင်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် စိုစွတ်စေ၏၊ အလုံးစုံ စိုစွတ်စေ၏၊ ပြည့်စေ၏၊ ပျံ့နှံ့စေ၏၊ (နီဝရဏ) ကင်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှမရှိ။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကျွမ်းကျင်သော ရေချိုးပေးသူသည် လည်းကောင်း၊ ရေချိုးပေးသူ၏ တပည့်သည် လည်းကောင်း ကြေးခွက်၌ ရေချိုးကသယ်မှုန့်တို့ကို ဖြူးပြီးလျှင် ရေဖြင့် ဖျန်းလျက် ဖျန်းလျက် အခဲပြုရာ၏၊ ထိုရေချိုးကသယ်မှုန့် အခဲသည် အစေးဖြင့် စိမ့်ဝင်လျက် ရှိရာ၏၊ အစေးဖြင့် ဖွဲ့စည်းလျက် ရှိရာ၏၊ အတွင်းအပြင်၌ အစေးဖြင့် ပျံ့နှံ့လျက် ရှိရာ၏၊ ယိုကျခြင်းလည်း မရှိရာ။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်လျှင် ရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် (နီဝရဏ) ကင်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် စိုစွတ်စေ၏၊ အလုံးစုံ စိုစွတ်စေ၏၊ ပြည့်စေ၏၊ ပျံ့နှံ့စေ၏၊ (နီဝရဏ) ကင်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် ထိုသူ၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား အင်္ဂါငါးမျိုးရှိသည့် မြတ်သော သမ္မာသမာဓိကို ပဌမ ပွါးများပုံတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ' တို့၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ပ။ ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် စိုစွတ်စေ၏၊ အလုံးစုံ စိုစွတ်စေ၏၊ ပြည့်စေ၏၊ ပျံ့နှံ့စေ၏၊ တည်ကြည်ခြင်း'သမာဓိ' ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် ထိုသူ၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နက်စွာသော စိမ့်ရေရှိသည့် ရေအိုင်သည် ရှိရာ၏၊ ထိုရေအိုင်၏ အရှေ့အရပ်၌လည်း ရေဝင်ပေါက် မရှိရာ၊ အနောက်အရပ်၌လည်း ရေဝင်ပေါက် မရှိရာ၊ မြောက်အရပ်၌လည်း ရေဝင်ပေါက် မရှိရာ၊ တောင်အရပ်၌လည်း ရေဝင်ပေါက် မရှိရာ၊ မိုးသည်လည်း အချိန်မှန်မှန် သည်းထန်စွာ ရွာသွန်းခြင်း မရှိရာ၊သို့သော်လည်း ထိုရေအိုင်မှ အေးမြသော ရေအလျဉ်သည် စိမ့်ထွက်၍ ထိုရေအိုင်ကို သာလျှင် အေးမြသော ရေဖြင့် စိုစွတ်စေရာ၏၊ အလုံးစုံ စိုစွတ်စေရာ၏၊ ပြည့်စေရာ၏၊ ပျံ့နှံ့စေရာ၏၊ အေးမြသော ရေဖြင့် ထိုရေအိုင် တစ်ခုလုံး၌ မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိရာ။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်လျှင် ရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် စိုစွတ်စေ၏၊ အလုံးစုံ စိုစွတ်စေ၏၊ ပြည့်စေ၏၊ ပျံ့နှံ့စေ၏၊ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် ထိုသူ၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား အင်္ဂါငါးမျိုးရှိသည့် မြတ်သော သမ္မာသမာဓိကို ဒုတိယ ပွါးများပုံတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကိုလည်း မစွဲမက်ခြင်းကြောင့်။ပ။ တတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' မရှိသော ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် စိုစွတ်စေ၏၊ အလုံးစုံ စိုစွတ်စေ၏၊ ပြည့်စေ၏၊ ပျံ့နှံ့စေ၏၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကင်းသော ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် ထိုသူ၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ဥပ္ပလ (ဖြူ နီ ညို) ကြာတောရ၌ လည်းကောင်း၊ ပဒုမ္မာကြာတောရ၌ လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဍရိက်ကြာတောရ၌ လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပလ (ဖြူ နီ ညို) ကြာ အချို့တို့သည် လည်းကောင်း၊ ပဒုမ္မာကြာ အချို့တို့သည် လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဍရိက်ကြာ အချို့တို့သည် လည်းကောင်း ရေ၌ ပေါက်ကုန်၏၊ ရေ၌ ကြီးပွါးကုန်၏၊ ရေမှ မပေါ်ထွက်သေးကုန်၊ ရေထဲ၌ မြုပ်၍ ဖွံ့ဖြိုးကုန်၏။ ထို(ကြာ)တို့သည် အဖျားမှ အရင်းတိုင်အောင် အေးမြသော ရေဖြင့် စိုစွတ်ကုန်၏၊ အလုံးစုံ စိုစွတ်ကုန်၏၊ ပြည့်ကုန်၏၊ ပျံ့နှံ့ကုန်၏၊ ထိုဥပ္ပလ(ဖြူ နီ ညို) ကြာပဒုမ္မာကြာ ပုဏ္ဍရိက်ကြာတို့၏ အစိတ်အပိုင်း အလုံးစုံ၌ အေးမြသော ရေဖြင့် မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိရာ။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်လျှင် ရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကင်းသော ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် စိုစွတ်စေ၏၊ အလုံးစုံ စိုစွတ်စေ၏၊ ပြည့်စေ၏၊ ပျံ့နှံ့စေ၏၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကင်းသော ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် ထိုသူ၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား အင်္ဂါငါးမျိုးရှိသည့် မြတ်သော သမ္မာသမာဓိကို တတိယ ပွါးများပုံတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့်။ပ။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုသာလျှင် သန့်ရှင်းဖြူစင်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏၊ ထိုရဟန်း၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ သန့်ရှင်းဖြူစင်သော စိတ်ဖြင့် မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် ဖြူသောအဝတ်ဖြင့် ဦးခေါင်းနှင့်တကွ (တစ်ကိုယ်လုံး) ခြုံ၍ ထိုင်နေသည် ရှိသော် ထိုယောက်ျား၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိရာ။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုသာလျှင် သန့်ရှင်းဖြူစင်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏၊ ထိုရဟန်း၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ သန့်ရှင်းဖြူစင်သော စိတ်ဖြင့် မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား အင်္ဂါငါးမျိုးရှိသည့် မြတ်သော သမ္မာသမာဓိကို စတုတ္ထ ပွါးများပုံတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်တတ်သော 'ပစ္စဝေက္ခဏာ' ဉာဏ် ဟူသော အာရုံကို ကောင်းစွာ သင်ယူအပ် ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းအပ် ကောင်းစွာ မှတ်သားအပ် ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား တစ်ယောက်သော သူသည်မူလည်း တစ်ယောက်သော သူကို ဆင်ခြင်ရာ၏၊ ရပ်သော သူသည်မူလည်း ထိုင်သောသူကို ဆင်ခြင်ရာ၏၊ ထိုင်သော သူသည်မူလည်း အိပ်သော သူကို ဆင်ခြင်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်တတ်သော 'ပစ္စဝေက္ခဏာ' ဉာဏ်ဟူသော အာရုံကို ကောင်းစွာ သင်ယူအပ် ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းအပ် ကောင်းစွာ မှတ်သားအပ် ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား အင်္ဂါငါးမျိုးရှိသည့် မြတ်သော သမ္မာသမာဓိကို ပဉ္စမပွါးများပုံတည်း။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အင်္ဂါငါးမျိုးရှိသည့် မြတ်သော သမ္မာသမာဓိကို ဤသို့ ပွါးများသော် ဤသို့ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုလုပ်သော် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက် ပြုအပ်သည့် တစ်စုံတစ်ခုသော တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုရန် စိတ်ကို ညွတ်စေ၏၊ (ရှေးဘဝအကြောင်းနှင့် ယခုဘဝ အဘိညာဉ်၏ အခြေခံ ဈာန်စသော) အကြောင်းရှိလတ်သော် ထိုထိုအရာ၌ပင် သက်သေထိုက်သည့်အဖြစ် (ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ် စသည်)သို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကရွတ်၌ ထားအပ်သော ရေအိုးကြီးသည် ရေပြည့်နေ၏၊ အနားရေးနှင့် အမျှ ရှိ၏၊ ကျီးသောက်နိုင်၏၊ ထိုရေအိုးကြီးကို ခွန်အားရှိသော ယောကျ်ားသည် မည်သည့်ဘက်မှမဆို စောင်းငဲ့ခဲ့မူ (ယင်းစောင်းငဲ့ရာရာမှ) ရေသည် ထွက်လာနိုင်ရာသလော ဟု မေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ထွက်လာနိုင်ရာပါ၏ ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ရဟန်းသည် အင်္ဂါငါးမျိုးရှိသည့် မြတ်သော သမ္မာသမာဓိကို ဤသို့ ပွါးများသော် ဤသို့ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုလုပ်သော် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက် ပြုအပ်သည့် တစ်စုံတစ်ခုသော တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုရန် စိတ်ကို ညွတ်စေ၏။ (ရှေးဘဝ အကြောင်းနှင့် ယခုဘဝ အဘိညာဉ်၏ အခြေခံ ဈာန်စသော) အကြောင်း ရှိလတ်သော် ထိုထို အရာ၌ပင် သက်သေထိုက်သည့် အဖြစ် (ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ်စသည်)သို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာတစ်မျိုးသော်ကား ညီညွတ်သော မြေအဖို့၌ ကန်ပေါင်ရိုး ဖွဲ့ထားသော လေးထောင့် ရေကန်သည် ရေပြည့်နေ၏၊ ကမ်းနှင့်အမျှ ရှိ၏။ ကျီးသောက်နိုင်၏၊ ထိုရေကန်ကို ခွန်အားရှိသော ယောကျ်ားသည် မည်သည့်ဘက်မှမဆို ကန်ပေါင်ရိုးကို ဖွင့်လှတ်ခဲ့မူ (ယင်းဖွင့်လှတ်ရာရာမှ) "ရေသည် ထွက်လာနိုင်ရာသလော" ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ထွက်လာနိုင်ရာပါ၏ ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ရဟန်းသည် အင်္ဂါငါးမျိုးရှိသည့် မြတ်သော သမ္မာသမာဓိကို ဤသို့ ပွါးများသော် ဤသို့ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုလုပ်သော် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက် ပြုအပ်သည့် တစ်စုံတစ်ခုသော တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုရန် စိတ်ကို ညွတ်စေ၏၊ (ရှေးဘဝအကြောင်းနှင့်ယခုဘဝ အဘိညာဉ်အခြေခံ ဈာန်စသော) အကြောင်း ရှိလတ်သော် ထိုထို အရာ၌ပင် သက်သေထိုက်သည့် အဖြစ် (ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ်စသည်)သို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာတစ်မျိုးသော်ကား ညီညွတ်သော မြေအပြင်ဝယ် လမ်းမလေးခု ဆုံရာအရပ်၌ အာဇာနည်မြင်းကသော ရထားသည် နှင်တံကို ကန့်လန့်တင်ထားလျက် ရပ်တည်နေရာ၏၊ မြင်းတို့ကို လိမ္မာအောင် ဆုံးမနိုင်သော ကျွမ်းကျင်သည့် မြင်းဆရာသည် ထိုရထားကို တက်စီး၍ လက်ဝဲလက်ဖြင့် ကြိုးတို့ကို ဆွဲကာ လက်ယာလက်ဖြင့် နှင်တံကို ကိုင်ပြီးလျှင် သွားလိုရာခရီးဖြင့် သွားလိုရာ အရပ်သို့ ရှေးရှုလည်း မောင်းနှင်နိုင်ရာ၏၊ ပြန်လှည့်၍လည်း မောင်းနှင်နိုင်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ရဟန်းသည် အင်္ဂါငါးမျိုးရှိသည့် မြတ်သော သမ္မာသမာဓိကို ဤသို့ ပွါးများသော် ဤသို့ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုလုပ်သော် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုအပ်သည့် တစ်စုံတစ်ခုသော တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုရန် စိတ်ကို ညွတ်စေ၏၊ (ရှေးဘဝ အကြောင်းနှင့် ယခုဘဝအဘိညာဉ် အခြေခံစျာန်စသော) အကြောင်း ရှိလတ်သော် ထိုထိုအရာ၌ပင် သက်သေထိုက်သည့် အဖြစ် (ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ်)သို့ ရောက်၏။

"(ငါသည်) များပြားသော တန်ခိုး ဖန်ဆင်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလို၏၊ တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လျက် အများအပြား ဖြစ်လို၏။ပ။ ဗြဟ္မာ့ပြည် တိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ကို (မိမိ) စိတ် အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေလို၏" ဟု ထိုရဟန်းသည် အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ (အခြေခံ) အကြောင်း ရှိလတ်သော် ထိုထို အလိုရှိရာ၌ပင် သက်သေထိုက်သည့် အဖြစ် (ဣဒ္ဓိဝိဓ အဘိညာဉ်)သို့ ရောက်၏။

"(ငါသည်) အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ နားအကြားထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ နားနှင့်တူသော နား 'ဒိဗ္ဗသောတ' ဖြင့် နတ်၌လည်း ဖြစ်ကုန် လူ၌လည်း ဖြစ်ကုန်သော ဝေးသည်လည်း ဖြစ်ကုန် နီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နှစ်မျိုးသော အသံတို့ကို ကြားလို၏" ဟု ထိုရဟန်းသည် အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ (အခြေခံ) အကြောင်း ရှိလတ်သော် ထိုထို အလိုရှိရာ၌ပင် သက်သေထိုက်သည့် အဖြစ် (ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဉ်)သို့ ရောက်၏။

"(ငါသည်) တစ်ပါးသော သတ္တဝါ တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်ကို (မိမိ) စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိလို၏၊ စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ'နှင့်တကွသော စိတ်ကိုလည်း 'စွဲမက်ခြင်း ရာဂနှင့်တကွဟူသောစိတ်' ဟု သိလို၏၊ စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း 'စွဲမက်ခြင်း ရာဂ ကင်းသောစိတ်' ဟု သိလို၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ'နှင့်တကွ ဖြစ်သော စိတ်ကိုလည်း 'အမျက်ထွက်ခြင်း ဒေါသနှင့်တကွ ဖြစ်သောစိတ်' ဟု သိလို၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း 'အမျက်ထွက်ခြင်း ဒေါသကင်းသော စိတ်' ဟု သိလို၏၊ တွေဝေခြင်း 'မောဟ'နှင့်တကွ ဖြစ်သော စိတ်ကိုလည်း 'တွေဝေခြင်း မောဟနှင့်တကွ ဖြစ်သောစိတ်' ဟု သိလို၏၊ တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း 'တွေဝေခြင်း မောဟ ကင်းသောစိတ်" ဟုသိလို၏၊ ကျုံ့သော စိတ်ကိုလည်း 'ကျုံ့သောစိတ်' ဟု သိလို၏၊ ပျံ့လွင့်သော စိတ်ကိုလည်း 'ပျံ့လွင့်သောစိတ်' ဟု သိလို၏၊ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော စိတ်ကိုလည်း 'မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သောစိတ်' ဟု သိလို၏၊ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်သော စိတ်ကိုလည်း 'မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်သောစိတ်' ဟု သိလို၏၊ မိမိထက် သာလွန်သော တရားရှိသော စိတ်ကိုလည်း 'မိမိထက် သာလွန်သော တရားရှိသောစိတ်' ဟု သိလို၏၊ သာလွန်သော တရားမရှိသောစိတ်ကိုလည်း 'သာလွန်သော တရားမရှိသောစိတ်' ဟု သိလို၏၊ တည်ကြည်သော စိတ်ကိုလည်း 'တည်ကြည်သောစိတ်' ဟု သိလို၏၊ မတည်ကြည်သော စိတ်ကိုလည်း 'မတည်ကြည်သောစိတ်' ဟု သိလို၏၊ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော စိတ်ကိုလည်း '(ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သောစိတ်' ဟု သိလို၏၊ (ကိလေသာမှ) မလွတ်မြောက်သော စိတ်ကိုလည်း '(ကိလေသာမှ) မလွတ်မြောက်သောစိတ်' ဟု သိလို၏" ဟူ၍ ထိုရဟန်းသည် အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ (အခြေခံ) အကြောင်း ရှိလတ်သော် ထိုထို အလိုရှိရာ၌ပင် သက်သေထိုက်သည့် အဖြစ် (ပရစိတ္တဝိဇာနနဉာဏ်)သို့ ရောက်၏။

"(ငါသည်) များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကို အောက်မေ့လို၏။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း-

တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာ (အဖြစ်သနစ်) နှင့် တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်)နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကို အောက်မေ့လို၏" ဟု ထိုရဟန်းသည် အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ (အခြေခံ) အကြောင်း ရှိလတ်သော် ထိုထို အလိုရှိရာ၌ပင် သက်သေထိုက်သည့် အဖြစ် (ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိအဘိညာဉ်)သို့ ရောက်၏။

"(ငါသည်) အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိအမြင်ထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဖြင့်။ပ။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိလို၏" ဟု ထိုရဟန်း

သည် အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ (အခြေခံ) အကြောင်း ရှိလတ်သော် ထိုထို အလိုရှိရာ၌ပင် သက်သေထိုက်သည့် အဖြစ် (ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်)သို့ ရောက်၏။

"ငါသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါတရား မရှိသော (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်ပညာ' ကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေလို၏" ဟု ထိုရဟန်းသည် အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ (အခြေခံ) အကြောင်း ရှိလတ်သော် ထိုထို အလိုရှိရာ၌ပင် သက်သေထိုက်သည့် အဖြစ် (အရဟတ္တဖလသမာပတ်)သို့ ရောက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ပဉ္စင်္ဂိကဝဂ် ===

၉ - စင်္ကမသုတ်

၂၉။ ရဟန်းတို့ စင်္ကြံလျှောက်ခြင်း၌ အကျိုးအာနိသင်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ခရီးရှည် သွားနိုင်၏။

ကြိုးစားအားထုတ်နိုင်၏။

အနာရောဂါကင်း၏။

စားသောက် ခဲလျက်အပ်သော အစာအာဟာရသည် ကောင်းစွာ ကြေကျက်နိုင်၏။

စင်္ကြံလျှောက်ခြင်းဖြင့် ရအပ်သော တည်ကြည်မှု (သမာဓိ)သည် ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့နိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား စင်္ကြံလျှောက်ခြင်း၌ အကျိုးအာနိသင် ငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ပဉ္စဂီကဝဂ် ===

၁၀ - နာဂိတသုတ်

၃၀။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ရဟန်း သံဃာနှင့်အတူ ကောသလတိုင်းတို့၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည်တော် မူလတ်သော် ကောသလမင်းသားတို့၏ ဣစ္ဆာနင်္ဂလမည်သော ပုဏ္ဏားရွာသို့ ရောက်တော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုဣစ္ဆာနင်္ဂလရွာ (အနီး) ဣစ္ဆာနင်္ဂလတောအုပ်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ဣစ္ဆာနင်္ဂလရွာသား ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့သည် သတင်းစကား ကြားကြ ကုန်၏-

"အချင်းတို့ သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ ရဟန်းပြုသည့် သာကီဝင်မင်းသား ရဟန်းဂေါတမသည် ဣစ္ဆာနင်္ဂလ ရွာသို့ ကြွရောက်တော်မူ၍ ဣစ္ဆာနင်္ဂလရွာအနီး ဣစ္ဆာနင်္ဂလတောအုပ်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။

ထိုအသျှင်ဂေါတမ၏ ကောင်းသော ကျော်စောသတင်းသည် ဤသို့ ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏-

'ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏၊ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံတော် မူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော် မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏၊ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒူ မည်တော်မူ၏၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏၊ နတ် လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော် မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏၊ (သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို) သိစေတော် မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏' ဟု (ပျံ့နှံ့၍ထွက်၏)။

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်း များ လူများနှင့် တကွသော လူလောကကို ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြားတော်မူ၏။

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောတော်မူ၏၊ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော စင်ကြယ် သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတော်မူ၏၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော ရဟန္တာ(ပုဂ္ဂိုလ်)တို့ကို ဖူးမြော်ရခြင်း သည် ကောင်းသည် သာတည်း" ဟု (ကြားကြကုန်၏)။

ထိုအခါ၌ ဣစ္ဆာနင်္ဂလရွာသား ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့သည် ထိုညဉ့်လွန်သော အခါ၌ များစွာသော ခဲဖွယ် စားဖွယ်ကို ယူကုန်၍ ဣစ္ဆာနင်္ဂလတောအုပ်သို့ ချဉ်းကပ်ကုန်ပြီးလျှင် အပြင်ဘက် တံခါးမုခ်၌ ပြင်းပြ ကျယ်လောင်သော အသံရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ တည်နေကုန်၏၊ ထိုစဉ်အခါ၌ အသျှင်နာဂိတသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အလုပ်အကျွေးဖြစ်၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်နာဂိတကို "နာဂိတငါးတို့ကို လုယက်ရာ၌ တံငါသည်တို့ ကဲ့သို့ ပြင်းပြ ကျယ်လောင်သော အသံ ရှိသူတို့ကား အဘယ်သူတို့နည်း" ဟု မေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ဤသူတို့ကား ဣစ္ဆာနင်္ဂလရွာသား ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့ပါတည်း၊ များစွာသော ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်ကို ယူ၍ အပြင်ဘက် တံခါးမုခ်၌ မြတ်စွာဘုရားကို လည်းကောင်း၊ ရဟန်းသံဃာကို လည်းကောင်း ရည်မှန်းပြီးလျှင် တည်နေကြပါသည် ဟု (လျှောက်၏)။

နာဂိတ ငါသည် အခြံအရံ (အကျော်အစော) နှင့် မဆက်ဆံလို၊ အခြံအရံ (အကျော်အစော)သည် လည်း ငါနှင့် အတူ မဆက်ဆံစေလင့်။

နာဂိတ ဤ(ကာမဂုဏ်မှ) ထွက်မြောက်မှု 'နေက္ခမ္မ' ချမ်းသာ၊ ကင်းဆိတ်မှု 'ပဝိဝေက' ချမ်းသာ၊ ငြိမ်းအေးမှု 'ဥပသမ' ချမ်းသာ၊ သိမှု 'သမ္ဗောဓ' ချမ်းသာကို အလိုရှိတိုင်း မငြိုငြင် မပင်ပန်းဘဲ မရနိုင်သူသည် မစင်ကြယ်မှု ချမ်းသာ၊ ငိုက်မျဉ်းမှု ချမ်းသာ၊ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော ချမ်းသာကို သာယာ (ခံစား) ရာ၏။

(ကာမဂုဏ်မှ) ထွက်မြောက်မှု 'နေက္ခမ္မ' ချမ်းသာ၊ ကင်းဆိတ်မှု 'ပဝိဝေက' ချမ်းသာ၊ ငြိမ်းအေးမှု 'ဥပသမ' ချမ်းသာ၊ သိမှု 'သမ္ဗောဓ' ချမ်းသာကို အလိုရှိတိုင်း မငြိုငြင် မပင်ပန်းဘဲ ရသော ငါသည် မစင်ကြယ်မှု ချမ်းသာ၊ ငိုက်မျဉ်းမှု ချမ်းသာ၊ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော ချမ်းသာကို အဘယ်မှာ သာယာ (ခံစား)ရာအံ့နည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ယခုအခါ၌ သည်းခံတော်မူပါ၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ယခုအခါ၌ သည်းခံတော်မူပါ။

အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ၌ မြတ်စွာဘုရား၏ သည်းခံတော်မူရန် အချိန်ဖြစ်ပါသည်၊ အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ၌ နိဂုံးသူ နိဂုံးသား ဇနပုဒ်သူ ဇနပုဒ်သား ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ကြွတော်မူလေရာရာ အရပ်သို့ စိတ်ညွတ်ကြကုန်လျက် သာလျှင် လိုက်ကြပါလိမ့်မည်။

အသျှင်ဘုရား မိုးကြီးသည်းထန်စွာ ရွာသွန်းလတ်သော် နိမ့်ရှိုင်းရာ အရပ်သို့ ရေတို့သည် စီးဆင်းကြကုန် သကဲ့သို့၊ အသျှင်ဘုရား ဤအတူသာလျှင် နိဂုံးသူ နိဂုံးသား ဇနပုဒ်သူ ဇနပုဒ်သား ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ကြွရောက်တော်မူလေရာရာ အရပ်သို့ စိတ်ညွတ်ကြကုန်လျက် သာလျှင် လိုက်ကြပါလိမ့်မည်။

ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ-

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ သီလတော် ပညာတော်သည် ထိုသို့ ကြီးမားတော်မူခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည် ဟု (လျှောက်၏)။

နာဂိတ ငါသည် အခြံအရံ (အကျော်အစော)နှင့် မဆက်ဆံလို၊ အခြံအရံ (အကျော်အစော)သည် လည်း ငါနှင့် မဆက်ဆံစေလင့်၊ နာဂိတ ဤ(ကာမဂုဏ်မှ) ထွက်မြောက်မှု 'နေက္ခမ္မ' ချမ်းသာ၊ ကင်းဆိတ်မှု 'ပဝိဝေက' ချမ်းသာ၊ ငြိမ်းအေးမှု 'ဥပသမ'ချမ်းသာ၊ သိမှု 'သမ္ဗောဓ' ချမ်းသာကို အလိုရှိ တိုင်း မငြိုငြင် မပင်ပန်းဘဲ မရနိုင်သူသည် မစင်ကြယ်မှု ချမ်းသာ၊ ငိုက်မျဉ်းမှု ချမ်းသာ၊ လာဘ်ပူဇော် သကာ အကျော်အစော ချမ်းသာကို သာယာ (ခံစား) ရာ၏။

(ကာမဂုဏ်မှ) ထွက်မြောက်မှု 'နေက္ခမ္မ' ချမ်းသာ၊ ကင်းဆိတ်မှု 'ပဝိဝေက' ချမ်းသာ၊ ငြိမ်းအေးမှု 'ဥပသမ' ချမ်းသာ၊ သိမှု 'သမ္ဗောဓ' ချမ်းသာကို အလိုရှိတိုင်း မငြိုငြင် မပင်ပန်းဘဲရသော ငါသည် မစင်ကြယ်မှု ချမ်းသာ ငိုက်မျဉ်းမှု ချမ်းသာ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော ချမ်းသာကို အဘယ်မှာ သာယာ (ခံစား) ရာအံ့နည်း။

နာဂိတ စားသောက် ခဲလျက်အပ်သော အစာအာဟာရ၏ (အကျိုးဆက်ကား) ကျင်ကြီးကျင်ငယ်ပင် တည်း၊ ဤ(ကျင်ကြီးကျင်ငယ်)သည် ထို(စားသောက် ခဲလျက်အပ်သော အစာအာဟာရ)၏ အကျိုးဆက် ပေတည်း၊ နာဂိတ ချစ်အပ်သော သတ္တဝါ သင်္ခါရတို့၏ (အကျိုးဆက်ကား) ပျက်စီးခြင်း ကွေကွင်းခြင်း

ပူဆွေး ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့ပင်တည်း၊ ဤအဖြစ်သည်ထို (ချစ်ခင်မှု)၏ အကျိုးဆက်ပေတည်း။

နာဂိတ မတင့်တယ်သော အာရုံနိမိတ်၌ ကြိုးပမ်းမှုကို အဖန်ဖန် အားထုတ်သူအား တင့်တယ်သော အာရုံနိမိတ်၌ စက်ဆုပ် ရွံရှာခြင်းသည် ကောင်းစွာတည်၏၊ ဤအဖြစ်သည် ထို(ကြိုးပမ်းမှု)၏ အကျိုး ဆက်ပေတည်း။

နာဂိတ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း 'အာယတန' ခြောက်ပါးတို့၌ အနိစ္စဟု အဖန်ဖန် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသောသူအား တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'၌ စက်ဆုပ် ရွံရှာခြင်းသည် ကောင်းစွာတည်၏၊ ဤ အဖြစ်သည် ထို(အဖန်ဖန် ရှုလျက်နေခြင်း) ၏ အကျိုးဆက်ပေတည်း။

နာဂိတ (ပြင်းစွာစွဲလန်းမှု) ဥပါဒါန်တရား၏ အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသောသူအား ပြင်းစွာစွဲလန်းမှု 'ဥပါဒါန်'၌ စက်ဆုပ်ရွံရှာခြင်းသည် ကောင်းစွာ တည်၏၊ ဤအဖြစ်သည် ထို(အဖန်ဖန် ရှုလျက်နေခြင်း)၏ အကျိုးဆက်ပေတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

သုံးခုမြောက် ပဏ္ဏာသက ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - သုမနဝဂ် ===

၁ - သုမနသုတ်

၃၁။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုစဉ်အခါ၌ သုမနာမင်းသမီးသည် ရထားငါးရာ မင်းသမီးငါးရာ ခြံရံကာ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား -

"အသျှင်ဘုရား ဤသာသနာတော်၌ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် 'သာဝက' နှစ်ဦးတို့သည် ညီမျှသော သဒ္ဓါ၊ ညီမျှသော သီလ၊ ညီမျှသော ပညာရှိပါကုန်၏။ တစ်ဦးသည် ပေးလှူတတ်၍၊ တစ်ဦးကား မပေးလှူတတ်ပါ။ ထိုနှစ်ဦးတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသောလားရာ နတ်ပြည်လောကသို့ ရောက်ကုန်ရာ၏။ အသျှင်ဘုရား နတ်ဖြစ်သူ ထိုနှစ်ဦးတို့၏ ထူးခြားချက်သည် ဖြစ်ကောင်းပါ၏လော၊ ခြားနားချက်သည် ဖြစ်ကောင်းပါ၏လော" ဟု လျှောက်၏။

"သုမနာ ဖြစ်ကောင်း၏" ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။

သုမနာ ပေးလှူတတ်သူသည် မပေးလှူတတ်သူကို နတ်ဖြစ်ခြင်းတူသော်လည်း-

နတ်၌ ဖြစ်သော အသက်။

နတ်၌ ဖြစ်သော အဆင်း။

နတ်၌ ဖြစ်သော ချမ်းသာ။

နတ်၌ ဖြစ်သော အခြံအရံ (အကျော်အစော)။

နတ်၌ ဖြစ်သော အစိုးရခြင်း ဟူသော အကြောင်း ငါးမျိုးတို့ဖြင့် လွှမ်းမိုးနိုင်၏။

သုမနာ ပေးလှူတတ်သူသည် မပေးလှူတတ်သူကို နတ်ဖြစ်ခြင်းတူသော်လည်း ဤအကြောင်းငါးမျိုးတို့ဖြင့် လွှမ်းမိုးနိုင်၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား အကယ်၍ ထိုသူနှစ်ဦးတို့သည် ထိုနတ် အဖြစ်မှ ရွေ့လျော၍ ဤလူ အဖြစ်သို့ ရောက်လာကြပါမူ လူဖြစ်သူ ထိုနှစ်ဦးတို့၏ ထူးခြားချက်သည် ဖြစ်ကောင်းပါ၏လော၊ ခြားနားချက်သည် ဖြစ်ကောင်းပါ၏လော ဟု (လျှောက်၏)။

"သုမနာ ဖြစ်ကောင်း၏" ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏၊ သုမနာ ပေးလှူတတ်သူသည် မပေးလှူတတ်သူကို လူဖြစ်ခြင်းတူသော်လည်း -

လူ၌ ဖြစ်သော အသက်။

လူ၌ ဖြစ်သော အဆင်း။

လူ၌ ဖြစ်သော ချမ်းသာ။

လူ၌ ဖြစ်သော အခြံအရံ (အကျော်အစော)။

လူ၌ ဖြစ်သော အစိုးရခြင်းဟူသော အကြောင်းငါးမျိုးတို့ဖြင့် လွှမ်းမိုးနိုင်၏။

သုမနာ ပေးလှူတတ်သူသည် မပေးလှူတတ်သူကို လူဖြစ်ခြင်း တူသော်လည်း ဤအကြောင်းငါးမျိုး တို့ဖြင့် လွှမ်းမိုးနိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကယ်၍ ထိုသူနှစ်ဦးတို့သည် လူ့ဘောင်မှ (ထွက်၍) ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြုကြပါမူ ရဟန်းဖြစ်သူ ထိုနှစ်ဦးတို့၏ ထူးခြားချက်သည် ဖြစ်ကောင်းပါ၏လော၊ ခြားနားချက်သည် ဖြစ်ကောင်းပါ၏လော ဟု (လျှောက်၏)။

"သုမနာ ဖြစ်ကောင်း၏" ဟု မိန့်တော်မူ၏။ သုမနာ ပေးလှူတတ်သူသည် မပေးလှူတတ်သူကို ရဟန်းဖြစ်ခြင်း တူသော်လည်း ငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် လွှမ်းမိုးနိုင်၏။

(အလှူခံတော်မူပါဟု) တောင်းပန်ခံရသည် ဖြစ်၍သာလျှင် သင်္ကန်းကို သုံးဆောင်ရသည်က များ၏၊ တောင်းပန်မခံရဘဲ သုံးဆောင်ရသည်ကား အနည်းငယ်သာတည်း။

တောင်းပန်ခံရသည် ဖြစ်၍သာလျှင် ဆွမ်းကို သုံးဆောင်ရသည်က များ၏၊ တောင်းပန် မခံရမူ၍ သုံးဆောင်ရသည်ကား အနည်းငယ်သာတည်း။

တောင်းပန်ခံရသည် ဖြစ်၍သာလျှင် ကျောင်းကို သုံးဆောင်ရသည်က များ၏၊ တောင်းပန် မခံရမူ၍ သုံးဆောင်ရသည်ကား အနည်းငယ်သာတည်း။

တောင်းပန်ခံရသည် ဖြစ်၍သာလျှင် သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဖြစ်သော ဆေး အသုံးအဆောင်ကို သုံးဆောင်ရသည်က များ၏၊ တောင်းပန် မခံရမူ၍ သုံးဆောင်ရသည်ကား အနည်းငယ်သာတည်း။

အတူတကွ နေထိုင်ကြသော သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် ထိုပေးလှူတတ်သော ရဟန်းအား နှစ်ခြိုက် ဖွယ် ကိုယ်အမူအရာဖြင့်သာ ပြုမူကြသည်က များ၏၊ မနှစ်ခြိုက်ဖွယ် ကိုယ်အမူအရာဖြင့် ပြုမူကြသည် ကား အနည်းငယ်သာတည်း။ နှစ်ခြိုက်ဖွယ် နှုတ်အမူအရာဖြင့်သာ ပြုမူကြသည်က များ၏၊ မနှစ်ခြိုက် ဖွယ် နှုတ်အမူအရာဖြင့် ပြုမူကြသည်ကား အနည်းငယ်သာတည်း၊ နှစ်ခြိုက်ဖွယ် စိတ်အမူအရာဖြင့်သာ ပြုမူကြသည်က များ၏၊ မနှစ်ခြိုက်ဖွယ် စိတ်အမူအရာဖြင့် ပြုမူကြသည်ကား အနည်းငယ်သာတည်း၊ နှစ်ခြိုက်ဖွယ် ပူဇော်မှုကို ပူဇော်ကြသည်က များ၏၊ မနှစ်ခြိုက်ဖွယ် ပူဇော်မှုကို ပူဇော်ကြသည်ကား အနည်းငယ်သာတည်း။

သုမနာ ပေးလှူတတ်သူသည် မပေးလှူတတ်သူကို ရဟန်းဖြစ်ခြင်း တူကြသော်လည်း ဤအကြောင်း ငါးမျိုးတို့ဖြင့် လွှမ်းမိုးနိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကယ်၍ ထိုသူနှစ်ဦးတို့သည် ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်ကြပါမူ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သော ထိုသူနှစ်ဦးတို့၏ ထူးခြားချက်သည် ဖြစ်ကောင်းပါသေးသလော၊ ခြားနားချက်သည် ဖြစ်ကောင်းပါသေးသလော ဟု (လျှောက်၏)။

သုမနာ ဤအရာ၌ စင်စစ်အားဖြင့် (တစ်ပါး၏) ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု 'အရဟတ္တဖိုလ်' နှင့် (တစ်ပါး၏) ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု 'အရဟတ္တဖိုလ်' ကို အနည်းငယ်မျှပင် ခြားနား၏ ဟု ငါမဆို ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဘုရား မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ၊ အလွန်လျှင် ဤအလှူဒါန တို့ကို ပေးလှူရန် သင့်လျော်လှသည်သာတည်း၊ ကောင်းမှုတို့ကို ပြုရန် သင့်လျော်လှသည်သာတည်း၊ ကောင်းမှုတို့သည် နတ်ဖြစ်သူအားလည်း ကျေးဇူးပြုတတ် လူဖြစ်သူအားလည်း ကျေးဇူးပြုတတ် ရဟန်း ဖြစ်သူအားလည်း ကျေးဇူး ပြုတတ်ပါပေကုန်၏ ဟု (လျှောက်၏)။

သုမနာ ဤစကားသည် ဤအတိုင်း မှန်ပေ၏။

သုမနာ အလှူဒါနတို့ကို ပေးလှူရန် သင့်လှသည်သာတည်း၊ ကောင်းမှုတို့ကို ပြုရန် သင့်လှသည် သာတည်း၊ ကောင်းမှုတို့သည် နတ်ဖြစ်သူအားလည်း ကျေးဇူးပြုတတ် လူဖြစ်သူအားလည်း ကျေးဇူးပြု တတ် ရဟန်းဖြစ်သူအားလည်း ကျေးဇူး ပြုတတ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား (စကား)ကို ဟောကြားတော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား (စကား)ကို ဟောကြားတော်မူပြီး၍ ထိုမှတစ်ပါး (လူနတ် ဗြဟ္မာတို့၏) ဆရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောတော်မူလေ၏။ "လောက၌ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် သွားသော၊ အညစ်အကြေး ကင်းသော လမင်းသည် အလုံးစုံသော ကြယ်(တာရာ) အပေါင်းတို့ကို အရောင်အလင်းဖြင့် သာလွန်၍ တင့်တယ် သကဲ့သို့။ ထို့အတူပင် လောက၌ သီလနှင့် ပြည့်စုံ၍ သဒ္ဓါတရားရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ချွေတာ ဝန်တိုခြင်း ရှိသူအားလုံးကို စွန့်ကြဲခြင်းဖြင့် သာလွန် တင့်တယ်၏။

လျှပ်စစ်ပန်းနွယ်ရှိသည့် အရာမကသော တိမ်ထွတ် တိမ်တောင်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော မိုးသည် ကြည်းကုန်းမြေကို လည်းကောင်း၊ ချိုင့်ဝှမ်းမြေကို လည်းကောင်း ထစ်ချုန်းရွာသွန်းလျက် ပြည့်စေ သကဲ့သို့။ ဤအတူသာလျှင် (သောတာပတ္တိ) ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် 'သာဝက' ဖြစ်သည့် ပညာရှိသည် နှမြောဝန်တိုသူကို အကြောင်းငါးမျိုးတို့ဖြင့် လွှမ်းမိုးနိုင်၏။ ထိုသူသည် စင်စစ် (ပေးလှူအပ်သော) စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့က တင်ပို့အပ်သည် ဖြစ်၍ အသက်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ အခြံအရံ (အကျော်အစော) ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ရုပ်အဆင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ ချမ်းသာဖြင့် လည်းကောင်း တမလွန် လောကဝယ် နတ်ပြည်၌ ဝမ်းမြောက်ရလေသတည်း"။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - သုမနဝဂ် ===

၂ - စုန္ဒီသုတ်

၃၂။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာကျွေးရာ ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုစဉ်အခါ စုန္ဒီမင်းသမီးသည် ရထားငါးရာ သတို့သမီးငါးရာ ခြံရံကာ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား-

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့၏ မောင်ဖြစ်သော စုန္ဒမည်သော မင်းသားသည် ဤသို့ ဆိုပါ၏-

"တစ်စုံတစ်ယောက်သော မိန်းမဖြစ်စေ ယောက်ျားဖြစ်စေ ဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်၏၊ တရားတော်ကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်၏၊ သံဃာတော်ကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်၏၊ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော သေရည်သေရက် သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ 'သုဂတိဘုံ' သို့သာ ရောက်ရ၏၊ မကောင်းသော လားရာ 'ဒုဂ္ဂတိဘုံ' သို့မရောက်ရ" ဟု (ဆိုပါ၏)။

အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို မေးလျှောက်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့ သဘောရှိသည့် ဘုရား၌ ကြည်ညိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ 'သုဂတိဘုံ' ၌သာဖြစ်၍ မကောင်းသော လားရာ 'ဒုဂ္ဂတိဘုံ'၌ မဖြစ်ပါသနည်း၊ အဘယ်သို့

သဘောရှိသည့် တရားတော်၌ ကြည်ညိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသောလားရာ 'သုဂတိဘုံ' ၌သာ ဖြစ်၍ မကောင်းသော လားရာ 'ဒုဂ္ဂတိဘုံ'၌ မဖြစ်ပါသနည်း၊ အဘယ်သို့ သဘောရှိသည့် သံဃာတော်၌ ကြည်ညိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ 'သုဂတိဘုံ' ၌သာ ဖြစ်၍ မကောင်းသော လားရာ 'ဒုဂ္ဂတိဘုံ' ၌ မဖြစ်ပါသနည်း၊ အဘယ်သို့ သဘောရှိသည့် သီလတို့၌ ဖြည့်ကျင့် ဆည်းပူးသော သူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ 'သုဂတိဘုံ' ၌သာ ဖြစ်၍ မကောင်းသော လားရာ 'ဒုဂ္ဂတိဘုံ' ၌ မဖြစ်ပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏။

စုန္ဒီ အခြေမရှိသော သတ္တဝါ အခြေ နှစ်ချောင်းရှိသော သတ္တဝါ အခြေ လေးချောင်းရှိသော သတ္တဝါ များသော အခြေရှိသော သတ္တဝါ ရုပ်ရှိသတ္တဝါ ရုပ်မဲ့သတ္တဝါ သညာရှိသတ္တဝါ သညာမဲ့သတ္တဝါ ရှန့်ရင်းသော သညာကားမရှိ သိမ်မွေ့သော သညာမရှိသည် မဟုတ်သော သတ္တဝါရှိသမျှ အားလုံးတို့ထက် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို အမြတ်ဆုံး ဟု ဆိုအပ်၏။

စုန္ဒီ မြတ်စွာဘုရား၌ ကြည်ညိုသူတို့သည် အမြတ်ဆုံး၌ ကြည်ညိုသည် မည်ကုန်၏၊ အမြတ်ဆုံး၌ ကြည်ညိုသူတို့အား အမြတ်ဆုံးသော အကျိုးသည် ဖြစ်နိုင်၏။

စုန္ဒီ ပြုပြင်အပ်သော 'သင်္ခတ' တရား ရှိသမျှ အားလုံးတို့ထက် အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော မဂ်ကို အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုအပ်၏၊ စုန္ဒီ အရိယမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး၌ ကြည်ညိုသူတို့သည် အမြတ်ဆုံး၌ ကြည်ညိုသည် မည်ကုန်၏၊ အမြတ်ဆုံး၌ ကြည်ညိုသူတို့အား အမြတ်ဆုံးသော အကျိုးသည် ဖြစ်နိုင်၏။

စုန္ဒီ ပြုပြင်အပ်သော 'သင်္ခတ' တရား မပြုပြင်အပ်သော 'အသင်္ခတ' တရား ရှိသမျှ အားလုံးတို့ထက် ယစ်ခြင်း ကင်းရာ မွတ်သိပ်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရာ တောင့်တခြင်း အာသာကို ပယ်ခွါရာ ဝဋ်မြစ်ပြတ်ရာ တဏှာကုန်ရာ မတပ်မက်ရာ ဒုက္ခခပ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ဟူသော 'ဝိရာဂ' တရားကို အမြတ်ဆုံး ဟု ဆိုအပ်၏။

စုန္ဒီ နိဗ္ဗာန်ဟူသော 'ဝိရာဂ' တရား၌ ကြည်ညိုသူတို့သည် အမြတ်ဆုံး၌ ကြည်ညိုသည် မည်ကုန်၏၊ အမြတ်ဆုံး၌ ကြည်ညိုသူတို့အား အမြတ်ဆုံးသော အကျိုးသည် ဖြစ်နိုင်၏။

စုန္ဒီ သံဃာဂိုဏ်း ရှိသမျှတို့ထက် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်ယူလာသော အလှူကို ခံထိုက်သော၊ ဧည့်သည် အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကို ခံထိုက်သော၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံထိုက်သော၊ လက်အုပ်ချီခြင်းကို ခံထိုက်သော၊ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်သော အစုံအားဖြင့် လေးစုံ, ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ရှစ်ပါး အရေအတွက်ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်ကို အမြတ်ဆုံး ဟု ဆိုအပ်၏။

စုန္ဒီ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်၌ ကြည်ညိုသူတို့သည် အမြတ်ဆုံး၌ ကြည်ညိုသည် မည်ကုန်၏၊ အမြတ်ဆုံး၌ ကြည်ညိုသူတို့အား အမြတ်ဆုံးသော အကျိုးသည် ဖြစ်နိုင်၏။

စုန္ဒီ ရှိရှိသမျှ သီလတို့ထက် မကျိုးမပေါက် မပြောက်မကျားကုန်သော၊ တဏှာကျွန် အဖြစ်မှ လွတ်မြောက်စေကုန်သော၊ ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်သော၊ မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်အပ် ကုန်သော၊ သမာဓိကို ဖြစ်စေတတ် ကုန်သော၊ အရိယာတို့ နှစ်သက်အပ် ကုန်သော သီလတို့ကို အမြတ်ဆုံး ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။

စုန္ဒီ အရိယာတို့ နှစ်သက်အပ်သည့် သီလတို့ကို ဖြည့်ကျင့် ဆည်းပူးတတ်သူတို့သည် အမြတ်ဆုံး၌ ဖြည့်ကျင့် ဆည်းပူးသည် မည်ကုန်၏၊ အမြတ်ဆုံး၌ ဖြည့်ဆည်းပူးသူတို့အား အမြတ်ဆုံးသော အကျိုးသည် ဖြစ်နိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

“မြတ်သော (ရတနာသုံးပါး၏) ဂုဏ်ကို သိကုန်သည် ဖြစ်၍ အမြတ်ဆုံး (ရတနာသုံးပါး)၌ စင်စစ် ကြည်ညိုသူတို့အား လည်းကောင်း၊ အတုမရှိ မြတ်သော အလှူကို ခံထိုက်သော မြတ်သော ဘုရားရှင်၌ ကြည်ညိုသူတို့အား လည်းကောင်း။ တပ်မက်မှု ‘ရာဂ’ ကင်းရာ ငြိမ်းအေးရာ ချမ်းသာကြောင်း ဖြစ်သော မြတ်သော တရား၌ ကြည်ညိုသူတို့အား လည်းကောင်း၊ အမြတ်ဆုံး ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်သော မြတ်သော သံဃာ၌ ကြည်ညိုသူတို့အား လည်းကောင်း။ အမြတ်ဆုံး (ရတနာ သုံးပါး)၌ အလှူပေးသူတို့အား လည်းကောင်း မြတ်သော ကောင်းမှုသည် တိုးပွါး၏။ မြတ်သော အသက် ရှည်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ အဆင်းလှခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ အခြံအရံများခြင်းသည် လည်း ကောင်း၊ ကျော်စောခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ချမ်းသာခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ကိုယ်အား ဉာဏ်အား သည် လည်းကောင်း တိုးပွါး၏။ မြတ်သောဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော အမြတ်ဆုံး (ရတနာသုံးပါး)အား ပေးလှူတတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော နတ်သည် လည်းကောင်း၊ လူသည် လည်းကောင်း အမြတ်ဆုံး သို့ ရောက်သည် ဖြစ်၍ မွေ့လျော်ရလေသတည်း”။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - သုမနဝဂ် ===

၃ - ဥဂ္ဂဟသုတ်

၃၃။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဘဒ္ဒိယမြို့ မုလေး ‘မြတ်လေး’ တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုစဉ်အခါ မေဏ္ဍကသူဌေး၏မြေး ဥဂ္ဂဟသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား-

“အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် နက်ဖြန်အတွက် ကိုယ်တော်မြတ်ပါ လေးပါး တပည့်တော်၏ ဆွမ်းကို အလှူခံတော်မူပါ” ဟု (လျှောက်၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ် နေခြင်းဖြင့် လက်ခံတော်မူ၏။

ထို့နောက် မေဏ္ဍကသူဌေး၏မြေး ဥဂ္ဂဟသည် မြတ်စွာဘုရား၏ လက်ခံတော် မူခြင်းကို သိ၍ နေရာမှထကာ ရှိခိုးလျက် အရိုအသေ ပြုပြီးလျှင် ဖဲခွါသွားလေ၏။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုညဥ့်လွန်သဖြင့် နံနက်အချိန်၌ (သင်္ကန်း)ကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် မေဏ္ဍကသူဌေး၏မြေး ဥဂ္ဂဟ၏အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်၍ ခင်းထားအပ်သော နေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူ၏။

ထိုအခါ မေဏ္ဍကသူဌေး၏မြေး ဥဂ္ဂဟသည် မြတ်စွာဘုရားကို မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ဖြင့် ရောင့်ရဲသည့် တိုင်အောင် တားမြစ်သည့် တိုင်အောင် ကိုယ်တိုင် လုပ်ကျွေး၏။

ထို့နောက် မေဏ္ဍကသူဌေး၏မြေး ဥဂ္ဂဟသည် မြတ်စွာဘုရား ဆွမ်းစားပြီး၍ သပိတ်မှ လက်ကို ဖယ်ပြီးသောအခါ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား -

“အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်၏ ဤသမီးပျိုတို့သည် လင်ယောကျ်ားတို့ အိမ်သို့ လိုက်ပါသွားကြရပါ လိမ့်မည်၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုသမီးပျိုတို့ကို သွန်သင်တော်မူပါ ဆုံးမတော်မူပါ၊ ယင်းသို့ သွန်သင်

ဆုံးမခြင်းသည် ထိုသမီးပျိုတို့အား ကာလရှည်မြင့်စွာ အစီးအပွါးဖြစ်ရန် ချမ်းသာရန် ဖြစ်ရာပါ၏” ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုသမီးပျိုတို့အား-

“သတို့သမီးတို့ ထိုသို့ လျှောက်ထားသောကြောင့် ဤအရာ၌ ဤသို့ ကျင့်ကြရမည် ‘သင်တို့ အကျိုးစီးပွါးကို လိုလား၍ သနား စောင့်ရှောက်တတ်သော မိဘတို့သည် သနား စောင့်ရှောက်မှုကို အကြောင်းပြု၍ ထိမ်းမြားမည် ဖြစ်သော လင်ယောကျ်ား၏ ရှေးဦးစွာ (အိပ်ရာမှ) ထလေ့ရှိသူ နောက်မှ အိပ်လေ့ရှိသူ အဘယ်ကို ပြုရအံ့နည်း ဟု နာခံလေ့ရှိသူ နှစ်ခြိုက်ဖွယ် ပြုလုပ်လေ့ရှိသူ ချစ်ခင်ဖွယ် စကားကို ဆိုလေ့ရှိသူတို့ ဖြစ်ကုန်အံ့’ဟု ကျင့်ကြရမည်၊ သတို့သမီးတို့ သင်တို့သည် ဤအတိုင်းသာ ကျင့်ကြရမည်။

သတို့သမီးတို့ ထို့ပြင် ဤသို့လည်း ကျင့်ကြရမည် “မိမိ ခင်ပွန်းသည်က ရိုသေ လေးစားအပ်သည့် အမိ အဖ သမဏဗြာဟ္မဏဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို အရိုအသေ ပြုကုန်အံ့၊ အလေးအမြတ် ပြုကုန်အံ့၊ မြတ်နိုးကုန်အံ့၊ ပူဇော်ကုန်အံ့၊ မိမိထံသို့ လာသူတို့ကိုလည်း နေရာထိုင်ခင်း ပေးခြင်း ရေတည်ခြင်းဖြင့် ပူဇော်ကြကုန်အံ့” ဟု ကျင့်ကြရမည်၊ သတို့သမီးတို့ သင်တို့သည် ဤအတိုင်းသာ ကျင့်ကြရမည်။

သတို့သမီးတို့ ထို့ပြင် ဤသို့လည်း ကျင့်ကြရမည် “သိုးမွေး ဝါဂွမ်း ဟူသော လင်ယောကျ်ား၏ အိမ်တွင်းမှုတို့၌ ကျွမ်းကျင်၍ မပျင်းရိဘဲ ထိုအိမ်တွင်းမှု၌ အကြောင်း ဥပါယ်ဖြစ်သော စူးစမ်းမှု ပညာနှင့် ပြည့်စုံသည့်ပြင် ကိုယ်တိုင် ပြုလုပ်ရန် စီမံရန် စွမ်းနိုင်သူတို့ ဖြစ်ကုန်အံ့” ဟု ကျင့်ကြရမည်၊ သတို့သမီးတို့ ဤအတိုင်းသာ သင်တို့ ကျင့်ကြရမည်။

သတို့သမီးတို့ ထို့ပြင် ဤသို့လည်း ကျင့်ကြရမည် “အိမ်တွင်းသားဖြစ်သည့် လင်ယောကျ်ား၏ ကျွန် အစေခံ၊ အလုပ်သမား ဖြစ်သော အတွင်းလူ အပေါင်းတို့၏ ပြုလုပ်ပြီးသည်ကိုလည်း ပြုလုပ်ပြီးဟု သိကုန်အံ့၊ မပြုလုပ်ရသေးသည်ကိုလည်း မပြုလုပ်ရသေး ဟု သိကုန်အံ့၊ မမာမကျန်းသူတို့၏လည်း အား ရှိသည် မရှိသည်ကို သိကုန်အံ့၊ ထိုအတွင်းလူအပေါင်းအား ခဲဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ ဘောဇဉ်ကို လည်းကောင်း အသီးသီး မိမိတို့ ရထိုက်သောအဖို့ အစုဖြင့် ဝေဖန်ကုန်အံ့” ဟု ကျင့်ကြရမည်၊ သတို့သမီးတို့ ဤအတိုင်းသာ သင်တို့ ကျင့်ကြရမည်။

သတို့သမီးတို့ ထို့ပြင် ဤသို့လည်း ကျင့်ကြရမည် “လင်ယောကျ်ား ဆောင်ယူလာမည့် ဥစ္စာ စပါး ငွေ ရွှေကို စောင့်ရှောက် လုံခြုံစေသဖြင့် ပြီးစီး ပြည့်စုံစေကုန်အံ့၊ ထိုပစ္စည်းအပေါ်၌ အပျော်မကြူး မခိုး မဝှက် အရက် မသောက်ကုန်သည် ဖြစ်၍ မပျက်မစီး စေကုန်အံ့” ဟု ကျင့်ကြရမည်၊ သတို့သမီးတို့ ဤအတိုင်းသာ သင်တို့ ကျင့်ကြရမည်။

သတို့သမီးတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ နှစ်သက်ဖွယ် ကိုယ်ရှိသော နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

“အကြင် ယောကျ်ားသည် အခါခပ်သိမ်း အမြဲမပြတ် ပြင်းစွာ အားထုတ်သည် ဖြစ်၍ ကြောင့်ကြစိုက်လျက် မိမိမယားကို မွေးမြူ၏၊ ကောင်းသော မိန်းမသည် အလုံးစုံ အလိုရှိရာကို ဆောင်ယူ မွေးမြူသော မိမိအရှင် ထိုခင်ပွန်းလင်ကို မထီ လေးစား မပြု။ ကောင်းသော မိန်းမသည် ငြူစူသော အကျင့်ဖြင့်လည်း မိမိလင်ကို မခြုတ်ခြယ်၊ ပညာရှိ မိန်းမသည်လင်၏ ရိုသေ လေးစားအပ်သူ ပုဂ္ဂိုလ်အားလုံးကိုလည်း မြတ်နိုးပူဇော်၏။ အကြင်မိန်းမသည် ထကြွလုံ့လရှိ၏၊ ပျင်းရိခြင်း မရှိ၊ ချီးမြှောက် ထောက်ပံ့ထားသော အခြွေအရံ ပရိသတ်လည်း ရှိ၏၊ လင်၏ နှစ်လိုဖွယ်ကို ကျင့်၏၊ စုဆောင်းပေးသော ပစ္စည်းကိုလည်း ကောင်းစွာ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်၏။ လင်၏ အလိုသို့ လိုက်လျက် ဤအတိုင်းကျင့်သော ထိုမိန်းမသည် မနာပမည်သော နတ်တို့၏ နေရာ (နိမ္မာနရတိ) ဘုံသို့ ရောက်ရလေသတည်း”။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - သုမနဝဂ် ===

၄ - သီဟသေနာပတိသုတ်

၃၄။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်းကြီး၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုစဉ်အခါ သီဟစစ်သူကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော အလှူ၏ အကျိုးကို ပညတ်ရန် တတ်နိုင်ပါ၏လော" ဟု လျှောက်၏။

"သီဟ တတ်နိုင်၏"ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။

သီဟ ပေးလှူတတ်သော အလှူရှင်ကို လူများစွာတို့ ချစ်ခင်မြတ်နိုးကြ၏၊ သီဟ ပေးလှူတတ်သော အလှူရှင်ကို လူများစွာတို့ ချစ်ခင် မြတ်နိုးကြသော ဤအကျိုးသည်လည်း ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော အလှူ၏ အကျိုးပေတည်း။

သီဟ နောက်တစ်မျိုးကား ပေးလှူတတ်သော အလှူရှင်ထံသို့ ငြိမ်သက်သော စိတ်နှလုံးရှိသည့် သူတော်ကောင်းတို့သည် ချဉ်းကပ်ကြကုန်၏၊ သီဟ ပေးလှူတတ်သော အလှူရှင်ထံသို့ ငြိမ်သက်သော စိတ်နှလုံးရှိသည့် သူတော်ကောင်းတို့ ချဉ်းကပ်ခြင်း ဟူသော ဤအကျိုးသည်လည်း ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော အလှူ၏ အကျိုးပေတည်း။

သီဟ နောက်တစ်မျိုးကား ပေးလှူတတ်သော အလှူရှင်၏ ကောင်းသော ကျော်စောသံသည် ပျံ့နှံ့၍ တက်၏၊ သီဟ ပေးလှူတတ်သော အလှူရှင်၏ ကောင်းသော ကျော်စောသံ ပျံ့နှံ့၍ တက်ခြင်းဟူသော ဤအကျိုးသည်လည်း ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော အလှူ၏ အကျိုးပေတည်း။

သီဟ နောက်တစ်မျိုးကား ပေးလှူတတ်သော အလှူရှင်သည် မင်းပရိသတ်သို့ ဖြစ်စေ ပုဏ္ဏားပရိသတ်သို့ ဖြစ်စေ သူကြွယ်ပရိသတ်သို့ ဖြစ်စေ ရဟန်းပရိသတ်သို့ ဖြစ်စေ ပရိသတ် တစ်မျိုးမျိုးသို့ ချဉ်းကပ်ခဲ့မူ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ မျက်နှာရွှင်ပျစွာ ချဉ်းကပ်ရ၏၊ သီဟ ပေးလှူတတ်သော အလှူရှင်သည် မင်းပရိသတ်သို့ ဖြစ်စေ ပုဏ္ဏားပရိသတ်သို့ဖြစ်စေ သူကြွယ်ပရိသတ်သို့ဖြစ်စေ ရဟန်းပရိသတ်သို့ ဖြစ်စေ ပရိသတ် တစ်မျိုးမျိုးသို့ ချဉ်းကပ်ခဲ့မူ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ မျက်နှာရွှင်ပျစွာ ချဉ်းကပ်ရခြင်း ဟူသော ဤအကျိုးသည်လည်း ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော အလှူဒါန၏ အကျိုးပေတည်း။

သီဟ နောက်တစ်မျိုးကား ပေးလှူတတ်သော အလှူရှင်သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသောလားရာ နတ်ပြည်လောကသို့ ရောက်ရ၏၊ သီဟ ပေးလှူတတ်သော အလှူရှင်သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသောလားရာ နတ်ပြည်လောကသို့ ရောက်ရခြင်း ဟူသော ဤအကျိုးသည်လည်း တမလွန်ဘဝ၌ ရအပ်သော အလှူ၏ အကျိုးပေတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ ဟောတော်မူအပ်သည် ရှိသော် သီဟစစ်သူကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသည့် ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော အလှူ၏ အကျိုးလေးမျိုး၌ မြတ်စွာဘုရားအား ယုံကြည်ခြင်းဖြင့် အကျွန်ုပ် ဆည်းကပ်သည် မဟုတ်ပါ၊ အကျွန်ုပ်သည်လည်း ထိုအကျိုးတို့ကို သိပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ပေးလှူတတ်သည့် အလှူရှင်ပါတည်း၊ များစွာသော လူတို့က ချစ်ခင် မြတ်နိုးအပ်သူ ဖြစ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ပေးလှူတတ်သော အလှူရှင်ပါတည်း၊ အကျွန်ုပ်ထံသို့ ငြိမ်သက်သော စိတ်နှလုံး ရှိကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့ ချဉ်းကပ်ကြပါကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ပေးလှူတတ်သော အလှူရှင်ပါတည်း၊ "သီဟစစ်သူကြီးသည် ပေးလှူတတ်၏၊ သံဃာအား ကျေးဇူးပြုတတ်၏၊ သံဃာ၏ အလုပ်အကျွေးတည်း" ဟု အကျွန်ုပ်၏ ကောင်းသော ကျော်စောသံသည် ပျံ့နှံ့၍ ထွက်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ပေးလှူတတ်သော အလှူရှင်ပါတည်း၊ မင်းပရိသတ်သို့ ဖြစ်စေ ပုဏ္ဏားပရိသတ်သို့ ဖြစ်စေ သူကြွယ်ပရိသတ်သို့ ဖြစ်စေ ရဟန်းပရိသတ်သို့ ဖြစ်စေ ပရိသတ် တစ်မျိုးမျိုးသို့ ချဉ်းကပ်ခဲ့ပါမူ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ မျက်နှာရွှင်ပျစွာ ချဉ်းကပ်ရပါ၏၊

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသည့် ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ဤအလှူ၏ အကျိုးလေးမျိုးတို့၌ ယုံကြည်ခြင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရားအား အကျွန်ုပ် ဆည်းကပ်သည် မဟုတ်ပါ၊ အကျွန်ုပ်သည်လည်း ထိုအကျိုးတို့ကို သိပါ၏။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် "သီဟ ပေးလှူတတ်သော အလှူရှင်သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသောလားရာ နတ်ပြည်လောကသို့ ရောက်ရ၏" ဟု အကျွန်ုပ်အား ဟောကြားတော်မူသော ယင်းအကျိုးကိုမူကား အကျွန်ုပ် မသိရပါ၊ ဤအကျိုး၌ သာလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား ယုံကြည်ခြင်းဖြင့် တပည့်တော် ဆည်းကပ်ပါ၏" ဟု (လျှောက်၏)။

သီဟ ဤအကျိုးသည် ဤအတိုင်းမှန်၏၊ သီဟ ဤအကျိုးသည် ဤအတိုင်းမှန်၏၊ ပေးလှူတတ်သော အလှူရှင်သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်လောကသို့ ရောက်ရ၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပေးလှူတတ်သူကို (လူအများ) ချစ်ခင်၏၊ လူအပေါင်းတို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၏၊ ကျော်စောခြင်းသို့လည်း ရောက်၏၊ အခြံအရံလည်း တိုးပွါး၏၊ နှမြောဝန်တိုမှု ကင်းသူသည် မျက်နှာ သာယာရွှင်ပျသည် ဖြစ်၍ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ပရိသတ်သို့ သက်ဝင်နိုင်၏။ ထို့ကြောင့်ပင် ချမ်းသာမှုကို ရှာကြံလေ့ရှိသော ပညာရှိတို့သည် နှမြောဝန်တိုမှု အညစ်အကြေးကို ပယ်ဖျောက်၍ အလှူအတန်းတို့ကို ပေးလှူကြကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် ကာလကြာမြင့်စွာ တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ တည်ကြလေကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် တာဝတိံသာနတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်၍ မွေ့လျော်ကြကုန်၏။ အခွင့်အရေးရပြီး ကုသိုလ် ပြုပြီးသူတို့သည် ဤဘဝမှ ရွေ့လျောကုန်သည် ရှိသော် မိမိတို့ ကိုယ်အရောင်အဝါဖြင့် လှည့်လည် သွားကြရကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် ထိုနန္ဒဝန် နတ်ဥယျာဉ်၌ ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ဖြင့် ပြည့်စုံကုန်လျက် နှစ်သက်ရကုန်၏၊ မွေ့လျော်ရကုန်၏၊ ဝမ်းမြောက်ရကုန်၏၊ (တဏှာတောင့်တမှုကို) မမှီသော တာဒိဂုဏ် ရှိတော်မူသည့် မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်ကို တပည့်သာဝကတို့သည် လိုက်နာပြုကျင့်၍ နတ်ပြည်၌ မွေ့လျော်ရလေကုန်သတည်း။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - သုမနဝဂ် ===

၅ - ဒါနာနိသံသသုတ်

၃၅။ ရဟန်းတို့ အလှူပေးခြင်း၌ အာနိသင်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ-

လူများစွာတို့ ချစ်ခင်မြတ်နိုးကြ၏။

ငြိမ်သက်သော စိတ်နှလုံးရှိသည့် သူတော်ကောင်းတို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်၏။

ကောင်းသော ကျော်စောသံသည် ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏။

လူတို့ အကျင့်တရား (ငါးပါးသီလ) မှ မကင်းကွာနိုင်။

ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးမှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်းတို့ အလှူပေးခြင်း၌ အာနိသင်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားသို့ အစဉ်လိုက်၍ အလှူပေးသောသူကို ချစ်ခင်ကြ၏။ ကိုယ်နှုတ်နှလုံးကို စောင့်သုံးလျက် မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးကြကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့သည် ထိုသူ့ထံသို့ အခါခပ်သိမ်း ချဉ်းကပ်ကြကုန်၏။ ထိုသူတော်ကောင်းတို့သည် (ပေးလှူတတ်သော) ထိုသူအား ဆင်းရဲဒုက္ခ အလုံးစုံကို ဖျက်ဆီးတတ်သော မြတ်သော တရားကို ဟောကြားကုန်၏၊ ထိုသူသည် ဤလောက၌ ယင်းတရားကို သိ၍ အာသဝေါ ကင်းလျက် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရလေသတည်း။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - သုမနဝဂ် ===

၆ - ကာလဒါနသုတ်

၃၆။ ရဟန်းတို့ ကာလဒါနတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ဧည့်သည် 'အာဂန္တုက' အား အလှူကို ပေးလှူ၏။

ခရီးသည်အား အလှူကို ပေးလှူ၏။

လူနာအား အလှူကို ပေးလှူ၏။

ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးသော အခါ၌ အလှူကို ပေးလှူ၏။

ကောက်ဦး သစ်သီးဦးတို့ကို သီလရှိသူတို့အား ရှေးဦးစွာ ပေးလှူ၏။

ရဟန်းတို့ ကာလဒါနတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အလှူခံ၏ စကားကို သိတတ်ကုန်သော ချမြော ဝန်တိုမှု ကင်းသော ပညာရှိတို့သည် လျှောက်ပတ်သောအခါ၌ ပေးလှူကြကုန်၏၊ ဖြူစင် ဖြောင့်မတ်သည့် တာဒိဂုဏ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ အထူးကြည်လင်သော စိတ်ဖြင့် လျောက်ပတ်သော အခါ၌ ပေးလှူ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ အလှူသည် ပြန့်ပြော၏။ အကြင်သူတို့သည် ထိုအလှူ၌ ဝမ်းမြောက်လည်း ဝမ်းမြောက်ကြကုန်၏၊ အမှုကြီးငယ် 'ဝေယျာဝစ္စ' ကိုပြုလည်း ပြုလုပ်ကုန်၏၊ ထိုသို့ ဝမ်းမြောက်ခြင်း အမှုကြီးငယ်ကို ပြုခြင်းကြောင့် အလှူသည် မယုတ်မလျော့နိုင်၊ ထိုဝမ်းမြောက်သူ (ဝေယျာဝစ္စ) ပြုသူတို့သည်လည်း ကုသိုလ်၏ အဖို့အစုကို ရကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် တွန့်တိုခြင်း ကင်းသော စိတ်ရှိသူသည် အလှူပေးသည်ရှိသော် ကြီးကျယ်သော အကျိုးရှိနိုင်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်၌ ပေးလှူရာ၏၊ ကောင်းမှု ကုသိုလ်တို့သည် တမလွန်ဘဝ၌ သတ္တဝါတို့၏ ထောက်တည်ရာ ဖြစ်ကုန်၏။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - သုမနဝဂ် ===

၇ - ဘောဇနသုတ်

၃၇။ ရဟန်းတို့ ဘောဇဉ်ကို ပေးလှူသူသည် အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ငါးမျိုးသော အရာဌာနတို့ကို ပေးလှူသည် မည်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

အသက်ကို ပေးလှူသည် မည်၏။

အဆင်းကို ပေးလှူသည် မည်၏။

ချမ်းသာကို ပေးလှူသည် မည်၏။

ခွန်အားကို ပေးလှူသည် မည်၏။

ပညာကို ပေးလှူသည် မည်၏။

အသက်ကို ပေးလှူသည် မည်ခြင်းကြောင့် နတ်သက်သော် လည်းကောင်း၊ လူသက်သော် လည်းကောင်း ရှည်ရန်ဖြစ်၏၊ အဆင်းကို ပေးလှူသည် မည်ခြင်းကြောင့် နတ်အဆင်းသော် လည်းကောင်း၊ လူအဆင်းသော် လည်းကောင်း လှရန်ဖြစ်၏၊ ချမ်းသာကို ပေးလှူသည် မည်ခြင်းကြောင့် နတ်ချမ်းသာသော် လည်းကောင်း၊ လူချမ်းသာသော် လည်းကောင်း ရရန်ဖြစ်၏၊ ခွန်အားကို ပေးလှူသည် မည်ခြင်းကြောင့် နတ်ခွန်အားသော် လည်းကောင်း၊ လူခွန်အားသော် လည်းကောင်း ကြီးရန်ဖြစ်၏၊ ပညာကို ပေးလှူသည် မည်ခြင်းကြောင့် နတ်ပညာသော် လည်းကောင်း၊ လူပညာသော် လည်းကောင်း ရှိရန်ဖြစ်၏၊

ရဟန်းတို့ ဘောဇဉ်ကို ပေးလှူသူသည် အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဤငါးမျိုးသော အရာဌာနတို့ကို ပေးလှူသည် မည်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်သည် အသက်အလှူကို ပေးလှူ၏၊ ခွန်အားအလှူကို ပေးလှူ၏၊ အဆင်းအလှူကို ပေးလှူ၏၊ ပညာအလှူကို ပေးလှူ၏၊ ထက်မြက်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ချမ်းသာကို ပေးလှူ၏၊ ထိုပညာရှိသည် ချမ်းသာကို ရရှိ၏။ အသက်ကို လည်းကောင်း၊ ခွန်အားကို လည်းကောင်း၊ အဆင်းကို လည်းကောင်း၊ ချမ်းသာကို လည်းကောင်း၊ ပညာကို လည်းကောင်း ပေးလှူသောကြောင့် ဖြစ်လေရာရာ ဘုံဘဝ၌ အသက်ရှည်ခြင်း အခြံအရံ ပေါများခြင်း ဖြစ်ရာသတည်း။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - သုမနဝဂ် ===

၈ - သဒ္ဓသုတ်

၃၈။ ရဟန်းတို့ သဒ္ဓါတရားရှိသော အမျိုးကောင်းသား၌ အာနိသင်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိသော သူတော်ကောင်းတို့သည် သနား စောင့်ရှောက်ကုန်သည် ရှိသော် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသော သူကိုသာလျှင် ရှေးဦးစွာ သနား စောင့်ရှောက်ကုန်၏၊ သဒ္ဓါတရားနှင့် မပြည့်စုံသော သူကို ထိုကဲ့သို့ မစောင့်ရှောက်ကုန်။

ချဉ်းကပ်ကုန်သည် ရှိသော် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသူသို့သာလျှင် ရှေးဦးစွာ ချဉ်းကပ်ကုန်၏၊ သဒ္ဓါတရားနှင့် မပြည့်စုံသူကို ထိုကဲ့သို့ မချဉ်းကပ်ကုန်။

အလှူခံကုန်သည် ရှိသော် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသူ၌သာလျှင် ရှေးဦးစွာ အလှူခံကုန်၏၊ သဒ္ဓါတရား မရှိသူ၌ ထိုကဲ့သို့ အလှူမခံကုန်။

တရားဟောကုန်သည် ရှိသော် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသူကိုသာလျှင် ရှေးဦးစွာ တရား ဟောကြားကုန်၏၊ သဒ္ဓါတရားနှင့် မပြည့်စုံသူကို ထိုကဲ့သို့ မဟောကြားကုန်။

သဒ္ဓါတရား ရှိသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည် လောကသို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်းတို့ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသော အမျိုးကောင်းသား၌ အာနိသင်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ညီညွတ်သော မြေအပြင်ဝယ် လမ်းလေးခုဆုံရာ၌ ပေါက်ရောက်သော ပညောင်ပင်ကြီးသည် ထက်ဝန်းကျင်မှ ငှက်အပေါင်းတို့၏ မှီခိုရာဖြစ် သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ထို့အတူပင် သဒ္ဓါတရားရှိသော အမျိုးကောင်းသားသည် ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာ ဥပါသိကာ မဖြစ်ကုန်သော များစွာသော လူအပေါင်း၏ မှီခိုရာဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကိုင်း အခက် အရွက် အသီးနှင့် ပြည့်စုံ၍ ပင်စည်လုံးပတ် ကြီးမားပြီးလျှင် အမြစ် အရင်း ခိုင်ခံ့လျက် အသီးနှင့် ပြည့်စုံသော သစ်ပင်ကြီးသည် ငှက်အပေါင်းတို့၏ နားနေရာ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ပျော်မွေ့ဖွယ် ကောင်း၍ (ငှက်အပေါင်းတို့) စဝေးရာ အရပ်၌ ထိုသစ်ပင်ကြီးကို ငှက်အပေါင်းတို့ မှီဝဲကုန်ဘိသကဲ့သို့၊ အရိပ်အလိုရှိသော ငှက်တို့သည် အရိပ်သို့ ကပ်ရောက်ကုန်ဘိ သကဲ့သို့၊ အသီးအလိုရှိသော ငှက်တို့သည် အသီးကို စားလျက် သွားကုန်ဘိ သကဲ့သို့။ ထို့အတူသာလျှင် သီလနှင့် ပြည့်စုံသော နှိမ့်ချသော အကျင့်ရှိ၍ မခက်မထန်သော တင့်တယ် ကောင်းမြတ်သော အမှု၌ မွေ့လျော်သော ပြေပြစ်နူးညံ့သော သဒ္ဓါ တရားနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကင်းသော အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ' ကင်းသော တွေဝေမှု'မောဟ' ကင်းသော အာသဝေါ ကင်းစင်မှုကြောင့် လောက၌ ကုသိုလ်ကောင်းမှု စိုက်ပျိုးရာ လယ်မြေကောင်းသဖွယ် ဖြစ်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ထိုသို့ သဘောရှိသူကို မှီဝဲ ချဉ်းကပ်ကြကုန်၏။ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ထိုသူအား ဒုက္ခခပ်သိမ်း ပယ်ဖျောက်ကြောင်း ဖြစ်သော တရားကို ဟောကြားတော် မူကုန်၏၊ ထိုသူသည် ဤဘဝ၌ ယင်းတရားကို သိရ၍ အာသဝေါကင်းလျက် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုရလေသတည်း။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - သုမနဝဂ် ===

၉ - ပုတ္တသုတ်

၃၉။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်းငါးမျိုးတို့ကို ကောင်းစွာ မြင်သော မိဘတို့သည် အမျိုး၌ ဖြစ်သော သားသမီးကို အလိုရှိကုန်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ငါတို့ မွေးမြူထားသော သားသမီးသည် ငါတို့အား လုပ်ကျွေး မွေးမြူပေလိမ့်မည်။

ငါတို့၏ အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်ပေလိမ့်မည်။

အမျိုးအဆက်သည် ရှည်မြင့်စွာ တည်ပေလိမ့်မည်။

အမွေခံ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

ထို့ပြင် ဘဝတစ်ပါးသို့ ပြောင်းသွားသော ငါတို့အား အလှူ၏ အဖို့ကို ပေးဝေကြပေလိမ့်မည် ဟု (အလိုရှိကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်းကို ကောင်းစွာရှုမြင်သော မိဘတို့သည် အမျိုး၌ ဖြစ်သော သားသမီးတို့ကို အလိုရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အကြောင်းငါးမျိုးတို့ကို ကောင်းစွာမြင်သည့် ပညာရှိ မိဘတို့သည် သားသမီးကို အလိုရှိကြကုန်၏၊ ငါတို့ မွေးမြူသော သားသမီးသည် ငါတို့အား ကောင်းစွာ လုပ်ကျွေး မွေးမြူပေလိမ့်မည်၊ ငါတို့၏ အမှုကိစ္စကိုလည်း ပြုလုပ်ပေလိမ့်မည်။ အမျိုးအဆက်သည် ကြာမြင့်စွာ တည်ပေလိမ့်မည်။ အမွေခံ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်၊ ထို့ပြင် ကွယ်လွန်သော ငါတို့အား အလှူ၏ အဖို့ကို ပေးဝေကြပေလိမ့်မည်။ ဤအကြောင်းတို့ကို ကောင်းစွာ ရှုမြင်သည့် ပညာရှိ မိဘတို့သည် သားသမီးကို လိုချင်တောင့်တကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ပြုဖူးသော ကျေးဇူးကို သိ၍ သူ့ကျေးဇူးကို ထင်စွာ ပြုတတ်သော၊ ငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိသော သူတော်ကောင်းတို့သည် ရှေးက ပြုဖူးသည်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့လျက် မိဘတို့ကို လုပ်ကျွေး မွေးမြူကြကုန်၏၊ ကျေးဇူးပြုဖူးသူ၏ ကိစ္စကို ပြုလုပ် သကဲ့သို့ ထိုအတူ မိဘတို့၏ အမှုကိစ္စတို့ကို ပြုလုပ်ကြကုန်၏။ မိဘတို့ အဆုံးအမကို လိုက်နာလေ့ရှိ၍ မွေးမြူဖူးသော မိဘတို့အား လုပ်ကျွေး မွေးမြူလေ့ရှိသော အမျိုးအနွယ်ကို မယုတ်စေ၍ သဒ္ဓါတရားရှိသည့် သီလနှင့် ပြည့်စုံသော သားသမီးသည် ချီးမွမ်းထိုက်သူ ဖြစ်ပေသတည်း။

နဝမသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - သုမနဝဂ် ===

၁၀ - မဟာသာလပုတ္တသုတ်

၄၀။ ရဟန်းတို့ ဟိမဝန္တာတောင်မင်းကို မှီ၍ သစ်ပင်ကြီးတို့သည် ကြီးပွါးခြင်း ငါးမျိုးတို့ဖြင့် ကြီးပွါးကြကုန်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

အကိုင်း အခက် အရွက်တို့ဖြင့် ကြီးပွါးကုန်၏။

အခေါက်ဖြင့် ကြီးပွါးကုန်၏။

အပွေးဖြင့် ကြီးပွါးကုန်၏။

အကာဖြင့် ကြီးပွါးကုန်၏။

အနှစ်ဖြင့် ကြီးပွါးကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဟိမဝန္တာတောင်မင်းကို မှီ၍ သစ်ပင်ကြီးတို့သည် ဤကြီးပွါးခြင်း ငါးမျိုးတို့ဖြင့် ကြီးပွါးကုန်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် သဒ္ဓါတရားရှိသော အမျိုးကောင်းသားကို မှီ၍ အိမ်တွင်းနေလူအပေါင်းသည် ကြီးပွါးခြင်း ငါးမျိုးတို့ဖြင့် ကြီးပွါး၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ-

သဒ္ဓါတရားဖြင့် ကြီးပွါး၏။

သီလဖြင့် ကြီးပွါး၏။

အကြားအမြင်ဖြင့် ကြီးပွါး၏။

စွန့်ကြဲခြင်းဖြင့် ကြီးပွါး၏။

ပညာဖြင့် ကြီးပွါး၏။

ရဟန်းတို့ သဒ္ဓါတရားရှိသော အမျိုးကောင်းသားကို မှီ၍ အိမ်တွင်းနေ လူအပေါင်းသည် ဤကြီးပွါးခြင်း ငါးမျိုးတို့ဖြင့် ကြီးပွါး၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ တောအုပ်ကြီး၌ ရှိသည့် ကျောက်တောင်ကို အမှီပြု၍ တောစိုး သစ်ပင်ကြီးတို့သည် ကြီးပွါး စည်ပင်ကြကုန် သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ သီလနှင့် ပြည့်စုံ၍ သဒ္ဓါတရားရှိသော ဤအမျိုးကောင်းသားကို မှီ၍ သားမယားတို့သည် လည်းကောင်း၊ အဆွေအမျိုးတို့သည် လည်းကောင်း၊ မိတ်ဆွေခင်ပွန်းတို့သည် လည်းကောင်း၊ ဆွေမျိုးအပေါင်းတို့သည် လည်းကောင်း၊ ထိုအမျိုးသားကို အမှီပြု၍အသက်မွေးသူတို့သည် လည်းကောင်း သီလစသည်တို့ဖြင့် ကြီးပွါးကြကုန်၏။ ထိုသီလရှိသူ၏ သီလကို လည်းကောင်း၊ စွန့်ကြဲခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ကောင်းသော အကျင့်စရိုက်တို့ကို လည်းကောင်း ကောင်းစွာ မြင်ကြရကုန်သည် ဖြစ်၍ အတုလိုက်၍ ပြုလုပ်ကြကုန်၏။ ပညာရှိသူတို့သည် ဤသာသနာတော်၌ ကောင်းသောလားရာ (သုဂတိ)သို့ သွားရောက်သူတို့၏ လမ်းခရီးသဖွယ် ဖြစ်သော တရားကို ကျင့်ကြကုန်၍ နတ်လောက၌ ကာမဂုဏ်တို့ကို လိုတိုင်းရကုန်လျက် နှစ်နှစ်သက်သက် ဝမ်းမြောက် ရလေကုန်သတည်း။

ဒသမသုတ်။

လေးခုမြောက် သုမနဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - မုဏ္ဍရာဇဝဂ် ===

၁ - အာဒိယသုတ်

၄၁။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အနာထပိဏ်သူဌေးအား မြတ်စွာဘုရားသည်-

ဒါယကာ စည်းစိမ် ရကြောင်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ဒါယကာ ဤလောက၌ အရိယာတပည့်သည် လက်ရုံးအားကိုး ဆည်းပူး၍ ချွေးဒီးဒီးကျ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော တရားနှင့် လျော်ကုန်သော တရားသဖြင့် ရအပ်ကုန်သော ထကြွလုံ့လဖြင့် ရအပ်ကုန်သော စည်းစိမ်တို့ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သက်စေ၏၊ ချမ်းသာကို ကောင်းစွာ ဆောင်နိုင်၏၊ မိဘတို့ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သက်စေ၏၊ ချမ်းသာကို ကောင်းစွာ ဆောင်နိုင်၏၊ သား မယား ကျွန် အမှုလုပ် ယောက်ျားတို့ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သက်စေ၏၊ ချမ်းသာကို ကောင်းစွာ ဆောင်နိုင်၏။

ဤကား ပဌမ စည်းစိမ်ရကြောင်းတည်း။

ဒါယကာ နောက်တစ်မျိုးကား အရိယာ တပည့်သည် လက်ရုံးအားကိုး ဆည်းပူး၍ ချွေးဒီးဒီးကျ ဖြစ်စေအပ် ကုန်သော တရားနှင့် လျော်ကုန်သော တရားသဖြင့် ရအပ်ကုန်သော ထကြွလုံ့လဖြင့် ရအပ်ကုန်သော စည်းစိမ်တို့ဖြင့် အဆွေ ခင်ပွန်း ချစ်ကျွမ်းဝင်သူတို့ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သက်စေ၏၊ ချမ်းသာကို ကောင်းစွာဆောင်နိုင်၏။

ဤကား ဒုတိယ စည်းစိမ်ရကြောင်းတည်း။

ဒါယကာ နောက်တစ်မျိုးကား အရိယာတပည့်သည် လက်ရုံးအားကိုး ဆည်းပူး၍ ချွေးဒီးဒီးကျ ဖြစ်စေ အပ်ကုန်သော တရားနှင့် လျော်ကုန်သော တရားသဖြင့် ရအပ်ကုန်သော ထကြွလုံ့လဖြင့် ရအပ်ကုန်သော စည်းစိမ်တို့ဖြင့် မီးကြောင့် လည်းကောင်း၊ ရေကြောင့် လည်းကောင်း၊ မင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ခိုးသူကြောင့် လည်းကောင်း၊ မချစ်မနှစ်သက်အပ်သူ အမွေခံဆိုးကြောင့် လည်းကောင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ထိုသို့ သဘောရှိသော ဘေးရန်တို့၌ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပိတ်ဆို့၍ မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာအောင် ပြု၏။

ဤကား တတိယ စည်းစိမ်ရကြောင်းတည်း။

ဒါယကာ နောက်တစ်မျိုးကား အရိယာ တပည့်သည် လက်ရုံးအားကိုး ဆည်းပူး၍ ချွေးဒီးဒီးကျ ဖြစ်စေအပ် ကုန်သော တရားနှင့် လျော်ကုန်သော တရားသဖြင့် ရအပ်ကုန်သော ထကြွလုံ့လဖြင့် ရအပ်ကုန်သော စည်းစိမ်တို့ဖြင့် ဆွေမျိုးတို့အား ပူဇော်ခြင်း၊ ဧည့်သည်တို့အား ပူဇော်ခြင်း၊ ရှေးက သေပြီးသော ဆွေမျိုးတို့အား ပူဇော်ခြင်း၊ မင်းအား ပူဇော်ခြင်း၊ နတ်တို့အား ပူဇော်ခြင်း ဟူသော ငါးပါးသော ပူဇော်ခြင်းကို ပြုလုပ်၏။

ဤကား စတုတ္ထ စည်းစိမ်ရကြောင်းတည်း။

ဒါယကာ နောက်တစ်မျိုးကား အရိယာတပည့်သည် လက်ရုံးအားကိုး ဆည်းပူး၍ ချွေးဒီးဒီးကျ ဖြစ်စေ အပ်ကုန်သော တရားနှင့် လျော်ကုန်သော တရားသဖြင့် ရအပ်ကုန်သော ထကြွလုံ့လဖြင့် ရအပ်

ကုန်သော စည်းစိမ်တို့ဖြင့် မာန်ယစ်ခြင်း မေ့လျော့ခြင်းမှ ကင်းကုန်သော၊ သည်းခံခြင်း ကောင်းသော အမှုဝယ် မွေ့လျော်ခြင်း၌ တည်ကုန်သော၊ တစ်ယောက်တည်းသော မိမိကိုယ်ကို ဆုံးမကုန်သော၊ တစ်ခု တည်းသော မိမိစိတ်ကို (ကိလေသာမှ) ငြိမ်းအေးစေကုန်သော၊ တစ်ခုတည်းသော မိမိစိတ်ကို (ကိလေသ ပရိနိဗ္ဗာန် အားဖြင့်) ငြိမ်းအေးစေ ကုန်သော သဘောရှိသည့် သမဏဗြာဟ္မဏတို့၌ အထက်ဘုံ သို့ သွားကြောင်း ဖြစ်သော၊ နတ်ပြည် အစီးအပွါး ဖြစ်သော၊ ချမ်းသာကျိုး ရှိသော၊ ကောင်းမြတ်သော အာရုံကို ဖြစ်စေတတ်သော မြတ်သော အလှူကို ဖြစ်စေ၏။

ဤကား ပဉ္စမ စည်းစိမ်ရကြောင်းတည်း။

ဒါယကာ စည်းစိမ်ရကြောင်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

ဒါယကာ စည်းစိမ်ရကြောင်း ငါးမျိုးကို ရသော ထိုအရိယာတပည့်အား အကယ်၍ စည်းစိမ်တို့သည် ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့မူ "ငါသည် စင်စစ် စည်းစိမ် ရကြောင်းတို့ကိုလည်း ရယူ၏၊ ငါ၏ စည်းစိမ်တို့သည် လည်း ကုန်ခန်းခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏" ဟု စိတ်အကြံ ဖြစ်၏။

ဤသို့လျှင် ထိုအရိယာတပည့်အား နှလုံးသာယာခြင်း ဖြစ်၏။

ဒါယကာ စည်းစိမ်ရကြောင်း ငါးမျိုးတို့ကို ရယူသော ထိုအရိယာတပည့်အား အကယ်၍ စည်းစိမ်တို့ သည် တိုးပွါးခဲ့မူ "ငါသည် စင်စစ် စည်းစိမ်ရကြောင်းတို့ကို ရယူ၏၊ ငါ၏ စည်းစိမ်တို့သည်လည်း တိုးပွါးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏" ဟု စိတ်အကြံဖြစ်၏။ ဤသို့လျှင် ထိုအရိယာတပည့်အား နှစ်ပါးသော အခြင်းအရာဖြင့်ပင် နှလုံးသာယာခြင်းဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ငါသည် စည်းစိမ်တို့ကို သုံးဆောင်ခဲ့ပြီ၊ (မိဘတို့ကို) လုပ်ကျွေးခဲ့ပြီ၊ သားမယားတို့ကို မွေးမြူခဲ့ပြီ၊ ဘေးရန်တို့ကို လွန်မြောက်ခဲ့ပြီ၊ အထက်နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်သော အလှူကို ပေးလှူခဲ့ပြီ၊ ထို့ပြင် ငါးမျိုးသော ပူဇော်မှုကိုလည်း ပြုခဲ့ပြီ၊ သီလရှိကုန် (ကိုယ်နှုတ်နှလုံး)စောင့်သုံးကုန်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးသူတို့အား လုပ်ကျွေးခဲ့ပြီ။ အိမ်၌ နေသော ပညာရှိသည် အကြင် အကျိုးငှါ စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့ကို အလို ရှိရာ၏၊ ထိုအကျိုးသည်ငါ့အား အစဉ် ဆိုက်ရောက်လေပြီ၊ နောက်တစ်ဖန် မပူပန် ရသော အမှုကို ငါ ပြုခဲ့ပေပြီ။ ဤသို့ အဖန်ဖန် အောက်မေ့သော လူဖြစ်သူ သတ္တဝါသည် အရိယာတို့၏ တရား၌ တည်၏၊ ထိုသူကို ဤဘဝ၌ပင် ချီးမွမ်းကြကုန်၏၊ တမလွန် ဘဝဝယ် နတ်ပြည်၌ မွေ့လျော်ရ လေသတည်း။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - မုဏ္ဍရာဇဝဂ် ===

၂ - သပ္ပုရိသသုတ်

၄၂။ ရဟန်းတို့ အမျိုး၌ သူတော်ကောင်း ဖြစ်ထွန်းသည် ရှိသော် များစွာသော လူအပေါင်း၏ အကျိုးရှိရန် အစီးအပွါး ဖြစ်ရန် ချမ်းသာရန် ဖြစ်၏။ အမိအဖတို့၏ အကျိုးရှိရန် အစီးအပွါးဖြစ်ရန် ချမ်းသာရန်ဖြစ်၏၊ သားမယား၏ အကျိုးရှိရန် အစီးအပွါးဖြစ်ရန် ချမ်းသာရန် ဖြစ်၏၊ ကျွန်အမှုလုပ်တို့၏ အကျိုးရှိရန် အစီးအပွါးဖြစ်ရန် ချမ်းသာရန် ဖြစ်၏၊ အဆွေခင်ပွန်းတို့၏ အကျိုးရှိရန် အစီးအပွါးဖြစ်ရန် ချမ်းသာရန် ဖြစ်၏၊ သမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ အကျိုးရှိရန် အစီးအပွါးဖြစ်ရန် ချမ်းသာရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ကြီးစွာသော မိုးသည် ခပ်သိမ်းသော ကောက်စပါးတို့ကို ကောင်းစွာ ပြည့်စုံစေသည် ဖြစ်၍ လူများစွာ၏ အကျိုးရှိရန် အစီးအပွါးဖြစ်ရန် ချမ်းသာရန် ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် အမျိုး၌ သူတော်ကောင်း ဖြစ်ထွန်းသည်ရှိသော် များစွာသော လူအပေါင်း၏ အကျိုးရှိရန် အစီးအပွါး ဖြစ်ရန် ချမ်းသာရန် ဖြစ်၏။ အမိအဖတို့၏ အကျိုးရှိရန် အစီးအပွါးဖြစ်ရန် ချမ်းသာရန် ဖြစ်၏၊ သားမယား၏ အကျိုးရှိရန် အစီးအပွါးဖြစ်ရန် ချမ်းသာရန် ဖြစ်၏၊ ကျွန်အမှုလုပ်တို့၏ အကျိုးရှိရန် အစီးအပွါး ဖြစ်ရန် ချမ်းသာရန် ဖြစ်၏၊ အဆွေခင်ပွန်းတို့၏ အကျိုးရှိရန် အစီးအပွါး ဖြစ်ရန် ချမ်းသာရန် ဖြစ်၏၊ သမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ အကျိုးရှိရန် အစီးအပွါးဖြစ်ရန် ချမ်းသာရန် ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကျိုးစီးပွါးကို ရွက်ဆောင်သူသည် လူများစွာတို့၏ စည်းစိမ်ကို ဖြစ်စေ၏၊ တရားစောင့်၍ အကြား အမြင်များသော အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုသူတော်ကောင်းကို နတ်အပေါင်းသည် စောင့်ရှောက်၏၊ တရား၌ တည်သူကို ကျော်စော ထင်ရှားခြင်းသည် မစွန့်လွှတ်နိုင်။ တရား၌ တည်သော သီလနှင့် ပြည့်စုံသော မှန်သော စကားကို ဆိုလေ့ရှိသော မကောင်းမှုမှ ရှက်သောစိတ်ရှိသော ထိုသူကို တစ်နိက္ခရှိ ဇမ္ဗူရာဇ် ရွှေစင်ကဲ့သို့ အဘယ်သူသည် ကဲ့ရဲ့ခြင်းငှါ ထိုက်ပါအံ့နည်း၊ ထိုသူကို နတ်တို့သည်လည်း ချီးမွမ်းကုန်၏၊ ဗြဟ္မာကလည်း ချီးမွမ်း၏။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - မုဏ္ဍရာဇဝဂ် ===

၃ - ဣဋ္ဌသုတ်

၄၃။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အနာထပိဏ်သူဌေးအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဒါယကာ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် မြတ်နိုးအပ်သည် ဖြစ်၍ လောက၌ ရခဲသော တရားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ-

ဒါယကာ အသက်ရှည်ခြင်းသည် အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် မြတ်နိုးအပ်၍ လောက၌ ရခဲ၏၊ အဆင်းလှခြင်းသည် အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် မြတ်နိုးအပ်၍ လောက၌ ရခဲ၏၊ ချမ်းသာခြင်းသည် အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် မြတ်နိုးအပ်၍ လောက၌ ရခဲ၏၊ အခြံအရံ များခြင်းသည် အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် မြတ်နိုးအပ်၍ လောက၌ ရခဲ၏၊ နတ်ပြည်တို့သည် အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် မြတ်နိုးအပ် ကုန်၍ လောက၌ ရခဲကုန်၏။

ဒါယကာ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် မြတ်နိုးအပ်ကုန်၍ လောက၌ ရခဲသော တရားတို့သည် ဤ ငါးမျိုး တို့တည်း။

ဒါယကာ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် မြတ်နိုးအပ်ကုန်၍ လောက၌ ရခဲသော ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို (နှုတ်ဖြင့်) တောင့်တခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ (စိတ်ဖြင့်) တောင့်တခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် လည်းကောင်း ရ၏ ဟု ငါမဆို။

ဒါယကာ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် မြတ်နိုးအပ်ကုန်၍ လောက၌ ရခဲသော ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို (နှုတ်ဖြင့်) တောင့်တခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ (စိတ်ဖြင့်) တောင့်တခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း ရသည်ဖြစ်ခဲ့မူ ဤလောက၌ အဘယ်သူသည် အဘယ် သို့သော အရာမှ ယုတ်လျော့ နိုင်တော့အံ့နည်း။

ဒါယကာ အရိယာတပည့်သည် အသက်ရှည်ခြင်းကို အလိုရှိသည် ဖြစ်၍ အသက်ရှည်ခြင်းကို (နှုတ်ဖြင့်) တောင့်တခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ (စိတ်ဖြင့်) နှစ်သက်ခြင်းငှါ လည်းကောင်း မထိုက်၊ ဒါယကာ အသက်ရှည်ခြင်း၏ အကြောင်းကြောင့်လည်း အသက်ရှည်လိုသော အရိယာတပည့်သည် အသက်ရှည် ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည့် အကျင့်ကို ကျင့်ရမည်။ မှန်၏၊ ထိုအရိယာတပည့်သည် ကျင့်အပ်သော အသက်ရှည်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည့် အကျင့်သည် အသက်ရှည်ရန် ဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် နတ်သက်ရှည် ခြင်းကိုသော် လည်းကောင်း၊ လူသက်ရှည်ခြင်းကိုသော် လည်းကောင်း ရနိုင်၏။

ဒါယကာ အရိယာတပည့်သည် အဆင်းလှခြင်းကို အလိုရှိသည် ဖြစ်၍ အဆင်းလှခြင်းကို (နှုတ်ဖြင့်) တောင့်တခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ (စိတ်ဖြင့်) နှစ်သက်ခြင်းငှါ လည်းကောင်း မထိုက်၊ ဒါယကာ အဆင်းလှခြင်း၏ အကြောင်းကြောင့်လည်း အဆင်းလှလိုသော အရိယာတပည့်သည် အဆင်းလှခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည့် အကျင့်ကို ကျင့်ရမည်။ မှန်၏၊ ထိုအရိယာတပည့်သည် ကျင့်အပ်သော အဆင်းလှခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည့် အကျင့်သည် အဆင်းလှရန် ဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် နတ် အဆင်းလှ ခြင်းကို သော်လည်းကောင်း၊ လူအဆင်း လှခြင်းကိုသော် လည်းကောင်း ရနိုင်၏။

ဒါယကာ အရိယာတပည့်သည် ချမ်းသာကို အလိုရှိသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို (နှုတ်ဖြင့်) တောင့်တ ခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ (စိတ်ဖြင့်) နှစ်သက်ခြင်းငှါ လည်းကောင်း မထိုက်၊ ဒါယကာ ချမ်းသာခြင်း၏ အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာကို လိုသော အရိယာတပည့်သည် ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်သည့်

အကျင့်ကို ကျင့်ရမည်။ မှန်၏၊ ထိုအရိယာတပည့်သည် ကျင့်အပ်သော ချမ်းသာစေတတ်သော အကျင့်သည် ချမ်းသာကို ရခြင်းငှါ ဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် နတ်ချမ်းသာကိုသော် လည်းကောင်း၊ လူချမ်းသာကိုသော် လည်းကောင်း ရနိုင်၏။

ဒါယကာ အရိယာတပည့်သည် အခြံအရံကို အလိုရှိသည်ဖြစ်၍ အခြံအရံကို (နှုတ်ဖြင့်) တောင့်တခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ (စိတ်ဖြင့်) နှစ်သက်ခြင်းငှါ လည်းကောင်း မထိုက်၊ ဒါယကာ အခြံအရံများခြင်း၏ အကြောင်းကြောင့်လည်း အခြံအရံကို လိုသော အရိယာတပည့်သည် အခြံအရံကို ဖြစ်စေတတ်သည့် အကျင့်ကို ကျင့်ရမည်။ မှန်၏၊ ထိုအရိယာတပည့်သည် ကျင့်အပ်သော အခြံအရံကို ဖြစ်စေတတ်သည့် အကျင့်သည် အခြံအရံကို ရခြင်းငှါ ဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် နတ်အခြံအရံကိုသော် လည်းကောင်း၊ လူအခြံအရံကိုသော် လည်းကောင်း ရနိုင်၏။

ဒါယကာ အရိယာတပည့်သည် နတ်ပြည်သို့ ရောက်လိုသည် ဖြစ်၍ နတ်ပြည်ကို (နှုတ်ဖြင့်) တောင့်တခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ (စိတ်ဖြင့်) နှစ်သက်ခြင်းငှါ လည်းကောင်း မထိုက်၊ ဒါယကာ နတ်ပြည်တို့၏ အကြောင်းကြောင့်လည်း နတ်ပြည်ကိုလိုသော အရိယာတပည့်သည် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်သည့် အကျင့်ကို ကျင့်ရမည်။ မှန်၏၊ ထိုအရိယာတပည့်သည် ကျင့်အပ်သော နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်သည့် အကျင့်သည် နတ်ပြည်ကို ရခြင်းငှါ ဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် နတ်ပြည်တို့ကို ရနိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသက်ရှည်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ အဆင်းလှခြင်းကို လည်းကောင်း၊ အခြံအရံများခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ကျော်စောခြင်းကို လည်းကောင်း၊ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မြင့်မြတ်သော အမျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကို လည်းကောင်း၊ အဆင့် ဆင့်မြင့်မြတ်သော မွေ့လျော်ဖွယ်တို့ကို လည်းကောင်း တောင့်တသော အမျိုးကောင်းသားသည် (ကောင်းမှုကုသိုလ်တို့၌ မမေ့မလျော့ရာ)။ ကောင်းမှုတို့၌ မမေ့မလျော့ခြင်းကို ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းကုန်၏၊ မမေ့မလျော့သော ပညာရှိသည် အကျိုးနှစ်ပါးတို့ကို ရနိုင်၏။

မျက်မှောက်ဘဝ၌ ဖြစ်သော အကျိုးစီးပွါး၊ တမလွန်ဘဝ၌ ဖြစ်သော အကျိုးစီးပွါး ဟူသော အကျိုးနှစ်ပါးကို ရခြင်းကြောင့် ပညာရှိကို ပဏ္ဍိတ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - မုဏ္ဍရာဇဝဂ် ===

၄ - မနာပဒါယီသုတ်

၄၄။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ် ဆောင်ပေါက်သောကျောင်းကြီး၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုစဉ်အခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ (သင်္ကန်းကို) ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူဆောင်ပြီးလျှင် ဝေသာလီပြည်သား ဥဂ္ဂသူကြွယ်အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်၍ ခင်းထားအပ်သော နေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ဝေသာလီပြည်သား ဥဂ္ဂသူကြွယ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား အသျှင်ဘုရား "နှစ်ခြိုက်ဖွယ် (ဝတ္ထု) ကို ပေးလှူသူသည် နှစ်ခြိုက်ဖွယ် (အကျိုး) ကို ရ၏" ဟူသော ဤစကားကို အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား မျက်မှောက်တော်မှ ကြားနာရဖူးပါသည်၊ မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မှ ခံယူရဖူးပါသည်။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်၏ အင်ကြင်းပွင့် အဆင်းရှိသော ခဲဖွယ်သည် နှစ်ခြိုက်ဖွယ် ရှိပါသည်၊ မြတ်စွာဘုရားသည် သနား စောင့်ရှောက်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ အကျွန်ုပ်၏ ထိုခဲဖွယ်ကို ခံယူတော်မူပါဟု လျှောက်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် သနား စောင့်ရှောက်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ခံယူတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား "နှစ်ခြိုက်ဖွယ် (ဝတ္ထု)ကို ပေးလှူသူသည် နှစ်ခြိုက်ဖွယ် (အကျိုး) ကို ရ၏" ဟူသော ဤစကားကို အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား မျက်မှောက်တော်မှ ကြားနာရဖူးပါသည်၊ မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မှ ခံယူရဖူးပါသည်၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်၏ ဆီးသီးဖြင့် စီမံထားသော ဝက်သားဟင်းသည် နှစ်ခြိုက်ဖွယ် ကောင်းလှပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် သနား စောင့်ရှောက်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍အကျွန်ုပ်၏ ထိုဟင်းကို ခံယူတော်မူပါ ဟု (လျှောက်၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် သနား စောင့်ရှောက်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ခံယူတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား "နှစ်ခြိုက်ဖွယ် (ဝတ္ထု)ကို ပေးလှူသူသည် နှစ်ခြိုက်ဖွယ် (အကျိုး)ကို ရ၏" ဟူသော ဤစကားကို အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား မျက်မှောက်တော်မှ ကြားနာရဖူးပါသည်၊ မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မှ ခံယူရဖူးပါသည်၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်၏ ကန်စွန်းရွက် ဆီပြန်ကြော်သည် နှစ်ခြိုက်ဖွယ် ကောင်းလှပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် သနား စောင့်ရှောက်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ အကျွန်ုပ်၏ ထိုကန်စွန်းရွက် ဆီပြန်ကြော်ကို ခံယူတော်မူပါ ဟု (လျှောက်၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် သနားစောင့်ရှောက်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ခံယူတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား "နှစ်ခြိုက်ဖွယ် (ဝတ္ထု) ကို ပေးလှူသူသည် နှစ်ခြိုက်ဖွယ် (အကျိုး)ကို ရ၏" ဟူသော ဤစကားကို အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား မျက်မှောက်တော်မှ ကြားနာရဖူးပါသည်၊ မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မှ ခံယူရဖူးပါသည်၊ အသျှင်ဘုရား ဆန်မည်းကို ရွေးချယ်ပြီး၍ များစွာသော အရည်သောက်ဟင်းနှင့် စမဲဟင်းလျာရှိသော အကျွန်ုပ်၏ သလေးဆွမ်းသည် နှစ်ခြိုက်ဖွယ် ကောင်းလှပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် သနား စောင့်ရှောက်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ အကျွန်ုပ်၏ ထိုသလေးဆွမ်းကို ခံယူတော်မူပါ ဟု (လျှောက်၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် သနား စောင့်ရှောက်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ခံယူတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား "နှစ်ခြိုက်ဖွယ် (ဝတ္ထု)ကို ပေးလှူသူသည် နှစ်ခြိုက်ဖွယ် (အကျိုး)ကို ရ၏" ဟူသော ဤစကားကို အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား မျက်မှောက်တော်မှ ကြားနာရဖူးပါသည်၊ မြတ်စွာဘုရား၏

မျက်မှောက်တော်မှ ခံယူရဖူးပါသည်၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်၏ ကာသိကတိုင်းဖြစ် အဝတ်တို့သည် နှစ်ခြိုက်ဖွယ် ရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် သနား စောင့်ရှောက်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ အကျွန်ုပ်၏ ထိုအဝတ်တို့ကို ခံယူတော်မူပါ ဟု (လျှောက်၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် သနား စောင့်ရှောက်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ခံယူတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား "နှစ်ခြိုက်ဖွယ် (ဝတ္ထု) ကို ပေးလှူသူသည် နှစ်ခြိုက်ဖွယ် (အကျိုး) ကို ရ၏" ဟူသော ဤစကားကို အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မှ ကြားနာရဖူးပါသည်၊ မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မှ ခံယူရဖူးပါသည်၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်၏ ပလ္လင် မွေးရှည် ကော်ဇောကြီး ပန်းပြောက်ခြယ် သားမွေးအခင်း ဝံပိုင့်ရေ အခင်းမြတ် (နီသော) မျက်နှာကြက်နှင့် အုံးနီနှစ်ဖက်ရှိ နေရာသည် နှစ်ခြိုက်ဖွယ် ကောင်းလှပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း "ဤအရာဝတ္ထုများသည် စင်စစ်အားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားအား မအပ်" ဟု သိပါကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့၏ ဤစန္ဒကူးနှစ် ထိုင်ခုံသည် တစ်သိန်းကျော်တန်ပါ၏၊ အကျွန်ုပ်၏ ထိုအသုံးအဆောင် ဝတ္ထုတို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် သနား စောင့်ရှောက်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ခံယူတော်မူပါ ဟု (လျှောက်၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် သနား စောင့်ရှောက်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ခံယူတော်မူ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည်သား ဥဂ္ဂသူကြွယ်ကို ဤအနုမောဒနာဂါထာဖြင့် ကောင်းချီး ခေါ်တော်မူ၏ - "နှစ်ခြိုက်ဖွယ် (ဝတ္ထု) ကို ပေးလှူသူသည် နှစ်ခြိုက်ဖွယ် (အကျိုး) ကို ရရှိနိုင်၏၊ အကြင်သူသည် ဖြောင့်မတ်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ လိုလိုချင်ချင်အားဖြင့် အဝတ်ကို လည်းကောင်း၊ အိပ်ရာနေရာကို လည်းကောင်း၊ ဆွမ်းဘောဇဉ် အဖျော်ကို လည်းကောင်း၊ အထူးထူးသော ပစ္စည်းတို့ကို လည်းကောင်း ပေးလှူ၏။ လယ်ယာမြေကောင်းနှင့် တူကုန်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို သိ၍ စွန့်အပ်လွတ်အပ်၊ ချီးမြှောက်အပ်၏၊ နှစ်ခြိုက်ဖွယ်ကို ပေးလှူသော ထိုသူတော်ကောင်းသည် စွန့်နိုင်ခဲသည်ကို စွန့်၍ နှစ်ခြိုက်ဖွယ် အကျိုးကိုရ၏" ဟု (ကောင်းချီးခေါ်တော်မူ၏)။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည်သား ဥဂ္ဂသူကြွယ်ကို ဤအနုမောဒနာစကားဖြင့် ကောင်းချီး ခေါ်တော်မူပြီးလျှင် နေရာမှ ထကာ ဖဲခွါကြွသွားတော်မူ၏။

ထို့နောက် အခါတစ်ပါး၌ ဝေသာလီပြည်သား ဥဂ္ဂသူကြွယ်သည် ကွယ်လွန်လေ၏။

ကွယ်လွန်လေပြီးသော ဝေသာလီပြည်သား ဥဂ္ဂသူကြွယ်သည်ကား (ဈာန်)စိတ်ဖြင့် ပြီးသော တစ်ခုသော (သုဒ္ဓါဝါသ) ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဖြစ်လေ၏။

ထိုစဉ်အခါ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန် ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ညဥ့်ဦးယံလွန်ပြီးသော (သန်းခေါင်ယံ) အခါ၌ အလွန် နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဇေတဝန်ကျောင်း အလုံးကို ထိန်လင်းစေလျက် မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်နေသော ဥဂ္ဂဗြဟ္မာကိုမြတ်စွာဘုရားသည်-

"ဥဂ္ဂ အသို့နည်း သင့်အား အလိုအတိုင်း ပြည့်စုံ၏လော" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်အား အလိုအတိုင်း စင်စစ် ပြည့်စုံပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဥဂ္ဂဗြဟ္မာကို ဂါထာတို့ဖြင့် ဟောကြားတော်မူ၏။ "နှစ်ခြိုက်ဖွယ်ကို ပေးလှူသူသည် နှစ်ခြိုက်ဖွယ်ကို ရ၏၊ မွန်မြတ်သည်ကို ပေးလှူသူသည် တစ်ဖန် မွန်မြတ်သည်ကို ရ၏၊ တောင့်တအပ်သည်ကို ပေးလှူသူသည် တောင့်တအပ်သည်ကို ရ၏၊ ချီးမွမ်းအပ်သည်ကို ပေးလှူသူသည်

ချီးမွမ်းအပ်သည့် (ဌာန)သို့ ရောက်ရလေ၏၊ အကြင်သူသည် အထွတ်အမြတ် ဝတ္ထုပစ္စည်းကို ပေးလှူလေ့ရှိ၏၊ တောင့်တအပ်သော ဝတ္ထုကို ပေးလှူလေ့ရှိ၏၊ အကြင်သူသည် ချီးမွမ်းအပ်သော ဝတ္ထုကို ပေးလှူလေ့ရှိ၏၊ ထိုသူသည် ဖြစ်လေရာရာ ဘုံဘဝ၌ အသက်ရှည်ခြင်း အခြံအရံများခြင်း ဖြစ်ရ၏" ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - မုဏ္ဍရာဇဝဂ် ===

၅ - ပုညာဘိသန္ဒသုတ်

၄၅။ ရဟန်းတို့ ဤငါးမျိုးသော ကောင်းမှုအထု ကုသိုလ်အလျဉ်တို့သည် ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်ကုန်၏၊ ကောင်းမြတ်သော အာရုံကို ပေးတတ်ကုန်၏၊ ချမ်းသာကျိုး ရှိကုန်၏၊ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏၊ အလိုရှိဖွယ် အလို့ငှါ နှစ်သက်ဖွယ် အလို့ငှါ မြတ်နိုးဖွယ် အလို့ငှါ အစီးအပွါး အလို့ငှါ ချမ်းသာ အလို့ငှါ ဖြစ်ကုန်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ အကြင်ဒါယကာ၏ သင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံသုံးဆောင်သော ရဟန်းသည် အတိုင်းအရှည် မရှိသော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် ယှဉ်သော သမာဓိကို ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏၊ ထိုသူ၏ အတိုင်းအရှည် မရှိသော ကောင်းမှုအထု ကုသိုလ်အလျဉ်သည် ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်၏၊ ကောင်းမြတ်သော အာရုံကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ချမ်းသာကျိုးရှိ၏၊ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ အလိုရှိဖွယ် အလို့ငှါ နှစ်သက်ဖွယ် အလို့ငှါ မြတ်နိုးဖွယ် အလို့ငှါ အစီးအပွါး အလို့ငှါ ချမ်းသာ အလို့ငှါ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်ဒါယကာ၏ ဆွမ်းကို ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်သော ရဟန်းသည်။ပ။

ရဟန်းတို့ အကြင်ဒါယကာ၏ ကျောင်းကို နေထိုင်သုံးဆောင်သော ရဟန်းသည်။ပ။

ရဟန်းတို့ အကြင်ဒါယကာ၏ ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကို နေထိုင်သုံးဆောင်သော ရဟန်းသည်။ပ။

ရဟန်းတို့ အကြင်ဒါယကာ၏ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်ကို မှီဝဲသုံးဆောင်သော ရဟန်းသည် အတိုင်းအရှည် မရှိသော (အရဟတ္တဖိုလ်)စိတ်နှင့် ယှဉ်သော သမာဓိကို ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏၊ ထိုသူ၏ အတိုင်းအရှည် မရှိသော ကောင်းမှုအထု ကုသိုလ်အလျဉ်သည် ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်၏၊ ကောင်းမြတ်သော အာရုံကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ချမ်းသာ ကျိုးရှိ၏၊ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ အလိုရှိဖွယ် အလို့ငှါ နှစ်သက်ဖွယ် အလို့ငှါ မြတ်နိုးဖွယ် အလို့ငှါ အစီးအပွါး အလို့ငှါ ချမ်းသာ အလို့ငှါ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤငါးမျိုးသော ကောင်းမှုအထု ကုသိုလ် အလျဉ်တို့သည် ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်ကုန်၏၊ ကောင်းမြတ်သော အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏၊ ချမ်းသာ ကျိုးရှိကုန်၏၊ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏၊ အလိုရှိဖွယ် အလို့ငှါ နှစ်သက်ဖွယ် အလို့ငှါ မြတ်နိုးဖွယ် အလို့ငှါ အစီးအပွါး အလို့ငှါ ချမ်းသာ အလို့ငှါ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤငါးမျိုးသော ကောင်းမှုအထု ကုသိုလ်အလျဉ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်၏ ကောင်းမှု အတိုင်းအရှည် ပမာဏကို "ဤမျှသော ကောင်းမှုအထု ကုသိုလ် အလျဉ်သည် ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်၏၊ ကောင်းမြတ်သော အာရုံကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ချမ်းသာကျိုးရှိ၏၊ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ အလိုရှိဖွယ် အလို့ငှါ နှစ်သက်ဖွယ် အလို့ငှါ မြတ်နိုးဖွယ် အလို့ငှါ အစီးအပွါး အလို့ငှါ ချမ်းသာ အလို့ငှါ ဖြစ်၏" ဟူ၍ ရေတွက်ခြင်းငှါ မလွယ်ကူချေ၊ စင်စစ်သော်ကား မရေတွက်နိုင် မနှိုင်းယှဉ်နိုင်သော ကြီးစွာသော ကောင်းမှု ကုသိုလ်အစု ဟူ၍ သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ "ဤမျှလောက် ကွမ်းစားပမာဏရှိ ရေတို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှလောက် ကွမ်းစားအရာပမာဏရှိ ရေတို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှလောက် ကွမ်းစားအထောင် ပမာဏရှိရေတို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှလောက် ကွမ်းစား အသိန်းပမာဏရှိ ရေတို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း ရေ၏ ပမာဏကို ယူခြင်းငှါ မလွယ်ကူချေ၊ စင်စစ်အားဖြင့် မရေတွက်နိုင် မနှိုင်းယှဉ်နိုင်သော ကြီးစွာသော ရေအစုဟူ၍သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ထို့အတူ သာလျှင် "ဤမျှလောက်သော ကောင်းမှုအထု ကုသိုလ်အလျဉ်သည် ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်၏၊ ကောင်းမြတ်သော အာရုံကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ချမ်းသာ ကျိုးရှိ၏၊ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ အလိုရှိဖွယ် အလို့ငှါ နှစ်သက်ဖွယ် အလို့ငှါ မြတ်နိုးဖွယ် အလို့ငှါ အစီးအပွါး အလို့ငှါ ချမ်းသာ အလို့ငှါ ဖြစ်၏" ဟူ၍ ဤငါးမျိုးသော ကောင်းမှုအထု ကုသိုလ်အလျဉ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်၏ ကောင်းမှုပမာဏကို ရေတွက်ခြင်းငှါ မလွယ်ကူချေ၊ စင်စစ်သော်ကား မရေတွက်နိုင် မနှိုင်းယှဉ်နိုင်သော ကြီးစွာသော 'ကောင်းမှုကုသိုလ်အစု' ဟူ၍သာလျှင်ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ရေများစွာကို ဆောင်တတ်သော (ကွမ်းစားအစရှိသည်ဖြင့်) မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော၊ ပြင်းထန်သော အသံရှိသော၊ များစွာ ကြောက်မက်ဖွယ် အာရုံရှိသော၊ ရတနာ အပေါင်းတို့၏ တည်ရာလည်းဖြစ်သော သမုဒ္ဒရာသို့ လူပေါင်းများစွာတို့ မှီခိုရာ ဖြစ်၍ တသွင်သွင် စီးနေသော မြောက်မြားစွာသော မြစ်တို့သည် စီးဝင် ကပ်ရောက်ကုန် သကဲ့သို့ - ဤအတူ ထမင်းအဖျော် အဝတ်ပုဆိုးကို ပေးလှူတတ်သော၊ အိပ်ရာနေရာတို့ကို လည်းကောင်း၊ အိပ်ရာလွှမ်းကို လည်းကောင်း ပေးလှူတတ်သော ပညာရှိသို့ ရေကို ဆောင်တတ်ကုန်သော မြစ်တို့သည် သမုဒ္ဒရာသို့ စီးဝင်ကုန် သကဲ့သို့ ကောင်းမှု အလျဉ်တို့သည် (စီးဝင်) ကပ်ရောက်လေကုန်သတည်း။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - မုဏ္ဍရာဇဝဂ် ===

၆ - သမ္ပဒါသုတ်

၄၆။ ရဟန်းတို့ ပြည့်စုံခြင်း 'သမ္ပဒါ' တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

သဒ္ဓါ၏ ပြည့်စုံခြင်း၊ သီလ၏ ပြည့်စုံခြင်း၊ သုတ၏ ပြည့်စုံခြင်း၊ စာဂ၏ ပြည့်စုံခြင်း၊ ပညာ၏ ပြည့်စုံခြင်းတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ပြည့်စုံခြင်း 'သမ္ပဒါ' တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - မုဏ္ဍရာဇဝဂ် ===

၇ - ဓနသုတ်

၄၇။ ရဟန်းတို့ ဥစ္စာတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

သဒ္ဓါဥစ္စာ၊ သီလဥစ္စာ၊ သုတဥစ္စာ၊ စာဂဥစ္စာ၊ ပညာဥစ္စာတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ သဒ္ဓါဥစ္စာဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်နှင့် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ယုံကြည်၏။

"ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ပ။ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏၊ (သစ္စာလေးပါးကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏" ဟု ယုံကြည်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သဒ္ဓါဥစ္စာ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သီလဥစ္စာ ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။

မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေရည်သေရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သီလဥစ္စာဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သုတဥစ္စာဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် အကြားအမြင် များ၏။ပ။ အကြားအမြင် (ပညာ) ဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သုတဥစ္စာ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ စာဂဥစ္စာဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် ဝန်တိုမှု အညစ်အကြေး ကင်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်၌နေ၏၊ လွတ်လွတ်စွန့်ကြဲ၏၊ ဆေးကြောပြီးသော လက်ရှိ၏၊ စွန့်ကြဲမှု၌ မွေ့လျော်၏၊ အတောင်းခံရန် အသင့်ဖြစ်၏၊ ပေးကမ်းမှု ခွဲဝေမှု၌ မွေ့လျော်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို စာဂဥစ္စာ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ပညာဥစ္စာ ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် ပညာရှိ၏၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကို သိသော၊ ကိလေသာတို့ကို ဖောက်ခွဲ ဖျက်ဆီးနိုင်သော၊ ဆင်းရဲမှုကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ကောင်းစွာ ရောက်စေနိုင်သော မြတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပညာဥစ္စာ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥစ္စာတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကြင်သူ၏ ယုံကြည်မှု (သဒ္ဓါ) သည် မြတ်စွာဘုရား၌ မတုန်မလှုပ် ကောင်းမွန်စွာ တည်၏၊ အကြင်သူ၏ သီလသည် ကောင်းမြတ်၏၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ နှစ်သက်အပ်၏၊ ချီးမွမ်းအပ်သည်လည်း ဖြစ်၏။ အကြင်သူအား သံဃာ၌ ကြည်ညိုခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ဖြောင့်မတ်သည် ဖြစ်၍ ဖြစ်သော ဉာဏ်အမြင်သည် လည်းကောင်း ရှိ၏။ ထိုသူကို မဆင်းရဲသော သူဟူ၍ ဆိုကုန်၏၊ ထိုသူ၏ အသက်ရှင်ခြင်းကား အချည်းအနှီး မဟုတ်ချေ။ ထို့ကြောင့် ဘုရားသျှင်တို့၏ အဆုံးအမတော်ကို အောက်မေ့သော ပညာရှိသည် သဒ္ဓါကို လည်းကောင်း၊ သီလကို လည်းကောင်း၊ ကြည်ညိုခြင်းကို လည်းကောင်း၊ တရားသိမြင်ခြင်းကို လည်းကောင်း အဖန်ဖန် အားထုတ်ရာသတည်း။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - မုဏ္ဍရာဇဝဂ် ===

၈ - ဌာနသုတ်

၄၈။ ရဟန်းတို့ သမဏဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏဖြစ်စေ နတ်ဖြစ်စေ မာရ်နတ်ဖြစ်စေ ဗြဟ္မာဖြစ်စေ လောက၌ မည်သူမဆို တောင့်တ၍ မရကောင်းသော အရာတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

အိုတတ်သော သဘောတရားသည် "မအိုပါစေလင့်" ဟု သမဏဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏဖြစ်စေ နတ်ဖြစ်စေ မာရ်နတ်ဖြစ်စေ ဗြဟ္မာဖြစ်စေ လောက၌ မည်သူမဆို တောင့်တ၍ မရကောင်းသော အရာပေတည်း။

နာတတ်သော သဘောတရားသည် "မနာဖျားစေလင့်" ဟူ၍။ပ။

သေတတ်သော သဘောတရားသည် "မသေပါစေလင့်" ဟူ၍။ပ။

ကုန်တတ်သော သဘောတရားသည် "မကုန်ဆုံးပါစေလင့်" ဟူ၍။ပ။

ပျက်စီးတတ်သော သဘောတရားသည် "မပျက်စီးပါစေလင့်" ဟူ၍ သမဏဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏဖြစ်စေ နတ်ဖြစ်စေ မာရ်နတ်ဖြစ်စေ ဗြဟ္မာဖြစ်စေ လောက၌ မည်သူမဆို တောင့်တ၍ မရကောင်းသော အရာပေတည်း။

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်အား အိုတတ်သော သဘောတရားသည် အိုခဲ့၏၊ အိုတတ်သော သဘောတရား အိုသည် ရှိသော် ထိုပုထုဇဉ်သည် ဤသို့ မဆင်ခြင်နိုင် -

"အိုတတ်သော သဘောတရားသည် ငါတစ်ယောက်တည်းအားသာ အိုသည် မဟုတ်၊ စင်စစ်မူကား (ဤဘုံဘဝသို့)လာခြင်း (တစ်ပါးသောဘုံဘဝသို့) သွားခြင်း စုတေခြင်း ပဋိသန္ဓေနေခြင်းရှိသည့် သတ္တဝါဟူသမျှ အားလုံးတို့အား အိုတတ်သော သဘောတရားသည် အို၏၊ အိုတတ်သော သဘောတရားသည် အိုသည်ရှိသော် ငါသည်သာ ပူဆွေးခဲ့မူ ပင်ပန်းခဲ့မူ ငိုကြွေးခဲ့မူ ရင်ဘတ်စည်တီး မြည်တမ်းခဲ့မူ တွေဝေ မိန်းမောခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့မူ ငါသည် ထမင်းလည်း မစားလိုရာ၊ ခန္ဓာကိုယ်သည်လည်း အဆင်းမလှခြင်းသို့ ရောက်လေရာ၏။ အလုပ်အကိုင်တို့လည်း မဖြစ်နိုင်ကုန်ရာ၊ ရန်သူတို့လည်း ဝမ်းမြောက်ကုန်ရာ၏၊ မိတ်ဆွေတို့လည်း ဝမ်းနည်းကုန်ရာ၏" ဟု (မဆင်ခြင်နိုင်)။

အိုတတ်သော သဘောတရားသည် အိုသည်ရှိသော် ထိုပုထုဇဉ်သည် ပူဆွေး၏၊ ပင်ပန်း၏၊ ငိုကြွေး၏၊ ရင်ဘတ်စည်တီး မြည်တမ်း၏၊ တွေဝေခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင် နည်းပါးသော ဤပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို အဆိပ်ရှိသော သောကငြောင့် စူးဝင်သည်ဖြစ်၍ မိမိကိုယ်ကိုပင်လျှင် ပူပန်စေတတ်သူ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား အကြားမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်အား နာတတ်သော သဘောတရားသည် နာခဲ့၏။ပ။ သေတတ်သော သဘောတရားသည် သေခဲ့၏။ပ။ကုန်တတ်သော သဘောတရားသည် ကုန်ခဲ့၏။ပ။ ပျက်တတ်သော သဘောတရားသည် ပျက်ခဲ့၏၊ ပျက်တတ်သော သဘောတရားသည် ပျက်သည် ရှိသော် ထိုပုထုဇဉ်သည် ဤသို့ မဆင်ခြင်နိုင် -

"ပျက်တတ်သော သဘောတရားသည် ငါ့တစ်ယောက်တည်းအားသာ ပျက်သည် မဟုတ်၊ စင်စစ်မူကား (ဤဘုံဘဝသို့) လာခြင်း (တစ်ပါးသောဘုံဘဝသို့) သွားခြင်း စုတေခြင်း ပဋိသန္ဓေနေခြင်းရှိသည့် သတ္တဝါ ဟူသမျှ အားလုံးတို့အား ပျက်တတ်သော သဘောတရားသည် ပျက်၏၊ ပျက်တတ်သော

သဘောတရားသည် ပျက်စီးသည် ရှိသော် ငါသည်သာ ပူဆွေးခဲ့မူ ပင်ပန်းခဲ့မူ ငိုကြွေးခဲ့မူ ရင်ဘတ်စည်တီး မြည်တမ်းခဲ့မူ တွေဝေ မိန်းမောခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့မူ ငါသည် ထမင်းလည်း မစားလိုရာ၊ ခန္ဓာကိုယ်သည်လည်း အဆင်းမလှခြင်းသို့ ရောက်လေရာ၏။ အလုပ်အကိုင်တို့လည်း မဖြစ်နိုင်ကုန်ရာ၊ ရန်သူတို့လည်း ဝမ်းမြောက်ကုန်ရာ၏၊ မိတ်ဆွေတို့လည်း ဝမ်းနည်း ကုန်ရာ၏" ဟူ၍ (မဆင်ခြင်နိုင်)။

ပျက်တတ်သော သဘောတရား ပျက်သည် ရှိသော် ထိုပုထုဇဉ်သည် ပူဆွေး၏၊ ပင်ပန်း၏၊ ငိုကြွေး၏၊ ရင်ဘတ်စည်တီး မြည်တမ်း၏၊ တွေဝေခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင် နည်းပါးသော ဤပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို အဆိပ်ရှိသော သောကငြောင့် စူးဝင်သည် ဖြစ်၍ မိမိကိုယ်ကိုပင်လျှင် ပူပန်စေတတ်သူ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင် ရှိသော အရိယာတပည့်အား အိုတတ်သော သဘောတရားသည် အိုခဲ့မူ အိုတတ်သော သဘောတရား အိုသည်ရှိသော် ထိုအရိယာတပည့်သည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏ -

"အိုတတ်သော သဘောတရားသည် ငါတစ်ယောက်တည်းအားသာ အိုသည် မဟုတ်၊ စင်စစ်မူကား (ဤဘုံဘဝသို့) လာခြင်း (တစ်ပါးသောဘုံဘဝသို့) သွားခြင်း စုတေခြင်း ပဋိသန္ဓေနေခြင်းရှိသည့် သတ္တဝါ ဟူသမျှ အားလုံးတို့အား အိုတတ်သော သဘောတရားသည် အို၏၊ အိုတတ်သော သဘောတရားသည် အိုသည် ရှိသော် ငါသည်သာ ပူဆွေးခဲ့မူ ပင်ပန်းခဲ့မူ ငိုကြွေးခဲ့မူ ရင်ဘတ်စည်တီး မြည်တမ်းခဲ့မူ တွေဝေ မိန်းမောခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့မူ ငါသည် ထမင်းလည်း မစားလိုရာ၊ ခန္ဓာကိုယ်သည်လည်း အဆင်းမလှခြင်းသို့ ရောက်လေရာ၏။ အလုပ်အကိုင်တို့လည်း မဖြစ်နိုင်ကုန်ရာ၊ရန်သူတို့လည်း ဝမ်းမြောက်ကုန်ရာ၏၊ မိတ်ဆွေတို့လည်း ဝမ်းနည်းကုန်ရာ၏" ဟု (ဆင်ခြင်၏)။

အိုတတ်သော သဘောတရား အိုသည်ရှိသော် ထိုအရိယာတပည့်သည် မပူဆွေး၊ မပင်ပန်း၊ မငိုကြွေး၊ ရင်ဘတ်စည်တီး မမြည်တမ်း၊ တွေဝေခြင်းသို့ မရောက်။

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင်ရှိသော ဤအရိယာတပည့်ကို အဆိပ်ရှိသော သောကငြောင့်ကို ထုတ်နုတ်သူ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ယင်းငြောင့်စူးဝင်သော အကြားအမြင် နည်းပါးသော ပုထုဇဉ်သည် မိမိကိုယ်ကို ပင်လျှင် ပူလောင်စေ၏၊ သောကငြောင့် မစူးဝင်သော အရိယာတပည့်သည် မိမိကိုယ်ကိုပင်လျှင် ငြိမ်းအေးစေ၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်အား နာတတ်သော သဘောတရားသည် နာခဲ့၏။ပ။ သေတတ်သော သဘောတရားသည် သေခဲ့၏။ပ။ကုန်တတ်သော သဘောတရားသည် ကုန်ခဲ့၏။ပ။ ပျက်တတ်သော သဘောတရားသည် ပျက်ခဲ့၏၊ ပျက်တတ်သော သဘောတရားသည် ပျက်သည်ရှိသော် ထိုအရိယာတပည့်သည် ဤသို့ ဆင်ခြင်နိုင်၏ -

"ပျက်တတ်သော သဘောတရားသည် ငါတစ်ယောက်တည်းအားသာ ပျက်သည် မဟုတ်၊ စင်စစ်မူကား (ဤဘုံဘဝသို့) လာခြင်း (တစ်ပါးသောဘုံဘဝသို့) သွားခြင်း စုတေခြင်း ပဋိသန္ဓေနေခြင်းရှိသည့် သတ္တဝါ ဟူသမျှ အားလုံးတို့အား ပျက်တတ်သော သဘောတရားသည် ပျက်၏၊ ပျက်တတ်သော သဘောတရား ပျက်သည်ရှိသော် ငါသည်သာ ပူဆွေးခဲ့မူ ပင်ပန်းခဲ့မူ ငိုကြွေးခဲ့မူ ရင်ဘတ်စည်တီး မြည်တမ်းခဲ့မူ တွေဝေမိန်းမောခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့မူ ငါသည် ထမင်းလည်း မစားလိုရာ၊ ခန္ဓာကိုယ်သည်လည်း အဆင်းမလှခြင်းသို့ ရောက်လေရာ၏။ အလုပ်အကိုင်တို့လည်း မဖြစ်နိုင်ကုန်ရာ၊ ရန်သူတို့လည်း ဝမ်းမြောက်ကုန်ရာ၏၊ မိတ်ဆွေတို့လည်း ဝမ်းနည်းကုန်ရာ၏" ဟု (ဆင်ခြင်၏)။

ပျက်တတ်သော သဘောတရား ပျက်သည်ရှိသော် ထိုအရိယာတပည့်သည် မပူဆွေး၊ မပင်ပန်း၊ မငိုကြွေး၊ ရင်ဘတ်စည်တီး မမြည်တမ်း၊ တွေဝေခြင်းသို့ မရောက်။

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင်ရှိသော ဤအရိယာတပည့်ကို အဆိပ်ရှိသော သောကငြောင့်ကို ထုတ်နုတ်သောသူ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ယင်းသောကငြောင့် စူးဝင်သော အကြားအမြင် နည်းပါးသော ပုထုဇဉ်သည် မိမိကိုယ်ကိုပင်လျှင် ပူလောင်စေ၏၊ သောကငြောင့် မစူးဝင်သော အရိယာတပည့်သည် မိမိကိုယ်ကိုပင်လျှင် ငြိမ်းအေးစေ၏။

ရဟန်းတို့ သမဏဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏဖြစ်စေ နတ်ဖြစ်စေ မာရ်နတ်ဖြစ်စေ ဗြဟ္မာဖြစ်စေ လောက၌ မည်သူမဆို တောင့်တ၍ မရကောင်းသော အရာတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤလောက၌ ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်းဖြင့် အကျိုး အနည်းငယ်မျှကိုလည်း စင်စစ် မရနိုင်၊ ပူဆွေးဆင်းရဲသော ထိုသူကို ရန်သူတို့ သိ၍ ဝမ်းမြောက်ကုန်၏။ အကြင်အခါ၌ကား အကြောင်းကို ဆုံးဖြတ်ခြင်း၌ သိသော ပညာရှိသည် ဘေးရန်တို့ကြောင့် မတုန်မလှုပ်၊ (ထိုအခါ၌) ရန်သူတို့သည် ထိုပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်၏ ရှေးမူအတိုင်း မဖောက်ပြန်သော မျက်နှာကို တွေ့မြင်ရ၍ ဆင်းရဲကုန်၏။ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်းသဖြင့် ဖြစ်စေ တန်ခိုးရှိသော မန္တာန်ကို ရွတ်အံသရဇ္ဈာယ်သဖြင့် ဖြစ်စေ ကောင်းမွန်သော စကားကို ပြောဆို၍ ဖြစ်စေ တံစိုး လက်ဆောင်ပေးသဖြင့် ဖြစ်စေ မျိုးရိုးစဉ်ဆက်ကို ပြသဖြင့် ဖြစ်စေ အကျိုးရနိုင် သမျှအရာ၌ အားထုတ်ရာ၏။ ငါသော် လည်းကောင်း၊ အခြားသူသော် လည်းကောင်း (မအိုခြင်းစသော) ထိုအကျိုးကို မရအပ်ဟူ၍ အကယ်၍ သိခဲ့မူ ငါသည် ဝဋ်၌ တည်နေစေသော ကံကို မြဲမြံစွာ အားထုတ်အပ်ပြီ၊ ယခုအခါ၌ အဘယ်သို့လျှင် ပြုတော့အံ့နည်း ဟု ဆင်ခြင်၍ ပူဆွေးခြင်း မရှိဘဲ သည်းခံရာသတည်း။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - မုဏ္ဍရာဇဝဂ် ===

၉ - ကောသလသုတ်

၄၉။ အခါတစ်ပါး မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ပသေနဒိကောသလမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။

(ထိုအခါ မလ္လိကာ မိဖုရားသည် ကွယ်လွန်လေ၏)။

ထိုအခါ မင်းချင်း ယောကျ်ားတစ်ယောက်သည် ပသေနဒိကောသလမင်းကြီးထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ပသေနဒိကောသလမင်းကြီး၏ နားရင်းသို့ ကပ်လျက်-

“မင်းမြတ် မလ္လိကာ မိဖုရားကြီးသည် နတ်ရွာစံပါပြီ” ဟု သံတော်ဦးတင်၏။

ဤသို့သံတော်ဦးတင်သော် ပသေနဒိကောသလမင်းသည် ဆင်းရဲခြင်းရှိသည် စိတ်မကောင်းသည် ကျသော ပခုံးရှိသည် ဖြစ်၍ မျက်နှာအောက်ချလျက် ကြံမှိုင်ကာ စကား မပြောဘဲ ထိုင်နေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ပသေနဒိကောသလမင်းကို ဆင်းရဲခြင်းရှိသည် စိတ်မကောင်းသည် ကျသော ပခုံးရှိသည် ဖြစ်၍ မျက်နှာအောက်ချလျက် ကြံမှိုင်ကာ စကားမပြောဘဲ နေသည်ကို သိတော်

မူ၍ ပသေနဒိကောသလမင်းအား - မင်းကြီး သမဏဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏဖြစ်စေ နတ်ဖြစ်စေ မာရ်နတ်ဖြစ်စေ ဗြဟ္မာဖြစ်စေ လောက၌ မည်သူမဆို တောင့်တ၍ မရကောင်းသော အရာတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

အိုတတ်သော သဘောတရားသည် "မအိုပါစေလင့်" ဟု တောင့်တ၍ မရကောင်းသော အရာပေတည်း။ပ။

ပူဆွေး ငိုကြွေးခြင်းဖြင့် အကျိုးအနည်းငယ်မျှ မရနိုင်။ပ။ ကံကို မြဲမြံစွာ အားထုတ်အပ်ပြီ၊ ယခုအခါ၌ အသို့လျှင် ပြုအံ့နည်းဟု ဆင်ခြင်၍ ပူဆွေးခြင်း မရှိဘဲ သည်းခံရာ၏ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - မုဏ္ဍရာဇဝဂ် ===

၁၀ - နာရဒသုတ်

၅၀။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်နာရဒမထေရ်သည် ပါဋလိပုတ်ပြည် ကုက္ကုဋာရုံကျောင်း၌ နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မုဏ္ဍမင်း၏ ချစ်အပ် မြတ်နိုးအပ်သော မိဖုရားဘဒ္ဒါသည် သေလေ၏၊ ထိုမုဏ္ဍမင်းသည် ချစ်အပ်မြတ်နိုးအပ်သော မိဖုရားဘဒ္ဒါ သေဆုံးသောကြောင့် ရေလည်း မချိုး၊ နံ့သာလည်း မလိမ်းကျံ၊ ပွဲတော်လည်း မတည်၊ တိုင်းရေးပြည်မှု ကိစ္စကိုလည်း မစီရင် မလုပ်ဆောင်၊ နေ့ရောညဉ့်ပါ မိဖုရားဘဒ္ဒါ၏ အလောင်း၌ လွန်စွာ တပ်မက်မောခြင်းဖြင့် မိန်းမောတွေဝေနေ၏။

ထိုအခါ မုဏ္ဍမင်းသည် ရွှေတိုက်စိုး ပိယကကို (ခေါ်၍) အမိန့်ပေး၏။

"အချင်းပိယက ထိုသို့ သေလွန်သောကြောင့် မိဖုရားဘဒ္ဒါ၏ အလောင်းကို သံဖြင့် ပြုလုပ်သော ဆီပြည့်သော ခေါင်း၌ ထည့်စိမ်၍ သံခေါင်းတစ်ခုဖြင့် ဖုံးအုပ်လေလော့၊ ယင်းသို့ ထည့်ထားခြင်းဖြင့် မိဖုရားဘဒ္ဒါ၏ အလောင်းကို ငါတို့ ကြာမြင့်စွာ ရှုမြင်ရကုန်အံ့" ဟု (အမိန့်ပေး၏)။

ရွှေတိုက်စိုးပိယကသည် "မင်းမြတ် ကောင်းပါပြီ" ဟု မုဏ္ဍမင်း၏ စကားကို ဝန်ခံပြီးလျှင် ဘဒ္ဒါမိဖုရား၏ အလောင်းကို သံဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော ဆီပြည့်သော ခေါင်း၌ ထည့်စိမ်၍ သံခေါင်းတစ်ခုဖြင့် ဖုံးထား၏။ ထိုအခါ ရွှေတိုက်စိုးပိယကအား ဤသို့ အကြံဖြစ်၏ -

"ဤမုဏ္ဍမင်း၏ ချစ်အပ် မြတ်နိုးအပ်သော ဘဒ္ဒါမိဖုရားသည် သေခဲ့၏၊ ထိုမင်းသည် မိမိချစ်အပ်မြတ်နိုးအပ်သော ဘဒ္ဒါမိဖုရား သေဆုံးသောကြောင့် ရေလည်း မချိုး၊ နံ့သာလည်း မလိမ်းကျံ၊ ပွဲတော်လည်း မတည်၊ တိုင်းရေးပြည်မှုကိုလည်း မစီရင် မလုပ်ဆောင်၊ နေ့ရောညဉ့်ပါ မိဖုရားဘဒ္ဒါ၏ ကိုယ်ကောင်၌ လွန်စွာ တပ်မက်ခြင်းဖြင့် မိန်းမောတွေဝေနေ၏၊ တရားကို ကြားနာရသော် သောက ငြောင့်ကို နုတ်ပယ်နိုင်စေသည့် အဘယ် သမဏဗြာဟ္မဏသို့ မုဏ္ဍမင်းသည် ချဉ်းကပ်သင့်ပါသနည်း" ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ထို့နောက် ရွှေတိုက်စိုး ပိယကအား ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြန်၏ -

"ဤအသျှင်နာရဒမထေရ်သည် ပါဋလိပုတ်ပြည် ကုက္ကုဋာရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအသျှင် နာရဒမထေရ်၏ ကောင်းသော ကျော်စောသံသည် ဤသို့ ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏-

'(အသျှင်နာရဒသည်) ပညာရှိ၏၊ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ၏၊ ထက်မြက်သော ဉာဏ်ရှိ၏၊ အကြားအမြင် များ၏၊ ဆန်းကြယ်စွာ ပြောဆိုတတ်၏၊ ကောင်းသော ပဋိဘာန်ရှိ၏၊ အသက် သိက္ခာလည်း ကြီး၏၊ ရဟန္တာလည်း ဖြစ်၏' ဟု (ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏)။

မုဏ္ဍမင်းသည် အကယ်၍ အသျှင်နာရဒမထေရ်ကို ဆည်းကပ်ခဲ့လျှင် အသျှင်နာရဒမထေရ်၏ စကားကို ကြားနာရ၍ သောကငြောင့်ကို နုတ်ပယ်နိုင်ကောင်း နုတ်ပယ်နိုင်ရာ၏" ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ထိုအခါ ရွှေတိုက်စိုးပိယကသည် မုဏ္ဍမင်းစံနေရာသို့ ချဉ်းကပ်၍ မုဏ္ဍမင်းအား ဤသို့ သံတော်ဦး တင်၏ -

"မင်းမြတ် ဤအသျှင်နာရဒမထေရ်သည် ပါဋလိပုတ်ပြည် ကုက္ကုဋာရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူပါ၏၊ ထိုအသျှင်နာရဒ၏ ကောင်းသော ကျော်စောသံသည်လည်း ဤသို့ ပျံ့နှံ့၍ ထွက်ပါ၏-

'(အသျှင်နာရဒသည်) ပညာရှိ၏၊ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ၏၊ ထက်မြက်သော ဉာဏ်ရှိ၏၊ အကြားအမြင် များ၏၊ ဆန်းကြယ်စွာ ပြောဆိုတတ်၏၊ ကောင်းသော ပဋိဘာန်ရှိ၏၊ အသက်သိက္ခာလည်း ကြီး၏၊ ရဟန္တာလည်း ဖြစ်၏' ဟု (ပျံ့နှံ့၍ထွက်ပါ၏)။

အသျှင်မင်းမြတ်သည် အသျှင်နာရဒမထေရ်ကို ဆည်းကပ်ခဲ့လျှင် အသျှင်နာရဒမထေရ်၏ တရား စကားကို ကြားနာရ၍ သောကငြောင့်ကို နုတ်ပယ်နိုင်ရာပါ၏" ဟု (လျှောက်တင်လေ၏)။

အချင်းပိယကသို့ ဖြစ်လျှင် အသျှင်နာရဒမထေရ်ကို ကြိုတင် လျှောက်ကြား သိစေပါလော့။

"ငါကဲ့သို့သော မင်းသည် နိုင်ငံတော်၌ နေထိုင်သော သမဏဗြာဟ္မဏကို ရှေးဦးစွာ ကြိုတင် မသိစေဘဲ ချဉ်းကပ်သင့်သည် ဟု အသို့လျှင် မှတ်ယူနိုင်အံ့နည်း" ဟု (မိန့်ဆိုလေ၏)။

"မင်းမြတ် ကောင်းပါပြီ" ဟူ၍ ရွှေတိုက်စိုးပိယကသည် မုဏ္ဍမင်း၏ စကားကို ဝန်ခံခဲ့၍ အသျှင် နာရဒမထေရ်ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် အသျှင်နာရဒမထေရ် အား -

"အသျှင်ဘုရား ဤမုဏ္ဍမင်း၏ ချစ်မြတ်နိုးအပ်သော မိဖုရားဘဒ္ဒါသည် နတ်ရွာစံခဲ့ပါ၏၊ ထိုမင်း သည် ချစ်အပ် မြတ်နိုးအပ်သော မိဖုရား ဘဒ္ဒါ သေဆုံးသောကြောင့် ရေလည်း မချိုး၊ နံ့သာလည်း မလိမ်းကျံ၊ ပွဲတော်ကိုလည်း မတည်၊ တိုင်းရေး ပြည်မှု ကိစ္စတို့ကိုလည်း မစီရင် မလုပ်ဆောင်၊ နေ့ရော ညဉ့်ပါ ဘဒ္ဒါမိဖုရား၏ အလောင်း၌ လွန်စွာ တပ်မက်မောခြင်းဖြင့် မိန်းမောတွေဝေနေပါ၏။ အသျှင် ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ အသျှင်နာရဒ၏ တရားတော်ကို ကြားနာရ၍ သောကငြောင့်ကို မုဏ္ဍမင်း ပယ်နုတ် နိုင်လောက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် တရား ဟောတော်မူပါလော့ ဟု လျှောက်လေ၏"။

ပိယက ယခုအခါ၌ မုဏ္ဍမင်းသည် တရားနာရန် အချိန်ကို သိ၏ (တရားနာရန်မှာ မုဏ္ဍမင်း၏ အလိုအတိုင်းပင် ဖြစ်၏)ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ ရွှေတိုက်စိုးပိယကသည် နေရာမှထ၍ အသျှင်နာရဒကို ရှိခိုးပြီးလျှင် အရိုအသေပြုလျက် မုဏ္ဍမင်းထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မုဏ္ဍမင်းအား -

"မင်းမြတ် အသျှင်နာရဒမထေရ် အခွင့်ပြုအပ်ပါပြီ၊ ယခုအခါ၌ သွားရန်အချိန်ကို အသျှင်မင်းမြတ် သိပါ၏ (သွားရန်မှာ အသျှင်မင်းမြတ်၏ အလိုအတိုင်းပင်ဖြစ်ပါသည်)" ဟု လျှောက်တင်၏။

အချင်း ပိယကသို့ ဖြစ်လျှင် ကောင်းကုန် ကောင်းကုန်သော ယာဉ်ရထားတို့ကို ပြင်ဆင်လော့ဟု (အမိန့်ပေးလေ၏)။

“မင်းမြတ် ကောင်းပါပြီ” ဟု ရွှေတိုက်စိုး ပိယကသည် မုဏ္ဍမင်း၏ စကားကို ဝန်ခံခဲ့၍ ကောင်းကုန် ကောင်းကုန်သော ယာဉ်ရထားတို့ကို ပြင်ဆင်၍ မုဏ္ဍမင်းအား-

“မင်းမြတ် ကောင်းကုန် ကောင်းကုန်သော ယာဉ်ရထားတို့ကို ပြင်ဆင်ပြီးပါပြီ၊ မင်းမြတ်သည် ယခုအခါ၌ သွားရန် အချိန်ကို သိတော်မူပါ၏ (သွားရန်မှာ အသျှင်မင်းမြတ်၏ အလိုအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်)” ဟု လျှောက်တင်၏။

ထိုအခါ မုဏ္ဍမင်းသည် ကောင်းသော ယာဉ်ကို တက်စီး၍ ကောင်းကုန် ကောင်းကုန်သော ယာဉ်တို့ဖြင့် ကုက္ကုဋာရုံကျောင်းတိုက်သို့ အသျှင်နာရဒမထေရ်ကို ဖူးမြော်ရန် ကြီးစွာသော မင်း၏ ကျက်သရေဖြင့် ကြွသွားတော်မူ၏။

ယာဉ်ဖြင့် သွားနိုင်သော အရပ်တိုင်အောင် ယာဉ်ဖြင့် သွား၍ ယာဉ်မှ ဆင်းသက်ပြီးသော် ခြေကျင်သာလျှင် ကျောင်းတိုက်သို့ ဝင်လေ၏။

ထို့နောက် အသျှင်နာရဒထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော မုဏ္ဍမင်းအား အသျှင်နာရဒမထေရ်သည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

မင်းကြီး သမဏဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏဖြစ်စေ နတ်ဖြစ်စေ မာရ်နတ်ဖြစ်စေ ဗြဟ္မာဖြစ်စေ လောက၌ မည်သူမဆို တောင့်တ၍ မရကောင်းသော အရာတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

အိုတတ်သော သဘောတရားသည် “မအိုပါစေလင့်” ဟူ၍ သမဏဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏဖြစ်စေ နတ်ဖြစ်စေ မာရ်နတ်ဖြစ်စေ ဗြဟ္မာဖြစ်စေ လောက၌ မည်သူမဆို တောင့်တ၍ မရကောင်းသော အရာတည်း။

နာတတ်သော သဘောတရားသည် “မနာပါစေလင့်” ဟူ၍။ပ။

သေတတ်သော သဘောတရားသည် “မသေပါစေလင့်” ဟူ၍။ပ။

ကုန်တတ်သော သဘောတရားသည် “မကုန်ဆုံးပါစေလင့်” ဟူ၍။ပ။

ပျက်စီးတတ်သော သဘောတရားသည် “မပျက်စီးပါစေလင့်” ဟူ၍ သမဏဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏဖြစ်စေ နတ်ဖြစ်စေ မာရ်နတ်ဖြစ်စေ ဗြဟ္မာဖြစ်စေ လောက၌ မည်သူမဆို တောင့်တ၍ မရကောင်းသော အရာတည်း။

မင်းကြီး အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်အား အိုတတ်သော သဘောတရားသည် အိုခဲ့၏၊ ထိုအိုတတ်သော သဘောတရား အိုသည်ရှိသော် ထိုပုထုဇဉ်သည် ဤသို့ မဆင်ခြင်နိုင် -

“အိုတတ်သော သဘောတရားသည် ငါတစ်ယောက်တည်းအားသာ အိုသည် မဟုတ်၊ စင်စစ်မူကား (ဤဘုံဘဝသို့) လာခြင်း (တစ်ပါးသောဘုံဘဝသို့) သွားခြင်း စုတေခြင်း ပဋိသန္ဓေနေခြင်းရှိသည့် သတ္တဝါဟူသမျှ အားလုံးတို့အား အိုတတ်သော သဘောတရားသည် အို၏၊ အိုတတ်သော သဘောတရားသည် အိုသည် ရှိသော် ငါသည်သာ ပူဆွေးခဲ့မူ ပင်ပန်းခဲ့မူ ငိုကြွေးခဲ့မူ ရင်ဘတ်စည်တီး မြည်တမ်းခဲ့မူ တွေဝေမိန်းမောခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့မူ ငါသည် ထမင်းလည်း မစားလိုရာ၊ ခန္ဓာကိုယ်သည်လည်း အဆင်းမလှခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏၊ အလုပ်အကိုင်တို့လည်း မဖြစ်နိုင်ကုန်ရာ၊ ရန်သူတို့လည်း ဝမ်းမြောက်ကုန်ရာ၏၊ မိတ်ဆွေတို့လည်း ဝမ်းနည်းကုန်ရာ၏” ဟု (မဆင်ခြင်နိုင်)။

အိုတတ်သော သဘောတရားသည် အိုသည်ရှိသော် ထိုပုထုဇဉ်သည် ပူဆွေး၏၊ ပင်ပန်း၏၊ ငိုကြွေး၏၊ ရင်ဘတ်စည်တီး မြည်တမ်း၏၊ တွေဝေခြင်းသို့ ရောက်၏။ မင်းကြီး အကြားအမြင် နည်းပါးသော

ဤပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို အဆိပ်ရှိသော သောကပြောင့် စူးဝင်သည် ဖြစ်၍ မိမိကိုယ်ကိုပင်လျှင် ပူပန်စေတတ်သူ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

မင်းကြီး နောက်တစ်မျိုးကား အကြားမြင်မရှိသော ပုထုဇဉ်အား နာတတ်သော သဘောတရားသည် နာခဲ့၏။ပ။ သေတတ်သော သဘောတရားသည် သေခဲ့၏။ပ။ကုန်တတ်သော သဘောတရားသည် ကုန်ခဲ့၏။ပ။ ပျက်တတ်သော သဘောတရားသည် ပျက်ခဲ့၏၊ ပျက်တတ်သော သဘောတရားသည် ပျက်သည် ရှိသော် ထိုပုထုဇဉ်သည် ဤသို့ မဆင်ခြင်နိုင်။

"ပျက်တတ်သော သဘောတရားသည် ငါတစ်ယောက်တည်းအားသာ ပျက်သည် မဟုတ်၊ စင်စစ်မူကား (ဤဘုံဘဝသို့)လာခြင်း (တစ်ပါးသောဘုံဘဝသို့) သွားခြင်း စုတေခြင်း ပဋိသန္ဓေနေခြင်း ရှိသည့် သတ္တဝါဟူသမျှ အားလုံးတို့အား ပျက်တတ်သော သဘောတရားသည် ပျက်၏၊ ပျက်တတ်သော သဘောတရားသည် ပျက်စီးသည်ရှိသော် ငါသည်သာ ပူဆွေးခဲ့မူ ပင်ပန်းခဲ့မူ ငိုကြွေးခဲ့မူ ရင်ဘတ်စည်တီး မြည်တမ်းခဲ့မူ တွေဝေ မိန်းမောခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့မူ ငါသည် ထမင်းလည်း မစားလိုရာ၊ ခန္ဓာကိုယ်သည်လည်း အဆင်းမလှခြင်းသို့ ရောက်လေရာ၏။ အလုပ်အကိုင်တို့လည်း မဖြစ်နိုင်ကုန်ရာ၊ ရန်သူတို့လည်း ဝမ်းမြောက်ကုန်ရာ၏၊ မိတ်ဆွေတို့လည်း ဝမ်းနည်းကုန်ရာ၏" ဟု (မဆင်ခြင်နိုင်)။

ပျက်တတ်သော သဘောတရားသည် ပျက်သည်ရှိသော် ထိုပုထုဇဉ်သည် ပူဆွေး၏၊ ပင်ပန်း၏၊ ငိုကြွေး၏၊ ရင်ဘတ်စည်တီး မြည်တမ်း၏၊ တွေဝေခြင်းသို့ ရောက်၏။ မင်းကြီး အကြားအမြင် နည်းပါးသော ဤပုထုဇဉ်ကို အဆိပ်ရှိသော သောကပြောင့် စူးဝင်သည် ဖြစ်၍ မိမိကိုယ်ကိုပင်လျှင် ပူပန်စေတတ်သူ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

မင်းကြီး အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်အား အိုတတ်သော သဘောတရားသည် အိုခဲ့၏၊ အိုတတ်သော သဘောတရားသည် အိုသည်ရှိသော် ထိုအရိယာတပည့်သည် ဤသို့ ဆင်ခြင်နိုင်၏ -

"အိုတတ်သော သဘောတရားသည် ငါတစ်ယောက်တည်းအားသာ အိုသည် မဟုတ်၊ စင်စစ်မူကား (ဤဘုံဘဝသို့)လာခြင်း (တစ်ပါးသောဘုံဘဝသို့) သွားခြင်း စုတေခြင်း ပဋိသန္ဓေနေခြင်းရှိသည့် သတ္တဝါဟူသမျှ အားလုံးတို့အား အိုတတ်သော သဘောတရားသည် အို၏၊ အိုတတ်သော သဘောတရားသည် အိုသည်ရှိသော် ငါသည်သာ ပူဆွေးခဲ့မူ ပင်ပန်းခဲ့မူ ငိုကြွေးခဲ့မူ ရင်ဘတ်စည်တီး မြည်တမ်းခဲ့မူ တွေဝေ မိန်းမောခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့မူ ငါသည် ထမင်းလည်း မစားလိုရာ၊ ခန္ဓာကိုယ်သည်လည်း အဆင်းမလှခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။ အလုပ်အကိုင်တို့လည်း မဖြစ်နိုင်ကုန်ရာ၊ ရန်သူတို့လည်း ဝမ်းမြောက်ကုန်ရာ၏၊ မိတ်ဆွေတို့လည်း ဝမ်းနည်းကုန်ရာ၏" ဟု (ဆင်ခြင်နိုင်၏)။

အိုတတ်သော သဘောတရား အိုသည်ရှိသော် ထိုအရိယာတပည့်သည် မပူဆွေး၊ မပင်ပန်း၊ မငိုကြွေး ရင်ဘတ်စည်တီး မမြည်တမ်း၊ တွေဝေခြင်းသို့ မရောက်။ မင်းကြီး အကြားအမြင် ရှိသော ဤအရိယာတပည့်ကို အဆိပ်ရှိသော သောကပြောင့်ကို ထုတ်နုတ်သူ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ယင်းသောကပြောင့်စူးဝင်သော အကြားအမြင် နည်းပါးသော ပုထုဇဉ်သည် မိမိကိုယ်ကိုပင်လျှင် ပူလောင်စေ၏၊ သောကပြောင့် မစူးဝင်သော အရိယာတပည့်သည် မိမိကိုယ်ကိုပင်လျှင် ငြိမ်းအေးစေ၏။

မင်းကြီး နောက်တစ်မျိုးကား အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်အား နာတတ်သော သဘောတရားသည် နာခဲ့၏။ပ။ သေတတ်သော သဘောတရားသည် သေခဲ့၏။ပ။ကုန်တတ်သော သဘောတရားသည် ကုန်ခဲ့၏။ပ။ ပျက်စီးတတ်သော သဘောတရားသည် ပျက်စီးခဲ့၏၊ ပျက်စီးတတ်သော သဘောတရားပျက်သည် ရှိသော် ထိုအရိယာတပည့်သည် ဤသို့ ဆင်ခြင်နိုင်၏။

"ပျက်တတ်သော သဘောတရားသည် ငါတစ်ယောက်တည်းအားသာ ပျက်သည် မဟုတ်၊ စင်စစ်မူကား (ဤဘုံဘဝသို့) လာခြင်း (တစ်ပါးသောဘုံဘဝသို့) သွားခြင်း စုတေခြင်း ပဋိသန္ဓေနေခြင်းရှိသည့် သတ္တဝါ ဟူသမျှ အားလုံးတို့အား ပျက်တတ်သော သဘောတရားသည် ပျက်၏၊ ပျက်တတ်သော

သဘောတရား ပျက်သည်ရှိသော် ငါသည်သာ ပူဆွေးခဲ့မူ ပင်ပန်းခဲ့မူ ငိုကြွေးခဲ့မူ ရင်ဘတ်စည်တီး မြည်တမ်းခဲ့မူ တွေဝေခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့မူ ငါသည် ထမင်းလည်း မစားလိုရာ၊ ခန္ဓာကိုယ်သည်လည်း အဆင်းမလှခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏၊ အလုပ်အကိုင်တို့လည်း မဖြစ်နိုင်ကုန်ရာ၊ ရန်သူတို့လည်း ဝမ်းမြောက်ကုန်ရာ၏၊ မိတ်ဆွေတို့လည်း ဝမ်းနည်းကုန်ရာ၏" ဟု (ဆင်ခြင်နိုင်၏)။

ပျက်တတ်သော သဘောတရား ပျက်သည်ရှိသော် ထိုအရိယာတပည့်သည် မပူဆွေး၊ မပင်ပန်း၊ မငိုကြွေး၊ ရင်ဘတ်စည်တီး မငိုညည်း မမြည်တမ်း၊ တွေဝေခြင်းသို့ မရောက်။

မင်းကြီး အကြားအမြင်ရှိသော ဤအရိယာတပည့်ကို အဆိပ်ရှိသော သောကငြောင့်ကို ထုတ်နုတ်သောသူ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏၊ ယင်းသောကငြောင့် စူးဝင်သော အကြားအမြင် နည်းပါးသော ပုထုဇဉ်သည် မိမိကိုယ်ကိုပင်လျှင် ပူလောင်စေ၏၊ သောကငြောင့် မစူးဝင်သော အရိယာတပည့်သည် မိမိကိုယ်ကို ပင်လျှင် ငြိမ်းအေးစေ၏။

မင်းကြီး သမဏဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏဖြစ်စေ နတ်ဖြစ်စေ မာရ်နတ်ဖြစ်စေ ဗြဟ္မာဖြစ်စေ လောက၌ မည်သူမဆို တောင့်တ၍ မရကောင်းသော အရာတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤလောက၌ ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်းဖြင့် အကျိုး အနည်းငယ်မျှကိုလည်း စင်စစ် မရနိုင်၊ ပူဆွေးဆင်းရဲသော ထိုသူကို ရန်သူတို့ သိ၍ ဝမ်းမြောက်ကုန်၏။ အကြင်အခါ၌ကား အကြောင်းကို ဆုံးဖြတ်ခြင်း၌ သိသော ပညာရှိသည် ဘေးရန်တို့ကြောင့် မတုန်မလှုပ်၊ (ထိုအခါ၌) ရန်သူတို့သည် ထိုပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်၏ ရှေးမူ အတိုင်း မဖောက်ပြန်သော မျက်နှာကို တွေ့မြင်၍ ဆင်းရဲကုန်၏။ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်းသဖြင့် ဖြစ်စေ တန်ခိုးရှိသော မန္တာန်ကို ရွတ်အံသရဇ္ဈာယ်သဖြင့် ဖြစ်စေ ကောင်းမွန်သော စကားကို ပြောဆို၍ ဖြစ်စေ တံစိုး လက်ဆောင်ပေးသဖြင့် ဖြစ်စေ မျိုးရိုးစဉ်ဆက်ကို ပြသဖြင့် ဖြစ်စေ အကျိုးရနိုင်သမျှ အရာ၌ အားထုတ်ရာ၏။ ငါသော် လည်းကောင်း၊ အခြားသူသော် လည်းကောင်း (မအိုခြင်းစသော) ထိုအကျိုးကို မရအပ်ဟူ၍အကယ်၍ သိခဲ့မူ ငါသည် ဝဋ္ဋ၌ တည်နေစေသော ကံကို မြဲမြဲစွာ အားထုတ်အပ်ပြီးခဲ့ပြီ၊ ယခုအခါ၌ အဘယ်သို့လျှင် ပြုတော့အံ့နည်း ဟု ဆင်ခြင်၍ ပူဆွေးခြင်း မရှိဘဲ သည်းခံရာ၏။

ဤသို့ ဟောကြားတော်မူသည် ရှိသော် မုဏ္ဍမင်းသည် အရှင်နာရဒအား "အသျှင်ဘုရား ဤတရားဒေသနာသည် အဘယ်အမည် ရှိပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏။

မင်းကြီး ဤတရားဒေသနာသည် သောကငြောင့်ကို ထုတ်နုတ်ကြောင်း ဖြစ်၍ 'သောကသလ္လဟရဏ' မည်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

အသျှင်ဘုရား သောကငြောင့်ကို ထုတ်ဆောင်တတ်သည် စင်စစ် မှန်ပါပေ၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤတရားတော်ကို ကြားနာရ၍ သောကငြောင့်ကို နုတ်ပယ်ပြီးပါပြီ ဟု (လျှောက်၏)။

ထို့နောက် မုဏ္ဍမင်းသည် ရွှေတိုက်စိုးပိယကကို ခေါ်၍ -

"အချင်းပိယက ထိုသို့ သောက ကင်းပြီးဖြစ်သောကြောင့် မိဖုရားဘဒ္ဒါ၏ အလောင်းကို မီးသင်္ဂြိုဟ်လော့၊ ထိုမိဖုရား၏ (အရိုးပြာကို)စေတီ (နတ်ကွန်း) တည်ထားလေလော့၊ ယနေ့မှ စ၍ ငါတို့သည် ရေလည်း ချိုးကုန်အံ့၊ နံ့သာလည်း လိမ်းကျံကုန်အံ့၊ ပွဲတော်ကိုလည်း တည်ကုန်အံ့၊ တိုင်းရေးပြည်မှုတို့ကိုလည်း စီရင်လုပ်ဆောင်ကြကုန်အံ့" ဟု (မိန့်ဆိုလေသတည်း)။

ဒသမသုတ်။
ငါးခုမြောက် မုဏ္ဍရာဇဝဂ် ပြီး၏။
ပဉ္စမ သုတ်ငါးဆယ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

၂ - ဒုတိယပဏ္ဏာသက (ဒုတိယသုတ်ငါးဆယ်)

=== (၆) ၁ - နီဝရဏဝဂ် ===

၁ - အာဝရဏသုတ်

၅၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟူ၍ ခေါ်တော်မူ၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် "အသျှင်ဘုရား" ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုစကားတော်ကို မိန့်တော်မူ၏ -

ရဟန်းတို့ ပိတ်ဆို့တတ် ပိတ်ပင်တတ် စိတ်ကို လွှမ်းမိုးတတ် ပညာ၏ အားနည်းခြင်းကို ပြုတတ်သော တရားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ကာမဂုဏ်၌ လိုလားမှု 'ကာမစ္ဆန္ဒ' သည် ပိတ်ဆို့တတ်၏၊ ပိတ်ပင်တတ်၏၊ စိတ်ကို လွှမ်းမိုးတတ်၏၊ ပညာ၏ အားနည်းခြင်းကို ပြုတတ်၏။

ရဟန်းတို့ ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ' သည် ပိတ်ဆို့တတ်၏၊ ပိတ်ပင်တတ်၏၊ စိတ်ကို လွှမ်းမိုးတတ်၏၊ ပညာ၏ အားနည်းခြင်းကို ပြုတတ်၏။

ရဟန်းတို့ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ'သည် ပိတ်ဆို့တတ်၏၊ ပိတ်ပင်တတ်၏၊ စိတ်ကို လွှမ်းမိုးတတ်၏၊ ပညာ၏ အားနည်းခြင်းကို ပြုတတ်၏။

ရဟန်းတို့ ပျံ့လွင့်မှု 'ဥဒ္ဓစ္စ' နောင်တ ပူပန်မှု 'ကုက္ကုစ္စ' သည် ပိတ်ဆို့တတ်၏၊ ပိတ်ပင်တတ်၏၊ စိတ်ကို လွှမ်းမိုးတတ်၏၊ ပညာ၏ အားနည်းခြင်းကို ပြုတတ်၏။

ရဟန်းတို့ မဝေခွဲနိုင်မှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ' သည် ပိတ်ဆို့တတ်၏၊ ပိတ်ပင်တတ်၏၊ စိတ်ကို လွှမ်းမိုးတတ်၏၊ ပညာ၏ အားနည်းခြင်းကို ပြုတတ်၏။

ရဟန်းတို့ ပိတ်ဆို့တတ် ပိတ်ပင်တတ် စိတ်ကို လွှမ်းမိုးတတ် ပညာ၏ အားနည်းခြင်းကို ပြုတတ်သော တရားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် စင်စစ် ပိတ်ဆို့တတ် ပိတ်ပင်တတ် စိတ်ကို လွှမ်းမိုးတတ် ပညာ၏ အားနည်းခြင်းကို ပြုတတ်သော ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို မပယ်မူ၍ အားမရှိသော အားနည်းသော ပညာဖြင့် မိမိအကျိုးကိုလည်း သိလိမ့်မည်၊ သူတစ်ပါး အကျိုးကိုလည်း သိလိမ့်မည်၊ အကျိုးနှစ်ပါးစုံကိုလည်း သိလိမ့်မည်၊ လူတို့၏ (ကုသိုလ်ကမ္မပထ) တရားထက် လွန်မြတ်သော (ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော) မြတ်သော ဉာဏ် အမြင်အထူးကိုလည်း မျက်မှောက် ပြုနိုင်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိ။

ရဟန်းတို့ အဝေးသို့ စီးဆင်းသွားသော တောင်ကျမြစ်သည် လျင်မြန်သော ရေအလျဉ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ဆောင်ယူ တိုက်ခိုက်အပ်သည်တို့ကို ဆောင်ယူ တိုက်ခိုက်သွားလေရာ၏၊ ယောကျ်ားသည် ထိုမြစ်၏ ကမ်းပါးနှစ်ဖက်မှ မြောင်းဝတို့ကို တူးဖောက် ဖွင့်လှစ်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ တူးဖောက် ဖွင့်လှစ်ထားသည် ရှိသော် မြစ်လယ်ရှိ ထိုရေအလျဉ်သည် ဖရိုဖရဲ ကွဲပြား ပျံ့နှံ့လျက် အထူးထူး အပြားပြား

ယူအပ်သည် ဖြစ်ရကား အဝေးသို့ စီးသွားခြင်းလည်း မဖြစ်ရာ၊ လျင်မြန်သော ရေအလျဉ်လည်း မဖြစ်ရာ၊ ဆောင်ယူ တိုက်ခိုက်အပ်သည်တို့ကို ဆောင်ယူ တိုက်ခိုက်သွားသည်လည်း မဖြစ်ရာ။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် စင်စစ်အားဖြင့် ထိုရဟန်းသည် ပိတ်ဆို့တတ် ပိတ်ပင်တတ် စိတ်ကို လွှမ်းမိုးတတ် ပညာ၏ အားနည်းခြင်းကို ပြုတတ်သော ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို မပယ်မူ၍ အားမရှိသော အားနည်းသော ပညာဖြင့် မိမိအကျိုးကိုလည်း သိလိမ့်မည်၊ သူတစ်ပါး အကျိုးကိုလည်း သိလိမ့်မည်၊ အကျိုး နှစ်ပါးစုံကိုလည်း သိလိမ့်မည်၊ လူတို့၏ (ကုသိုလ်ကမ္မပထ) တရားထက် လွန်မြတ်သော (ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော) မြတ်သော ဉာဏ် အမြင်အထူးကိုလည်း မျက်မှောက် ပြုနိုင်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိ။

ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် စင်စစ် ပိတ်ဆို့တတ် ပိတ်ပင်တတ် စိတ်ကို လွှမ်းမိုးတတ် ပညာ၏ အားနည်းခြင်းကို ပြုတတ်သော ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို ပယ်၍ အားရှိသော ပညာဖြင့် မိမိအကျိုးကိုလည်း သိလိမ့်မည်၊ သူတစ်ပါး အကျိုးကိုလည်း သိလိမ့်မည်၊ နှစ်ပါးစုံသော အကျိုးကိုလည်း သိလိမ့်မည်၊ လူတို့၏ (ကုသိုလ်ကမ္မပထ) တရားထက် လွန်မြတ်သော (ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော) မြတ်သော ဉာဏ် အမြင်အထူးကိုလည်း မျက်မှောက် ပြုနိုင်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အဝေးသို့ စီးဆင်းသွားသော တောင်ကျမြစ်သည် လျင်မြန်သော ရေအလျဉ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ဆောင်ယူ တိုက်ခိုက်အပ်သည်တို့ကို ဆောင်ယူ တိုက်ခိုက်သွားလေရာ၏၊ ယောကျ်ားသည် ထိုမြစ်၏ ကမ်းပါး နှစ်ဖက်မှ မြောင်းဝတို့ကို ပိတ်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပိတ်သည် ရှိသော် မြစ်လယ်ရှိ ထိုရေ အလျဉ်သည် ဖရိုဖရဲ မကွဲပြား မပျံ့နှံ့ အထူးထူး အပြားပြား မယူအပ်သည် ဖြစ်ရကား အဝေးသို့ စီးသွားခြင်းလည်း ဖြစ်ရာ၏၊ ဆောင်ယူ တိုက်ခိုက်အပ်သည်တို့ကို ဆောင်ယူ တိုက်ခိုက်သွားခြင်းလည်း ဖြစ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် စင်စစ်အားဖြင့် ထိုရဟန်းသည် ပိတ်ဆို့တတ် ပိတ်ပင်တတ် စိတ်ကို လွှမ်းမိုးတတ် ပညာ၏ အားနည်းခြင်းကို ပြုတတ်သော ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို ပယ်၍ အားရှိသော ပညာ ဖြင့် မိမိအကျိုးကိုလည်း သိလိမ့်မည်၊ သူတစ်ပါး အကျိုးကိုလည်း သိလိမ့်မည်၊ နှစ်ပါးစုံသော အကျိုးကို လည်း သိလိမ့်မည်၊ လူတို့၏ (ကုသိုလ်ကမ္မပထ) တရားထက် လွန်မြတ်သော (ကိလေသာကို ဖျက်ဆီး ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော) မြတ်သော ဉာဏ် အမြင်အထူးကိုလည်း မျက်မှောက် ပြုနိုင်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် ရှိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - နီဝရဏဝဂ် ===

၂ - အကုသလရာသိသုတ်

၅၂။ ရဟန်းတို့ "အကုသိုလ်အစု" ဟူ၍ ဆိုသော သူသည် ကောင်းစွာ ဆိုလိုမူ နီဝရဏငါးမျိုး တို့ကို ဆိုရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအလုံးစုံသော အကုသိုလ်အစု ဟူသည် ယင်းနီဝရဏ ငါးမျိုးတို့ပင်တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ကာမဂုဏ်ကို လိုလားမှု ဟူသော ပိတ်ပင်တတ်သော တရား 'ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏ'။

ပျက်စီးစေလိုမှု ဟူသော ပိတ်ပင်တတ်သော တရား 'ဗျာပါဒနီဝရဏ'။

လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းမှု ဟူသော ပိတ်ပင်တတ်သော တရား 'ထိနမိဒ္ဓနီဝရဏ'။

ပျံ့လွင့်မှု နောင်တ ပူပန်မှု ဟူသော ပိတ်ပင်တတ်သော တရား 'ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စနီဝရဏ'။

မဝေခွဲနိုင်မှု ဟူသော ပိတ်ပင်တတ်သော တရား 'ဝိစိကိစ္ဆာနီဝရဏ' တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ "အကုသိုလ်အစု" ဟူ၍ ဆိုသော သူသည် ကောင်းစွာ ဆိုလိုမူ ဤနီဝရဏတရား ငါးမျိုး တို့ကို ဆိုရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအလုံးစုံသော အကုသိုလ်အစု ဟူသည် ယင်းနီဝရဏ ငါးမျိုးတို့ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - နီဝရဏဝဂ် ===

၃ - ပဓာနိယင်္ဂသုတ်

၅၃။ ရဟန်းတို့ (ကမ္မဋ္ဌာန်း) အားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ (ပြည့်စုံရမည့်အကြောင်း) အင်္ဂါတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါတရား' ရှိ၏၊ "ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏၊ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒူ မည်တော်မူ၏၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏၊ (သစ္စာလေးပါးကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏" ဟု မြတ်စွာဘုရား၏ အရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ်နှင့် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ယုံကြည်၏။ (၁)

အနာကင်း၏၊ ရောဂါကင်း၏၊ မအေးလွန်း မပူလွန်းသော အလယ်အလတ် ဖြစ်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းခြင်း၌ ခံ့သော အစာကို အညီအမျှ ကြေကျက်စေတတ်သည့် ဝမ်းမီးနှင့် ပြည့်စုံ၏။ (၂)

စဉ်းလဲမှု လှည့်ပတ်မှု မရှိ၊ ဆရာ၌ လည်းကောင်း၊ ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မိမိကိုယ်ကို ထင်စွာ ပြုတတ်၏။ (၃)

အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ်တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော ဝီရိယရှိသည် ဖြစ်၍ နေထိုင်၏၊ အားနှင့်ပြည့်စုံ၏၊ မြဲမြံသော လုံ့လရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချထားခြင်း မရှိ။ (၄)

ပညာရှိ၏၊ ဖြစ်မှု ပျက်မှုကို သိ၍ ကိလေသာတို့ကို ဖောက်ခွဲနိုင်သည့် ဆင်းရဲ ကုန်ခန်းရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ကောင်းစွာ ရောက်စေတတ်သော မြတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ (၅)

ရဟန်းတို့ (ကမ္မဋ္ဌာန်း) အားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ (ပြည့်စုံရမည့်အကြောင်း) အင်္ဂါတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - နီဝရဏဝဂ် ===

၄ - သမယသုတ်

၅၄။ ရဟန်းတို့ (ကမ္မဋ္ဌာန်း) အားထုတ်ရန် အခါမဟုတ်ခြင်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဇရာ နှိပ်စက်သည် ဖြစ်၍ အို၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ပဌမဖြစ်သော (ကမ္မဋ္ဌာန်း) အားထုတ်ရန် အခါမဟုတ်ခြင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ဗျာဓိ နှိပ်စက်သည် ဖြစ်၍ နာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ဒုတိယဖြစ်သော (ကမ္မဋ္ဌာန်း) အားထုတ်ရန် အခါမဟုတ်ခြင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ငတ်မွတ်ခေါင်းပါး၏၊ ကောက်စပါးမကောင်း၊ ဆွမ်းရခဲ၏၊ ဥပိတ် လက်စွဲ၍ ဆွမ်းခံခြင်းဖြင့် မျှတခြင်းငှါ မလွယ်ကူ၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား တတိယဖြစ်သော (ကမ္မဋ္ဌာန်း) အားထုတ်ရန် အခါမဟုတ်ခြင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက် တစ်မျိုးကား တောပုန်း ဓားပြတို့ ထကြွသောင်းကျန်းသည် ဖြစ်၍ ဇနပုဒ်နေသူ တို့သည် လှည်း (ရထားယာဉ်) ကို စီးကုန်လျက် လှည့်လည် ပြေးသွားရသော ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား စတုတ္ထဖြစ်သော (ကမ္မဋ္ဌာန်း) အားထုတ်ရန် အခါမဟုတ်ခြင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား သံဃာကွဲပြား၏၊ ရဟန်းတို့ သံဃာ ကွဲပြားသည် ရှိသော် အချင်းချင်း ဆဲရေးလည်း ဆဲရေးကုန်၏၊ အချင်းချင်း ခြိမ်းခြောက်လည်း ခြိမ်းခြောက်ကုန်၏၊ အချင်းချင်း ပစ်ပယ် လည်း ပစ်ပယ်ကုန်၏၊ အချင်းချင်း စွန့်ပစ်လည်း စွန့်ပစ်ကုန်၏၊ ထိုသံဃာ ကွဲပြားရာ၌ မကြည်ညိုသော သူတို့သည် မကြည်ညိုကြကုန်၊ ကြည်ညိုပြီး အချို့သူတို့လည်း အကြည်ညို ပျက်ရန်ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား (ကမ္မဋ္ဌာန်း) အားထုတ်ရန် ပဉ္စမဖြစ်သော အခါမဟုတ်ခြင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ (ကမ္မဋ္ဌာန်း) အားထုတ်ရန် အခါမဟုတ်ခြင်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ (ကမ္မဋ္ဌာန်း) အားထုတ်ရန် အချိန်အခါတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ပျိုမျစ်နုနယ် ငယ်ရွယ်၍ မည်းနက်သော ဆံရှိသော ပဌမအရွယ် ဖြစ်သည့် အရွယ်ကောင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ပဌမဖြစ်သော (ကမ္မဋ္ဌာန်း) အားထုတ်ရန် အချိန်အခါတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အနာကင်း၏၊ ရောဂါကင်း၏၊ မအေးလွန်း မပူလွန်း သော အလယ်အလတ် ဖြစ်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းခြင်းငှါ ခံ့သော အစာကို အညီအမျှ ကြေကျက် စေတတ် သည့် ဝမ်းမီးနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ဒုတိယဖြစ်သော (ကမ္မဋ္ဌာန်း) အားထုတ်ရန် အချိန်အခါတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဝပြော၏၊ ကောက်စပါး ကောင်းမွန်၏၊ ဆွမ်းရလွယ်၏၊ သပိတ် လက်စွဲ၍ ဆွမ်းခံခြင်းဖြင့် မျှတခြင်းငှါ လွယ်ကူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား တတိယဖြစ်သော (ကမ္မဋ္ဌာန်း) အားထုတ်ရန် အချိန်အခါတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက် တစ်မျိုးကား လူတို့သည် ညီညွတ်ကုန်၏၊ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ရှိကြကုန်၏၊ ငြင်းခုံခိုက်ရန် မရှိကြကုန်၊ နို့နှင့်ရေ ရောနှောဘိ သကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ အချင်းချင်း ချစ်ခင်သော မျက်လုံးတို့ဖြင့် ကြည့်ရှုကြကုန်လျက် နေထိုင်ကြကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား စတုတ္ထဖြစ်သော (ကမ္ဘဋ္ဌာန်း) အားထုတ်ရန် အချိန်အခါတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား သံဃာသည် ညီညွတ်၏၊ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ရှိသည်ဖြစ်၍ ငြင်းခုံခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း မရှိဘဲ ပါတိမောက် အတူပြလျက် ချမ်းသာစွာ နေ၏၊ ရဟန်းတို့ သံဃာညီညွတ်သည် ရှိသော် အချင်းချင်းလည်း မဆဲရေးကြကုန်၊ အချင်းချင်းလည်း မခြိမ်းခြောက်ကြကုန်၊ အချင်းချင်းလည်း မပစ်ပယ်ကြကုန်၊ အချင်းချင်းလည်း မစွန့်ပစ်ကြကုန်၊ ထိုသံဃာညီညွတ်ရာ၌ မကြည်ညိုသေးသော သူတို့သည်လည်း ကြည်ညိုကြကုန်၏၊ ကြည်ညိုပြီးသူတို့၏လည်း လွန်စွာ ကြည်ညိုခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ပဉ္စမဖြစ်သော (ကမ္ဘဋ္ဌာန်း) အားထုတ်ရန် အချိန်အခါတည်း။

ရဟန်းတို့ (ကမ္ဘဋ္ဌာန်း) အားထုတ်ရန် အချိန်အခါတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - နီဝရဏဝဂ် ===

၅ - မာတာပုတ္တသုတ်

၅၅။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ရဟန်းနှင့် ရဟန်းမိန်းမ ဖြစ်ကြသည့် သားအမိ နှစ်ဦးတို့သည် ဝါကပ်နေကုန်၏၊ ထိုသားအမိနှစ်ဦးတို့သည် အချင်းချင်း မပြတ် တွေ့မြင်လိုကုန်၏၊ အမိကလည်း သားကို မပြတ် တွေ့မြင်လို၏၊ သားကလည်း အမိကို မပြတ် တွေ့မြင်လို၏၊ ထိုသားအမိ နှစ်ဦးတို့ မပြတ် တွေ့မြင်ခြင်းကြောင့် နှီးနှောခြင်း ဖြစ်လေ၏၊ နှီးနှောခြင်းကြောင့် အကျွမ်းဝင်ခြင်း ဖြစ်လေ၏၊ အကျွမ်းဝင်ခြင်းကြောင့် ရာဂစိတ် သက်ဝင်လေ၏၊ ထိုသားအမိ နှစ်ဦးတို့သည် ရာဂ သက်ဝင်သောစိတ် ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ သိက္ခာမချ အားနည်းမှုကို ထင်စွာ မပြုဘဲ မေထုန်အကျင့်ကို မှီဝဲကုန်၏။

ထိုအခါ များစွာသော ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြကုန်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား ဤသာဝတ္ထိပြည်၌ ရဟန်းနှင့် ရဟန်းမိန်းမ ဖြစ်ကြသည့် သားအမိနှစ်ဦးတို့သည် ဝါကပ်နေကြပါကုန်၏၊ ထိုသားအမိနှစ်ဦးတို့သည် အချင်းချင်း မပြတ် တွေ့မြင်လိုကြပါကုန်၏၊ အမိကလည်း သားကို မပြတ် တွေ့မြင်လိုပါ၏၊ သားကလည်း အမိကို မပြတ် တွေ့မြင်လိုပါ၏၊ ထိုသားအမိနှစ်ဦးတို့ မပြတ် တွေ့မြင်ခြင်းကြောင့် နှီးနှောခြင်း ဖြစ်ပါ၏၊ နှီးနှောခြင်းကြောင့် အကျွမ်းဝင်ခြင်း ဖြစ်ပါ၏၊ အကျွမ်းဝင်ခြင်းကြောင့် ရာဂစိတ် သက်ဝင်လာပါ၏၊ ထိုသားအမိ နှစ်ဦးတို့သည် ရာဂသက်ဝင်သော စိတ်ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ သိက္ခာမချ အားနည်းမှုကို ထင်စွာမပြုဘဲ မေထုန်အကျင့်ကို မှီဝဲကြပါကုန်၏” ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ထိုယောက်ျားသည် "အမိသည် သား၌ တပ်နှစ်သက်ခြင်း မဖြစ်နိုင်၊ သားသည်မှုလည်း အမိ၌ တပ်နှစ်သက်ခြင်း မဖြစ်နိုင်" ဟု အောက်မေ့ မှတ်ထင်လေသလော။

ရဟန်းတို့ (လောက၌) မိန်းမ၏ အဆင်းကဲ့သို့ စွဲမက်စေတတ် နှစ်သက်စေတတ် ယစ်မူးစေတတ် နှောင်ဖွဲ့စေတတ် တွေဝေစေတတ်၍၊ အတုမရှိသော ယောဂကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သော အခြားတစ်ခုသော အဆင်းကိုမျှလည်း ငါမမြင်။

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် မိန်းမအဆင်း၌ စွဲမက်ကုန်၏၊ မက်မောကုန်၏၊ ရစ်ပတ်ကုန်၏၊ တွေဝေကုန်၏၊ (စိတ်ဖြင့်) လွှမ်းမိုး ဝင်ရောက်ကုန်၏၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည် မိန်းမတို့၏ အဆင်းအလိုသို့ အစဉ် လိုက်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး ပူဆွေးကြရကုန်၏။

ရဟန်းတို့ (လောက၌) မိန်းမ၏ အသံကဲ့သို့။ပ။ အခြားတစ်ခုသော အသံကိုမျှလည်း။ပ။ အခြားတစ်ခုသော အနံ့ကိုမျှလည်း။ပ။ အခြားတစ်ခုသော အရသာကိုမျှလည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ မိန်းမ၏ အတွေ့အထိ ကဲ့သို့ စွဲမက်စေတတ် နှစ်သက်စေတတ် ယစ်မူးစေတတ် နှောင်ဖွဲ့စေတတ် တွေဝေစေတတ်၍ အတုမရှိသော ယောဂကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သော အခြားတစ်ခုသော အတွေ့အထိကိုမျှလည်း ငါ မမြင်။

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် မိန်းမ၏ အတွေ့အထိ၌ စွဲမက်ကုန်၏၊ မက်မောကုန်၏၊ ရစ်ပတ်ကုန်၏၊ တွေဝေကုန်၏၊ (စိတ်ဖြင့်) လွှမ်းမိုး ဝင်ရောက်ကုန်၏၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည် မိန်းမတို့၏ အတွေ့အထိ အလိုသို့ အစဉ် လိုက်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး ပူဆွေးကြရကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မိန်းမသည် သွားနေသော်လည်း ယောက်ျား၏ စိတ်ကို ဆွဲဆောင်၍ ထားနိုင်၏၊ ရပ်နေသော်လည်း၊ ထိုင်နေသော်လည်း၊ အိပ်နေသော်လည်း၊ ရယ်ရွှင်သော်လည်း၊ စကား ပြောဆိုသော်လည်း၊ သီချင်း သီဆိုသော်လည်း၊ ငိုသော်လည်း၊ ဖူးဖူးရောင်သော်လည်း၊ သေသော်လည်း ယောက်ျား၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံးယူ၍ တည်၏။

ရဟန်းတို့ "မာရ်မင်း၏ ထက်ဝန်းကျင် ကျော့ကွင်း" ဟု ကောင်းစွာ ပြောဆိုလိုသူသည် မာတုဂါမကို သာလျှင် "မာရ်မင်း၏ ထက်ဝန်းကျင် ကျော့ကွင်း" ဟု ပြောဆိုရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

(သတ်ဖြတ်အံ့ဟု) သန်လျက်စွဲကိုင်သူနှင့် စကားပြောဆိုရာ၏၊ မြွေဖုတ်ဘီလူးနှင့် သော်လည်း စကား ပြောဆိုရာ၏၊ ကိုက်သည်ရှိသော် အသက် သေစေတတ်သော မြွေကိုသော်လည်း ထိပါးကိုင်တွယ်ရာ၏၊ မာတုဂါမနှင့် တစ်ယောက်ချင်းချင်း စကား မပြောမဆိုရာသည်သာတည်း။ ထိုမိန်းမတို့သည် သတိ လွတ်ကင်းသော ယောက်ျားကို ကြည့်ရှုခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပြုံးရွှင်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ ထိုမှ တစ်ပါး မလုံ့တလုံ ဝတ်ဆင်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ သာယာနူးညံ့စွာ ပြောဆိုခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း နှောင်ဖွဲ့တတ်ကုန်၏၊ ထိုမိန်းမ အလောင်းကောင်ကို သေ၍ ဖူးဖူးရောင်ထနေသော်လည်း မထိပါး မကိုင်တွယ်အပ်သည်သာတည်း။ စိတ်နှလုံး ပျော်မွေ့ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော အဆင်း အသံ အနံ့ အရသာ အတွေ့ ဟူသော ဤကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့သည် မိန်းမတို့ ရုပ်၌ ထင်ကုန်၏။ ဝတ္ထုကာမ ကိလေသာကာမတို့ကို ပိုင်းခြား၍ မသိကြကုန်သဖြင့် ကာမတည်း ဟူသော ဩဃ၌ မျောကြရကုန်သော ထိုသူတို့အား သံသရာ၌ ကာလ ဂတိ ဘဝကြီးငယ် ဟူသော တရားတို့သည် ခြံရံကုန်၏။ ဝတ္ထုကာမ ကိလေသာကာမတို့ကို ပိုင်းခြား သိမြင်၍ ဘေးရန် တစ်စုံတစ်ရာ မရှိကုန်ဘဲ လှည့်လည်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရကုန်သည် ဖြစ်၍ စင်စစ်အားဖြင့် လောက၌ တစ်ဖက်ကမ်း (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြလေကုန်သတည်း။

ပဉ္စမသုတ်။

=== (၆) ၁ - နီဝရဏဝဂ် ===

၆ - ဥပဇ္ဈာယသုတ်

၅၆။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မိမိဥပဇ္ဈာယ် ဆရာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ "အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ၌ အကျွန်ုပ်၏ ကိုယ်သည် လေးလံနေပါ၏၊ အရပ်ရှစ်မျက်နှာတို့သည်လည်း အကျွန်ုပ်အား မထင်ပါကုန်၊ တရားတို့လည်း အကျွန်ုပ်အား မထင်လာပါကုန်၊ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ' သည်လည်း အကျွန်ုပ်၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံးယူ၍ တည်နေပါ၏၊ မမွေ့လျော်ပါဘဲလျက်လည်း မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၍ နေရပါ၏၊ တရားတို့၌ မဝေခွဲနိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ'သည်လည်း အကျွန်ုပ်အား ရှိပါ၏" ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ ထို(ဆရာဥပဇ္ဈာယ်) ရဟန်းသည် ထိုအတူနေ တပည့်ရဟန်းကို ခေါ်ကာ မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ ချဉ်းကပ် ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား -

"အသျှင်ဘုရား ဤရဟန်းသည် ဤသို့ ပြောဆိုပါ၏ 'အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ၌ အကျွန်ုပ်၏ ကိုယ်သည် လေးလံနေပါ၏၊ အရပ်ရှစ်မျက်နှာတို့သည်လည်း အကျွန်ုပ်အား မထင်ပါကုန်၊ တရားတို့သည်လည်း အကျွန်ုပ်အား မထင်လာပါကုန်၊ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ' သည်လည်း အကျွန်ုပ်၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်နေပါ၏၊ မမွေ့လျော်ပါဘဲလျက်လည်း မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၍ နေရပါ၏၊ တရားတို့၌ မဝေခွဲနိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' သည်လည်း အကျွန်ုပ်အား ရှိပါ၏' ဟု ဆိုပါ၏" ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း ဤစကားသည် ဤအတိုင်းပင်ဟုတ်၏၊ ဣန္ဒြေတို့၌ မစောင့်ရှောက် မလုံခြုံသော တံခါး ရှိသည် ဖြစ်၍ ဘောဇဉ်တို့၌ အတိုင်းအရှည်ကို မသိသော နိုးကြားမှုကို အားမထုတ်သော ကုသိုလ်တရား တို့ကို မရှုမူ၍ ညဉ့်၏ ရှေ့ပိုင်းနောက်ပိုင်း၌ ဗောဓိပက္ခိယတရား ပွါးများ အားထုတ်မှုကို အားမထုတ်မူ၍ နေသော ရဟန်းအား ကိုယ်သည် လေးလံနေ၏၊ အရပ် ရှစ်မျက်နှာတို့သည်လည်း ထိုရဟန်းအား မထင် ကုန်၊ တရားတို့သည်လည်း ထိုရဟန်းအား မထင်လာကုန်၊ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ' သည်လည်း ထိုရဟန်း၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်နေ၏၊ မမွေ့လျော်ဘဲလျက်လည်း မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၍ နေရ၏၊ ထိုရဟန်းအား တရားတို့၌လည်း မဝေခွဲနိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' သည် ဖြစ်၏။

ရဟန်း ထိုအကြောင်းကြောင့် သင်သည် ဤသို့ ကျင့်ရမည်။

"(ငါသည်) ဣန္ဒြေတို့၌ စောင့်ရှောက် လုံခြုံသော တံခါးရှိသူ ဖြစ်အံ့၊ ဘောဇဉ်တို့၌ အတိုင်း အရှည်ကို သိသူ နိုးကြားမှု၌ အားထုတ်သူ ကုသိုလ်တရားတို့ကို ရှုသူ ညဉ့်၏ ရှေ့ပိုင်း နောက်ပိုင်း၌ ဗောဓိပက္ခိယ တရားပွါးများ အားထုတ်မှုကို အားထုတ်သူ ဖြစ်၍ နေအံ့" ဟု (ကျင့်ရမည်)။

ရဟန်း ဤသို့လျှင် သင်သည် ကျင့်ရမည်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားက ဤအဆုံးအမတော်ဖြင့် ဆုံးမအပ်သည် ဖြစ်၍ နေရာမှ ထပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် အရိုအသေပြုကာ ဖဲသွားလေ၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် တစ်ယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်ပြီးလျှင် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသည်ရှိသော် ကောင်းစွာသာလျှင် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ကြသော အမျိုးကောင်းသားတို့ လိုလားအပ်သော အတုမရှိသော မြတ်သော အကျင့်၏ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးကို မကြာမီ ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရ၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊

(မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်)ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ရဟန္တာတို့တွင် တစ်ပါးအပါအဝင် ဖြစ်လေ၏။

ထို့နောက် ထိုရဟန်းသည် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်လတ်သော် မိမိ ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ -

“အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ၌ အကျွန်ုပ်၏ကိုယ်သည် လေးလံခြင်း မဖြစ်တော့ပါ၊ အရပ်ရှစ်မျက်နှာတို့သည် လည်း အကျွန်ုပ်အား ထင်ပါကုန်၏၊ တရားတို့သည်လည်း အကျွန်ုပ်အား ထင်လာပါကုန်၏၊ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’သည်လည်း အကျွန်ုပ်၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်တော့ပါ၊ မွေ့လျော်စွာလည်း မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ရပါ၏၊ တရားတို့၌ မဝေခွဲနိုင်ခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ သည်လည်း အကျွန်ုပ်အား မရှိတော့ပါ” ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ ထိုဆရာဥပဇ္ဈာယ်ရဟန်းသည် ထိုအတူနေ တပည့်ရဟန်းကို ခေါ်ကာ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား-

“အသျှင်ဘုရား ဤရဟန်းသည် ဤသို့ ပြောဆိုပါ၏။

‘အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ၌ အကျွန်ုပ်၏ကိုယ်သည် လေးလံခြင်း မဖြစ်တော့ပါ၊ အရပ်ရှစ်မျက်နှာတို့သည်လည်း အကျွန်ုပ်အား ထင်ပါကုန်၏၊ တရားတို့သည်လည်း အကျွန်ုပ်အား ထင်လာပါကုန်၏၊ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’ သည်လည်း အကျွန်ုပ်၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်တော့ပါ၊ မွေ့လျော်စွာလည်း မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ရပါ၏၊ တရားတို့၌ မဝေခွဲနိုင်ခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ သည်လည်း အကျွန်ုပ်အား မရှိတော့ပါ’ ဟူ၍ ပြောဆိုပါ၏” ဟု လျှောက်၏။

ရဟန်း ဤစကားသည် ဤအတိုင်းပင်ဟုတ်၏၊ ဣန္ဒြေတို့၌ စောင့်ရှောက် လုံခြုံသော တံခါးရှိသည် ဖြစ်၍ ဘောဇဉ်တို့၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိသော နိုးကြားမှုကို အားထုတ်သော ကုသိုလ်တရားတို့ကို ရှုသည် ဖြစ်၍ ညဉ့်၏ ရှေ့ပိုင်း နောက်ပိုင်း၌ ဗောဓိပက္ခိယတရား ပွါးများ အားထုတ်မှုကို အားထုတ်၍ နေသော ရဟန်းအား ကိုယ်သည် လေးလံ မနေတော့ပေ၊ အရပ်ရှစ်မျက်နှာတို့သည်လည်း ထိုရဟန်းအား ထင်ကုန်၏၊ တရားတို့သည်လည်း ထိုရဟန်းအား ထင်လာကုန်၏၊ လေးလံထိုင်းမှိုင်းခြင်း‘ထိနမိဒ္ဓ’ သည်လည်း ထိုရဟန်း၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်၊ မွေ့လျော်စွာလည်း မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ရ၏၊ ထိုရဟန်းအား တရားတို့၌လည်း မဝေခွဲနိုင်ခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ သည် မဖြစ်တော့ပေ။

ရဟန်းတို့ ထိုအကြောင်းကြောင့် သင်တို့သည် ဤသို့ ကျင့်ရမည်-

“(ငါတို့သည်) ဣန္ဒြေတို့၌ စောင့်ရှောက် လုံခြုံသော တံခါးရှိသူ ဖြစ်ကုန်အံ့၊ ဘောဇဉ်တို့၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိသူ နိုးကြားမှု၌ အားထုတ်သူ ကုသိုလ်တရားတို့ကို ရှုသူ ညဉ့်၏ ရှေ့ပိုင်း နောက်ပိုင်း၌ ဗောဓိပက္ခိယတရား ပွါးများ အားထုတ်မှုကို အားထုတ်သူ ဖြစ်၍ နေကုန်အံ့” ဟု (ကျင့်ရမည်)။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - နီဝရဏဝဂ် ===

၇ - (အဘိဏှပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗ) ဌာနသုတ်

၅၇။ ရဟန်းတို့ မိန်းမဖြစ်စေ ယောက်ျားဖြစ်စေ လူဖြစ်စေ ရဟန်းဖြစ်စေ မပြတ် ဆင်ခြင်အပ်သော အကြောင်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ-

"(ငါသည်) အိုခြင်း သဘောရှိ၏၊ အိုခြင်း သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်ချေ" ဟူ၍ မိန်းမဖြစ်စေ ယောက်ျားဖြစ်စေ လူဖြစ်စေ ရဟန်းဖြစ်စေ မပြတ် ဆင်ခြင်အပ်၏။

"နာခြင်း သဘောရှိ၏၊ နာခြင်းသဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်ချေ" ဟူ၍ မိန်းမဖြစ်စေ ယောက်ျားဖြစ်စေ လူဖြစ်စေ ရဟန်းဖြစ်စေ မပြတ် ဆင်ခြင်အပ်၏။

"သေခြင်း သဘောရှိ၏၊ သေခြင်း သဘောတရားကို မလွန်ဆန်နိုင်ချေ" ဟူ၍ မိန်းမဖြစ်စေ ယောက်ျားဖြစ်စေ လူဖြစ်စေ ရဟန်းဖြစ်စေ မပြတ်ဆင်ခြင်အပ်၏။

"ငါ၏ ချစ်အပ် မြတ်နိုးအပ်သော အရာအားလုံးတို့နှင့် ရှင်ကွဲကွဲရခြင်း သေကွဲကွဲရခြင်းသည် ဖြစ်ချေမည်" ဟူ၍ မိန်းမဖြစ်စေ ယောက်ျားဖြစ်စေ လူဖြစ်စေ ရဟန်းဖြစ်စေ မပြတ် ဆင်ခြင်အပ်၏။

"(ငါသည်) ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာ ရှိ၏၊ ကံ၏ အမွေခံ ဖြစ်၏၊ ကံသာလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ကံသာလျှင် အဆွေအမျိုး ရှိ၏၊ ကံသာလျှင် ကိုးကွယ် မှီခိုရာရှိ၏၊ ကောင်းသည်ဖြစ်စေ မကောင်းသည် ဖြစ်စေ ငါပြုမိသော ကံ၏ အမွေခံသာ ဖြစ်ရပေမည်" ဟူ၍ မိန်းမဖြစ်စေ ယောက်ျားဖြစ်စေ လူဖြစ်စေ ရဟန်းဖြစ်စေ မပြတ် ဆင်ခြင်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ် အကျိုးထူးကို စွဲ၍ "(ငါသည်) အိုခြင်း သဘောရှိ၏၊ အိုခြင်း သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်ချေ" ဟူ၍ မိန်းမဖြစ်စေ ယောက်ျားဖြစ်စေ လူဖြစ်စေ ရဟန်းဖြစ်စေ မပြတ် ဆင်ခြင်အပ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့အား ပျိုရွယ်ချိန်၌ ပျိုရွယ် မာန်ယစ်ခြင်းရှိ၏၊ ယင်းပျိုရွယ်မာန်ယစ်ခြင်းဖြင့် မေ့လျော့ ယစ်မူးကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ကာယဒုစရိုက်ကို ပြုကျင့်ကုန်၏၊ ဝစီဒုစရိုက်ကို ပြုကျင့်ကုန်၏၊ မနောဒုစရိုက်ကို ပြုကျင့်ကုန်၏၊ ထို(အိုခြင်း) အကြောင်းကို မပြတ် ဆင်ခြင်သော ထိုသူအား ပျိုရွယ်ချိန်၌ ပျိုရွယ်မာန်ယစ်ခြင်းသည် အချင်းခပ်သိမ်းမူလည်း ပျောက်ကင်း၏၊ ခေါင်းပါးခြင်းမူလည်း ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအကျိုးထူးကို စွဲ၍ "ငါသည် အိုခြင်း သဘောရှိ၏၊ အိုခြင်း သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်ချေ" ဟူ၍ မိန်းမဖြစ်စေ ယောက်ျားဖြစ်စေ လူဖြစ်စေ ရဟန်းဖြစ်စေ မပြတ် ဆင်ခြင်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ် အကျိုးထူးကို စွဲ၍ "ငါသည် နာခြင်း သဘောရှိ၏၊ နာခြင်း သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်ချေ" ဟူ၍ မိန်းမဖြစ်စေ ယောက်ျားဖြစ်စေ လူဖြစ်စေ ရဟန်းဖြစ်စေ မပြတ် ဆင်ခြင်အပ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့အား အနာကင်းချိန်၌ အနာကင်းမှု မာန်ယစ်ခြင်းရှိ၏၊ ယင်းမာန်ယစ်ခြင်းဖြင့် မေ့လျော့ ယစ်မူးကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ကာယဒုစရိုက်ကို ပြုကျင့်ကုန်၏၊ ဝစီဒုစရိုက်ကို ပြုကျင့်ကုန်၏၊ မနောဒုစရိုက်ကို ပြုကျင့်ကုန်၏၊ ထို(နာခြင်း) အကြောင်းကို မပြတ် ဆင်ခြင်သော ထိုသူအား အနာကင်းချိန်၌ အနာကင်းမှု မာန်ယစ်ခြင်းသည် အချင်းခပ်သိမ်းမူလည်း ပျောက်ကင်း၏၊ ခေါင်းပါးခြင်းမူလည်း ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအကျိုးထူးကို စွဲ၍ "ငါသည် နာခြင်း သဘောရှိ၏၊ နာခြင်း သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်ချေ" ဟူ၍ မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ လူဖြစ်စေ ရဟန်းဖြစ်စေ မပြတ် ဆင်ခြင်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ် အကျိုးထူးကို စွဲ၍ "ငါသည် သေခြင်း သဘောရှိ၏၊ သေခြင်း သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်ချေ" ဟူ၍ မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ လူဖြစ်စေ ရဟန်းဖြစ်စေ မပြတ် ဆင်ခြင်အပ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့အား အသက်ရှင်ချိန်၌ အသက်မာန် ယစ်ခြင်းရှိ၏၊ ယင်းအသက် မာန်ယစ်ခြင်းဖြင့် မေ့လျော့ ယစ်မူးကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ကာယဒုစရိုက်ကို ပြုကျင့်ကုန်၏၊ ဝစီဒုစရိုက်ကို ပြုကျင့်ကုန်၏၊ မနောဒုစရိုက်ကို ပြုကျင့်ကုန်၏၊ ထို(သေခြင်း) အကြောင်းကို မပြတ် ဆင်ခြင်သော ထိုသူအား အသက်ရှင်ချိန်၌ ယင်းအသက် မာန်ယစ်ခြင်းသည် အချင်းခပ်သိမ်းမူလည်း ပျောက်ကင်း၏၊ ခေါင်းပါးခြင်းမူလည်း ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအကျိုးထူးကို စွဲ၍ "ငါသည် သေခြင်း သဘောရှိ၏၊ သေခြင်း သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်ချေ" ဟူ၍ မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ လူဖြစ်စေ ရဟန်းဖြစ်စေ မပြတ် ဆင်ခြင်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ် အကျိုးထူးကို စွဲ၍ "ငါ၏ ချစ်အပ် မြတ်နိုးအပ်သော အရာ အားလုံးတို့နှင့် ရှင်ကွဲကွဲရခြင်း သေကွဲကွဲရခြင်းသည် ဖြစ်ချေမည်" ဟူ၍ မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ လူဖြစ်စေ ရဟန်းဖြစ်စေ မပြတ် ဆင်ခြင်အပ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့အား ချစ်အပ် မြတ်နိုးအပ်သော အရာတို့၌ လိုလားစွဲမက်ခြင်း 'ဆန္ဒရာဂ' ဖြင့် စွဲမက်သော သတ္တဝါတို့သည် ကာယဒုစရိုက်ကို ပြုကျင့်ကုန်၏၊ ဝစီဒုစရိုက်ကို ပြုကျင့်ကုန်၏၊ မနောဒုစရိုက်ကို ပြုကျင့်ကုန်၏၊ ထို(ကွဲခြင်း) အကြောင်းကို မပြတ် ဆင်ခြင်သော သူအား ချစ်အပ် မြတ်နိုးအပ်သော အရာတို့၌ လိုလား စွဲမက်ခြင်းသည် အချင်းခပ်သိမ်းမူလည်း ပျောက်ကင်း၏၊ ခေါင်းပါးခြင်းမူလည်း ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအကျိုးထူးကို စွဲ၍ "ငါ၏ ချစ်ခင် မြတ်နိုးအပ်သော အရာအားလုံးတို့နှင့် ရှင်ကွဲ ကွဲရခြင်း သေကွဲ ကွဲရခြင်းသည် ဖြစ်ချေမည်" ဟု မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ လူဖြစ်စေ ရဟန်းဖြစ်စေ မပြတ် ဆင်ခြင်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်အကျိုးထူးကို စွဲ၍ "ငါသည် ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာ ရှိ၏၊ ကံ၏ အမွေခံ ဖြစ်၏၊ ကံသာလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ကံသာလျှင် အဆွေအမျိုး ရှိ၏၊ ကံသာလျှင် ကိုးကွယ်မှီခိုရာ ရှိ၏၊ ကောင်းသည်ဖြစ်စေ မကောင်းသည်ဖြစ်စေ ငါပြုမိသော ကံ၏ အမွေခံသာ ဖြစ်ရပေမည်" ဟု မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ လူဖြစ်စေ ရဟန်းဖြစ်စေ မပြတ် ဆင်ခြင်အပ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့အား ကာယဒုစရိုက် ဝစီဒုစရိုက် မနောဒုစရိုက်သည် ရှိ၏၊ ထို(ကံ) အကြောင်းကို မပြတ် ဆင်ခြင်သော ထိုသူအား မကောင်းမှုသည် အချင်းခပ်သိမ်းမူလည်း ပျောက်ကင်း၏၊ ခေါင်းပါးခြင်းမူလည်း ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအကျိုးထူးကို စွဲ၍ "ငါသည် ကံသာလျှင် ဥစ္စာရှိ၏၊ ကံ၏ အမွေခံ ဖြစ်၏၊ ကံသာလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ကံသာလျှင် အဆွေအမျိုး ရှိ၏၊ ကံသာလျှင် ကိုးကွယ်မှီခိုရာ ရှိ၏၊ ကောင်းသည်ဖြစ်စေ မကောင်းသည် ဖြစ်စေ ငါပြုမိသော ကံ၏ အမွေခံသာ ဖြစ်ရပေမည်" ဟူ၍ မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ လူဖြစ်စေ ရဟန်းဖြစ်စေ မပြတ် ဆင်ခြင်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ အရိယာတပည့်သည် "ငါတစ်ယောက်တည်းသာလျှင် အိုခြင်း သဘောရှိသည် ငါတစ်ယောက်တည်းသာလျှင် အိုခြင်း သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်သည် မဟုတ်၊ စင်စစ်မူကား (ဤဘုံဘဝသို့)

လာခြင်း (တခြားဘုံဘဝသို့) သွားခြင်း စုတေခြင်း ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းရှိသည့် သတ္တဝါဟူသမျှ အားလုံးတို့သည် အိုခြင်း သဘော ရှိကုန်၏၊ အိုခြင်း သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်ကုန်ချေ” ဟု ဆင်ခြင်၏။

ထို (အိုခြင်း) အကြောင်းကို မပြတ်ဆင်ခြင်သော ထိုသူအား မဂ်သည် ကောင်းစွာ ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုအရိယာတပည့်သည် ထိုမဂ်ကို မှီဝဲ၏၊ ပွါးများ၏၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြု၏။ ထိုမဂ်ကို မှီဝဲသော ပွါးများသော ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုသော ထိုသူအား သံယောဇဉ်တို့သည် အချင်းခပ်သိမ်း ပျောက်ကင်းကုန်၏၊ အစဉ် ကိန်းနေသော ‘အနုသယ’ တရားတို့သည် ကင်းပြတ်ကုန်၏။

“ငါတစ်ယောက်တည်းသာလျှင် နာခြင်း သဘောရှိသည် ငါတစ်ယောက်တည်းသာလျှင် နာခြင်း သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်သည် မဟုတ်။ စင်စစ်မူကား (ဤဘုံဘဝသို့) လာခြင်း (တစ်ခြားဘုံဘဝသို့) သွားခြင်း စုတေခြင်း ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းရှိသည့် သတ္တဝါဟူသမျှ အားလုံးတို့သည် နာခြင်း သဘော ရှိကုန်၏၊ နာခြင်း သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်ကုန်ချေ” ဟု ဆင်ခြင်၏။

ထို (နာခြင်း) အကြောင်းကို မပြတ် ဆင်ခြင်သော ထိုသူအား မဂ်သည် ကောင်းစွာ ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုအရိယာတပည့်သည် ထိုမဂ်ကို မှီဝဲ၏၊ ပွါးများ၏၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြု၏၊ ထိုမဂ်ကို မှီဝဲသော ပွါးများသော ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုသော ထိုသူအား သံယောဇဉ်တို့သည် အချင်းခပ်သိမ်း ပျောက်ကင်းကုန်၏၊ အစဉ်ကိန်းနေသော ‘အနုသယ’ တရားတို့သည် ကင်းပြတ်ကုန်၏။

“ငါတစ်ယောက်တည်းသာလျှင် သေခြင်း သဘောရှိသည် ငါတစ်ယောက်တည်းသာလျှင် သေခြင်း သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်သည် မဟုတ်။ စင်စစ်မူကား (ဤဘုံဘဝသို့) လာခြင်း (တစ်ခြားဘုံဘဝသို့) သွားခြင်း စုတေခြင်း ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းရှိသည့် သတ္တဝါ ဟူသမျှ အားလုံးတို့သည် သေခြင်း သဘော ရှိကုန်၏၊ သေခြင်း သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်ကုန်ချေ” ဟူ၍ ဆင်ခြင်၏။

ထို(သေခြင်း) အကြောင်းကို မပြတ် ဆင်ခြင်သော ထိုသူအား မဂ်သည် ကောင်းစွာ ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုအရိယာတပည့်သည် ထိုမဂ်ကို မှီဝဲ၏၊ ပွါးများ၏၊ ကြိမ်ဖန်များစွာပြု၏၊ ထိုမဂ်ကို မှီဝဲသော ပွါးများသော ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုသော ထိုသူအား သံယောဇဉ်တို့သည် အချင်းခပ်သိမ်း ပျောက်ကင်းကုန်၏၊ အစဉ်ကိန်းနေသော ‘အနုသယ’ တရားတို့သည် ကင်းပြတ်ကုန်၏။

“ငါတစ်ယောက်တည်းသာလျှင် ချစ်အပ် မြတ်နိုးအပ်သော အရာအားလုံးတို့နှင့် ရှင်ကွဲ ကွဲရခြင်း သေကွဲ ကွဲရခြင်းဖြစ်သည် မဟုတ်။ စင်စစ်မူကား (ဤဘုံဘဝသို့)လာခြင်း (တစ်ခြားဘုံဘဝသို့) သွားခြင်း စုတေခြင်း ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းရှိသည့် သတ္တဝါ ဟူသမျှ အားလုံးတို့သည် ချစ်အပ် မြတ်နိုးအပ်သော အရာအားလုံးတို့နှင့် ရှင်ကွဲ ကွဲရခြင်း သေကွဲ ကွဲရခြင်းသည် ဖြစ်ချေ၏” ဟု ဆင်ခြင်၏။

ထို (ကွဲခြင်း) အကြောင်းကို မပြတ် ဆင်ခြင်သော ထိုသူအား မဂ်သည် ကောင်းစွာ ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုအရိယာတပည့်သည် ထိုမဂ်ကို မှီဝဲ၏၊ ပွါးများ၏၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြု၏၊ ထိုမဂ်ကို မှီဝဲသော ပွါးများသော ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုသော ထိုသူအား သံယောဇဉ်တို့သည် အချင်းခပ်သိမ်း ပျောက်ကင်းကုန်၏၊ အစဉ်ကိန်းနေသော ‘အနုသယ’ တရားတို့သည် ကင်းပြတ်ကုန်၏။

“ငါတစ်ယောက်တည်းသာလျှင် ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာရှိသည် ကံ၏ အမွေခံဖြစ်သည် ကံသာလျှင် အကြောင်းရှိသည် ကံသာလျှင် အဆွေအမျိုးရှိသည် ကံသာလျှင် ကိုးကွယ်မှီခိုရာ ရှိသည် ကောင်းသည် ဖြစ်စေ မကောင်းသည် ဖြစ်စေ ငါပြုမိသော ကံ၏ အမွေခံဖြစ်သည် မဟုတ်၊ စင်စစ်မူကား (ဤဘုံဘဝသို့) လာခြင်း (တစ်ခြားဘုံဘဝသို့) သွားခြင်း စုတေခြင်း ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းရှိသည့် သတ္တဝါဟူသမျှ အားလုံးတို့သည် ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာ ရှိကုန်၏၊ ကံ၏ အမွေခံ ဖြစ်ကုန်၏၊ ကံသာလျှင် အကြောင်း ရှိကုန်၏၊ ကံသာလျှင် အဆွေအမျိုး ရှိကုန်၏၊ ကံသာလျှင် ကိုးကွယ် မှီခိုရာ ရှိကုန်၏၊ ကောင်းသည် ဖြစ်စေ မကောင်းသည်ဖြစ်စေ ပြုမိသော ကံ၏ အမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကြလိမ့်မည်” ဟု ဆင်ခြင်၏။

ထို(ကာ)အကြောင်းကို မပြတ် ဆင်ခြင်သော ထိုသူအား မဂ်သည် ကောင်းစွာ ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုအရိယာတပည့်သည် ထိုမဂ်ကို မှီဝဲ၏၊ ပွါးများ၏၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြု၏၊ ထိုမဂ်ကို မှီဝဲသော ပွါးများသော ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုသော ထိုသူအား သံယောဇဉ်တို့သည် အချင်းခပ်သိမ်း ပျောက်ကင်းကုန်၏၊ အစဉ်ကိန်းနေသော 'အနုသယ' တရားတို့သည် ကင်းပြတ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သဘောတရားတို့ ဖြစ်ပေါ်လာတိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် သတ္တဝါတို့သည် နာခြင်း သဘော ရှိကုန်၏၊ အိုခြင်းသဘော ရှိကုန်၏၊ ထို့မှတစ်ပါး သေခြင်းသဘော ရှိကုန်၏၊ ပုထုဇဉ်တို့သည် (ထိုသဘောကို) စက်ဆုပ်ရွံရှာကုန်၏။ ငါသည်လည်း ဤသို့(အိုခြင်းစသော) သဘောရှိသည့် သတ္တဝါတို့၌ ထို(အိုခြင်းစသော) သဘောကို စက်ဆုပ် ရွံရှာငြားအံ့၊ ဤသို့ စက်ဆုပ် ရွံရှာနေသော ငါ့အား ထိုစက်ဆုပ်ရွံရှာမှုသည် မလျော်ကန်ရာ။ ဤသို့နေသော ထိုငါသည် ဥပဓိကင်းရာ တရား (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို သိ၍ အနာကင်းခြင်း၌ လည်းကောင်း၊ ပျိုမျစ်ခြင်း၌ လည်းကောင်း၊ အသက်ရှင်ခြင်း၌ လည်းကောင်း ဖြစ်ပေါ်လာသည့် မာန်ယစ်ခြင်း အလုံးစုံတို့ကို ချိုးပစ်၍ လွှမ်းမိုးနိုင်၏၊ ကာမဂုဏ်မှ ထွက်မြောက်ခြင်းကို ဘေးမရှိသောအားဖြင့် ရှုမြင်၍ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်သော ထိုငါ့အား အားထုတ်မှု ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။ ငါသည် ယခုအခါ ကာမဂုဏ်တို့ကို မှီဝဲရန် မထိုက်တော့ချေ၊ မြတ်သော အကျင့်သာလျှင် လဲလျောင်းရာ ရှိသည် ဖြစ်၍ (သာသနာတော်မှ) မဆုတ်နစ်တော့အံ့သတည်း။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - နီဝရဏဝဂ် ===

၈ - လိစ္ဆဝိကုမာရကသုတ်

၅၈။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ် ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်းကြီး၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူတော်မူပြီးလျှင် ဝေသာလီပြည်သို့ ဆွမ်းခံ ဝင်တော်မူ၏၊ ဝေသာလီပြည်၌ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်တော်မူ၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းစားဇရပ်မှ ဖဲခွါခဲ့ပြီးလျှင် မဟာဝုန်တောသို့ ကြွဝင်တော်မူလျက် သစ်ပင်ရင်းတစ်ခု၌ နေ့သန့်စင်တော်မူ၏။

ထိုအခါ များစွာသော လိစ္ဆဝီမင်းသားငယ်တို့သည် ပြင်ဆင်ပြီး လေးတို့ကို စွဲကိုင်ကုန်လျက် ခွေးအပေါင်းခြံရံကာ မဟာဝုန်တောကြီးအတွင်း၌ သွားလာ လှည့်လည်ကုန်သည် ရှိသော် သစ်ပင်ရင်းတစ်ခု၌ ထိုင်နေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို မြင်၍ ပြင်ဆင်ပြီး လေးတို့ကို ချထားပြီးလျှင် ခွေးအပေါင်းကို သင့်တော်ရာသို့ မောင်းနှင် လွှတ်လိုက်ပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ရှိခိုး၍ ဆိတ်ဆိတ်ငြိမ်ငြိမ် ဖြစ်ကုန်လျက် လက်အုပ်ချီကာ မြတ်စွာဘုရားကို ဆည်းကပ်ခစားကြကုန်၏။

ထိုအခါ မဟာနာမ်လိစ္ဆဝီမင်းသည် မဟာဝုန်တောကြီးအတွင်း၌ အညောင်းပြေ ထိုမှ ဤမှ သွားလာသည် ရှိသော် ဆိတ်ဆိတ်ငြိမ်ငြိမ် ဖြစ်ကုန်လျက် လက်အုပ်ချီကာ မြတ်စွာဘုရားကို ဆည်းကပ် ခစားကုန်သော ထိုလိစ္ဆဝီမင်းသားငယ်တို့ကို မြင်၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရှိခိုးကာ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် "ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် ကြီးပွါးကြကုန်လတ္တံ့၊ ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် ကြီးပွါးကြကုန် လတ္တံ့" ဟု ဥဒါန်း ကျူးရင့်လေ၏။

မဟာနာမ် "ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် ကြီးပွါးကြကုန် လတ္တံ့၊ ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် ကြီးပွါးကြကုန် လတ္တံ့" ဟု သင် အဘယ်ကြောင့် ဤသို့ ဆိုသနည်း ဟု မေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ဤလိစ္ဆဝီမင်းသားငယ်တို့သည် ခက်ထန်ကုန်၏၊ ကြမ်းတမ်းကုန်၏၊ မာနထန်ကုန်၏၊ အမျိုးတို့၌ လက်ဆောင် ပေးအပ်သော ကြံတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဆီးသီးတို့ကို လည်းကောင်း၊ မုန့်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ကတွတ်မုန့်တို့ကို လည်းကောင်း၊ နှမ်းပျစ်တို့ကို လည်းကောင်း လုယက် လုယက်၍ စားသောက်ကြကုန်၏၊ အမျိုးသမီးကြီးတို့၏ လည်းကောင်း၊ အမျိုးသမီးငယ်တို့၏ လည်းကောင်း နောက်မှလိုက်၍ (ကျောက်ကုန်းကိုခြေဖြင့်) ကန်ကျောက်ကြကုန်၏၊ ယခုအခါ၌ ထိုမင်းသားငယ်တို့သည် ဆိတ်ဆိတ်ငြိမ်ငြိမ် ဖြစ်ကြကုန်လျက် မြတ်စွာဘုရားကို လက်အုပ်ချီကာ ဆည်းကပ်ခစားကြကုန်၏၊ (ထိုကြောင့်ပါ တည်းဟု လျှောက်၏)။

မဟာနာမ် ရေမြေကို အစိုးရ၍ ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းအပ်သော မင်းအားဖြစ်စေ အဖက ပေးသည့် မြို့ကို စားရသော မြို့စားအားဖြစ်စေ စစ်တပ်ဦးစီး စစ်သူကြီးအားဖြစ်စေ ရွာသူကြီးအားဖြစ်စေ (အစည်းအရုံး အသင်းအပင်းတို့က မြှောက်တင်ထားသည့်) အသင်းလူကြီးအားဖြစ်စေ အမျိုးတို့၌ အသီးသီး အစိုးရသူတို့အားဖြစ်စေ တရားငါးမျိုးရှိသည့် မည်သည့် အမျိုးကောင်းသားအားမဆို ကြီးပွါး တိုးတက်ခြင်းကိုသာလျှင် (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏၊ ဆုတ်ယုတ် ပျက်စီးခြင်းကို မမျှော်လင့် အပ်။

အဘယ် တရား ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

မဟာနာမ် ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားသည် လက်ရုံးအားကိုး ဆည်းပူး၍ ချွေးဒီးဒီးကျဖြစ်စေ အပ်ကုန်သော တရားနှင့် လျော်ကုန်သော တရားသဖြင့် ရအပ်ကုန်သော ထကြွလုံ့လဖြင့် ရအပ်ကုန် သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ဖြင့် မိဘတို့ကို အရိုအသေပြု၏၊ အလေးအမြတ်ပြု၏၊ မြတ်နိုး၏၊ ပူဇော်၏၊ အရိုအသေ ပြုခံရကုန် အလေးအမြတ် ပြုခံရကုန် မြတ်နိုးခံရကုန် ပူဇော် ခံရကုန်သော မိဘတို့သည် ထိုအမျိုးကောင်းသားကို "ကြာမြင့်စွာ အသက်ရှင်ပါစေ၊ ရှည်မြင့်စွာ အသက်ကို စောင့်ရှောက် နိုင်ပါစေ" ဟု စိတ်နှလုံးကောင်းဖြင့် စောင့်ရှောက်ကြ ကုန်၏၊ မဟာနာမ် မိဘတို့ စောင့်ရှောက် ခံရသော အမျိုးကောင်းသားအား ကြီးပွါး တိုးတက်ခြင်းကိုသာလျှင် (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏၊ ဆုတ်ယုတ် ပျက်စီးခြင်းကို မမျှော်လင့်အပ်။

မဟာနာမ် နောက်တစ်မျိုးကား အမျိုးကောင်းသားသည် လက်ရုံးအားကိုး ဆည်းပူး၍ ချွေးဒီးဒီးကျ ဖြစ်စေ အပ်ကုန်သော တရားနှင့် လျော်ကုန်သော တရားသဖြင့် ရအပ်ကုန်သော ထကြွလုံ့လဖြင့် ရအပ် ကုန်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ဖြင့် သား မယား ကျေးကျွန် အမှုလုပ် ယောကျ်ားတို့ကို အရိုအသေပြု၏၊ အလေးအမြတ်ပြု၏၊ မြတ်နိုး၏၊ ပူဇော်၏၊ အရိုအသေ ပြုခံရကုန် အလေးအမြတ် ပြုခံရကုန် မြတ်နိုး ခံရကုန် ပူဇော် ခံရကုန်သော သားမယား ကျေးကျွန် အမှုလုပ် ယောကျ်ားတို့သည် ထိုအမျိုးကောင်းသား ကို "ကြာမြင့်စွာ အသက်ရှင်ပါစေ၊ ရှည်မြင့်စွာ အသက်ကို စောင့်ရှောက်နိုင်ပါစေ" ဟု စိတ်နှလုံး ကောင်းဖြင့် စောင့်ရှောက်ကုန်၏၊ မဟာနာမ်သား မယားကျေးကျွန် အမှုလုပ် ယောကျ်ားတို့ စောင့်ရှောက်ခံရသော အမျိုးကောင်းသားအား ကြီးပွါး တိုးတက်ခြင်းကိုသာလျှင် (မချွတ်ရလိမ့်မည် ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏၊ ဆုတ်ယုတ် ပျက်စီးခြင်းကို မမျှော်လင့်အပ်။

မဟာနာမ် နောက်တစ်မျိုးကား အမျိုးကောင်းသားသည် လက်ရုံးအားကိုး ဆည်းပူး၍ ချွေးဒီးဒီးကျ ဖြစ်စေ အပ်ကုန်သော တရားနှင့် လျော်ကုန်သော တရားသဖြင့် ရအပ်ကုန်သော ထကြွလုံ့လဖြင့် ရအပ် ကုန်သော စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့ဖြင့် (မိမိ) လယ်လုပ်ငန်း အနီးရှိ လယ်ရှင်နှင့် မြေတိုင်းစာရေးတို့ကို အရိုအသေပြု၏၊ အလေးအမြတ်ပြု၏၊ မြတ်နိုး၏၊ ပူဇော်၏၊ အရိုအသေ ပြုခံရကုန် အလေးအမြတ် ပြုခံရကုန် မြတ်နိုးခံရကုန် ပူဇော်ခံရကုန်သော လယ်လုပ်ငန်းအနီးရှိ လယ်ရှင်နှင့် မြေတိုင်းစာရေးတို့ သည် ထိုအမျိုး ကောင်းသားကို "ကြာမြင့်စွာ အသက်ရှင်ပါစေ၊ ရှည်မြင့်စွာ အသက်ကို စောင့်ရှောက်

နိုင်ပါစေ" ဟု စိတ်နှလုံးကောင်းဖြင့် စောင့်ရှောက်ကြကုန်၏၊ မဟာနာမ် လယ်လုပ်ငန်းအနီးရှိ လယ်ရှင်နှင့် မြေတိုင်း စာရေးတို့ စောင့်ရှောက်ခံရသော အမျိုးကောင်းသားအား ကြီးပွါး တိုးတက်ခြင်းကို သာလျှင် (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏၊ ဆုတ်ယုတ် ပျက်စီးခြင်းကို မမျှော်လင့်အပ်။

မဟာနာမ် နောက်တစ်မျိုးကား အမျိုးကောင်းသားသည် လက်ရုံးအားကိုး ဆည်းပူး၍ ချွေးဒီးဒီးကျ ဖြစ်စေ အပ်ကုန်သော တရားနှင့် လျော်ကုန်သော တရားသဖြင့် ရအပ်ကုန်သော ထကြွလုံ့လဖြင့် ရအပ်ကုန်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ဖြင့် (မိရိုးဖလာ) ပူဇော် သက္ကာကို ခံယူကုန်သော နတ်တို့ကို အရိုအသေ ပြု၏၊ အလေးအမြတ်ပြု၏၊ မြတ်နိုး၏၊ ပူဇော်၏၊ အရိုအသေ ပြုခံရကုန် အလေးအမြတ် ပြုခံရကုန် မြတ်နိုးခံရကုန် ပူဇော် ခံရကုန်သော (မိရိုးဖလာ) ပူဇော်သက္ကာကို ခံယူကုန်သော နတ်တို့သည် ထိုအမျိုးကောင်းသားကို "ကြာမြင့်စွာ အသက်ရှင်ပါစေ၊ ရှည်မြင့်စွာ အသက်ကို စောင့်ရှောက်နိုင်ပါစေ" ဟု စိတ်နှလုံးကောင်းဖြင့် စောင့်ရှောက်ကြကုန်၏၊ မဟာနာမ် (မိရိုးဖလာ) ပူဇော်သက္ကာကို ခံယူကုန် သော နတ်တို့ စောင့်ရှောက်ခံရသော အမျိုးကောင်းသားအား ကြီးပွါး တိုးတက်ခြင်းကိုသာလျှင် (မချွတ် ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏၊ ဆုတ်ယုတ် ပျက်စီးခြင်းကို မမျှော်လင့်အပ်။

မဟာနာမ် နောက်တစ်မျိုးကား အမျိုးကောင်းသားသည် လက်ရုံးအားကိုး ဆည်းပူး၍ ချွေးဒီးဒီးကျ ဖြစ်စေ အပ်ကုန်သော တရားနှင့် လျော်ကုန်သော တရားသဖြင့် ရအပ်ကုန်သော ထကြွလုံ့လဖြင့် ရအပ် ကုန်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ဖြင့် သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို အရိုအသေပြု၏၊ အလေးအမြတ်ပြု၏၊ မြတ်နိုး၏၊ ပူဇော်၏၊ အရိုအသေ ပြုခံရကုန် အလေးအမြတ် ပြုခံရကုန် မြတ်နိုးခံရကုန် ပူဇော် ခံရကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ထိုအမျိုးကောင်းသားကို "ကြာမြင့်စွာ အသက်ရှင်ပါစေ၊ ရှည်မြင့်စွာ အသက်ကို စောင့်ရှောက်နိုင်ပါစေ" ဟု စိတ်နှလုံးကောင်းဖြင့် စောင့်ရှောက်ကြကုန်၏၊ မဟာနာမ် သမဏဗြာဟ္မဏ တို့ စောင့်ရှောက်ခံရသော အမျိုးကောင်းသားအား ကြီးပွါး တိုးတက်ခြင်းကိုသာလျှင် (မချွတ်ရလိမ့်မည် ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏၊ ဆုတ်ယုတ် ပျက်စီးခြင်းကို မမျှော်လင့်အပ်။

မဟာနာမ် ရေမြေကို အစိုးရ၍ ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းအပ်သော မင်းအားဖြစ်စေ အဖကပေး သည့် မြို့ကိုစားရသော မြို့စားအားဖြစ်စေ စစ်တပ်ဦးစီး စစ်သူကြီးအားဖြစ်စေ ရွာသူကြီးအားဖြစ်စေ (အစည်းအရုံး အသင်းအပင်းတို့က မြှောက်တင်ထားသည့်) အသင်းလူကြီးအားဖြစ်စေ အမျိုးတို့၌ အသီးသီး အစိုးရသူတို့အားဖြစ်စေ ဤတရားငါးမျိုးရှိသည့် မည်သည့် အမျိုးကောင်းသားအားမဆို ကြီးပွါး တိုးတက်ခြင်းကိုသာလျှင် (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏၊ ဆုတ်ယုတ် ပျက်စီးခြင်းကို မမျှော်လင့်အပ်။ သိကြား လိမ္မာ၍ သီလရှိသူသည် မိဘတို့၏ ကိစ္စကို ပြုတတ်၏၊ အခါခပ်သိမ်း သားမယားတို့၏ အစီးအပွါးကို ဆောင်ရွက်တတ်၏၊ အိမ်အတွင်းနေ လူအပေါင်း၏ အကျိုးငှါ လည်း ကောင်း၊ မိမိကိုမှီ၍ အသက်မွေးသူတို့၏ အကျိုးငှါ လည်းကောင်း (ဤသို့) နှစ်ပါးသော သူတို့ အကျိုးငှာ ကျင့်ဆောင်တတ်၏။ အိမ်၌ နေသော ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကွယ်လွန်လေပြီးသော ဆွေမျိုးတို့၏ လည်း ကောင်း၊ ယခုမျက်မှောက်၌ အသက်ရှင်လျက် ရှိကြကုန်သော ဆွေမျိုးတို့၏ လည်းကောင်း၊ သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ လည်းကောင်း၊ နတ်တို့၏ လည်းကောင်း အကျိုးငှါ တရားသဖြင့် နှစ်သက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏။ ထိုသူသည် ကောင်းမှုကို ပြုလုပ်သောကြောင့် ပူဇော်အပ် ချီးမွမ်းအပ်သူဖြစ်၏၊ ဤသူကို ဤလောက၌ပင် ချီးမွမ်းကြကုန်၏၊ (ထိုသူသည်) တမလွန်ဘဝဝယ် နတ်ပြည်၌ မွေ့လျော်ရလေသတည်း။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - နီဝရဏဝဂ် ===

၉ - ပဌမ ဝုမုပဗ္ဗဇိတသုတ်

၅၉။ ရဟန်းတို့ တရား ငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော တောထွက် ရဟန်းကို ရခဲ၏။

အဘယ် တရား ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ သိမ်မွေ့သော တောထွက်ရဟန်းကို ရခဲ၏။

ရဟန်းအသွင်အပြင်နှင့် ပြည့်စုံသော တောထွက်ရဟန်းကို ရခဲ၏။

အကြားအမြင်ဗဟုသုတနှင့် ပြည့်စုံသော တောထွက်ရဟန်းကို ရခဲ၏။

တရားဟောတတ်သော တောထွက်ရဟန်းကို ရခဲ၏။

ဝိနည်းမှိုရ် တောထွက်ရဟန်းကို ရခဲ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော တောထွက်ရဟန်းကို ရခဲ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - နီဝရဏဝဂ် ===

၁၀ - ဒုတိယ ဝုမုပဗ္ဗဇိတသုတ်

၆၀။ ရဟန်းတို့ တရား ငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော တောထွက် ရဟန်းကို ရခဲ၏။

အဘယ် တရား ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဆိုဆုံးမလွယ်သော တောထွက်ရဟန်းကို ရခဲ၏။

ကောင်းသော အယူကို ယူတတ်သော တောထွက်ရဟန်းကို ရခဲ၏။

ဆုံးမစကားကို အမြတ်တနိုး ခံယူတတ်သော တောထွက်ရဟန်းကို ရခဲ၏။

တရားဟောတတ်သော တောထွက်ရဟန်းကို ရခဲ၏။

ဝိနည်းမှိုရ် တောထွက်ရဟန်းကို ရခဲ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော တောထွက်ရဟန်းကို ရခဲ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော နီဝရဏဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - သညာဝဂ် ===

၁ - ပဌမ သညာသုတ်

၆၁။ ရဟန်းတို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သည်ရှိသော် အကျိုးကြီးကုန် အာနိသင် ကြီးကုန် အမြိုက်နိဗ္ဗာန်သို့ သက်ဝင်ကုန် အမြိုက်နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိကုန်သော သညာတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

မတင့်တယ် ဟူသော အမှတ် 'အသုဘသညာ'၊ သေခြင်း၌ ဖြစ်သော အမှတ် 'မရဏသညာ'၊ အပြစ်ဟူ၍ ဖြစ်သော အမှတ် 'အာဒီနဝသညာ'၊ မျိုအပ်သော အစာအာဟာရ၌ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ဟူသော အမှတ်'အာဟာရေပဋိကူလသညာ'၊ လောကအားလုံး၌ မွေ့လျော်ဖွယ် မရှိဟူသောအမှတ် 'သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညာ' တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သည် ရှိသော် အကျိုးကြီးကုန် အာနိသင်ကြီးကုန် အမြိုက်နိဗ္ဗာန်သို့ သက်ဝင်ကုန် အမြိုက်နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိကုန်သော သညာတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - သညာဝဂ် ===

၂ - ဒုတိယ သညာသုတ်

၆၂။ ရဟန်းတို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သည် ရှိသော် အကျိုးကြီးကုန် အာနိသင်ကြီးကုန် အမြိုက်နိဗ္ဗာန်သို့ သက်ဝင်ကုန် အမြိုက်နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိကုန်သော သညာတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

အမြဲမရှိဟူသော အမှတ် 'အနိစ္စသညာ'၊ အစိုးမရ'အတ္တမဟုတ်' ဟူသော အမှတ် 'အနတ္တသညာ'၊ သေခြင်း၌ ဖြစ်သော အမှတ် 'မရဏသညာ'၊ မျိုအပ်သော အစာအာဟာရ၌ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ဟူသော အမှတ် 'အာဟာရေပဋိကူလသညာ'၊ လောကအားလုံး၌ မွေ့လျော်ဖွယ် မရှိဟူသော အမှတ် 'သဗ္ဗလောကေအနဘိရတိသညာ'တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သည် ရှိသော် အကျိုးကြီးကုန် အာနိသင်ကြီးကုန် အမြိုက်နိဗ္ဗာန်သို့ သက်ဝင်ကုန် အမြိုက်နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိကုန်သော သညာတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - သညာဝဂ် ===

၃ - ပဌမ ဝမိုသုတ်

၆၃။ ရဟန်းတို့ ကြီးပွါးခြင်း ငါးမျိုးတို့ဖြင့် ကြီးပွါးသော အရိယာတပည့်သည် မြတ်သော ကြီးပွါးခြင်းဖြင့် ကြီးပွါး၏၊ ကိုယ်၏ အနှစ်ကိုလည်း ယူတတ်၏၊ အမြတ်ကိုလည်း ယူတတ်၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

သဒ္ဓါဖြင့် ကြီးပွါး၏၊ သီလဖြင့် ကြီးပွါး၏၊ သုတဖြင့် ကြီးပွါး၏၊ စာဂဖြင့် ကြီးပွါး၏၊ ပညာဖြင့် ကြီးပွါး၏။

ရဟန်းတို့ ဤကြီးပွါးခြင်း ငါးမျိုးတို့ဖြင့် ကြီးပွါးသော အရိယာတပည့်သည် မြတ်သော ကြီးပွါးခြင်းဖြင့် ကြီးပွါး၏၊ ကိုယ်၏ အနှစ်ကိုလည်း ယူတတ်၏၊ အမြတ်ကိုလည်း ယူတတ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သဒ္ဓါဖြင့် လည်းကောင်း၊ သီလဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပညာဖြင့် လည်းကောင်း၊ စာဂ, သုတနှစ်ပါးတို့ဖြင့် လည်းကောင်း ကြီးပွါးခြင်း သဘောရှိသော အဆင်ခြင် ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုသူတော်ကောင်းသည် ဤဘဝ၌ပင် မိမိ၏ (သီလ သမာဓိ စသော) အနှစ်ကို ယူလေသတည်း။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - သညာဝဂ် ===

၄ - ဒုတိယ ဝမိုသုတ်

၆၄။ ရဟန်းတို့ ကြီးပွါးခြင်း ငါးမျိုးတို့ဖြင့် ကြီးပွါးသော အရိယာတပည့်မသည် မြတ်သော ကြီးပွါးခြင်းဖြင့် ကြီးပွါး၏၊ ကိုယ်၏ အနှစ်ကိုလည်း ယူတတ်၏၊ အမြတ်ကိုလည်း ယူတတ်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

သဒ္ဓါဖြင့် ကြီးပွါး၏၊ သီလဖြင့် ကြီးပွါး၏၊ သုတဖြင့် ကြီးပွါး၏၊ စာဂဖြင့် ကြီးပွါး၏၊ ပညာဖြင့် ကြီးပွါး၏။

ရဟန်းတို့ ဤကြီးပွါးခြင်း ငါးမျိုးတို့ဖြင့် ကြီးပွါးသော အရိယာတပည့်မသည် မြတ်သော ကြီးပွါးခြင်းဖြင့် ကြီးပွါး၏၊ ကိုယ်၏ အနှစ်ကိုလည်း ယူတတ်၏၊ အမြတ်ကိုလည်း ယူတတ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သဒ္ဓါဖြင့် လည်းကောင်း၊ သီလဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပညာဖြင့် လည်းကောင်း၊ စာဂ, သုတနှစ်ပါးတို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ကြီးပွါးခြင်း သဘောရှိသော သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုဥပါသိကာမသည် ဤဘဝ၌ပင် မိမိ၏ (သီလ သမာဓိ စသော) အနှစ်ကို ယူလေ သတည်း။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - သညာဝဂ် ===

၅ - သာကစ္ဆသုတ်

၆၅။ ရဟန်းတို့ တရား ငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ ဆွေးနွေးထိုက်သူ ဖြစ်၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် -

မိမိကလည်း သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သီလ ပြည့်စုံမှုနှင့် စပ်သော စကားဖြင့် မေးလာသော ပြဿနာကိုလည်း ဖြေဆိုတတ်၏။

မိမိကလည်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သမာဓိ ပြည့်စုံမှုနှင့် စပ်သော စကားဖြင့် မေးလာသော ပြဿနာကိုလည်း ဖြေဆိုတတ်၏။

မိမိကလည်း ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပညာ ပြည့်စုံမှုနှင့် စပ်သော စကားဖြင့် မေးလာသော ပြဿနာကိုလည်း ဖြေဆိုတတ်၏။

မိမိကလည်း (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်ခြင်း 'ဝိမုတ္တိ'နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်ခြင်းနှင့် စပ်သော စကားဖြင့် မေးလာသော ပြဿနာကိုလည်း ဖြေဆိုတတ်၏။

မိမိကလည်း (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်ခြင်း၌ မြင်စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်အမြင် 'ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန' နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်ခြင်း၌ မြင်စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်အမြင် ပြည့်စုံမှုနှင့် စပ်သော စကားဖြင့် မေးလာသော ပြဿနာကိုလည်း ဖြေဆိုတတ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ ဆွေးနွေးထိုက်သူ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - သညာဝဂ် ===

၆ - သာဇီဝသုတ်

၆၆။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ မေးဖြေခြင်းငှါ ထိုက်သူဖြစ်၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် - မိမိကလည်း သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သီလပြည့်စုံမှုနှင့် စပ်သော စကားဖြင့် ပြုစီရင်ထားသော ပြဿနာကိုလည်း ဖြေဆိုတတ်၏။

မိမိကလည်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သမာဓိ ပြည့်စုံမှုနှင့် စပ်သော စကားဖြင့် ပြုစီရင်ထားသော ပြဿနာကိုလည်း ဖြေဆိုတတ်၏။

မိမိကလည်း ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပညာ ပြည့်စုံမှုနှင့် စပ်သော စကားဖြင့် ပြုစီရင်ထားသော ပြဿနာကိုလည်း ဖြေဆိုတတ်၏။

မိမိကလည်း (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်ခြင်း 'ဝိမုတ္တိ'နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်ခြင်းနှင့် စပ်သော စကားဖြင့် ပြုစီရင်ထားသော ပြဿနာကိုလည်း ဖြေဆိုတတ်၏။

မိမိကလည်း (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်ခြင်း၌ မြင်စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်အမြင် 'ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန' နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ခြင်း၌ မြင်စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်အမြင် ပြည့်စုံမှုနှင့် စပ်သော စကားဖြင့် ပြုစီရင်ထားသော ပြဿနာကိုလည်း ဖြေဆိုတတ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ မေးဖြေခြင်းငှါ ထိုက်သူဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - သညာဝဂ် ===

၇ - ပဋ္ဌမ ဣဒ္ဓိပါဒသုတ်

၆၇။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းဖြစ်စေ ရဟန်းမိန်းမဖြစ်စေ မည်သူမဆို ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို ပွါးများ၏၊ ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြု၏၊ ထိုသူအား ယခုဘဝ၌ပင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို လည်းကောင်း၊ ကိလေသာ ကြွင်းကျန်သေးလျှင် အနာဂါမ်အဖြစ်ကို လည်းကောင်း ဤအကျိုးနှစ်ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးသော အကျိုးကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် -

ပြုလိုမှု 'ဆန္ဒ' လျှင် အကြီးအမှူးရှိသော တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ', ပြုပြင်တတ်သော အားထုတ်မှု 'ပဓာနသင်္ခါရ' နှင့် ပြည့်စုံသော ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို ပွါးများ၏။

အားထုတ်မှု 'ဝီရိယ' လျှင် အကြီးအမှူးရှိသော တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'။ပ။

စိတ်လျှင် အကြီးအမှူးရှိသော တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'။ပ။

ပညာ 'ဝီမံသ' လျှင် အကြီးအမှူးရှိသော တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ', ပြုပြင်တတ်သော အားထုတ်မှု 'ပဓာနသင်္ခါရ'နှင့် ပြည့်စုံသော ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို ပွါးများ၏။

ငါးခုမြောက်ဖြစ်သော လွန်ကဲသော လုံ့လကိုသာလျှင် (ပွါးများ၏)။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းဖြစ်စေ ရဟန်းမိန်းမဖြစ်စေ မည်သူမဆို ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို ပွါးများ၏၊ ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြု၏၊ ထိုသူအား ယခုဘဝ၌ပင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို လည်းကောင်း၊ ကိလေသာ ကြွင်းကျန်သေးလျှင် အနာဂါမ်အဖြစ်ကို လည်းကောင်း ဤအကျိုး နှစ်ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးသော အကျိုးကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - သညာဝဂ် ===

၈ - ဒုတိယ ဣဒ္ဓိပါဒသုတ်

၆၈။ ရဟန်းတို့ သစ္စာလေးပါး တရားကို မသိသေးမီ ဘုရားအလောင်းသာဖြစ်သော ငါသည် ငါးမျိုးသော တရားတို့ကို ပွါးများခဲ့ပြီ၊ ငါးမျိုးသော တရားတို့ကို ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုခဲ့ပြီ၊

အဘယ်တရား ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ဆန္ဒလျှင် အကြီးအမျှူးရှိသော တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ', ပြုပြင်တတ်သော အားထုတ်မှု 'ပဓာနသင်္ခါရ' နှင့် ပြည့်စုံသော ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို ပွါးများခဲ့ပြီ။

ဝီရိယလျှင် အကြီးအမှူးရှိသော တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'။ပ။

စိတ်လျှင် အကြီးအမှူးရှိသော တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'။ပ။

ပညာလျှင် အကြီးအမှူးရှိသော တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ', ပြုပြင်တတ်သော အားထုတ်မှု'ပဓာနသင်္ခါရ' နှင့် ပြည့်စုံသော ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို ပွါးများခဲ့ပြီ။

ငါးခုမြောက်ဖြစ်သော လွန်ကဲသော လုံ့လကိုသာလျှင် (ပွါးများခဲ့ပြီ)။

ရဟန်းတို့ လွန်ကဲသော လုံ့လလျှင် ငါးခုမြောက်ဖြစ်သော ဤတရားတို့ကို ပွါးများခြင်းကြောင့် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုခြင်းကြောင့် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက် ပြုအပ်သော တရားကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုရန် စိတ်ကို ညွတ်စေပြီ၊ (ရှေးဘဝအကြောင်းနှင့် ယခုဘဝအဘိညာဉ်၏ အခြေခံ စျာန် စသော) အကြောင်းရှိခဲ့သော် ထိုထိုအရာ၌ပင် သက်သေထိုက်သည့် အဖြစ် (ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ်စသည်)သို့ ရောက်၏၊ "များစွာသော တန်ခိုး ဖန်ဆင်းခြင်းကို ပြီးစေလို၏"။ပ။ "ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင် ကိုယ်ကို စိတ်အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေလို၏" ဟု ထိုငါသည် အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ (အခြေခံ) အကြောင်း ရှိခဲ့သော် ထိုထိုအရာ၌ပင် သက်သေထိုက်သည့် အဖြစ် (ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ်)သို့ ရောက်ခဲ့ပြီ၊ "အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ တရားမရှိသော ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်'စိတ်နှင့် ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခု ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေလို၏" ဟု ထိုငါသည် အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ ထိုထိုအရာ၌ပင် သက်သေထိုက်သည့် အဖြစ် (အာသဝက္ခယဉာဏ်)သို့ ရောက်ခဲ့ပြီ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - သညာဝဂ် ===

၉ - နိဗ္ဗိဒါသုတ်

၆၉။ ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သည် ရှိသော် စင်စစ် ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ (ကိလေသာ) ငြိမ်းခြင်းငှါ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်းငှါ သစ္စာလေးပါးတရားကို သိခြင်းငှါ နိဗ္ဗာန အကျိုးငှါ ဖြစ်ကုန်၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ခန္ဓာကိုယ်၌ မတင့်တယ်ဟု ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

မျိုအပ်သောအစာ 'အာဟာရ' ၌ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ဟု အမှတ်ရှိ၏။

လောကအားလုံး၌ မွေ့လျော်ဖွယ် မရှိ ဟု အမှတ်ရှိ၏။

အလုံးစုံသော သင်္ခါရတရားတို့၌ မမြဲ ဟု ရှုလေ့ရှိ၏။

သေခြင်း၌ ဖြစ်သော အမှတ် 'မရဏသညာ'သည် ထိုရဟန်း၏ အတွင်းသန္တာန်၌ ကောင်းစွာ တည်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သည် ရှိသော် စင်စစ် ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ (ကိလေသာ) ငြိမ်းခြင်းငှါ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်းငှါ သစ္စာ လေးပါးကို သိခြင်းငှါ နိဗ္ဗာန် အကျိုးငှါ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

=== (၇) ၂ - သညာဝဂ် ===

၁၀ - အာသဝက္ခယသုတ်

၇၀။ ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သည် ရှိသော် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကိုယ်ခန္ဓာ၌ မတင့်မတယ်ဟု ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။

မျိုအပ်သော အစာ 'အာဟာရ' ၌ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ဟု အမှတ်ရှိ၏။

လောက အားလုံး၌ မွေ့လျော်ဖွယ် မရှိ ဟု အမှတ်ရှိ၏။

အလုံးစုံသော သင်္ခါရတရားတို့၌ မမြဲ ဟု ရှုလေ့ရှိ၏။

သေခြင်း၌ ဖြစ်သော အမှတ် 'မရဏသညာ'သည် ထိုရဟန်း၏ အတွင်းသန္တာန်၌ ကောင်းစွာ တည်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သည် ရှိသော် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းငှါ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် သညာဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - ယောဓာဇီဝဝဂ် ===

၁ - ပဌမစေတောဝိမုတ္တိဖလသုတ်

၇၁။ ရဟန်းတို့ ဤတရား ငါးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သည် ရှိသော် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်ဟူသော အကျိုးလည်း ရှိကုန်၏၊ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်)စိတ် ဟူသော အာနိသင်လည်း ရှိကုန်၏၊ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာ ဟူသော အကျိုးလည်း ရှိကုန်၏၊ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာဟူသော အာနိသင်လည်း ရှိကုန်၏။

အဘယ် တရား ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကိုယ်ခန္ဓာ၌ မတင့်မတယ် ဟု ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။

မျိုအပ်သော အစာ 'အာဟာရ' ၌ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ဟု အမှတ်ရှိ၏။

လောကအားလုံး၌ မွေ့လျော်ဖွယ်မရှိ ဟု အမှတ်ရှိ၏။

အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့၌ မမြဲ ဟု ရှုလေ့ရှိ၏။

သေခြင်း၌ ဖြစ်သော အမှတ် 'မရဏသညာ'သည် ထိုရဟန်း၏ အတွင်းသန္တာန်၌ ကောင်းစွာ တည်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သည် ရှိသော် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်ဟူသော အကျိုးလည်း ရှိကုန်၏၊ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်ဟူသော အာနိသင်လည်း ရှိကုန်၏၊ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာဟူသော အကျိုးလည်း ရှိကုန်၏၊ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာဟူသော အာနိသင်လည်း ရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ရဟန်းသည် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်လည်း ရှိ၏၊ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာလည်း ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ (ထိုအခါ၌) ဤရဟန်းကို "တံခါးကျည်ကို ပယ်ချပြီးသူ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ကျုံးကို ဖျက်ဆီးပြီးသူ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "တံခါးတိုင်ကို နုတ်ပြီးသူ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "တံခါးရွက်ကို ဖွင့်ပြီးသူ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "အလံကို ချပြီးသော၊ ဝန်ကို ချပြီးသော၊ (ဝဋ်ဆင်းရဲနှင့်) မစပ်ယှဉ်သော မြတ်သောသူ" ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် တံခါးကျည်ကို ပယ်ချပြီးသူ ဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ အမြစ်ကို ဖြတ်ပြီး ဖြစ်၏၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာ ကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်၏၊ အသစ် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးဖြစ်၏၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိတော့ပြီ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် တံခါးကျည်ကို ပယ်ချပြီးသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ကျုံးကို ဖျက်ဆီးပြီးသူ ဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တစ်ဖန် ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သည့် ဇာတိသံသရာ (ပုညာဘိသင်္ခါရ)ကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ အမြစ်ကို ဖြတ်ပြီး ဖြစ်၏၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာ ကဲ့သို့ ပြုပြီး ဖြစ်၏၊ အသစ် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီး ဖြစ်၏၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိတော့ပြီ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ကျုံးကို ဖျက်ဆီးပြီးသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် တံခါးတိုင်ကို နုတ်ပြီးသူ ဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တပ်မက်ခြင်း 'တဏှာ'ကို ပယ်ပြီး ဖြစ်၏၊ အမြစ်ကို ဖြတ်ပြီး ဖြစ်၏၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်၏၊ အသစ် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးဖြစ်၏၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိတော့ပြီ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် တံခါးတိုင်ကို နုတ်ပြီးသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် တံခါးရွက်ကို ဖွင့်ပြီးသူ ဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ အမြစ်ကို ဖြတ်ပြီးဖြစ်၏၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာ ကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်၏၊ အသစ် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးဖြစ်၏၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိတော့ပြီ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် တံခါးရွက်ကို ဖွင့်ပြီးသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အလံကို ချပြီးသော၊ ဝန်ကိုချ ပြီးသော၊ (ဝဋ်ဆင်းရဲနှင့်) မစပ်ယှဉ်သော မြတ်သောသူ ဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ငါတကား ဟု ထောင်လွှားခြင်း 'အသ္မိမာန'ကို ပယ်ပြီး ဖြစ်၏၊ အမြစ်ကို ဖြတ်ပြီးဖြစ်၏၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်၏၊ အသစ် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးဖြစ်၏၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိတော့ပြီ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အလံကို ချပြီးသော၊ ဝန်ကို ချပြီးသော၊ (ဝဋ်ဆင်းရဲနှင့်) မစပ်ယှဉ်သော မြတ်သောသူ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - ယောဓာဇီဝဝဂ် ===

၂ - ဒုတိယစေတောဝိမုတ္တိဖလသုတ်

၇၂။ ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သည် ရှိသော် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်ဟူသော အကျိုးလည်း ရှိကုန်၏၊ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်)စိတ် ဟူသော အာနိသင်လည်း ရှိကုန်၏၊ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာ ဟူသော အကျိုးလည်း ရှိကုန်၏၊ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာ ဟူသော အာနိသင်လည်း ရှိကုန်၏။

အဘယ် တရား ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

အမြဲမရှိ ဟူသော အမှတ် 'အနိစ္စသညာ'။

အမြဲမရှိခြင်း၌ ဆင်းရဲ၏ ဟူသော အမှတ် 'ဒုက္ခသညာ'။

ဆင်းရဲခြင်း၌ အလိုသို့ မလိုက် ဟူသော အမှတ် 'အနတ္တသညာ'။

ပယ်စွန့်အပ်၏ ဟူသော အမှတ် 'ပဟာနသညာ'။

စွဲမက်ခြင်းကင်း၏ ဟူသော အမှတ် 'ဝိရာဂသညာ' တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သည် ရှိသော် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်ဟူသော အကျိုးလည်း ရှိကုန်၏၊ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်ဟူသော အာနိသင်လည်း ရှိကုန်၏၊ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာဟူသော အကျိုးလည်း ရှိကုန်၏၊ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာ ဟူသော အာနိသင်လည်း ရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ရဟန်းသည် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်)စိတ်လည်း ရှိ၏၊ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာလည်း ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ (ထိုအခါ၌) ဤရဟန်းကို "တံခါးကျည်ကို ပယ်ချပြီးသူ" ဟူ၍ လည်ကောင်း၊ "ကျုံးကို ဖျက်ဆီးပြီးသူ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "တံခါးတိုင်ကို နုတ်ပြီးသူ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "တံခါးရွက်ကို ဖွင့်ပြီးသူ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "အလံကို ချပြီးသော၊ ဝန်ကို ချပြီးသော၊ (ဝဋ်ဆင်းရဲနှင့်) မစပ်ယှဉ်သော မြတ်သောသူ" ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် တံခါးကျည်ကို ပယ်ချပြီးသူ ဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ အမြစ်ကို ဖြတ်ပြီး ဖြစ်၏၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်၏၊ အသစ် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးဖြစ်၏၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိတော့ပြီ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် တံခါးကျည်ကို ပယ်ချပြီးသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ကျုံးကို ဖျက်ဆီးပြီးသူ ဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တစ်ဖန် ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သည့် ဇာတိသံသရာ (ပုနဗ္ဘဝါဘိသင်္ခါရ) ကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ အမြစ်ကို ဖြတ်ပြီးဖြစ်၏၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာ ကဲ့သို့ ပြုပြီး ဖြစ်၏၊ အသစ် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးဖြစ်၏၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိတော့ပြီ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ကျုံးကို ဖျက်ဆီးပြီးသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် တံခါးတိုင်ကို နုတ်ပြီးသူ ဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တပ်မက်ခြင်း 'တဏှာ' ကို ပယ်ပြီး ဖြစ်၏၊ အမြစ်ကို ဖြတ်ပြီး ဖြစ်၏၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာ ကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်၏၊ အသစ် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးဖြစ်၏၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိတော့ပြီ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် တံခါးတိုင်ကို နုတ်ပြီးသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် တံခါးရွက်ကို ဖွင့်ပြီးသူ ဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ အမြစ်ကို ဖြတ်ပြီး ဖြစ်၏၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာ ကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်၏၊ အသစ် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးဖြစ်၏၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိတော့ပြီ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် တံခါးရွက်ကို ဖွင့်ပြီးသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အလံကို ချပြီးသော၊ ဝန်ကိုချပြီးသော၊ (ဝဋ်ဆင်းရဲနှင့်) မစပ်ယှဉ်သော မြတ်သောသူ ဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ငါတကားဟု ထောင်လွှားခြင်း 'အသ္မိမာန'ကို ပယ်ပြီး ဖြစ်၏၊ အမြစ်ကို ဖြတ်ပြီး ဖြစ်၏၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်၏၊ အသစ် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးဖြစ်၏၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိတော့ပြီ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အလံကို ချပြီးသော၊ ဝန်ကိုချပြီးသော၊ (ဝဋ်ဆင်းရဲနှင့်) မစပ်ယှဉ်သော မြတ်သောသူ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - ယောဓာဇီဝဝဂ် ===

၃ - ပဌမ ဓမ္မဝိဟာရီသုတ်

၇၃။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား -

"အသျှင်ဘုရား တရားနှင့် နေလေ့ရှိသူ တရားနှင့် နေလေ့ရှိသူ ဟု ဆိုပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် ရဟန်းသည် တရားနှင့် နေလေ့ရှိသူ ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏။

ရဟန်း ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သုတ် ဂေယျ ဝေယျာကရဏ ဂါထာ ဥဒါန်း ဣတိဝုတ် ဇာတ် အဗ္ဘုတဓမ္မ ဝေဒလ္လ ဟူသော တရားကို သင်ယူ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုတရားတော်ကို သင်ယူခြင်းဖြင့် နေ့ကို ကုန်လွန်စေ၏၊ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းမှုကို စွန့်လွှတ်၏၊ မိမိ၏ အတွင်းသန္တာန်၌ စိတ်၏ (ကိလေသာမှ) ငြိမ်းမှုကို မကြိုးစား။

ရဟန်း ဤရဟန်းကို သင်ကြားမှု 'ပရိယတ္တိ' များသူ ဟုသာ ဆိုအပ်၏၊ တရားနှင့် နေလေ့ ရှိသူဟူ၍ကား မဆိုအပ်။

ရဟန်း နောက် တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ကြားနာအပ် သင်ယူအပ်ပြီးတိုင်းသော တရားကို အကျယ်အားဖြင့် သူတစ်ပါးတို့အား ဟော၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုတရားကို သူတစ်ပါးတို့အား သိစေခြင်းဖြင့် နေ့ကို ကုန်လွန်စေ၏၊ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းမှုကို စွန့်လွှတ်၏၊ မိမိ၏ အတွင်းသန္တာန်၌ စိတ်၏ (ကိလေသာမှ) ငြိမ်းမှုကို မကြိုးစား။

ရဟန်း ဤရဟန်းကို သိစေခြင်း 'ဝိညတ္တိ'များ သူဟုသာ ဆိုအပ်၏။ တရားနှင့်နေလေ့ ရှိသူ ဟူ၍ကား မဆိုအပ်။

ရဟန်း နောက် တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ကြားနာအပ် သင်ယူအပ်ပြီးတိုင်းသော တရားကို အကျယ်အားဖြင့် ရွတ်အံ (သရဇ္ဈာယ်)ခြင်းဖြင့် နေ့ကို ကုန်လွန်စေ၏၊ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းမှုကို စွန့်လွှတ်၏၊ မိမိ၏ အတွင်းသန္တာန်၌ စိတ်၏ (ကိလေသာမှ) ငြိမ်းမှုကို မကြိုးစား။

ရဟန်း ဤရဟန်းကို ရွတ်အံ 'သရဇ္ဈာယ်' ခြင်းများသူ ဟုသာ ဆိုအပ်၏၊ တရားနှင့် နေလေ့ရှိသူ ဟူ၍ကား မဆိုအပ်။

ရဟန်း နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ကြားနာအပ် သင်ယူ အပ်ပြီးတိုင်းသော တရားကို စိတ်ဖြင့် ကြံ၏၊ သုံးသပ်၏၊ စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန်ရှု၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုတရားကို ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' တို့ဖြင့် နေ့ကို ကုန်လွန်စေ၏၊ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းမှုကို စွန့်လွှတ်၏၊ မိမိ၏ အတွင်းသန္တာန်၌ စိတ်၏ (ကိလေသာမှ) ငြိမ်းမှုကို မကြိုးစား။

ရဟန်း ဤရဟန်းကို ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' များသူဟုသာ ဆိုအပ်၏။ တရားနှင့်နေလေ့ ရှိသူ ဟူ၍ကား မဆိုအပ်။

ရဟန်း ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သုတ် ဂေယျ ဝေယျာကရဏ ဂါထာ ဥဒါန်း ဣတိဝုတ် ဇာတ် အဗ္ဘုတဓမ္မ ဝေဒလ္လဟူသော တရားကို သင်ယူ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုတရားကို သင်ယူခြင်းဖြင့် နေ့ကို မကုန်လွန်စေ၊ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းမှုကို မစွန့်လွှတ်၊ မိမိ အတွင်းသန္တာန်၌ စိတ်၏ (ကိလေသာမှ) ငြိမ်းမှုကို ကြိုးစား၏။

ရဟန်း ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် တရားနှင့် နေလေ့ရှိသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်း ဤသို့လျှင် ငါသည် သင်ကြား 'ပရိယတ္တိ' ခြင်းများသူကို ဟောပြီးပြီ၊ သူတစ်ပါးတို့အား သိစေခြင်း များသူကို ဟောပြီးပြီ၊ ရွတ်အံ 'သရဇ္ဈာယ်' ခြင်း များသူကို ဟောပြီးပြီ၊ ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' များ သူကို ဟောပြီးပြီ၊ တရားနှင့် နေလေ့ရှိသူကို ဟောပြီးပြီ၊ ရဟန်း အစီးအပွါးကို ရှာလေ့ရှိ၍ သနား စောင့်ရှောက်တတ်သည့် ဆရာဖြစ်သော ငါသည် တပည့်တို့အား သနား စောင့်ရှောက်မှုကို အကြောင်း ပြု၍ သင်တို့အတွက် ထိုပြုဖွယ်ကို ငါပြုပြီးပြီ၊ ရဟန်း ဤသည်တို့ကား သစ်ပင်ရင်းတို့တည်း၊ ဤသည်တို့ ကား ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်တို့ပင်တည်း၊ ရဟန်း ကပ်၍ ရှုကြည့်ကြကုန်လော့၊ မမေ့မလျော့ကြကုန်လင့်၊ နောက်မှ (အားမထုတ်လိုက်ရ) ဟု နောင်တ ပူပန်ခြင်း မဖြစ်ကြစေကုန်လင့်၊ ဤသည်ကား သင်တို့အား ငါတို့၏ အဆုံးအမပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - ယောဓာဇီဝဝဂ် ===

၄ - ဒုတိယ ဓမ္မဝိဟာရီသုတ်

၇၄။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား -

"အသျှင်ဘုရား တရားနှင့် နေလေ့ရှိသူ တရားနှင့် နေလေ့ရှိသူဟု ဆိုပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှ လောက်ဖြင့် ရဟန်းသည် တရားနှင့် နေလေ့ရှိသူ ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏။

ရဟန်း ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သုတ် ဂေယျ ဝေယျာကရဏ ဂါထာ ဥဒါန်း ဣတိဝုတ် ဇာတ် အဗ္ဘုတဓမ္မ ဝေဒလ္လ ဟူသော တရားကို သင်ယူ၏၊ ထို့ထက် ပိုလွန်၍ကား ထိုတရား၏ အနက်ကို ပညာဖြင့် မသိ။

ရဟန်း ဤရဟန်းကို သင်ကြားမှု'ပရိယတ္တိ' များသူ ဟူ၍သာ ဆိုအပ်၏၊ တရားနှင့် နေလေ့ရှိသူ ဟူ၍ကား မဆိုအပ်။

ရဟန်း နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ကြားနာအပ် သင်ယူအပ်ပြီးတိုင်းသော တရားကို အကျယ် အားဖြင့် သူတစ်ပါးတို့အား ဟောကြား၏၊ ထို့ထက် ပိုလွန်၍ကား ထိုတရား၏ အနက်ကိုပညာဖြင့် မသိ။

ရဟန်း ဤရဟန်းကို သိစေခြင်း 'ဝိညတ္တိ' များသူဟူ၍သာ ဆိုအပ်၏။ တရားနှင့် နေလေ့ရှိသူ ဟူ၍ ကား မဆိုအပ်။

ရဟန်း နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ကြားနာအပ် သင်ယူအပ်ပြီးတိုင်းသော တရားကို အကျယ် အားဖြင့် ရွတ်အံ (သရဇ္ဈာယ်)ခြင်းကို ပြု၏၊ ထို့ထက် ပိုလွန်၍ကား ထိုတရား၏ အနက်ကို ပညာဖြင့် မသိ။

ရဟန်း ဤရဟန်းကို ရွတ်အံ 'သရဇ္ဈာယ်' ခြင်း များသူဟူ၍သာ ဆိုအပ်၏။ တရားနှင့် နေလေ့ရှိသူ ဟူ၍ကား မဆိုအပ်။

ရဟန်း နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ကြားနာအပ် သင်ယူအပ်ပြီး တိုင်းသော တရားကို စိတ်ဖြင့် ကြံစည်၏၊ သုံးသပ်၏၊ စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန်ရှု၏၊ ထို့ထက် ပိုလွန်၍ကား ထိုတရား၏ အနက်ကို ပညာဖြင့် မသိ။

ရဟန်း ဤရဟန်းကို ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်'များသူဟုသာ ဆိုအပ်၏၊ တရားနှင့် နေလေ့ရှိသူ ဟူ၍ ကား မဆိုအပ်။

ရဟန်း ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သုတ် ဂေယျ ဝေယျာကရဏ ဂါထာ ဥဒါန်း ဣတိဝုတ် ဇာတ် အဗ္ဘုတဓမ္မ ဝေဒလ္လဟူသော တရားကို သင်ယူ၏၊ ထို့ထက် ပိုလွန်၍လည်း ထိုတရား၏ အနက်ကို ပညာဖြင့် သိ၏။

ရဟန်း ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် တရားနှင့် နေလေ့ရှိသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်း ဤသို့လျှင် ငါသည် သင်ကြားခြင်း များသူကို ဟောပြီးပြီ၊ သူတစ်ပါးတို့အား သိစေခြင်းများသူကို ဟောပြီးပြီ၊ ရွတ်အံ 'သရဇ္ဈာယ်' ခြင်းများသူကို ဟောပြီးပြီ၊ ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' များသူကို ဟောပြီးပြီ၊ တရားနှင့် နေလေ့ရှိသူကို ဟောပြီးပြီ။

ရဟန်း အစီးအပွါးကို ရှာလေ့ရှိ၍ သနား စောင့်ရှောက်တတ်သည့် ဆရာဖြစ်သော ငါသည် တပည့်တို့အား သနား စောင့်ရှောက်မှုကို အကြောင်းပြု၍ သင်တို့အတွက် ထိုပြုဖွယ်ကို ငါပြုပြီးပြီ၊ ရဟန်း ဤသည်တို့ကား သစ်ပင်ရင်းတို့တည်း၊ ဤသည်တို့ကား ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်တို့ပင်တည်း၊ ရဟန်းကပ်၍ ရှုကြကုန်လော့၊ မမေ့မလျော့ကြကုန်လင့်၊ နောက်မှ (အားမထုတ်လိုက်ရ) ဟု နောင်တ ပူပန်ခြင်း မဖြစ်ကြစေကုန်လင့်၊ ဤသည်ကား သင်တို့အား ငါတို့၏ အဆုံးအမပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - ယောဓာဇီဝဝဂ် ===

၅ - ပဉ္စမသုတ် ယောဓာဇီဝသုတ်

၇၅။ ရဟန်းတို့ သူရဲကောင်းငါးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူရဲကောင်းသည် (ဆင်တပ် မြင်းတပ် စသည်တို့ကြောင့် တက်လာသော) မြူမှုန့်ထုကို မြင်၍ ဆုတ်နစ်၏၊ ထိုမှ ဤမှ ဆုတ်နစ်၏၊ မရပ်တည်နိုင်၊ စစ်မြေပြင်သို့ သက်ဆင်းရန် မတတ်နိုင်၊ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤသို့ သဘောရှိသော အချို့သော သူရဲကောင်းသည်လည်း ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား လောက၌ ထင်ရှား ရှိသော ပဌမ သူရဲကောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော သူရဲကောင်းသည် (ဆင်တပ် မြင်းတပ်စသည်တို့ကြောင့် တက်လာသော) မြူမှုန့်ထုကို (မြင်ရသော်လည်း) ကြံ့ကြံ့ ခံနိုင်သေး၏၊သို့သော်လည်း အလံဖျားကို မြင်ရပါမူကား ဆုတ်နစ်၏၊ ထိုမှ ဤမှ ဆုတ်နစ်၏၊ မရပ်တည်နိုင်၊ စစ်မြေပြင်သို့ သက်

ဆင်းရန် မတတ်နိုင်၊ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤသို့ သဘောရှိသော အချို့သော သူရဲကောင်းသည်လည်း ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား လောက၌ ထင်ရှားရှိသော ဒုတိယ သူရဲကောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော သူရဲကောင်းသည် (ဆင်တပ် မြင်းတပ် စသည်တို့ကြောင့် တက်လာသော) မြူမှုန့်ထုကို (မြင်ရသော်လည်း) ကြံ့ကြံ့ ခံနိုင်သေး၏၊ အလံဖျားကို (မြင်ရသော်လည်း) ကြံ့ကြံ့ ခံနိုင်သေး၏၊သို့သော်လည်း (ဆင် မြင်း ရထား ဗိုလ်ခြေတို့၏) ကျယ်လောင် မြောက်မြားသော အသံကို ကြားရမူကား ဆုတ်နစ်၏၊ ထိုမှ ဤမှ ဆုတ်နစ်၏၊ မရပ်တည်နိုင်၊ စစ်မြေပြင်သို့ သက်ဆင်းရန် မတတ်နိုင်၊ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤသို့ သဘောရှိသော အချို့သော သူရဲကောင်းသည်လည်း ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား လောက၌ ထင်ရှားရှိသော တတိယသူရဲကောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော သူရဲကောင်းသည် (ဆင်တပ် မြင်းတပ် စသည်တို့ကြောင့် တက်လာသော) မြူမှုန့်ထုကို (မြင်ရသော်လည်း) ကြံ့ကြံ့ ခံနိုင်သေး၏၊ အလံဖျားကို (မြင်ရသော်လည်း) ကြံ့ကြံ့ ခံနိုင်သေး၏၊ (ဆင် မြင်း ရထား ဗိုလ်ခြေတို့၏) ကျယ်လောင် မြောက်မြားသော အသံကို (ကြားရသော်လည်း) ကြံ့ကြံ့ ခံနိုင်သေး၏၊ သို့သော်လည်း ထိုးပစ် ပုတ်ခတ်ခြင်းကြောင့် ပင်ပန်း၏၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤသို့ သဘောရှိသော အချို့သော သူရဲကောင်း သည်လည်း ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား လောက၌ ထင်ရှားရှိသော စတုတ္ထသူရဲကောင်း တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော သူရဲကောင်းသည် (ဆင်တပ် မြင်းတပ် စသည်တို့ကြောင့် တက်လာသော) မြူမှုန့်ထုကို (မြင်ရသော်လည်း) ကြံ့ကြံ့ခံနိုင်၏၊ အလံဖျားကို (မြင်ရသော်လည်း) ကြံ့ကြံ့ ခံနိုင်၏၊ (ဆင် မြင်း ရထား ဗိုလ်ခြေတို့၏) ကျယ်လောင် မြောက်မြားသော အသံကို (ကြားရသော်လည်း) ကြံ့ကြံ့ခံနိုင်၏၊ ထိုးပစ် ပုတ်ခတ်ခြင်းကိုလည်း ကြံ့ကြံ့ခံနိုင်၏၊ ထိုသူရဲကောင်းသည် ထိုစစ်မြေပြင် အရပ်ကို အောင်မြင်လျက် အောင်အပ်ပြီးသော စစ်မြေပြင် ရှိသည် ဖြစ်၍ ထိုစစ်မြေဦးကိုပင်လျှင် စိုးအုပ်၍ နေ၏၊ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤသို့ သဘောရှိသော အချို့သော သူရဲကောင်းသည်လည်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား လောက၌ ထင်ရှားရှိသော ပဥ္စမသူရဲကောင်း တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသူရဲကောင်းငါးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် သူရဲကောင်းတို့နှင့် တူကုန်သော ဤပုဂ္ဂိုလ်ငါးမျိုးတို့သည် ရဟန်းတို့၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မြူမှုန့်ထုကို သာလျှင် မြင်၍ ဆုတ်နစ်၏၊ ထိုမှ ဤမှ ဆုတ်နစ်၏၊ မရပ်တည်နိုင်၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ဆောက်တည်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်၊ သိက္ခာအားနည်းမှုကို ထင်စွာပြု၍ သိက္ခာချပြီးလျှင် လူထွက်၏။

ထိုရဟန်း၏ မြူမှုန့်ထု ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် “ဤမည်သော ရွာ နိဂုံး၌ မိန်းမကြီးသည် လည်းကောင်း၊ မိန်းမပျိုသည် လည်းကောင်း အလွန် အဆင်းလှ၏၊ ရှုချင်ဖွယ်ရှိ၏၊ စိတ်ကြည်လင်ဖွယ် ရှိ၏၊ လွန်ကဲသော အဆင်း သဏ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံ၏” ဟူ၍ (သတင်း) ကြား၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုသတင်းကို ကြား၍ ဆုတ်နစ်၏၊ ထိုမှ ဤမှ ဆုတ်နစ်၏၊ မရပ်တည်နိုင်၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ဆောက်တည်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်၊ သိက္ခာ အားနည်းမှုကို ထင်စွာပြု၍ သိက္ခာချပြီးလျှင် လူထွက်လေ၏၊ ဤသည်ကား ထိုရဟန်း၏ မြူမှုန့်ထုပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုသူရဲကောင်းသည် မြူမှုန့်ထုကို မြင်၍သာလျှင် ဆုတ်နစ်၏၊ ထိုမှ ဤမှ ဆုတ်နစ်၏၊ မရပ်တည်နိုင်၊ စစ်မြေပြင်သို့ သက်ဆင်းခြင်းငှါ မတတ်နိုင် သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုသူရဲကောင်းနှင့် တူ၏ ဟူ၍ ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤသို့သဘောရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ရဟန်းတို့၌ ထင်ရှားရှိသော ပဌမသူရဲကောင်းနှင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် မြူမှုန့်ထုကို (မြင်ရသော်လည်း) ကြံ့ကြံ့ ခံနိုင်သေး၏၊ သို့သော်လည်း အလံဖျားကို မြင်ရမှုကား ဆုတ်နစ်၏၊ ထိုမှ ဤမှ ဆုတ်နစ်၏၊ မရပ်တည်နိုင်၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ဆောက်တည်ခြင်းငှါ မတတ်စွမ်းနိုင်၊ သိက္ခာ အားနည်းမှုကို ထင်စွာပြု၍ သိက္ခာချ ပြီးလျှင် လူထွက်လေ၏။

ထိုရဟန်း၏ အလံဖျားဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "ဤမည်သောရွာ ဤမည်သောနိဂုံး၌ မိန်းမကြီးသည် လည်းကောင်း၊ မိန်းမပျိုသည် လည်းကောင်း အလွန် အဆင်းလှ၏၊ ရှုချင်ဖွယ်ရှိ၏၊ စိတ်ကြည်လင်ဖွယ် ရှိ၏၊ လွန်ကဲသော အဆင်းသဏ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံ၏" ဟူ၍ (သတင်းမှုကား) မကြား၊ စင်စစ်သော်ကား အလွန်အဆင်းလှ၍ ရှုချင်ဖွယ်လည်းရှိ စိတ်ကြည်လင်ဖွယ်လည်း ရှိသဖြင့် လွန်ကဲသော အဆင်းသဏ္ဌာန် နှင့် ပြည့်စုံသော မိန်းမကြီးကို လည်းကောင်း၊ မိန်းမပျိုကို လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင်ပင် တွေ့မြင်၏။

ထိုရဟန်းသည် ထိုမိန်းမကို တွေ့မြင်ရ၍ ဆုတ်နစ်၏၊ ထိုမှ ဤမှ ဆုတ်နစ်၏၊ မရပ်တည်နိုင်၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ဆောက်တည်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်၊ သိက္ခာအားနည်းမှုကို ထင်စွာပြု၍ သိက္ခာ ချပြီးလျှင် လူထွက်လေ၏၊ ဤသည်ကား ထိုရဟန်း၏ အလံဖျားပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုသူရဲကောင်းသည် မြူမှုန့်ထုကို (မြင်ရသော်လည်း) ကြံ့ကြံ့ ခံနိုင်သေး၏၊ သို့သော်လည်း အလံဖျားကို မြင်ရမှုကား ဆုတ်နစ်၏၊ ထိုမှ ဤမှ ဆုတ်နစ်၏၊ မရပ်တည်နိုင်၊ စစ်မြေပြင်သို့ သက်ဆင်း ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင် သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုသူရဲကောင်းနှင့် တူ၏ဟူ၍ ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤသို့ သဘောရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည် ကား ရဟန်းတို့၌ ထင်ရှားရှိသော ဒုတိယသူရဲကောင်းနှင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက် တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် မြူမှုန့်ထုကို (မြင်ရသော်လည်း) ကြံ့ကြံ့ ခံနိုင်သေး၏၊ အလံဖျားကို (မြင်ရသော်လည်း) ကြံ့ကြံ့ ခံနိုင်သေး၏၊ သို့သော်လည်း ကျယ်လောင်မြောက်မြားသော အသံကို ကြားရမှုကား ဆုတ်နစ်၏၊ ထိုမှဤမှ ဆုတ်နစ်၏၊ မရပ်တည်နိုင်၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ဆောက်တည်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်၊ သိက္ခာ အားနည်းမှုကို ထင်စွာပြု၍ သိက္ခာချပြီးလျှင် လူထွက်လေ၏။

ထိုရဟန်း၏ ကျယ်လောင်မြောက်မြားသော အသံဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ တောသို့ ဖြစ်စေ သစ်ပင်ရင်းသို့ ဖြစ်စေ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ဖြစ်စေ ကပ်ရောက်နေသော ရဟန်းသို့ မာတုဂါမသည် ချဉ်းကပ်လာ၍ ပြုံးလည်း ပြုံး၏၊ မြှောက်ပင့်၍လည်း ပြောဆို၏၊ ပြင်းစွာလည်း ရယ်မော၏၊ ပြောင်လှောင်လည်း ပြောင်လှောင်၏၊ ထိုရဟန်းသည် မာတုဂါမက ပြုံးသည်ရှိသော် မြှောက်ပင့်၍ ပြောဆိုသည်ရှိသော် ပြင်းစွာ ရယ်သည်ရှိသော် ပြောင် လှောင်သည် ရှိသော် ဆုတ်နစ်၏၊ ထိုမှ ဤမှ ဆုတ်နစ်၏၊ မရပ်တည်နိုင်၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်၊ သိက္ခာ အားနည်းမှုကို ထင်စွာပြု၍ သိက္ခာချပြီးလျှင် လူထွက်လေ၏၊ __သည် ကား ထိုရဟန်း၏ ကျယ်လောင် မြောက်မြားသော အသံပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုသူရဲကောင်းသည် မြူမှုန့်ထုကို (မြင်ရသော်လည်း) ကြံ့ကြံ့ ခံနိုင်သေး၏၊ အလံဖျားကို (မြင်ရသော်လည်း) ကြံ့ကြံ့ ခံနိုင်သေး၏၊ သို့သော်လည်း ကျယ်လောင် မြောက်မြားသော အသံကို

ကြားရမူကား ဆုတ်နစ်၏၊ ထိုမှဤမှ ဆုတ်နစ်၏၊ မရပ်တည်နိုင်၊ စစ်မြေပြင်သို့ သက်ဆင်းခြင်းငှါ မတတ်နိုင် သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုသူရဲကောင်းနှင့် တူ၏ ဟူ၍ ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ အချို့သော ရဟန်းသည် ဤသာသနာတော်၌ ဤသို့ သဘောရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ရဟန်းတို့၌ ထင်ရှားရှိသော တတိယ သူရဲကောင်းနှင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် မြူမှုန့်ထုကို (မြင်ရသော်လည်း) ကြံ့ကြံ့ ခံနိုင်သေး၏၊ အလံဖျားကို (မြင်ရသော်လည်း) ကြံ့ကြံ့ ခံနိုင်သေး၏၊ ကျယ်လောင် မြောက်မြားသော အသံကို (ကြားရသော်လည်း) ကြံ့ကြံ့ ခံနိုင်သေး၏၊ သို့သော်လည်း ထိုးပစ် ပုတ်ခတ်သော်ကား ပင်ပန်း၏၊ ပျက်စီး၏။

ထိုရဟန်း၏ ထိုးပစ် ပုတ်ခတ်ခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ တောသို့ဖြစ်စေ သစ်ပင်ရင်းသို့ဖြစ်စေ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ဖြစ်စေ ကပ်ရောက်နေသော ရဟန်းသို့ မာတုဂါမသည် ချဉ်းကပ်လာပြီးလျှင် အနီး၌ ကပ်၍ ထိုင်၏၊ အနီး၌ ကပ်၍ အိပ်၏၊ ဖိစီးလွှမ်းမိုး၏၊ ထိုရဟန်းသည် မာတုဂါမက အနီး၌ ကပ်၍ ထိုင်နေသည် ရှိသော် အနီး၌ ကပ်၍ အိပ်နေသည် ရှိသော် ဖိစီး လွှမ်းမိုးသည် ရှိသော် သိက္ခာ အားနည်းမှုကို ထင်စွာ မပြုမူ၍ သိက္ခာ မချဘဲ မေထုန်အကျင့်ကို မှီဝဲ၏၊ ဤသည်ကား ထိုရဟန်း၏ ထိုးပစ် ပုတ်ခတ်ခြင်းပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုသူရဲကောင်းသည် မြူမှုန့်ထုကို (မြင်ရသော်လည်း) ကြံ့ကြံ့ ခံနိုင်သေး၏၊ အလံဖျားကို (မြင်ရသော်လည်း) ကြံ့ကြံ့ ခံနိုင်သေး၏၊ ကျယ်လောင် မြောက်မြားသော အသံကို (ကြားရသော်လည်း) ကြံ့ကြံ့ ခံနိုင်သေး၏၊ သို့သော်လည်း ထိုးပစ် ပုတ်ခတ်သော်ကား ပင်ပန်း ပျက်စီး သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုသူရဲကောင်းနှင့် တူ၏ ဟူ၍ ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းသည် ဤသို့ သဘောရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ရဟန်းတို့၌ ထင်ရှားရှိသော စတုတ္ထသူရဲကောင်းနှင့် တူသော ရဟန်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် မြူမှုန့်ထုကို (မြင်ရသော်လည်း) ကြံ့ကြံ့ ခံနိုင်၏၊ အလံဖျားကို (မြင်ရသော်လည်း) ကြံ့ကြံ့ခံနိုင်၏၊ ကျယ်လောင် မြောက်မြားသော အသံကို (ကြားရသော်လည်း) ကြံ့ကြံ့ခံနိုင်၏၊ ထိုးပစ် ပုတ်ခတ်ခြင်းကိုလည်း ကြံ့ကြံ့ခံနိုင်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုစစ်မြေပြင်ကို အောင်မြင်လျက် အောင်အပ်ပြီးသော စစ်မြေပြင်ရှိသည် ဖြစ်၍ ထိုစစ်မြေပြင်ဦးကိုပင်လျှင် စိုးအုပ်၍ နေ၏။

ထိုရဟန်း၏ အောင်အပ်ပြီးသော စစ်မြေပြင် ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ တောသို့ဖြစ်စေ သစ်ပင်ရင်းသို့ဖြစ်စေ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ဖြစ်စေ ကပ်ရောက်နေသော ရဟန်းသို့ မာတုဂါမသည် ချဉ်းကပ်လာပြီးလျှင် အနီး၌ ကပ်၍ ထိုင်၏၊ အနီး၌ ကပ်၍ အိပ်၏၊ ဖိစီး လွှမ်းမိုး၏၊ ထိုရဟန်းသည် မာတုဂါမက အနီး၌ ကပ်၍ ထိုင်နေသည် ရှိသော် အနီး၌ ကပ်၍ အိပ်နေသည်ရှိသော် ဖိစီးလွှမ်းမိုးသည်ရှိသော် ဖြေ၍ လွတ်စေလျက် အလိုရှိရာ အရပ်သို့ ဖဲသွား၏။ ထိုရဟန်းသည် တောသစ်ပင်ရင်း တောင်ချောက် တောင်ခေါင်း သင်္ချိုင်း တောအုပ်လွင်ပြင် ကောက်ရိုးပုံ ဟူသော ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်း (အိပ်ရာနေရာ) ကို မှီဝဲ၏၊ ထိုရဟန်းသည် တောသို့ ကပ်၍ လည်းကောင်း၊ သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်၍ လည်းကောင်း၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ကပ်၍ လည်းကောင်း ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေပြီးလျှင် ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာထား၍ (ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့) ရှေးရှု သတိကို ဖြစ်စေလျက် ထိုင်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး ဟူသော လောက၌ မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ'ကို ပယ်၍ မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' ကင်းသော စိတ်ဖြင့် နေ၏၊ မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏၊ ပျက်စီးစေလိုသော ဒေါသကို ပယ်၍ မပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားလျက် နေ၏၊ ပျက်စီးစေလိုသော 'ဒေါသ' မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏၊ လေးလံ

ထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ'ကို ပယ်၍ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ'မှ ကင်းသည်ဖြစ်၍ အောက်မေ့ဆင်ခြင်လျက် အလင်းရောင်ကို မှတ်ခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ' မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း 'ဥဒ္ဓစ္စ' နောင်တ တစ်ဖန်ပူပန်ခြင်း 'ကုက္ကုစ္စ' ကို ပယ်၍ မိမိသန္တာန်၌ ငြိမ်းအေးသော စိတ်ရှိ သည်ဖြစ်၍ မပျံ့လွင့်သည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း 'ဥဒ္ဓစ္စ' နောင်တ တစ်ဖန်ပူပန်ရခြင်း 'ကုက္ကုစ္စ'မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏၊ ယုံမှားခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ကို ပယ်၍ ယုံမှားခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ကို လွန်မြောက်သည် ဖြစ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့၌ သို့လော သို့လော မရှိသည် ဖြစ်၍နေ၏၊ ယုံမှားခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ပညာ၏ အားနည်းခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော ဤအပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' တရားငါးပါးတို့ကို ပယ်စွန့်၍ ကာမဂုဏ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင်။ပ။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် အာသဝေါတရားတို့ကို ကုန်စေတတ်သော 'အာသဝက္ခယ' ဉာဏ်အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထိုရဟန်းသည် "ဤကား ဆင်းရဲ" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ "ဤကား ဆင်းရဲ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ "ဤသည်တို့ကား အာသဝေါတရားတို့" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ "ဤကား အာသဝေါတရားတို့ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ "ဤကား အာသဝေါတရားတို့ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ "ဤကား အာသဝေါတရားတို့ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။

ဤသို့သိသော ဤသို့မြင်သော ထို(ရဟန်း)၏ စိတ်သည် ကာမာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏၊ ဘဝါသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏၊ အဝိဇ္ဇာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏၊ လွတ်မြောက်ပြီး လတ်သော် "လွတ်မြောက်လေပြီ" ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်)ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ" ဟု သိ၏၊ ဤသည်ကား ထိုရဟန်း၏ အောင်အပ်ပြီး သော စစ်မြေပြင်ပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုသူရဲကောင်းသည် မြူမှုန့်ထုကို (မြင်ရသော်လည်း) ကြံ့ကြံ့ခံနိုင်၏၊ အလံဖျားကို (မြင်ရသော်လည်း) ကြံ့ကြံ့ခံနိုင်၏၊ ကျယ်လောင် မြောက်မြားသော အသံတို့ကို (ကြားရသော်လည်း) ကြံ့ကြံ့ ခံနိုင်၏။ ထိုးပစ် ပုတ်ခတ်ခြင်းကိုလည်း ကြံ့ကြံ့ ခံနိုင်သေး၏၊ ထိုသူရဲကောင်းသည် ထိုစစ်မြေပြင အရပ်ကို အောင်မြင်လျက် အောင်အပ်ပြီးသော စစ်မြေပြင်ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုစစ်မြေဦး၌ပင်လျှင် စိုးအုပ်၍ နေသကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုသူရဲကောင်းနှင့် တူ၏ ဟူ၍ ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းသည် ဤသို့ သဘောရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ရဟန်းတို့၌ ထင်ရှားရှိသော ပဉ္စမသူရဲကောင်းနှင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။

ရဟန်းတို့ သူရဲကောင်းနှင့် တူကုန်သော ဤပုဂ္ဂိုလ်ငါးမျိုးတို့သည် ရဟန်းတို့၌ ထင်ရှား ရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - ယောဓာဇီဝဝဂ် ===

၆ - ဒုတိယယောဓာဇီဝသုတ်

၇၆။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤသူရဲကောင်းငါးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူရဲကောင်းသည် သန်လျက်နှင့်ကာကို စွဲကိုင်လျက် လေးနှင့်မြား ကျည်တောက်ကို လွယ်ပြီးလျှင် (နှစ်ဖက်စစ်သည်တို့) ယှဉ်ပြိုင်တိုက်ခိုက်ရာ စစ်မြေပြင်သို့ သက်ဆင်းလေ၏၊ ထိုသူရဲကောင်းသည် ထိုစစ်မြေပြင်၌ အားထုတ်၏၊ လုံ့လပြု၏၊ အားထုတ် လုံ့လပြုသော ထိုသူရဲကောင်းကို တစ်ဖက်စစ်သည်တို့သည် သတ်ဖြတ်ကုန်၏၊ သေဆုံးခြင်းသို့ ရောက်စေကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူရဲကောင်းသည် ဤသို့ သဘောရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား လောက၌ ထင်ရှားရှိသော ပဌမသူရဲကောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော သူရဲကောင်းသည် သန်လျက်နှင့်ကာကို စွဲကိုင်လျက် လေးနှင့်မြား ကျည်တောက်ကို လွယ်ပြီးလျှင် (နှစ်ဖက်စစ်သည်တို့) ယှဉ်ပြိုင် တိုက်ခိုက်ရာ စစ်မြေပြင်သို့ သက်ဆင်းလေ၏၊ ထိုသူရဲကောင်းသည် ထိုစစ်မြေပြင်၌ အားထုတ်၏၊ လုံ့လပြု၏၊ အားထုတ် လုံ့လပြုသော ထိုသူရဲကောင်းကို တစ်ဖက်စစ်သည်တို့သည် ထိုးပစ်ကုန်၏၊ ထိုသူရဲကောင်းကို (ကျန်အဖော်စစ်သည်တို့သည် စစ်မြေပြင်မှ မိမိတို့ စစ်တပ်ရှိရာသို့) ယူဆောင် သွားကုန်၏၊ ယူဆောင်ခဲ့ပြီးလျှင် အဆွေအမျိုးတို့ထံ ပို့ဆောင်ကြကုန်၏၊ အဆွေအမျိုးတို့ ယူဆောင် အပ်သည် ရှိသော် ထိုသူရဲကောင်းသည် ဆွေမျိုးတို့အိမ် မရောက်မီပင် လမ်းခရီးအကြား၌ သေဆုံး၏၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူရဲကောင်းသည် ဤသို့ သဘောရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား လောက၌ ထင်ရှားရှိသော ဒုတိယသူရဲကောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော သူရဲကောင်းသည် သန်လျက်နှင့်ကာကို စွဲကိုင်လျက် လေးနှင့်မြား ကျည်တောက်ကို လွယ်ပြီးလျှင် (နှစ်ဖက်စစ်သည်တို့) ယှဉ်ပြိုင် တိုက်ခိုက်ရာ စစ်မြေပြင်သို့ သက်ဆင်းလေ၏၊ ထိုသူရဲကောင်းသည် ထိုစစ်မြေပြင်၌ အားထုတ်၏၊ လုံ့လပြု၏၊ အားထုတ် လုံ့လပြုသော ထိုသူရဲကောင်းကို တစ်ဖက်စစ်သည်တို့သည် ထိုးပစ်ကုန်၏၊ ထိုသူရဲကောင်းကို (ကျန်အဖော်စစ်သည်တို့သည် စစ်မြေပြင်မှ မိမိတို့ စစ်တပ်ရှိရာသို့) ယူဆောင်သွားကုန်၏၊ ယူဆောင်ခဲ့ပြီးလျှင် အဆွေအမျိုးတို့ထံ ပို့ဆောင်ကြကုန်၏၊ ထိုသူရဲကောင်းကို အဆွေအမျိုးတို့သည် လုပ်ကျွေးကုန်၏၊ စောင့်ရှောက်ကုန်၏၊ ထိုသူရဲကောင်းသည် အဆွေအမျိုးတို့ လုပ်ကျွေး ပြုစု စောင့်ရှောက်စဉ် ထိုဒဏ်ရာ (အနာ) ဖြင့်ပင်လျှင် သေဆုံး၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူရဲကောင်းသည် ဤသို့သဘောရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား လောက၌ ထင်ရှားရှိသော တတိယသူရဲကောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော သူရဲကောင်းသည် သန်လျက်နှင့်ကာကို စွဲကိုင်လျက် လေးနှင့်မြား ကျည်တောက်ကို လွယ်ပြီးလျှင် (နှစ်ဖက်စစ်သည်တို့) ယှဉ်ပြိုင် တိုက်ခိုက်ရာ စစ်မြေပြင်သို့ သက်ဆင်းလေ၏၊ ထိုသူရဲကောင်းသည် ထိုစစ်မြေပြင်၌ အားထုတ်၏၊ လုံ့လပြု၏၊ အားထုတ် လုံ့လပြုသော ထိုသူရဲကောင်းကို တစ်ဖက်စစ်သည်တို့သည် ထိုးပစ်ကုန်၏၊ ထိုသူရဲကောင်းကို (ကျန်အဖော်စစ်သည်တို့သည် စစ်မြေပြင်မှ မိမိတို့ စစ်တပ်ရှိရာသို့) ယူဆောင်သွားကုန်၏၊ ယူဆောင်ခဲ့ပြီးလျှင် အဆွေအမျိုးတို့ထံ ပို့ဆောင်ကြကုန်၏၊ ထိုသူရဲကောင်းကို အဆွေအမျိုးတို့သည် လုပ်ကျွေးကုန်၏၊ စောင့်ရှောက်ကုန်၏၊ ထိုသူရဲကောင်းသည် အဆွေအမျိုးတို့ လုပ်ကျွေးပြုစု စောင့်ရှောက်အပ်သည် ရှိသော် ထိုဒဏ်ရာ (အနာ) မှ ထမြောက် ကျန်းမာလာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော

သူရဲကောင်းသည် ဤသို့ သဘောရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား လောက၌ ထင်ရှားရှိသော စတုတ္ထသူရဲကောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော သူရဲကောင်းသည် သန်လျက်နှင့်ကာကို စွဲကိုင်လျက် လေးနှင့်မြားကျည်တောက်ကို လွယ်ပြီးလျှင် (နှစ်ဖက်စစ်သည်တို့) ယှဉ်ပြိုင် တိုက်ခိုက်ရာ စစ်မြေပြင်သို့ သက်ဆင်းလေ၏၊ ထိုသူရဲကောင်းသည် ထိုစစ်မြေပြင်ကို အောင်နိုင်၍ အောင်အပ်ပြီးသော စစ်မြေပြင် ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုစစ်မြေဦးကိုပင်လျှင် စိုးအုပ်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူရဲကောင်းသည် ဤသို့ သဘော ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား လောက၌ ထင်ရှားရှိသော ပဉ္စမသူရဲကောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသူရဲကောင်းငါးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် သူရဲကောင်းတို့နှင့် တူသော ဤပုဂ္ဂိုလ်ငါးမျိုးတို့သည် ရဟန်းတို့၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နှင့် ဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တစ်ခုခုသော ရွာကိုဖြစ်စေ နိဂုံးကိုဖြစ်စေ အမှီပြု၍ နေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူလျက် ထိုရွာသို့ လည်းကောင်း၊ နိဂုံးသို့ လည်းကောင်း ကိုယ်ကို မစောင့်စည်း နှုတ်ကို မစောင့်စည်း စိတ်ကို မစောင့်စည်းမူ၍ သာလျှင် သတိမထင်ဘဲ ဣန္ဒြေတို့ကို မပိတ်ဆို့မူ၍ ဆွမ်းခံဝင်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုဆွမ်းခံရာ၌ မလုံမခြုံ ဝတ်ဆင်သော မာတုဂါမကို မြင်၏၊ မလုံမခြုံ ဝတ်ဆင်သော မာတုဂါမကို မြင်သောကြောင့် စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' သည် ထိုရဟန်း၏ စိတ်ကို ဖျက်ဆီး၏၊ ထိုရဟန်းသည် စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' ဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သိက္ခာ အားနည်းမှုကို ထင်စွာ မပြုမူ၍ သိက္ခာမချဘဲ မေထုန်အကျင့်ကို မှီဝဲ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုသူရဲကောင်းသည် သန်လျက်နှင့် ကာကို စွဲကိုင်လျက် လေးနှင့် မြားကျည်တောက်ကို လွယ်ပြီးလျှင် (နှစ်ဖက်စစ်သည်တို့) ယှဉ်ပြိုင် တိုက်ခိုက်ရာ စစ်မြေပြင်သို့ သက်ဆင်းလေ၏၊ ထိုသူရဲကောင်းသည် ထိုစစ်မြေပြင်၌ အားထုတ်၏၊ လုံ့လပြု၏၊ အားထုတ် လုံ့လပြုသော ထိုသူရဲကောင်းကို တစ်ဖက်စစ်သည်တို့က သတ်ဖြတ်ကုန် သကဲ့သို့ သေဆုံးခြင်းသို့ ရောက်စေကုန် သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုသူရဲကောင်းနှင့် တူ၏ ဟူ၍ ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤသို့သဘောရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန်းတို့၌ ထင်ရှားရှိသော ပဌမသူရဲကောင်းနှင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက် တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် တစ်ခုခုသော ရွာကိုဖြစ်စေ နိဂုံးကိုဖြစ်စေ အမှီပြု၍ နေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူလျက် ထိုရွာသို့ လည်းကောင်း၊ နိဂုံးသို့ လည်းကောင်း ကိုယ်ကို မစောင့်စည်း နှုတ်ကို မစောင့်စည်း စိတ်ကို မစောင့်စည်းမူ၍ သတိမထင်ဘဲ ဣန္ဒြေတို့ကို မပိတ်ဆို့မူ၍ ဆွမ်းခံဝင်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုဆွမ်းခံရာ၌ မလုံမခြုံ ဝတ်ဆင့်သော မာတုဂါမကို မြင်၏၊ မလုံမခြုံ ဝတ်ဆင်သော မာတုဂါမကို မြင်သောကြောင့် စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ'သည် ထိုရဟန်း၏ စိတ်ကို ဖျက်ဆီး၏၊ ထိုရဟန်းသည် စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' ဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်ဖြင့် ကိုယ်၌ ပူလောင်၏၊ စိတ်၌ ပူလောင်၏၊ ထိုရဟန်းအား ဤသို့ အကြံဖြစ်၏ -

"အကယ်၍ ငါသည် ကျောင်းသို့ ပြန်သွားပြီးလျှင် ရဟန်းတို့အား 'ငါ့သျှင်တို့ အကျွန်ုပ်သည် စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' ထကြွ သောင်းကျန်းခံရပါ၏၊ စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' နှိပ်စက်ခံရပါ၏၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး ဆောက်တည်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်တော့ပါ၊ သိက္ခာ အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကို ထင်စွာပြု၍ သိက္ခာချလျက် လူထွက်ပါအံ့" ဟု လျှောက်ရမူ ကောင်းလေရာ၏ ဟု (အကြံဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည်

ကျောင်းသို့ ပြန်သွားသည်ရှိသော် ကျောင်းတွင်းသို့ မရောက်ဘဲ ခရီးအကြား၌ပင် သိက္ခာ အားနည်းသည့် အဖြစ်ကို ထင်စွာပြု၍ သိက္ခာချလျက် လူထွက်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုသူရဲကောင်းသည် သန်လျက်နှင့် ကာကို စွဲကိုင်လျက် လေးနှင့်မြား ကျည်တောက်ကို လွယ်ပြီးလျှင် (နှစ်ဖက်စစ်သည်တို့) ယှဉ်ပြိုင် တိုက်ခိုက်ရာ စစ်မြေပြင်သို့ သက်ဆင်းလေ၏၊ ထိုသူရဲကောင်းသည် စစ်မြေပြင်၌ အားထုတ်၏၊ လုံ့လပြု၏၊ အားထုတ် လုံ့လပြုသော ထိုစစ်သူရဲကောင်းကို တစ်ဖက် စစ်သည်တို့သည် ထိုးပစ်ကုန်၏၊ ထိုသူရဲကောင်းကို (ကျန်အဖော်စစ်သည်တို့သည် စစ်မြေပြင်မှမိမိတို့ စစ်တပ်ရှိရာသို့) ယူဆောင် သွားကုန်၏၊ ယူဆောင်ခဲ့ပြီးလျှင် အဆွေအမျိုးတို့ထံ ပို့ဆောင်ကုန်၏၊ အဆွေအမျိုးတို့ ယူဆောင်အပ်သည် ရှိသော် ထိုသူရဲကောင်းသည် ဆွေမျိုးတို့အိမ် မရောက်မီပင် လမ်းခရီးအကြား၌ သေဆုံးလေ သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုသူရဲကောင်းနှင့် တူ၏ ဟူ၍ ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤသို့ သဘောရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန်းတို့၌ ထင်ရှားရှိသော ဒုတိယသူရဲကောင်းနှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် တစ်ခုခုသော ရွာကိုဖြစ်စေ နိဂုံးကိုဖြစ်စေ အမှီပြု၍ နေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူလျက် ထိုရွာသို့ လည်းကောင်း၊ နိဂုံးသို့ လည်းကောင်း ကိုယ်ကို မစောင့်စည်း နှုတ်ကို မစောင့်စည်း စိတ်ကို မစောင့်စည်းမူ၍ သတိမထင်ဘဲ ဣန္ဒြေတို့ကို မပိတ်ဆို့မူ၍ ဆွမ်းခံဝင်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုဆွမ်းခံရာ၌ မလုံမခြုံ ဝတ်ဆင်သော မာတုဂါမကို မြင်၏၊ မလုံမခြုံ ဝတ်ဆင်သော မာတုဂါမကို မြင်သောကြောင့် စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' သည် ထိုရဟန်း၏ စိတ်ကို ဖျက်ဆီး၏၊ ထိုရဟန်းသည် စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' ဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်ဖြင့် ကိုယ်၌ ပူလောင်၏၊ စိတ်၌ ပူလောင်၏၊ ထိုရဟန်းအား ဤသို့ အကြံဖြစ်၏-

"အကယ်၍ ငါသည် ကျောင်းသို့ ပြန်သွားပြီးလျှင် ရဟန်းတို့အား 'ငါ့သျှင်တို့ အကျွန်ုပ်သည် စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' ထကြွ သောင်းကျန်းခံရပါ၏၊ စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' နှိပ်စက်ခံရပါ၏၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံး ဆောက်တည်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်တော့ပါ၊ သိက္ခာပုဒ်၌ အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကို ထင်စွာပြု၍ သိက္ခာချလျက် လူထွက်ပါအံ့" ဟု လျှောက်ရမူ ကောင်းလေရာ၏ ဟု (အကြံဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် ကျောင်းသို့ ပြန်သွား၍ ရဟန်းတို့အား - "ငါ့သျှင်တို့ အကျွန်ုပ်သည် စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' ထကြွ သောင်းကျန်း ခံရပါ၏၊ စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' နှိပ်စက်ခံရပါ၏၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး ဆောက်တည်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်တော့ပါ၊ သိက္ခာ အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကို ထင်စွာပြု၍ သိက္ခာချလျက် လူထွက်ပါတော့အံ့" ဟု လျှောက်၏။

ထိုရဟန်းကို သီတင်းသုံးဖော်ရဟန်းတို့သည် သွန်သင်ကုန်၏၊ ဆုံးမကုန်၏-

"ငါ့သျှင် ကာမဂုဏ်တို့သည် သာယာဖွယ် နည်းကုန်၏၊ ဆင်းရဲများကုန်၏၊ ပင်ပန်းမှု များကုန်၏၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ် များလှ၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ကာမဂုဏ်တို့သည် အသားမကပ်သော အရိုးနှင့် တူကုန်၏၊ ဆင်းရဲများကုန်၏၊ ပင်ပန်းမှု များကုန်၏၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ် များလှ၏ ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ကာမဂုဏ်တို့သည် သားတစ်နှင့် တူကုန်၏၊ ဆင်းရဲများကုန်၏၊ ပင်ပန်းမှု များကုန်၏၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ် များလှ၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ကာမဂုဏ်တို့သည် မြက်မီးရှူးနှင့် တူကုန်၏၊ ဆင်းရဲများကုန်၏၊ ပင်ပန်းမှု များကုန်၏၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်များလှ၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏၊

ကာမဂုဏ်တို့သည် မီးကျီးတွင်းနှင့် တူကုန်၏၊ ဆင်းရဲများကုန်၏၊ ပင်ပန်းမှု များကုန်၏၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်များလှ၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏၊

ကာမဂုဏ်တို့သည် အိပ်မက်နှင့် တူကုန်၏၊ ဆင်းရဲများကုန်၏၊ ပင်ပန်းမှု များကုန်၏၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်များလှ၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏၊

ကာမဂုဏ်တို့သည် အငှါးပစ္စည်းနှင့် တူကုန်၏၊ ဆင်းရဲများကုန်၏၊ ပင်ပန်းမှု များကုန်၏၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်များလှ၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏၊

ကာမဂုဏ်တို့သည် အသီးရှိသော အပင်နှင့် တူကုန်၏၊ ဆင်းရဲများကုန်၏၊ ပင်ပန်းမှု များကုန်၏၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်များလှ၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏၊

ကာမဂုဏ်တို့သည် စဉ်းတီတုံးနှင့် တူကုန်၏၊ ဆင်းရဲများကုန်၏၊ ပင်ပန်းမှု များကုန်၏၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်များလှ၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏၊

ကာမဂုဏ်တို့သည် လှံတံကျင်နှင့် တူကုန်၏၊ ဆင်းရဲများကုန်၏၊ ပင်ပန်းမှု များကုန်၏၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်များလှ၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏၊

ကာမဂုဏ်တို့သည် မြွေဦးခေါင်းနှင့် တူကုန်၏၊ ဆင်းရဲများကုန်၏၊ ပင်ပန်းမှု များကုန်၏၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်များလှ၏ ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူ၏၊

အသျှင်သည် မြတ်သောအကျင့် 'သာသနာ' ၌ မွေ့လျော်ပါလော့၊ အသျှင်သည် သိက္ခာ အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကို ထင်စွာပြု၍ သိက္ခာချလျက် လူမထွက်ပါလင့်" ဟု (သွန်သင်ကုန်၏၊ ဆုံးမကုန်၏)။

ထိုရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့က ဤသို့ သွန်သင်အပ်သည် ရှိသော် ဤသို့ ဆုံးမ အပ်သည်ရှိသော် ဤသို့ ပြန်ပြော၏-

"ငါ့သျှင်တို့ ကာမဂုဏ်တို့သည် သာယာဖွယ် နည်းကုန်၏၊ ဆင်းရဲများကုန်၏၊ ပင်ပန်းမှု များကုန်၏၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်များလှ၏ ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားပါ၏၊ သို့ပင်ဟောထားသော်လည်း အကျွန်ုပ်သည် မြတ်သော အကျင့်ကို ဆောက်တည် ကျင့်သုံးခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်တော့ပါ၊ သိက္ခာ အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကို ထင်စွာပြု၍ သိက္ခာချလျက် လူထွက်ပါတော့အံ့" ဟု (ပြန်ပြော၏)။

ထိုရဟန်းသည် သိက္ခာ အားနည်းခြင်းကို ထင်စွာပြု၍ သိက္ခာချလျက် လူထွက်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုသူရဲကောင်းသည် သန်လျက်နှင့် ကာကို စွဲကိုင်လျက် လေးနှင့် မြား ကျည်တောက်ကို လွယ်ပြီးလျှင် (နှစ်ဖက်စစ်သည်တို့) ယှဉ်ပြိုင် တိုက်ခိုက်ရာ စစ်မြေပြင်သို့ သက်ဆင်းလေ၏၊ ထိုသူရဲကောင်းသည် ထိုစစ်မြေပြင်၌ အားထုတ်၏၊ လုံ့လပြု၏၊ အားထုတ် လုံ့လပြုသော ထိုသူရဲကောင်းကို တစ်ဖက် စစ်သည်တို့သည် ထိုးပစ်ကုန်၏၊ ထိုသူရဲကောင်းကို (ကျန်အဖော်စစ်သည်တို့သည် စစ်မြေပြင်မှ မိမိတို့ စစ်တပ်ရှိရာသို့) ယူဆောင် သွားကုန်၏၊ ယူဆောင်ခဲ့ပြီးလျှင် အဆွေအမျိုးတို့ထံ ပို့ဆောင်ကြကုန်၏၊ ထိုသူရဲကောင်းကို အဆွေအမျိုးတို့သည် လုပ်ကျွေးကုန်၏၊စောင့်ရှောက်ကုန်၏၊ ထိုသူရဲကောင်းသည် အဆွေအမျိုးတို့ လုပ်ကျွေးပြုစု စောင့်ရှောက်စဉ် ထိုဒဏ်ရာ (အနာ)ဖြင့်ပင်လျှင် သေဆုံး၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုသူရဲကောင်းနှင့်တူ၏ ဟူ၍ ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤသို့သဘောရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန်းတို့၌ ထင်ရှားရှိသော တတိယ သူရဲကောင်းနှင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် တစ်ခုခုသော ရွာကိုဖြစ်စေ နိဂုံးကိုဖြစ်စေ အမှီပြု၍ နေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူဆောင်လျက် ထိုရွာသို့ ဖြစ်စေ နိဂုံးသို့ ဖြစ်စေ ကိုယ်ကို မစောင့်စည်း နှုတ်ကို မစောင့်စည်း စိတ်ကို မစောင့်စည်းမူ၍ သတိ

မထင်ဘဲ က္ကန္ဒြေတို့ကို မပိတ်မဆို့မူ၍ ဆွမ်းခံဝင်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုဆွမ်းခံရာ၌ မလုံမခြုံ ဝတ်ဆင်သော မာတုဂါမကို မြင်၏၊ မလုံမခြုံ ဝတ်ဆင်သော မာတုဂါမကို မြင်သောကြောင့် စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' သည် ထိုရဟန်း၏ စိတ်ကို ဖျက်ဆီး၏၊ ထိုရဟန်းသည် စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' ဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်ဖြင့် ကိုယ်၌ ပူလောင်၏၊ စိတ်၌ ပူလောင်၏၊ ထိုရဟန်းအား ဤသို့ အကြံဖြစ်၏ -

"အကယ်၍ ငါသည် ကျောင်းသို့ ပြန်သွားပြီးလျှင် ရဟန်းတို့အား 'ငါ့သျှင်တို့ အကျွန်ုပ်သည် စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' ထကြွ သောင်းကျန်းခံရပါ၏၊ စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' နှိပ်စက်ခံရပါ၏၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး ဆောက်တည်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်တော့ပါ၊ သိက္ခာ အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကို ထင်စွာပြု၍ သိက္ခာချလျက် လူထွက်ပါအံ့' ဟု လျှောက်ရမူ ကောင်းလေရာ၏" ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ထိုရဟန်းသည် ကျောင်းသို့ ပြန်သွား၍ ရဟန်းတို့အား -

"ငါ့သျှင်တို့ အကျွန်ုပ်သည် စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' ထကြွ သောင်းကျန်းခံရပါ၏၊ စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' နှိပ်စက်ခံရပါ၏၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး ဆောက်တည်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်တော့ပါ၊ သိက္ခာ အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကို ထင်စွာပြု၍ သိက္ခာချလျက် လူထွက်ပါတော့အံ့" ဟု လျှောက်၏။

ထိုရဟန်းကို သီတင်း သုံးဖော်ရဟန်းတို့သည် သွန်သင်ကုန်၏၊ ဆုံးမကုန်၏-

"ငါ့သျှင် ကာမဂုဏ်တို့သည် သာယာဖွယ် နည်းကုန်၏၊ ဆင်းရဲများကုန်၏၊ ပင်ပန်းမှု များကုန်၏၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ် များလှ၏ ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏၊ ကာမဂုဏ်တို့သည် အသား မကပ်သော အရိုးနှင့် တူကုန်၏၊ ဆင်းရဲများကုန်၏၊ ပင်ပန်းမှု များကုန်၏၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ် များလှ၏ ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏၊ ကာမဂုဏ်တို့သည် သားတစ်နှင့် တူကုန်၏။ပ။ ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏၊ ကာမဂုဏ်တို့သည် မြက်မီးရှူးနှင့် တူကုန်၏ ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏၊ ကာမဂုဏ်တို့သည် မီးကျီးတွင်းနှင့် တူကုန်၏ ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏၊ ကာမဂုဏ်တို့သည် အိပ်မက်နှင့် တူကုန်၏ ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏၊ ကာမဂုဏ်တို့သည် အငှါးပစ္စည်းနှင့် တူကုန်၏ ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏၊ ကာမဂုဏ်တို့သည် အသီးရှိသော အပင်နှင့် တူကုန်၏ ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏၊ ကာမဂုဏ်တို့သည် စဉ်းတီတုံးနှင့် တူကုန်၏ ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏၊ ကာမဂုဏ်တို့သည် လှံတံကျင်နှင့် တူကုန်၏ ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏၊ ကာမဂုဏ်တို့သည် မြွေဦးခေါင်းနှင့် တူကုန်၏၊ ဆင်းရဲ များကုန်၏၊ ပင်ပန်းမှု များကုန်၏၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ် များလှ၏ ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏၊ ငါ့သျှင်သည် မြတ်သော အကျင့် 'သာသနာ'၌ မွေ့လျော်ပါလော့၊ ငါ့သျှင်သည် သိက္ခာ အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကို ထင်စွာပြု၍ သိက္ခာချလျက် လူမထွက်ပါလင့်" ဟု (သွန်သင်ကုန်၏၊ ဆုံးမကုန်၏)။

ထိုရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်ရဟန်းတို့က ဤသို့ သွန်သင်အပ်သည် ရှိသော် ဤသို့ ဆုံးမအပ်သည် ရှိသော် ဤသို့ ပြန်ပြော၏-

"ငါ့သျှင်တို့ အားထုတ်ပါအံ့၊ လုံ့လပြုပါတော့အံ့၊ (မြတ်သောအကျင့်၌) မွေ့လျော်ပါတော့အံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ယခုအခါ၌ အကျွန်ုပ်သည် သိက္ခာပုဒ်၌ အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကို ထင်စွာပြု၍ သိက္ခာချလျက် လူမထွက်တော့ပါအံ့" ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုသူရဲကောင်းသည် သန်လျက်နှင့် ကာကို စွဲကိုင်လျက် လေးနှင့် မြား ကျည်တောက်ကို လွယ်ပြီးလျှင် (နှစ်ဖက်စစ်သည်တို့) ယှဉ်ပြိုင် တိုက်ခိုက်ရာ စစ်မြေပြင်သို့ သက်ဆင်းလေ၏၊ ထိုသူရဲကောင်းသည် ထိုစစ်မြေပြင်၌ အားထုတ်၏၊ လုံ့လပြု၏၊ အားထုတ် လုံ့လပြုသော ထိုစစ်သူရဲကောင်းကို တစ်ဖက်စစ်သည်တို့သည် ထိုးပစ်ကြကုန်၏၊ ထိုသူရဲကောင်းကို (ကျန်အဖော် စစ်သည်တို့သည် စစ်မြေပြင်မှ မိမိတို့ စစ်တပ်ရှိရာသို့) ယူဆောင်သွားကုန်၏၊ ယူဆောင်ခဲ့ ကုန်ပြီးလျှင် ဆွေမျိုးတို့ထံ ပို့ဆောင်ကုန်၏၊ ထိုသူရဲကောင်းကို အဆွေအမျိုးတို့သည် လုပ်ကျွေးကုန်၏၊ စောင့်ရှောက်ကုန်၏။

ထိုသူရဲကောင်းသည် အဆွေအမျိုးတို့က လုပ်ကျွေး စောင့်ရှောက် အပ်သည်ရှိသော် ထိုဒဏ်ရာ (အနာ) မှ ထမြောက် ကျန်းမာလာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုသူရဲကောင်းနှင့် တူ၏ ဟူ၍ ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤသို့ သဘောရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန်းတို့၌ ထင်ရှားရှိသော စတုတ္ထသူရဲကောင်းနှင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် တစ်ခုခုသော ရွာကိုဖြစ်စေ နိဂုံးကိုဖြစ်စေ အမှီပြု၍ နေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူလျက် ထိုရွာသို့ဖြစ်စေ နိဂုံးသို့ဖြစ်စေ ကိုယ်ကို စောင့်စည်း နှုတ်ကို စောင့်စည်း စိတ်ကို စောင့်စည်း၍ သတိ ထင်လျက် ဣန္ဒြေတို့ကို ပိတ်ဆို့၍ ဆွမ်းခံဝင်၏၊ ထိုရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်း 'ရူပါရုံ' ကို မြင်သော် (ယောကျ်ားမိန်းမစသော) သဏ္ဌာန် နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (လက်ခြေစသော အင်္ဂါ ပြုံးဟန် ရယ်ဟန်စသော အမူအရာ) အမှတ်လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ အကယ်၍ စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်စည်းဘဲနေလျှင် ယင်း (စက္ခုန္ဒြေကိုမစောင့်စည်းခြင်းဟူသော) အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါမနဿ' ဟူသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထို(မစောင့်စည်း) သူကို အစဉ်လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏၊ (ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည်) ထိုစက္ခုန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ စက္ခုန္ဒြေကို စောင့်ရှောက်၏၊ စက္ခုန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။

နားဖြင့် အသံ 'သဒ္ဒါရုံ' ကို ကြားသော်။

နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' ကို နမ်းသော်။

လျှာဖြင့် အရသာ 'ရသာရုံ' ကို လျက်သော်။

ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ' ကို ထိသော်။

စိတ်ဖြင့် သဘော 'ဓမ္မာရုံ' ကို သိသော် (ယောကျ်ားမိန်းမစသော) သဏ္ဌာန် နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (လက်ခြေစသော အင်္ဂါ ပြုံးဟန် ရယ်ဟန်စသော အမူအရာ) အမှတ်လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ အကယ်၍ မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းဘဲ နေလျှင် ယင်း(မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းခြင်း ဟူသော) အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါမနဿ' ဟူသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထို (မစောင့်စည်း) သူကို အစဉ်လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏၊ ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည် ထိုမနိန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ ထိုမနိန္ဒြေကို စောင့်ရှောက်၏၊ ထိုမနိန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရာမှ ပြန်ခဲ့၍ တောသစ်ပင်ရင်း တောင် ချောက် တောင်ခေါင်း သင်္ချိုင်း တောအုပ် လွင်ပြင် ကောက်ရိုးပုံ ဟူသော ဆိတ်ငြိမ်ရာကျောင်း (အိပ်ရာနေရာ) ကိုမှီဝဲ၏၊ ထိုရဟန်းသည် တောသို့ဖြစ်စေ သစ်ပင်ရင်းသို့ဖြစ်စေ ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်းသို့ဖြစ်စေ ကပ်ရောက်၍ ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေပြီးလျှင် ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာ ထား၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှု သတိကို ဖြစ်စေလျက် ထိုင်၏။

ထိုရဟန်းသည် (ဉပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးဟူသော) လောက၌ မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ'ကို ပယ်၍။ပ။ ထိုရဟန်းသည် စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ပညာကို အားနည်းအောင် ပြုတတ်ကုန်သော အပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' ငါးပါးတို့ကို ပယ်စွန့် ကာမဂုဏ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင်။ပ။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် အာသဝေါတရားတို့ကို ကုန်စေသော 'အာသဝက္ခယ' ဉာဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထိုရဟန်းသည် "ဤကား ဆင်းရဲ"ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ပ။ "ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ ဟု သိ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုသူရဲကောင်းသည် သန်လျက်နှင့် ကာကို စွဲကိုင်လျက် လေးနှင့်မြား ကျည်တောက်ကို လွယ်ပြီးလျှင် (နှစ်ဖက်စစ်သည်တို့) ယှဉ်ပြိုင် တိုက်ခိုက်ရာ စစ်မြေပြင်သို့ သက်ဆင်းလေ၏၊ ထိုသူရဲကောင်းသည် ထိုစစ်မြေပြင် အရပ်ကို အောင်မြင်လျက် အောင်မြင်ပြီးသော စစ်မြေပြင်ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုစစ်မြေဦးကိုပင် စိုးအုပ်လျက် နေသကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုသူရဲကောင်းနှင့် တူ၏ ဟူ၍ ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤသို့ သဘောရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန်းတို့၌ ထင်ရှားရှိသော ပဉ္စမသူရဲကောင်းနှင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသူရဲကောင်းငါးမျိုးတို့နှင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ်ငါးမျိုးတို့သည် ရဟန်းတို့၌ ထင်ရှား ရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - ယောဓာဇီဝဝဂ် ===

၇ - ပဌမ အနာဂတဘယသုတ်

၇၇။ ရဟန်းတို့ ဤအနာဂတ်ဘေး ငါးမျိုးတို့ကို ကောင်းစွာမြင်သော တောနေရဟန်းသည် မရောက်သေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)သို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)ကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် (နိဗ္ဗာန်) ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်သော လုံ့လဖြင့် (နိဗ္ဗာန်) သို့ စေလွှတ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေခြင်းငှါ သင့်လျော်သည်သာလျှင်တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ တောနေရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏-

"ယခုအခါ၌ ငါသည် တစ်ယောက်တည်း တော၌ နေ၏၊ တစ်ယောက်တည်း တော၌ နေသော ငါ့ကို မြွေမူလည်း ကိုက်ရာ၏၊ ကင်းမြီးကောက်မူလည်း ကိုက်ရာ၏၊ ကင်းခြေများမူလည်း ကိုက်ရာ၏။ ထိုမြွေကင်းတို့ ကိုက်ခြင်းကြောင့် ငါ့အား သေခြင်းသည် ဖြစ်ရာ၏၊ ထိုမြွေကင်းတို့၏ ကိုက်ခြင်းသည် ငါ့အား အန္တရာယ် ဖြစ်ရာ၏၊ ယခုအခါ၌ ငါသည် မရောက်သေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)သို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)ကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် (နိဗ္ဗာန်)ကို မျက်မှောက်ပြုရန် လုံ့လကို အားထုတ်တော့အံ့" ဟု (ဆင်ခြင်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤပဌမ အနာဂတ်ဘေးကို ကောင်းစွာ မြင်သော တောနေရဟန်းသည် မရောက်သေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်) သို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)ကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် (နိဗ္ဗာန်)ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်သော လုံ့လဖြင့် (နိဗ္ဗာန်) သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေခြင်းငှါ သင့်လျော်သည် သာလျှင်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား တောနေရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏-

"ယခုအခါ ငါသည် တစ်ယောက်တည်း တော၌ နေ၏၊ တစ်ယောက်တည်း တော၌ နေသော ငါသည် ချွတ်ချော်၍မူလည်း ကျရာ၏၊ စားပြီးသော အစားသည်မူလည်း ငါ့အား ဖောက်ပြန်ရာ၏၊ သည်းခြေမူလည်း ငါ့အား ပျက်ရာ၏၊ သလိပ်မူလည်း ငါ့အား ပျက်ရာ၏၊ လေသင်ဓုန်းသည်မူလည်း ငါ့အား ဖြတ်ရာ၏၊ ထို့ကြောင့် ငါ့အား သေဆုံးခြင်းသည် ဖြစ်ရာ၏၊ ထို(ချွတ်ချော်၍ ကျခြင်းစသည်) သည် ငါ့အား အန္တရာယ်ဖြစ်ရာ၏၊ ယခုအခါ၌ ငါသည် မရောက်သေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)သို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)ကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် (နိဗ္ဗာန်)ကို မျက်မှောက်ပြုရန် လုံ့လကို အားထုတ်တော့အံ့" ဟု (ဆင်ခြင်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤဒုတိယ အနာဂတ်ဘေးကို ကောင်းစွာ မြင်သော တောနေရဟန်းသည် မရောက်သေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်) သို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)ကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် (နိဗ္ဗာန်)ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်သော လုံ့လဖြင့် (နိဗ္ဗာန်)သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေခြင်းငှါ သင့်လျော်သည် သာလျှင်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား တောနေရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏-

"ယခုအခါ ငါသည် တစ်ယောက်တည်း တော၌ နေ၏၊ တစ်ယောက်တည်း တော၌ နေသော ငါသည် သားရဲတို့နှင့် တွေ့ကြုံရာ၏၊ ခြင်္သေ့နှင့်သော် လည်းကောင်း၊ ကျားနှင့်သော် လည်းကောင်း၊ သစ်နှင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဝံနှင့်သော် လည်းကောင်း၊ အောင်းနှင့်သော် လည်းကောင်း တွေ့ကြုံရာ၏၊ ထိုသားရဲ သတ္တဝါတို့သည် ငါ့အား သတ်ကုန်ရာ၏၊ ထို့ကြောင့် ငါသည် သေဆုံးခြင်း ဖြစ်ရာ၏၊ ထိုသားရဲ သတ္တဝါဘေးသည် ငါ့အား အန္တရာယ်ဖြစ်ရာ၏၊ ယခုအခါ၌ ငါသည် မရောက်သေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်) သို့ရောက်ရန် မရသေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)ကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် (နိဗ္ဗာန်)ကို မျက်မှောက်ပြုရန် လုံ့လကို အားထုတ်တော့အံ့" ဟု (ဆင်ခြင်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤတတိယအနာဂတ်ဘေးကို ကောင်းစွာ မြင်သော တောနေရဟန်းသည် မရောက်သေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)သို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်) ကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် (နိဗ္ဗာန်)ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်သော လုံ့လဖြင့် (နိဗ္ဗာန်)သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေခြင်းငှါ သင့်လျော်သည် သာလျှင်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား တောနေရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏-

"ယခုအခါ ငါသည် တစ်ယောက်တည်း တော၌ နေ၏၊ တစ်ယောက်တည်း တော၌ နေသော ငါသည် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ပြီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော မကျူးလွန်ရသေးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော လူဆိုးတို့နှင့် တွေ့ဆုံမိရာ၏။ ထိုလူဆိုးတို့သည် ငါ့ကို သတ်ကုန်ရာ၏၊ ထို့ကြောင့် ငါ့အား သေဆုံးခြင်း ဖြစ်ရာ၏၊ ထိုလူဆိုးဘေးသည် ငါ့အား အန္တရာယ်ဖြစ်ရာ၏၊ ယခုအခါ၌ ငါသည် မရောက်သေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)သို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်) ကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် (နိဗ္ဗာန်) ကို မျက်မှောက်ပြုရန် လုံ့လကို အားထုတ်တော့အံ့" ဟု (ဆင်ခြင်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤစတုတ္ထ အနာဂတ်ဘေးကို ကောင်းစွာ မြင်သော တောနေရဟန်းသည် မရောက်သေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)သို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)ကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် (နိဗ္ဗာန်)ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်သော လုံ့လဖြင့် (နိဗ္ဗာန်)သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေခြင်းငှါ သင့်လျော်သည် သာလျှင်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား တောနေရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏-

"ယခုအခါ ငါသည် တစ်ယောက်တည်း တော၌ နေ၏၊ ကြမ်းကြုတ်သော ဘီလူးတို့သည် တောအရပ်၌ ရှိကုန်၏၊ ထိုဘီလူးတို့သည် ငါ့ကို သတ်ကုန်ရာ၏၊ ထိုဘီလူး ဘေးကြောင့် ငါ့အား သေဆုံးခြင်း ဖြစ်ရာ၏၊ ထိုဘီလူးဘေးသည် ငါ့အား အန္တရာယ် ဖြစ်ရာ၏၊ ယခုအခါ၌ ငါသည် မရောက်သေးသည့်

(ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)သို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်) ကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် (နိဗ္ဗာန်)ကို မျက်မှောက်ပြုရန် လုံ့လကို အားထုတ်တော့အံ့” ဟု (ဆင်ခြင်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤပဉ္စမ အနာဂတ်ဘေးကို ကောင်းစွာ မြင်သော တောနေရဟန်းသည် မရောက်သေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)သို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်) ကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် (နိဗ္ဗာန်)ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်သော လုံ့လဖြင့် (နိဗ္ဗာန်)သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေခြင်းငှါ သင့်လျော်သည သာလျှင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - ယောဓာဇီဝဝဂ် ===

၈ - ဒုတိယ အနာဂတဘယသုတ်

၇၈။ ရဟန်းတို့ အနာဂတ်ဘေး ငါးမျိုးတို့ကို ကောင်းစွာ မြင်သော ရဟန်းသည် မရောက်သေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)သို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)ကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် (နိဗ္ဗာန်)ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်သော လုံ့လဖြင့်(နိဗ္ဗာန်)သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေခြင်းငှါ သင့်လျော်သည် သာလျှင်တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဤသို့ဆင်ခြင်၏-

“ယခုအခါ ငါသည်ကား ပျိုမျစ်နုနယ် ငယ်ရွယ်၍ မည်းနက်သော ဆံပင်ရှိသေး၏၊ ပဌမအရွယ်ဖြစ်သော ကောင်းသော အရွယ်နှင့် ပြည့်စုံသေး၏၊ ဤကိုယ်သို့ အိုခြင်း ‘ဇရာ’ ထိရောက်သော အခါသည် ဖြစ်လာလိမ့်ဦးမည်၊ အိုခြင်း ‘ဇရာ’ နှိပ်စက်သည်ဖြစ်၍ အိုသူသည် ဘုရားသျှင်တို့၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းရန် မလွယ်ကူ၊ အစွန်အဖျား ကျသော တောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲရန် မလွယ်ကူ၊ အလိုမရှိအပ် မနှစ်သက်အပ် မမြတ်နိုးအပ်သော ထိုအိုခြင်း သဘောတရားသည် ငါ့ထံသို့ မရောက်လာမီ ငါသည် မရောက်သေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)သို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)ကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် (နိဗ္ဗာန်)ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ယခုစောစောကပင် လုံ့လကို အားထုတ်တော့မည်၊ ငါသည် ယင်း (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်) တရားနှင့် ပြည့်စုံပါမူ အိုသော်လည်း ချမ်းသာစွာ နေရပေလိမ့်မည်” ဟု (ဆင်ခြင်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤပဌမ အနာဂတ်ဘေးကို ကောင်းစွာ မြင်သော ရဟန်းသည် မရောက်သေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်) သို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်) ကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် (နိဗ္ဗာန်) ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်သော လုံ့လဖြင့် (နိဗ္ဗာန်) သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေခြင်းငှါ သင့်လျော်သည် သာလျှင်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏-

“ယခုအခါ ငါသည် အနာကင်း၏၊ ရောဂါကင်း၏၊ မအေးလွန်း မပူလွန်း အလယ်အလတ်ဖြစ်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းရန် ခံ့သော၊ အစာကို အညီအမျှ ကြေကျက်စေတတ်သည့် ဝမ်းမီးနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ဤကိုယ်သို့ နာခြင်း 'ဗျာဓိ' ထိရောက်သော အခါသည် ဖြစ်လာလိမ့်ဦးမည်၊ နာခြင်း 'ဗျာဓိ' ချိပ်စက်သည် ဖြစ်၍ နာသူသည် ဘုရားသျှင်တို့၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းရန် မလွယ်ကူ၊ အစွန်အဖျား ကျသော တောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲရန် မလွယ်ကူ၊ အလိုမရှိအပ် မနှစ်သက်အပ် မမြတ်နိုးအပ်သော ထိုနာခြင်း သဘောသည် ငါ့ထံသို့ မရောက်လာမီ ငါသည် မရောက်သေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)သို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)ကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် (နိဗ္ဗာန်)ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ယခု စောစောကပင် လုံ့လကို အားထုတ်တော့မည်၊ ငါသည် ယင်း (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)တရားနှင့် ပြည့်စုံပါမူ နာသော်လည်း ချမ်းသာစွာ နေရပေလိမ့်မည်" ဟု (ဆင်ခြင်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤဒုတိယ အနာဂတ်ဘေးကို ကောင်းစွာ မြင်သော ရဟန်းသည် မရောက်သေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)သို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)ကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် (နိဗ္ဗာန်)ကို မျက်မှောက် ပြုရန် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်သော လုံ့လဖြင့် (နိဗ္ဗာန်)သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေခြင်းငှါ သင့်လျော်သည် သာလျှင်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏-

"ယခုအခါသည် ဝပြော၏၊ ကောက်စပါး ကောင်းမွန်၏၊ ဆွမ်းရလွယ်၏၊ သပိတ် လက်စွဲလျက် ဆွမ်းခံခြင်းဖြင့် မျှတရန် လွယ်ကူ၏၊ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါး ကောက်စပါး မကောင်း၍ ဆွမ်းရခဲသော သပိတ် လက်စွဲလျက် ဆွမ်းခံခြင်းဖြင့် မျှတရန် မလွယ်ကူသည့် အခါမျိုးသည် ဖြစ်လာလိမ့်ဦးမည်၊ ငတ်မွတ်ခေါင်း ပါးသော အခါ၌ကား လူတို့သည် ဝပြောရာသို့ ပြောင်းရွှေ့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်၏၊ ထိုအရပ်၌ အပေါင်း အဖော်တို့နှင့် နေရ၏၊ ရောပွမ်း၍ နေရ၏၊ အပေါင်းအဖော်တို့နှင့် နေရခြင်း ရောပွမ်း၍ နေရခြင်း ဖြစ်ခဲ့သော် ဘုရားသျှင်တို့၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းရန် မလွယ်ကူ၊ အစွန်အဖျား ကျသော တော ကျောင်းတို့ကို မှီဝဲရန် မလွယ်ကူ၊ အလိုမရှိအပ် မနှစ်သက်အပ် မမြတ်နိုးအပ်သော ထို(ငတ်မွတ် ခေါင်းပါးခြင်း) သဘောသည် ငါ့ထံသို့ မရောက်လာမီ ငါသည် မရောက်သေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)သို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)ကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် (နိဗ္ဗာန်)ကို မျက်မှောက် ပြုရန် ယခုစောစောကပင် လုံ့လကို အားထုတ်တော့မည်၊ ငါသည် ယင်း(ဈာန်မဂ်ဖိုလ်) တရားနှင့် ပြည့်စုံပါမူ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးသော အခါ၌လည်း ချမ်းသာစွာ နေရပေလိမ့်မည်" ဟု (ဆင်ခြင်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤတတိယ အနာဂတ်ဘေးကို ကောင်းစွာ မြင်သော ရဟန်းသည် မရောက်သေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)သို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)ကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် (နိဗ္ဗာန်)ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်သော လုံ့လဖြင့် (နိဗ္ဗာန်)သို့ စေလွှတ်အပ် သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေခြင်းငှါ သင့်လျော်သည် သာလျှင်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏-

"ယခုအခါ၌ လူတို့သည် ညီညွတ်ကုန်၏၊ ဝမ်းမြောက်ကြကုန်၏၊ ခိုက်ရန်ငြင်းခုံခြင်း မရှိကြကုန်ဘဲ နို့နှင့်ရေ ရောနှောသကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ အချင်းချင်း ချစ်ခင်သော မျက်စိတို့ဖြင့် ကြည့်၍ နေထိုင်ကုန်၏၊ တောပုန်းဓားပြတို့ ထကြွ သောင်းကျန်းသည်ဖြစ်၍ ဇနပုဒ်နေသူတို့သည် လှည်း ရထားယာဉ်တို့ကို တက်စီး ကုန်လျက် ပြေးလွှားကြရသည့် ဘေးရန်ဖြစ်သော အခါမျိုးသည် ဖြစ်လာလိမ့်ဦးမည်၊ ဘေးဖြစ် လာသည် ရှိသော် လူတို့သည် အေးချမ်းရာ အရပ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်၏၊ ထိုအရပ်၌ အပေါင်းအဖော်တို့နှင့် နေရ၏၊ ရောပွမ်း၍ နေရ၏၊ အပေါင်းအဖော်တို့နှင့် နေရခြင်း ရောပွမ်း၍ နေရခြင်း ဖြစ်ခဲ့သော် ဘုရားသျှင်တို့၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းရန် မလွယ်ကူ၊ အစွန်အဖျား ကျသော တောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲရန် မလွယ်ကူ၊ အလိုမရှိအပ် မနှစ်သက်အပ် မမြတ်နိုးအပ်သော ထို (မြို့ရွာသောင်းကျန်းမှု) သဘောတရားသည် ငါ့ထံသို့ မရောက်လာမီ ငါသည် မရောက်သေးသည့် (ဈာန် မဂ်ဖိုလ်) သို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)ကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် (နိဗ္ဗာန်) ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ယခုစောစောကပင် လုံ့လကို အားထုတ်တော့မည်၊ ငါသည် ယင်း (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)

တရားနှင့် ပြည့်စုံသည် ရှိသော် (သောင်းကျန်းမှု) ဘေး ဖြစ်ပေါ်လာသော်လည်း ချမ်းသာစွာ နေရပေလိမ့်မည်" ဟု (ဆင်ခြင်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤစတုတ္ထ အနာဂတ်ဘေးကို ကောင်းစွာ မြင်သော ရဟန်းသည် မရောက်သေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)သို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)ကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် (နိဗ္ဗာန်)ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်သော လုံ့လဖြင့် (နိဗ္ဗာန်)သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေခြင်းငှါ သင့်လျော်သည် သာလျှင်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏-

"ယခုအခါ၌ကား သံဃာသည် ညီညွတ်၏၊ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ရှိသည်ဖြစ်၍ ခိုက်ရန်ငြင်းခုံခြင်း မရှိဘဲ ပါတိမောက် အတူပြလျက် ချမ်းသာစွာ နေ၏၊ သံဃာ ကွဲပြားသော အခါသည် ဖြစ်လာလိမ့်ဦးမည်၊ သံဃာ ကွဲပြားသည်ရှိသော် ဘုရားသျှင်တို့၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းရန် မလွယ်ကူ၊ အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲရန် မလွယ်ကူ၊ အလိုမရှိအပ် မနှစ်သက်အပ် မမြတ်နိုးအပ်သော (သံဃာကွဲပြားမှု) သဘောတရားသည် ငါ့ထံသို့ မရောက်လာမီ ငါသည် မရောက်သေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)သို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)ကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် (နိဗ္ဗာန်)ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ယခု စောစောကပင် လုံ့လကို အားထုတ်တော့မည်၊ ငါသည် ယင်း (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်) တရားနှင့် ပြည့်စုံသည်ရှိသော် သံဃာ ကွဲပြားသော်လည်း ချမ်းသာစွာ နေရပေလိမ့်မည်" ဟု (ဆင်ခြင်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤပဉ္စမ အနာဂတ်ဘေးကို ကောင်းစွာ မြင်သော ရဟန်းသည် မရောက်သေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်) သို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)ကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် (နိဗ္ဗာန်)ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်သော လုံ့လဖြင့် (နိဗ္ဗာန်)သို့ စေလွှတ်အပ်သောစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ နေခြင်းငှါ သင့်လျော်သည် သာလျှင်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအနာဂတ်ဘေး ငါးမျိုးတို့ကို ကောင်းစွာမြင်သော ရဟန်းသည် မရောက်သေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)သို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)ကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် (နိဗ္ဗာန်)ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်သော လုံ့လဖြင့် (နိဗ္ဗာန်)သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေခြင်းငှါ သင့်လျော်သည် သာလျှင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - ယောဓာဇီဝဝဂ် ===

၉ - တတိယ အနာဂတဘယသုတ်

၇၉။ ရဟန်းတို့ ဤအနာဂတ် ဘေးငါးမျိုးတို့သည် ယခုအခါ မဖြစ်ပေါ်သေးကုန်၊ နောင်အခါတို့၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်လိမ့်ဦးမည်၊ ထိုဘေးတို့ကို သင်တို့ သိရမည်၊ သိပြီး၍လည်း ထိုဘေးတို့ကို ပယ်ရန် အားထုတ်ရမည်။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ အနာဂတ်ကာလ၌ ရဟန်းတို့သည် ကိုယ်ကို မပွါးများသူ၊ သီလကို မပွါးများသူ၊ စိတ် 'သမာဓိ' ကို မပွါးများသူ၊ ပညာကို မပွါးများသူတို့ ဖြစ်ကြလိမ့်မည်။

ထိုရဟန်းတို့သည် (မိမိတို့က) ကိုယ်ကို မပွါးများ သီလကို မပွါးများ စိတ် 'သမာဓိ' ကို မပွါးများ ပညာကို မပွါးများကြကုန်သည် ဖြစ်ပါလျက် သူတစ်ပါးတို့ကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်း ခံပေးလိမ့်ဦးမည်၊ (ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံပေးသော) ထိုဆရာတို့သည်လည်း လွန်မြတ်သော သီလ လွန်မြတ်သောစိတ် လွန်မြတ်သော ပညာ၌ ဆုံးမခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ကြလိမ့်မည် မဟုတ်ကုန်၊ (ဤသို့သော ဆရာတို့ထံ ပဉ္စင်း ခံကြကုန်သော) ထိုတပည့် ရဟန်းတို့သည်လည်း ကိုယ်ကို မပွါးများသူ၊ သီလကို မပွါးများသူ၊ စိတ်ကို မပွါးများသူ၊ ပညာကို မပွါးများသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်လိမ့်ဦးမည်။

ထိုတပည့်ဖြစ်သူ ရဟန်းတို့သည် (မိမိတို့က) ကိုယ်ကို မပွါးများ သီလကို မပွါးများ စိတ်ကို မပွါး များပညာကို မပွါးများကြကုန်သည် ဖြစ်ကြပါလျက် အခြားသူတို့ကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံပေးကြကုန် လိမ့်ဦးမည်။

ထိုရဟန်းတို့သည်လည်း လွန်မြတ်သော သီလ လွန်မြတ်သော စိတ် လွန်မြတ်သော ပညာ၌ ဆုံးမ ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ကြလိမ့်မည် မဟုတ်ကုန်။

ထိုတပည့် ရဟန်းတို့သည်လည်း ကိုယ်ကို မပွါးများသူ၊ သီလကို မပွါးများသူ၊ စိတ်ကို မပွါးများသူ၊ ပညာကို မပွါးများသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်လိမ့်ဦးမည်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် တရား ပျက်စီးခြင်းကြောင့် ဝိနည်း ပျက်စီး၏၊ ဝိနည်း ပျက်စီးခြင်းကြောင့် တရား ပျက်စီး၏။

ရဟန်းတို့ ဤပဌမ အနာဂတ်ဘေးသည် ယခုအခါ မဖြစ်ပေါ်သေး၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပေါ်လိမ့်ဦး မည်၊ ထိုဘေးကို သင်တို့ သိရမည်၊ သိပြီး၍လည်း ထိုဘေးကို ပယ်ရန် အားထုတ်ရမည်။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား အနာဂတ်ကာလ၌ ရဟန်းတို့သည် ကိုယ်ကို မပွါးများသူ၊ သီလကို မပွါးများသူ၊ စိတ်ကို မပွါးများသူ၊ ပညာကို မပွါးများသူတို့ ဖြစ်ကြလိမ့်မည်။

ထိုရဟန်းတို့သည် (မိမိတို့က) ကိုယ်ကို မပွါးများ သီလကို မပွါးများ စိတ်ကို မပွါးများ ပညာကို မပွါးများကြကုန်သည် ဖြစ်ပါလျက် အခြားသူတို့အား နိဿရည်း ပေးကြကုန်လိမ့်ဦးမည်။

(နိဿရည်း ဆရာပြုလုပ်သူ) ထိုဆရာတို့သည်လည်း လွန်မြတ်သော သီလ လွန်မြတ်သောစိတ် လွန်မြတ်သော ပညာ၌ ဆုံးမခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ကြလိမ့်မည် မဟုတ်ကုန်။

(ဤသို့သော ဆရာတို့ထံ နိဿရည်း ခံယူကြကုန်သော) ထိုတပည့်တို့သည်လည်း ကိုယ်ကို မပွါးများ သူ၊ သီလကို မပွါးများသူ၊ စိတ်ကို မပွါးများသူ၊ ပညာကို မပွါးများသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်လိမ့်ဦးမည်။

ထိုရဟန်းတို့သည် (မိမိတို့က) ကိုယ်ကို မပွါးများသူ၊ သီလကို မပွါးများသူ၊ စိတ်ကို မပွါးများသူ၊ ပညာကို မပွါးများကြကုန်သည် ဖြစ်ပါလျက် အခြားသူတို့အား နိဿရည်းကို ပေးကြကုန်လိမ့်ဦးမည်။

ထိုရဟန်းတို့သည်လည်း လွန်မြတ်သော သီလ လွန်မြတ်သောစိတ် လွန်မြတ်သော ပညာ၌ ဆုံးမခြင်း၄ါ စွမ်းနိုင်ကြလိမ့်မည် မဟုတ်ကုန်။

ထိုတပည့် ရဟန်းတို့သည်လည်း ကိုယ်ကို မပွါးများသူ၊ သီလကို မပွါးများသူ၊ စိတ်ကို မပွါးများသူ၊ ပညာကို မပွါးများသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်လိမ့်ဦးမည်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် တရား ပျက်စီးခြင်းကြောင့် ဝိနည်း ပျက်စီး၏၊ ဝိနည်း ပျက်စီးခြင်းကြောင့် တရား ပျက်စီး၏။

ရဟန်းတို့ ဤဒုတိယ အနာဂတ်ဘေးသည် ယခုအခါ မဖြစ်ပေါ်သေး၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပေါ်လိမ့်ဦးမည်၊ ထိုဘေးကို သင်တို့ သိရမည်၊ သိပြီး၍လည်း ထိုဘေးကို ပယ်ရန် အားထုတ်ရမည်။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား အနာဂတ်ကာလ၌ ရဟန်းတို့သည် ကိုယ်ကို မပွါးများသူ၊ သီလကို မပွါးများသူ၊ စိတ်ကို မပွါးများသူ၊ ပညာကို မပွါးများသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်လိမ့်ဦးမည်။

ထိုရဟန်းတို့သည် (မိမိတို့က) ကိုယ်ကို မပွါးများ သီလကို မပွါးများ စိတ်ကို မပွါးများ ပညာကို မပွါးများကြကုန်သည် ဖြစ်ပါလျက် (မြတ်သောသီလစသောတရားစကား) အဘိဓမ္မကထာနှင့် ဝေဒလ္လကထာကို ပြောဟောကုန်လျက် မည်းညစ်သော အကုသိုလ်တရားသို့ သက်ရောက်ကုန်သည် ဖြစ်၍ သိမြင်နိုင်ကြလိမ့်မည် မဟုတ်ကုန်၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် တရား ပျက်စီးခြင်းကြောင့် ဝိနည်း ပျက်စီး၏၊ ဝိနည်း ပျက်စီးခြင်းကြောင့် တရား ပျက်စီး၏။

ရဟန်းတို့ ဤတတိယ အနာဂတ်ဘေးသည် ယခုအခါ မဖြစ်ပေါ်သေး၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပေါ်လိမ့်ဦးမည်၊ ထိုဘေးကို သင်တို့ သိရမည်၊ သိပြီး၍လည်း ထိုဘေးကို ပယ်ရန် အားထုတ်ရမည်။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား အနာဂတ်ကာလ၌ ရဟန်းတို့သည် ကိုယ်ကို မပွါးများသူ၊ သီလကို မပွါးများသူ၊ စိတ်ကို မပွါးများသူ၊ ပညာကို မပွါးများသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်လိမ့်မည်။

ထိုရဟန်းတို့သည် (မိမိတို့က) ကိုယ်ကို မပွါးများ သီလကို မပွါးများ စိတ်ကို မပွါးများ ပညာကို မပွါးများကြကုန်သည် ဖြစ်ပါလျက် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော၊ နက်နဲကုန်သော၊ နက်နဲသော အနက် ရှိကုန်သော၊ လောကမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်ကုန်လျက် (သတ္တမှ) ဆိတ်သုဉ်းခြင်းနှင့် ယှဉ်ကုန်သော သုတ္တန်တရားတို့ကို ဟောအပ်ကုန်သည် ရှိသော် ကောင်းစွာ နာယူကြလိမ့်မည် မဟုတ်ကုန်၊ နားထောင်ကြလိမ့်မည် မဟုတ်ကုန်၊ သိရှိနားလည်လိုသော စိတ်ကို ဖြစ်စေကြလိမ့်မည် မဟုတ်ကုန်၊ ထိုသုတ္တန်တရားတို့ကို သင်ယူအပ် အဖန်တလဲလဲ လေ့လာအပ်၏ ဟူ၍ မှတ်ထင်ကြလိမ့်မည် မဟုတ်ကုန်၊ ကဗျာဆရာတို့ ပြုအပ်ကုန်၍ ကဗျာဆရာတို့၏ ဥစ္စာ ဖြစ်ကုန်သော ဆန်းကြယ်သော အက္ခရာ သဒ္ဒါ ပုဒ် ဗျည်း ရှိကုန်လျက် (သာသနာတော်မှ) အပဖြစ်ကုန်၍ (သာသနာပဆရာတို့၏) တပည့်ဟော သုတ္တန် ပါဠိတို့ကို ဟောအပ်ကုန်သည်ရှိသော် ကောင်းစွာ နာယူကြကုန်လိမ့်မည်၊ နားထောင်ကြကုန်လိမ့်မည်၊ သိရှိ နားလည်လိုသော စိတ်ကို ဖြစ်စေကြကုန်လိမ့်မည်၊ ထိုသုတ္တန်တရားတို့ကို သင်ယူအပ် အဖန်တလဲလဲ လေ့လာအပ်၏ ဟူ၍ မှတ်ထင်ကြကုန်လိမ့်မည်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် တရား ပျက်စီးခြင်းကြောင့် ဝိနည်း ပျက်စီး၏၊ ဝိနည်း ပျက်စီးခြင်းကြောင့် တရား ပျက်စီး၏။

ရဟန်းတို့ ဤစတုတ္ထ အနာဂတ်ဘေးသည် ယခုအခါ မဖြစ်ပေါ်သေး၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပေါ်လိမ့်ဦးမည်၊ ထိုဘေးကို သင်တို့ သိရမည်၊ သိပြီး၍လည်း ထိုဘေးကို ပယ်ရန် အားထုတ်ရမည်။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား အနာဂတ်ကာလ၌ ရဟန်းတို့သည် ကိုယ်ကို မပွါးများသူ၊ သီလကို မပွါးများသူ၊ စိတ်ကို မပွါးများသူ၊ ပညာကို မပွါးများသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်လိမ့်ဦးမည်။

ထိုရဟန်းတို့သည် (မိမိတို့က) ကိုယ်ကို မပွါးများ သီလကို မပွါးများ စိတ်ကို မပွါးများ ပညာကို မပွါးများကြကုန်သည် ဖြစ်ပါလျက် မထေရ်ကြီးရဟန်းတို့သည် ပစ္စည်းများရန်သာ ကျင့်ကြကုန်လိမ့်မည်၊ (သိက္ခာကို)လျော့လျော့ ပေါ့ပေါ့သာ ကျင့်ကြကုန်လိမ့်မည်၊ အောက်သို့ သက်စေတတ်သော တရား၌ ရှေ့သွား ဖြစ်ကြကုန်လိမ့်မည်၊ ဥပဓိဝိဝေက (နိဗ္ဗာန်)၌ တာဝန်မဲ့ ဖြစ်ကြကုန်လိမ့်မည်။

မရောက်သေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)သို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်) ကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် (နိဗ္ဗာန်)ကို မျက်မှောက်ပြုရန် လုံ့လဝီရိယကို အားထုတ်ကြကုန်လိမ့်မည် မဟုတ်ကုန်၊ နောင်လာ နောက်သား လူအများတို့သည် မြင်ရသော ဆရာ့အပြုအမူသို့ အစဉ်တစိုက် လိုက်ကြကုန်လိမ့်မည်၊ ထိုနောင်လာ နောက်သား လူအများသည်လည်း ပစ္စည်းပေါများရန်သာ ကျင့်ကြကုန်လိမ့်မည်၊ (သိက္ခာကို) လျော့လျော့ပေါ့ပေါ့ ကျင့်ကြကုန်လိမ့်မည်၊ အောက်သို့ သက်စေတတ်သော တရား၌ ရှေ့သွား ဖြစ်ကြကုန်လိမ့်မည်၊ ဥပဓိဝိဝေက (နိဗ္ဗာန်)၌ တာဝန်မဲ့ ဖြစ်ကြကုန်လိမ့်မည်။ မရောက်သေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)သို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)ကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် (နိဗ္ဗာန်) ကို မျက်မှောက်ပြုရန် လုံ့လဝီရိယကို အားထုတ်ကြကုန်လိမ့်မည်မဟုတ်ကုန်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် တရား ပျက်စီးခြင်းကြောင့် ဝိနည်း ပျက်စီး၏၊ ဝိနည်း ပျက်စီးခြင်းကြောင့် တရား ပျက်စီး၏။

ရဟန်းတို့ ဤပဥ္စမ အနာဂတ်ဘေးသည် ယခုအခါ မဖြစ်ပေါ်သေး၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပေါ်လိမ့်ဦးမည်၊ ထိုဘေးကို သင်တို့ သိရမည်၊ သိပြီး၍လည်း ထိုဘေးကို ပယ်ရန် အားထုတ်ရမည်။

ရဟန်းတို့ ဤအနာဂတ် ဘေးငါးမျိုးတို့သည် ယခုအခါ မဖြစ်ပေါ်သေးကုန်၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်လိမ့်ဦးမည်၊ ထိုဘေးတို့ကို သင်တို့ သိရမည်၊ သိပြီး၍လည်း ထိုဘေးတို့ကို ပယ်ရန် အားထုတ်ရမည်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

------

၁၀ - စတုတ္ထ အနာဂတဘယသုတ်

၈၀။ ရဟန်းတို့ ဤအနာဂတ်ဘေး ငါးမျိုးတို့သည် ယခုအခါ မဖြစ်ပေါ်သေးကုန်၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပေါ် ကုန်လိမ့်ဦးမည်၊ ထိုဘေးတို့ကို သင်တို့ သိရမည်၊ သိပြီး၍လည်း ထိုဘေးတို့ကို ပယ်ရန် အားထုတ်ရမည်။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ အနာဂတ်ကာလ၌ ရဟန်းတို့သည် သင်္ကန်း၌ ကောင်းသည်ကို အလို ရှိကြကုန်လိမ့်မည်၊ ထိုရဟန်းတို့သည် သင်္ကန်း၌ ကောင်းသည်ကို အလို ရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍ ပံ့သကူဓုတင် ဆောင်ခြင်းကို စွန့်လွှတ်ကြကုန်လိမ့်မည်၊ အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်းတို့ကို စွန့်လွှတ်ကြကုန်လိမ့်မည်၊ ရွာ နိဂုံး မင်းနေပြည်တို့၌ ဝင်ရောက်၍ နေကြကုန်လိမ့်မည်၊ သင်္ကန်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း မလျောက်ပတ်သော များလှစွာသော မအပ်သော ပစ္စည်း ရှာမှီးခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်လိမ့်မည်။

ရဟန်းတို့ ဤပဌမ အနာဂတ်ဘေးသည် ယခုအခါ မဖြစ်ပေါ်သေး၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပေါ်လိမ့်မည်၊ ထိုဘေးကို သင်တို့ သိရမည်၊ သိပြီး၍လည်း ထိုဘေးကို ပယ်ရန် အားထုတ်ရမည်။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား အနာဂတ်ကာလ၌ ရဟန်းတို့သည် ဆွမ်း၌ ကောင်းသည်ကို အလို ရှိကြကုန်လိမ့်မည်၊ ထိုရဟန်းတို့သည် ဆွမ်း၌ ကောင်းသည်ကို အလိုရှိကြကုန်သည် ဖြစ်၍ ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင်ဆောင်ခြင်းကို စွန့်လွှတ်ကြ ကုန်လိမ့်မည်၊ အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်းတို့ကို စွန့်လွှတ်ကြ ကုန်လိမ့်မည်၊ ရွာ နိဂုံး မင်းနေပြည်တို့၌ ဝင်ရောက်၍ လျှာဖျားဖြင့် မြတ်သော အရသာတို့ကို ရှာမှီး ကုန်လျက် နေကြကုန်လိမ့်မည်၊ ဆွမ်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း မလျောက်ပတ်သော များလှစွာသော မအပ်သော ပစ္စည်း ရှာမှီးခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်လိမ့်မည်။

ရဟန်းတို့ ဤဒုတိယ အနာဂတ်ဘေးသည် ယခုအခါ မဖြစ်ပေါ်သေး၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပေါ်လိမ့်မည်၊ ထိုဘေးကို သင်တို့ သိရမည်၊ သိပြီး၍လည်း ထိုဘေးကို ပယ်ရန် အားထုတ်ရမည်။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား အနာဂတ်ကာလ၌ ရဟန်းတို့သည် ကျောင်း၌ ကောင်းသည်ကို အလို ရှိကြကုန်လိမ့်မည်၊ ထိုရဟန်းတို့သည် ကျောင်း၌ ကောင်းသည်ကို အလိုရှိကြကုန်သည် ဖြစ်၍ (သစ်ပင်ရင်း၌နေခြင်း ဟု ဆိုအပ်သော) ရုက္ခမူဓုတင် ဆောင်ခြင်းကို စွန့်လွှတ်ကြ ကုန်လိမ့်မည်၊ အစွန်အဖျား ကျသော တောကျောင်းတို့ကို စွန့်လွှတ်ကြ ကုန်လိမ့်မည်၊ ရွာ နိဂုံး မင်းနေပြည်တို့၌ ဝင်ရောက်၍ နေကြကုန်လိမ့်မည်၊ ကျောင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း မလျောက်ပတ်သော များလှစွာသော မအပ်သော ပစ္စည်း ရှာမှီးခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်လိမ့်မည်။

ရဟန်းတို့ ဤတတိယ အနာဂတ်ဘေးသည် ယခုအခါ မဖြစ်ပေါ်သေး၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပေါ်လိမ့်မည်၊ ထိုဘေးကို သင်တို့ သိရမည်၊ သိပြီး၍လည်း ထိုဘေးကို ပယ်ရန် အားထုတ်ရမည်။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား အနာဂတ်ကာလ၌ ရဟန်းတို့သည် ဘိက္ခုနီ သိက္ခမာန် သာမဏေတို့နှင့် ရောနှော၍ နေကြကုန်လိမ့်မည်၊ ရဟန်းတို့ ဘိက္ခုနီ သိက္ခမာန် သာမဏေတို့နှင့် ရောနှော၍ နေသည်ရှိသော် "မမွေ့လျော်သည် ဖြစ်၍လည်း မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကြကုန်လိမ့်မည်၊ ညစ်နွမ်းသော အာပတ်တစ်ခုခုသို့မူလည်း ရောက်ကြကုန်လိမ့်မည် သိက္ခာချ ၍မူလည်း လူထွက်ကြကုန်လိမ့်မည်" ဟူသော အကျိုးကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤစတုတ္ထ အနာဂတ်ဘေးသည် ယခုအခါ မဖြစ်ပေါ်သေး၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပေါ်လိမ့်မည်၊ ထိုဘေးကို သင်တို့ သိရမည်၊ သိပြီး၍လည်း ထိုဘေးကို ပယ်ရန် အားထုတ်ရမည်။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား အနာဂတ်ကာလ၌ ရဟန်းတို့သည် အရံစောင့်, သာမဏေတို့နှင့် ရောနှော၍ နေကြကုန်လိမ့်မည်၊ ရဟန်းတို့ အရံစောင့် သာမဏေတို့နှင့် ရောနှော၍ နေသည်ရှိသော် "များစွာသော သိုမှီး သုံးဆောင်ခြင်းကို လုံ့လပြု၍ နေကြကုန်လိမ့်မည်၊ မြေကြီး၌ လည်းကောင်း၊ စိမ်းသော သစ်ပင်စု၌ လည်းကောင်း ရုန့်ရင်း သိသာသော နိမိတ်အမှတ်ကိုလည်း ပြကြကုန်လိမ့်မည်" ဟူသော အကျိုးကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤပဉ္စမ အနာဂတ်ဘေးသည် ယခုအခါ မဖြစ်ပေါ်သေး၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပေါ်လိမ့်မည်၊ ထိုဘေးကို သင်တို့ သိရမည်၊ သိပြီး၍လည်း ထိုဘေးကို ပယ်ရန် အားထုတ်ရမည်။

ရဟန်းတို့ ဤအနာဂတ် ဘေးငါးမျိုးတို့သည် ယခုအခါ မဖြစ်ပေါ်သေးကုန်၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်လိမ့်မည်၊ ထိုဘေးတို့ကို သင်တို့ သိရမည်၊ သိပြီး၍လည်း ထိုဘေးတို့ကို ပယ်ရန် အားထုတ်ရမည် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

သုံးခုမြောက် ယောဓာဇီဝဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - ထေရဝဂ် ===

၁ - ရဇနီယသုတ်

၈၁။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မထေရ်ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ မချစ်အပ်သူ မမြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် မပြုအပ်သူ (နှလုံးကို) မပွါးစေတတ်သူ ဖြစ်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

စွဲမက်ဖွယ် အာရုံ၌ စွဲမက်၏။

ပြစ်မှားဖွယ် အာရုံ၌ ပြစ်မှား၏။

တွေဝေဖွယ် အာရုံ၌ တွေဝေ၏။

အမျက်ထွက်ဖွယ် အာရုံ၌ အမျက်ထွက်၏။

ယစ်မူးဖွယ် အာရုံ၌ ယစ်မူး၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မထေရ်ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ မချစ်အပ်သူ မမြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် မပြုအပ်သူ (နှလုံးကို) မပွါးစေတတ်သူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မထေရ်ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ချစ်အပ်သူ မြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သူ (နှလုံးကို) ပွါးစေတတ်သူ ဖြစ်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

စွဲမက်ဖွယ် အာရုံ၌ မစွဲမက်။

ပြစ်မှားဖွယ် အာရုံ၌ မပြစ်မှား။

တွေဝေဖွယ် အာရုံ၌ မတွေဝေ။

အမျက်ထွက်ဖွယ် အာရုံ၌ အမျက်မထွက်။

ယစ်မူးဖွယ် အာရုံ၌ မယစ်မူး။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မထေရ်ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ချစ်အပ်သူ မြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သူ (နှလုံးကို) ပွါးစေတတ်သူ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - ထေရဝဂ် ===

၂ - ဝီတရာဂသုတ်

၈၂။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မထေရ်ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ မချစ်အပ်သူ မမြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် မပြုအပ်သူ (နှလုံးကို) မပွါးစေတတ်သူ ဖြစ်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

မကောင်းသော စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' ရှိ၏။

မကောင်းသော အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' ရှိ၏။

မကောင်းသော တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ရှိ၏။

သူတစ်ပါးဂုဏ်ကို ချေဖျက်ခြင်း ရှိ၏။

သူတစ်ပါးကို ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်း ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မထေရ်ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ မချစ်အပ်သူ မမြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် မပြုအပ်သူ (နှလုံးကို) မပွါးစေတတ်သူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မထေရ်ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ချစ်အပ်သူ မြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သူ (နှလုံးကို) ပွါးစေတတ်သူ ဖြစ်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' မရှိ။

အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ'မရှိ။

တွေဝေခြင်း 'မောဟ' မရှိ။

သူတစ်ပါးဂုဏ်ကို ချေဖျက်ခြင်း မရှိ။

သူတစ်ပါးကို ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်း မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မထေရ်ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ချစ်အပ်သူ မြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သူ (နှလုံးကို) ပွါးစေတတ်သူ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - ထေရဝဂ် ===

၃ - ကုဟကသုတ်

၈၃။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မထေရ်ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ မချစ်အပ်သူ မမြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် မပြုအပ်သူ (နှလုံးကို) မပွါးစေတတ်သူ ဖြစ်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

အံ့ဩဖွယ်ကိုလည်း ပြုတတ်၏။

(လာဘ်ရရန်)လည်း ဖြားယောင်းတတ်၏။

အရိပ်နိမိတ်ကိုလည်း ပြုတတ်၏။

ဖိနှိပ်၍လည်း ဆိုတတ်၏။

(ရပြီး) လာဘ်ဖြင့် (မရသေးသော) လာဘ်ကိုလည်း ရှာမှီးတတ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မထေရ်ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ မချစ်အပ်သူ မမြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် မပြုအပ်သူ (နှလုံးကို) မပွါးစေတတ်သူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မထေရ်ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ချစ်အပ်သူ မြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သူ (နှလုံးကို) ပွါးစေတတ်သူ ဖြစ်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

အံ့ဩဖွယ်ကိုလည်း မပြုတတ်။

(လာဘ်ရရန်)လည်း မဖြားယောင်းတတ်။

အရိပ်နိမိတ်ကိုလည်း မပြုတတ်။

ဖိနှိပ်၍လည်း မဆိုတတ်။

(ရပြီး) လာဘ်ဖြင့် (မရသေးသော) လာဘ်ကိုလည်း မရှာမှီးတတ်။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မထေရ်ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ချစ်အပ်သူ မြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သူ (နှလုံးကို) ပွါးစေတတ်သူ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - ထေရဝဂ် ===

၄ - အဿဒ္ဓသုတ်

၈၄။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မထေရ်ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ မချစ်အပ်သူ မမြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် မပြုအပ်သူ (နှလုံးကို) မပွါးစေတတ်သူ ဖြစ်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' တရား မရှိ။

မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်။

မကောင်းမှုမှ မကြောက်ရွံ့တတ်။

ပျင်းရိ၏။

ပညာမရှိ။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မထေရ်ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ မချစ်အပ်သူ မမြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် မပြုအပ်သူ (နှလုံးကို) မပွါးစေတတ်သူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မထေရ်ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ချစ်အပ်သူ မြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သူ (နှလုံးကို) ပွါးစေတတ်သူ ဖြစ်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' တရား ရှိ၏။

မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်၏။

မကောင်းမှုမှ ကြောက်ရွံ့တတ်၏။

အားထုတ်အပ်သော လုံ့လရှိ၏။

ပညာရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မထေရ်ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ချစ်အပ်သူ မြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သူ (နှလုံးကို) ပွါးစေတတ်သူ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - ထေရဝဂ် ===

၅ - အက္ခမသုတ်

၈၅။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မထေရ်ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ မချစ်အပ်သူ မမြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် မပြုအပ်သူ (နှလုံးကို) မပွါးစေတတ်သူ ဖြစ်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။

အသံ 'သဒ္ဒါရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။

အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။

အရသာ 'ရသာရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။

အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မထေရ်ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ မချစ်အပ်သူ မမြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် မပြုအပ်သူ (နှလုံးကို) မပွါးစေတတ်သူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မထေရ်ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ချစ်အပ်သူ မြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သူ (နှလုံးကို) ပွါးစေတတ်သူ ဖြစ်၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

အသံ 'သဒ္ဒါရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

အရသာ 'ရသာရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မထေရ်ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ချစ်အပ်သူ မြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သူ (နှလုံးကို) ပွါးစေတတ်သူ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - ထေရဝဂ် ===

၆ - ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တသုတ်

၈၆။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မထေရ်ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ချစ်အပ်သူ မြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သူ (နှလုံးကို) ပွါးစေတတ်သူ ဖြစ်၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

အနက် (အကျိုး) တို့၌ ခွဲခြားဝေဖန်တတ်သော ဉာဏ် 'အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ' သို့ ရောက်၏။

ပါဠိ (အကြောင်း) တို့၌ ခွဲခြားဝေဖန်တတ်သော ဉာဏ် 'ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ' သို့ ရောက်၏။

သဒ္ဒါတို့၌ ခွဲခြား ဝေဖန်တတ်သော ဉာဏ် 'နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ' သို့ ရောက်၏။

ရှေးဉာဏ်သုံးပါးတို့၌ ခွဲခြားဝေဖန်တတ်သော ဉာဏ် 'ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ' သို့ ရောက်၏။

သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ အဘယ်ကို ပြုရကုန်အံ့နည်း ဟု (မေးမြန်း၍) ပြုအပ်သော အမှုကြီးငယ်တို့၌ လိမ္မာ၏၊ မပျင်းရိတတ်၊ ထိုအမှုကြီးငယ်တို့၌ အကြောင်းဖြစ်သော စုံစမ်းခြင်း ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပြုလုပ်ရန် စွမ်းနိုင်၏၊ စီရင်ရန် စွမ်းနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မထေရ်ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ချစ်အပ်သူ မြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သူ (နှလုံးကို) ပွါးစေတတ်သူ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - ထေရဝဂ် ===

၇ - သီလဝန္တသုတ်

၈၇။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မထေရ်ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ချစ်အပ်သူ မြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သူ (နှလုံးကို) ပွါးစေတတ်သူ ဖြစ်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

သီလရှိ၏၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်ထိန်းလျက် နေ၏၊ အကျင့် 'အာစာရ' ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ'နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌သော်လည်း ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိ၏၊ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။

အကြားအမြင် များ၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆောင်၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆည်းပူး၏၊ အနက်, သဒ္ဒါနှင့် တကွ ဖြစ်၍ အလုံးစုံ ပြည့်စုံစင်ကြယ်သည့် မြတ်သော အကျင့်ကို ဖော်ပြတတ်ကုန်သော အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိသော တရားတို့ကို ထိုသူသည် များစွာ ကြားနာဖူး၏၊ ဆောင်ထား၏၊ နှုတ်ဖြင့် လေ့ကျက်ထား၏၊ စိတ်ဖြင့် ဆင်ခြင် မှတ်သားထား၏၊ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိ၏။

ကောင်းသော စကားရှိ၏၊ ကောင်းသော စကား မြွက်ဆိုသံရှိ၏၊ သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်းသော အဓိပ္ပါယ် သိလွယ်သော ယဉ်ကျေးသော စကားနှင့် ပြည့်စုံ၏။

မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်းဖြစ်သည့် လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်သော (ရူပါဝစရ) စျာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရ၏၊ မငြိုမငြင် ရ၏၊ မပင်မပန်း ရ၏။

အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ တရားကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မထေရ်ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ချစ်အပ်သူ မြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သူ (နှလုံးကို) ပွါးစေတတ်သူ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - ထေရဝဂ် ===

၈ - ထေရသုတ်

၈၈။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မထေရ်ရဟန်းသည် များစွာသော လူတို့၏ အစီးအပွါးမဲ့ရန် များစွာသော လူတို့၏ ချမ်းသာမဲ့ရန် များစွာသော လူတို့၏ အကျိုးမဲ့ရန် နတ်လူတို့၏ အစီးအပွါးမဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် ကျင့်၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

မထေရ်ကြီးဖြစ်၏၊ ရဟန်းဝါ ရင့်၏၊ ရဟန်းသက် ရှည်၏။

လူနှင့်တကွသော ရဟန်းတို့တွင် ထင်ရှား၏၊ ကျော်စော၏၊ လူအခြံအရံ များစွာ ရှိ၏။

သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ကို ရလေ့ရှိ၏။

အကြားအမြင်များ၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆောင်၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆည်းပူး၏၊ အနက်, သဒ္ဒါနှင့်တကွ ဖြစ်၍ အလုံးစုံ ပြည့်စုံစင်ကြယ်သည့် မြတ်သော အကျင့်ကို ဖော်ပြတတ်ကုန်သော အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိသော တရားတို့ကို ထိုသူသည် များစွာ ကြားနာဖူး၏၊ ဆောင်ထား၏၊ နှုတ်ဖြင့် လေ့ကျက်ထား၏၊ စိတ်ဖြင့် ဆင်ခြင် မှတ်သားထား၏၊ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ကား မသိ။

မှားသော အယူရှိ၏၊ ဖောက်ပြန်သော ဉာဏ်အမြင် ရှိ၏၊ ထိုရဟန်းသည် များစွာသော လူအပေါင်းကို သူတော်ကောင်း တရားမှ ထုတ်၍ မသူတော်တို့တရား၌ တည်စေ၏။

"မထေရ်ရဟန်းသည် ရဟန်းဝါ ရင့်၏၊ ရဟန်းသက် ရှည်၏" ဟူ၍လည်း ထိုရဟန်း၏ အပြုအမူသို့ အတုလိုက်၍ ကျင့်ကုန်၏။

"မထေရ်ရဟန်းသည် လူနှင့်တကွသော ရဟန်းတို့တွင် ထင်ရှား၏၊ ကျော်စော၏၊ လူအခြံအရံ များစွာရှိ၏" ဟူ၍လည်း ထိုရဟန်း၏ အပြုအမူသို့ အတုလိုက်၍ ကျင့်ကုန်၏။

"မထေရ်ရဟန်းသည် သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ကို ရလေ့ရှိ၏" ဟူ၍လည်း ထိုရဟန်း၏ အပြုအမူသို့ အတုလိုက်၍ ကျင့်ကုန်၏။

"မထေရ်ရဟန်းသည် အကြားအမြင်များ၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆောင်၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆည်းပူး၏" ဟူ၍လည်း ထိုရဟန်း၏ အပြုအမူသို့ အတုလိုက်၍ ကျင့်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မထေရ်ရဟန်းသည် များစွာသော လူတို့၏ အစီးအပွါးမဲ့ရန် များစွာသော လူတို့၏ ချမ်းသာမဲ့ရန် များစွာသော လူတို့၏ အကျိုးမဲ့ရန် နတ်လူတို့၏ အစီးအပွါး မဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် ကျင့်၏။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မထေရ်ရဟန်းသည် များစွာသော လူတို့၏ အစီးအပွါး အလို့ငှါ များစွာသော လူတို့၏ ချမ်းသာခြင်းငှါ များစွာသော လူတို့၏ အကျိုးငှါ နတ်လူတို့၏ အစီးအပွါး အလို့ငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ကျင့်၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

မထေရ်ကြီးဖြစ်၏၊ ရဟန်း ဝါရင့်၏၊ ရဟန်းသက် ရှည်၏။

လူနှင့်တကွသော ရဟန်းတို့တွင် ထင်ရှား၏၊ ကျော်စော၏၊ လူအခြံအရံ များစွာ ရှိ၏။

သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ကို ရလေ့ ရှိ၏။

အကြားအမြင် များ၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆောင်၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆည်းပူး၏၊ အနက်, သဒ္ဒါနှင့် တကွ ဖြစ်၍ အလုံးစုံ ပြည့်စုံ စင်ကြယ်သည့် မြတ်သော အကျင့်ကို ဖော်ပြတတ်ကုန်သော အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိသော တရားတို့ကို ထိုသူသည် များစွာ ကြားနာဖူး၏၊ ဆောင်ထား၏၊ နှုတ်ဖြင့် လေ့ကျက်ထား၏၊ စိတ်ဖြင့် ဆင်ခြင်မှတ်သား ထား၏၊ ညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိ၏။

မှန်ကန်သော အယူရှိ၏၊ မဖောက်ပြန်သော ဉာဏ် အမြင်ရှိ၏၊ ထိုရဟန်းသည် များစွာသော လူ အပေါင်းကို မသူတော်တရားမှ ထုတ်၍ သူတော်ကောင်း တရား၌ တည်စေ၏။

"မထေရ်ရဟန်းသည် ရဟန်းဝါ ရင့်၏၊ ရဟန်းသက် ရှည်၏" ဟူ၍လည်း ထိုရဟန်း၏ အပြုအမူသို့ အတုလိုက်၍ ကျင့်ကုန်၏။

"မထေရ်ရဟန်းသည် လူနှင့်တကွသော ရဟန်းတို့တွင် ထင်ရှား၏၊ ကျော်စော၏၊ လူအခြံအရံ များစွာရှိ၏" ဟူ၍လည်း ထိုရဟန်း၏ အပြုအမူသို့ အတုလိုက်၍ ကျင့်ကုန်၏။

"မထေရ်ရဟန်းသည် သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံး အဆောင်တို့ကို ရလေ့ရှိ၏" ဟူ၍လည်း ထိုရဟန်း၏ အပြုအမူသို့ အတုလိုက်၍ ကျင့်ကုန်၏။

"မထေရ်ရဟန်းသည် အကြားအမြင် များ၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆောင်၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆည်းပူး၏" ဟူ၍လည်း ထိုရဟန်း၏ အပြုအမူသို့ အတုလိုက်၍ ကျင့်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မထေရ်ရဟန်းသည် များစွာသော လူတို့၏ အစီး အပွါး အလို့ငှါ များစွာသော လူတို့၏ ချမ်းသာခြင်းငှါ များစွာသော လူတို့၏ အကျိုးငှါ နတ်လူတို့၏ အစီးအပွါး အလို့ငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ကျင့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - ထေရဝဂ် ===

၉ - ပဌမသေခသုတ်

၈၉။ ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့သည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းအား (အထက်အထက် ဂုဏ်တို့မှ) ဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ကုန်၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

အမှုသစ်၌ မွေ့လျော်ခြင်း။

စကားပြောခြင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်း။

အိပ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်း။

အပေါင်းအဖော်၌ မွေ့လျော်ခြင်း။

(ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်တိုင်းသော စိတ်ကို မဆင်ခြင်ခြင်းတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့သည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းအား ဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့သည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းအား (အထက် အထက်ဂုဏ်တို့မှ) မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ကုန်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

အမှုသစ်၌ မမွေ့လျော်ခြင်း။

စကားပြောခြင်း၌ မမွေ့လျော်ခြင်း။

အိပ်ခြင်း၌ မမွေ့လျော်ခြင်း။

အပေါင်းအဖော်၌ မမွေ့လျော်ခြင်း။

(ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်တိုင်းသော စိတ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့သည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းအား (အထက် အထက်ဂုဏ်တို့မှ) မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - ထေရဝဂ် ===

၁၀ - ဒုတိယ သေက္ခသုတ်

၉၀။ ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့သည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းအား (အထက် အထက်ဂုဏ်တို့မှ) ဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ကုန်၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းသည် ကိစ္စများ၏၊ ပြုဖွယ်များ၏၊ အဘယ် အမှုကို ပြုရအံ့နည်း ဟု မေးမြန်း၍ ပြုအပ်သော အမှုတို့၌ လိမ္မာ၏၊ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်း ခြင်းကို စွန့်၏၊ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ ငြိမ်းကြောင်း 'သမထ' ကို အားမထုတ်။ ရဟန်းတို့ ဤပဌမတရား သည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းအား ဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့နောက် တစ်မျိုးကား ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းသည် အနည်းငယ်မျှသော အမှုဖြင့် နေ့ကို ကုန်လွန်စေ၏၊ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းခြင်းကို စွန့်၏၊ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ ငြိမ်းကြောင်း 'သမထ'ကို အားမထုတ်။ ရဟန်းတို့ ဤဒုတိယတရားသည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းအား ဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းသည် (သာသနာတော်အား) မလျောက်ပတ် သော လူတို့၏ ဆက်ဆံခြင်းမျိုးဖြင့် လူရဟန်းတို့နှင့် ဆက်ဆံ၍ နေ၏၊ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်း ခြင်းကို စွန့်၏၊ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ ငြိမ်းကြောင်း 'သမထ' ကို အားမထုတ်။ ရဟန်းတို့ ဤတတိယ တရားသည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းအား ဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းသည် အခါမဟုတ်သည်၌ ရွာသို့ ဝင်၏၊ အလွန် နေမြင့်မှ ပြန်၏၊ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းခြင်းကို စွန့်၏၊ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ ငြိမ်း ကြောင်း 'သမထ'ကို အားမထုတ်။ ရဟန်းတို့ ဤစတုတ္ထတရားသည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းအား ဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းသည် အလိုနည်းမှုနှင့် စပ်သော စကား ရောင့်ရဲလွယ်မှုနှင့် စပ်သော စကား ဆိတ်ငြိမ်မှုနှင့် စပ်သော စကား မနှီးနှောမှုနှင့် စပ်သော စကား လုံ့လ အားထုတ်မှုနှင့် စပ်သော စကား သီလနှင့် စပ်သော စကား သမာဓိနှင့် စပ်သော စကား ပညာနှင့် စပ်သော စကား (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှုနှင့် စပ်သော စကား (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်)၌ ဖြစ်သော ဉာဏ်အမြင် (ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်)နှင့်စပ်သော စကား ဟူသော၊ ကိလေသာကို လွန်စွာ ခေါင်းပါးစေတတ်သော၊ စိတ်၏ ပွင့်လင်းကြောင်း (သမထဝိပဿနာ)အား လျောက်ပတ်သော သဘောရှိသည့် စကားမျိုးကို အလိုရှိတိုင်းရသည် မဟုတ်၊ မငြိုမငြင်ရသည် မဟုတ်၊ မပင်မပန်းရသည် မဟုတ်၊ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းခြင်းကို စွန့်၏၊ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ ငြိမ်းကြောင်း 'သမထ' ကို အားမထုတ်။ ရဟန်းတို့ ဤပဥ္စမတရားသည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းအား ဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့သည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းအား (အထက်ထက်ဖြစ်သောဂုဏ်တို့မှ) ဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့သည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းအား (အထက်ထက်ဖြစ်သောဂုဏ်တို့မှ) မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ကုန်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းသည် ကိစ္စမများ၊ ပြုဖွယ်မများ၊ အဘယ် အမှုကို ပြုရအံ့နည်း ဟု မေးမြန်း၍ ပြုအပ်သော အမှုတို့၌ လိမ္မာ၏၊ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်း ခြင်းကို မစွန့်၊ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ ငြိမ်းကြောင်း 'သမထ' ကို အားထုတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပဌမတရား သည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းသည် အနည်းငယ်မျှသော အမှုဖြင့် နေ့ကို မကုန်လွန်စေ၊ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းခြင်းကို မစွန့်၊ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ ငြိမ်းကြောင်း'သမထ' ကို အားထုတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤဒုတိယတရားသည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းသည် (သာသနာတော်အား) မလျော်ကပ်ပတ် သော လူတို့၏ ဆက်ဆံခြင်းမျိုးဖြင့် လူရဟန်းတို့နှင့် ဆက်ဆံ၍ မနေ၊ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်း ခြင်းကို မစွန့်၊ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ ငြိမ်းကြောင်း 'သမထ' ကို အားထုတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတတိယ တရားသည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းသည် အခါ မဟုတ်သည်၌ ရွာတွင်းသို့ မဝင်၊ အလွန် နေမြင့်မှ မပြန်၊ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းခြင်းကို မစွန့်၊ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ ငြိမ်းကြောင်း 'သမထ' ကို အားထုတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤစတုတ္ထတရားသည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းသည် အလိုနည်းခြင်းနှင့် စပ်သော စကား ရောင့်ရဲလွယ်မှုနှင့် စပ်သော စကား ဆိပ်ငြိမ်မှုနှင့် စပ်သော စကား မနှီးနှောမှုနှင့် စပ်သော စကား လုံ့လ အားထုတ်မှုနှင့် စပ်သော စကား သီလနှင့် စပ်သော စကား သမာဓိနှင့် စပ်သော စကား ပညာနှင့် စပ်သော စကား (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှုနှင့် စပ်သော စကား (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်)၌ ဖြစ်သော ဉာဏ်အမြင် (ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်)နှင့် စပ်သော စကားဟူသော၊ ကိလေသာ ကို လွန်စွာ ခေါင်းပါးစေတတ်သော၊ စိတ်၏ ပွင့်လင်းကြောင်း (သမထဝိပဿနာ)အား လျော်ကပ်ပတ် သော သဘောရှိသည့် စကားမျိုးကို အလိုရှိတိုင်းရ၏၊ မငြိုမငြင်ရ၏၊ မပင်မပန်းရ၏။ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းခြင်းကို မစွန့်၊ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်၏ ငြိမ်းကြောင်း 'သမထ'ကို အားထုတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပဉ္စမတရားသည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ငါးမျိုး တို့သည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းအား (အထက်ထက် ဖြစ်သော ဂုဏ်တို့မှ) ဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

လေးခုမြောက် ထေရဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - ကကုဓဝဂ် ===

၁ - ပဌမ သမ္ပဒါသုတ်

၉၁။ ရဟန်းတို့ ပြည့်စုံခြင်း 'သမ္ပဒါ' တို့သည် ဤငါးမျိုး တို့တည်း။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊စောင့်ထိန်းမှု 'သီလ'နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊ အကြားအမြင် 'သုတ' နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊ စွန့်ကြဲမှု 'စာဂ' နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊ သိမှု 'ပညာ' နှင့် ပြည့်စုံခြင်းတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ပြည့်စုံခြင်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - ကကုဓဝဂ် ===

၂ - ဒုတိယ သမ္ပဒါသုတ်

၉၂။ ရဟန်းတို့ ပြည့်စုံခြင်းတို့သည် ဤငါးမျိုး တို့တည်း။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

စောင့်ထိန်းမှု 'သီလ' နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊ တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊ သိမှု 'ပညာ' နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှု 'အရဟတ္တဖိုလ်' နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှု 'အရဟတ္တဖိုလ်' ၌ ဖြစ်သော ဉာဏ်အမြင် 'ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်' နှင့် ပြည့်စုံခြင်းတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ပြည့်စုံခြင်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - ကကုဓဝဂ် ===

၃ - ဗျာကရဏသုတ်

၉၃။ ရဟန်းတို့ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောဆိုခြင်းတို့သည် ဤငါးမျိုး တို့တည်း။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

(ပညာ) နုံ့သည်၏အဖြစ် တွေဝေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောဆို၏၊

ယုတ်ညံ့သော အလိုရှိသည် အလိုဆိုး နှိပ်စက်အပ်သည် ဖြစ်၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောဆို၏၊

ရူးသွပ်ခြင်း စိတ်ပျံ့လွင့်ခြင်းကြောင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောဆို၏၊

အထင်ကြီးသဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောဆို၏၊

အကြောင်းမှန်အားဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောဆို၏။

ရဟန်းတို့ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောဆိုခြင်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - ကကုဓဝဂ် ===

၄ - ဖာသုဝိဟာရသုတ်

၉၄။ ရဟန်းတို့ ချမ်းသာစွာ နေခြင်းတို့သည် ဤငါးမျိုး တို့တည်း။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်'နှင့်တကွ ဖြစ်သော သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ' နှင့်တကွ ဖြစ်သော (နီဝရဏ) ကင်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ' တို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ပ။ ဒုတိယစျာန်သို့။ပ။ တတိယစျာန်သို့။ပ။ စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခန်းခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ ချမ်းသာစွာ နေခြင်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - ကကုဓဝဂ် ===

၅ - အကုပ္ပသုတ်

၉၅။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မကြာမြင့်မီပင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အနက် (အကျိုး) တို့၌ ခွဲခြား ဝေဖန်တတ်သော 'အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ' ဉာဏ်သို့ ရောက်၏၊ ပါဠိ (အကြောင်း) တို့၌ ခွဲခြားဝေဖန်တတ်သော 'ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ' ဉာဏ်သို့ ရောက်၏၊ သဒ္ဒါတို့၌ ခွဲခြား ဝေဖန်တတ်သော 'နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ' ဉာဏ်သို့ ရောက်၏၊ ရှေးဉာဏ်သုံးပါးတို့၌ ခွဲခြား ဝေဖန်တတ်သော 'ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ' ဉာဏ်သို့ ရောက်၏၊ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက် တိုင်းသော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်ကို ဆင်ခြင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မကြာမြင့်မီပင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - ကကုဓဝဂ် ===

၆ - သုတဓရသုတ်

၉၆။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အာနာပါနဿတိကို မှီဝဲသည် ရှိသော် မကြာမြင့်မီပင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် (အမှုသစ်ကို) အားထုတ်မှု နည်းပါး၏၊ ကိစ္စနည်းပါး၏၊ မွေးမြူလွယ်၏၊ အသက်၏ အဆောက်အဦ ဖြစ်သော ပစ္စည်း (လေးပါး) တို့၌ ရောင့်ရဲလွယ်၏။

အစားအသောက် နည်းပါး၏၊ ဝမ်းရေးကို အားမထုတ်။

အအိပ်နည်းပါး၏၊ နိုးကြားမှု၌ အားထုတ်၏။

အကြားအမြင် များ၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆောင်၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆည်းပူး၏။ အနက်, သဒ္ဒါနှင့်တကွ ဖြစ်၍ အလုံးစုံ ပြည့်စုံ စင်ကြယ်သည့် မြတ်သော အကျင့်ကို ဖော်ပြတတ် ကုန်သော အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိသော တရားတို့ကို ထိုသူသည် များစွာ ကြားနာဖူး၏၊ ဆောင်ထား၏၊ နှုတ်ဖြင့် လေ့ကျက်ထား၏၊ စိတ်ဖြင့် မှတ်သားထား၏၊ ညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိ၏။

(ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်တိုင်းသော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်ကို ဆင်ခြင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အာနာပါနဿတိကို မှီဝဲသည်ရှိသော် မကြာမြင့်မီပင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - ကကုဓဝဂ် ===

၇ - ကထာသုတ်

၉၇။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အာနာပါနဿတိကို ပွါးများသည်ရှိသော် မကြာမြင့်မီပင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် (အမှုသစ်ကို) အားထုတ်မှု နည်းပါး၏၊ ကိစ္စနည်းပါး၏၊ မွေးမြူလွယ်၏၊ အသက်၏ အဆောက်အဦ ဖြစ်သော ပစ္စည်း (လေးပါး) တို့၌ ရောင့်ရဲ လွယ်၏။

အစားအသောက် နည်းပါး၏၊ ဝမ်းရေးကို အားမထုတ်။

အအိပ် နည်းပါး၏၊ နိုးကြားမှု၌ အားထုတ်၏။

အလိုနည်းမှုနှင့် စပ်သော စကား။ပ။ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်)၌ ဖြစ်သော ဉာဏ်အမြင် (ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်)နှင့်စပ်သော စကား ဟူသော၊ ကိလေသာကို လွန်စွာ ခေါင်းပါးစေတတ်သော၊ စိတ်၏ ပွင့်လင်းကြောင်း (သမထဝိပဿနာ) အားလျော်ပတ်သော သဘောရှိသည့် စကားမျိုးကို အလိုရှိတိုင်းရ၏၊ မငြိုမငြင်ရ၏၊ မပင်မပန်းရ၏။

(ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်တိုင်းသော စိတ်ကို ဆင်ခြင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အာနာပါနဿတိကို ပွါးများသည်ရှိသော် မကြာမြင့်မီပင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - ကကုဓဝဂ် ===

၈ - အာရညကသုတ်

၉၈။ ရဟန်းတို့ တရား ငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အာနာပါနဿတိကို ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာ ပြုသည် ရှိသော် မကြာမြင့်မီပင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် (အမှုသစ်ကို) အားထုတ်မှု နည်းပါး၏၊ ကိစ္စနည်းပါး၏၊ မွေးမြူလွယ်၏၊ အသက်၏ အဆောက်အဦ ဖြစ်သော ပစ္စည်းတို့၌ ရောင့်ရဲလွယ်၏။

အစားအသောက် နည်းပါး၏၊ ဝမ်းရေးကို အားမထုတ်။

အအိပ်နည်းပါး၏၊ နိုးကြားမှု၌ အားထုတ်၏။

တော၌ နေ၏၊ အစွန်အဖျား ကျသော ကျောင်းလျှောင် နေရာရှိ၏။

(ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်တိုင်းသော စိတ်ကို ဆင်ခြင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အာနာပါနဿတိကို ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာ ပြုသည်ရှိသော် မကြာမြင့်မီပင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - ကကုဓဝဂ် ===

၉ - သီဟသုတ်

၉၉။ ရဟန်းတို့ သားတို့သနင်း ခြင်္သေ့မင်းသည် ညနေချမ်းအခါ နေရာမှ ထွက်၍ ကွန့်မြူးလျက် ပတ်ဝန်းကျင် အရပ် လေးမျက်နှာတို့ကို စောင်းငဲ့ ကြည့်ရှုပြီးနောက် သုံးကြိမ် ဟောက်လျက် ကျက်စားရန် ထွက်သွား၏၊ ထိုခြင်္သေ့မင်းသည် အကယ်၍ ဆင်ကို သတ်ပုတ်မူလည်း လေးလေးစားစားသာလျှင် သတ်ပုတ်၏၊ မလေးမစား မသတ်ပုတ်။ ကျွဲကို သတ်ပုတ်မူလည်း လေးလေးစားစားသာလျှင် သတ်ပုတ်၏၊ မလေးမစား မသတ်ပုတ်။ နွားကို သတ်ပုတ်မူလည်း လေးလေးစားစားသာလျှင် သတ်ပုတ်၏၊ မလေးမစား မသတ်ပုတ်။ သစ်ကို သတ်ပုတ်မူလည်း လေးလေးစားစားသာလျှင် သတ်ပုတ်၏၊ မလေးမစား မသတ်ပုတ်။ အယုတ်သဖြင့် ယုန် ကြောင်စသော ငယ်သော သတ္တဝါတို့ကိုပင် သတ်ပုတ်မူလည်း လေးလေးစားစား သာလျှင် သတ်ပုတ်၏၊ မလေးမစား မသတ်ပုတ်။ ထိုသို့ လေးလေးစားစား သတ်ပုတ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း "ငါ၏ အားထုတ်မှု လမ်းစဉ်သည် မပျက်စီးပါစေလင့်" ဟု နှလုံးသွင်းသောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ "ခြင်္သေ့" ဟူသော အမည်သည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ အမည်တော်ပင် ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ပရိသတ်၌ မြတ်စွာဘုရား တရားဟောခြင်းသည်ပင် ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ ခြင်္သေ့သံ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို တရားဟောမူလည်း လေးလေးစားစားသာလျှင် ဟောကြား၏၊ မလေးမစား မဟောကြား။

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းမိန်းမတို့ကို တရားဟောမူလည်း လေးလေးစားစားသာလျှင် ဟောကြား၏၊ မလေးမစား မဟောကြား။

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဥပါသကာတို့ကို တရားဟောမူလည်း လေးလေးစားစားသာလျှင် ဟောကြား၏၊ မလေးမစား မဟောကြား။

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဥပါသိကာမတို့ကို တရားဟောမူလည်း လေးလေးစားစားသာလျှင် ဟောကြား၏၊ မလေးမစား မဟောကြား။

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် အယုတ်သဖြင့် ထမင်းစား ကျွန်ခံ မုဆိုးစသော ပုထုဇဉ်တို့ကိုပင့်တရားဟောမူလည်း လေးလေးစားစားသာလျှင် ဟောကြား၏၊ မလေးမစား မဟောကြား။

ထိုသို့ လေးလေးစားစား ဟောကြားတော်မူခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို လေးစား တရားကို ရိုသေတော် မူသောကြောင့်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

=== (၁၀) ၅ - ကကုဓဝဂ် ===

၁၀ - ကကုဓထေရသုတ်

၁၀၀။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကောသမ္ဗီပြည် ဃောသိတာရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်၏ အလုပ်အကျွေး ကကုဓမည်သော ကောလိယ၏ သားသည် ယခုပင် သေလွန်၍ စျာန်စိတ်ဖြင့် ပြီးသော တစ်ခုသော ပြဟ္မာဘုံ၌ ဖြစ်၏၊ ထိုကကုဓအား မဂဓတိုင်းရှိ ရွာနယ် နှစ်နယ် သုံးနယ်မျှလောက်သော အတ္တဘော 'ခန္ဓာကိုယ်' ကို ရ၏၊ ထိုကကုဓပြဟ္မာသည် ထိုမျှလောက်သော အတ္တဘောကို ရခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကိုလည်း မပင်ပန်းစေ၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မပင်ပန်းစေ။

ထိုအခါ ကကုဓပြဟ္မာသည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်လျက် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား -

"အသျှင်ဘုရား 'ငါသည် ရဟန်းသံဃာကို ဆောင်အံ့' ဟု ဒေဝဒတ်အား ဤသို့ သဘောရှိသော အလိုဆိုး ဖြစ်ပေါ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ဒေဝဒတ်သည် စိတ်ဖြစ်ပေါ်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ထို(ရပြီးသော) တန်ခိုးမှ ဆုတ်ယုတ်ပါ၏" ဟု လျှောက်၏။

ဤစကားကို လျှောက်ပြီးလျှင် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ကို ရှိခိုး၍ အရိုအသေပြုကာ ထိုအရပ်၌ပင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား-

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်၏ အလုပ်အကျွေး ဖြစ်သော ကကုဓမည်သော ကောလိယ၏ သားသည် ယခုပင် သေလွန်၍ စျာန်စိတ်ဖြင့် ပြီးသော တစ်ခုသော ပြဟ္မာဘုံ၌ ဖြစ်ပါသည်၊ ထိုကကုဓပြဟ္မာအား မဂဓတိုင်းရှိ ရွာနယ် နှစ်နယ် သုံးနယ်မျှလောက်သော အတ္တဘော 'ခန္ဓာကိုယ်'ကို ရပါ၏၊ ထိုကကုဓပြဟ္မာသည် ထိုမျှလောက်သော အတ္တဘောကို ရခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကိုလည်း မပင်ပန်းစေပါ၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မပင်ပန်းစေပါ။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ ကကုဓပြဟ္မာသည် အကျွန်ုပ်ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အကျွန်ုပ်ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်နေလျက် အကျွန်ုပ်အား -

"အသျှင်ဘုရား 'ငါသည် ရဟန်းသံဃာကို ဆောင်အံ့' ဟု ဒေဝဒတ်အား ဤသို့ သဘောရှိသော အလိုဆိုး ဖြစ်ပေါ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ဒေဝဒတ်သည် စိတ်ဖြစ်ပေါ်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ထို (ရပြီးသော) တန်ခိုးမှ ဆုတ်ယုတ်ပါ၏" ဟု လျှောက်၏။

အသျှင်ဘုရား ဤစကားကို လျှောက်ပြီးလျှင် အကျွန်ုပ်ကို ရှိခိုး၍ အရိုအသေပြုကာ ထိုအရပ်၌ပင် ကကုဓပြဟ္မာသည် ကွယ်သွားပါ၏ ဟု လျှောက်၏။

မောဂ္ဂလာန် သင်သည် ကကုဓပြဟ္မာကို (သင်၏) စိတ်ဖြင့် (ကကုဓပြဟ္မာ၏) စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိသလော၊ "ကကုဓပြဟ္မာ ပြောဆိုသော စကား အလုံးစုံသည် ထိုဆိုသည့် အတိုင်းသာလျှင် မှန်ကန်သလော၊ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မဖြစ်ဘဲ ရှိသလော" ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ကကုဓပြေပုတ္တကို (အကျွန်ုပ်၏)စိတ်ဖြင့် (ကကုဓပြေပုတ္တ၏) စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိပါ၏၊ "ကကုဓပြေပုတ္တ ပြောဆိုသော စကား အလုံးစုံသည် ထိုဆိုသည့် အတိုင်းသာလျှင် မှန်ကန်ပါ၏၊ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မဖြစ်ပါ" ဟု (လျှောက်၏)။

မောဂ္ဂလာန် ဤစကားကို စောင့်စည်းဦးလော့၊ မောဂ္ဂလာန် ဤစကားကို စောင့်စည်းဦးလော့၊ ယခု အခါ၌ ထို(မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားသည် မိမိသည်ပင် မိမိကိုယ်ကို ထင်ရှားစွာ ပြုလတ္တံ့။

မောဂ္ဂလာန် လောက၌ ဤဆရာငါးမျိုးတို့သည် ထင်ရှား ရှိကြကုန်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

မောဂ္ဂလာန် ဤလောက၌ အချို့သော ဆရာသည် သီလ မစင်ကြယ်သည် ဖြစ်လျက် "ငါသည် စင်ကြယ်သော သီလရှိ၏၊ ငါ၏ သီလသည် စင်ကြယ်၏၊ တောက်ပ၏၊ မညစ်နွမ်း" ဟု ဝန်ခံ၏။ ထိုဆရာကို (သူ၏) တပည့်တို့သည် ဤသို့ သိကြကုန်၏၊ "ဤအသျှင် ဆရာသည် သီလ မစင်ကြယ်သည် ဖြစ်ပါလျက် 'ငါသည် စင်ကြယ်သော သီလရှိ၏၊ ငါ၏ သီလသည် စင်ကြယ်၏၊ တောက်ပ၏၊ မညစ်နွမ်း' ဟု ဝန်ခံ၏၊ ငါတို့သည် ထိုအကြောင်းကို လူတို့အား ပြောကြားကြမူ ထိုဆရာအား မြတ်နိုးမှု မဖြစ်ရာ၊ ထိုဆရာအား ယင်းမမြတ်နိုးဖွယ် စကားဖြင့် ငါတို့သည် အဘယ်ကြောင့် ပြောကြားကုန်မည်နည်း၊ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ဖြင့် ငါတို့ကို ကောင်းစွာ မြတ်နိုးစေသည် သာလျှင်တည်း၊ ထိုဆရာသည်ပင် ထို(မိမိ) ပြုမည့်အမှုဖြင့် ထင်ရှားလာလိမ့်မည်" ဟု (သိကြကုန်၏)။

မောဂ္ဂလာန် ဤသို့ သဘောရှိသော ဆရာကို တပည့် ဖြစ်သူတို့သည် သီလမှ ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ကုန်၏၊ ဤသို့ သဘောရှိသော ဆရာသည်လည်း သီလမှ ကာကွယ် စောင့်ရှောက်မှုကို တပည့်တို့ထံမှ လိုလားတောင့်တ၏။

မောဂ္ဂလာန် နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော ဆရာသည် အသက်မွေးမှု မစင်ကြယ်သည် ဖြစ်လျက် "ငါသည် စင်ကြယ်သော အသက်မွေးမှုရှိ၏၊ ငါ၏ အသက် မွေးမှုသည် စင်ကြယ်၏၊ တောက်ပ၏၊ မညစ်နွမ်း" ဟု ဝန်ခံ၏။ ထိုဆရာကို (သူ၏) တပည့်တို့သည် ဤသို့ သိကြကုန်၏၊ "ဤအသျှင် ဆရာသည် မစင်ကြယ်သော အသက်မွေးမှု ရှိသည်ဖြစ်ပါလျက် 'ငါသည် စင်ကြယ်သော အသက်မွေးမှု ရှိ၏၊ ငါ၏ အသက်မွေးမှုသည် စင်ကြယ်၏၊ တောက်ပ၏၊ မညစ်နွမ်း' ဟု ဝန်ခံ၏။ ငါတို့သည် ထိုအကြောင်းကို လူတို့အား ပြောကြားကြမူ ထိုဆရာအား မြတ်နိုးမှု မဖြစ်ရာ၊ ထိုဆရာအား ယင်းမမြတ်နိုးဖွယ် စကားဖြင့် ငါတို့သည် အဘယ့်ကြောင့် ပြောကြားကုန်မည်နည်း၊ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ဖြင့် ငါတို့ကို ကောင်းစွာ မြတ်နိုးစေသည် သာလျှင်တည်း၊ ထိုဆရာသည်ပင် ထို (မိမိ) ပြုမည့်အမှုဖြင့် ထင်ရှား လာလိမ့်မည်" ဟု (သိကြကုန်၏)။

မောဂ္ဂလာန် ဤသို့ သဘောရှိသော ဆရာကို တပည့်ဖြစ်သူတို့သည် အသက်မွေးမှုမှ ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ကုန်၏၊ ဤသို့ သဘောရှိသော ဆရာသည်လည်း အသက်မွေးမှုမှ ကာကွယ် စောင့်ရှောက် မှုကို တပည့်တို့ထံမှ လိုလားတောင့်တ၏။

မောဂ္ဂလာန် နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော ဆရာသည် တရားဟောမှု မစင်ကြယ် သည် ဖြစ်ပါလျက် "ငါသည် စင်ကြယ်သော တရား ဟောမှုရှိ၏၊ ငါ၏ တရားဟောမှုသည် စင်ကြယ်၏၊ တောက်ပ၏၊ မညစ်နွမ်း" ဟု ဝန်ခံ၏။ ထိုဆရာကို (သူ၏) တပည့်တို့သည် ဤသို့ သိကြကုန်၏၊ "ဤအသျှင် ဆရာသည် တရားဟောမှု မစင်ကြယ်သည် ဖြစ်လျက် 'ငါသည် စင်ကြယ်သော တရား ဟောမှုရှိ၏၊ ငါ၏ တရားဟောမှုသည် စင်ကြယ်၏၊ တောက်ပ၏၊ မညစ်နွမ်း' ဟု ဝန်ခံ၏။ ငါတို့သည် ထိုအကြောင်းကို လူတို့အား ပြောကြားကြမူ ထိုဆရာအား မြတ်နိုးမှု မဖြစ်ရာ၊ ထိုဆရာအား ယင်းမမြတ်

နိုးဖွယ် စကားဖြင့် ငါတို့သည် အဘယ်ကြောင့် ပြောကြား ကုန်မည်နည်း၊ သက်န်း ဆွမ်းကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ဖြင့် ငါတို့ကို ကောင်းစွာ မြတ်နိုးစေသည် သာလျှင်တည်း၊ ထိုဆရာသည်ပင် ထို(မိမိ) ပြုမည့် အမှုဖြင့် ထင်ရှားလာလိမ့်မည်" ဟု (သိကြကုန်၏)။

မောဂ္ဂလာန် ဤသို့ သဘောရှိသော ဆရာကို တပည့် ဖြစ်သူတို့သည် တရားဟောမှုမှ ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ကုန်၏၊ ဤသို့ သဘောရှိသော ဆရာသည်လည်း တရားဟောမှုမှ ကာကွယ် စောင့်ရှောက်မှုကို တပည့်တို့ထံမှ လိုလားတောင့်တ၏။

မောဂ္ဂလာန် နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော ဆရာသည် ဖြေဆိုမှု မစင်ကြယ်သည် ဖြစ်ပါလျက် "ငါသည် စင်ကြယ်သော ဖြေဆိုမှုရှိ၏၊ ငါ၏ ဖြေဆိုမှုသည် စင်ကြယ်၏၊ တောက်ပ၏၊ မညစ်နွမ်း" ဟု ဝန်ခံ၏။ ထိုဆရာကို (သူ၏) တပည့်တို့သည် ဤသို့ သိကြကုန်၏၊ "ဤအသျှင် ဆရာသည် ဖြေဆိုမှု မစင်ကြယ်သည် ဖြစ်ပါလျက် 'ငါ၏ ဖြေဆိုမှုသည် စင်ကြယ်၏၊ တောက်ပ၏၊ မညစ်နွမ်း' ဟု ဝန်ခံ၏။ ငါတို့သည် ထိုအကြောင်းကို လူတို့အား ပြောကြားကြကုန်မူ ထိုဆရာအား မြတ်နိုးမှု မဖြစ်ရာ၊ ထိုဆရာအား ယင်းမမြတ်နိုးဖွယ် စကားဖြင့် ငါတို့သည် အဘယ်ကြောင့် ပြောကြားကုန်မည်နည်း၊ သက်န်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ဖြင့် ငါတို့ကို ကောင်းစွာ မြတ်နိုးစေသည် သာလျှင်တည်း၊ ထိုဆရာသည်ပင် ထို(မိမိ) ပြုမည့်အမှုဖြင့် ထင်ရှားလာလိမ့်မည်" ဟု (သိကြကုန်၏)။

မောဂ္ဂလာန် ဤသို့ သဘောရှိသော ဆရာကို တပည့်ဖြစ်သူတို့သည် ဖြေဆိုမှုမှ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ကုန်၏၊ ဤသို့ သဘောရှိသော ဆရာသည်လည်း ဖြေဆိုမှုမှ ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ခြင်းကို တပည့်တို့ထံမှ လိုလားတောင့်တ၏။

မောဂ္ဂလာန် နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော ဆရာသည် ဉာဏ်အမြင် မစင်ကြယ်သည် ဖြစ်ပါလျက် "ငါသည် စင်ကြယ်သော ဉာဏ်အမြင်ရှိ၏၊ ငါ၏ ဉာဏ်အမြင်သည် စင်ကြယ်၏၊ တောက်ပ၏၊ မညစ်နွမ်း" ဟု ဝန်ခံ၏။ ထိုဆရာကို (သူ၏) တပည့် ဖြစ်သူတို့သည် ဤသို့ သိကြကုန်၏၊ "ဤအသျှင် ဆရာသည် ဉာဏ်အမြင် မစင်ကြယ်သူ ဖြစ်ပါလျက် 'ငါသည် စင်ကြယ်သော ဉာဏ်အမြင်ရှိ၏၊ ငါ၏ ဉာဏ်အမြင်သည် စင်ကြယ်၏၊ တောက်ပ၏၊ မညစ်နွမ်း' ဟု ဝန်ခံ၏။ ငါတို့သည် ထိုအကြောင်းကို လူတို့အား ပြောကြားကြကုန်မူ ထိုဆရာအား မြတ်နိုးမှု မဖြစ်ရာ၊ ထိုဆရာအား ယင်းမမြတ်နိုးဖွယ် စကားဖြင့် ငါတို့သည် အဘယ်ကြောင့် ပြောကြားကုန်မည်နည်း၊ သက်န်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ဖြင့် ငါတို့ကို ကောင်းစွာ မြတ်နိုးစေသည် သာလျှင်တည်း၊ ထိုဆရာသည်ပင် ထို (မိမိ) ပြုမည့် အမှုဖြင့် ထင်ရှား လာလိမ့်မည်" ဟု (သိကြကုန်၏)။

မောဂ္ဂလာန် ဤသို့ သဘောရှိသော ဆရာကို တပည့် ဖြစ်သူတို့သည် ဉာစ်အမြင်မှ စောင့်ရှောက် ကာကွယ်ကုန်၏၊ ဤသို့ သဘောရှိသော ဆရာသည်လည်း ဉာဏ်အမြင်မှ ကာကွယ် စောင့်ရှောက်မှုကို တပည့်တို့ထံမှ လိုလားတောင့်တ၏။

မောဂ္ဂလာန် လောက၌ ဤဆရာငါးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။

မောဂ္ဂလာန် ငါသည်ကား သီလ စင်ကြယ်သည် ဖြစ်၍ "ငါသည် စင်ကြယ်သော သီလရှိ၏၊ ငါ၏ သီလသည် စင်ကြယ်၏၊ တောက်ပ၏၊ ညစ်နွမ်းခြင်း မရှိ" ဟု ဝန်ခံ၏၊ တပည့်တို့သည်လည်း ငါ့ကို သီလမှ မကာကွယ် မစောင့်ရှောက်ကြကုန်၊ ငါသည်လည်း သီလမှ ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ခြင်းကို တပည့်တို့ထံမှ မလိုလား မတောင့်တ။

အသက်မွေးမှု စင်ကြယ်သည် ဖြစ်၍ "ငါသည် စင်ကြယ်သော အသက်မွေးမှုရှိ၏၊ ငါ၏ အသက်မွေးမှုသည် စင်ကြယ်၏၊ တောက်ပ၏၊ ညစ်နွမ်းခြင်း မရှိ" ဟု ဝန်ခံ၏၊ တပည့်တို့သည်လည်း ငါ့ကို

အသက်မွေးမှုမှ မကာကွယ် မစောင့်ရှောက်ကြကုန်၊ ငါသည်လည်း အသက်မွေးမှုမှ ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ခြင်းကို တပည့်တို့ထံမှ မလိုလား မတောင့်တ။

တရားဟောမှု စင်ကြယ်သည် ဖြစ်၍ "ငါသည် စင်ကြယ်သော တရား ဟောမှုရှိ၏၊ ငါ၏ တရားဟောမှုသည် စင်ကြယ်၏၊ တောက်ပ၏၊ ညစ်နွမ်းခြင်း မရှိ" ဟု ဝန်ခံ၏၊ တပည့်တို့သည်လည်း ငါ့ကို တရားဟောမှုမှ မကာကွယ် မစောင့်ရှောက်ကြကုန်၊ ငါသည်လည်း တရားဟောမှုမှ ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ခြင်းကို တပည့်တို့ထံမှ မလိုလား မတောင့်တ။

ဖြေဆိုမှု စင်ကြယ်သည် ဖြစ်၍ "ငါသည် စင်ကြယ်သော ဖြေဆိုခြင်းရှိ၏၊ ငါ၏ ဖြေဆိုမှုသည် စင်ကြယ်၏၊ တောက်ပ၏၊ ညစ်နွမ်းခြင်း မရှိ" ဟု ဝန်ခံ၏၊ တပည့်တို့သည်လည်း ငါ့ကို ဖြေဆိုမှုမှ မကာကွယ် မစောင့်ရှောက်ကြကုန်၊ ငါသည်လည်း ဖြေဆိုမှုမှ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်းကို တပည့်တို့ထံမှ မလိုလား မတောင့်တ။

ဉာဏ်အမြင် စင်ကြယ်သည် ဖြစ်၍ "ငါသည် စင်ကြယ်သော ဉာဏ် အမြင်ရှိ၏၊ ငါ၏ ဉာဏ်အမြင်သည် စင်ကြယ်၏၊ တောက်ပ၏၊ ညစ်နွမ်းခြင်း မရှိ" ဟု ဝန်ခံ၏၊ တပည့်တို့သည်လည်း ငါ့ကို ဉာဏ်အမြင်မှ မကာကွယ် မစောင့်ရှောက်ကြကုန်၊ ငါသည်လည်း ဉာဏ်အမြင်မှ ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ခြင်းကို တပည့်တို့ထံမှ မလိုလား မတောင့်တ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ငါးခုမြောက် ကကုဓဝဂ် ပြီး၏။

ဒုတိယ သုတ်ငါးဆယ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

၃ - တတိယပဏ္ဏာသက (တတိယသုတ်ငါးဆယ်)

=== (၁၁) ၁ - ဖာသုဝိဟာရဝဂ် ===

၁ - သာရဇ္ဇသုတ်

၁၀၁။ ရဟန်းတို့ ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်အား ရဲရင့်မှုကို ပြုတတ်ကုန်သော တရားတို့သည် ဤငါးမျိုး တို့တည်း။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည်-

ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' ရှိ၏။

စောင့်ထိန်းမှု 'သီလ' ရှိ၏။

အကြားအမြင်များ၏။

ထက်သန်သော လုံ့လရှိ၏။

ပညာရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' မရှိသူအား ဖြစ်တတ်သည့် နှလုံးမသာခြင်းသည် ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' ရှိသူအား မဖြစ်၊ ထိုကြောင့် ဤ(ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါ) တရားသည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်အား ရဲရင့်မှုကို ပြုတတ်၏။

ရဟန်းတို့ စောင့်ထိန်းမှု 'သီလ' မရှိသူအား ဖြစ်တတ်သည့် နှလုံးမသာခြင်းသည် စောင့်ထိန်းမှု 'သီလ' ရှိသူအား မဖြစ်၊ ထိုကြောင့် ဤ(စောင့်ထိန်းမှုသီလ) တရားသည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်အား ရဲရင့်မှုကို ပြုတတ်၏။

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင် နည်းပါးသော သူအား ဖြစ်တတ်သည့် နှလုံးမသာခြင်းသည် အကြားအမြင် များသူအား မဖြစ်၊ ထို့ကြောင့် ဤ(အကြားအမြင်များခြင်း) တရားသည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်အား ရဲရင့်မှုကို ပြုတတ်၏။

ရဟန်းတို့ ပျင်းရိသူအား ဖြစ်တတ်သည့် နှလုံး မသာခြင်းသည် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသူအား မဖြစ်၊ ထို့ကြောင့် ဤ(လုံ့လ) တရားသည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်အား ရဲရင့်မှုကို ပြုတတ်၏။

ရဟန်းတို့ ပညာ ကင်းမဲ့သူအား ဖြစ်တတ်သည့် နှလုံး မသာခြင်းသည် ပညာရှိသူအား မဖြစ်၊ ထို့ကြောင့် ဤ (ပညာ) တရားသည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်အား ရဲရင့်မှုကို ပြုတတ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်အား ရဲရင့်မှုကို ပြုတတ်သော တရားငါးမျိုးတို့ တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - ဖာသုဝိဟာရဝဂ် ===

၂ - ဥဿင်္ကီတသုတ်

၁၀၂။ ရဟန်းတို့ တရား ငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ရဟန္တာပင် ဖြစ်လျှင်မူလည်း "ယုတ်မာသော ရဟန်း" ဟူ၍ ရွံရှာအပ် ယုံမှားအပ်သူ ဖြစ်၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် -

ပြည့်တန်ဆာမ (အိမ်) လျှင် ကျက်စားရာရှိ၏၊

မုဆိုးမ (အိမ်) လျှင် ကျက်စားရာရှိ၏၊

အပျိုကြီး (အိမ်) လျှင် ကျက်စားရာရှိ၏၊

ပဏ္ဍုက် (အိမ်) လျှင် ကျက်စားရာရှိ၏၊

ရဟန်းမိန်းမ (ကျောင်း) လျှင် ကျက်စားရာရှိ၏၊

ရဟန်းတို့ ဤတရား ငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ရဟန္တာပင် ဖြစ်လျှင်မူလည်း "ယုတ်မာသော ရဟန်း" ဟူ၍ ရွံရှာအပ် ယုံမှားအပ်သူ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

=== (၁၁) ၁ - ဖာသုဝိဟာရဝဂ် ===

၃ - မဟာစောရသုတ်

၁၀၃။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ခိုးသူကြီးသည် အိမ်ကိုသော်လည်း ဖောက်ထွင်း၏၊ ရွာကိုသော်လည်း တိုက်ခိုက် လုယူ၏၊ တစ်အိမ်တည်းကိုသော်လည်း တိုက်ခိုက် လုယူ၏၊ လမ်းခရီး၌ စောင့်၍သော်လည်း တိုက်ခိုက် လုယူ၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ခိုးသူကြီးသည်-

မညီညွတ်သော အရပ်ကိုသော်လည်း အမှီရ၏။

တောအုပ်ကိုသော်လည်း အမှီရ၏။

အားကြီးသူကိုသော်လည်း အမှီရ၏။

ပစ္စည်းဥစ္စာကိုသော်လည်း စွန့်ကြဲလေ့ရှိ၏။

တစ်ယောက်တည်းသော်လည်း သွားလာတတ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ခိုးသူကြီးသည် မညီညွတ်သော အရပ်ကို အမှီရသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ခိုးသူကြီးသည် သွားလာ ကူးခက်သော မြစ်ကိုသော် လည်းကောင်း၊ မညီညွတ်သော တောင်ကိုသော် လည်းကောင်း အမှီရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ခိုးသူကြီးသည် မညီညွတ်သော အရပ်ကို အမှီရ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ခိုးသူကြီးသည် တောအုပ်ကို အမှီရသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ခိုးသူကြီးသည် မြက်တောကိုသော် လည်းကောင်း၊ သစ်တောကိုသော် လည်းကောင်း၊ ထူထဲသော တောအုပ်ကိုသော် လည်းကောင်း၊ တောအုပ်ကြီးကိုသော် လည်းကောင်း အမှီရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ခိုးသူကြီးသည် တောအုပ်ကို အမှီရ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ခိုးသူကြီးသည် အားကြီးသူကို အမှီရသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ခိုးသူကြီးသည် မင်းတို့ကိုသော် လည်းကောင်း၊ မင်း၏ အမတ်တို့ကိုသော် လည်းကောင်း အမှီရ၏၊ ထိုခိုးသူကြီးအား "အကယ်၍ တစ်ယောက်ယောက်က ငါ့ကို တစ်စုံတစ်ရာ ပြောငြားအံ့၊ ဤမင်းတို့ကသော် လည်းကောင်း၊ မင်း၏အမတ်ကြီးတို့ကသော် လည်းကောင်း အပြစ်ကို ကာကွယ်၍ ငါ့အကျိုးကို ပြောကြလိမ့်မည်" ဟု အကြံဖြစ်၏။

အကယ်၍ ငါ့ကို တစ်ယောက်ယောက်က တစ်စုံတစ်ရာ ပြောငြားအံ့၊ ထိုမင်းတို့ကသော် လည်းကောင်း၊ ထိုမင်း၏ အမတ်ကြီးတို့ကသော် လည်းကောင်း အပြစ်ကို ကာကွယ်၍ ထိုခိုးသူကြီး၏ အကျိုးကို ပြောကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ခိုးသူကြီးသည် အားကြီးသူကို အမှီရ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ခိုးသူကြီးသည် စည်းစိမ်ဥစ္စာကို စွန့်ကြဲလေ့ ရှိသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ခိုးသူကြီးသည် ကြွယ်ဝ၏၊ များသော ဥစ္စာရှိ၏၊ များသော စည်းစိမ်ရှိ၏၊ ထိုခိုးသူကြီးအား "အကယ်၍ တစ်ယောက်ယောက်က ငါ့ကို တစ်စုံတစ်ရာ ပြောငြားအံ့၊ ထို စည်းစိမ်မှ ပစ္စည်းဥစ္စာဖြင့် အစေ့အစပ် ပြုလုပ်မည်" ဟု အကြံဖြစ်၏။

အကယ်၍ ထိုခိုးသူကြီးကို တစ်ယောက်ယောက်က တစ်စုံတစ်ရာ ပြောငြားအံ့၊ ထိုစည်းစိမ်မှ ပစ္စည်းဥစ္စာဖြင့် အစေ့အစပ် ပြုလုပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ခိုးသူကြီးသည် ပစ္စည်းဥစ္စာကို စွန့်ကြဲလေ့ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ခိုးသူကြီးသည် တစ်ယောက်တည်း သွားလာသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ခိုးသူကြီးသည် တစ်ယောက်တည်းသာလျှင် လုယူမှုတို့ကို ပြုတတ်၏။

ထိုသို့ ပြုခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း -

"ငါ၏ လျှို့ဝှက် တိုင်ပင်မှုတို့သည် အပြင်ပ၌ ပေါက်ကြားခြင်းသို့ မရောက်ပါစေကုန်လင့်" ဟု နှလုံးသွင်းသောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ခိုးသူကြီးသည် တစ်ယောက်တည်း သွားလာတတ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤ အင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ခိုးသူကြီးသည် အိမ်ကိုသော်လည်း ဖောက်ထွင်း၏၊ ရွာကိုသော်လည်း တိုက်ခိုက် လုယူ၏၊ တစ်အိမ်တည်းကိုသော်လည်း တိုက်ခိုက်လုယူ၏၊ လမ်းခရီး၌ စောင့်၍ သော်လည်း တိုက်ခိုက်လုယူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းယုတ်သည် တူးဖြို ဖျက်ဆီးအပ်သော မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်၏၊ အပြစ်လည်း ရှိ၏၊ ပညာရှိတို့လည်း စွပ်စွဲ၏၊ များစွာသော မကောင်းမှုကိုလည်း ဖြစ်ပွါးစေ၏။

အဘယ်အင်္ဂါငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းယုတ်သည်-

မညီညွတ်သော အရပ်ကိုသော်လည်း အမှီရ၏။

တောအုပ်ကိုသော်လည်း အမှီရ၏။

အားကြီးသူကိုသော်လည်း အမှီရ၏။

စည်းစိမ် ဥစ္စာကိုသော်လည်း စွန့်ကြဲလေ့ရှိ၏။

တစ်ယောက်တည်းသော်လည်း သွားလာတတ်၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းယုတ်သည် အဘယ်သို့လျှင် မညီညွတ်သော အရပ်ကို အမှီရသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းယုတ်သည် မညီညွတ်သော ကာယကံနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ မညီညွတ်သော ဝစီကံနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ မညီညွတ်သော မနောကံနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းယုတ်သည် မညီညွတ်သော အရပ်ကို အမှီရ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းယုတ်သည် တောအုပ်ကို အမှီရသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းယုတ်သည် မှားယွင်းသော အယူ ရှိ၏၊ သသတစသည်ဖြင့် စွဲယူသော အန္တဂ္ဂါဟိကဒိဋ္ဌိနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းယုတ်သည် တောအုပ်ကို အမှီရ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းယုတ်သည် အားကြီးသူကို အမှီရသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းယုတ်သည် မင်းတို့ကိုသော် လည်းကောင်း၊ မင်း၏ အမတ်ကြီးတို့ကိုသော် လည်းကောင်း အမှီရ၏။

ထိုရဟန်းအား -

"အကယ်၍ တစ်ယောက်ယောက်က ငါ့ကို တစ်စုံတစ်ရာ ပြောငြားအံ့၊ ဤမင်းတို့ကသော် လည်းကောင်း၊ မင်း၏အမတ်ကြီးတို့ကသော် လည်းကောင်း အပြစ်ကို ကာကွယ်၍ ငါ့အကျိုးကို ပြောကြလိမ့်မည်" ဟု အကြံဖြစ်၏။

အကယ်၍ ထိုရဟန်းကို တစ်ယောက်ယောက်က တစ်စုံတစ်ရာ ပြောငြားအံ့၊ ထိုမင်းတို့ကသော် လည်းကောင်း၊ မင်း၏အမတ်ကြီးတို့ကသော် လည်းကောင်း အပြစ်ကို ကာကွယ်၍ ထိုရဟန်း၏ အကျိုးကို ပြောကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းယုတ်သည် အားကြီးသူကို အမှီရ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းယုတ်သည် စည်းစိမ်ဥစ္စာကို စွန့်ကြဲလေ့ ရှိသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းယုတ်သည် သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်ကို ရ၏။

ထိုရဟန်းအား-

"အကယ်၍ ငါ့ကို တစ်ယောက်ယောက်က တစ်စုံတစ်ရာ ပြောငြားအံ့၊ ထိုစည်းစိမ်မှ လာဘ် လာဘဖြင့် အစေ့အစပ်ပြုမည်" ဟု အကြံဖြစ်၏။

အကယ်၍ ထိုရဟန်းယုတ်ကို တစ်ယောက်ယောက်က တစ်စုံတစ်ရာ ပြောငြားအံ့၊ ထိုစည်းစိမ်မှ လာဘ် လာဘဖြင့် အစေ့အစပ် ပြုလုပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် စည်းစိမ်ဥစ္စာကို စွန့်ကြဲလေ့ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းယုတ်သည် တစ်ယောက်တည်း သွားလာသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းယုတ်သည် တစ်ယောက်တည်းသာလျှင် အစွန်အဖျားကျသော ဇနပုဒ်တို့၌ နေ၏၊ ထိုရဟန်းယုတ်သည် ထိုဇနပုဒ်ရှိ အိမ်တို့သို့ ချဉ်းကပ်သည် ရှိသော် လာဘ်ကို ရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းယုတ်သည် တစ်ယောက်တည်း သွားလာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းယုတ်သည် တူးဖြို ဖျက်ဆီးအပ်သော မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်၏၊ အပြစ်လည်းရှိ၏၊ ပညာရှိတို့လည်း စွပ်စွဲ၏၊ များစွာသော မကောင်းမှုကိုလည်း ဖြစ်ပွါးစေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

=== (၁၁) ၁ - ဗာသုဝိဟာရဝဂ် ===

၄ - သမဏ သုခုမာလသုတ်

၁၀၄။ ရဟန်းတို့ တရား ငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ရဟန်းတို့တွင် နူးညံ့သိမ်မွေ့သော ရဟန်းဖြစ်၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် (သုံးဆောင်တော်မူပါဟု) တောင်းပန်အပ်သည် ဖြစ်၍သာလျှင် သင်္ကန်းကို သုံးဆောင်ရသည်က များ၏၊ မတောင်းပန်အပ်ဘဲ သုံးဆောင်ရသည်ကား အနည်းငယ်သာတည်း၊ တောင်းပန်အပ်သည် ဖြစ်၍သာလျှင် ဆွမ်းကို သုံးဆောင်ရသည်ကား များ၏၊ မတောင်းပန်အပ်ဘဲ သုံးဆောင်ရသည်က အနည်းငယ်သာတည်း။

တောင်းပန်အပ်သည် ဖြစ်၍ သာလျှင် ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကို သုံးဆောင်ရသည်က များ၏၊ မတောင်းပန်အပ်ဘဲ သုံးဆောင်ရသည်ကား အနည်းငယ်သာတည်း။

တောင်းပန်အပ်သည် ဖြစ်၍ သာလျှင် သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ကို သုံးဆောင်ရသည်က များ၏၊ မတောင်းပန်အပ်ဘဲ သုံးဆောင်ရသည်ကား အနည်းငယ်သာတည်း။

အတူနေ သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် ထိုရဟန်းအား နှစ်မြို့ဖွယ် ကာယကံဖြင့် သာလျှင် ပြုမူကြသည်က များ၏၊ မနှစ်မြို့ဖွယ် ကာယကံဖြင့် ပြုမူကြသည်ကား အနည်းငယ်မျှသာတည်း၊ နှစ်မြို့ဖွယ် ဝစီကံဖြင့် သာလျှင် ပြုမူကြသည်က များ၏၊ မနှစ်မြို့ဖွယ် ဝစီကံဖြင့် ပြုမူကြသည်ကား အနည်းငယ်မျှသာတည်း၊ နှစ်မြို့ဖွယ် မနောကံဖြင့်သာလျှင် ပြုမူကြသည်က များ၏၊ မနှစ်မြို့ဖွယ် မနောကံဖြင့် ပြုမူကြသည်ကား အနည်းငယ်မျှသာတည်း၊ နှစ်မြို့ဖွယ် ပူဇော်ခြင်းကိုသာလျှင် ဆောင်ကြသည်က များ၏၊ မနှစ်မြို့ဖွယ် ပူဇော်ခြင်းကို ဆောင်ကြသည်ကား အနည်းငယ်မျှသာတည်း။

သည်းခြေကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ သလိပ်ကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ လေကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ သည်းခြေ သလိပ် လေတို့၏ ပေါင်းဆုံမိခြင်း 'သန္နိပါတ်' ကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဥတု ဖောက်ပြန်ခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ မညီမညွတ် ဆောင်ရွက်မှုကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါး လုံ့လ ပယောဂကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ကံအကျိုးပေးခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း ဖြစ်ကုန်သော ဝေဒနာတို့သည် ထိုရဟန်းအား များစွာမဖြစ်ကုန်၊ အနာကင်း၏၊ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်းဖြစ်သည့် လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်သော (ရူပါဝစရ)ဈာန် လေးပါးတို့ကို အလိုရှိ တိုင်းရ၏၊ မငြိုမငြင်ရ၏၊ မပင်မပန်း ရ၏။ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်)စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်)ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ရဟန်းတို့တွင် နူးညံ့ သိမ်မွေ့သော ရဟန်းမည်၏။

ရဟန်းတို့ "ရဟန်းတို့တွင် နူးညံ့သိမ်မွေ့သော ရဟန်း" ဟူသော စကားကို ကောင်းစွာ ဆိုလိုသူသည် ငါ့ကို သာလျှင် ရည်ညွှန်း၍ ဆိုသည်ရှိသော် ကောင်းစွာ (အမှန်အကန်) ဆိုရာရောက်၏။

ရဟန်းတို့ မှန်၏၊ ငါသည် တောင်းပန်အပ်သည် ဖြစ်၍ သာလျှင် သင်္ကန်းကို သုံးဆောင်ရသည်က များ၏၊ မတောင်းပန်အပ်ဘဲ သုံးဆောင်ရသည်ကား အနည်းငယ်မျှသာတည်း။

တောင်းပန်အပ်သည် ဖြစ်၍ သာလျှင် ဆွမ်းကို သုံးဆောင်ရသည်က များ၏၊ မတောင်းပန်အပ်ဘဲ သုံးဆောင်ရသည်ကား အနည်းငယ်မျှသာတည်း။

တောင်းပန်အပ်သည်ဖြစ်၍ သာလျှင် ကျောင်း အိပ်ရာနေရာကို သုံးဆောင်ရသည်က များ၏၊ မတောင်းပန်အပ်ဘဲ သုံးဆောင်ရသည်ကား အနည်းငယ်မျှသာတည်း။

တောင်းပန်အပ်သည် ဖြစ်၍ သာလျှင် သူနာ၏ အထောက်အပံ့ဆေး အသုံးအဆောင်ကို သုံးဆောင်ရသည်က များ၏၊ မတောင်းပန်အပ်ဘဲ သုံးဆောင်ရသည်ကား အနည်းငယ်မျှသာတည်း။

အတူနေ သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် ငါ့ကို နှစ်မြို့ဖွယ် ကာယကံဖြင့် ပြုမူကြသည်က များ၏၊ မနှစ်မြို့ဖွယ် ကာယကံဖြင့် ပြုမူကြသည်ကား အနည်းငယ်မျှသာတည်း။

နှစ်မြို့ဖွယ် ဝစီကံဖြင့် ပြုမူကြသည်က များ၏၊ မနှစ်မြို့ဖွယ် ဝစီကံဖြင့် ပြုမူကြသည်ကား အနည်းငယ်မျှသာတည်း။

နှစ်မြို့ဖွယ် မနောကံဖြင့် ပြုမူကြသည်က များ၏၊ မနှစ်မြို့ဖွယ် မနောကံဖြင့် ပြုမူကြသည်ကား အနည်းငယ်မျှသာတည်း။

နှစ်မြို့ဖွယ် ပူဇော်ခြင်းကိုသာလျှင် ဆောင်ကြသည်က များ၏၊ မနှစ်မြို့ဖွယ် ပူဇော်ခြင်းကို ဆောင်ကြသည်ကား အနည်းငယ်မျှသာတည်း။

သည်းခြေကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ သလိပ်ကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ လေကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ သည်းခြေ သလိပ် လေတို့၏ ပေါင်းဆုံမိခြင်း 'သန္နိပါတ်' ကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဥတု ဖောက်ပြန်ခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ မညီမညွတ် ဆောင်ရွက်မှုကြောင့်သော် လည်းကောင်း သူတစ်ပါး လုံ့လ ပယောဂကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ကံအကျိုးပေးခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း ဖြစ်ကုန်သော ဝေဒနာတို့သည် ငါ့အား များစွာ မဖြစ်ကုန်၊ အနာကင်း၏၊ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်းဖြစ်သည့် လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်သော (ရူပါဝစရ) ဈာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်းရ၏၊ မငြိုငြင်ရ၏၊ မပင်မပန်းရ၏။ အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ပ။ မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရ၏။

ရဟန်းတို့ "ရဟန်းတို့တွင် နူးညံ့သိမ်မွေ့သော ရဟန်း" ဟူသော စကားကို ကောင်းစွာ ဆိုလိုသူသည် ငါ့ကိုသာလျှင် ရည်ညွှန်း၍ ဆိုသော် ကောင်းစွာ (အမှန်အကန်)ဆိုရာ ရောက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - ဖာသုဝိဟာရဝဂ် ===

၅ - ဖာသုဝိဟာရသုတ်

၁၀၅။ ရဟန်းတို့ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း၊

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ -

ရဟန်း၏ မေတ္တာ ကာယကံသည် မျက်မှောက်၌သော် လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်၌သော် လည်းကောင်း သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ ရှေးရှုတည်၏။

ရဟန်း၏ မေတ္တာ ဝစီကံသည် မျက်မှောက်၌သော် လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်၌သော် လည်းကောင်း သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ ရှေးရှုတည်၏။

ရဟန်း၏ မေတ္တာ မနောကံသည် မျက်မှောက်၌သော် လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်၌သော် လည်းကောင်း သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ ရှေးရှုတည်၏။

မကျိုး မပေါက် မပြောက် မကျားကုန်သော၊ တဏှာကျွန် အဖြစ်မှ လွတ်မြောက်ကုန်သော၊ ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်သော၊ မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်အပ်ကုန်သော၊ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကို ဖြစ်စေတတ်သော သဘော ရှိကုန်သော သီလတို့ဖြင့် မျက်မှောက်၌သော် လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်၌သော် လည်းကောင်း သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့် သီလတူသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်လျက်နေ၏။

ဖြူစင်သော၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်သော၊ ထိုအယူကို ပြုကျင့်သူအား ကောင်းစွာ ဝဋ်ဆင်းရဲ ကုန်ရန် ထုတ်ဆောင်တတ်သော သဘောရှိသည့် မှန်ကန်သော အယူ 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ' ဖြင့် မျက်မှောက်၌သော် လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်၌သော် လည်းကောင်း သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့်အယူ 'ဒိဋ္ဌိ' တူမျှသည့် အဖြစ်သို့ ရောက်လျက်နေ၏။

ရဟန်းတို့ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

=== (၁၁) ၁ - ဖာသုဝိဟာရဝဂ် ===

၆ - အာနန္ဒသုတ်

၁၀၆။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကောသမ္ဗီပြည် ဃောသိတာရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အရှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား -

အရှင်ဘုရား အဘယ်မျှသော အကြောင်းဖြင့် ရဟန်းသည် သံဃာ၌ နေသည်ရှိသော် ချမ်းသာစွာ နေရပါသနည်း ဟု လျှောက်၏။

အာနန္ဒာ ရဟန်းသည် မိမိက စောင့်ထိန်းမှု 'သီလ'နှင့် ပြည့်စုံ၍ သူတစ်ပါးကိုလည်း လွန်မြတ်သော သီလကြောင့် မကဲ့ရဲ့တတ်။

အာနန္ဒာ ဤမျှသော အကြောင်းဖြင့်လည်း ရဟန်းသည် သံဃာ၌ နေသည်ရှိသော် ချမ်းသာစွာ နေရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ရဟန်းသည် သံဃာ၌ နေသည်ရှိသော် ချမ်းသာစွာ နေရသော အခြားအကြောင်း လည်း ရှိပါသေးသလော ဟု (လျှောက်ပြန်၏)။

အာနန္ဒာ ရှိသေး၏၊ အာနန္ဒာ ရဟန်းသည် မိမိက သီလနှင့် ပြည့်စုံ၍ သူတစ်ပါးကိုလည်း လွန်မြတ် သော သီလကြောင့် မကဲ့ရဲ့တတ်၊ မိမိကိုယ်ကိုသာ ရှုလေ့ရှိ၍ သူတစ်ပါးကိုမူကား ရှုလေ့မရှိ၊ အာနန္ဒာ ဤမျှသော အကြောင်းဖြင့်လည်း ရဟန်းသည် သံဃာ၌ နေသည်ရှိသော် ချမ်းသာစွာ နေရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ရဟန်းသည် သံဃာ၌ နေသည်ရှိသော် ချမ်းသာစွာ နေရသော အခြားအကြောင်း လည်း ရှိပါသေးသလော ဟု (လျှောက်ပြန်၏)။

အာနန္ဒာ ရှိသေး၏၊ အာနန္ဒာ ရဟန်းသည် မိမိက သီလနှင့် ပြည့်စုံ၍ သူတစ်ပါးကိုလည်း လွန်မြတ် သော သီလကြောင့် မကဲ့ရဲ့တတ်၊ မိမိကိုယ်ကိုသာ ရှုလေ့ရှိ၍ သူတစ်ပါးကိုမူကား ရှုလေ့မရှိ၊ မထင်ရှားသူ ဖြစ်၍ ထိုမထင်ရှားခြင်းကြောင့်လည်း မပူပန် မတောင့်တ၊ အာနန္ဒာ ဤမျှသော အကြောင်းဖြင့်လည်း ရဟန်းသည် သံဃာ၌ နေသည်ရှိသော် ချမ်းသာစွာ နေရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ရဟန်းသည် သံဃာ၌ နေသည်ရှိသော် ချမ်းသာစွာ နေရသော အခြားအကြောင်း လည်း ရှိပါသေးသလော ဟု (လျှောက်ပြန်၏)။

အာနန္ဒာ ရှိသေး၏၊ အာနန္ဒာ ရဟန်းသည် မိမိက သီလနှင့် ပြည့်စုံ၍ သူတစ်ပါးကိုလည်း လွန်မြတ် သော သီလကြောင့် မကဲ့ရဲ့တတ်၊ မိမိကိုယ်ကိုသာ ရှုလေ့ရှိ၍ သူတစ်ပါးကိုမူကား ရှုလေ့မရှိ၊ မထင်ရှားသူ ဖြစ်၍ ထိုမထင်ရှားခြင်းကြောင့်လည်း မပူပန် မတောင့်တ၊ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်း ဖြစ်သည့် လွန်မြတ်သော စိတ်၌ဖြစ်သော (ရူပါဝစရ) ဈာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရ၏၊ မငြိုမငြင် ရ၏၊ မပင်မပန်း ရ၏။ အာနန္ဒာ ဤမျှသော အကြောင်းဖြင့်လည်း ရဟန်းသည် သံဃာ၌ နေသည်ရှိသော် ချမ်းသာစွာ နေရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ရဟန်းသည် သံဃာ၌ နေသည်ရှိသော် ချမ်းသာစွာ နေရသော အခြားအကြောင်း လည်း ရှိပါသေးသလော ဟု (လျှောက်ပြန်၏)။

အာနန္ဒာ ရှိသေး၏၊ အာနန္ဒာ ရဟန်းသည် မိမိက သီလနှင့် ပြည့်စုံ၍ သူတစ်ပါးကိုလည်း လွန်မြတ်သော သီလကြောင့် မကဲ့ရဲ့တတ်၊ မိမိကိုယ်ကိုသာ ရှုလေ့ရှိ၍ သူတစ်ပါးကိုမူကား ရှုလေ့မရှိ၊ မထင်ရှားသူဖြစ်၍ ထိုမထင်ရှားခြင်းကြောင့်လည်း မပူပန် မတောင့်တ၊ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်းဖြစ်သည့် လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်သော (ရူပါဝစရ) ဈာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရ၏၊ မငြိုမငြင်ရ၏၊ မပင်မပန်းရ၏။ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်)စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။

အာနန္ဒာ ဤမျှသော အကြောင်းဖြင့်လည်း ရဟန်းသည် သံဃာ၌ နေသည်ရှိသော် ချမ်းသာစွာ နေရ၏။

အာနန္ဒာ ဤချမ်းသာစွာ နေရခြင်းထက် သာ၍ လွန်ကဲ, သာ၍ ထူးမြတ်သော အခြားသော ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းမျိုးသည် မရှိတော့ပြီ ဟူ၍ ငါဆို၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - ဖာသုဝိဟာရဝဂ် ===

၇ - သီလသုတ်

၁၀၇။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်အပ်သော အလှူကို ခံထိုက်၏၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကိုခံထိုက်၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံထိုက်၏၊ လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ ခံထိုက်၏၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် စောင့်ထိန်းမှု 'သီလ' နှင့် ပြည့်စုံ၏၊

တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' နှင့် ပြည့်စုံ၏၊

သိမှု 'ပညာ' နှင့် ပြည့်စုံ၏။

(ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်) နှင့် ပြည့်စုံ၏။

(ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို သိသော ဉာဏ်အမြင် 'ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်' နှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်အပ်သော အလှူကို ခံထိုက်၏၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကို ခံထိုက်၏၊ တမလွန် အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံထိုက်၏၊ လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ ခံထိုက်၏၊ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - ဖာသုဝိဟာရဝဂ် ===

၈ - အသေခသုတ်

၁၀၈။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်အပ်သော အလှူကို ခံထိုက်၏၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကို ခံထိုက်၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံထိုက်၏၊ လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ ခံထိုက်၏၊ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် -

ကျင့်ပြီး 'ရဟန္တာ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သီလအစုနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ကျင့်ပြီး 'ရဟန္တာ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သမာဓိအစုနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ကျင့်ပြီး 'ရဟန္တာ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ပညာအစုနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ကျင့်ပြီး 'ရဟန္တာ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်) အစုနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ကျင့်ပြီး 'ရဟန္တာ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို သိသော ဉာဏ်အမြင် 'ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်' အစုနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်အပ်သော အလှူကို ခံထိုက်၏။ပ။ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

------

၉ - စာတုဒ္ဒိသသုတ်

၁၀၉။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အရပ် လေးမျက်နှာတို့၌ အပိတ်အပင် မရှိသည် ဖြစ်၍ လှည့်လည်ရ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် -

သီလရှိ၏၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်ထိန်းလျက်နေ၏၊ အကျင့် 'အာစာရ' ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ'နှင့် ပြည့်စုံ၏။ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌သော်လည်း ဘေး ဟု ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။

အကြားအမြင် များ၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆောင်၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆည်းပူး၏၊ အနက်, သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံ၍ အလုံးစုံ ပြည့်စုံ စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ဖော်ပြတတ် ကုန်သော အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိကုန်သော တရားတို့ကို ထိုရဟန်းသည် များစွာ ကြားနာဖူး၏၊ ဆောင်ထား၏၊ နှုတ်ဖြင့် လေ့ကျက်ထား၏၊ စိတ်ဖြင့် ဆင်ခြင်ထား၏၊ ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိ၏။

ရတတ်သမျှသော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံး အဆောင်ဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။

မျက်မှောက်၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်းဖြစ်သည့် လွန်မြတ်သော စိတ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ရူပါဝစရဈာန် လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရ၏၊ မငြိုမငြင် ရ၏၊ မပင်မပန်း ရ၏။

အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အရပ်လေးမျက်နှာတို့၌ အပိတ်အပင် မရှိသည် ဖြစ်၍ လှည့်လည်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

=== (၁၁) ၁ - ဖာသုဝိဟာရဝဂ် ===

၁၀ - အရညသုတ်

၁၁၀။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အစွန်အဖျား ကျသော တောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲခြင်းငှါ သင့်လျော်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် -

သီလရှိ၏။ပ။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။

အကြားအမြင်များ၏။ပ။ ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိ၏။

ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ အားအစွမ်းရှိ၏၊ မြဲမြံစွာ အားထုတ်မှု ရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချထားခြင်း မရှိ။

မျက်မှောက်၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်း ဖြစ်သည့် လွန်မြတ်သော စိတ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ရူပါဝစရဈာန် လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်းရ၏၊ မငြိုမငြင် ရ၏၊ မပင်မပန်း ရ၏။

အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အစွန်အဖျား ကျသော တောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲခြင်းငှါ သင့်လျော်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော ဖာသုဝိဟာရဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - အန္ဓကဝိန္ဒဝဂ် ===

၁ - ကုလူပကသုတ်

၁၁၁။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသည့် အိမ်သို့ ကပ်သော ရဟန်းသည် အိမ်သူ အိမ်သားတို့၏ မချစ်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ မမြတ်နိုးအပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ မလေးစားအပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ (နှလုံးကို) မပွါးစေတတ်သူလည်း ဖြစ်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

အဆွေခင်ပွန်း မဟုတ်ပါဘဲလျက် အကျွမ်းတဝင်လည်း ပြုလုပ်တတ်၏၊ မစိုးပိုင်ဘဲလျက်လည်း (စိုးပိုင်သကဲ့သို့) စီရင်တတ်၏၊ စွန့်လွှတ် (ကွဲပြား) ပြီးသူတို့ကိုလည်း (စေ့စပ်ရန်) မှီဝဲလေ့ရှိ၏၊ နားရင်း၌ ကပ်၍လည်း တိုးတိုး ပြောလေ့ရှိ၏၊ အလွန်လည်း တောင်းတတ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသည့် အိမ်သို့ကပ်သော ရဟန်းသည် အိမ်သူ အိမ်သားတို့၏ မချစ်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ မမြတ်နိုးအပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ မလေးစားအပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ (နှလုံးကို) မပွါးစေတတ်သူလည်း ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသည့် အိမ်သို့ ကပ်သော ရဟန်းသည် အိမ်သူ အိမ်သားတို့၏ ချစ်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ မြတ်နိုးအပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ လေးစားအပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ (နှလုံးကို) ပွါးစေတတ်သူလည်း ဖြစ်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

အဆွေခင်ပွန်း မဟုတ်ပါဘဲလျက်လည်း အကျွမ်းတဝင် ပြုလုပ်လေ့ မရှိ၊ မစိုးပိုင်ဘဲလျက်လည်း (စိုးပိုင်သကဲ့သို့) စီရင်လေ့ မရှိ၊ စွန့်လွှတ် (ကွဲပြား) ပြီးသူတို့ကိုလည်း (စေ့စပ်ရန်) မှီဝဲလေ့ မရှိ၊ နားရင်း၌ ကပ်၍လည်း တိုးတိုး ပြောလေ့မရှိ၊ အလွန်လည်း မတောင်းတတ်။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသည့် အိမ်သို့ ကပ်သော ရဟန်းသည် အိမ်သူ အိမ်သားတို့၏ ချစ်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ မြတ်နိုးအပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ လေးစားအပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ (နှလုံးကို) ပွါးစေတတ်သူလည်း ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - အန္ဓကဝိန္ဒဝဂ် ===

၂ - ပစ္ဆာသမဏသုတ်

၁၁၂။ ရဟန်းတို့ တရား ငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော နောက်လိုက် ရဟန်းကို မခေါ်ဆောင်အပ်။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

အလွန် ဝေးစွာမူလည်း လိုက်တတ်၏၊ အလွန် နီးစွာမူလည်း လိုက်တတ်၏၊ (ဆရာ၏) ဆွမ်းပြည့် သပိတ်ကို လဲလှယ်၍လည်း မယူတတ်၊ အာပတ်၏ အနီး၌ ဆရာစကား ပြောဆိုသော် မတားမြစ်တတ်၊ ဆရာစကား ပြောဆိုသော် ကြားဝင် ပြောတတ်၏၊ ပညာမဲ့၏ မိုက်မဲ၏ ဆွံ့အ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော နောက်လိုက် ရဟန်းကို မခေါ်ဆောင်အပ်။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော နောက်လိုက် ရဟန်းကို ခေါ်ဆောင်အပ်၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

မဝေးလွန်း မနီးလွန်း လိုက်တတ်၏၊ (ဆရာ၏) ဆွမ်းပြည့် သပိတ်ကို လဲလှယ်၍လည်း ယူတတ်၏၊ အာပတ်၏ အနီး၌ ဆရာစကား ပြောဆိုသော် တားမြစ်တတ်၏၊ ဆရာစကား ပြောဆိုသော် ကြားဝင်၍ မပြောတတ်၊ ပညာရှိ၏ မမိုက်မဲ မဆွံ့အ။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော နောက်လိုက် ရဟန်းကို ခေါ်ဆောင်အပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - အန္ဓကဝိန္ဒဝဂ် ===

၃ - သမ္မာသမာဓိသုတ်

၁၁၃။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှု 'သမ္မာသမာဓိ' သို့ ရောက်၍ နေခြင်းငှါ မထိုက်။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်၊ အသံ 'သဒ္ဒါရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်၊ အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်၊ အရသာ 'ရသာရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်၊ အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှု 'သမ္မာသမာဓိ' သို့ ရောက်၍ နေခြင်းငှါ မထိုက်။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှု 'သမ္မာသမာဓိ' သို့ ရောက်၍ နေခြင်းငှါ ထိုက်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်၏၊ အသံ 'သဒ္ဒါရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်၏၊ အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်၏၊ အရသာ 'ရသာရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်၏၊ အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှု 'သမ္မာသမာဓိ' သို့ ရောက်၍ နေခြင်းငှါ ထိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - အန္ဓကဝိန္ဒဝဂ် ===

၄ - အန္ဓကဝိန္ဒသုတ်

၁၁၄။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် မဂဓတိုင်း အန္ဓကဝိန္ဒအရပ်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်အာနန္ဒာအား မြတ်စွာဘုရားသည် -

အာနန္ဒာ ပြသစ်စ ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းပြု၍ မကြာသေးကုန်သော ဤသာသနာတော်သို့ ယခုမှ ရောက်လာကုန်သော ရဟန်းတို့ကို သင်တို့သည် တရား ငါးမျိုးတို့၌ ဆောက်တည် စေအပ်ကုန်၏၊ သွင်းထားအပ်ကုန်၏၊ တည်စေအပ်ကုန်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့ လာကြကုန်လော့၊ သီလရှိသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်လော့၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို ထိန်းသိမ်းကုန်လျက် အကျင့် 'အာစာရ' ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ'နှင့် ပြည့်စုံကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကြကုန်လော့၊ အနည်းငယ် မျှလောက်သော အပြစ်တို့၌ သော်လည်း ဘေးဟု ရှုလေ့ ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်လျက် ကျင့်ကြကုန်လော့ဟု ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ၌ ဆောက်တည် စေအပ်ကုန်၏၊ သွင်းထား အပ်ကုန်၏၊ တည်စေအပ်ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့ လာကြကုန်လော့၊ ဣန္ဒြေတို့၌ ပိတ်ထားသော တံခါး ရှိကုန်သည် စောင့်ရှောက်အပ်သော သတိ ရှိကုန်သည် ပညာနှင့် ယှဉ်သော သတိ ရှိကုန်သည် ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်အပ်သော စိတ် ရှိကုန်သည် သတိဖြင့် စောင့်ရှောက်ထားသော စိတ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကုန်လော့ ဟု ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ၌ ဆောက်တည်စေအပ် ကုန်၏၊ သွင်းထားအပ်ကုန်၏၊ တည်စေအပ်ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့ လာကြကုန်လော့၊ စကားပြော နည်းပါးကုန်လော့၊ စကားပြောရာ၌ အပိုင်းအခြားကို ပြုကြကုန်လော့ ဟု စကားပြောမှု အပိုင်းအခြား၌ ဆောက်တည်စေအပ်ကုန်၏၊ သွင်းထားအပ်ကုန်၏၊ တည်စေအပ်ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့ လာကြကုန်လော့၊ တော၌ နေသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်လော့၊ အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲကုန်လော့ ဟု ကိုယ်၏ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း 'ကာယဝိဝေက'၌ ဆောက်တည် စေအပ်ကုန်၏၊ သွင်းထားအပ်ကုန်၏၊ တည်စေအပ်ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့ လာကြကုန်လော့၊ မှန်ကန်သော အယူ 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ' ရှိကုန်လော့၊ ကောင်းသော ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံကြကုန်လော့ ဟု မှန်ကန်သော အယူ၌ ဆောက်တည်စေအပ်ကုန်၏၊ သွင်းထားအပ်ကုန်၏၊ တည်စေအပ်ကုန်၏။

အာနန္ဒာ ပြသစ်စ ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းပြု၍ မကြာသေးကုန်သော ဤသာသနာတော်သို့ ယခုမှ ရောက်လာကုန်သော ရဟန်းတို့ကို သင်တို့သည် ဤတရားငါးမျိုးတို့၌ ဆောက်တည်စေအပ် ကုန်၏၊ သွင်းထားအပ်ကုန်၏၊ တည်စေအပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - အန္ဓကဝိန္ဒဝဂ် ===

၅ - မစ္ဆရိနီသုတ်

၁၁၅။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းမိန်းမသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထိုအတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

နေရာ ကျောင်းကန်၌ ဝန်တိုခြင်း ရှိ၏၊ ဒါယကာတို့၌ ဝန်တိုခြင်း ရှိ၏၊ လာဘ်သပ်ပကာ၌ ဝန်တိုခြင်းရှိ၏၊ ကိုယ်ရေအဆင်း ဂုဏ်သတင်းတို့၌ ဝန်တိုခြင်းရှိ၏၊ ပရိယတ်တရား၌ ဝန်တိုခြင်းရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းမိန်းမသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထိုအတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းမိန်းမသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထိုအတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

နေရာကျောင်းကန်၌ ဝန်တိုခြင်း မရှိ၊ ဒါယကာတို့၌ ဝန်တိုခြင်း မရှိ၊ လာဘ်သပ်ပကာ၌ ဝန်တိုခြင်း မရှိ၊ ကိုယ်ရေအဆင်း ဂုဏ်သတင်းတို့၌ ဝန်တိုခြင်း မရှိ၊ ပရိယတ်တရား၌ ဝန်တိုခြင်း မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းမိန်းမသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထိုအတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - အန္ဓကဝိန္ဒဝဂ် ===

၆ - ဝဏ္ဏနာသုတ်

၁၁၆။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းမိန်းမသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ်ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ-

(ဉာဏ်ဖြင့်) မစိစစ် မသက်ဝင်မူ၍ မချီးမွမ်းထိုက်သူ၏ ဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းပြောဆို၏။

(ဉာဏ်ဖြင့်) မစိစစ် မသက်ဝင်မူ၍ ချီးမွမ်းထိုက်သူ၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ကဲ့ရဲ့ ပြောဆို၏။

(ဉာဏ်ဖြင့်) မစိစစ် မသက်ဝင်မူ၍ မကြည်ညိုသင့်သော အရာ၌ ကြည်ညိုခြင်းကို ပြု၏။

(ဉာဏ်ဖြင့်) မစိစစ် မသက်ဝင်မူ၍ ကြည်ညိုသင့်သော အရာ၌ မကြည်ညိုခြင်းကို ပြု၏။

သဒ္ဓါတရားဖြင့် လှူသော ပစ္စည်းကို ဖျက်ဆီး၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းမိန်းမသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းမိန်းမသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

(ဉာဏ်ဖြင့်) စိစစ် သက်ဝင်၍ မချီးမွမ်းထိုက်သူ၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ကဲ့ရဲ့ပြောဆို၏။

(ဉာဏ်ဖြင့်) စိစစ် သက်ဝင်၍ ချီးမွမ်းထိုက်သူ၏ ဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းပြောဆို၏။

(ဉာဏ်ဖြင့်) စိစစ် သက်ဝင်၍ မကြည်ညိုသင့်သော အရာ၌ မကြည်ညိုခြင်းကို ပြု၏။

(ဉာဏ်ဖြင့်) စိစစ် သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုသင့်သော အရာ၌ ကြည်ညိုခြင်းကို ပြု၏။

သဒ္ဓါတရားဖြင့် လှူအပ်သော ပစ္စည်းကို မဖျက်ဆီး။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းမိန်းမသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - အန္ဓကဝိန္ဒဝဂ် ===

၇ - ဣဿုကိနီသုတ်

၁၁၇။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းမိန်းမသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

(ဉာဏ်ဖြင့်) မစိစစ် မသက်ဝင်မူ၍ မချီးမွမ်းထိုက်သူ၏ ဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းပြောဆို၏။

(ဉာဏ်ဖြင့်) မစိစစ် မသက်ဝင်မူ၍ ချီးမွမ်းထိုက်သူ၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ပြောဆို၏။

ငြူစူခြင်းလည်း ရှိ၏။

ဝန်တိုခြင်းလည်း ရှိ၏။

သဒ္ဓါတရားဖြင့် လှူအပ်သော ပစ္စည်းကို ဖျက်ဆီး၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းမိန်းမသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းမိန်းမသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

(ဉာဏ်ဖြင့်) စိစစ် သက်ဝင်၍ မချီးမွမ်းထိုက်သူ၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ကဲ့ရဲ့ပြောဆို၏။

(ဉာဏ်ဖြင့်) စိစစ် သက်ဝင်၍ ချီးမွမ်းထိုက်သူ၏ ဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းပြောဆို၏။

ငြူစူခြင်းလည်း မရှိ။

ဝန်တိုခြင်းလည်း မရှိ။

သဒ္ဓါတရားဖြင့် လှူအပ်သော ပစ္စည်းကို မဖျက်ဆီး။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းမိန်းမသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - အန္ဓကဝိန္ဒဝဂ် ===

၈ - မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကသုတ်

၁၁၈။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းမိန်းမသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

(ဉာဏ်ဖြင့်) မစိစစ် မသက်ဝင်မူ၍ မချီးမွမ်းထိုက်သူ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်းပြောဆို၏။

(ဉာဏ်ဖြင့်) မစိစစ် မသက်ဝင်မူ၍ ချီးမွမ်းထိုက်သူ၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ကဲ့ရဲ့ပြောဆို၏။

မှားယွင်းသော အယူလည်း ရှိ၏။

မှားယွင်းသော အကြံအစည်လည်း ရှိ၏။

သဒ္ဓါတရားဖြင့် လှူအပ်သော ပစ္စည်းကို ဖျက်ဆီး၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းမိန်းမသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းမိန်းမသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

(ဉာဏ်ဖြင့်) စိစစ် သက်ဝင်၍ မချီးမွမ်းထိုက်သူ၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ကဲ့ရဲ့ပြောဆို၏။

(ဉာဏ်ဖြင့်) စိစစ် သက်ဝင်၍ ချီးမွမ်းထိုက်သူ၏ ဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းပြောဆို၏။

မှန်ကန်သော အယူလည်း ရှိ၏။

မှန်ကန်သော အကြံအစည်လည်း ရှိ၏။

သဒ္ဓါတရားဖြင့် လှူအပ်သော ပစ္စည်းတို့ကို မဖျက်ဆီး။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းမိန်းမသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

=== (၁၂) ၂ - အန္ဓကဝိန္ဒဝဂ် ===

၉ - မိစ္ဆာဝါစာသုတ်

၁၁၉။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းမိန်းမသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထိုအတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

(ဉာဏ်ဖြင့်) မစိစစ် မသက်ဝင်မူ၍ မချီးမွမ်းထိုက်သူ၏ ဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းပြောဆို၏။

(ဉာဏ်ဖြင့်) မစိစစ် မသက်ဝင်မူ၍ ချီးမွမ်းထိုက်သူ၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ကဲ့ရဲ့ပြောဆို၏။

မှားယွင်းသော ပြောဆိုခြင်းလည်း ရှိ၏။

မှားယွင်းသော ပြုခြင်းလည်း ရှိ၏။

သဒ္ဓါတရားဖြင့် လှူအပ်သော ပစ္စည်းကို ဖျက်ဆီး၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းမိန်းမသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထိုအတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းမိန်းမသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထိုအတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

(ဉာဏ်ဖြင့်) စိစစ် သက်ဝင်၍ မချီးမွမ်းထိုက်သူ၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ကဲ့ရဲ့ ပြောဆို၏။

(ဉာဏ်ဖြင့်) စိစစ် သက်ဝင်၍ ချီးမွမ်းထိုက်သူ၏ ဂုဏ်ကို ချီးမွမ်း ပြောဆို၏။

မှန်ကန်သော ပြောဆိုခြင်းလည်း ရှိ၏။

မှန်ကန်သော ပြုခြင်းလည်း ရှိ၏။

သဒ္ဓါတရားဖြင့် လှူအပ်သော ပစ္စည်းကို မဖျက်ဆီး။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းမိန်းမသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထိုအတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - အန္ဓကဝိန္ဒဝဂ် ===

၁၀ - မိစ္ဆာဝါယာမသုတ်

၁၂၀။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းမိန်းမသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

(ဉာဏ်ဖြင့်) မစိစစ် မသက်ဝင်မူ၍ မချီးမွမ်းထိုက်သူ၏ ဂုဏ်ကို ချီးမွမ်း ပြောဆို၏။

(ဉာဏ်ဖြင့်) မစိစစ် မသက်ဝင်မူ၍ ချီးမွမ်းထိုက်သူ၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ကဲ့ရဲ့ ပြောဆို၏။

မှားယွင်းသော အားထုတ်မှု ဝီရိယ’လည်း ရှိ၏။

မှားယွင်းသော အောက်မေ့မှု ‘သတိ’လည်း ရှိ၏။

သဒ္ဓါတရားဖြင့် လှူအပ်သော ပစ္စည်းကို ဖျက်ဆီး၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းမိန်းမသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းမိန်းမသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

(ဉာဏ်ဖြင့်) စိစစ် သက်ဝင်၍ မချီးမွမ်းထိုက်သူ၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ကဲ့ရဲ့ ပြောဆို၏။

(ဉာဏ်ဖြင့်) စိစစ် သက်ဝင်၍ ချီးမွမ်းထိုက်သူ၏ ဂုဏ်ကို ချီးမွမ်း ပြောဆို၏။

မှန်ကန်သော အားထုတ်မှု ဝီရိယ’လည်း ရှိ၏။

မှန်ကန်သော အောက်မေ့မှု ‘သတိ’လည်း ရှိ၏။

သဒ္ဓါတရားဖြင့် လှူအပ်သော ပစ္စည်းကို မဖျက်ဆီး။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းမိန်းမသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် အန္ဓကဝိန္ဒဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ဂိလာနဝဂ် ===

၁ - ဂိလာနသုတ်

၁၂၁။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင် ပေါက်သော ကျောင်းကြီး၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညနေချမ်းအခါ၌ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူရာမှ ထတော်မူလျက် သူနာရဟန်းတို့ နေရာ ကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ် တော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် အားနည်းသော သူနာရဟန်း တစ်ပါးကို မြင်တော် မူသောကြောင့် ခင်းထား သော နေရာ၌ ထိုင်နေတော် မူလျက် ရဟန်းတို့ကို ခေါ်၍ -

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့သည် အားနည်းသော မည်သည့် သူနာရဟန်းကို မဆို မစွန့်ကြကုန်မူ ထိုရဟန်းသည် "မကြာမီပင်လျှင် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ် မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရလိမ့်မည်" ဟူသော ဤအကျိုးကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ခန္ဓာကိုယ်၌ မတင့်တယ် ဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုလျက် နေ၏။ (သုံးဆောင်အပ်သော) အာဟာရ၌ စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု အမှတ်ရှိ၍၊ အလုံးစုံသော လောက၌ မမွေ့လျော်ဖွယ် ဟု အမှတ်ရှိ၍၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရ တရားတို့၌ အမြဲမရှိ ဟု ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းအား သေခြင်းကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော အမှတ် 'သညာ' သည် မိမိသန္တာန်၌ ကောင်းစွာ တည်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့သည် အားနည်းသော မည်သည့်သူနာ ရဟန်းကိုမဆို မစွန့်ကြကုန်မူ ထိုရဟန်းသည် "မကြာမီပင်လျှင် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ် မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရလိမ့်မည်" ဟူသော အကျိုးကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ဂိလာနဝဂ် ===

၂ - သတိသူပဋ္ဌိတသုတ်

၁၂၂။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းဖြစ်စေ ရဟန်းမိန်းမဖြစ်စေ မည်သူမဆို တရားငါးမျိုးတို့ကို ပွါးများခဲ့မူ တရား ငါးမျိုး တို့ကို ကြိမ်ဖန်များစွာ လေ့လာခဲ့မူ ထိုသူသည် "မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို သော် လည်းကောင်း၊ ကိလေသာ ကြွင်းကျန်ခဲ့သေးလျှင် အနာဂါမ် အဖြစ်ကိုသော် လည်းကောင်း" အကျိုးနှစ်မျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသော အကျိုးကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းအား မိမိသန္တာန်၌ သာလျှင် အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ' သည် ကောင်းစွာ တည်၏။

တရားတို့၏ ဖြစ်မှု ပျက်မှုကို သိသော ပညာဖြင့် ခန္ဓာကိုယ်၌ မတင့်တယ်ဟု ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

(သုံးဆောင်အပ်သော) အာဟာရ၌ စက်ဆုပ်ဖွယ် ဟု အမှတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

အလုံးစုံသော လောက၌ မမွေ့လျော်ဖွယ် ဟု အမှတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

အလုံးစုံသော သင်္ခါရ တရားတို့၌ အမြဲမရှိ ဟု ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းဖြစ်စေ ရဟန်းမိန်းမဖြစ်စေ မည်သူမဆို ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို ပွါးများခဲ့မူ ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို ကြိမ်ဖန်များစွာ လေ့လာခဲ့မူ ထိုသူသည် "မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို သော် လည်းကောင်း၊ ကိလေသာ ကြွင်းကျန်ခဲ့သေးလျှင် အနာဂါမ်အဖြစ်ကိုသော် လည်းကောင်း" အကျိုးနှစ်မျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသော အကျိုးကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ဂိလာနဝဂ် ===

၃ - ပဌမ ဥပဋ္ဌာကသုတ်

၁၂၃။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူနာသည် ပြုစုရခက်သူ ဖြစ်၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

(အနာရောဂါအား) မလျောက်ပတ်သည်ကို ပြုလုပ်လေ့ရှိ၏။ (အနာရောဂါအား) လျောက်ပတ်သည်၌ အတိုင်းအရှည်ကို မသိတတ်။ ဆေးကို မှီဝဲခြင်းမရှိ။ အကျိုးကို လိုလားသော သူနာပြုအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ တိုးသည်ကို "တိုး၏" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဆုတ်သည်ကို "ဆုတ်၏" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ တန့်သည်ကို "တန့်၏" ဟူ၍ လည်းကောင်း အနာရောဂါကို ထင်စွာ မပြုတတ်။ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ပြင်းထန် ကြမ်းကြုတ် စပ်ရှား ကျင်နာ မသာယာဖွယ် မနှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်၍ အသက် သေလောက်သည့် ကိုယ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲ ဝေဒနာတို့ကို သည်းမခံနိုင်သော သဘောရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူနာသည် ပြုစုရခက်သူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူနာသည် ပြုစုရလွယ်သူ ဖြစ်၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

(အနာရောဂါအား) လျောက်ပတ်သည်ကို ပြုလုပ်တတ်၏။ (အနာရောဂါအား) လျောက်ပတ်သည်၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိ၏။ ဆေးကို မှီဝဲခြင်းရှိ၏။ အကျိုးကို လိုလားသော သူနာပြုအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ တိုးသည်ကို "တိုး၏" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဆုတ်သည်ကို "ဆုတ်၏" ဟူ၍ လည်းကောင်း တန့်သည်ကို "တန့်၏" ဟူ၍ လည်းကောင်း အနာရောဂါကို ထင်စွာပြုတတ်၏။ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ပြင်းထန် ကြမ်းကြုတ် စပ်ရှား ကျင်နာ မသာယာဖွယ် မနှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်၍ အသက် သေလောက်သည့် ကိုယ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲ ဝေဒနာတို့ကို သည်းခံနိုင်သော သဘောရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤ တရား ငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူနာသည် ပြုစုရလွယ်သူ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ဂိလာနဝဂ် ===

၄ - ဒုတိယ ဥပဋ္ဌာကသုတ်

၁၂၄။ ရဟန်းတို့ တရား ငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူနာပြုသည် သူနာကို ပြုစုရန် မထိုက်တန်။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ဆေးကို စီရင်ရန် မစွမ်းနိုင်။

(အနာရောဂါအား) လျောက်ပတ်သည် မလျောက်ပတ်သည်ကို မသိတတ်၊ မလျောက်ပတ်သည်ကို ဆက်ကပ်၏၊ လျောက်ပတ်သည်ကို ဖယ်ထား၏။

(သက်နီးစသည့်) အာမိသ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သူနာကို ပြုစု၏၊ မေတ္တာစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ မပြုစု။

ကျင်ကြီးကို လည်းကောင်း၊ ကျင်ငယ်ကို လည်းကောင်း၊ အန်ဖတ်ကို လည်းကောင်း၊ တံထွေးကို လည်းကောင်း ထုတ်ဆောင်ရန် စက်ဆုပ် ရွံရှာ၏။

အခါကာလ အားလျော်စွာ သူနာကို တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူနာပြုသည် သူနာကို ပြုစုရန် မထိုက်တန်။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူနာပြုသည် သူနာကို ပြုစုရန် ထိုက်တန်၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ဆေးကို စီရင်ရန် စွမ်းနိုင်၏။

(အနာရောဂါအား) လျောက်ပတ်သည် မလျောက်ပတ်သည်ကို သိတတ်၏၊ မလျောက်ပတ်သည်ကို ဖယ်ထား၏။ လျောက်ပတ်သည်ကို ဆက်ကပ်၏။

(သက်နီးစသည့်) အာမိသ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သူနာကို ပြုစုသည် မဟုတ်၊ မေတ္တာစိတ် ရှိသည် ဖြစ်၍ ပြုစု၏။

ကျင်ကြီးကို လည်းကောင်း၊ ကျင်ငယ်ကို လည်းကောင်း၊ အန်ဖတ်ကို လည်းကောင်း၊ တံထွေးကို လည်းကောင်း ထုတ်ဆောင်ရန် စက်ဆုပ် ရွံရှာလေ့ မရှိ။

အခါကာလ အားလျော်စွာ သူနာကို တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူနာပြုသည် သူနာကို ပြုစုရန် ထိုက်တန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ဂိလာနဝဂ် ===

၅ - ပဉ္စမ အနာယုဿသုတ်

၁၂၅။ ရဟန်းတို့ အသက်တိုကြောင်း တရားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။
အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -
မလျောက်ပတ်သည်ကို ပြုလုပ်လေ့ရှိ၏။
လျောက်ပတ်သည်၌ အတိုင်းအရှည်ကို မသိတတ်။
မကြေကျက်လွယ်သော အစာကို စားလေ့ရှိ၏။
အချိန်အခါ မဟုတ်သည်၌ သွားလာတတ်၏။
မမြတ်သော (မေထုန်) အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိ၏။
ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား အသက်တိုကြောင်း တရားငါးမျိုးတို့တည်း။
ရဟန်းတို့ အသက်ရှည်ကြောင်း တရားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။
အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -
လျောက်ပတ်သည်ကို ပြုလုပ်လေ့ရှိ၏။
လျောက်ပတ်သည်၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိတတ်၏။
ကြေကျက်လွယ်သော အစာကို စားလေ့ရှိ၏။
အချိန်အခါ၌ သွားလာတတ်၏။
မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်၏။
ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား အသက်ရှည်ကြောင်း တရားငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ဂိလာနဝဂ် ===

၆ - ဒုတိယ အနာယုဿာသုတ်

၁၂၆။ ရဟန်းတို့ အသက်တိုကြောင်း တရားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။
အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -
မလျောက်ပတ်သည်ကို ပြုလုပ်လေ့ရှိ၏။
လျောက်ပတ်သည်၌ အတိုင်းအရှည်ကို မသိတတ်။
မကြေကျက်လွယ်သော အစာကို စားလေ့ရှိ၏။
သီလမရှိ။
ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်း ရှိ၏။
ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား အသက်တိုကြောင်း တရားငါးမျိုးတို့တည်း။
ရဟန်းတို့ အသက်ရှည်ကြောင်း တရားတို့သည် ဤ ငါးမျိုးတို့တည်း။
အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ-
လျောက်ပတ်သည်ကို ပြုလုပ်လေ့ရှိ၏။
လျောက်ပတ်သည်၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိတတ်၏။
ကြေကျက်လွယ်သော အစာကို စားလေ့ရှိ၏။
သီလရှိ၏။
အဆွေခင်ပွန်းကောင်း ရှိ၏။
ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား အသက်ရှည်ကြောင်း တရားငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ဂိလာနဝဂ် ===

၇ - ဝပကာသသုတ်

၁၂၇။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သံဃာမှ ထွက်ခွါ၍ တစ်ယောက် တည်းနေရန် မထိုက်တန်။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် -

ရတတ်သမျှသော သင်္ကန်းဖြင့် မရောင့်ရဲနိုင်။

ရတတ်သမျှသော ဆွမ်းဖြင့် မရောင့်ရဲနိုင်။

ရတတ်သမျှသော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာဖြင့် မရောင့်ရဲနိုင်။

ရတတ်သမျှသော သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်ဖြင့် မရောင့်ရဲနိုင်။

ကာမဂုဏ်တို့၌ အကြံအစည် များလျက် နေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သံဃာမှ ထွက်ခွါ၍ တစ်ယောက်တည်း နေရန် မထိုက်တန်။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သံဃာမှ ထွက်ခွါ၍ တစ်ယောက်တည်း နေရန် ထိုက်တန်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် -

ရတတ်သမျှသော သင်္ကန်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။

ရတတ်သမျှသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။

ရတတ်သမျှသော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။

ရတတ်သမျှသော သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်ဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။

ကာမဂုဏ်တို့၌ အကြံအစည် များလျက် မနေ။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သံဃာမှ ထွက်ခွါ၍ တစ်ယောက်တည်း နေရန် ထိုက်တန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ဂိလာနဝဂ် ===

၈ - သမဏသုခသုတ်

၁၂၈။ ရဟန်းတို့ ရဟန်း၏ ဆင်းရဲခြင်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။
အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -
ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် -
ရတတ်သမျှသော သင်္ကန်းဖြင့် မရောင့်ရဲနိုင်။
ရတတ်သမျှသော ဆွမ်းဖြင့် မရောင့်ရဲနိုင်။
ရတတ်သမျှသော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာဖြင့် မရောင့်ရဲနိုင်။
ရတတ်သမျှသော သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်ဖြင့် မရောင့်ရဲနိုင်။
မမွေ့လျော်ဘဲလျက် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏။
ရဟန်းတို့ ဤငါးမျိုး တို့သည် ရဟန်း၏ ဆင်းရဲခြင်းတို့တည်း။
ရဟန်းတို့ ရဟန်း၏ ချမ်းသာခြင်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။
အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -
ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် -
ရတတ်သမျှသော သင်္ကန်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။
ရတတ်သမျှသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။
ရတတ်သမျှသော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။
ရတတ်သမျှသော သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်ဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။
မွေ့လျော်သည်ဖြစ်၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏။
ရဟန်းတို့ ဤငါးမျိုးတို့သည် ရဟန်း၏ ချမ်းသာခြင်းတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ဂိလာနဝဂ် ===

၉ - ပရိကုပ္ပသုတ်

၁၂၉။ ရဟန်းတို့ အပါယ်ဘုံသို့ ရောက်စေတတ် ကုန်သော၊ ငရဲသို့ ရောက်စေတတ် ကုန်သော၊ ပျက်စီးခြင်း သဘော ရှိကုန်သော၊ ကုစားခြင်းငှါ မတတ်ကောင်း ကုန်သော တရားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့ တည်း။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

အမိကို သတ်၏။

အဖကို သတ်၏။

ရဟန္တာကို သတ်၏။

မြတ်စွာဘုရားအား ပြစ်မှားသော စိတ်ဖြင့် သွေးကို ဖြစ်စေ၏။

သံဃာကို သင်းခွဲ၏။

ရဟန်းတို့ အပါယ်ဘုံသို့ ရောက်စေတတ် ကုန်သော၊ ငရဲသို့ ရောက်စေတတ် ကုန်သော၊ ပျက်စီးခြင်း သဘော ရှိကုန်သော၊ ကုစားခြင်းငှါ မတတ်ကောင်း ကုန်သော တရားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

=== (၁၃) ၃ - ဂိလာနဝဂ် ===

၁၀ - ဗျသနသုတ်

၁၃၀။ ရဟန်းတို့ ပျက်စီးခြင်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

အဆွေအမျိုးတို့၏ ပျက်စီးခြင်း။

စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့၏ ပျက်စီးခြင်း။

အနာရောဂါ နှိပ်စက်မှု ဟူသော ပျက်စီးခြင်း။

အကျင့်သီလ၏ ပျက်စီးခြင်း။

အယူ၏ ပျက်စီးခြင်းတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် အဆွေအမျိုးတို့၏ ပျက်စီးခြင်းကြောင့် ဖြစ်စေ စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့၏ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ အနာရောဂါ နှိပ်စက်မှု ဟူသော ပျက်စီးခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသောလားရာ ပျက်စီး၍ ကျရာဖြစ်သော ငရဲ၌ မဖြစ်ရကုန်။

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် အကျင့်သီလ၏ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ အယူ၏ ပျက်စီးခြင်းကြောင့် ဖြစ်စေ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရာဖြစ်သော ငရဲ၌ ဖြစ်ရကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ပျက်စီးခြင်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ပြည့်စုံခြင်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

အဆွေအမျိုးတို့၏ ပြည့်စုံခြင်း။

စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့၏ ပြည့်စုံခြင်း။

အနာကင်းမှု၏ ပြည့်စုံခြင်း။

အကျင့်သီလ၏ ပြည့်စုံခြင်း။

အယူ၏ ပြည့်စုံခြင်းတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဆွေမျိုးတို့၏ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ဖြစ်စေ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ အနာကင်းမှု၏ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ဖြစ်စေ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်၌ မဖြစ်ကုန်။

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် အကျင့်သီလ၏ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ဖြစ်စေ အယူ၏ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ဖြစ်စေ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ပြည့်စုံခြင်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

သုံးခုမြောက် ဂိလာနဝဂ် ပြီး၏။

=== (၁၄) ၄ - ရာဇဝဂ် ===

၁ - ပဌမ စက္ကာနုဝတ္တနသုတ်

၁၃၁။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော စကြဝတေးမင်းသည် တရားဖြင့် သာလျှင် စကြာရတနာကို လည်စေ၏၊ ထိုစကြာရတနာကို ရန်သူဖြစ်သော လူသတ္တဝါ တစ်စုံ တစ်ယောက်ကမျှ မဖျက်ဆီး မတားမြစ်နိုင်။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ စကြဝတေးမင်းသည် -

အကျိုးကိုလည်း သိ၏။

(ရှေးအစဉ်အလာ) တရားကိုလည်း သိ၏။

အတိုင်းအရှည်ကိုလည်း သိ၏။

အခါကာလကိုလည်း သိ၏။

ပရိသတ်ကိုလည်း သိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော စကြဝတေးမင်းသည် တရားဖြင့်သာလျှင် စကြာရတနာကို လည်စေ၏၊ ထိုစကြာရတနာကို ရန်သူဖြစ်သော လူသတ္တဝါ တစ်စုံ တစ်ယောက်ကမျှ မဖျက်ဆီး မတားမြစ်နိုင်။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် တရားဖြင့်သာလျှင် အတုမရှိသော ဓမ္မစကြာကို လည်စေတော်မူ၏၊ ထိုဓမ္မစကြာကို သမဏဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏဖြစ်စေ နတ်ဖြစ်စေ မာရ်နတ်ဖြစ်စေ ဗြဟ္မာ ဖြစ်စေ လောက၌ မည်သူ တစ်စုံတစ်ယောက်ကမျှ မဖျက်ဆီး မတားမြစ်နိုင်။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် -

အကျိုးကိုလည်း သိတော်မူ၏။

တရားကိုလည်း သိတော်မူ၏။

အတိုင်းအရှည်ကိုလည်း သိတော်မူ၏။

ကာလကိုလည်း သိတော်မူ၏။

ပရိသတ်ကိုလည်း သိတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် တရားဖြင့်သာလျှင် အတုမရှိသော ဓမ္မစကြာကို လည်စေတော်မူ၏၊ ထိုဓမ္မစကြာကို သမဏဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏဖြစ်စေ နတ်ဖြစ်စေ မာရ်နတ် ဖြစ်စေ ဗြဟ္မာဖြစ်စေ လောက၌ မည်သူ တစ်စုံ တစ်ယောက်ကမျှ မဖျက်ဆီး မတားမြစ်နိုင် ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ရာဇဝဂ် ===

၂ - ဒုတိယ စက္ကာနုဝတ္တနသုတ်

၁၃၂။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော စကြဝတေးမင်း၏ သားကြီးသည် ခမည်းတော် လည်စေအပ်သော စကြာရတနာကို တရားဖြင့်သာလျှင် အတုလိုက်၍ လည်စေ၏၊ ထိုစကြာရတနာကို ရန်သူဖြစ်သော လူသတ္တဝါ တစ်စုံတစ်ယောက်ကမျှ မဖျက်ဆီး မတားမြစ်နိုင်။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ စကြဝတေးမင်း၏ သားကြီးသည် -

အကျိုးကိုလည်း သိ၏။

(အစဉ်အလာ) တရားကိုလည်း သိ၏။

အတိုင်းအရှည်ကိုလည်း သိ၏။

အခါကာလကိုလည်း သိ၏။

ပရိသတ်ကိုလည်း သိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော စကြဝတေးမင်း၏ သားကြီးသည် ခမည်းတော် လည်စေအပ်သော စကြာရတနာကို တရားဖြင့်သာလျှင် အတုလိုက်၍ လည်စေ၏၊ ထိုစကြာရတနာကို ရန်သူ ဖြစ်သော လူသတ္တဝါ တစ်စုံတစ်ယောက်ကမျှ မဖျက်ဆီး မတားမြစ်နိုင်။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သာရိပုတြာသည် ငါဘုရား လည်စေ အပ်သော အတုမရှိသော ဓမ္မစက်ကို ကောင်းစွာ အတုလိုက်၍ လည်စေ၏၊ ထိုဓမ္မစက်ကို သမဏဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏဖြစ်စေ နတ်ဖြစ်စေ မာရ်နတ်ဖြစ်စေ ဗြဟ္မာဖြစ်စေ လောက၌ မည်သူ တစ်စုံတစ်ယောက်ကမျှ မဖျက်ဆီး မတားမြစ်နိုင်။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ သာရိပုတြာသည်-

အကျိုးကိုလည်း သိ၏။

တရားကိုလည်း သိ၏။

အတိုင်းအရှည်ကိုလည်း သိ၏။

အခါကာလကိုလည်း သိ၏။

ပရိသတ်ကိုလည်း သိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သာရိပုတြာသည် ငါဘုရား လည်စေအပ်သော အတု မရှိသော ဓမ္မစက်ကို ကောင်းစွာ အတုလိုက်၍ လည်စေ၏၊ ထိုဓမ္မစက်ကို သမဏဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏ ဖြစ်စေ နတ်ဖြစ်စေ မာရ်နတ်ဖြစ်စေ ဗြဟ္မာဖြစ်စေ လောက၌ မည်သူ တစ်စုံ တစ်ယောက်ကမျှ မဖျက်ဆီး မတားမြစ်နိုင် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ရာဇဝဂ် ===

၃ - ဓမ္မရာဇာသုတ်

၁၃၃။ ရဟန်းတို့ တရားရှိ၍ တရားမင်းဖြစ်သော စကြဝတေးမင်းသော်မှလည်း (အမှီ) မင်းကို မရခဲ့လျှင် စကြာရတနာကို မလည်စေနိုင်။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားအား -

"အသျှင်ဘုရား တရားရှိ၍ တရားမင်းဖြစ်သော စကြဝတေးမင်း၏ အမှီမင်း ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း" ဟု လျှောက်၏။

"ရဟန်း (ကုသိုလ်ကမ္မပထ) တရားတည်း" ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ တရားရှိ၍ တရားမင်းဖြစ်သော စကြဝတေးမင်းသည် တရားကိုသာလျှင် မှီ၍ တရားကို အရိုအသေပြုလျက် တရားကို လေးစားလျက် တရားကို တုပ်ဝပ်လျက် တရားကို အောင်လံသဖွယ် ရှေ့ဆောင်ပြုလျက် တရားကို တံခွန်သဖွယ် မြှောက်ချီလျက် တရားကို အကြီးအမှူး ပြုလျက် နန်းတွင်းသူ နန်းတွင်းသား (မိဖုရား သားတော် သမီးတော်) အပေါင်း၌ တရား အားလျော်သော စောင့်ရှောက်မှု ကာကွယ်မှု လုံခြုံမှုကို စီရင်၏။

ရဟန်း နောက်တစ်မျိုးကား တရားရှိ၍ တရားမင်းဖြစ်သော စကြဝတေးမင်းသည် တရားကိုသာလျှင် မှီ၍ တရားကို အရိုအသေ ပြုလျက် တရားကို လေးစားလျက် တရားကို တုပ်ဝပ်လျက် တရားကို အောင်လံသဖွယ် ရှေ့ဆောင် ပြုလျက် တရားကို တံခွန်သဖွယ် မြှောက်ချီလျက် တရားကို အကြီးအမှူး ပြုလျက် (အဘိသိက်သွန်းပြီးသော) မင်း(အဘိသိက်မသွန်းရသေးသော) အရံမင်းတို့၌။ပ။ စစ်သည် ဗိုလ်ပါ အပေါင်း၌။ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့၌။ နိဂုံး ဇနပုဒ်သားတို့၌။ သမဏဗြာဟ္မဏတို့၌။ သားငှက်တို့၌ တရား အားလျော်သော စောင့်ရှောက်မှု ကာကွယ်မှု လုံခြုံမှုကို စီရင်၏။

ရဟန်း တရားရှိ၍ တရားမင်းဖြစ်သော ထိုစကြဝတေးမင်းသည် တရားကိုသာလျှင် မှီ၍ တရားကို အရိုအသေပြုလျက် တရားကို လေးစားလျက် တရားကို တုပ်ဝပ်လျက် တရားကို အောင်လံသဖွယ် ရှေ့ဆောင် ပြုလျက် တရားကို တံခွန်သဖွယ် မြှောက်ချီလျက် တရားကို အကြီးအမှူးပြုလျက် နန်းတွင်းသူ နန်းတွင်းသား (မိဖုရား သားတော် သမီးတော်) အပေါင်း၌ တရား အားလျော်သော စောင့်ရှောက်မှု ကာကွယ်မှု လုံခြုံမှုကို စီရင်၏။ (အဘိသိက်သွန်းပြီးသော) မင်း (အဘိသိက်မသွန်းရသေးသော) အရံမင်းစစ်သည် ဗိုလ်ပါအပေါင်း ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသား နိဂုံး ဇနပုဒ်သား သမဏဗြာဟ္မဏ သားငှက်တို့၌ တရား အားလျော်သော စောင့်ရှောက်မှု ကာကွယ်မှု လုံခြုံမှုကို စီရင်၍ တရားဖြင့်သာလျှင် စကြာရတနာကို လည်စေ၏၊ ထိုစကြာရတနာကို ရန်သူဖြစ်သည့် လူသတ္တဝါ တစ်စုံတစ်ယောက်ကမျှ မဖျက်ဆီး မတားမြစ်နိုင်။

ရဟန်း ဤအတူသာလျှင် ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော တရားစောင့်သည့် တရားမင်း ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို သာလျှင် မှီ၍ တရားကို အရိုအသေပြုလျက် တရားကို လေးစားလျက် တရားကို တုပ်ဝပ်လျက် တရားကို အောင်လံသဖွယ် ရှေ့ဆောင်ပြုလျက် တရားကို တံခွန်သဖွယ် မြှောက်ချီလျက် တရားကို အကြီးအမှူးပြုလျက် -

"ဤသို့ သဘောရှိသော ကာယကံကို မှီဝဲအပ်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ကာယကံကို မမှီဝဲအပ်။ ဤသို့ သဘောရှိသော ဝစီကံကို မှီဝဲအပ်၏၊ ဤသို့ သဘောရှိသော ဝစီကံကို မမှီဝဲအပ်။ ဤသို့ သဘော

ရှိသော မနောကံကို မှီဝဲအပ်၏၊ ဤသို့ သဘောရှိသော မနောကံကို မမှီဝဲအပ်။ ဤသို့ သဘောရှိသော အသက်မွေးမှုကို မှီဝဲအပ်၏၊ ဤသို့ သဘောရှိသော အသက်မွေးမှုကို မမှီဝဲအပ်။ ဤသို့ သဘောရှိသော ရွာ နိဂုံးကို မှီဝဲအပ်၏၊ ဤသို့ သဘောရှိသော ရွာ နိဂုံးကို မမှီဝဲအပ်" ဟူ၍ ရဟန်းတို့၌ တရား အားလျော်သော စောင့်ရှောက်မှု ကာကွယ်မှု လုံခြုံမှုကို စီရင်၏။

ရဟန်း နောက်တစ်မျိုးကား ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော တရားစောင့်သည့် တရားမင်း ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို သာလျှင် မှီ၍ တရားကို အရိုအသေပြုလျက် တရားကို လေးစားလျက် တရားကို တုပ်ဝပ်လျက် တရားကို အောင်လံသဖွယ် ရှေ့ဆောင်ပြုလျက် တရားကို တံခွန်သဖွယ် မြှောက်ချီလျက် တရားကို အကြီးအမှူး ပြုလျက် -

"ဤသို့ သဘောရှိသော ကာယကံကို မှီဝဲအပ်၏၊ ဤသို့ သဘောရှိသော ကာယကံကို မမှီဝဲအပ်။ ဤသို့ သဘောရှိသော ဝစီကံကို မှီဝဲအပ်၏၊ ဤသို့ သဘောရှိသော ဝစီကံကို မမှီဝဲအပ်။ ဤသို့ သဘောရှိသော မနောကံကို မှီဝဲအပ်၏၊ ဤသို့ သဘောရှိသော မနောကံကို မမှီဝဲအပ်။ ဤသို့ သဘော ရှိသော အသက်မွေးမှုကို မှီဝဲအပ်၏၊ ဤသို့ သဘောရှိသော အသက်မွေးမှုကို မမှီဝဲအပ်။ ဤသို့ သဘော ရှိသော ရွာနိဂုံးကို မှီဝဲအပ်၏၊ ဤသို့ သဘောရှိသော ရွာနိဂုံးကို မမှီဝဲအပ်" ဟူ၍ ရဟန်းမိန်းမ။ပ။ ဥပါသကာ။ပ။ ဥပါသိကာမတို့၌ တရား အားလျော်သော စောင့်ရှောက်မှု ကာကွယ်မှု လုံခြုံမှုကို စီရင်၏။

ရဟန်း ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော် မူသော တရားစောင့်သည့် တရားမင်း ဖြစ်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် တရားကိုသာလျှင် မှီ၍ တရားကို အရိုအသေပြုလျက် တရားကို လေးစားလျက် တရားကို တုပ်ဝပ်လျက် တရားကို အောင်လံ သဖွယ် ရှေ့ဆောင်ပြုလျက် တရားကို တံခွန်သဖွယ် မြှောက်ချီလျက် တရားကို အကြီးအမှူး ပြုလျက် ရဟန်းတို့၌ တရား အားလျော်သော စောင့်ရှောက်မှု ကာကွယ်မှု လုံခြုံမှုကို စီရင်ပြီးလျှင်၊ ရဟန်းမိန်းမတို့ ၌ တရား အားလျော်သော စောင့်ရှောက်မှု ကာကွယ်မှု လုံခြုံမှုကို စီရင်ပြီးလျှင်၊ ဥပါသကာတို့၌ တရား အားလျော်သော စောင့်ရှောက်မှု ကာကွယ်မှု လုံခြုံမှုကို စီရင်ပြီးလျှင်၊ ဥပါသိကာမတို့၌ တရား အားလျော်သော စောင့်ရှောက်မှု ကာကွယ်မှု လုံခြုံမှုကို စီရင်ပြီးလျှင် တရားဖြင့်သာ အတု မရှိသော ဓမ္မစက်ကို လည်စေတော်မူ၏၊ ထိုဓမ္မစက်ကို သမဏဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏဖြစ်စေ နတ်ဖြစ်စေ မာရ်နတ် ဖြစ်စေ ဗြဟ္မာဖြစ်စေ လောက၌ မည်သူ တစ်စုံတစ်ယောက်ကမျှ မဖျက်ဆီး မတားမြစ်နိုင် ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ရာဇဝဂ် ===

၄ - ယဿံဒိသံသုတ်

၁၃၄။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်းအပ်ပြီးသော မင်းသည် မည်သည့် အရပ်မျက်နှာ၌ပင် နေစေကာမူ မိမိနိုင်ငံ (အတွင်း)၌ သာလျှင်နေရ၏။

အဘယ် အင်္ဂါငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်းမျိုး ဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်းအပ်ပြီးသော မင်းသည် အမိဘက် အဖဘက် နှစ်ဖက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသော ဇာတ်ရှိ၏၊ ဘိုးဘေး ခုနစ်ဆက်တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန့်သော အမိဝမ်း ရှိ၏၊ ဇာတ်နှင့် စပ်သော စကားဖြင့် အပယ်မခံရ၊ အကဲ့ရဲ့ မခံရ။

ကြွယ်ဝ၏၊ များသော ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှိ၏၊ များသော အသုံးအဆောင်ရှိ၏၊ ပြည့်သော ဘဏ္ဍာတိုက် ကျီကြရှိကြ၏။

မိမိစကားကို နားထောင်၍ အမိန့်အတိုင်း လိုက်နာသော အင်္ဂါလေးပါးရှိသော စစ်သည်နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ အင်အားကြီးမား၏။

ထိုမင်း၏ သားကြီးသည်ကား ပညာရှိ၏၊ ရဲရင့်၏၊ ဆင်ခြင် တိုင်းထွာတတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အကျိုးစီးပွါးတို့ကို ကြံစည်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။

ဤတရားလေးမျိုးတို့သည် ထိုမင်း၏ ဘုန်းတန်ခိုး အကျော်အစောကို ရင့်ကျက် (ကြီးပွါး)စေကုန်၏။

ဘုန်းတန်ခိုး အကျော်အစောလျှင် ငါးခုမြောက်ဖြစ်သော ဤတရားနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုမင်းသည် မည်သည့် အရပ်မျက်နှာ၌ပင် နေစေကာမူ မိမိနိုင်ငံ (အတွင်း)၌ သာလျှင် နေရ၏။

ထိုသို့ နေရခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း -

ရဟန်းတို့ အောင်ပွဲရ မင်းတို့အား ဤ(မိမိနိုင်ငံအတွင်း၌) နေရခြင်း သဘောသည် ဤသို့သာ ဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မည်သည့် အရပ်မျက်နှာ၌ပင် နေစေကာမူ လွတ်မြောက်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍သာလျှင် နေရ၏။

အဘယ် တရားငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည်-

သီလရှိ၏၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်ထိန်းလျက် အကျင့် 'အာစာရ' ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ' နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌ သော်လည်း ဘေး ဟု ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်လျက် ကျင့်၏၊ မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်းအပ်ပြီးသော မင်းသည် အမျိုးဇာတ်နှင့် ပြည့်စုံသကဲ့သို့တည်း။

အကြားအမြင် များ၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆောင်၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆည်းပူး၏၊ အနက်, သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံ၍ အလုံးစုံ ပြည့်စုံ စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ဖော်ပြတတ် ကုန်သော အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိကုန်သော တရားတို့ကို ထိုရဟန်းသည် များစွာ ကြားနာဖူး၏၊ ဆောင်ထား၏၊ နှုတ်ဖြင့် လေ့ကျက်ထား၏၊ စိတ်ဖြင့် ဆင်ခြင်ထား၏၊ ဉာဏ်ဖြင့်

ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်းအပ်ပြီးသော မင်းသည် ကြွယ်ဝ၍ များသော ပစ္စည်းဥစ္စာ များသော အသုံးအဆောင်ပြည့်သော ဘဏ္ဍာတိုက် ကျီကြရှိသကဲ့သို့တည်း။

အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ်တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံ့လ ရှိလျက် နေ၏၊ အားအစွမ်း ရှိ၏၊ ခိုင်မြဲသော လုံ့လရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချထားခြင်း မရှိ၊ မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်းအပ်ပြီးသော မင်းသည် အင်အားကြီးမား သကဲ့သို့တည်း။

ပညာရှိ၏၊ ဖြစ်မှု ပျက်မှုကို သိတတ်၍ ကိလေသာတို့ကို ဖောက်ခွဲနိုင်သည့် ဆင်းရဲကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ကောင်းစွာ ရောက်စေတတ်သော မြတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်းအပ်ပြီးသော မင်းသည် သားကြီးရတနာနှင့် ပြည့်စုံ သကဲ့သို့တည်း။

ထိုရဟန်းအား ဤတရား လေးပါးတို့သည် လွတ်မြောက်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ရင့်စေကုန်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ဤ(အရဟတ္တဖိုလ်) ဝိမုတ္တိလျှင် ငါးခုမြောက် ဖြစ်သော တရားနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ မည်သည့် အရပ်မျက်နှာ၌ပင် နေစေကာမူ လွတ်မြောက်သော စိတ် ရှိသည် ဖြစ်၍သာလျှင် နေရ၏။

ထိုသို့ နေရခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း -

ရဟန်းတို့ လွတ်မြောက်သော စိတ်ရှိသော ရဟန္တာတို့အား ဤ(နေရခြင်း) သဘောသည် ဤသို့သာ ဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ရာဇဝဂ် ===

၅ - ပဌမ ပတ္ထနာသုတ်

၁၃၅။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်းလောင်း အပ်ပြီးသော မင်း၏ သားကြီးသည် မင်းအဖြစ်ကို တောင့်တ၏။

အဘယ်အင်္ဂါငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်းလောင်း အပ်ပြီးသော မင်း၏ သားကြီးသည် -

အမိဘက် အဖဘက် နှစ်ဖက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသော ဇာတ်ရှိ၏၊ ဘိုးဘေး ခုနစ်ဆက်တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန့်သော အမိဝမ်းရှိ၏၊ ဇာတ်နှင့်စပ်သော စကားဖြင့် အပယ်မခံရ၊ အကဲ့ရဲ့မခံရ။

အလွန် အဆင်းလှ၏၊ ကြည့်ရှုဖွယ် ကောင်း၏၊ စိတ်ကို ကြည်လင်စေနိုင်၏၊ လွန်ကဲသော အဆင်း သဏ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံ၏။

မိဘတို့ ချစ်အပ် မြတ်နိုးအပ်၏။

နိဂုံး ဇနပုဒ် နေသူတို့ ချစ်အပ် မြတ်နိုးအပ်၏။

မင်းမျိုးဖြစ်ကုန်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်းလောင်းအပ်ပြီး ကုန်သော မင်းတို့အား တတ်သင့် တတ်ထိုက်ကုန်သော ဆင်စီးအတတ် မြင်းစီးအတတ် ရထားစီးအတတ် လေးအတတ် ဓားခုတ် လှံထိုး အတတ်မျိုးတို့၌ အပြည့်အစုံ သင်ယူပြီး ဖြစ်၏။

ထိုမင်းသားအား ဤသို့ အကြံဖြစ်၏ -

"ငါသည် အမိဘက် အဖဘက် နှစ်ဖက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသော ဇာတ်ရှိ၏၊ ဘိုးဘေး ခုနစ်ဆက် တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန့်သော အမိဝမ်း ရှိ၏။

ဇာတ်နှင့်စပ်သော စကားဖြင့် အပယ်မခံရ၊ အကဲ့ရဲ့မခံရ၊ အဘယ့်ကြောင့် မင်းအဖြစ်ကို ငါ မတောင့်တဘဲ နေရအံ့နည်း။

ငါသည် အလွန် အဆင်းလှ၏၊ ကြည့်ရှုဖွယ် ကောင်း၏၊ စိတ်ကို ကြည်လင်စေနိုင်၏၊ လွန်ကဲသော အဆင်း သဏ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အဘယ့်ကြောင့် မင်းအဖြစ်ကို ငါ မတောင့်တဘဲ နေရအံ့နည်း။

ငါသည် မိဘတို့ ချစ်အပ် မြတ်နိုးအပ်သူ ဖြစ်၏၊ အဘယ့်ကြောင့် မင်းအဖြစ်ကို ငါ မတောင့်တဘဲ နေရအံ့နည်း။

ငါသည် နိဂုံး ဇနပုဒ် နေသူတို့ ချစ်အပ် မြတ်နိုးအပ်သူ ဖြစ်၏၊ အဘယ့်ကြောင့် မင်းအဖြစ်ကို ငါ မတောင့်တဘဲ နေရအံ့နည်း။

ငါသည် မင်းမျိုး ဖြစ်ကုန်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်းလောင်း အပ်ပြီးကုန်သော မင်းတို့အား တတ်သင့် တတ်ထိုက်ကုန်သော ဆင်စီးအတတ် မြင်းစီးအတတ် ရထားစီးအတတ် လေးအတတ် ဓားခုတ် လှံထိုး အတတ်မျိုးတို့၌ အပြည့်အစုံ သင်ယူပြီးသူ ဖြစ်၏၊ အဘယ့်ကြောင့် မင်းအဖြစ်ကို ငါ မတောင့်တဘဲ နေရအံ့နည်း" ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်းလောင်း အပ်ပြီးသော မင်း၏ သားကြီးသည် မင်းအဖြစ်ကို တောင့်တ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကို တောင့်တ၏။

အဘယ်ငါးငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် -

ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' ရှိ၏။

"ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏၊ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ'နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏၊ လောကကို သိတော်မူ တတ်သော အကြောင်းကြောင့် လည်း လောကဝိဒူ မည်တော်မူ၏၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူ သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏၊ (သစ္စာလေးပါးတရားကို) သိစေ တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏" ဟု မြတ်စွာဘုရား၏ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ယုံကြည်၏။

အနာကင်း၏၊ ရောဂါကင်း၏၊ မအေးလွန်း မပူလွန်းသော အလယ်အလတ် ဖြစ်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခြင်းငှါ ခံ့သော အစာကို အညီအမျှ ကြေကျက်စေတတ်သည့် ဝမ်းမီးနှင့် ပြည့်စုံ၏။

စဉ်းလဲမှု မရှိ၊ လှည့်ပတ်မှု မရှိ၊ ဆရာ၌ လည်းကောင်း၊ ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မိမိကိုယ်ကို ထင်စွာပြုတတ်၏။

အကုသိုလ် တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ် တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍နေ၏၊ အားအစွမ်းရှိ၏၊ ခိုင်မြဲသော လုံ့လရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချထားခြင်း မရှိ။

ပညာရှိ၏၊ ဖြစ်မှု ပျက်မှုကို သိတတ်၍ ကိလေသာတို့ကို ဖောက်ခွဲနိုင်သည့် ဆင်းရဲ ကုန်ခန်းရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ကောင်းစွာ ရောက်စေတတ်သော မြတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ထိုရဟန်းအား ဤသို့ အကြံဖြစ်၏-

"ငါသည် ယုံကြည်ခြင်း 'သဒ္ဓါ' တရားရှိ၏။

'ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏။ပ။ နတ်လူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏၊ (သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏' ဟု မြတ်စွာဘုရား၏ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ယုံကြည်၏။

အဘယ့်ကြောင့် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခန်းခြင်းကို ငါ မတောင့်တဘဲ နေရအံ့နည်း။

ငါသည် အနာကင်း၏၊ ရောဂါကင်း၏၊ မအေးလွန်း မပူလွန်း အလယ်အလတ် ဖြစ်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းခြင်းငှါ ခံ့သော အစာကို အညီအမျှ ကြေကျက်စေတတ်သည့် ဝမ်းမီးနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အဘယ့်ကြောင့် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ငါ မတောင့်တဘဲ နေရအံ့နည်း။

ငါသည် စဉ်းလဲမှု မရှိ၊ လှည့်ပတ်မှု မရှိ၊ ဆရာ၌ လည်းကောင်း၊ ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မိမိကိုယ်ကို ထင်စွာပြုတတ်၏၊ အဘယ့်ကြောင့် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ငါ မတောင့်တဘဲ နေရအံ့နည်း။

ငါသည် အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ်တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ အားအစွမ်း ရှိ၏၊ ခိုင်မြဲသော လုံ့လရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချထားခြင်း မရှိ၊ အဘယ့်ကြောင့် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ငါ မတောင့်တဘဲ နေရအံ့နည်း။

ငါသည် ပညာရှိ၏၊ ဖြစ်မှု ပျက်မှုကို သိတတ်၍ ကိလေသာတို့ကို ဖောက်ခွဲနိုင်သည့် ဆင်းရဲ ကုန်ခန်းရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ကောင်းစွာ ရောက်စေတတ်သော မြတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အဘယ့်ကြောင့် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ငါ မတောင့်တဘဲ နေရအံ့နည်း" ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကို တောင့်တ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ရာဇဝဂ် ===

၆ - ဒုတိယ ပတ္ထနာသုတ်

၁၃၆။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းလောင်း အပ်ပြီးသော မင်း၏ သားကြီးသည် အိမ်ရှေ့မင်း အဖြစ်ကို တောင့်တ၏။

အဘယ်ငါးငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်းလောင်းအပ်ပြီးသော မင်း၏ သားကြီးသည် -

အမိဘက် အဖဘက် နှစ်ဖက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသော ဇာတ်ရှိ၏၊ ဘိုးဘေး ခုနစ်ဆက် တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန့်သော အမိဝမ်းရှိ၏၊

ဇာတ်နှင့် စပ်သော စကားဖြင့် အပယ်မခံရ၊ အကဲ့ရဲ့မခံရ။

အလွန် အဆင်းလှ၏၊ ကြည့်ရှုဖွယ် ကောင်း၏၊ စိတ်ကို ကြည်လင်စေနိုင်၏၊ လွန်ကဲသော အဆင်း သဏ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံ၏။

မိဘတို့သည် ချစ်အပ် မြတ်နိုးအပ်၏။

ဗိုလ်ပါအပေါင်းသည် ချစ်အပ် မြတ်နိုးအပ်၏။

ပညာရှိ၏၊ ရဲရင့်လိမ္မာ၏၊ ဆင်ခြင် တိုင်းထွာတတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော အကျိုးတို့ကို ကြံစည်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။

ထိုမင်းသားအား ဤသို့ အကြံဖြစ်၏ -

"ငါသည် အမိဘက် အဖဘက် နှစ်ဖက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသော ဇာတ်ရှိ၏၊ ဘိုးဘေး ခုနစ်ဆက် တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန့်သော အမိဝမ်းရှိ၏၊ ဇာတ်နှင့် စပ်သော စကားဖြင့် အပယ်မခံရ၊ အကဲ့ရဲ့ မခံရ၊ အဘယ်ကြောင်းကြောင့် အိမ်ရှေ့မင်း အဖြစ်ကို ငါ မတောင့်တဘဲ နေရအံ့နည်း။

ငါသည် အလွန် အဆင်းလှ၏၊ ကြည့်ရှုဖွယ် ကောင်း၏၊ စိတ်ကို ကြည်လင်စေနိုင်၏၊ လွန်ကဲသော အဆင်း သဏ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ အဘယ့်ကြောင့် အိမ်ရှေ့မင်း အဖြစ်ကို ငါ မတောင့်တဘဲ နေရအံ့နည်း။

ငါသည် မိဘတို့ ချစ်အပ် မြတ်နိုးအပ်သူ ဖြစ်၏၊ အဘယ့်ကြောင့် အိမ်ရှေ့မင်း အဖြစ်ကို ငါ မတောင့်တဘဲ နေရအံ့နည်း။

ငါသည် ဗိုလ်ပါ အပေါင်း၏ ချစ်အပ် မြတ်နိုးအပ်သူ ဖြစ်၏၊ အဘယ့်ကြောင့် အိမ်ရှေ့မင်း အဖြစ်ကို ငါ မတောင့်တဘဲ နေရအံ့နည်း။

ငါသည် ပညာရှိ၏၊ ရဲရင့်လိမ္မာ၏၊ ဆင်ခြင် တိုင်းထွာတတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အကျိုးတို့ကို ကြံစည်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏၊ အဘယ့်ကြောင့် အိမ်ရှေ့မင်း အဖြစ်ကို ငါ မတောင့်တဘဲ နေရအံ့နည်း" ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်းလောင်း အပ်ပြီးသော မင်း၏ သားကြီးသည် အိမ်ရှေ့မင်း၏ အဖြစ်ကို တောင့်တ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကို တောင့်တ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် -

သီလရှိ၏။ပ။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။

အကြားအမြင် များ၏။ပ။ ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိ၏။

သတိပဋ္ဌာန် တရားလေးပါးတို့၌ ကောင်းစွာ တည်သော စိတ်ရှိ၏။

အကုသိုလ် တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ် တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍နေ၏၊ အားအစွမ်း ရှိ၏၊ ခိုင်မြဲသော လုံ့လရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချထားခြင်း မရှိ။

ပညာရှိ၏၊ ဖြစ်မှု ပျက်မှုကို သိတတ်၍ ကိလေသာတို့ကို ဖောက်ခွဲနိုင်သည့် ဆင်းရဲ ကုန်ခန်းရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ကောင်းစွာ ရောက်စေတတ်သော မြတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ထိုရဟန်းအား ဤသို့ အကြံဖြစ်၏-

"ငါသည် သီလရှိ၏၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်ရှောက်လျက် အကျင့် 'အာစာရ' ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ' နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ အနည်းငယ်မျှလောက်သော အပြစ်တို့၌သော်လည်း ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်လျက် ကျင့်၏၊ အဘယ့်ကြောင့် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ငါ မတောင့်တဘဲ နေရအံ့နည်း။

ငါသည် အကြားအမြင် များ၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆောင်၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆည်းပူး၏၊ အနက်, သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံ၍ အလုံးစုံ ပြည့်စုံ စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ဖော်ပြတတ်ကုန်သော အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိကုန်သော တရားတို့ကို များစွာ ကြားနာဖူး၏၊ ဆောင်ထား၏၊ နှုတ်ဖြင့် လေ့ကျက်ထား၏၊ စိတ်နှလုံးဖြင့် ဆင်ခြင်ထား၏၊ ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ အဘယ့်ကြောင့် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ငါ မတောင့်တဘဲ နေရအံ့နည်း။

ငါသည် သတိပဋ္ဌာန် တရားလေးပါးတို့၌ ကောင်းစွာ တည်သော စိတ်ရှိ၏၊ အဘယ့်ကြောင့် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ငါ မတောင့်တဘဲ နေရအံ့နည်း။

ငါသည် အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ်တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ အားအစွမ်း ရှိ၏၊ ခိုင်မြဲသော လုံ့လရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချထားခြင်း မရှိ၊ အဘယ့်ကြောင့် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ငါမတောင့်တဘဲ နေရအံ့နည်း။

ငါသည် ပညာရှိ၏၊ ဖြစ်မှုပျက်မှုကို သိတတ်၍ ကိလေသာတို့ကို ဖောက်ခွဲနိုင်သည့် ဆင်းရဲ ကုန်ခန်းရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ကောင်းစွာ ရောက်စေတတ်သော မြတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အဘယ့်ကြောင အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ငါ မတောင့်တဘဲ နေရအံ့နည်း" ဟု အကြံဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကို တောင့်တ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ရာဇဝဂ် ===

၇ - အပွဲ့သုပတိသုတ်

၁၃၇။ ရဟန်းတို့ ဤသူငါးမျိုးတို့သည် ညဉ့်၌ အနည်းငယ် အိပ်ကုန်၏၊ များစွာ နိုးကြားကုန်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ မိန်းမသည် ယောကျ်ား၌ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍ ညဉ့်၌ အနည်းငယ်သာ အိပ်၏၊ များစွာ နိုးကြား၏။

ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားသည် မိန်းမ၌ အလိုရှိသည် ဖြစ်၍ ညဉ့်၌ အနည်းငယ်သာ အိပ်၏၊ များစွာ နိုးကြား၏။

ရဟန်းတို့ ခိုးသူသည် ခိုးယူခြင်း၌ အလိုရှိသည် ဖြစ်၍ ညဉ့်၌ အနည်းငယ်သာ အိပ်၏၊ များစွာ နိုးကြား၏။

ရဟန်းတို့ မင်းသည် မင်းရေး ကိစ္စတို့၌ အားထုတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ညဉ့်၌ အနည်းငယ်သာ အိပ်၏၊ များစွာ နိုးကြား၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် (ကိလေသာတို့နှင့်) မစပ်ယှဉ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)၌ အလိုရှိသည် ဖြစ်၍ ညဉ့်၌ အနည်းငယ်သာ အိပ်၏၊ များစွာ နိုးကြား၏။

ရဟန်းတို့ ဤသူငါးမျိုးတို့သည် ညဉ့်၌ အနည်းငယ်သာ အိပ်ကုန်၏၊ များစွာ နိုးကြားကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ရာဇဝဂ် ===

၈ - ဘတ္တာဒကသုတ်

၁၃၈။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မင်း၏ ဆင်သည် အစာ စားတတ်ရုံမျှ နေရာ ဖြုန်းတီးရုံမျှ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် ကျစေရုံမျှ စာရင်းဝင်ရုံမျှ မင်း၏ ဆင် ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်ရရုံမျှ ဖြစ်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်း၏ ဆင်သည် -

အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။

အသံ 'သဒ္ဒါရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။

အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။

အရသာ 'ရသာရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။

အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။

ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မင်း၏ ဆင်သည် အစာ စားတတ်ရုံမျှ နေရာ ဖြုန်းတီးရုံမျှ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် ကျစေရုံမျှ စာရင်းဝင်ရုံမျှ မင်း၏ ဆင်ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်ရရုံမျှ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ဆွမ်းစားတတ်ရုံမျှ နေရာ ဖြုန်းတီးရုံမျှ ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကို ဖျက်ဆီးရုံမျှ စာရင်းဝင်ရုံမျှ ရဟန်း ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်ရရုံမျှ ဖြစ်၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် -

အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။

အသံ 'သဒ္ဒါရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။

အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။

အရသာ 'ရသာရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။

အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ဆွမ်းစားတတ်ရုံမျှ နေရာ ဖြုန်းတီးရုံမျှ ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကို ဖျက်ဆီးရုံမျှ စာရင်းဝင်ရုံမျှ ရဟန်းဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်ရရုံမျှ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ရာဇဝဂ် ===

၉ - အက္ခမသုတ်

၁၃၉။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မင်း၏ ဆင်သည် မင်းအား မထိုက်၊ မင်း မသုံးဆောင်အပ်၊ မင်း၏ အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်း ဟူ၍ ရေတွက် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ မရောက်။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်း၏ ဆင်သည် -

အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။

အသံ 'သဒ္ဒါရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။

အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။

အရသာ 'ရသာရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။

အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။ (ဤငါးမျိုးတို့တည်း)။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်း၏ ဆင်သည် စစ်မြေပြင်သို့ သွားသည်ရှိသော် ဆင်အပေါင်းကို မြင်၍ဖြစ်စေ မြင်းအပေါင်းကို မြင်၍ဖြစ်စေ ရထားအပေါင်းကို မြင်၍ဖြစ်စေ ခြေလျင်သူရဲ အပေါင်းကို မြင်၍ဖြစ်စေ ဆုတ်နစ်၏၊ ထိုမှ ဤမှ ဆုတ်နစ်၏၊ မရပ်တည်နိုင်၊ စစ်မြေပြင်သို့ ဆင်းသက်ရန် မစွမ်းနိုင်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။ (၁)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် အသံ 'သဒ္ဒါရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်း၏ ဆင်သည် စစ်မြေပြင်သို့ သွားသည်ရှိသော် ဆင်သံကို ကြား၍ဖြစ်စေ မြင်းသံကို ကြား၍ ဖြစ်စေ ရထားသံကို ကြား၍ ဖြစ်စေ ခြေလျင် သူရဲသံကို ကြား၍ ဖြစ်စေ စည်ကြီးသံ ထက်စည်သံ ခရုသင်းသံ စည်ပုတ်သံ ပွဲတင်သံကို ကြား၍ ဖြစ်စေ ဆုတ်နစ်၏၊ ထိုမှ ဤမှ ဆုတ်နစ်၏၊ မရပ်တည်နိုင်၊ စစ်မြေပြင်သို့ ဆင်းသက်ရန် မတတ်နိုင်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် အသံ 'သဒ္ဒါရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။ (၂)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်း၏ ဆင်သည် စစ်မြေပြင်သို့ သွားသည် ရှိသော် အမျိုး ကောင်းကုန်သော စစ်မြေပြင်၌ ကျက်စားဖူးကုန်သော မင်းစီး ဆင်တော်တို့၏ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်နံ့ကို နမ်းရှူမိ၍ ဆုတ်နစ်၏၊ ထိုမှ ဤမှ ဆုတ်နစ်၏၊ မရပ်တည်နိုင်၊ စစ်မြေပြင်သို့ ဆင်းသက်ရန် မတတ်နိုင်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။ (၃)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် အရသာ'ရသာရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်း၏ ဆင်သည် စစ်မြေပြင်သို့ သွားသည်ရှိသော် တစ်ရက်မျှ အစာရေစာ မရသော် လည်းကောင်း နှစ်ရက် သုံးရက် လေးရက် ငါးရက်မျှ အစာရေစာ မရသော် လည်းကောင်း ဆုတ်နစ်၏၊ ထိုမှ ဤမှ ဆုတ်နစ်၏၊ မရပ်တည်နိုင်၊ စစ်မြေပြင်သို့ ဆင်းသက်ရန် မတတ်နိုင်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် အရသာ'ရသာရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။ (၄)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်း၏ ဆင်သည် စစ်မြေပြင်သို့ သွားသည်ရှိသော် တစ်ချောင်းသော မြား အဟုန် စူးဝင်အပ်သည် ဖြစ်စေ နှစ်ချောင်း သုံးချောင်း လေးချောင်း ငါးချောင်းသော မြားအဟုန်တို့ စူးဝင်အပ်သည် ဖြစ်စေ ဆုတ်နစ်၏၊ ထိုမှဤမှ ဆုတ်နစ်၏၊ မရပ်တည်နိုင်၊ စစ်မြေပြင်သို့ ဆင်းသက်ရန် မတတ်နိုင်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။ (၅)

ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မင်း၏ ဆင်သည် မင်းအား မထိုက်၊ မင်း မသုံးဆောင်အပ်၊ မင်း၏ အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်း ဟူ၍ ရေတွက် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ မရောက်။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အရပ်ဝေးမှ ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်သော အလှူကို မခံထိုက်၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကို မခံထိုက်၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို မခံထိုက်၊ လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ မထိုက်၊ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ မဖြစ်။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် -

အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။

အသံ 'သဒ္ဒါရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။

အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။

အရသာ 'ရသာရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။

အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် ရူပါရုံကို မြင်၍ တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်သော ရူပါရုံ၌ အလွန် တပ်မက်၏၊ စိတ်ကို ဆောက်တည်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။ (၁)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အသံ 'သဒ္ဒါရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် နားဖြင့် အသံ 'သဒ္ဒါရုံ' တို့ကို ကြား၍ တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်သော သဒ္ဒါရုံ၌ အလွန် တပ်မက်၏၊ စိတ်ကို ဆောက်တည်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အသံ 'သဒ္ဒါရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။ (၂)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' တို့ကို နမ်းရှူ၍ တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်သော ဂန္ဓာရုံ၌ အလွန် တပ်မက်၏၊ စိတ်ကို ဆောက်တည်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။ (၃)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အရသာ 'ရသာရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် လျှာဖြင့် အရသာ 'ရသာရုံ' တို့ကို လျက်၍ တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်သော ရသာရုံ၌ အလွန် တပ်မက်၏၊ စိတ်ကို ဆောက်တည်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အရသာ 'ရသာရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။ (၄)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကိုယ်ဖြင့် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို တွေ့ထိ၍ တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၌ အလွန် တပ်မက်၏၊ စိတ်ကို ဆောက်တည်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ' တို့ကို သည်းမခံနိုင်။ (၅)

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အရပ်ဝေးမှ ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်သော အလှူကို မခံထိုက်၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကို မခံထိုက်၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို မခံထိုက်၊ လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ မထိုက်၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှု ပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ အင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မင်း၏ ဆင်သည် မင်းအား ထိုက်၏၊ မင်း သုံးဆောင်အပ်၏၊ မင်း၏ အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်း ဟူ၍ ရေတွက် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်း၏ ဆင်သည် -

အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

အသံ 'သဒ္ဒါရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

အရသာ 'ရသာရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်း၏ ဆင်သည် စစ်မြေပြင်သို့ သွားသည်ရှိသော် ဆင်အပေါင်းကို မြင်၍ ဖြစ်စေ မြင်းအပေါင်းကို မြင်၍ ဖြစ်စေ ရထားအပေါင်းကို မြင်၍ ဖြစ်စေ ခြေလျင်သူရဲအပေါင်းကို မြင်၍ ဖြစ်စေ မဆုတ်နစ်၊ ထိုမှ ဤမှ မဆုတ်နစ်၊ ရပ်တည်နိုင်၏၊ စစ်မြေပြင်သို့ သက်ဆင်းခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် အသံ 'သဒ္ဒါရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်း၏ ဆင်သည် စစ်မြေပြင်သို့ သွားသည်ရှိသော် ဆင်သံကို ကြား၍ ဖြစ်စေ မြင်းသံကို ကြား၍ ဖြစ်စေ ရထားသံကို ကြား၍ ဖြစ်စေ ခြေလျင်သူရဲသံကို ကြား၍ ဖြစ်စေ စည်ကြီးသံ ထက်စည်သံ ခရုသင်းသံ စည်ပုတ်သံ ပဲ့တင်သံကို ကြား၍ ဖြစ်စေ မဆုတ်နစ်၊ ထိုမှ ဤမှ မဆုတ်နစ်၊ ရပ်တည်နိုင်၏၊ စစ်မြေပြင်သို့ သက်ဆင်းခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် အသံ 'သဒ္ဒါရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်း၏ ဆင်သည် စစ်မြေပြင်သို့ သွားသည်ရှိသော် အမျိုး ကောင်းကုန်သော စစ်မြေပြင်၌ ကျက်စားဖူးကုန်သော မင်းစီး ဆင်တို့၏ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်နံ့ကို နမ်းရှုမိ၍ မဆုတ်နစ်၊ ထိုမှ ဤမှ မဆုတ်နစ်၊ ရပ်တည်နိုင်၏၊ စစ်မြေပြင်သို့ သက်ဆင်းခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် အရသာ 'ရသာရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်း၏ ဆင်သည် စစ်မြေပြင်သို့ သွားသည်ရှိသော် တစ်ရက်မျှ အစာရေစာ မရသော် လည်းကောင်း၊ နှစ်ရက် သုံးရက် လေးရက် ငါးရက်မျှ အစာရေစာ မရသော်လည်းကောင်း မဆုတ်နစ်၊ ထိုမှဤမှ မဆုတ်နစ်၊ ရပ်တည်နိုင်၏၊ စစ်မြေပြင်သို့ သက်ဆင်းခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် အရသာ 'ရသာရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်၏။ (၄)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်း၏ ဆင်သည် စစ်မြေပြင်သို့ သွားသည် ရှိသော် တစ်ချောင်းသော မြားအဟုန် စူးဝင်အပ်သည် ဖြစ်စေ နှစ်ချောင်း သုံးချောင်း လေးချောင်း ငါးချောင်းသော မြား အဟုန်တို့ စူးဝင်အပ်သည် ဖြစ်စေ မဆုတ်နစ်၊ ထိုမှဤမှ မဆုတ်နစ်၊ ရပ်တည်နိုင်၏၊ စစ်မြေပြင်သို့ သက်ဆင်းခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်၏။ (၅)

ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မင်း၏ ဆင်သည် မင်းအားထိုက်၏၊ မင်း သုံးဆောင်အပ်၏၊ မင်း၏ အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်း ဟူ၍ ရေတွက် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အရပ်ဝေးမှ ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်သော အလှူကို ခံထိုက်၏၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကို ခံထိုက်၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံထိုက်၏၊ လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ ထိုက်၏၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှု ပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် -

အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

အသံ 'သဒ္ဒါရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

အရသာ 'ရသာရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်း 'ရူပါရုံ' ကို မြင်၍ တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်သော ရူပါရုံ၌ မတပ်မက်၊ စိတ်ကို ဆောက်တည်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အဆင်း 'ရူပါရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အသံ 'သဒ္ဒါရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် နားဖြင့် အသံ 'သဒ္ဒါရုံ'ကို ကြား၍ တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်သော သဒ္ဒါရုံ၌ မတပ်မက်၊ စိတ်ကို ဆောက်တည်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အသံ 'သဒ္ဒါရုံ' တို့ကို ကြား၍ သည်းခံနိုင်၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ'ကို နမ်းရှူ၍ တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်သော ဂန္ဓာရုံ၌ မတပ်မက်၊ စိတ်ကို ဆောက်တည်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အရသာ 'ရသာရုံ'တို့ကို သည်းခံနိုင် သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် လျှာဖြင့် အရသာ 'ရသာရုံ'ကို လျက်၍ တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်သော ရသာရုံ၌ မတပ်မက်၊ စိတ်ကို ဆောက်တည်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အရသာ 'ရသာရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်၏။ (၄)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ'ကို တွေ့ထိ၍ တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၌ မတပ်မက်၊ စိတ်ကို ဆောက်တည်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အတွေ့ အထိ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ' တို့ကို သည်းခံနိုင်၏။ (၅)

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အရပ်ဝေးမှ ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်သော အလှူကို ခံထိုက်၏၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကို ခံထိုက်၏၊ တမလွန် အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံထိုက်၏၊ လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ ထိုက်၏၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှု ပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ရာဇဝဂ် ===

၁၀ - သောတသုတ်

၁၄၀။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မင်း၏ ဆင်သည် မင်းအား ထိုက်၏၊ မင်းသုံးဆောင် အပ်၏၊ မင်း၏ အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်း ဟူ၍ ရေတွက် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်း၏ ဆင်သည် -

နာယူတတ်၏။

သတ်ဖြတ်တတ်၏။

စောင့်ရှောက်တတ်၏။ သည်းခံတတ်၏။

သွားတတ်၏ (ဤငါးမျိုးတို့တည်း)။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် နာယူတတ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်း၏ ဆင်သည် ပြုလုပ်ဖူးသည် ဖြစ်စေ မပြုလုပ်ဖူးသည် ဖြစ်စေ ဆင်ထိန်း စေခိုင်းသော အမှုကိစ္စကို ရိုသေလေးစား နှလုံးထား၍ စိတ်အား ထက်သန်စွာ နားစိုက်လျက် နာယူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် နာယူတတ်၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် သတ်ဖြတ်တတ် သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်း၏ ဆင်သည် စစ်မြေပြင်သို့ ရောက်သည်ရှိသော် ဆင်ကိုလည်း သတ်တတ်၏၊ ဆင်စီး သူရဲကိုလည်း သတ်တတ်၏၊ မြင်းကိုလည်း သတ်တတ်၏၊ မြင်းစီး သူရဲကိုလည်း သတ်တတ်၏၊ ရထားကိုလည်း ဖျက်ဆီးတတ်၏၊ ရထားစီး သူရဲကိုလည်း သတ်တတ်၏၊ ခြေလျင်သူရဲကိုလည်း သတ်တတ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် သတ်ဖြတ်တတ်၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် စောင့်ရှောက်တတ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်း၏ ဆင်သည် စစ်မြေပြင်သို့ ရောက်သည်ရှိသော် ရှေ့ပိုင်း ကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်တတ်၏၊ နောက်ပိုင်း ကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်တတ်၏၊ ရှေ့ကခြေတို့ကို စောင့်ရှောက်တတ်၏၊ နောက်ခြေတို့ကို စောင့်ရှောက်တတ်၏၊ ဦးခေါင်းကို စောင့်ရှောက်တတ်၏၊ နားတို့ကို စောင့်ရှောက်တတ်၏၊ အစွယ်တို့ကို စောင့်ရှောက်တတ်၏၊ နှာမောင်းကို စောင့်ရှောက်တတ်၏၊ အမြီးကို စောင့်ရှောက်တတ်၏၊ ဆင်စီးသူရဲကို စောင့်ရှောက်တတ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် စောင့်ရှောက်တတ်၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် သည်းခံတတ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်း၏ ဆင်သည် စစ်မြေပြင်သို့ ရောက်သည်ရှိသော် လှံဖြင့် ထိုးခြင်း သန်လျက်ဖြင့် ခုတ်ခြင်း မြားဖြင့် ပစ်ခြင်း ပုဆိန်ဖြင့် ပေါက်ခြင်းတို့ကို သည်းခံနိုင်၏၊ စည်ကြီးသံ ထက်စည်သံ ခရုသင်းသံ စည်ပုတ်သံ ပွဲတင်သံတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် သည်းခံတတ်၏။ (၄)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် သွားတတ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်း၏ ဆင်သည် သွားရောက်ဖူးသည် ဖြစ်စေ မသွားရောက်ဖူးသည် ဖြစ်စေ ဆင်ထိန်း စေလွှတ်ရာအရပ်သို့ လျင်မြန်စွာ သွားတတ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မင်း၏ ဆင်သည် သွားတတ်၏။ (၅)

ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မင်း၏ ဆင်သည် မင်းအား ထိုက်၏၊ မင်း သုံးဆောင် အပ်၏၊ မင်း၏ အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်း ဟူ၍ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အရပ်ဝေးမှ ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်သော အလှူကို ခံထိုက်၏၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကို ခံထိုက်၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံထိုက်၏၊ လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ ထိုက်၏၊ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှု ပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် -

နာယူတတ်၏။

သတ်ဖြတ်တတ်၏။

စောင့်ရှောက်တတ်၏။သည်းခံတတ်၏။

သွားတတ်၏ (ဤငါးမျိုးတို့တည်း)။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် နာယူတတ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား သိတော်မူပြီးသော ဓမ္မဝိနယကို ဟောကြားသည်ရှိသော် ရိုသေလေးစား နှလုံးထား၍ စိတ်အား ထက်သန်စွာ နားစိုက်လျက် နာယူတတ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် နာယူတတ်၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် သတ်ဖြတ်တတ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာသော ကာမဝိတက်ကို သည်းမခံ၊ ပယ်စွန့်၏၊ ပယ်ဖျောက်၏၊ ဖျက်ဆီး၏၊ ကင်းအောင်ပြု၏၊ တဖန် မဖြစ်ပေါ်ခြင်းသို့ ရောက်စေ၏။

ဖြစ်ပေါ်လာသော ဗျာပါဒဝိတက်ကို။ပ။

ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝိဟိံသာဝိတက်ကို။ပ။

ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်လတ္တံ့သော အကုသိုလ် တရားယုတ်တို့ကို သည်းမခံ၊ ပယ်စွန့်၏၊ ပယ်ဖျောက်၏၊ ဖျက်ဆီး၏၊ ကင်းအောင် ပြု၏၊ တဖန် မဖြစ်ပေါ်ခြင်းသို့ ရောက်စေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် သတ်ဖြတ်တတ်၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် စောင့်ရှောက်တတ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်း 'ရူပါရုံ' ကို မြင်သော် (မိန်းမ ယောက်ျားစသော) သဏ္ဌာန် နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (လက်ခြေစသော အင်္ဂါ ပြုံးဟန် ရယ်ဟန် စသော

အမူအရာ) အမှတ်လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ (အကယ်၍) စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်စည်းဘဲ နေလျှင် ယင်း (စက္ခုန္ဒြေကို မစောင်စည်းခြင်း ဟူသော) အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါမနဿ' ဟူသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့သည် ထိုမစောင့်စည်းသူကို လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏၊ (ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည်) ထိုစက္ခုန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ စက္ခုန္ဒြေကို စောင့်စည်း၏၊ စက္ခုန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။

နားဖြင့် အသံ 'သဒ္ဒါရုံ'ကို ကြားသော်။ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' ကို နံသော်။ လျှာဖြင့် အရသာ 'ရသာရုံ' ကို လျက်သော်။ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ' ကို တွေ့ထိသော်။ စိတ်ဖြင့် သဘောတရား 'ဓမ္မာရုံ'ကို သိသော် (မိန်းမ ယောကျ်ားစသော) သဏ္ဌာန် နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (လက်ခြေစသော အင်္ဂါ ပြုံးဟန် ရယ်ဟန်စသော အမူအရာ) အမှတ်လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (အကယ်၍) မနိန္ဒြေကို မစောင့် စည်းဘဲ နေလျှင် ယင်း(မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းခြင်း ဟူသော) အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါမနဿ' ဟူသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့သည် ထိုမစောင့် စည်းသူကို လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏၊ (ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည်) ထိုမနိန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ မနိန္ဒြေကို စောင့်စည်း၏၊ မနိန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် စောင့်ရှောက်တတ်၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် သည်းခံတတ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ရဟန်းသည် အချမ်း အပူ ဆာလောင်ခြင်း မွတ်သိပ်ခြင်း မှက် ခြင် လေ နေပူ မြွေ ကင်းသန်း တို့၏ အတွေ့တို့ကို လည်းကောင်း၊ မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်ကုန် မကောင်းသဖြင့် ရောက်လာကုန်သော စကားတို့ကို လည်းကောင်း သည်းခံနိုင်၏၊ ကိုယ်၌ ဖြစ်သော ပြင်းထန် ကြမ်းကြုတ် စပ်ရှား ကျင်နာ မသာယာဖွယ် မနှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်သော သေလောက်သော ဆင်းရဲ ဝေဒနာတို့ကို သည်းခံခြင်း သဘောရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် သည်းခံတတ်၏။ (၄)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် သွားတတ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဤရှည်စွာသော သံသရာခရီးဖြင့် မရောက်ဖူးသေးသော အရပ်ဖြစ်သည့် အလုံးစုံသော သင်္ခါရ တရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ အလုံးစုံသော ဥပဓိတို့ကို စွန့်ရာ တဏှာ၏ ကုန်ရာ တပ်ခြင်း ကင်းရာ ချုပ်ရာ ငြိမ်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ လျင်မြန်စွာ သာလျှင် သွားတတ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် သွားတတ်၏။ (၅)

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အရပ်ဝေးမှ ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်သော အလှူကို ခံထိုက်၏။ပ။ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

လေးခုမြောက် ရာဇဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - တိကဏ္ဍကီဝဂ် ===

၁ - အဝဇာနာတိသုတ်

၁၄၁။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ် ငါးမျိုးတို့သည် ထင်ရှား ရှိကုန်၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ပေးပြီး၍ မထီမဲ့မြင် ပြု၏။

အတူ ပေါင်းသင်းခြင်းဖြင့် မထီမဲ့မြင် ပြု၏။

(ပြောလာသမျှ စကားကို ယုံကြည်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်) ခံယူရန် ထားအပ်သော နှုတ်ရှိ၏။

လျှပ်ပေါ်လော်လည်၏။

နုန့်နှေး တွေဝေ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပေးပြီး၍ မထီမဲ့မြင် ပြုသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးသည် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအား သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်ကို ပေး၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား -

“ငါသည် ပေးရ၏၊ ဤသူသည်ကား ခံယူ၏” ဟု သဘောပိုက်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ပေးပြီး၍ မထီမဲ့မြင် ပြု၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပေးပြီး၍ မထီမဲ့မြင် ပြု၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အတူ ပေါင်းသင်းခြင်းဖြင့် မထီမဲ့မြင် ပြုသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးသည် ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးနှင့် နှစ်နှစ်ဖြစ်စေ သုံးနှစ်ဖြစ်စေ အတူ ပေါင်းသင်းနေ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို အတူ ပေါင်းသင်းခြင်းဖြင့် မထီမဲ့မြင် ပြု၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အတူ ပေါင်းသင်းခြင်းဖြင့် မထီမဲ့မြင်ပြု၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် (ပြောလာသမျှ စကားကို ယုံကြည်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်) ခံယူရန် ထားအပ်သော နှုတ်ရှိသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သူတစ်ပါးက ချီးမွမ်းမှု ကဲ့ရဲ့မှုကို ပြောဆိုလာသည် ရှိသော် ထိုပြောလာသမျှ စကားကို လျင်မြန်စွာ သာလျှင် ယုံကြည်သက်ဝင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် (ပြောလာသမျှ စကားကို ယုံကြည်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်) ခံယူရန် ထားအပ်သော နှုတ်ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် လျှပ်ပေါ်လော်လည် သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ နည်းပါး၏၊ ဆည်းကပ်မှု နည်းပါး၏၊ ချစ်ခင်မှု နည်းပါး၏၊ ကြည်ညိုမှု နည်းပါး၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် လျှပ်ပေါ်လော်လည်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် နုန့်နှေး တွေဝေသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကုသိုလ် အကုသိုလ် တရားတို့ကို မသိ၊ အပြစ်ရှိသော တရား အပြစ်မရှိသော တရားတို့ကို မသိ၊ ယုတ်သော တရား မြတ်သော တရားတို့ကိုမသိ၊ မည်းညစ်သော အဖို့ရှိသော တရား ဖြူစင်သော အဖို့ရှိသော တရားတို့ကို မသိ၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် နံ့နဲ့ တွေဝေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ငါးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဥ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - တိကဏ္ဍကီဝဂ် ===

၂ - အာရဘတိသုတ်

၁၄၂။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်ငါးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အာပတ်ကိုလည်း လွန်ကျူး၏၊ နှလုံးမသာခြင်းလည်း ဖြစ်၏၊ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ရာ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ (၁)

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အာပတ်ကို လွန်ကျူး၏၊ နှလုံးမသာခြင်းကားမဖြစ်၊ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ရာ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ (၂)

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အာပတ်ကို မလွန်ကျူး၊ နှလုံးမသာခြင်းကား ဖြစ်၏၊ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ရာ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ (၃)

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အာပတ်ကိုလည်း မလွန်ကျူး၊ နှလုံးမသာခြင်းလည်း မဖြစ်၊ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ရာ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ (၄)

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အာပတ်ကိုလည်း မလွန်ကျူး၊ နှလုံးမသာခြင်းလည်း မဖြစ်၊ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ရာ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ (၅)

ရဟန်းတို့ ထိုပုဂ္ဂိုလ် ငါးမျိုးတို့တွင် အာပတ်ကိုလည်း လွန်ကျူး၍ နှလုံးမသာခြင်းလည်း ဖြစ်သည့်ပြင် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ရာ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်)စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဤသို့ ပြောဆိုရာ၏ -

"အသျှင်အား အာပတ်ကို လွန်ကျူးမှုကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော အာသဝေါတရားတို့ ရှိကုန်၏၊ နှလုံးမသာမှုကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော အာသဝေါ တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ တောင်းပန်ပါ၏၊ အသျှင်သည် အာပတ်ကို လွန်ကျူးမှုကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော အာသဝေါ တရားတို့ကို ပယ်၍ နှလုံးမသာမှုကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော အာသဝေါ တရားတို့ကို ဖျောက်ဖျက်ပြီးလျှင် (ဝိပဿနာ) စိတ်ကို လည်းကောင်း၊ (ဝိပဿနာ)ပညာကို လည်းကောင်း ပွါးများပါလော့၊ ဤသို့ ပွါးများသည် ရှိသော် အသျှင်သည် ဤမည်သော ငါးယောက်မြောက် (ရဟန္တာ)ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် (ဂုဏ်ကျေးဇူးအားဖြင့်) ထပ်တူထပ်မျှ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်" ဟူ၍ (ပြောဆိုရာ၏)။ (၁)

ရဟန်းတို့ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ငါးမျိုးတို့တွင် အာပတ်ကို လွန်ကျူး၍ နှလုံးမသာမှု မဖြစ်ဘဲ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ အကြွင်းမဲ့ချုပ်ရာ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့်လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဤသို့ ပြောဆိုရာ၏ -

"အသျှင်အား အာပတ်ကို လွန်ကျူးမှုကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော အာသဝေါတရားတို့ ရှိကုန်၏၊ နှလုံးမသာမှုကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော အာသဝေါတရားတို့ မတိုးပွါးကုန်၊ တောင်းပန်ပါ၏၊ အသျှင်သည် အာပတ်ကို လွန်ကျူးမှုကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော အာသဝေါ တရားတို့ကို ပယ်၍ (ဝိပဿနာ) စိတ်ကို လည်းကောင်း၊ (ဝိပဿနာ) ပညာကို လည်းကောင်း ပွါးများပါလော့၊ ဤသို့ ပွါးများသည် ရှိသော် အသျှင်သည် ဤမည်သော ငါးယောက်မြောက် (ရဟန္တာ)ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် (ဂုဏ်ကျေးဇူးအားဖြင့်) ထပ်တူထပ်မျှ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်" ဟူ၍ (ပြောဆိုရာ၏)။ (၂)

ရဟန်းတို့ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ငါးမျိုးတို့တွင် အာပတ်ကို မလွန်ကျူးဘဲ နှလုံး မသာမှုသာ ဖြစ်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ တရားတို့ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ရာ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသို့ ပြောဆိုရာ၏ -

"အသျှင်အား အာပတ်ကို လွန်ကျူးမှုကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော အာသဝေါတရားတို့ မရှိကုန်၊ နှလုံးမသာမှုကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော အာသဝေါတရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ တောင်းပန်ပါ၏၊ အသျှင်သည် နှလုံးမသာမှုကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော အာသဝေါတရားတို့ကို ဖျောက်ဖျက်၍ (ဝိပဿနာ) စိတ်ကို လည်းကောင်း၊ (ဝိပဿနာ) ပညာကို လည်းကောင်း ပွါးများပါလော့၊ ဤသို့ ပွါးများသည် ရှိသော် အသျှင်သည် ဤမည်သော ငါးယောက်မြောက် (ရဟန္တာ)ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် (ဂုဏ်ကျေးဇူးအားဖြင့်) ထပ်တူထပ်မျှ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်" ဟူ၍ (ပြောဆိုရာ၏)။ (၃)

ရဟန်းတို့ ထိုပုဂ္ဂိုလ် ငါးမျိုးတို့တွင် အာပတ်ကိုလည်း မလွန်ကျူး၊ နှလုံးမသာခြင်းလည်း မဖြစ်၊ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့ အကြွင်းမဲ့ချုပ်ရာ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်)စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဤသို့ ပြောဆိုရာ၏ -

"အသျှင်အား အာပတ်ကို လွန်ကျူးမှုကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော အာသဝေါတရားတို့ မရှိကုန်၊ နှလုံးမသာမှုကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော အာသဝေါ တရားတို့သည်လည်း မတိုးပွါးကုန်၊ တောင်းပန်ပါ၏၊ အသျှင်သည် (ဝိပဿနာ) စိတ်ကို လည်းကောင်း၊ (ဝိပဿနာ) ပညာကို လည်းကောင်း ပွါးများပါလော့၊ ဤသို့

ပွဲများသည် ရှိသော် အသျှင်သည် ဤမည်သော ငါးယောက်မြောက် (ရဟန္တာ)ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် (ဂုဏ်အားဖြင့်) ထပ်တူထပ်မျှ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်" ဟူ၍ (ပြောဆိုရာ၏)။ (၄)

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့သည် ဤမည်သော ငါးယောက်မြောက် (ရဟန္တာ) ပုဂ္ဂိုလ်ဖြင့် ဤသို့ ဆုံးမအပ်သည် ရှိသော် ဤသို့ ကံမြစ်အပ်သည် ရှိသော် အစဉ်အားဖြင့် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခန်းခြင်းသို့ ရောက်ကြလေကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - တိကဏ္ဍကီဝဂ် ===

၃ - သာရန္ဒဒသုတ်

၁၄၃။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ် ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်းကြီး၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူတော်မူပြီးလျှင် ဝေသာလီပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်တော်မူ၏။

ထိုအခါ သာရန္ဒဒစေတီ၌ စုဝေး နေထိုင်ကုန်သော ငါးရာမျှသော လိစ္ဆဝီမင်းတို့အား ဤအကြားစကားသည် ဖြစ်ပေါ်၏။

လောက၌ ရတနာငါးမျိုးတို့၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်မှုကို ရခဲ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

လောက၌ ဆင်ရတနာ၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်မှုကို ရခဲ၏။

လောက၌ မြင်းရတနာ၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်မှုကို ရခဲ၏။

လောက၌ ပတ္တမြား (ကျောက်မျက်) ရတနာ၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်မှုကို ရခဲ၏။

လောက၌ မိန်းမရတနာ၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်မှုကို ရခဲ၏။

လောက၌ သူဌေးရတနာ၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်မှုကို ရခဲ၏။

လောက၌ ဤရတနာငါးမျိုးတို့၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်မှုကို ရခဲ၏ ဟု (ဤအကြားစကားသည် ဖြစ်ပေါ်၏)။

ထိုအခါ ထိုလိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် "အချင်းယောကျ်ား သင်သည် မြတ်စွာဘုရားကို တွေ့မြင်သောအခါ ငါတို့အား ပြောကြား လှည့်လော့" ဟု (ဆို၍) လမ်းခရီး၌ မင်းချင်း ယောကျ်ားကို ထားကြကုန်၏။

ထိုမင်းချင်း ယောကျ်ားသည် မြတ်စွာဘုရား ကြွလာတော်မူသည်ကို အဝေးမှပင် မြင်၍ လိစ္ဆဝီမင်းတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် -

"အရှင်တို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ကြွလာတော်မူပါ၏၊ ယခုအခါ (ဖူးမြော်ရမည့်) အချိန်အခါကို အရှင်တို့ သိပါ၏ (ဖူးမြော်ရန်မှာ အရှင်တို့ အလိုအတိုင်းပင် ဖြစ်ပါ၏)" ဟု လျှောက်တင်၏။

ထို့နောက် ထိုလိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်နေကြ ကုန်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ကုန်၏ -

"အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ သနား စောင့်ရှောက်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ သာရန္ဒဒစေတီသို့ ချဉ်းကပ်တော်မူပါ" ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ် နေတော်မူခြင်းဖြင့် လက်ခံတော်မူ၏။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် သာရန္ဒဒစေတီသို့ ချဉ်းကပ်၍ ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်တော်မူပြီးလျှင် ထိုလိစ္ဆဝီမင်းတို့အား -

"လိစ္ဆဝီမင်းတို့ ယခုအခါ၌ အဘယ်စကားဖြင့် စုဝေး ထိုင်နေကုန်ဘိ သနည်း၊ သင်တို့အား မပြီးပြတ်သေးသော အကြား စကားသည် အဘယ်နည်း" ဟု မေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ဤအရပ်၌ စုဝေး ထိုင်နေကုန်သော အကျွန်ုပ်တို့အား ဤမပြီးပြတ်သေးသော အကြားစကားသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ပါ၏။

လောက၌ ရတနာငါးမျိုးတို့၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်မှုကို ရခဲ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

လောက၌ ဆင်ရတနာ၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်မှုကို ရခဲ၏။

လောက၌ မြင်းရတနာ၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်မှုကို ရခဲ၏။

လောက၌ ပတ္တမြား (ကျောက်မျက်) ရတနာ၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်မှုကို ရခဲ၏။

လောက၌ မိန်းမရတနာ၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်မှုကို ရခဲ၏။

လောက၌ သူဌေးရတနာ၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်မှုကို ရခဲ၏။

လောက၌ ဤရတနာငါးမျိုးတို့၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်မှုကို ရခဲ၏ ဟု (ဤမပြီးပြတ်သေးသော အကြားစကားသည် ဖြစ်ပေါ်ပါ၏ ဟူ၍ လျှောက်ကြကုန်၏)။

အချင်းတို့ ကာမဂုဏ်၌ နှလုံး သွင်းရှိကုန်သော လိစ္ဆဝီမင်းတို့အား ကာမဂုဏ်ကို သာလျှင် အကြောင်းပြု၍ မပြီးပြတ်သေးသော အကြားစကားသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်၏တကား။

လိစ္ဆဝီမင်းတို့ လောက၌ ရတနာငါးမျိုးတို့၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်မှုကို ရခဲ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

လောက၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်မှုကို ရခဲ၏။

လောက၌ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယကို ဟောပြောတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရခဲ၏။

လောက၌ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယကို ဟောကြားအပ်သည် ရှိသော် သိတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရခဲ၏။

လောက၌ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယကို ဟောကြားအပ်သည် ရှိသော် သိသည့်အတိုင်း တရားနှင့်အညီ ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရခဲ၏။

လောက၌ သူပြုဖူးသော ကျေးဇူးကို သိ၍ သူပြုဖူးသော ကျေးဇူးကို ထင်ရှားအောင် ပြုလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရခဲ၏။

လိစ္ဆဝီမင်းတို့ ဤရတနာငါးမျိုးတို့၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်မှုကို လောက၌ ရခဲ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - တိကဏ္ဍကီဝဂ် ===

၄ - တိကဏ္ဍကီသုတ်

၁၄၄။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာကေတမြို့ ဆူးလေတော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟူ၍ ခေါ်တော်မူ၏၊ "အသျှင်ဘုရား" ဟူ၍ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ငါ တိုက်တွန်း၏၊ ရဟန်းသည် ရံဖန်ရံခါ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မရှိသော အာရုံ၌ စက်ဆုပ် ရွံရှာဖွယ် ဟု အမှတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ နေရာ၏။

ရဟန်းတို့ ငါ တိုက်တွန်း၏၊ ရဟန်းသည် ရံဖန်ရံခါ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ရှိသော အာရုံ၌ စက်ဆုပ် ရွံရှာဖွယ် မရှိ ဟု အမှတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ နေရာ၏။

ရဟန်းတို့ ငါ တိုက်တွန်း၏၊ ရဟန်းသည် ရံဖန်ရံခါ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မရှိသော အာရုံ၌ လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ် ရွံရှာဖွယ်ရှိသော အာရုံ၌ လည်းကောင်း စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ဟု အမှတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ နေရာ၏။

ရဟန်းတို့ ငါ တိုက်တွန်း၏၊ ရဟန်းသည် ရံဖန်ရံခါ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ရှိသော အာရုံ၌ လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ် ရွံရှာဖွယ်မရှိသော အာရုံ၌ လည်းကောင်း စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မရှိ ဟု အမှတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ နေရာ၏။

ရဟန်းတို့ ငါ တိုက်တွန်း၏၊ ရဟန်းသည် ရံဖန်ရံခါ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ရှိသော အာရုံ၌ လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ် ရွံရှာဖွယ် မရှိသော အာရုံ၌ လည်းကောင်း ထို(အမှတ်သညာ) နှစ်ပါးစုံကို ကြဉ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' ရှိသည် ဖြစ်၍ နေရာ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ် အကျိုးထူးကို စွဲ၍ ရဟန်းသည် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မရှိသော အာရုံ၌ စက်ဆုပ် ရွံရှာဖွယ် ဟု အမှတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ နေရာသနည်း။

ငါ့အား တပ်မက်ဖွယ် သဘောတို့၌ တပ်မက်မှု 'ရာဂ' မဖြစ်စေလင့်ဟု နှလုံးသွင်း၍ နေရာ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ဤအကျိုးထူးကို စွဲ၍ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မရှိသော အာရုံ၌ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ဟု အမှတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ နေရာ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ် အကျိုးထူးကို စွဲ၍ ရဟန်းသည် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ရှိသော အာရုံ၌ စက်ဆုပ် ရွံရှာဖွယ် မရှိ ဟု အမှတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ နေရာသနည်း။

ငါ့အား ပြစ်မှားဖွယ် သဘောတို့၌ ပြစ်မှားမှု 'ဒေါသ' မဖြစ်စေလင့် ဟု နှလုံးသွင်း၍ နေရာ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ဤအကျိုးထူးကို စွဲ၍ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ရှိသော အာရုံ၌ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မရှိ ဟု အမှတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ နေရာ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ် အကျိုးထူးကို စွဲ၍ ရဟန်းသည် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မရှိသော အာရုံ၌ လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ရှိသော အာရုံ၌ လည်းကောင်း စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ဟု အမှတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ နေရာသနည်း။

ငါ့အား တပ်မက်ဖွယ် သဘောတို့၌ တပ်မက်မှု 'ရာဂ' မဖြစ်စေလင့်၊ ငါ့အား ပြစ်မှားဖွယ် သဘောတို့၌ ပြစ်မှားမှု 'ဒေါသ' မဖြစ်စေလင့် ဟု နှလုံးသွင်း၍ နေရာ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ဤအကျိုးထူးကို စွဲ၍ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မရှိသော အာရုံ၌ လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ရှိသော အာရုံ၌ လည်းကောင်း စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ဟု အမှတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ နေရာ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ် အကျိုးထူးကို စွဲ၍ ရဟန်းသည် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ရှိသော အာရုံ၌ လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မရှိသော အာရုံ၌ လည်းကောင်း စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မရှိ ဟု အမှတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ နေရာသနည်း။

ငါ့အား ပြစ်မှားဖွယ် သဘောတို့၌ ပြစ်မှားမှု 'ဒေါသ' မဖြစ်စေလင့်၊ တပ်မက်ဖွယ် သဘောတို့၌ တပ်မက်မှု 'ရာဂ' မဖြစ်စေလင့် ဟု နှလုံးသွင်း၍ နေရာ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ဤအကျိုးထူးကို စွဲ၍ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ရှိသော အာရုံ၌ လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မရှိသော အာရုံ၌ လည်းကောင်း စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မရှိ ဟု အမှတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ နေရာ ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ် အကျိုးထူးကို စွဲ၍ ရဟန်းသည် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ရှိသော အာရုံ၌ လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မရှိသော အာရုံ၌ လည်းကောင်း ထို(အမှတ်သညာ) နှစ်ပါးစုံကို ကြဉ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' ရှိသည် ဖြစ်၍ နေရာသနည်း။

ငါ့အား မည်သည့်အာရုံ မည်သည့်အရပ်၌ မဆို တပ်မက်ဖွယ် တရားတို့၌ အနည်းငယ်မျှပင် တပ်မက်မှု 'ရာဂ' မဖြစ်ပါစေလင့်။

ငါ့အား မည်သည့်အာရုံ မည်သည့်အရပ်၌ မဆို ပြစ်မှားဖွယ် သဘောတရားတို့၌ အနည်းငယ်မျှပင် ပြစ်မှားမှု 'ဒေါသ' မဖြစ်ပါစေလင့်၊ ငါ့အား မည်သည့်အာရုံ မည်သည့်အရပ်၌ မဆို အနည်းငယ်မျှပင် တွေဝေမှု 'မောဟ' မဖြစ်ပါစေလင့် ဟု နှလုံးသွင်း၍ နေရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအကျိုးထူးကို စွဲ၍ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ရှိသော အာရုံ၌ လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မရှိသော အာရုံ၌ လည်းကောင်း ထို(အမှတ်သညာ) နှစ်ပါးစုံကို ကြဉ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' ရှိသည်ဖြစ်၍ နေရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - တိကဏ္ဍကီဝဂ် ===

၅ - နိရယသုတ်

၁၄၅။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏၊ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ မဟုတ်မမှန် ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ယစ်မူးမေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေရည်သေရက်ကို သောက်စားလေ့ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ယစ်မူးမေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်သော သေရည်သေရက်ကို သောက်စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - တိကဏ္ဍကီဝဂ် ===

၆ - မိတ္တသုတ်

၁၄၆။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းကို အဆွေခင်ပွန်း ဟူ၍ မမှီဝဲအပ်။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

(လယ်လုပ်ခြင်း ကုန်သွယ်ခြင်း စသော) အလုပ်ကို ပြုလုပ်စေ၏၊ အဓိကရဏ်း လေးပါးကို ယူတတ်၏၊ အကြီးအမှူး ဖြစ်သော ရဟန်းတို့၌ ဆန့်ကျင်၏၊ ရှည်မြင့်စွာ သွားလာခြင်း အပိုင်းအခြား မရှိ သွားလာခြင်းကို အားထုတ်လျက် နေထိုင်၏၊

ရံဖန်ရံခါ တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်း စေခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းကို အဆွေခင်ပွန်း ဟူ၍ မမှီဝဲအပ်။

ရဟန်းတို့ တရား ငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းကို အဆွေခင်ပွန်း ဟူ၍ မှီဝဲအပ်၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

(လယ်လုပ်ခြင်း ကုန်သွယ်ခြင်း စသော) အလုပ်ကို မပြုလုပ်စေတတ်၊ အဓိကရဏ်း လေးပါးကို မယူတတ်၊ အကြီးအမှူး ဖြစ်သော ရဟန်းတို့၌ မဆန့်ကျင်၊ ရှည်မြင့်စွာ သွားလာခြင်း အပိုင်းအခြား မရှိ သွားလာခြင်းကို အားထုတ်လျက် မနေထိုင်။

ရံဖန်ရံခါ တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းကို အဆွေခင်ပွန်း ဟူ၍ မှီဝဲအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - တိကဏ္ဍကီဝဂ် ===

၇ - အသပ္ပုရိသဒါနသုတ်

၁၄၇။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်း မဟုတ်သူတို့၏ ပေးလှူခြင်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

မရိုမသေ ပေးလှူ၏၊ မလေးမစား ပေးလှူ၏၊ မိမိလက်ဖြင့် (ကိုယ်တိုင်) မပေးလှူ စွန့်ပစ် သကဲ့သို့ ပေးလှူ၏၊ အကျိုး သက်ရောက်လိမ့်မည် ဟု အယူမရှိဘဲ ပေးလှူ၏။

ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်း မဟုတ်သူတို့၏ ပေးလှူခြင်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းတို့၏ ပေးလှူခြင်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရိုသေစွာ ပေးလှူ၏၊ လေးစားစွာ ပေးလှူ၏၊ မိမိလက်ဖြင့် (ကိုယ်တိုင်) ပေးလှူ၏၊ စွန့်ပစ် သကဲ့သို့ မပေးလှူ အကျိုး သက်ရောက်လိမ့်မည် ဟု အယူရှိလျက် ပေးလှူ၏။

ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းတို့၏ ပေးလှူခြင်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - တိကဏ္ဍကီဝဂ် ===

၈ - သပ္ပုရိသဒါနသုတ်

၁၄၈။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းတို့၏ ပေးလှူခြင်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ယုံကြည်သဖြင့် အလှူကို ပေးလှူ၏၊ ရိုသေစွာ အလှူကို ပေးလှူ၏၊ ဗလျာက်ပတ်သော အခါ၌ အလှူကို ပေးလှူ၏၊ (လှူဖွယ်ဝတ္ထု၌) မကပ်ငြိသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ အလှူကို ပေးလှူ၏၊ မိမိကိုယ်ကို လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါးကို လည်းကောင်း မထိပါးမူ၍ အလှူကို ပေးလှူ၏။

ရဟန်းတို့ ယုံကြည်သဖြင့် အလှူကို ပေးလှူသောကြောင့် ထိုပေးလှူသော အလှူ၏ အကျိုးဖြစ်ရာ ထိုထို ဘုံဘဝ၌ ကြွယ်ဝ၏၊ ချမ်းသာ၏၊ များသော ဥစ္စာရှိ၏၊ အသုံးအဆောင် များပြား၏၊ အလွန်အဆင်းလှ၏၊ ရှုချင်ဖွယ် ရှိ၏၊ စိတ်ကြည်လင်ဖွယ် ရှိ၏၊ လွန်ကဲသော အဆင်းသဏ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ ရိုသေစွာ အလှူကို ပေးလှူသောကြောင့် ထိုပေးလှူသော အလှူ၏ အကျိုးဖြစ်ရာ ထိုထို ဘုံဘဝ၌ ကြွယ်ဝ၏၊ ချမ်းသာ၏၊ များသော ဥစ္စာရှိ၏၊ အသုံးအဆောင် များပြား၏၊ ထိုအလှူရှင်၏သားသမီး မယား ကျွန် အစေခံ အမှုလုပ်တို့သည်လည်း စကားကို နာယူကြကုန်၏၊ နားထောင်ကုန်၏၊ သိနားလည်ရန် စိတ်ကို ဖြစ်စေကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ လျောက်ပတ်သော အခါ၌ အလှူကို ပေးလှူသောကြောင့် ထိုပေးလှူသော အလှူ၏ အကျိုးဖြစ်ရာ ထိုထိုဘုံဘဝ၌ ကြွယ်ဝ၏၊ ချမ်းသာ၏၊ များသော ဥစ္စာရှိ၏၊ အသုံးအဆောင် များပြား၏၊ ထိုအလှူရှင်အား အခါ အားလျော်စွာ ရောက်လာကုန်သော အကျိုးတို့သည် များပြားကုန်၏။

ရဟန်းတို့ (လှူဖွယ်ဝတ္ထု၌) မကပ်ငြိသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ အလှူကို ပေးလှူသောကြောင့် ထိုပေးလှူသော အလှူ၏ အကျိုးဖြစ်ရာ ထိုထိုဘုံဘဝ၌ ကြွယ်ဝ၏၊ ချမ်းသာ၏၊ များသော ဥစ္စာရှိ၏၊ အသုံးအဆောင် များပြား၏၊ မြတ်ကုန်သော ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့၌ သုံးဆောင် ခံစားရန် စိတ်ညွတ်၏။

ရဟန်းတို့ မိမိကိုယ်ကို လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါးကို လည်းကောင်း မထိပါးမူ၍ အလှူကို ပေးလှူသောကြောင့် ထိုပေးလှူသော အလှူ၏ အကျိုးဖြစ်ရာ ထိုထိုဘုံဘဝ၌ ကြွယ်ဝ၏၊ ချမ်းသာ၏၊ များသော ဥစ္စာရှိ၏၊ အသုံးအဆောင် များပြား၏၊ ထိုအလှူရှင်အား မီးကြောင့် ဖြစ်စေ ရေကြောင့် ဖြစ်စေ မင်းကြောင့် ဖြစ်စေ ခိုးသူကြောင့် ဖြစ်စေ မချစ်မနှစ်သက် အပ်သော အမွေခံဆိုးတို့ကြောင့် ဖြစ်စေ မည်သည့် အကြောင်းကြောင့်မျှ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ ပျက်စီးခြင်း မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းတို့၏ ပေးလှူခြင်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - တိကဏ္ဍကီဝဂ် ===

၉ - ပဌမ သမယဝိမုတ္တသုတ်

၁၄၉။ ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့သည် ဝင်စားသော ခဏ၌ ကိလေသာမှ လွတ်သော (လောကီ သမာပတ်စိတ်ရှိသော) ရဟန်းအား ဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ကုန်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

အမှုသစ်၌ မွေ့လျော်ခြင်း။

စကားပြောမှု၌ မွေ့လျော်ခြင်း။

အိပ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်း။

အပေါင်းအဖော်၌ မွေ့လျော်ခြင်း။

လွတ်မြောက်ပြီးတိုင်းသော စိတ်ကို မဆင်ခြင်ခြင်းတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤ တရားငါးမျိုးတို့သည် ဝင်စားသော ခဏ၌ ကိလေသာမှ လွတ်သော (လောကီ သမာပတ်စိတ်ရှိသော) ရဟန်းအား ဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤ တရားငါးမျိုးတို့သည် ဝင်စားသော ခဏ၌ ကိလေသာမှ လွတ်သော (လောကီ သမာပတ်စိတ်ရှိသော) ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ကုန်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

အမှုသစ်၌ မမွေ့လျော်ခြင်း။

စကားပြောမှု၌ မမွေ့လျော်ခြင်း။

အိပ်ခြင်း၌ မမွေ့လျော်ခြင်း။

အပေါင်းအဖော်၌ မမွေ့လျော်ခြင်း။

လွတ်မြောက်ပြီးတိုင်းသော စိတ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤ တရားငါးမျိုးတို့သည် ဝင်စားသော ခဏ၌ ကိလေသာမှ လွတ်သော (လောကီ သမာပတ် စိတ်ရှိသော) ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

=== (၁၅) ၅ - တိကဏ္ဍကီဝဂ် ===

၁၀ - ဒုတိယ သမယဝိမုတ္တသုတ်

၁၅၀။ ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့သည် ဝင်စားသော ခဏ၌ ကိလေသာမှ လွတ်သော (လောကီ သမာပတ်စိတ်ရှိသော) ရဟန်းအား ဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ကုန်၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

အမှုသစ်၌ မွေ့လျော်ခြင်း။

စကားပြောမှု၌ မွေ့လျော်ခြင်း။

အိပ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်း။

ဣန္ဒြေတို့၌ မပိတ်သော တံခါးရှိခြင်း။

စားဖွယ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို မသိခြင်းတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ငါးမျိုးတို့သည် ဝင်စားသော ခဏ၌ ကိလေသာမှ လွတ်သော (လောကီ သမာပတ်စိတ်ရှိသော) ရဟန်းအား ဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့သည် ဝင်စားသော ခဏ၌ ကိလေသာမှ လွတ်သော (လောကီ သမာပတ်စိတ်ရှိသော) ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ကုန်၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

အမှုသစ်၌ မမွေ့လျော်ခြင်း။

စကားပြောမှု၌ မမွေ့လျော်ခြင်း။

အိပ်ခြင်း၌ မမွေ့လျော်ခြင်း။

ဣန္ဒြေတို့၌ ပိတ်ထားသော တံခါးရှိခြင်း။

စားဖွယ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိခြင်းတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့သည် ဝင်စားသော ခဏ၌ ကိလေသာမှ လွတ်သော (လောကီ သမာပတ် စိတ်ရှိသော) ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ငါးခုမြောက် တိကဏ္ဍကီဝဂ် ပြီး၏။

တတိယသုတ်ငါးဆယ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

၄ - စတုတ္ထပဏ္ဏာသက (စတုတ္ထသုတ်ငါးဆယ်)

=== (၁၆) ၁ - သဒ္ဓမ္မဝဂ် ===

၁ - ပဌမ သမ္မတ္တနိယာမသုတ်

၁၅၁။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် သူတော်ကောင်းတရားကို နာသော်လည်း ကုသိုလ်တရားတို့၌ မဖောက်မပြန်သော သဘောရှိသည့် မြဲသော သဘော (အရိယာမဂ်)သို့ သက်ဝင်ရန် မထိုက်တန်။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ဟောကြားသော တရားကို မထီမဲ့မြင် ပြု၏။

တရားဟော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မထီမဲ့မြင် ပြု၏။

မိမိကိုယ်ကို မထီမဲ့မြင် ပြု၏။

စိတ်ပျံ့လွင့်သည် ဖြစ်၍ စိတ်မတည်ကြည်ဘဲ တရားနာ၏။

မသင့်သောအားဖြင့်လည်း နှလုံးသွင်း၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် သူတော်ကောင်း တရားကို နာသော်လည်း ကုသိုလ်တရားတို့၌ မဖောက်မပြန်သော သဘောရှိသည့် မြဲသောသဘော (အရိယာမဂ်)သို့ သက်ဝင်ရန် မထိုက်တန်။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် သူတော်ကောင်းတရားကို နာသည်ရှိသော် ကုသိုလ်တရားတို့၌ မဖောက်မပြန်သော သဘောရှိသည့် မြဲသောသဘော (အရိယာမဂ်)သို့ သက်ဝင်ရန် ထိုက်တန်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

တရားကို မထီမဲ့မြင် မပြု။

တရားဟော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မထီမဲ့မြင် မပြု။

မိမိကိုယ်ကို မထီမဲ့မြင် မပြု။

စိတ်မပျံ့လွင့်သည် ဖြစ်၍ စိတ်တည်ကြည်လျက် တရားနာ၏။

သင့်သောအားဖြင့်လည်း နှလုံးသွင်း၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် သူတော်ကောင်းတရားကို နာသည်ရှိသော် ကုသိုလ်တရားတို့၌ မဖောက်မပြန်သော သဘောရှိသည့် မြဲသောသဘော (အရိယာမဂ်)သို့ သက်ဝင်ရန် ထိုက်တန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၆) ၁ - သဒ္ဓမ္မဝဂ် ===

၂ - ဒုတိယ သမ္မတ္တနိယာမသုတ်

၁၅၂။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် သူတော်ကောင်းတရားကို နာသော်လည်း ကုသိုလ်တရားတို့၌ မဖောက်မပြန်သော သဘောရှိသည့် မြဲသောသဘော (အရိယာမဂ်)သို့ သက်ဝင်ရန် မထိုက်တန်။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ဟောကြားသော တရားကို မထီမဲ့မြင် ပြု၏။

တရားဟော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မထီမဲ့မြင် ပြု၏။

မိမိကိုယ်ကို မထီမဲ့မြင် ပြု၏။

ပညာမရှိ၊ မိုက်မဲ၏၊ ဆွံ့အ၏။

မိမိမသိသော အရာ၌ သိ၏ ဟု မှတ်ထင်လေ့ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် သူတော်ကောင်း တရားကို နာသော်လည်း ကုသိုလ်တရားတို့၌ မဖောက်မပြန်သော သဘောရှိသည့် မြဲသောသဘော (အရိယာမဂ်)သို့ သက်ဝင်ရန် မထိုက်တန်။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် သူတော်ကောင်း တရားကို နာသည်ရှိသော် ကုသိုလ်တရားတို့၌ မဖောက်မပြန်သော သဘောရှိသည့် မြဲသောသဘော (အရိယာမဂ်)သို့ သက်ဝင်ရန် ထိုက်တန်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ဟောကြားသော တရားကို မထီမဲ့မြင် မပြု။

တရားဟော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မထီမဲ့မြင် မပြု။

မိမိကိုယ်ကို မထီမဲ့မြင် မပြု။

ပညာရှိ၏၊ မမိုက်မဲ၊ မဆွံ့အ။

မိမိမသိသော အရာ၌ သိ၏ ဟု မှတ်ထင်လေ့ မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် သူတော်ကောင်းတရားကို နာသည်ရှိသော် ကုသိုလ်တရားတို့၌ မဖောက်မပြန်သော သဘောရှိသည့် မြဲသောသဘော (အရိယာမဂ်)သို့ သက်ဝင်ရန် ထိုက်တန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

=== (၁၆) ၁ - သဒ္ဓမ္မဝဂ် ===

၃ - တတိယ သမ္မတ္တနိယာမသုတ်

၁၅၃။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် သူတော်ကောင်းတရားကို နာသော်လည်း ကုသိုလ်တရားတို့၌ မဖောက်မပြန်သော သဘောရှိသည့် မြဲသောသဘော (အရိယာမဂ်)သို့ သက်ဝင်ရန် မထိုက်တန်။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

(သူ့ဂုဏ်ကို) ချေဖျက်လိုစိတ် ရှိလျက် ချေဖျက်လိုစိတ် မြေးယှက်သည် ဖြစ်၍ တရားနာ၏။

အပြစ်တင်လိုသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ (တရားဟောပုဂ္ဂိုလ်၌) အပေါက်အစကို ရှာလျက် တရားနာ၏။

တရားဟောပုဂ္ဂိုလ်၌ ထိပါး ပုတ်ခတ်လိုစိတ် ရှိ၏၊ ငြောင့်တံသင်း သဘောရှိ၏။

ပညာမရှိ၊ မိုက်မဲ၏၊ ဆွံ့အ၏။

မိမိမသိသော အရာ၌ သိ၏ ဟု မှတ်ထင်လေ့ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် သူတော်ကောင်း တရားကို နာသော်လည်း ကုသိုလ်တရားတို့၌ မဖောက်မပြန်သော သဘောရှိသည့် မြဲသောသဘော (အရိယာမဂ်)သို့ သက်ဝင်ရန် မထိုက်တန်။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် သူတော်ကောင်းတရားကို နာသည်ရှိသော် ကုသိုလ်တရားတို့၌ မဖောက်မပြန်သော သဘောရှိသည့် မြဲသောသဘော (အရိယာမဂ်)သို့ သက်ဝင်ရန် ထိုက်တန်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

(သူ့ဂုဏ်ကို) ချေဖျက်လိုစိတ် မရှိဘဲ ချေဖျက်လိုစိတ် မမြေးယှက်သည် ဖြစ်၍ တရားနာ၏။

အပြစ်တင်လိုသော စိတ်မရှိသည် ဖြစ်၍ (တရားဟောပုဂ္ဂိုလ်၌) အပေါက်အစကို မရှာဘဲ တရားနာ၏။

တရားဟောပုဂ္ဂိုလ်၌ ထိပါး ပုတ်ခတ်လိုစိတ် မရှိ၊ ငြောင့်တံသင်း သဘောမရှိ။

ပညာရှိ၏၊ မမိုက်မဲ၊ မဆွံ့အ။

မိမိမသိသော အရာ၌ သိ၏ ဟု မှတ်ထင်လေ့ မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် သူတော်ကောင်းတရားကို နာသည်ရှိသော် ကုသိုလ်တရားတို့၌ မဖောက်မပြန်သော သဘောရှိသည့် မြဲသော သဘော (အရိယာမဂ်)သို့ သက်ဝင်ရန် ထိုက်တန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

------

၄ - ပဥ္စမ သဒ္ဓမ္မသမ္မောသသုတ်

၁၅၄။ ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့သည် သူတော်ကောင်းတရား ပျောက်ပျက်ရန် ကွယ်ပရန် ဖြစ်ကုန်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းတို့သည်-

တရားကို ရိုသေစွာ မနာကုန်။

တရားကို ရိုသေစွာ မသင်ကုန်။

တရားကို ရိုသေစွာ မဆောင်ကုန်။

ဆောင်ထားသော တရားတို့၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို ရိုသေစွာ ဉာဏ်ဖြင့် မစူးစမ်း မဆင်ခြင်ကုန်။

အနက် သဘောကို သိ၍ တရားသဘောကို သိ၍ (လောကုတ္တရာ) တရား အားလျော်သော အကျင့်ကို ရိုသေစွာ မကျင့်ကုန်။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့သည် သူတော်ကောင်းတရား ပျောက်ပျက်ရန် ကွယ်ပရန် ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့သည် သူတော်ကောင်းတရား တည်တံ့ရန် မပျောက်ပျက်ရန် မကွယ်ပရန် ဖြစ်ကုန်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းတို့သည် -

တရားကို ရိုသေစွာ နာကုန်၏။

တရားကို ရိုသေစွာ သင်ကုန်၏။

တရားကို ရိုသေစွာ ဆောင်ကုန်၏။

ဆောင်ထားသော တရားတို့၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို ရိုသေစွာ ဉာဏ်ဖြင့် စူးစမ်း ဆင်ခြင်ကုန်၏။

အနက် သဘောကို သိ၍ တရားသဘောကို သိ၍ (လောကုတ္တရာ) တရား အားလျော်သော အကျင့်ကို ရိုသေစွာ ကျင့်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ငါးမျိုးတို့သည် သူတော်ကောင်းတရား တည်တံ့ရန် မပျောက်ပျက်ရန် မကွယ်ပရန် ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

------

၅ - ဒုတိယ သဒ္ဓမ္မသမ္မောသသုတ်

၁၅၅။ ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့သည် သူတော်ကောင်းတရား ပျောက်ပျက်ရန် ကွယ်ပရန် ဖြစ်ကုန်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းတို့သည် -

သုတ် ဂေယျ ဝေယျာကရဏ ဂါထာ ဥဒါန်း ဣတိဝုတ် ဇာတ် အဗ္ဘုတဓမ္မ ဝေဒလ္လ ဟူသော တရားကို မသင်ကုန်။

ရဟန်းတို့ ဤပဌမ သဘောတရားသည် သူတော်ကောင်းတရား ပျောက်ပျက်ရန် ကွယ်ပရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းတို့သည် နာယူပြီး သင်ယူပြီးသော တရားကို အကျယ်အားဖြင့် သူတစ်ပါးတို့အား မဟောကြားကုန်။

ရဟန်းတို့ ဤဒုတိယ သဘောတရားသည် သူတော်ကောင်းတရား ပျောက်ပျက်ရန် ကွယ်ပရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းတို့သည် နာယူပြီး သင်ယူပြီးသော တရားကို အကျယ်အားဖြင့် သူတစ်ပါးကို မပို့ချကြကုန်။

ရဟန်းတို့ ဤတတိယ သဘောတရားသည် သူတော်ကောင်းတရား ပျောက်ပျက်ရန် ကွယ်ပရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းတို့သည် နာယူပြီး သင်ယူပြီးသော တရားကို အကျယ်အားဖြင့် ရွတ်ဖတ် (သရဇ္ဈာယ်) ခြင်းကို မပြုကုန်။

ရဟန်းတို့ ဤစတုတ္ထ သဘောတရားသည် သူတော်ကောင်းတရား ပျောက်ပျက်ရန် ကွယ်ပရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းတို့သည် နာယူပြီး သင်ယူပြီးသော တရားကို စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် မကြံစည်ကုန်၊ အဖန်ဖန် မသုံးသပ်ကုန်၊ စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် မဆင်ခြင်ကုန်။

ရဟန်းတို့ ဤပဉ္စမ သဘောတရားသည် သူတော်ကောင်းတရား ပျောက်ပျက်ရန် ကွယ်ပရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့သည် သူတော်ကောင်းတရား ပျောက်ပျက်ရန် ကွယ်ပရန် ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့သည် သူတော်ကောင်းတရား တည်တံ့ရန် မပျောက်ပျက်ရန် မကွယ်ပရန် ဖြစ်ကုန်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းတို့သည် -

သုတ် ဂေယျ ဝေယျာကရဏ ဂါထာ ဥဒါန်း ဣတိဝုတ် ဇာတ် အဗ္ဘုတဓမ္မ ဝေဒလ္လဟူသော တရားကို သင်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤပဌမ သဘောတရားသည် သူတော်ကောင်းတရား တည်တံ့ရန် မပျောက်ပျက်ရန် မကွယ်ပရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းတို့သည် နာယူပြီး သင်ယူပြီးသော တရားကို အကျယ်အားဖြင့် သူတစ်ပါးတို့အား ဟောကြားကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤဒုတိယ သဘောတရားသည် သူတော်ကောင်းတရား တည်တံ့ရန် မပျောက်ပျက်ရန် မကွယ်ပရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းတို့သည် နာယူပြီး သင်ယူပြီးသော တရားကို အကျယ်အားဖြင့်သူတစ်ပါးကို ပို့ချကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတတိယ သဘောတရားသည် သူတော်ကောင်းတရား တည်တံ့ရန် မပျောက်ပျက်ရန် မကွယ်ပရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းတို့သည် နာယူပြီး သင်ယူပြီးသော တရားကို အကျယ်အားဖြင့် ရွတ်ဖတ် (သရဇ္ဈာယ်) ခြင်းကို ပြုကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤစတုတ္ထ သဘောတရားသည် သူတော်ကောင်းတရား တည်တံ့ရန် မပျောက်ပျက်ရန် မကွယ်ပရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းတို့သည် နာယူပြီး သင်ယူပြီးသော တရားကို စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ကြံစည်ကုန်၏၊ အဖန်ဖန် သုံးသပ်ကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ဆင်ခြင်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤပဉ္စမ သဘောတရားသည် သူတော်ကောင်းတရား တည်တံ့ရန် မပျောက်ပျက်ရန် မကွယ်ပရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့သည် သူတော်ကောင်းတရား တည်တံ့ရန် မပျောက်ပျက်ရန် မကွယ်ပရန် ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၆) ၁ - သဒ္ဓမ္မဝဂ် ===

၆ - တတိယ သဒ္ဓမ္မသမ္မောသသုတ်

၁၅၆။ ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့သည် သူတော်ကောင်းတရား ပျောက်ပျက်ရန် ကွယ်ပရန် ဖြစ်ကုန်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းတို့သည် -

မကောင်းသဖြင့် ယူအပ်သော ပါဠိကို မကောင်းသဖြင့် ထားအပ်ကုန်သော ပုဒ် ဗျည်းတို့ဖြင့် သင်ကြားကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ မကောင်းသဖြင့် ထားအပ်သော ပုဒ် ဗျည်း၏ အနက် သဘောကိုလည်း ခဲယဉ်းစွာ သိရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤပဌမ သဘောတရားသည် သူတော်ကောင်းတရား ပျောက်ပျက်ရန် ကွယ်ပရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းတို့သည် အပြောရ အဆိုရ ခက်ကုန်၏၊ အပြောရ အဆိုရ ခက်ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ သည်းခံခြင်း မရှိကုန်၊ အဆုံးအမကို ရိုသေစွာ မနာယူကုန်။

ရဟန်းတို့ ဤဒုတိယ သဘောတရားသည် သူတော်ကောင်းတရား ပျောက်ပျက်ရန် ကွယ်ပရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား အကြားအမြင် များကုန် အာဂုံ (ပါဠိ) နှုတ်တက်ကုန် သုတ် အဘိဓမ္မာကို ဆောင်ကုန် ဝိနည်းကို ဆောင်ကုန် မာတိကာကို ဆောင်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ပါဠိတော်ကို သူတစ်ပါးအား ရိုသေစွာ မပို့ချကြကုန်၊ ထိုရဟန်းတို့ ကွယ်လွန်သောအခါ ပါဠိတော်သည် အမြစ်အရင်း ပြတ်၏၊ ထောက်တည်ရာ မရှိတော့ချေ။

ရဟန်းတို့ ဤတတိယ သဘောတရားသည် သူတော်ကောင်းတရား ပျောက်ပျက်ရန် ကွယ်ပရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့သည် ပစ္စည်းလေးပါး ပေါများရန် ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးမားရန် ကျင့်ကုန်၏၊ (သိက္ခာ သီလကို) လျော့ပေါ့စွာ ကျင့်ကုန်၏၊ အောက်သို့ သက်ဆင်းကြောင်း နီဝရဏတရား ငါးပါး၌ ရှေ့သွား ဖြစ်ကြကုန်၏၊ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း 'ဝိဝေက'၌ တာဝန်မဲ့ ဖြစ်ကြကုန်၏၊ မရောက်သေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)သို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)ကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် (နိဗ္ဗာန်)ကို မျက်မှောက်ပြုရန် လုံ့လကို အားမထုတ်ကုန်၊ ထိုမထေရ်ကြီးတို့၏ နောင်လာ နောက်သား တပည့် အပေါင်းသည်လည်း ဆရာ့အယူသို့ အစဉ်လိုက်၍ ကျင့်၏။ ထိုနောင်လာ နောက်သား တပည့် အပေါင်းသည်လည်း ပစ္စည်းလေးပါး ပေါများရန် ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးမားရန် ကျင့်၏၊ (သိက္ခာ သီလကို) လျော့ပေါ့စွာ ကျင့်၏၊ အောက်သို့ သက်ဆင်းကြောင်း နီဝရဏတရားငါးပါး၌ ရှေ့သွားဖြစ်၏၊ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း 'ဝိဝေက'၌ တာဝန်မဲ့ဖြစ်၏၊ မရောက်သေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)သို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)ကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် (နိဗ္ဗာန်)ကို မျက်မှောက်ပြုရန် လုံ့လကို အားမထုတ်တော့ချေ။

ရဟန်းတို့ ဤစတုတ္ထ သဘောတရားသည် သူတော်ကောင်းတရား ပျောက်ပျက်ရန် ကွယ်ပရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား သံဃာသည် ကွဲပြား၏၊ သံဃာ ကွဲပြားသည် ရှိသော် အချင်းချင်း ဆဲရေးလည်း ဆဲရေးကြကုန်၏၊ အချင်းချင်း ခြိမ်းခြောက်လည်း ခြိမ်းခြောက်ကြကုန်၏၊ အချင်းချင်း ပစ်ပယ်လည်း ပစ်ပယ်ကြကုန်၏၊ အချင်းချင်း စွန့်လည်း စွန့်ကြကုန်၏၊ ထိုသံဃာ ကွဲပြားရာ၌ မကြည်ညို သေးသူတို့လည်း မကြည်ညိုကြကုန်၊ ကြည်ညိုပြီးသူ အချို့တို့လည်း အကြည်ညို ပျက်ရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤပဥ္စမ သဘောတရားသည် သူတော်ကောင်းတရား ပျောက်ပျက်ရန် ကွယ်ပရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ငါးမျိုးတို့သည် သူတော်ကောင်းတရား ပျောက်ပျက်ရန် ကွယ်ပရန် ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့သည် သူတော်ကောင်းတရား တည်တံ့ရန် မပျောက်ပျက်ရန် မကွယ်ပ ရန် ဖြစ်ကုန်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းတို့သည် -

ကောင်းစွာ ယူအပ်သော ပါဠိကို ကောင်းမွန်စွာ ထားအပ်ကုန်သော ပုဒ် ဗျည်းတို့ဖြင့် သင်ကြားကုန် ၏၊ ရဟန်းတို့ ကောင်းစွာ ထားအပ်သော ပုဒ် ဗျည်း၏ အနက် သဘောကိုလည်း လွယ်ကူစွာ သိရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤပဌမ သဘောတရားသည် သူတော်ကောင်းတရား တည်တံ့ရန် မပျောက်ပျက်ရန် မကွယ်ပရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းတို့သည် ပြောဆို လွယ်ကူကုန်၏၊ ပြောဆိုရ လွယ်ကူခြင်းကို ပြုတတ်သော တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ သည်းခံကုန်၏၊ အဆုံးအမကို ရိုသေစွာ နာယူကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤဒုတိယ သဘောတရားသည် သူတော်ကောင်းတရား တည်တံ့ရန် မပျောက်ပျက်ရန် မကွယ်ပရန် ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား အကြားအမြင် များကုန် အာဂုံ(ပါဠိ) နှုတ်တက်ကုန် သုတ် အဘိဓမ္မာ ကို ဆောင်ကုန် ဝိနည်းကို ဆောင်ကုန် မာတိကာကို ဆောင်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ပါဠိတော်ကို သူတစ်ပါးအား ရိုသေစွာ ပို့ချကြကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့ ကွယ်လွန်သောအခါ ပါဠိတော်သည် အမြစ်အရင်း မပြတ်၊ ထောက်တည်ရာ ရှိပေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတတိယ သဘောတရားသည် သူတော်ကောင်းတရား တည်တံ့ရန် မပျောက်ပျက်ရန် မကွယ်ပရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့သည် ပစ္စည်းလေးပါး ပေါများရန် ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးမားရန် မကျင့်ကြကုန်၊ (သိက္ခာ သီလကို) လျော့ပေါ့စွာ မကျင့်ကြကုန်၊ အောက်သို့ သက်ဆင်း ကြောင်း နီဝရဏ တရားငါးပါး၌ တာဝန်မဲ့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း 'ဝိဝေက'၌ ရှေ့သွား ဖြစ်ကုန်၏၊ မရောက်သေးသည့် (စျာန်မဂ်ဖိုလ်)သို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် (စျာန်မဂ်ဖိုလ်)ကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် (နိဗ္ဗာန်)ကို မျက်မှောက်ပြုရန် လုံ့လကို အားထုတ်ကုန်၏၊ ထိုမထေရ်ကြီးတို့၏ နောင်လာ နောက်သား တပည့် အပေါင်းသည်လည်း ဆရာ့အယူသို့ အစဉ်လိုက်၍ ကျင့်၏။ ထိုနောင်လာ နောက်သား တပည့် အပေါင်းသည်လည်း ပစ္စည်းလေးပါး ပေါများရန် ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးမား ရန် မကျင့်ပေ၊ (သိက္ခာသီလကို) လျော့ပေါ့စွာ မကျင့်ပေ၊ အောက်သို့ သက်ဆင်းကြောင်း နီဝရဏတရား ငါးပါး၌ တာဝန်မဲ့ ဖြစ်၏၊ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း 'ဝိဝေက'၌ ရှေ့သွားဖြစ်၏၊ မရောက်သေးသည့် (စျာန်မဂ်ဖိုလ်) သို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် (စျာန်မဂ်ဖိုလ်)ကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် (နိဗ္ဗာန်)ကို မျက်မှောက် ပြုရန် လုံ့လကို အားထုတ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤစတုတ္ထ သဘောတရားသည် သူတော်ကောင်းတရား တည်တံ့ရန် မပျောက်ပျက်ရန် မကွယ်ပရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား သံဃာသည် အညီအညွတ် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ငြင်းခုံ ခိုက်ရန် မရှိဘဲ ပါတိမောက် အတူပြသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ နေ၏၊ ရဟန်းတို့ သံဃာ ညီညွတ်သည် ရှိသော် အချင်းချင်း ဆဲရေးလည်း မဆဲရေးကြကုန်၊ အချင်းချင်း ခြိမ်းခြောက်လည်း မခြိမ်းခြောက်ကြကုန်၊ အချင်းချင်း ပစ်ပယ်လည်း မပစ်ပယ်ကြကုန်၊ အချင်းချင်း စွန့်လည်း မစွန့်ကြကုန်၊ ထိုညီညွတ်သော သံဃာ၌ မကြည်ညိုသေးသူတို့လည်း ကြည်ညိုကြကုန်၏၊ ကြည်ညိုပြီးသူတို့လည်း အကြည်ညို တိုးပွါးရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤပဥ္စမ သဘောတရားသည် သူတော်ကောင်းတရား တည်တံ့ရန် မပျောက်ပျက်ရန် မကွယ်ပရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ငါးမျိုးတို့သည် သူတော်ကောင်းတရား တည်တံ့ရန် မပျောက်ပျက်ရန် မကွယ်ပရန် ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၆) ၁ - သဒ္ဓမ္မဝဂ် ===

၇ - ဒုက္ကထာသုတ်

၁၅၇။ ရဟန်းတို့ ပုဂ္ဂိုလ်ငါးမျိုးတို့အား ပြောအပ်သော စကားသည် ပုဂ္ဂိုလ် အစားစားကို လိုက်၍ မကောင်းသော စကားဖြစ်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ သဒ္ဓါတရား မရှိသူအား သဒ္ဓါတရားနှင့် စပ်သော စကားသည် မကောင်းသော စကား ဖြစ်၏။

သီလ မရှိသူအား သီလနှင့် စပ်သော စကားသည် မကောင်းသော စကားဖြစ်၏။

အကြားအမြင် နည်းပါးသူအား အကြားအမြင် များမှုနှင့်စပ်သော စကားသည် မကောင်းသော စကား ဖြစ်၏။

ဝန်တိုသူအား စွန့်ကြဲမှုနှင့် စပ်သော စကားသည် မကောင်းသော စကားဖြစ်၏။

ပညာ မရှိသူအား ပညာနှင့်စပ်သော စကားသည် မကောင်းသော စကားဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ့်ကြောင့် သဒ္ဓါတရား မရှိသူအား သဒ္ဓါတရားနှင့် စပ်သော စကားသည် မကောင်း သော စကားဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ သဒ္ဓါတရားနှင့် စပ်သော စကားကို ပြောဆိုအပ်သည် ရှိသော် သဒ္ဓါတရား မရှိသူသည် စိတ်နှလုံး၌ ငြိ၏၊ အမျက်ထွက်၏၊ ဖောက်ပြန်၏၊ အမျက်ထား၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ စိတ်ဆိုးခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မနှစ်သက်ခြင်းကို လည်းကောင်း ထင်ရှားပြု၏။

ထိုသို့ ပြုခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုသူသည် ထိုသဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို မိမိ၌ ကောင်းစွာ မမြင်၊ ထိုသဒ္ဓါတရားလျှင် အကြောင်းရှိသော နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်မှုကို မရ။

ထို့ကြောင့် သဒ္ဓါတရား မရှိသူအား သဒ္ဓါတရားနှင့် စပ်သော စကားသည် မကောင်းသော စကား ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်ကြောင့် သီလ မရှိသူအား သီလနှင့် စပ်သော စကားသည် မကောင်းသော စကား ဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ သီလနှင့် စပ်သော စကားကို ပြောဆိုအပ်သည် ရှိသော် သီလ မရှိသူသည် စိတ်နှလုံး၌ ငြိ၏၊ အမျက်ထွက်၏၊ ဖောက်ပြန်၏၊ အမျက်ထား၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ စိတ်ဆိုးခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မနှစ်သက်ခြင်းကို လည်းကောင်း ထင်ရှားပြု၏။

ထိုသို့ ပြုခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုသူသည် ထိုသီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို မိမိ၌ ကောင်းစွာ မမြင်၊ ထိုသီလလျှင် အကြောင်းရှိသော နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်မှုကို မရ။

ထို့ကြောင့် သီလ မရှိသူအား သီလနှင့် စပ်သော စကားသည် မကောင်းသော စကားဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်ကြောင့် အကြားအမြင် နည်းပါးသူအား အကြားအမြင် များခြင်းနှင့် စပ်သော စကားသည် မကောင်းသော စကား ဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင် များခြင်းနှင့် စပ်သော စကားကို ပြောဆိုအပ်သည် ရှိသော် အကြားအမြင် နည်းပါးသူသည် စိတ်နှလုံး၌ ငြိ၏၊ အမျက်ထွက်၏၊ ဖောက်ပြန်၏၊ အမျက်ထား၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ စိတ်ဆိုးခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မနှစ်သက်ခြင်းကို လည်းကောင်း ထင်ရှားပြု၏။

ထိုသို့ ပြုခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုသူသည် ထိုအကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို မိမိ၌ ကောင်းစွာ မမြင်၊ ထိုအကြားအမြင်လျှင် အကြောင်းရှိသော နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်မှုကို မရ။

ထို့ကြောင့် အကြားအမြင် နည်းပါးသူအား အကြားအမြင် များခြင်းနှင့် စပ်သော စကားသည် မကောင်းသော စကား ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်ကြောင့် ဝန်တိုသူအား စွန့်ကြဲမှုနှင့် စပ်သော စကားသည် မကောင်းသော စကား ဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ စွန့်ကြဲမှုနှင့် စပ်သော စကားကို ပြောဆိုအပ်သည် ရှိသော် ဝန်တိုသူသည် စိတ်နှလုံး၌ ငြိ၏၊ အမျက်ထွက်၏၊ ဖောက်ပြန်၏၊ အမျက်ထား၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ စိတ်ဆိုးခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မနှစ်သက်ခြင်းကို လည်းကောင်း ထင်ရှားပြု၏။

ထိုသို့ ပြုခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုသူသည် ထိုစွန့်ကြဲမှုနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို မိမိ၌ ကောင်းစွာ မမြင်၊ ထိုစွန့်ကြဲမှုလျှင် အကြောင်းရှိသော နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်မှုကို မရ။

ထို့ကြောင့် ဝန်တိုသူအား စွန့်ကြဲမှုနှင့် စပ်သော စကားသည် မကောင်းသော စကားဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်ကြောင့် ပညာမရှိသူအား ပညာနှင့်စပ်သော စကားသည် မကောင်းသော စကား ဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ပညာနှင့် စပ်သော စကားကို ပြောဆိုအပ်သည် ရှိသော် ပညာ မရှိသူသည် စိတ်နှလုံး၌ ငြိ၏၊ အမျက်ထွက်၏၊ ဖောက်ပြန်၏၊ အမျက်ထား၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ စိတ်ဆိုးခြင်း ကို လည်းကောင်း၊ မနှစ်သက်ခြင်းကို လည်းကောင်း ထင်ရှားပြု၏။

ထိုသို့ ပြုခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုသူသည် ထိုပညာနှင့် ပြည့်စုံမှုကို မိမိ၌ ကောင်းစွာ မမြင်၊ ထိုပညာလျှင် အကြောင်း ရှိသော နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်မှုကို မရ။

ထို့ကြောင့် ပညာ မရှိသူအား ပညာနှင့် စပ်သော စကားသည် မကောင်းသော စကားဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ငါးမျိုးတို့အား ပြောအပ်သော စကားသည် ပုဂ္ဂိုလ် အစားစားကို လိုက်၍ မကောင်းသော စကားဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ပုဂ္ဂိုလ်ငါးမျိုးတို့အား ပြောအပ်သော စကားသည် ပုဂ္ဂိုလ် အစားစားကို လိုက်၍ ကောင်း သော စကား ဖြစ်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ရဟန်းတို့ သဒ္ဓါတရားရှိသူအား သဒ္ဓါတရားနှင့်စပ်သော စကားသည် ကောင်းသော စကားဖြစ်၏။

သီလရှိသူအား သီလနှင့်စပ်သော စကားသည် ကောင်းသော စကားဖြစ်၏။

အကြားအမြင် များသူအား အကြားအမြင် များမှုနှင့် စပ်သော စကားသည် ကောင်းသော စကား ဖြစ်၏။

စွန့်ကြဲမှု ရှိသူအား စွန့်ကြဲမှုနှင့် စပ်သော စကားသည် ကောင်းသော စကားဖြစ်၏။

ပညာ ရှိသူအား ပညာနှင့် စပ်သော စကားသည် ကောင်းသော စကားဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်ကြောင့် သဒ္ဓါတရား ရှိသူအား သဒ္ဓါတရားနှင့် စပ်သော စကားသည် ကောင်း သော စကား ဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ သဒ္ဓါတရားနှင့် စပ်သော စကားကို ပြောဆိုအပ်သည် ရှိသော် သဒ္ဓါတရား ရှိသူသည် စိတ်နှလုံး၌ မငြိ၊ အမျက်မထွက်၊ မဖောက်ပြန်၊ အမျက်မထား၊ အမျက်ထွက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ စိတ်ဆိုးခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မနှစ်သက်ခြင်းကို လည်းကောင်း ထင်ရှားမပြု။

ထိုသို့ မပြုခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုသူသည် ထိုသဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို မိမိ၌ ကောင်းစွာ မြင်၏၊ ထိုသဒ္ဓါတရား လျှင် အကြောင်းရှိသော နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏။

ထို့ကြောင့် သဒ္ဓါတရား ရှိသူအား သဒ္ဓါတရားနှင့်စပ်သော စကားသည် ကောင်းသော စကားဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ့်ကြောင့် သီလရှိသူအား သီလနှင့်စပ်သော စကားသည် ကောင်းသော စကား ဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ သီလနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဆိုအပ်သည် ရှိသော် သီလ ရှိသူသည် စိတ်နှလုံး၌ မငြိ၊ အမျက်မထွက်၊ မဖောက်ပြန်၊ အမျက်မထား၊ အမျက်ထွက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ စိတ်ဆိုးခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မနှစ်သက်ခြင်းကို လည်းကောင်း ထင်ရှားမပြု။

ထိုသို့ မပြုခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုသူသည် ထိုသီလနှင့် ပြည့်စုံမှုကို မိမိ၌ ကောင်းစွာ မြင်၏၊ ထိုသီလလျှင် အကြောင်းရှိသော နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏။

ထို့ကြောင့် သီလ ရှိသူအား သီလနှင့် စပ်သော စကားသည် ကောင်းသော စကားဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ့်ကြောင့် အကြားအမြင် များသူအား အကြားအမြင် များမှုနှင့် စပ်သော စကားသည် ကောင်းသော စကား ဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင် များမှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဆိုအပ်သည် ရှိသော် အကြားအမြင် များသူသည် စိတ်နှလုံး၌ မငြိ၊ အမျက်မထွက်၊ မဖောက်ပြန်၊ အမျက်မထား၊ အမျက်ထွက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ စိတ်ဆိုးခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မနှစ်သက်ခြင်းကို လည်းကောင်း ထင်ရှားမပြု။

ထိုသို့ မပြုခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုသူသည် ထိုအကြားအမြင် များမှုနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို မိမိ၌ ကောင်းစွာ မြင်၏၊ ထိုအကြားအမြင် များမှုလျှင် အကြောင်းရှိသော နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏။

ထို့ကြောင့် အကြားအမြင် များသူအား အကြားအမြင် များမှုနှင့်စပ်သော စကားသည် ကောင်းသော စကားဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ့်ကြောင့် စွန့်ကြဲမှုရှိသူအား စွန့်ကြဲမှုနှင့်စပ်သော စကားသည် ကောင်းသော စကား ဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ စွန့်ကြဲမှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဆိုအပ်သည် ရှိသော် စွန့်ကြဲမှု ရှိသော သူသည် စိတ်နှလုံး၌ မငြိ၊ အမျက်မထွက်၊ မဖောက်ပြန်၊ အမျက်မထား၊ အမျက်ထွက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ စိတ်ဆိုးခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မနှစ်သက်ခြင်းကို လည်းကောင်း ထင်ရှားမပြု။

ထိုသို့ မပြုခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုသူသည် ထိုစွန့်ကြဲမှုနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို မိမိ၌ ကောင်းစွာ မြင်၏၊ ထိုစွန့်ကြဲမှုလျှင် အကြောင်းရှိသော နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏။

ထို့ကြောင့် စွန့်ကြဲမှု ရှိသူအား စွန့်ကြဲမှုနှင့် စပ်သော စကားသည် ကောင်းသော စကားဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်ကြောင့် ပညာရှိသူအား ပညာနှင့်စပ်သော စကားသည် ကောင်းသော စကား ဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ပညာနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဆိုအပ်သည် ရှိသော် ပညာ ရှိသူသည် စိတ်နှလုံး၌ မငြိ၊ အမျက်မထွက်၊ မဖောက်ပြန်၊ အမျက်မထား၊ အမျက်ထွက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ စိတ်ဆိုးခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မနှစ်သက်ခြင်းကို လည်းကောင်း ထင်ရှားမပြု။

ထိုသို့ မပြုခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုသူသည် ပညာနှင့် ပြည့်စုံမှုကို မိမိ၌ ကောင်းစွာ မြင်၏၊ ထိုပညာလျှင် အကြောင်းရှိသော နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏။

ထို့ကြောင့် ပညာရှိသူအား ပညာနှင့်စပ်သော စကားသည် ကောင်းသော စကားဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ် ငါးမျိုးတို့အား ပြောအပ်သော စကားသည် ပုဂ္ဂိုလ် အစားစားကို လိုက်၍ ကောင်းသော စကား ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၆) ၁ - သဒ္ဓမ္မဝဂ် ===

၈ - သာရဇ္ဇသုတ်

၁၅၈။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ကြောက်ရွံ့ခြင်းသို့ ရောက်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည်-

ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' မရှိ။

စောင့်ထိန်းမှု 'သီလ' မရှိ။

အကြားအမြင်နည်း၏။

ပျင်းရိ၏။

ပညာမရှိ။

ရဟန်းတို့ ဤ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ကြောက်ရွံ့ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ရဲရင့်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် -

ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' ရှိ၏။

စောင့်ထိန်းမှု 'သီလ' ရှိ၏။

အကြားအမြင်များ၏။

ထက်သန်သော လုံ့လရှိ၏။

ပညာရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ရဲရင့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

=== (၁၆) ၁ - သဒ္ဓမ္မဝဂ် ===

၄ - ဥဒါယီသုတ်

၁၅၉။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကောသမ္ဗီပြည် ဃောသိတာရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ၌ အသျှင်ဥဒါယီသည် လူပရိသတ် များစွာခြံရံ၍ တရားဟောလျက် နေ၏၊ အသျှင်အာနန္ဒာသည် လူပရိသတ် များစွာခြံရံ၍ တရားဟောနေသော အသျှင်ဥဒါယီကို မြင်သဖြင့် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အသျှင်ဥဒါယီသည် လူပရိသတ် များစွာခြံရံလျက် တရားဟောနေပါ၏" ဟု လျှောက်၏။

အာနန္ဒာ သူတစ်ပါးတို့အား တရားဟောရန် မလွယ်ကူ၊ အာနန္ဒာ သူတစ်ပါးတို့အား တရားဟောလိုသူသည် တရားငါးမျိုးတို့ကို မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေ၍ ဟောကြားရမည်။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

"အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်သော တရားစကား 'အနုပုဗ္ဗိကထာ' ကို ဟောမည်" ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) သူတစ်ပါးတို့အား တရားဟောရမည်။

"(အကျိုးအားလျော်သော) အကြောင်းကို ပြလျက် တရားစကားကို ဟောမည်"ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) သူတစ်ပါးတို့အား တရားဟောရမည်။

"အစဉ် သနားခြင်းကို အစွဲပြု၍ တရားစကားကို ဟောမည်"ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) သူတစ်ပါးတို့အား တရားဟောရမည်။

"အာမိသကို မငဲ့ကွက်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ တရားစကားကို ဟောမည်" ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) သူတစ်ပါးတို့အား တရားဟောရမည်။

"မိမိကိုယ်ကို လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါးကို လည်းကောင်း မထိပါး မပုတ်ခတ်မူ၍ တရားစကားကို ဟောမည်" ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) သူတစ်ပါးတို့အား တရားဟောရမည်။

အာနန္ဒာ သူတစ်ပါးတို့အား တရားဟောရန် မလွယ်ကူ၊ အာနန္ဒာ သူတစ်ပါးတို့အား တရားဟောလိုသူသည် ဤ တရားငါးမျိုးတို့ကို မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေ၍ ဟောကြားရမည် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၆) ၁ - သဒ္ဓမ္မဝဂ် ===

၁၀ - ဒုပ္ပဋိဝိနောဒယသုတ်

၁၆၀။ ရဟန်းတို့ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို ဖျောက်နိုင်ခဲကုန်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ဖြစ်ပေါ်လာသည့် စွဲမက်မှု 'ရာဂ'ကို ဖျောက်နိုင်ခဲလှ၏။

ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ'ကို ဖျောက်နိုင်ခဲလှ၏။

ဖြစ်ပေါ်လာသည့် တွေဝေမှု 'မောဟ'ကို ဖျောက်နိုင်ခဲလှ၏။

ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဉာဏ်၌ ထင်မြင်မှုကို ဖျောက်နိုင်ခဲလှ၏။

ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခရီးသွားလိုစိတ်ကို ဖျောက်နိုင်ခဲလှ၏။

ရဟန်းတို့ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို ဖျောက်နိုင်ခဲကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော သဒ္ဓမ္မဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - အာဃာတဝဂ် ===

၁ - ပဌမ အာဃာတပဋိဝိနယသုတ်

၁၆၁။ ရဟန်းတို့ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း 'အာဃာတ' ကို ပယ်ဖျောက်ကြောင်း တရားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း၊ ရဟန်းအား အာဃာတဖြစ်ပေါ်ရာ အာရုံ၌ (ဤတရားငါးမျိုးဖြင့်) အာဃာတကို အချင်းခပ်သိမ်း ပယ်ဖျောက်ရမည်။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေါ်လာရာ ပုဂ္ဂိုလ်၌ ချစ်ခြင်း 'မေတ္တာ' ကို ပွါးများရမည်၊ ဤသို့အားဖြင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရမည်။

ရဟန်းတို့ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေါ်လာရာ ပုဂ္ဂိုလ်၌ သနားခြင်း 'ကရုဏာ' ကို ပွါးများရမည်၊ ဤသို့အားဖြင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရမည်။

ရဟန်းတို့ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေါ်လာရာ ပုဂ္ဂိုလ်၌ လျစ်လျူရှုခြင်း 'ဥပေက္ခာ' ကို ပွါးများရမည်၊ ဤသို့အားဖြင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရမည်။

ရဟန်းတို့ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေါ်လာရာ ပုဂ္ဂိုလ်၌ သတိမထားခြင်း နှလုံးမသွင်းခြင်းသို့ ရောက်စေရမည်၊ ဤသို့အားဖြင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရမည်။

ရဟန်းတို့ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေါ်လာရာ ပုဂ္ဂိုလ်၌ ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာရှိသော အဖြစ်ကို ဆောက်တည်ရမည်။

"ဤအသျှင်သည် ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာရှိ၏၊ ကံ၏ အမွေခံဖြစ်၏၊ ကံသာလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ကံသာလျှင် အဆွေအမျိုးရှိ၏၊ ကံသာလျှင် လဲလျောင်းရာရှိ၏၊ (မိမိ) ပြုလုပ်မည့် ကောင်းသောကံ, မကောင်းသော ကံသာလျှင် အမွေခံ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်" ဟု (ဆောက်တည်ရမည်)။

ဤသို့အားဖြင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရမည်။

ရဟန်းတို့ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ကြောင်း တရားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း၊ ရဟန်းအား အာဃာတ ဖြစ်ပေါ်ရာ အာရုံ၌ (ဤတရားငါးမျိုးတို့ဖြင့်) အာဃာတကို အချင်းခပ်သိမ်း ပယ်ဖျောက်ရမည် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - အာဃာတဝဂ် ===

၂ - ဒုတိယ အာဃာတပဋိဝိနယသုတ်

၁၆၂။ ထိုအခါ၌ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့" ဟူ၍ ခေါ်တော်မူ၏၊ "ငါ့သျှင်" ဟူ၍ ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏၊ အသျှင် သာရိပုတြာသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏ -

ငါ့သျှင်တို့ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ကြောင်း တရားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း၊ ရဟန်းအား အာဃာတ ဖြစ်ပေါ်ရာ အာရုံ၌ (ဤတရားငါးမျိုးတို့ဖြင့်) အာဃာတကို အချင်းခပ်သိမ်း ပယ်ဖျောက်ရမည်။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မစင်ကြယ်သော ကိုယ်အကျင့်ရှိ၏၊ စင်ကြယ်သော နှုတ်အကျင့်ရှိ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရမည်။

ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မစင်ကြယ်သော နှုတ်အကျင့်ရှိ၏၊ စင်ကြယ်သော ကိုယ်အကျင့်ရှိ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရမည်။

ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မစင်ကြယ်သော ကိုယ်အကျင့်ရှိ၏၊ မစင်ကြယ်သော နှုတ်အကျင့်ရှိ၏၊ ရံဖန်ရံခါ (ဝိပဿနာ)စိတ်၏ အခွင့်အလမ်းကို လည်းကောင်း၊ စိတ်၏ ကြည်လင်မှုကို လည်းကောင်း ရ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရမည်။

ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မစင်ကြယ်သော ကိုယ်အကျင့်ရှိ၏၊ မစင်ကြယ်သော နှုတ်အကျင့်ရှိ၏၊ ရံဖန်ရံခါ (ဝိပဿနာ) စိတ်၏ အခွင့်အလမ်းကို လည်းကောင်း၊ စိတ်၏ ကြည်လင်မှုကို လည်းကောင်း မရ၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရမည်။

ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် စင်ကြယ်သော ကိုယ်အကျင့်ရှိ၏၊ စင်ကြယ်သော နှုတ်အကျင့်ရှိ၏၊ ရံဖန်ရံခါ (ဝိပဿနာ) စိတ်၏ အခွင့်အလမ်းကို လည်းကောင်း၊ စိတ်၏ ကြည်လင်မှုကို လည်းကောင်း ရ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရမည်။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုပုဂ္ဂိုလ် ငါးမျိုးတို့တွင် မစင်ကြယ်သော ကိုယ်အကျင့်ရှိ၍ စင်ကြယ်သော နုတ်အကျင့်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ အဘယ်သို့လျှင် ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရမည်နည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ပံ့သကူ သင်္ကန်းကို ဆောင်သော ရဟန်းသည် လမ်းခရီး၌ ပုဆိုးစုတ်ပိုင်းကို မြင်၍ လက်ဝဲခြေဖြင့် နင်းပြီး လက်ျာခြေဖြင့် ဖြန့်၍ ထိုပုဆိုးစုတ်ပိုင်း၌ ခိုင်ခံ့သော အသားကို ဆုတ်ယူပြီးလျှင် သွားလေရာ သကဲ့သို့ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူသာလျှင် မစင်ကြယ်သော ကိုယ်ကျင့်ရှိ၍ စင်ကြယ်သော နှုတ်အကျင့်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ကိုယ်အကျင့် မစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကို ထိုအခါ၌ နှလုံးမသွင်းမူ၍ နှုတ်အကျင့် စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကိုသာ နှလုံးသွင်းအပ်၏၊ ဤသို့အားဖြင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရမည်။ (၁)

ငါ့သျှင်တို့ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ငါးမျိုးတို့တွင် မစင်ကြယ်သော နှုတ်အကျင့်ရှိ၍ စင်ကြယ်သော ကိုယ်အကျင့်ရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ်၌ အဘယ်သို့လျှင် ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရမည်နည်း။

ငါ့သျှင်တို့ မှော် ရေညှိတို့ဖြင့် မြေးယှက်အပ်သော ရေကန်သည် ရှိရာ၏၊ ထိုအခါ နွေ နေပူတို့ဖြင့် တွေ့ထိ နှိပ်စက်အပ်သည် ဖြစ်၍ ခရီးပင်ပန်းလျက် အစာရေစာ ဆာလောင် မွတ်သိပ်သော ယောကျ်ားသည် လာရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားသည် ထိုရေကန်တွင်းသို့ သက်ဆင်း၍ လက်နှစ်ဖက်တို့ဖြင့် ထိုထို ဤဤသို့ မှော် ရေညှိကို ဖယ်ရှားလျက် လက်ခုပ်ဖြင့် သောက်ပြီးလျှင် ဖဲသွားလေရာ သကဲ့သို့၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူသာလျှင် မစင်ကြယ်သော နှုတ်အကျင့်ရှိ၍ စင်ကြယ်သော ကိုယ်အကျင့်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ နှုတ်အကျင့် မစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကို ထိုအခါ၌ နှလုံးမသွင်းမူ၍ ကိုယ်အကျင့် စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကိုသာ နှလုံးသွင်းအပ်၏၊ ဤသို့အားဖြင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရမည်။ (၂)

ငါ့သျှင်တို့ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ငါးမျိုးတို့တွင် မစင်ကြယ်သော ကိုယ်အကျင့်ရှိ၍ မစင်ကြယ်သော နှုတ်အကျင့်ရှိသော ရံဖန်ရံခါ (ဝိပဿနာ) စိတ်၏ အခွင့်အလမ်းကို လည်းကောင်း၊ စိတ်၏ ကြည်လင်မှုကို လည်းကောင်း ရသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ အဘယ်သို့လျှင် ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရမည်နည်း။

ငါ့သျှင်တို့ နွားခြေရာခွက်၌ ရေ အနည်းငယ်ရှိရာ၏၊ ထိုအခါ နွေ နေပူတို့ဖြင့် တွေ့ထိ နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍ ခရီးပင်ပန်းလျက် အစာရေစာ ဆာလောင် မွတ်သိပ်သော ယောကျ်ားသည် လာရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားအား -

"ဤနွားခြေရာ ခွက်၌ ရေသည် အနည်းငယ်သာ ဖြစ်၏၊ အကယ်၍ ငါသည် လက်ခုပ်ဖြင့် ဖြစ်စေ ခွက်ဖြင့်ဖြစ်စေ သောက်လိုက်ပါမူ ထိုရေကို လှုပ်ရှား စေမိပေလိမ့်မည်၊ နောက်ကျု စေမိပေလိမ့်မည်၊ သောက်၍ မဖြစ်သည်ကိုမူလည်း ပြုမိပေလိမ့်မည်၊ အကယ်၍ ငါသည် လေးဖက်ထောက်ဝပ်လျက် နွားကဲ့သို့ သောက်၍ ဖဲသွားရမူ ကောင်းပေရာ၏" ဟု အကြံဖြစ်ရာ၏။ ထိုယောကျ်ားသည် လေးဖက်ထောက်ဝပ်၍ နွားကဲ့သို့ သောက်ပြီးလျှင် ဖဲသွားရာ သကဲ့သို့၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူသာလျှင် မစင်ကြယ်သော ကိုယ်အကျင့်လည်းရှိ မစင်ကြယ်သော နှုတ်အကျင့်လည်းရှိ၍ ရံဖန်ရံခါ (ဝိပဿနာ) စိတ်၏ အခွင့်အလမ်းကို လည်းကောင်း၊ စိတ်၏ ကြည်လင်မှုကို လည်းကောင်း၊ ရသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ကိုယ်အကျင့် မစင်ကြယ်မှုကို လည်းကောင်း နှုတ်အကျင့် မစင်ကြယ်မှုကို လည်းကောင်း ထိုအခါ၌ နှလုံးမသွင်းအပ်၊ ရံဖန်ရံခါ (ဝိပဿနာ) စိတ်၏ အခွင့်အလမ်းကိုသော် လည်းကောင်း၊ စိတ်၏ ကြည်လင်မှုကိုသော် လည်းကောင်း နှလုံးသွင်းအပ်၏၊ ဤသို့အားဖြင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရမည်။ (၃)

ငါ့သျှင်တို့ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ငါးမျိုးတို့တွင် မစင်ကြယ်သော ကိုယ်အကျင့်လည်းရှိ မစင်ကြယ်သော နှုတ်အကျင့်လည်းရှိ ရံဖန်ရံခါ (ဝိပဿနာ) စိတ်၏ အခွင့်အလမ်းကို လည်းကောင်း၊ စိတ်၏ ကြည်လင်မှုကို လည်းကောင်း မရသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ အဘယ်သို့လျှင် ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရမည်နည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အနာ နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲသော ပြင်းထန်စွာ နာသော ယောကျ်ားသည် ခရီးဝေးသို့ သွားရာ၏၊ ထိုယောကျ်ား၏ ရှေ့မှလည်း ရွာဝေးကွာ၏၊ နောက်မှလည်း ရွာဝေးကွာ၏၊ ထိုယောကျ်ားသည် လျောက်ပတ်သော စားဖွယ်တို့ကို မရရာ၊ လျောက်ပတ်သော ဆေးတို့ကို မရရာ၊ လျောက်ပတ်သော အလုပ်အကျွေးကို မရရာ၊ ရွာတစ်ပါးသို့ ပို့ဆောင်မည့်သူကို မရရာ၊ ထိုသူနာကို ခရီးရှည်သွားသော ယောကျ်ားတစ်ဦးသည် မြင်လေရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားသည် ထိုသူနာ၌ ကြင်နာခြင်းကိုသာလျှင် ဖြစ်စေရာ၏၊ သနားခြင်းကိုသာလျှင် ဖြစ်စေရာ၏၊စောင့်ရှောက်ခြင်းကိုသာလျှင် ဖြစ်စေရာ၏။

ဤယောကျ်ားသည် လျောက်ပတ်သော စားဖွယ်တို့ကို ရပါမူ လျောက်ပတ်သော ဆေးတို့ကို ရပါမူ လျောက်ပတ်သော အလုပ်အကျွေးကို ရပါမူ ရွာသို့ ပို့ဆောင်မည့်သူကို ရပါမူ ကောင်းလေစွ ဟု သနား စောင့်ရှောက်မှုကို ဖြစ်စေရာ၏။

ထိုသို့ ဖြစ်စေရခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ဤယောက်ျားသည် ဤအရပ်၌ပင်လျှင် အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်းသို့ မရောက်ပါစေလင့် ဟု (နှလုံးသွင်းမိသောကြောင့်တည်း)။

ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူသာလျှင် မစင်ကြယ်သော ကိုယ်အကျင့်လည်းရှိ မစင်ကြယ်သော နှုတ်အကျင့် လည်း ရှိ၍ ရံဖန်ရံခါ (ဝိပဿနာ) စိတ်၏ အခွင့်အလမ်းကို လည်းကောင်း၊ စိတ်၏ ကြည်လင်မှုကိုလည်း ကောင်း မရသော ပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း ကြင်နာခြင်းကိုသာလျှင် ဖြစ်စေရမည်၊ သနားခြင်းကိုသာလျှင် ဖြစ်စေ ရမည်၊စောင့်ရှောက်ခြင်းကို သာလျှင် ဖြစ်စေရမည်။

ဤအသျှင်သည် ကာယဒုစရိုက်ကို ပယ်၍ ကာယသုစရိုက်ကို ပွါးပါမူ ဝစီဒုစရိုက်ကို ပယ်၍ ဝစီသုစရိုက်ကို ပွားပါမူ မနောဒုစရိုက်ကို ပယ်၍ မနောသုစရိုက်ကို ပွားပါမူ ကောင်းလေရာ၏ ဟု ကြင်နာသနား စောင့်ရှောက်မှုကို ဖြစ်စေရမည်။

ထိုသို့ ဖြစ်စေရခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ဤအသျှင်သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည် မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော ငရဲသို့ မကပ်ရောက်ပါစေလင့် ဟု (နှလုံးသွင်းမိသောကြောင့်တည်း)၊ ဤသို့အားဖြင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရမည်။ (၄)

ငါ့သျှင်တို့ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ငါးမျိုးတို့တွင် စင်ကြယ်သော ကိုယ်အကျင့်လည်းရှိ စင်ကြယ်သော နှုတ်အကျင့် လည်း ရှိ၍ ရံဖန်ရံခါ (ဝိပဿနာ) စိတ်၏ အခွင့်အလမ်းကို လည်းကောင်း၊ စိတ်၏ ကြည်လင်မှုကို လည်းကောင်း ရသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ အဘယ်သို့လျှင် ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရမည်နည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ကြည်လင် ချိုမြိန် အေးမြသည့် ရေရှိသော ဖြူဖွေးသော ရေအဆင်းရှိသော ဆိပ်ကမ်း ကောင်းသော နှလုံး မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော အထူးထူးသော သစ်ပင်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော ရေကန် သည် ရှိရာ၏၊ ထိုအခါ နွေ နေပူတို့ဖြင့် တွေ့ထိ နှိပ်စက်အပ်သည် ဖြစ်၍ ခရီးပင်ပန်းလျက် အစာရေစာ ဆာလောင် မွတ်သိပ်လာသော ထိုယောက်ျားသည် ထိုရေကန်အတွင်းသို့ သက်ဆင်းလျက် ရေချိုး၍ လည်းကောင်း၊ ရေသောက်၍ လည်းကောင်း တစ်ဖန် ပြန်တက်ပြီးလျှင် ထိုသစ်ပင်ရိပ်၌ပင်လျှင် ထိုင်၍ ဖြစ်စေ အိပ်၍ ဖြစ်စေ နေရာ သကဲ့သို့၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူသာလျှင် စင်ကြယ်သော ကိုယ်အကျင့် လည်းရှိ စင်ကြယ်သော နှုတ်အကျင့်လည်း ရှိ၍ ရံဖန်ရံခါ (ဝိပဿနာ) စိတ်၏ အခွင့်အလမ်းကို လည်းကောင်း၊ စိတ်၏ ကြည်လင်မှုကို လည်းကောင်း၊ ရသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ကိုယ်အကျင့် စင်ကြယ်မှုကို လည်းကောင်း၊ နှုတ်အကျင့် စင်ကြယ်မှုကို လည်းကောင်း ထိုအခါ၌ နှလုံးသွင်းအပ်၏၊ ရံဖန်ရံခါ (ဝိပဿနာ)စိတ်၏ အခွင့်အလမ်းနှင့် စိတ်၏ ကြည်လင်မှုရခြင်းကိုလည်း နှလုံးသွင်းအပ်၏၊ ဤသို့အား ဖြင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရမည်။

ငါ့သျှင်တို့ ထက်ဝန်းကျင် ကြည်ညိုဖွယ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို အစွဲပြု၍ စိတ်သည် ကြည်လင်၏။ (၅)

ငါ့သျှင်တို့ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ကြောင်း တရားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း၊ ရဟန်းအား အာဃာတဖြစ်ပေါ်ရာ အာရုံ၌ (ဤငါးမျိုးတို့ဖြင့်) အာဃာတကို အချင်းခပ်သိမ်း ပယ်ဖျောက်ရမည် ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - အာဃာတဝဂ် ===

၃ - သာကစ္ဆသုတ်

၁၆၃။ ထိုအခါ၌ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သျှင်ရဟန်းတို့"ဟု ခေါ်တော်မူ၏၊ "ငါ့သျှင်"ဟူ၍ ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏၊ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။

ငါ့သျှင်တို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့် ဆွေးနွေး မေးမြန်းရန် သင့်လျော်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မိမိကလည်း 'သီလ' နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သီလပြည့်စုံမှုနှင့် စပ်သော စကားဖြင့် မေးလာသည့် ပြဿနာကိုလည်း ဖြေဆိုနိုင်၏။

မိမိကလည်း 'သမာဓိ' နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သမာဓိပြည့်စုံမှုနှင့် စပ်သော စကားဖြင့် မေးလာသော ပြဿနာကိုလည်း ဖြေဆိုနိုင်၏။

မိမိကလည်း 'ပညာ' နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပညာပြည့်စုံမှုနှင့် စပ်သော စကားဖြင့် မေးလာသော ပြဿနာကိုလည်း ဖြေဆိုနိုင်၏။

မိမိကလည်း (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှု အရဟတ္တဖိုလ် 'ဝိမုတ္တိ' နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှု အရဟတ္တဖိုလ် 'ဝိမုတ္တိ' ပြည့်စုံမှုနှင့် စပ်သော စကားဖြင့် မေးလာသော ပြဿနာကိုလည်း ဖြေဆိုနိုင်၏။

မိမိကလည်း (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှု 'အရဟတ္တဖိုလ်' ကို ဆင်ခြင်တတ်သော 'ပစ္စဝေက္ခဏာ' ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု 'အရဟတ္တဖိုလ်'ကို ဆင်ခြင်တတ်သော 'ပစ္စဝေက္ခဏာ' ဉာဏ် အမြင် ပြည့်စုံမှုနှင့် စပ်သော စကားဖြင့် မေးလာသော ပြဿနာကိုလည်း ဖြေဆိုနိုင်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့် ဆွေးနွေးမေးမြန်းရန် သင့်လျော်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - အာဃာတဝဂ် ===

၄ - သာဇီဝသုတ်

၁၆၄။ ထိုအခါ၌ အသျှင်သာရိပုတ္တရာသည် ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ပ။

ငါ့သျှင်တို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ မေးဖြေခြင်းငှါ ထိုက်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မိမိကလည်း သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သီလပြည့်စုံမှုနှင့် စပ်သော စကားဖြင့် မေးလာသော ပြဿနာကိုလည်း ဖြေဆိုနိုင်၏။

မိမိကလည်း 'သမာဓိ' နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သမာဓိပြည့်စုံမှုနှင့်စပ်သော စကားဖြင့် မေးလာသော ပြဿနာကိုလည်း ဖြေဆိုနိုင်၏။

မိမိကလည်း 'ပညာ' နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပညာပြည့်စုံမှုနှင့် စပ်သော စကားဖြင့် မေးလာသော ပြဿနာကိုလည်း ဖြေဆိုနိုင်၏။

မိမိကလည်း (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှု အရဟတ္တဖိုလ် 'ဝိမုတ္တိ' နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှု အရဟတ္တဖိုလ် 'ဝိမုတ္တိ' ပြည့်စုံမှုနှင့် စပ်သော စကားဖြင့် မေးလာသော ပြဿနာကိုလည်း ဖြေဆိုနိုင်၏။

မိမိကလည်း (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှု 'အရဟတ္တဖိုလ်'ကို ဆင်ခြင်တတ်သော 'ပစ္စဝေက္ခဏာ' ဉာဏ် အမြင်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှု 'အရဟတ္တဖိုလ်'ကို ဆင်ခြင်တတ်သော 'ပစ္စဝေက္ခဏာ' ဉာဏ် အမြင် ပြည့်စုံမှုနှင့် စပ်သော စကားဖြင့် မေးလာသော ပြဿနာကိုလည်း ဖြေဆိုနိုင်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ မေးဖြေခြင်းငှါ ထိုက်၏၊ တကွ အသက်မွေးရန် သင့်လျော်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - အာဃာတဝဂ် ===

၅ - ပဉ္စပုစ္ဆာသုတ်

၁၆၅။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သျှင်ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ပ။

ငါ့သျှင်တို့ သူတစ်ပါးအား ပြဿနာမေးသူ ဟူသမျှ အားလုံးသည် အကြောင်းငါးမျိုးတို့ဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ထိုအကြောင်းငါးမျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးဖြင့်သော် လည်းကောင်း မေး၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ပညာနုံ့သည်၏ အဖြစ် အလွန် တွေဝေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သူတစ်ပါးအား ပြဿနာမေး၏။

ယုတ်ညံ့သော အလိုရှိသဖြင့် အလိုဆိုး နှိပ်စက်အပ်သည် ဖြစ်၍ သူတစ်ပါးအား ပြဿနာမေး၏။

နှိပ်စက်လိုသည် ဖြစ်၍ သူတစ်ပါးအား ပြဿနာမေး၏။

သိလိုသည်ဖြစ်၍ သူတစ်ပါးအား ပြဿနာမေး၏။

ထို့ပြင် အကယ်၍ ပြဿနာကို ငါ မေးသည်ရှိသော် ကောင်းစွာ ဖြေဆိုနိုင်ပါမူ ကောင်း၏၊ ကောင်းစွာ မဖြေဆိုနိုင်ပါမူ ငါသည်ပင် ထိုသူအား ကောင်းစွာ ဖြေကြားမည်ဟု ဤသို့ စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ သူတစ်ပါးအား ပြဿနာမေး၏။

ငါ့သျှင်တို့ သူတစ်ပါးအား ပြဿနာမေးသူ ဟူသမျှ အားလုံးသည် ဤအကြောင်းငါးမျိုးတို့ဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ထိုအကြောင်းငါးမျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးဖြင့်သော် လည်းကောင်း သူတစ်ပါးအား ပြဿနာ မေး၏။

ငါ့သျှင်တို့ ငါသည်မူကား အကယ်၍ ပြဿနာကို ငါမေးသည် ရှိသော် ကောင်းစွာ ဖြေဆိုနိုင်ပါမူ ကောင်း၏၊ ကောင်းစွာ မဖြေဆိုနိုင်ပါမူ ငါသည်ပင် ထိုသူအား ကောင်းစွာ ဖြေကြားမည် ဟု ဤသို့ စိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ သာလျှင် သူတစ်ပါးအား ပြဿနာကို မေး၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

=== (၁၇) ၂ - အာဃာတဝဂ် ===

၆ - နိရောဓသုတ်

၁၆၆။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သျှင်ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ပ။

ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ သီလ သမာဓိ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ 'နိရောဓသမာပတ်' ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စားရာ၏၊ (ဝင်စားရာမှ) ထလည်း ထရာ၏၊ ဤသို့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏၊ ယခုဘဝ၌ အရဟတ္တဖိုလ်ကို အကယ်၍ မရနိုင်ပါမူ ကဗဠီကာရ အာဟာရကို စားသော နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်ကို လွန်မြောက်၍သာလျှင် ဈာန်စိတ်ဖြင့် ပြီးသော ပြဟ္မာ့ဘုံတစ်ခုခုသို့ ရောက်လျက် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ 'နိရောဓသမာပတ်' ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စားရာ၏၊ (ဝင်စားရာမှ) ထလည်း ထရာ၏၊ ဤသို့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏ဟု မိန့်ဆို၏။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသောအခါ အသျှင်ဥဒါယီသည် အသျှင်သာရိပုတြာအား -

"ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ထိုရဟန်းသည် ကဗဠီကာရအာဟာရကို စားသော နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်ကို လွန်မြောက်၍သာလျှင် ဈာန်စိတ်ဖြင့် ပြီးသော ပြဟ္မာ့ဘုံ တစ်ခုခုသို့ ရောက်လျက် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ 'နိရောဓ သမာပတ်' ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စားရာ၏၊ (ဝင်စားရာမှ) ထလည်း ထရာ၏ ဟူသော ဤစကားသည် အကြောင်းမဟုတ် အရာမဟုတ်ချေ၊ ဤသို့သော အကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်" ဟု ဆို၏။

နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ပ။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို -

ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ သီလ သမာဓိ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ 'နိရောဓ သမာပတ်' ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စားရာ၏၊ (ဝင်စားရာမှ) ထလည်း ထရာ၏၊ ဤသို့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ ယခုဘဝ၌ အရဟတ္တဖိုလ်ကို အကယ်၍ မရနိုင်ပါမူ ကဗဠီကာရ အာဟာရကို စားသော နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်ကို လွန်မြောက်၍ သာလျှင် ဈာန်စိတ်ဖြင့် ပြီးသော ပြဟ္မာ့ဘုံ တစ်ခုခုသို့ ရောက်လျက် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ 'နိရောဓသမာပတ်' ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စားရာ၏၊ (ဝင်စားရာမှ) ထလည်း ထရာ၏၊ ဤသို့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏" ဟု မိန့်ဆို၏။

သုံးကြိမ်တိုင်အောင်ပင် အသျှင်ဥဒါယီသည် အသျှင်သာရိပုတြာအား -

"ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ထိုရဟန်းသည် ကဗဠီကာရ အာဟာရကို စားသော နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်ကို လွန်မြောက်၍သာလျှင် ဈာန်စိတ်ဖြင့် ပြီးသော ပြဟ္မာ့ဘုံ တစ်ခုခုသို့ ရောက်လျက် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ 'နိရောဓ သမာပတ်' ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စားရာ၏၊ (ဝင်စားရာမှ) ထလည်း ထရာ၏ ဟူသော ဤစကားသည် အကြောင်းမဟုတ် အရာမဟုတ်ချေ၊ ဤသို့သော အကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်" ဟု ဆို၏။

ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာအား -

"သုံးကြိမ်တိုင်အောင်လည်း အသျှင်ဥဒါယီသည် ငါ့အား တားမြစ်၏၊ ငါ့အား မည်သည့် ရဟန်းကမျှ လည်း ကောင်းချီးမခေါ်၊ ငါသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ရပါမူ ကောင်းလေရာ၏" ဟု (အကြံ ဖြစ်၏)။

ထို့နောက် အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် ရဟန်းတို့ကို -

"ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ သီလ သမာဓိ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ 'နိရောဓသမာပတ်' ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စားရာ၏၊ (ဝင်စားရာမှ) ထလည်း ထရာ၏၊ ဤသို့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ ယခုဘဝ၌ အရဟတ္တဖိုလ်ကို အကယ်၍ မရနိုင်ပါမူ ကဗဠီကာရ အာဟာရကို စားသော နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်ကို လွန်မြောက်၍ သာလျှင် စျာန်စိတ်ဖြင့် ပြီးသော ပြဟ္မာ့ဘုံ တစ်ခုခုသို့ ရောက်လျက် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ 'နိရောဓ သမာပတ်' ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စားရာ၏၊ (ဝင်စားရာမှ) ထလည်း ထရာ၏၊ ဤသို့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏" ဟု မိန့်ဆို၏။

ဤသို့ မိန့်ဆိုတော်မူသောအခါ အသျှင်ဥဒါယီသည် အသျှင်သာရိပုတြာအား -

"ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ထိုရဟန်းသည် ကဗဠီကာရ အာဟာရကို စားသော နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်ကို လွန်မြောက်၍ သာလျှင် စျာန်စိတ်ဖြင့် ပြီးသော ပြဟ္မာ့ဘုံ တစ်ခုခုသို့ ရောက်လျက် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ 'နိရောဓ သမာပတ်' ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စားရာ၏၊ (ဝင်စားရာမှ) ထလည်း ထရာ၏ ဟူသော ဤစကားသည် အကြောင်းမဟုတ် အရာမဟုတ်ချေ၊ ဤသို့သော အကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်" ဟု ဆို၏။

နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ပ။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို -

"ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ သီလ သမာဓိ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ 'နိရောဓသမာပတ်' ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စားရာ၏၊ (ဝင်စားရာမှ) ထလည်း ထရာ၏၊ ဤသို့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ ယခုဘဝ၌ အရဟတ္တဖိုလ်ကို အကယ်၍ မရနိုင်ပါမူ ကဗဠီကာရ အာဟာရကို စားသော နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်ကို လွန်မြောက်၍ သာလျှင် စျာန်စိတ်ဖြင့် ပြီးသော ပြဟ္မာ့ဘုံတစ်ခုခုသို့ ရောက်လျက် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ 'နိရောဓသမာပတ်' ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စားရာ၏၊ (ဝင်စားရာမှ) ထလည်း ထရာ၏၊ ဤသို့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏" ဟု မိန့်ဆို၏။

သုံးကြိမ်တိုင်အောင်ပင် အသျှင်ဥဒါယီသည် အသျှင်သာရိပုတြာအား -

"ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ထိုရဟန်းသည် ကဗဠီကာရ အာဟာရကို စားသော နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်ကို လွန်မြောက်၍သာလျှင် စျာန်စိတ်ဖြင့် ပြီးသော ပြဟ္မာ့ဘုံတစ်ခုခုသို့ ရောက်လျက် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ 'နိရောဓသမာပတ်' ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စားရာ၏၊ (ဝင်စားရာမှ) ထလည်း ထရာ၏ ဟူသော ဤစကားသည် အကြောင်းမဟုတ် အရာမဟုတ်ချေ၊ ဤသို့သော အကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်" ဟု ဆို၏။

ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာအား -

"မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်၌လည်း အသျှင်ဥဒါယီသည် သုံးကြိမ်တိုင်အောင်ပင် ငါ့အား တားမြစ်၏၊ ငါ့အား မည်သည့် ရဟန်းကမျှလည်း ကောင်းချီးမခေါ်၊ ငါသည် ဆိတ်ဆိတ်နေရပါမူ ကောင်းလေရာ၏" ဟု အကြံဖြစ်၏။

ထို့နောက် အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဆိတ်ဆိတ်နေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်ဥဒါယီအား -

"ဥဒါယီ သင်သည် စျာန်စိတ်ဖြင့် ပြီးသော မည်သည့် ပြဟ္မာ့ဘုံကို ယုံကြည်ဘိသနည်း" ဟု မေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား အရူပဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော သညာဖြင့် ပြီးကုန်သော ပြဟ္မာတို့ကို ယုံကြည်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ဥဒါယီ မိုက်မဲ မလိမ္မာသော သင်၏ ပြောစကားဖြင့် အဘယ်မူအံ့နည်း၊ သင်ကဲ့သို့ စင်လျက်လည်း ပြောဆိုသင့်၏ ဟု အောက်မေ့ဘိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်အာနန္ဒာကို “အာနန္ဒာ မထေရ်ရဟန်း ညှဉ်းဆဲခံနေရသည်ကို လျစ်လျူရှုရက် နိုင်ကြပလေ၊ အာနန္ဒာ မထေရ်ရဟန်း ညှဉ်းဆဲခံနေရသည် ဖြစ်ပါလျက် သနားခြင်းမျှ သော်လည်း မဖြစ်လေယောင်တကား” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို -

“ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ သီလ သမာဓိ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သညာ ဝေဒနာ တို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ ‘နိရောဓ သမာပတ်’ ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စားရာ၏၊ (ဝင်စားရာမှ) ထလည်း ထရာ၏၊ ဤအကြောင်းသည် ရှိ၏၊ ယခုဘဝ၌ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မရနိုင်ပါမူ ကဗဠီကာရအာဟာရကို စားသော နတ်တို့၏ အသင်းဝင်အဖြစ်ကို လွန်မြောက်၍သာလျှင် စျာန်စိတ်ဖြင့် ပြီးသော ဗြဟ္မာ့ဘုံတစ်ခုခုသို့ ရောက်လျက် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ ‘နိရောဓ သမာပတ်’ ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စားရာ၏၊ (ဝင်စားရာမှ) ထလည်း ထရာ၏၊ ဤသို့သော အကြောင်းသည်ရှိ၏” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောကြားတော်မူ၏။

ဤစကားကို ဟောကြားတော် မူပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားသည် နေရာမှထပြီးလျှင် ကျောင်းတော်သို့ ဝင်တော်မူ၏။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား ကြွသွားတော်မူ၍ မကြာမြင့်မီပင် အသျှင်ဥပဝါနထံ သို့ ချဉ်းကပ်လျက် -

“ငါ့သျှင် ဥပဝါန ဤသာသနာတော်၌ အခြားရဟန်းတို့သည် မထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့ကို ညှဉ်းဆဲကုန် ၏၊ ထိုညှဉ်းဆဲခြင်းဖြင့် ငါတို့သည် (အပြစ်မှ) မလွတ်ကုန်၊ ငါ့သျှင်ဥပဝါန မြတ်စွာဘုရားသည် ညနေချမ်း အခါ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူရာမှ ထသည်ရှိသော် အသျှင်သာရိပုတြာအား ညှဉ်းဆဲခြင်းကို ပင် အကြောင်းပြု၍ ထုတ်ဖော်မည့် အရာသည် အံ့သြဖွယ် မဟုတ်ချေ။ ဤအရာ၌ အသျှင်ဥပဝါနသည် သာလျှင် အကြောင်းအားလျော်စွာ စကားတုံ့ပြန် လျှောက်ပါလော့၊ ယခုကပင် ငါတို့အား ထိတ်လန့်မှု သည် သက်ဝင်နေပါ၏” ဟု ပြောဆို၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညနေချမ်းအခါ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူရာမှ ထလျက် စည်းဝေးရာ ဇရပ်သို့ ချဉ်းကပ်တော်မူ၍ ခင်းထားအပ်သော နေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူပြီးလျှင် အသျှင် ဥပဝါနအား -

ဥပဝါန အဘယ်မျှသော တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံသူ မထေရ်ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ချစ်အပ်သူ မြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သူ ချီးမွမ်းအပ်သူ ဖြစ်သနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူ မထေရ်ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ချစ်အပ်သူ မြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သူ ချီးမွမ်းအပ်သူ ဖြစ်ပါ၏၊

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

အသျှင်ဘုရား ဤသာသနာတော်၌ မထေရ်ရဟန်းသည် -

သီလရှိ၏။ပ။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။

အကြားအမြင်များ၏။ပ။ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိ၏။

ကောင်းသော စကားရှိ၏၊ ကောင်းသော နှုတ်မြွက်သံရှိ၏၊ သန့်ရှင်း၍ အပြစ်လည်းကင်း ပုဒ် အက္ခရာလည်းမကျ အနက်ကို သိလွယ်စေသည့် ယဉ်ကျေးသော စကားနှင့် ပြည့်စုံ၏။

မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်းဖြစ်သည့် လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်သော (ရူပါဝစရ) စျာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရ၏၊ မငြိုမငြင် ရ၏၊ မပင်မပန်း ရ၏။

အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခန်းခြင်းကြောင့်။ပ။ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုလျက် ဝင်ရောက်၍ နေ၏။

မြတ်စွာဘုရား ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မထေရ်ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ချစ်အပ်သူ မြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သူ ချီးမွမ်းအပ်သူ ဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ဥပဝါန ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ ဥပဝါန ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မထေရ်ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ချစ်အပ်သူ မြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သူ ချီးမွမ်းအပ်သူ ဖြစ်ပေ၏။

ဥပဝါန မထေရ်ရဟန်းအား ဤတရားငါးမျိုးတို့ မရှိကုန်မူ ထိုမထေရ်ရဟန်းကို သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် သွားကျိုး ဆံဖြူ အရေတွန့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အရိုအသေ မပြုကုန်ရာ၊ အလေးအမြတ် မပြုကုန်ရာ၊ မမြတ်နိုးကုန်ရာ၊ မပူဇော်ကုန်ရာ။

ဥပဝါန မထေရ်ရဟန်းအား ဤတရားငါးမျိုးတို့ ရှိကုန်သောကြောင့်သာ ထိုမထေရ်ရဟန်းကို သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် အရိုအသေ ပြုကုန်၏၊ အလေးအမြတ် ပြုကုန်၏၊ မြတ်နိုးကုန်၏၊ ပူဇော်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - အာဃာတဝဂ် ===

၇ - စောဒနာသုတ်

၁၆၇။ ထိုအခါ၌ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

ငါ့သျှင်တို့ သူတစ်ပါးကို စောဒနာလိုသော စောဒကရဟန်းသည် ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေ၍ သူတစ်ပါးကို စောဒနာရမည်။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

လျောက်ပတ်သော အခါ၌ ဆိုအံ့၊ မလျောက်ပတ်သော အခါ၌ မဆိုအံ့။

ဟုတ်မှန်သော စကားဖြင့် ဆိုအံ့၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် မဆိုအံ့။

နူးညံ့သော စကားဖြင့် ဆိုအံ့၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားဖြင့် မဆိုအံ့။

အကျိုးနှင့်စပ်သော စကားဖြင့် ဆိုအံ့၊ အကျိုးနှင့်မစပ်သော စကားဖြင့် မဆိုအံ့။

မေတ္တာစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆိုအံ့၊ ဒေါသစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ မဆိုအံ့။ (ဤငါးမျိုးတို့တည်း)။

ငါ့သျှင်တို့ သူတစ်ပါးကို စောဒနာလိုသော စောဒကရဟန်းသည် ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေ၍ သူတစ်ပါးကို စောဒနာရမည်။

ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ မလျောက်ပတ်သောအခါ၌ စောဒနာ အပ်သည်ဖြစ်၍ လျောက်ပတ်သောအခါ၌ မစောဒနာ အပ်သောကြောင့် အမျက်ထွက်သော၊ မဟုတ်မမှန်သဖြင့် စောဒနာအပ်သည်ဖြစ်၍ ဟုတ်မှန်သဖြင့် မစောဒနာ အပ်သောကြောင့် အမျက်ထွက်သော၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားဖြင့် စောဒနာအပ်သည် ဖြစ်၍ နူးညံ့သော စကားဖြင့် မစောဒနာ အပ်သောကြောင့် အမျက်ထွက်သော၊ အကျိုးနှင့်မစပ်သော စကားဖြင့် စောဒနာအပ်သည် ဖြစ်၍ အကျိုးနှင့်စပ်သော စကားဖြင့် မစောဒနာ အပ်သောကြောင့် အမျက်ထွက်သော၊ ဒေါသစိတ်ဖြင့် စောဒနာအပ်သည် ဖြစ်၍ မေတ္တာစိတ်ဖြင့် မစောဒနာ အပ်သောကြောင့် အမျက်ထွက်သော အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါတွေ့မြင်ရ၏။

ငါ့သျှင်တို့ မတရားသဖြင့် စောဒနာခံရသော ရဟန်းအား အခြင်းအရာ ငါးမျိုးတို့ဖြင့် နှလုံးသာရွှင်ခြင်းကို ဖြစ်စေရမည်။

အသျှင်သည် မလျောက်ပတ်သော အခါ၌ စောဒနာခံရ၏၊ လျောက်ပတ်သော အခါ၌ စောဒနာ ခံရသည် မဟုတ်၊ (ထို့ကြောင့်) အသျှင့်အား နှလုံးသာရွှင်ခြင်းငှါ သင့်လျော်၏။

အသျှင်သည် မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် စောဒနာခံရ၏၊ ဟုတ်မှန်သော စကားဖြင့် စောဒနာ ခံရသည် မဟုတ်၊ (ထို့ကြောင့်) အသျှင့်အား နှလုံးသာရွှင်ခြင်းငှါ သင့်လျော်၏။

အသျှင်သည် ကြမ်းတမ်းသော စကားဖြင့် စောဒနာခံရ၏၊ နူးညံ့သော စကားဖြင့် စောဒနာခံရသည် မဟုတ်၊ (ထို့ကြောင့်) အသျှင့်အား နှလုံးသာရွှင်ခြင်းငှာ သင့်လျော်၏။

အသျှင်သည် အကျိုးနှင့်မစပ်သော စကားဖြင့် စောဒနာခံရ၏၊ အကျိုးနှင့်စပ်သော စကားဖြင့် စောဒနာ ခံရသည် မဟုတ်၊ (ထို့ကြောင့်) အသျှင့်အား နှလုံးသာရွှင်ခြင်းငှါ သင့်လျော်၏။

အသျှင်သည် ဒေါသစိတ်ဖြင့် စောဒနာခံရ၏၊ မေတ္တာစိတ်ဖြင့် စောဒနာခံရသည် မဟုတ်၊ (ထို့ကြောင့်) အသျှင့်အား နှလုံးသာရွှင်ခြင်းငှါ သင့်လျော်၏။

ငါ့သျှင်တို့ မတရားသဖြင့် စောဒနာခံရသော ရဟန်းအား ဤအခြင်းအရာ ငါးမျိုးတို့ဖြင့် နှလုံးသာ ရွှင်ခြင်းကို ဖြစ်စေရမည်။

ငါ့သျှင်တို့ မတရားသဖြင့် စောဒနာတတ်သော ရဟန်းအား အခြင်းအရာ ငါးမျိုးတို့ဖြင့် နှလုံးမသာ ခြင်းကို ဖြစ်စေရမည်။

ငါ့သျှင် သင်သည် မလျောက်ပတ်သော အခါ၌ စောဒနာ၏၊ လျောက်ပတ်သော အခါ၌ စောဒနာ သည် မဟုတ်၊ (ထို့ကြောင့်) သင့်အား နှလုံးမသာခြင်းငှါ သင့်လျော်၏။

ငါ့သျှင် သင်သည် မဟုတ်မမှန်သဖြင့် စောဒနာ၏၊ ဟုတ်မှန်သဖြင့် စောဒနာသည် မဟုတ်၊ (ထို့ကြောင့်) သင့်အား နှလုံးမသာခြင်းငှါ သင့်လျော်၏။

ငါ့သျှင် သင်သည် ကြမ်းတမ်းသော စကားဖြင့် စောဒနာ၏၊ နူးညံ့သော စကားဖြင့် စောဒနာသည် မဟုတ်၊ (ထို့ကြောင့်) သင့်အား နှလုံးမသာခြင်းငှါ သင့်လျော်၏။

ငါ့သျှင် သင်သည် အကျိုးနှင့် မစပ်သော စကားဖြင့် စောဒနာ၏၊ အကျိုးနှင့် စပ်သော စကားဖြင့် စောဒနာသည် မဟုတ်၊ (ထို့ကြောင့်) သင့်အား နှလုံးမသာခြင်းငှါ သင့်လျော်၏။

ငါ့သျှင် သင်သည် ဒေါသစိတ်ဖြင့် စောဒနာ၏၊ မေတ္တာစိတ်ဖြင့် စောဒနာသည် မဟုတ်၊ (ထို့ကြောင့်) သင့်အား နှလုံးမသာခြင်းငှါ သင့်လျော်၏။

ငါ့သျှင်တို့ မတရားသဖြင့် စေဒနာတတ်သော ရဟန်းအား ဤအခြင်းအရာ ငါးမျိုးတို့ဖြင့် နှလုံး မသာခြင်းကို ဖြစ်စေရမည်၊ ထိုသို့ ဖြစ်စေရခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ အခြားရဟန်းသည်လည်း မဟုတ်မမှန်သဖြင့် စောဒနာသင့်သည် ဟူ၍ မအောက်မေ့ရာသောကြောင့်တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ လျောက်ပတ်သော အခါ၌ စောဒနာ အပ်သည်ဖြစ်၍ မလျောက် ပတ်သောအခါ၌ မစောဒနာအပ်သည် ဖြစ်ပါလျက် အမျက်ထွက်သော၊ ဟုတ်မှန်သော စကားဖြင့် စောဒနာ အပ်သည်ဖြစ်၍ မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် မစောဒနာအပ်သည် ဖြစ်ပါလျက် အမျက်ထွက် သော၊ နူးညံ့သော စကားဖြင့် စောဒနာအပ်သည် ဖြစ်၍ ကြမ်းတမ်းသော စကားဖြင့် မစောဒနာ အပ်သည် ဖြစ်ပါလျက် အမျက်ထွက်သော၊ အကျိုးနှင့် စပ်သော စကားဖြင့် စောဒနာအပ်သည် ဖြစ်၍ အကျိုးနှင့် မစပ်သော စကားဖြင့် မစောဒနာအပ်သည် ဖြစ်ပါလျက် အမျက်ထွက်သော၊ မေတ္တာစိတ်ဖြင့် စောဒနာ အပ်သည်ဖြစ်၍ ဒေါသစိတ်ဖြင့် မစောဒနာအပ်သည် ဖြစ်ပါလျက် အမျက်ထွက်သော အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါတွေ့မြင်ရ၏။

ငါ့သျှင်တို့ တရားသဖြင့် စောဒနာ ခံရသော ရဟန်းအား အခြင်းအရာ ငါးမျိုးတို့ဖြင့် နှလုံးမသာ ခြင်းကို ဖြစ်စေရမည်။

အသျှင်သည် လျောက်ပတ်သောအခါ၌ စောဒနာခံရ၏၊ မလျောက်ပတ်သောအခါ၌ စောဒနာ ခံရသည်မဟုတ်၊ (ထို့ကြောင့်) အသျှင့်အား နှလုံးမသာခြင်းငှါ သင့်လျော်၏။

အသျှင်သည် ဟုတ်မှန်သော စကားဖြင့် စောဒနာခံရ၏၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် စောဒနာခံရ သည်မဟုတ်၊ (ထို့ကြောင့်) အသျှင့်အား နှလုံးမသာခြင်းငှါ သင့်လျော်၏။

အသျှင်သည် နူးညံ့သော စကားဖြင့် စောဒနာခံရ၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားဖြင့် စောဒနာခံရသည် မဟုတ်၊ (ထို့ကြောင့်) အသျှင့်အား နှလုံးမသာခြင်းငှါ သင့်လျော်၏။

အသျှင်သည် အကျိုးနှင့် စပ်သော စကားဖြင့် စောဒနာခံရ၏၊ အကျိုးနှင့် မစပ်သော စကားဖြင့် စောဒနာ ခံရသည် မဟုတ်၊ (ထို့ကြောင့်) အသျှင့်အား နှလုံးမသာခြင်းငှါ သင့်လျော်၏။

အသျှင်သည် မေတ္တာစိတ်ဖြင့် စောဒနာ ခံရ၏၊ ဒေါသစိတ်ဖြင့် စောဒနာ ခံရသည် မဟုတ်၊ (ထို့ကြောင့်) အသျှင့်အား နှလုံးမသာခြင်းငှါ သင့်လျော်၏။

ငါ့သျှင်တို့ တရားသဖြင့် စောဒနာခံရသော ရဟန်းအား ဤအခြင်းအရာ ငါးမျိုးတို့ဖြင့် နှလုံးမသာခြင်းကို ဖြစ်စေရမည်။

ငါ့သျှင်တို့ တရားသဖြင့် စောဒနာတတ်သော ရဟန်းအား အခြင်းအရာ ငါးမျိုးတို့ဖြင့် နှလုံးသာရွှင်ခြင်းကို ဖြစ်စေရမည်။

ငါ့သျှင် သင်သည် လျောက်ပတ်သောအခါ၌ စောဒနာ၏၊ မလျောက်ပတ်သော အခါ၌ စောဒနာသည်မဟုတ်၊ (ထို့ကြောင့်) သင့်အား နှလုံးသာရွှင်ခြင်းငှါ သင့်လျော်၏။

ငါ့သျှင် သင်သည် ဟုတ်မှန်သော စကားဖြင့် စောဒနာ၏၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် စောဒနာသည်မဟုတ်၊ (ထို့ကြောင့်) သင့်အား နှလုံးသာရွှင်ခြင်းငှါ သင့်လျော်၏။

ငါ့သျှင် သင်သည် နူးညံ့သော စကားဖြင့် စောဒနာ၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားဖြင့် စောဒနာသည် မဟုတ်၊ (ထို့ကြောင့်) သင့်အား နှလုံးသာရွှင်ခြင်းငှါ သင့်လျော်၏။

ငါ့သျှင် သင်သည် အကျိုးနှင့် စပ်သော စကားဖြင့် စောဒနာ၏၊ အကျိုးနှင့် မစပ်သော စကားဖြင့် စောဒနာသည် မဟုတ်၊ (ထို့ကြောင့်) သင့်အား နှလုံးသာရွှင်ခြင်းငှါ သင့်လျော်၏။

ငါ့သျှင် သင်သည် မေတ္တာစိတ်ဖြင့် စောဒနာ၏၊ ဒေါသစိတ်ဖြင့် စောဒနာသည် မဟုတ်၊ (ထို့ကြောင့်) သင့်အား နှလုံးသာရွှင်ခြင်းငှါ သင့်လျော်၏။

ငါ့သျှင်တို့ တရားသဖြင့် စောဒနာတတ်သော ရဟန်းအား ဤအခြင်းအရာ ငါးမျိုးတို့ဖြင့် နှလုံးသာရွှင်ခြင်းကို ဖြစ်စေရမည်။

ထိုသို့ ဖြစ်စေရခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ အခြား ရဟန်းသည်လည်း ဟုတ်မှန်သော စကားဖြင့် စောဒနာသင့်၏ ဟူ၍ အောက်မေ့ရာသောကြောင့်တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ စုဒိတက ပုဂ္ဂိုလ်သည် မှန်ကန်သော သဘော၌ လည်းကောင်း၊ အမျက် မထွက်ခြင်း၌ လည်းကောင်း (ဤ)နှစ်ပါးသော တရားတို့၌ တည်ရမည်၊ ငါ့သျှင်တို့ သူတစ်ပါးတို့သည် လျောက်ပတ်သောအခါ၌ ဖြစ်စေ မလျောက်ပတ်သောအခါ၌ ဖြစ်စေ ဟုတ်မှန်သော စကားဖြင့်ဖြစ်စေ မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် ဖြစ်စေ နူးညံ့သော စကားဖြင့်ဖြစ်စေ ကြမ်းတမ်းသော စကားဖြင့်ဖြစ်စေ အကျိုးနှင့်စပ်သော စကားဖြင့်ဖြစ်စေ အကျိုးနှင့် မစပ်သော စကားဖြင့်ဖြစ်စေ မေတ္တာစိတ် ရှိကုန်၍ဖြစ်စေ ဒေါသစိတ် ရှိကုန်၍ဖြစ်စေ ငါ့ကို အကယ်၍ စောဒနာကြလျှင် ငါသည်လည်း မှန်ကန်သော သဘော၌ လည်းကောင်း၊ အမျက်မထွက်ခြင်း၌ လည်းကောင်း (ဤ)တရားနှစ်ပါးတို့၌ သာလျှင် တည်အံ့။ “ဤတရားသည် ငါ၌ ရှိ၏” ဟု အကယ်၍သိပါမူ “ဤတရားသည် ငါ၌ ရှိ၏၊ ငါ၌ ထင်ရှား၏” ဟူ၍ ထိုသူကို ပြောအံ့၊ “ထိုတရားသည် ငါ၌ မရှိ” ဟု အကယ်၍ သိပါမူ “ထိုတရားသည် ငါ၌ မရှိ၊ ငါ၌ မထင်ရှား” ဟူ၍ ထိုသူကို ပြောပေအံ့ ဟု (နှစ်ပါးသော တရားတို့၌ တည်ရမည်ဟု မိန့်ဆို၏)။

သာရိပုတြာ သင်သည် ဤသို့ ဆိုဆုံးမအပ်သည် ဖြစ်ပါလျက်လည်း ဤသာသနာတော်၌ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သော ယောကျ်ား အချို့တို့သည် ရိုသေစွာ မနာယူကြကုန် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ တရားမရှိကြသူ၊ အသက်မွေးကြောင်း အလို့ငှါ သဒ္ဓါတရား မရှိဘဲ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ကြသူ၊ စဉ်းလဲကြသူ၊ လှည့်ပတ်ကြသူ၊ ကောက်ကျစ်ကြသူ၊ ပျံ့လွင့်ကြသူ၊ ထောင်လွှားကြသူ၊ လျှပ်ပေါ်ကြသူ၊ နှုတ်ကြမ်းကြသူ၊ ဖရိုဖရဲ စကား ပြောတတ်ကြသူ၊ ဣန္ဒြေတို့၌ မပိတ်ဆို့အပ်သော တံခါးရှိကြသူ၊ စားဖွယ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို မသိတတ်ကြသူ၊ နိုးကြားမှုကို လုံ့လ မပြုကြသူ၊ ရဟန်းအဖြစ်၌ ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိကြသူ၊ သိက္ခာ၌ ထက်သန်ရိုသေမှု မရှိကြသူ၊ ပစ္စည်း

လေးပါး ပေါများရန်သာ ကျင့်ကြသူ၊ ပေါ့လျော့စွာ ကျင့်ကြသူ၊ အောက်သို့ သက်ဆင်းကြောင်း နီဝရဏ တရားငါးပါးတို့ကို ရှေ့သွားပြုကြသူ၊ ဆိတ်ငြိမ်မှု 'ဝိဝေက'၌ တာဝန်မဲ့ ဖြစ်ကြသူ၊ ပျင်းရိကြသူ၊ ယုတ်လျော့သော လုံ့လရှိကြသူ၊ လွတ်သော သတိရှိကြသူ၊ အဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိကြသူ၊ မတည်ကြည်ကြသူ၊ ပျံ့လွင့်သော စိတ်ရှိကြသူ၊ ပညာမရှိကြသူ၊ ဆွံ့အကြသူ ရဟန်းတို့သည် အကျွန်ုပ်တို့က ဆိုဆုံးမသော်လည်း ရှိသေစွာ မနာယူကြပါကုန်။

အသျှင်ဘုရား ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' တရားဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ကြသူ၊ စဉ်းလဲခြင်း မရှိကြသူ၊ မလှည့်ပတ်တတ်ကြသူ၊ မကောက်ကျစ်တတ်ကြသူ၊ မပျံ့လွင့်ကြသူ၊ မထောင်လွှားကြသူ၊ မလျှပ်ပေါ်ကြသူ၊ နှုတ်မကြမ်းကြသူ၊ ဖရိုဖရဲစကား မပြောတတ်ကြသူ၊ ဣန္ဒြေတို့၌ ပိတ်ဆို့ထားသော တံခါးရှိကြသူ၊ စားဖွယ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိတတ်ကြသူ၊ နိုးကြားမှုကို လုံ့လပြုကြသူ၊ ရဟန်းအဖြစ်၌ ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိကြသူ၊ သိက္ခာ၌ ထက်သန်ရိုသေမှု ရှိကြသူ၊ ပစ္စည်းလေးပါး ပေါများရန် မကျင့်ကြသူ၊ ပေါ့လျော့စွာ မကျင့်ကြသူ၊ အောက်သို့ သက်ဆင်းကြောင်း နီဝရဏတရားတို့၌ တာဝန်မဲ့ မဖြစ်ကြသူ၊ ဆိတ်ငြိမ်မှု 'ဝိဝေက'၌ ရှေ့သွားပြုကြသူ၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိကြသူ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်ထားသော စိတ်ရှိကြသူ၊ ထင်သော သတိရှိကြသူ၊ အဆင်ခြင်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံကြသူ၊ တည်ကြည်ကြသူ၊ တစ်ခုတည်းသော အာရုံ၌ တည်သော စိတ်ရှိကြသူ၊ ပညာရှိကြသူ၊ မဆွံ့အကြသူ ရဟန်းတို့သည် အကျွန်ုပ်တို့က ဆိုဆုံးမ အပ်ကုန်သည် ရှိသော် ရိုသေစွာ နာယူကြပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်၏)။

သာရိပုတ္တာ ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' တရားမရှိကြသူ၊ အသက်မွေးကြောင်း အလို့ငှါ သဒ္ဓါတရား မရှိကုန်ဘဲ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ကြသူ၊ စဉ်းလဲကြသူ၊ လှည့်ပတ်ကြသူ၊ ကောက်ကျစ်ကြသူ၊ ပျံ့လွင့်ကြသူ၊ ထောင်လွှားကြသူ၊ လျှပ်ပေါ်ကြသူ၊ နှုတ်ကြမ်းကြသူ၊ ဖရိုဖရဲ စကားပြောတတ်ကြသူ၊ ဣန္ဒြေတို့၌ မပိတ်ဆို့အပ်သော တံခါးရှိကြသူ၊ စားဖွယ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို မသိတတ်ကြသူ၊ နိုးကြားမှုကို လုံ့လ မပြုကြသူ၊ ရဟန်းအဖြစ်၌ ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိကြသူ၊ သိက္ခာ၌ ထက်သန်ရိုသေမှု မရှိကြသူ၊ ပစ္စည်းလေးပါး ပေါများရန်သာ ကျင့်ကြသူ၊ ပေါ့လျော့စွာ ကျင့်ကြသူ၊ အောက်သို့ သက်ဆင်းကြောင်း နီဝရဏ တရားငါးပါးတို့ကို ရှေ့သွားပြုကြသူ၊ ဆိတ်ငြိမ်မှု 'ဝိဝေက'၌ တာဝန်မဲ့ ဖြစ်ကြသူ၊ ပျင်းရိကြသူ၊ ယုတ်လျော့သော လုံ့လရှိကြသူ၊ လွတ်သော သတိရှိကြသူ၊ အဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိကြသူ၊ မတည်ကြည်ကြသူ၊ ပျံ့လွင့်သော စိတ်ရှိကြသူ၊ ပညာမရှိကြသူ၊ ဆွံ့အသူပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ထားဘိကုန်ဦးလော့။

သာရိပုတ္တာ ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' တရားဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ကြသူ၊ စဉ်းလဲခြင်း မရှိကြသူ၊ မလှည့်ပတ်တတ်ကြသူ၊ မကောက်ကျစ်တတ်ကြသူ၊ မပျံ့လွင့်ကြသူ၊ မထောင်လွှားကြသူ၊ မလျှပ်ပေါ်ကြသူ၊ နှုတ်မကြမ်းကြသူ၊ ဖရိုဖရဲစကား မပြောတတ်ကြသူ၊ ဣန္ဒြေတို့၌ ပိတ်ဆို့ထားသော တံခါးရှိကြသူ၊ စားဖွယ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိတတ်ကြသူ၊ နိုးကြားမှုကို လုံ့လပြုကြသူ၊ ရဟန်းအဖြစ်၌ ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိကြသူ၊ သိက္ခာ၌ ထက်သန်ရိုသေမှု ရှိကြသူ၊ ပစ္စည်းလေးပါး ပေါများရန် မကျင့်ကြသူ၊ ပေါ့လျော့စွာ မကျင့်ကြသူ၊ အောက်သို့ သက်ဆင်းကြောင်း နီဝရဏတရားငါးပါးတို့၌ တာဝန်မဲ့ မဖြစ်ကြသူ၊ ဆိတ်ငြိမ်မှု 'ဝိဝေက' ကို ရှေ့သွားပြုကြသူ၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိကြသူ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်ထားသော စိတ်ရှိကြသူ၊ ထင်သော သတိရှိကြသူ၊ အဆင်ခြင်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံကြသူ၊ တည်ကြည်ကြသူ၊ တစ်ခုတည်းသော အာရုံ၌ တည်သော စိတ်ရှိကြသူ၊ ပညာရှိကြသူ၊ မဆွံ့အကြသူ ရဟန်းတို့ကို သင်သည် ဆိုလော့၊ သာရိပုတ္တာ သီတင်းသုံးဖော်တို့ကို "မသူတော်တရားမှ ထစေပြီးလျှင် သူတော်ကောင်းတရား၌ တည်စေမည်" ဟု သီတင်းသုံးဖော်တို့ကို ဆုံးမလော့၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့ကို သွန်သင်လော့၊ သာရိပုတ္တာ သင်သည် ဤသို့ ကျင့်ရမည် ဟူ၍ (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - အာဃာတဝဂ် ===

၈ - သီလသုတ်

၁၆၈။ ထိုအခါ၌ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏။

ငါ့သျှင်တို့ သီလပျက်စီးသော 'ဒုသီလ' ပုဂ္ဂိုလ်အား ကောင်းသော တည်ကြည်မှု 'သမ္မာသမာဓိ' သည် ပျက်စီးရာသော အကြောင်းရှိ၏။

သမ္မာသမာဓိ မရှိလျှင် သမ္မာသမာဓိ ပျက်စီးသူအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ဉာဏ်အမြင် ပျက်စီးရာသော အကြောင်းရှိ၏၊

ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ဉာဏ်အမြင်မရှိလျှင် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ဉာဏ်အမြင် ပျက်စီးသူအား ငြီးငွေ့မှု 'နိဗ္ဗိဒါ' ဉာဏ်နှင့် စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကင်းခြင်း အရိယာမဂ်ဉာဏ်သည် ပျက်စီးရာသော အကြောင်း ရှိ၏၊ ငြီးငွေ့မှု 'နိဗ္ဗိဒါ' ဉာဏ်နှင့် စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကင်းခြင်း အရိယာမဂ်ဉာဏ် မရှိလျှင် ငြီးငွေ့မှု 'နိဗ္ဗိဒါ' ဉာဏ်နှင့် စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကင်းခြင်း အရိယာမဂ်ဉာဏ် ပျက်စီးသူအား လွတ်မြောက်မှု အရဟတ္တဖိုလ်နှင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကို သိသော ဉာဏ်အမြင် (အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်တတ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်) ပျက်စီးရာသော အကြောင်းရှိ၏။

ငါ့သျှင်တို့ သစ်ပင်သည် အခက် အရွက် ပျက်စီးပါမူ ထိုသစ်ပင်၏ အပွေးသည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက်၊ အခွံ အကာ အနှစ်သည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက်သကဲ့သို့ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူသာလျှင် သီလ ပျက်စီးသော 'ဒုသီလ' ပုဂ္ဂိုလ်အား ကောင်းသော တည်ကြည်မှု 'သမ္မာသမာဓိ' သည် ပျက်စီးရာသော အကြောင်း ရှိ၏၊ သမ္မာသမာဓိမရှိလျှင် သမ္မာသမာဓိ ပျက်စီးသူအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် ပျက်စီးရာသော အကြောင်းရှိ၏၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ဉာဏ်အမြင် မရှိလျှင် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ဉာဏ်အမြင် ပျက်စီးသူအား ငြီးငွေ့မှု 'နိဗ္ဗိဒါ' ဉာဏ်နှင့် စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကင်းခြင်း အရိယာမဂ်ဉာဏ် ပျက်စီးရာသော အကြောင်း ရှိ၏၊ ငြီးငွေ့မှု 'နိဗ္ဗိဒါ' ဉာဏ်နှင့် စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကင်းခြင်း အရိယာမဂ်ဉာဏ် မရှိလျှင် ငြီးငွေ့မှု 'နိဗ္ဗိဒါ' ဉာဏ်နှင့် စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကင်းခြင်း အရိယာမဂ် ဉာဏ် ပျက်စီးသူအား လွတ်မြောက်မှု 'အရဟတ္တဖိုလ်' နှင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကို သိသော ဉာဏ်အမြင် (အရဟတ္တဖိုလ်ကိုဆင်ခြင်တတ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်) ပျက်စီးရာသော အကြောင်းရှိ၏။

ငါ့သျှင်တို့ သီလနှင့် ပြည့်စုံ၍ သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ကောင်းသော တည်ကြည်မှု 'သမ္မာသမာဓိ' သည် ပြည့်စုံရာသော အကြောင်းရှိ၏၊ သမ္မာသမာဓိရှိလျှင် သမ္မာသမာဓိနှင့် ပြည့်စုံသူအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ဉာဏ်အမြင် ပြည့်စုံရာသော အကြောင်းရှိ၏၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ဉာဏ်အမြင် ရှိလျှင် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသူအား ငြီးငွေ့မှု 'နိဗ္ဗိဒါ' ဉာဏ်နှင့် စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကင်းခြင်း အရိယာမဂ်ဉာဏ် ပြည့်စုံရာသော အကြောင်းရှိ၏၊ ငြီးငွေ့မှု 'နိဗ္ဗိဒါ' ဉာဏ်နှင့် စွဲမက်မှု 'ရာဂ'ကင်းခြင်း အရိယာမဂ်ဉာဏ်ရှိလျှင် ငြီးငွေ့မှု 'နိဗ္ဗိဒါ' ဉာဏ်နှင့် စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကင်းခြင်း အရိယာမဂ်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသူအား လွတ်မြောက်မှု 'အရဟတ္တဖိုလ်'နှင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကို သိသော ဉာဏ်အမြင် (အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်တတ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်) ပြည့်စုံရာသော အကြောင်းရှိ၏။

ငါ့သျှင်တို့ သစ်ပင်သည် အခက် အရွက်နှင့် ပြည့်စုံပါမူ ထိုသစ်ပင်၏ အပွေးသည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်၍ အခွံ အကာ အနှစ်သည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူသာလျှင် သီလနှင့် ပြည့်စုံ၍ သီလရှိသူ ပုဂ္ဂိုလ်အား ကောင်းသော တည်ကြည်မှု 'သမ္မာသမာဓိ' ပြည့်စုံရာသော အကြောင်းရှိ၏၊ သမ္မာသမာဓိရှိလျှင် သမ္မာသမာဓိနှင့် ပြည့်စုံသူအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် ပြည့်စုံရာသော အကြောင်း ရှိ၏၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ဉာဏ်အမြင်

ရှိလျှင် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသူအား ငြီးငွေ့မှု ‘နိဗ္ဗိဒါ’ ဉာဏ်နှင့် စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကင်းခြင်း အရိယာမဂ်ဉာဏ် ပြည့်စုံရာသော အကြောင်းရှိ၏၊ ငြီးငွေ့မှု ‘နိဗ္ဗိဒါ’ ဉာဏ်နှင့် စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ကင်းခြင်း အရိယာမဂ်ဉာဏ်ရှိလျှင် ငြီးငွေ့မှု ‘နိဗ္ဗိဒါ’ ဉာဏ်နှင့် စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ကင်းခြင်း အရိယာမဂ် ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသူအား လွတ်မြောက်မှု ‘အရဟတ္တဖိုလ်’နှင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကို သိသော ဉာဏ်အမြင် (အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်တတ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်) ပြည့်စုံရာသော အကြောင်းရှိ၏ ဟု (မိန့်ဆို ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - အာဃာတဝဂ် ===

၉ - ခိပ္ပနိသန္တိသုတ်

၁၆၉။ ထိုအခါ၌ အသျှင်အာနန္ဒာသည် အသျှင်သာရိပုတြာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်သာရိပုတြာနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်) ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေ၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် အသျှင်သာရိပုတြာအား ဤစကားကို လျှောက်၏ -

ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ အဘယ်မျှသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့် ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ လျင်မြန် စွာလည်း မှတ်ဆောင်တတ်, ကောင်းစွာ သင်ယူအပ်သည်ကို ပြု၍လည်း သင်ယူတတ်ပါသနည်း၊ များစွာ လည်း သင်ယူပါသနည်း၊ သင်ယူအပ်ပြီးသော အရာသည်လည်း ထိုရဟန်းအား မမေ့ပျောက်ပါသနည်း ဟု (မေးလျှောက်၏)။

အသျှင် အာနန္ဒာသည် အကြားအမြင် များပါ၏၊ အသျှင်အာနန္ဒာသည်ပင် ဟောကြားပါလော့ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ သို့ဖြစ်လျှင် နားထောင်ပါလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းပါလော့၊ ဟောကြားပါ မည်ဟု (ဆို၏)။

“ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်သာရိပုတြာသည် အသျှင်အာနန္ဒာအား ဝန်ခံတော်မူ၏၊ အသျှင် အာနန္ဒာသည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏ -

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည်-

အနက်၌လည်း လိမ္မာ၏။

ပါဠိ၌လည်း လိမ္မာ၏။

အက္ခရာအပြား၌လည်း လိမ္မာ၏။

သဒ္ဒါ၌လည်း လိမ္မာ၏။

ရှေ့နောက် အစီအစဉ်၌လည်း လိမ္မာ၏။

ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤမျှသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့် ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ လျင်မြန်စွာလည်း မှတ်ဆောင်တတ်, ကောင်းစွာ သင်ယူအပ်သည်ကို ပြု၍လည်း သင်ယူတတ်၏၊ များစွာလည်း သင်ယူတတ်၏၊ သင်ယူအပ်ပြီးသော အရာသည်လည်း ထိုရဟန်းအား မမေ့ပျောက် ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင်တို့ အံ့ဖွယ်ရှိပါပေ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေ၏၊ အသျှင်အာနန္ဒာသည် အလွန်လျှင် ဤတရား၊စကားကို ကောင်းစွာ ဟောကြားအပ်ပါပေ၏၊ ငါတို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာကို ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ ဟု အမှတ်ထားကုန်အံ့။

အသျှင်အာနန္ဒာသည် -

အနက်၌ လိမ္မာ၏။

ပါဠိ၌ လိမ္မာ၏။

အက္ခရာအပြား၌ လိမ္မာ၏။

သဒ္ဒါ၌ လိမ္မာ၏။

ရှေ့နောက် အစီအစဉ်၌ လိမ္မာ၏ ဟု (အမှတ်ထားကုန်အံ့ဟု မိန့်ဆို၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - အာဃာတဝဂ် ===

၁၀ - ဘဒ္ဒဇိသုတ်

၁၇၀။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ကောသမ္ဗီပြည် ဃောသိတာရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အရှင်ဘဒ္ဒဇိသည် အသျှင်အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်အာနန္ဒာနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်ဘဒ္ဒဇိအား အသျှင်အာနန္ဒာသည် -

"ငါ့သျှင် ဘဒ္ဒဇိ မြင်ခြင်းတို့တွင် အဘယ် မြင်ခြင်းသည် အမြတ်ဆုံးနည်း။

ကြားခြင်းတို့တွင် အဘယ်ကြားခြင်းသည် အမြတ်ဆုံးနည်း။

ချမ်းသာတို့တွင် အဘယ်ချမ်းသာသည် အမြတ်ဆုံးနည်း။

သညာတို့တွင် အဘယ်သညာသည် အမြတ်ဆုံးနည်း။

ဘုံဘဝတို့တွင် အဘယ်ဘုံဘဝသည် အမြတ်ဆုံးနည်း" ဟု မေးလျှောက်၏။

ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ မိမိကသာ လွှမ်းမိုးနိုင်၍ မည်သူကမျှ မိမိကို မလွှမ်းမိုးနိုင်သော စင်စစ် (အလုံးစုံကို) မြင်တတ်သော အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်သည့် ဗြဟ္မာသည် ရှိ၏၊ အကြင်သူသည် ထိုဗြဟ္မာကို မြင်၏၊ ဤဗြဟ္မာကို မြင်ရခြင်းသည် မြင်ခြင်းတကာတို့တွင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။

ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ ချမ်းသာဖြင့် လွန်စွာစိမ့်စို, ထက်ဝန်းကျင် စိမ့်စိုကုန်သော အာဘဿရမည်သော ပြဟ္မာတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထိုပြဟ္မာတို့သည် တစ်ရံတစ်ခါ "သြော်ချမ်းသာပေစွ သြော်ချမ်းသာပေစွ" ဟု ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ဥဒါန်း ကျူးရင့်ကြကုန်၏၊ အကြင်သူသည် ထိုပြဟ္မာတို့ အသံကို ကြား၏၊ ဤပြဟ္မာတို့၏ ကျူးရင့်သံကို ကြားရခြင်းသည် ကြားခြင်းတကာတို့တွင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။

ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ သုဘကိဏှမည်သော ပြဟ္မာတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထိုပြဟ္မာတို့သည် ထင်ရှားရှိသော ချမ်းသာကိုသာလျှင် နှစ်သက်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ခံစားကုန်၏၊ ဤချမ်းသာကို ခံစားခြင်းသည် ချမ်းသာ တကာတို့တွင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။

ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ အာကိဉ္စညာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်ကုန်သော ပြဟ္မာတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ဤပြဟ္မာတို့၏ သညာသည် သညာတကာတို့တွင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။

ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ နေဝသညာနာသညာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်ကုန်သော ပြဟ္မာတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ဤပြဟ္မာတို့၏ ဘဝသည် ဘဝတကာတို့တွင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

အသျှင်ဘဒ္ဒဇိ၏ အဖြေစကားသည် များစွာသော လူအပေါင်း၏ အလိုနှင့် ညီညွတ်ပါ၏ဟု (ဆို၏)။

အသျှင်အာနန္ဒာသည် အကြားအမြင် များ၏၊ အသျှင်အာနန္ဒာပင် ဖြေပါလော့ ဟု (လျှောက်ပြန်၏)။

ငါ့သျှင် ဘဒ္ဒဇိ သို့ဖြစ်လျှင် နာကြားလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောကြားပါအံ့ဟု (ဆို၏)။

"အသျှင်အာနန္ဒာ ကောင်းပါပြီ" ဟု အသျှင်ဘဒ္ဒဇိသည် အသျှင်အာနန္ဒာအား ဝန်ခံ၏၊ အသျှင် အာနန္ဒာသည် ဤစကားကို ဟောကြားတော်မူ၏ -

ငါ့သျှင် မြင်သူအား (မြင်ခြင်း၏) အခြားမဲ့၌ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်း၏၊ ဤမြင်ခြင်းသည် မြင်ခြင်းတကာတို့တွင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။

ကြားသူအား (ကြားခြင်း၏) အခြားမဲ့၌ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်း၏၊ ဤကြားခြင်းသည် ကြားခြင်းတကာတို့တွင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။

ချမ်းသာခြင်း ရှိသူအား (ချမ်းသာခြင်း၏) အခြားမဲ့၌ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်း၏၊ ဤချမ်းသာ ခြင်းသည် ချမ်းသာတကာတို့တွင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။

သညာရှိသူအား (သညာ၏) အခြားမဲ့၌ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်း၏၊ ဤသညာသည် သညာ တကာတို့တွင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။

ဘဝရှိသူအား (ဘဝ၏) အခြားမဲ့၌ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်း၏၊ ဤဘဝသည် ဘဝတကာ တို့တွင် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏ ဟု (ဟောကြားတော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် အာဃာတဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၈) ၃ - ဥပါသကဝဂ် ===

၁ - သာရဇ္ဇသုတ်

၁၇၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုစဉ်အခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟူ၍ ခေါ်တော်မူ၏။

"အသျှင်ဘုရား" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောကြားတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော (ရတနာသုံးပါးသို့ ဆည်းကပ်တတ်သူ) ဥပါသကာသည် ကြောက်ရွံ့ခြင်းသို့ သက်ရောက်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏၊ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏၊ မူးယစ် မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်လေ့ ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသကာသည် ကြောက်ရွံ့ခြင်းသို့ သက်ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသကာသည် ရဲရင့်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မူးယစ် မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသကာသည် ရဲရင့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၈) ၃ - ဥပါသကဝဂ် ===

၂ - ဝိသာရဒသုတ်

၁၇၂။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသကာသည် မရဲရင့်သည်ဖြစ်၍ အိမ်၌ နေ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏၊ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏၊ မူးယစ် မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်လေ့ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသကာသည် မရဲရင့်သည် ဖြစ်၍ အိမ်၌ နေ၏။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသကာသည် ရဲရင့်သည် ဖြစ်၍ အိမ်၌ နေ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မူးယစ်မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသကာသည် ရဲရင့်သည် ဖြစ်၍ အိမ်၌ နေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

=== (၁၈) ၃ - ဥပါသကဝဂ် ===

၃ - နိရယသုတ်

၁၇၃။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသကာသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏၊ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏၊ မူးယစ် မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်လေ့ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသကာသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသကာသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မူးယစ် မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသကာသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၈) ၃ - ဥပါသကဝဂ် ===

၄ - ဝေရသုတ်

၁၇၄။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အနာထပိဏ်သူဌေးအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောတော်မူ၏ -

ဒါယကာ ဘေးရန်ငါးမျိုးတို့ကို မပယ်သောကြောင့် သီလမရှိသူ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏၊ ငရဲသို့လည်း ကျရောက်ရ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ-

သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်း၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်း၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်း၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်း၊ မူးယစ်မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းတို့တည်း။

ဒါယကာ ဤဘေးရန်ငါးမျိုးတို့ကို မပယ်ခြင်းကြောင့် သီလမရှိသူ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏၊ ငရဲသို့လည်း ကျရောက်ရ၏။

ဒါယကာ ဘေးရန်ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် သီလရှိသူဟူ၍ ဆိုအပ်၏၊ ကောင်းသော လားရာ 'သုဂတိဘဝ'သို့လည်း ရောက်ရ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်း၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်း၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်း၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်း၊ မူးယစ်မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းတို့တည်း။

ဒါယကာ ဤဘေးရန်ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် သီလရှိသူ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏၊ ကောင်းသော လားရာ 'သုဂတိဘဝ' သို့လည်း ရောက်ရ၏။

ဒါယကာ သူ့အသက် သတ်လေ့ရှိသူသည် သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မျက်မှောက်၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည် ပွါးစီး၏၊ တမလွန်၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည် ပွါးစီး၏၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း ခံစားရ၏၊ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူအား မျက်မှောက်၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည် မပွါးစီး၊ တမလွန်၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည် မပွါးစီး၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း မခံစားရ၊ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူအား ဤသို့အားဖြင့် ထိုဘေးရန်သည် ငြိမ်း၏။

ဒါယကာ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိသူသည်။ပ။

ဒါယကာ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိသူသည်။ပ။

ဒါယကာ မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိသူသည်။ပ။

ဒါယကာ မူးယစ် မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်လေ့ရှိသူသည် မူးယစ်မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် မျက်မှောက်၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည် ပွါးစီး၏၊ တမလွန်၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည် ပွါးစီး၏၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း ခံစားရ၏၊ မူးယစ်မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော

သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူအား မျက်မှောက်၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည် မပွါးစီး၊ တမလွန်၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည် မပွါးစီး၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း မခံစားရ၊ မူးယစ် မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူအား ဤသို့အားဖြင့် ထိုဘေးရန်သည် ငြိမ်း၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

လောက၌ သူ့အသက်ကို သတ်သူ၊ မဟုတ်မမှန် ပြောသူ၊ မပေးသည်ကို ယူသူ၊ သူ့မယားကိုလည်း လွန်ကျူး သွားလာသူ၊ သေအရက်သောက်ခြင်းကိုလည်း အဖန်တလဲလဲ အားထုတ်သူကို ရန်ငါးမျိုးတို့ကို မပယ်ခြင်းကြောင့် 'သီလမရှိသူ' ဟူ၍ ဆိုအပ်၏၊ ပညာမရှိသော ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီးသည် ရှိသော် ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ လောက၌ သူ့အသက်ကို မသတ်သူ၊ မဟုတ်မမှန် မပြောသူ၊ မပေးသည်ကို မယူသူ၊ သူတစ်ပါး မယားကို မလွန်ကျူး မသွားလာသူ၊ သေအရက်သောက်ခြင်းကိုလည်း အဖန်တလဲလဲ အားမထုတ်သူကို ရန်ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် 'သီလရှိသူ' ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ပညာရှိသော ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီးသည် ရှိသော် ကောင်းသော လားရာ 'သုဂတိဘဝ' ၌ ဖြစ်ရ၏။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၈) ၃ - ဥပါသကဝဂ် ===

၅ - စဏ္ဍာလသုတ်

၁၇၅။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသကာသည် ဥပါသကာဒွန်းစဏ္ဍားလည်း မည်၏၊ ဥပါသကာညစ်လည်း မည်၏၊ ဥပါသကာညံ့လည်း မည်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' တရားမရှိ။

စောင့်ထိန်းမှု 'သီလ' မရှိ။

ကောတုဟလမင်္ဂလာကို ယုံကြည်မှု ရှိ၏။

မင်္ဂလာကို ယုံကြည်၍ ကံကို မယုံကြည်။

ဤသာသနာတော်မှ ပြင်ဘက်၌လည်း အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှာမှီး၏၊ ထိုသာသနာ့ အပြင်ဘက်၌လည်း ရှေးဦးစွာ ကောင်းမှုကို ပြု၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသကာသည် ဥပါသကာဒွန်းစဏ္ဍားလည်း မည်၏၊ ဥပါသကာညစ်လည်း မည်၏၊ ဥပါသကာညံ့လည်း မည်၏။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသကာသည် ဥပါသကာရတနာလည်း မည်၏၊ ဥပါသကာ ပဒုမ္မာလည်း မည်၏၊ ဥပါသကာပုဏ္ဍရိကလည်း မည်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' တရားရှိ၏။

စောင့်ထိန်းမှု 'သီလ' ရှိ၏။

ကောတုဟလမင်္ဂလာကို ယုံကြည်မှု မရှိ။

ကံကို ယုံကြည်၍ မင်္ဂလာကို မယုံကြည်။

ဤသာသနာတော်မှ ပြင်ဘက်၌ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကို မရှာမှီးတတ်၊ ဤသာသနာတော်၌သာ ရှေးဦးစွာ ကောင်းမှုကို ပြု၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသကာသည် ဥပါသကာရတနာလည်း မည်၏၊ ဥပါသကာပဒုမ္မာလည်း မည်၏၊ ဥပါသကာပုဏ္ဍရိကလည်း မည်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၈) ၃ - ဥပါသကဝဂ် ===

၆ - ပီတိသုတ်

၁၇၆။ ထိုအခါ၌ ဥပါသကာ ငါးရာ ခြံရံလျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အနာထပိဏ်သူဌေးအား မြတ်စွာဘုရားသည် -

ဒါယကာ သင်တို့သည် ရဟန်း သံဃာကို သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်ဖြင့် လုပ်ကျွေးကြကုန်၏၊ ဒါယကာ "ငါတို့သည် ရဟန်း သံဃာကို သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်ဖြင့် လုပ်ကျွေးကြကုန်၏" ဟု ထိုမျှဖြင့်သာလျှင် နှစ်သိမ့် ရောင့်ရဲမှုကို မပြုအပ်၊ ဒါယကာ ထို့ကြောင့် သင်တို့သည် ဤသို့ ကျင့်ရ မည်။

"ငါတို့သည် အဘယ်သို့လျှင် ရံဖန်ရံခါ (နီဝရဏတို့မှ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ'သို့ ရောက်၍ နေရကုန်အံ့နည်း" ဟု (ကျင့်ရမည်)။

ဒါယကာ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဤသို့ ဟောကြားတော်မူသည် ရှိသော် အသျှင်သာရိပုတ္တရာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ -

အသျှင်ဘုရား အံ့ဖွယ်ရှိပါပေ၏၊ အသျှင်ဘုရား မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေ၏၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည်-

"ဒါယကာ သင်တို့သည် ရဟန်း သံဃာကို သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်ဖြင့် လုပ်ကျွေးကြကုန်၏၊ ဒါယကာ 'ငါတို့သည် ရဟန်း သံဃာကို သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်ဖြင့် လုပ်ကျွေးကြကုန်၏' ဟု ထိုမျှဖြင့်သာလျှင် နှစ်သိမ့် ရောင့်ရဲမှုကို မပြုအပ်၊ ဒါယကာ ထို့ကြောင့် သင်တို့သည် ဤသို့ ကျင့်ရမည်၊ 'ငါတို့သည် အဘယ်သို့လျှင် ရံဖန်ရံခါ (နီဝရဏတို့မှ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော

နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ'သို့ ရောက်၍ နေရကုန်အံ့နည်း" ဟု (ကျင့်ရမည်)၊ ဒါယကာ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်" ဟူသော ဤစကားတော်ကို အလွန်လျှင် ကောင်းစွာ ဟောကြားတော် မူအပ်ပါပေ၏။

အသျှင်ဘုရား အရိယာတပည့်သည် (နိဝရဏမှ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' သို့ ရောက်၍ နေသောအခါ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား အကြောင်းငါးမျိုးတို့သည် မဖြစ်ပါကုန်။

ထိုအခါ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမဂုဏ်ကို မှီ၍ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းလည်း မဖြစ်ပါ။

ကာမဂုဏ်ကို မှီ၍ဖြစ်သော ချမ်းသာခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းလည်း မဖြစ်ပါ။

ထိုအခါ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ်ကို မှီ၍ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းလည်း မဖြစ်ပါ။

အကုသိုလ်ကို မှီ၍ ဖြစ်သော ချမ်းသာခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းလည်း မဖြစ်ပါ။

ထိုအခါ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ကုသိုလ်ကို မှီ၍ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းလည်း မဖြစ်ပါ။

အရိယာတပည့်သည် (နိဝရဏမှ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' သို့ ရောက်၍ နေသောအခါ၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား အကြောင်းငါးမျိုးတို့သည် မဖြစ်ပါကုန် ဟု (လျှောက်၏)။

သာရိပုတြာ ကောင်းစွ ကောင်းစွ၊ သာရိပုတြာ အရိယာတပည့်သည် (နိဝရဏမှ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' သို့ ရောက်၍ နေသောအခါ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား အကြောင်းငါးမျိုးတို့သည် မဖြစ်ကုန်။

ထိုအခါ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမဂုဏ်ကို မှီ၍ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းလည်း မဖြစ်။

ကာမဂုဏ်ကို မှီ၍ဖြစ်သော ချမ်းသာခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းလည်း မဖြစ်။

ထိုအခါ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ်ကို မှီ၍ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းလည်း မဖြစ်။

အကုသိုလ်ကို မှီ၍ဖြစ်သော ချမ်းသာခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းလည်း မဖြစ်။

ထိုအခါ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ကုသိုလ်ကို မှီ၍ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းလည်း မဖြစ်။

သာရိပုတြာ အရိယာတပည့်သည် (နိဝရဏမှ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' သို့ရောက်၍ နေသောအခါ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား အကြောင်းငါးမျိုးတို့သည် မဖြစ်ကုန် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၈) ၃ - ဥပါသကဝဂ် ===

၇ - ဝဏိဇ္ဇာသုတ်

၁၇၇။ ရဟန်းတို့ ဥပါသကာသည် ဤကုန်သွယ် ရောင်းဝယ်မှုငါးမျိုးတို့ကို မပြုအပ်ကုန်။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

လက်နက်ကုန်သွယ် ရောင်းဝယ်ခြင်း။

လူသတ္တဝါကိုကုန်သွယ် ရောင်းဝယ်ခြင်း။

အသားကိုကုန်သွယ် ရောင်းဝယ်ခြင်း။

သေအရက်ကိုကုန်သွယ် ရောင်းဝယ်ခြင်း။

အဆိပ်ကိုကုန်သွယ် ရောင်းဝယ်ခြင်း။

ရဟန်းတို့ ဥပါသကာသည် ဤကုန်သွယ် ရောင်းဝယ်မှုငါးမျိုးတို့ကို မပြုအပ်ကုန် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၈) ၃ - ဥပါသကဝဂ် ===

၈ - ရာဇာသုတ်

၁၇၈။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း -

"ဤယောက်ျားသည် သူ့အသက် သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ထိုယောက်ျားကို မင်းတို့သည် ဖမ်းဆီး၍ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းတည်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သတ်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ ချုပ်နှောင်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ တိုင်းပြည်မှ နှင်ထုတ်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ အလိုရှိတိုင်းပြုကုန်၏ဟု လည်းကောင်း သင်တို့သည် မြင်ဖူး ကြားဖူး ကြကုန်သလော" ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ထိုအရာကို မမြင်ဖူး မကြားဖူးကြပါကုန် ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ကောင်းပေစွ။

"ဤယောက်ျားသည် သူ့အသက် သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ထိုယောက်ျားကို မင်းတို့သည် ဖမ်းဆီး၍ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းတည်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သတ်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ ချုပ်နှောင်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ တိုင်းပြည်မှ နှင်ထုတ်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ အလိုရှိတိုင်း ပြုကုန်၏ဟု လည်းကောင်း ဤအကြောင်းကို ငါသည်

လည်း မမြင်ဖူး မကြားဖူးပေ"၊ စင်စစ်သော်ကား "ဤယောကျ်ားသည် မိန်းမကို လည်းကောင်း၊ ယောကျ်ားကို လည်းကောင်း သတ်၏" ဟု ထိုယောကျ်ား၏ ထိုမကောင်းမှု ကံကိုသာလျှင် ပြောကြားကုန်၏၊ ထိုယောကျ်ားကို မင်းတို့သည် ဖမ်းဆီး၍ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းတည်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သတ်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ ချုပ်နှောင်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ တိုင်းပြည်မှ နှင်ထုတ်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ အလိုရှိတိုင်း ပြုကုန်၏ဟု လည်းကောင်း ဤသို့သော သဘောကို စင်စစ်အားဖြင့် သင်တို့ မြင်ဖူး ကြားဖူးကြကုန်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် မြင်ဖူး ကြားဖူးကြပါကုန်၏၊ နောင်လည်း ကြားရပါလိမ့်မည် ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို သင်တို့ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း။

"ဤယောကျ်ားသည် မပေးသည်ကို ယူခြင်းကို ပယ်၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ထိုယောကျ်ားကို မင်းတို့သည် ဖမ်းဆီး၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းတည်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သတ်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ ချုပ်နှောင်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ တိုင်းပြည်မှ နှင်ထုတ်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ အလိုရှိတိုင်းပြုကုန်၏ဟု လည်းကောင်း သင်တို့သည် မြင်ဖူးကြားဖူးကြကုန်သလော" ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ထိုအရာကို မမြင်ဖူး မကြားဖူးကြပါကုန် ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ကောင်းပေစွ။

"ဤယောကျ်ားသည် မပေးသည်ကို ယူခြင်းကို ပယ်၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ထိုယောကျ်ားကို မင်းတို့သည် ဖမ်းဆီး၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းတည်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သတ်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ ချုပ်နှောင်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ တိုင်းပြည်မှ နှင်ထုတ်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ အလိုရှိ တိုင်းပြုကုန်၏ဟု လည်းကောင်း ဤအကြောင်းကို ငါသည်လည်း မမြင်ဖူး မကြားဖူးပေ"၊ စင်စစ်သော်ကား "ဤယောကျ်ားသည် ရွာမှဖြစ်စေ တောမှဖြစ်စေ မပေးသည်ကို ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့်ယူ၏" ဟု ထိုယောကျ်ား၏ ထိုမကောင်းမှု ကံကိုသာလျှင် ပြောကြားကုန်၏။

ထိုယောကျ်ားကို မင်းတို့သည် ဖမ်းဆီး၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းတည်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သတ်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ ချုပ်နှောင်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ တိုင်းပြည်မှ နှင်ထုတ်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ အလိုရှိတိုင်း ပြုကုန်၏ဟု လည်းကောင်း ဤသို့သော သဘောကို စင်စစ်အားဖြင့် သင်တို့ မြင်ဖူး ကြားဖူးကြကုန်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့ မြင်ဖူး ကြားဖူးကြပါကုန်၏၊ နောင်လည်း ကြားရပါလိမ့်မည် ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို သင်တို့ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း။

"ဤယောကျ်ားသည် ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းကို ပယ်၍ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ထိုယောကျ်ားကို မင်းတို့သည် ဖမ်းဆီး၍ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းတည်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သတ်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ ချုပ်နှောင်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ တိုင်းပြည်မှ နှင်ထုတ်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ အလိုရှိတိုင်းပြုကုန်၏ဟု လည်းကောင်း သင်တို့သည် မြင်ဖူး ကြားဖူးကြကုန်သလော" ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ထိုအရာကို မမြင်ဖူး မကြားဖူးကြပါကုန် ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ကောင်းပေစွ။

"ဤယောကျ်ားသည် ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းကို ပယ်၍ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ထိုယောကျ်ားကို မင်းတို့သည် ဖမ်းဆီး၍ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းတည်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သတ်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ ချုပ်နှောင် ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ တိုင်းပြည်မှ နှင်ထုတ်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ အလိုရှိတိုင်း ပြုကုန်၏ဟု လည်းကောင်း ဤအကြောင်းကို ငါသည်လည်း မမြင်ဖူး မကြားဖူးပေ"၊ စင်စစ်သော်ကား "ဤယောကျ်ား သည် သူတစ်ပါးတို့၏ မယား သူတစ်ပါးတို့၏ သမီးပျိုတို့၌ လွန်ကျူး၍ ကျင့်၏" ဟု ထိုယောကျ်ား၏ မကောင်းမှု ကံကိုသာလျှင် ပြောကြားကုန်၏။ ထိုယောကျ်ားကို မင်းတို့သည် ဖမ်းဆီး၍ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းတည်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သတ်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ ချုပ်နှောင်ကုန် ၏ဟု လည်းကောင်း၊ တိုင်းပြည်မှ နှင်ထုတ်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ အလိုရှိတိုင်း ပြုကုန်၏ဟု လည်းကောင်း ဤသို့သော သဘောကို စင်စစ်အားဖြင့် သင်တို့ မြင်ဖူး ကြားဖူးကြကုန်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့ မြင်ဖူး ကြားဖူးကြပါကုန်၏၊ နောင်လည်း ကြားရပါလိမ့်မည် ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို သင်တို့ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန် သနည်း။

"ဤယောကျ်ားသည် မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းကို ပယ်၍ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ထိုယောကျ်ားကို မင်းတို့သည် ဖမ်းဆီး၍ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းတည်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သတ်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ ချုပ်နှောင်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ တိုင်းပြည်မှ နှင်ထုတ်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ အလိုရှိတိုင်း ပြုကုန်၏ဟု လည်းကောင်း သင်တို့ မြင်ဖူး ကြားဖူး ကြကုန်သလော" ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ထိုအရာကို မမြင်ဖူး မကြားဖူးကြပါကုန် ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ကောင်းပေစွ။

"ဤယောကျ်ားသည် မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းကို ပယ်၍ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ထိုယောကျ်ားကို မင်းတို့သည် ဖမ်းဆီး၍ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းတည်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သတ်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ ချုပ်နှောင်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ တိုင်းပြည်မှ နှင်ထုတ်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ အလိုရှိတိုင်း ပြုကုန်၏ဟု လည်းကောင်း ဤအကြောင်းကို ငါသည်လည်း မမြင်ဖူး မကြားဖူးပေ"၊ စင်စစ်သော်ကား "ဤယောကျ်ားသည် မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်းဖြင့် သူကြွယ်၏ လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သား၏ လည်းကောင်း အကျိုးစီးပွါးကို ဖျက်ဆီး၏" ဟု ထိုယောကျ်ား၏ ထိုမကောင်းမှု ကံကိုသာလျှင် ပြောကြားကုန်၏။ ထိုယောကျ်ားကို မင်းတို့သည် ဖမ်းဆီး၍ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းတည်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သတ်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ ချုပ်နှောင်ကုန်၏ဟု လည်း ကောင်း၊ တိုင်းပြည်မှ နှင်ထုတ်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ အလိုရှိတိုင်း ပြုကုန်၏ဟု လည်းကောင်း ဤသို့သော သဘောကို စင်စစ်အားဖြင့် သင်တို့ မြင်ဖူး ကြားဖူးကြကုန်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့ မြင်ဖူး ကြားဖူးကြပါကုန်၏၊ နောင်လည်း ကြားရပါလိမ့်မည် ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို သင်တို့ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း။

"ဤယောကျ်ားသည် မူးယစ်မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေရည် သေရက်ကို သောက ခြင်းကို ပယ်၍ မူးယစ်မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ် ၏၊ ထိုယောကျ်ားကို မင်းတို့သည် ဖမ်းဆီး၍ မူးယစ်မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်းတည်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သတ်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ ချုပ်နှောင်ကုန်၏ဟု

လည်းကောင်း၊ တိုင်းပြည်မှ နှင်ထုတ်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ အလိုရှိတိုင်း ပြုကုန်၏ဟု လည်းကောင်း သင်တို့ မြင်ဖူး ကြားဖူးကြကုန်သလော” ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ထိုအရာကို မမြင်ဖူး မကြားဖူးကြပါကုန် ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ကောင်းပေစွ။

“ဤယောကျ်ားသည် မူးယစ်မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို ပယ်၍ မူးယစ်မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ထိုယောကျ်ားကို မင်းတို့သည် ဖမ်းဆီး၍ မူးယစ်မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းတည်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သတ်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ ချုပ်နှောင်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ တိုင်းပြည်မှ နှင်ထုတ်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ အလိုရှိတိုင်း ပြုကုန်၏ဟု လည်းကောင်း ဤအကြောင်းကို ငါသည်လည်း မမြင်ဖူး မကြားဖူးပေ”။

စင်စစ်သော်ကား “ဤယောကျ်ားသည် မူးယစ်မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်သောက်ခြင်းကို အားထုတ်သည်ဖြစ်၍ မိန်းမကိုဖြစ်စေ ယောကျ်ားကိုဖြစ်စေ သတ်၏။

ဤယောကျ်ားသည် မူးယစ်မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက် သောက်ခြင်းကို အားထုတ်သည်ဖြစ်၍ ရွာမှဖြစ်စေ တောမှဖြစ်စေ မပေးသည်ကို ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့် ယူ၏။

ဤယောကျ်ားသည် မူးယစ်မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက် သောက်ခြင်းကို အားထုတ်သည်ဖြစ်၍ သူတစ်ပါး၏မယား သူတစ်ပါး၏ သမီးပျိုတို့၌ လွန်ကျူး၍ ကျင့်၏။

ဤယောကျ်ားသည် မူးယစ်မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်သောက်ခြင်းကို အားထုတ်သည်ဖြစ်၍ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းဖြင့် သူကြွယ်၏ လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သား၏ လည်းကောင်း အကျိုးစီးပွါးကို ဖျက်ဆီး၏” ဟု ထိုယောကျ်ား၏ ထိုမကောင်းမှု ကံကိုသာလျှင် ပြောကြားကုန်၏။

ထိုယောကျ်ားကို မင်းတို့သည် ဖမ်းဆီး၍ မူးယစ်မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်သောက်ခြင်းတည်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သတ်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ ချုပ်နှောင်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ တိုင်းပြည်မှ နှင်ထုတ်ကုန်၏ဟု လည်းကောင်း၊ အလိုရှိတိုင်း ပြုကုန်၏ဟု လည်းကောင်း ဤသို့သော သဘောကို စင်စစ်အားဖြင့် သင်တို့ မြင်ဖူး ကြားဖူးကြကုန်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့ မြင်ဖူး ကြားဖူးကြပါကုန်၏၊ နောင်လည်း ကြားရပါလိမ့်မည် ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၈) ၃ - ဥပါသကဝဂ် ===

၉ - ဂိဟိသုတ်

၁၇၉။ ထိုအခါ အနာထပိဏ်သူဌေးသည် ငါးရာမျှလောက်သော ဥပါသကာတို့ဖြင့် ခြံရံလျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်သာရိပုတြာကို မိန့်တော်မူ၏။

သာရိပုတြာ သိက္ခာပုဒ်ငါးမျိုးတို့၌ စောင့်ရှောက်မှုရှိ၍ လွန်မြတ်သော စိတ်၌ မှီကုန်သော ယခုဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်း မငြိုငြင် မပင်ပန်းဘဲ ရသည့် အဝတ်ဖြူဝတ်သူ လူတစ်စုံတစ်ယောက်ကို သိကုန်ရာ၏၊ ထိုသူသည် ပြောကြားလိုခဲ့သော် "ငါသည် ငရဲ၌ ဖြစ်မှု တိရစ္ဆာန်မျိုး၌ ဖြစ်မှု ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်မှု အပါယ်ဒုဂ္ဂတိသို့ ပျက်စီး၍ ကျရောက်မှု ကုန်ဆုံးပြီ၊ ငါသည် သောတာပန် ဖြစ်၏၊ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ခြင်း သဘောမရှိ၊ ဂတိမြဲ၏၊ အထက်မဂ်ဖိုလ်သာလျှင် လဲလျောင်းရာရှိ၏" ဟု မိမိသည် ပင်လျှင် မိမိကိုယ်ကို ပြောကြားရာ၏။

အဘယ်သိက္ခာပုဒ် ငါးမျိုးတို့၌ စောင့်ရှောက်မှု ရှိသနည်း။

သာရိပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် -

သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။

မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။

ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။

မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။

မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။

ဤသိက္ခာပုဒ် ငါးမျိုးတို့၌ စောင့်ရှောက်မှု ရှိ၏။

အဘယ် လွန်မြတ်သော စိတ်၌ မှီကုန်သော ယခုဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း လေးမျိုးတို့ကို အလိုရှိတိုင်း မငြိုငြင် မပင်ပန်းဘဲ ရသနည်း။

သာရိပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် မြတ်စွာဘုရား၌ သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။

"ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏၊ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏၊ လောကကို သိတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒူ မည်တော်မူ၏၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏၊ (သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏" ဟု (ယုံကြည်၏)။

ဤသည်ကား ထိုအရိယာတပည့်အား မစင်ကြယ်သေးသော စိတ်ကို စင်ကြယ်စေရန်, မဖြူစင်သေးသော စိတ်ကို ဖြူစင်စေရန် လွန်မြတ်သော စိတ်၌ မှီသော ယခုဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းကို ပဌမရခြင်းပေတည်း။

သာရိပုတြာ နောက်တစ်မျိုးကား အရိယာတပည့်သည် တရား၌ သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။

"မြတ်စွာဘုရား ဟောသော တရားတော်သည် ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ အခါမလင့် အကျိုးပေးတတ်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ လာလှည့် ရှုလှည့် ဟု ဖိတ်ခေါ် ပြထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူ ထားထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီ ကိုယ်င သိနိုင်ခံစားနိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း" ဟု (ယုံကြည်၏)။

ဤသည်ကား ထိုအရိယာတပည့်အား မစင်ကြယ်သေးသော စိတ်ကို စင်ကြယ်စေရန်, မဖြူစင်သေးသော စိတ်ကို ဖြူစင်စေရန် လွန်မြတ်သော စိတ်၌ မှီသော ယခုဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းကို ဒုတိယရခြင်းပေတည်း။

သာရိပုတြာ နောက်တစ်မျိုးကား အရိယာတပည့်သည် သံဃာ၌ သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။

"မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား 'သာဝက' သံဃာတော်သည် ကောင်းသော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား 'သာဝက' သံဃာတော်သည် ဖြောင့်မတ်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား 'သာဝက' သံဃာတော်သည် မှန်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား 'သာဝက' သံဃာတော်သည် လျော်ကန်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ အစုံအားဖြင့် လေးစုံ,ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ရှစ်ပါး အရေအတွက်ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား 'သာဝက' သံဃာတော်သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်တော်မူပါပေ၏၊ ဧည့်သည် အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကိုသော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်တော်မူပါပေ၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံတော် မူထိုက်ပါပေ၏၊ လက်အုပ်ချီခြင်းကို ခံတော် မူထိုက်ပါပေ၏၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏" ဟု (ယုံကြည်၏)။

ဤသည်ကား ထိုအရိယာတပည့်အား မစင်ကြယ်သေးသော စိတ်ကို စင်ကြယ်စေရန် မဖြူစင်သေးသော စိတ်ကို ဖြူစင်စေရန် လွန်မြတ်သော စိတ်၌ မှီသော ယခုဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းကို တတိယရခြင်းပေတည်း။

သာရိပုတြာ နောက်တစ်မျိုးကား မကျိုး မပေါက် မပြောက် မကျားကုန်သော၊ တဏှာကျွန် အဖြစ်မှ လွတ်ကုန်သော၊ ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်သော၊ မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်အပ် ကုန်သော၊ သမာဓိကို ဖြစ်စေ တတ်ကုန်သော၊ အရိယာတို့ နှစ်သက် အပ်ကုန်သော သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။

ဤသည်ကား ထိုအရိယာတပည့်အား မစင်ကြယ်သေးသော စိတ်ကို စင်ကြယ်စေရန်, မဖြူစင်သေးသော စိတ်ကို ဖြူစင်စေရန် လွန်မြတ်သော စိတ်၌ မှီသော ယခုဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းကို စတုတ္ထရခြင်းပေတည်း။

ဤလွန်မြတ်သော စိတ်၌ မှီကုန်သော ယခုဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းလေးမျိုးတို့ကို အလိုရှိတိုင်း မငြိုငြင် မပင်ပန်းဘဲ ရ၏။

သာရိပုတြာ ဤသိက္ခာပုဒ်ငါးမျိုးတို့၌ စောင့်ရှောက်မှုရှိ၍ လွှန်မြတ်သော စိတ်၌ မှီကုန်သော ယခုဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်း မငြိုငြင် မပင်ပန်းဘဲ ရသော အဝတ်ဖြူဝတ်သူလူတစ်စုံတစ်ယောက်ကို သိကုန်ရာ၏၊ ထိုသူသည် ပြောကြားလိုခဲ့သော် "ငါသည် ငရဲ၌ ဖြစ်မှု တိရစ္ဆာန်မျိုး၌ ဖြစ်မှု ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်မှု အပါယ်ဒုဂ္ဂတိသို့ ပျက်စီး၍ ကျရောက်မှု ကုန်ဆုံးပြီ၊ ငါသည် သောတာပန်ဖြစ်၏၊ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ခြင်း သဘောမရှိ၊ ဂတိမြဲ၏၊ အထက်မဂ်ဖိုလ်သာလျှင် လဲလျောင်းရာရှိ၏" ဟု မိမိသည်ပင်လျှင် မိမိကိုယ်ကို ပြောကြားရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပညာရှိသည် ငရဲတို့၌ ဘေးကို မြင်၍ မကောင်းမှုတို့ကို ရှောင်ကြဉ်ရာ၏၊ အရိယာတို့၏တရား (ငါးပါးသီလ)ကို ဆောက်တည်၍ (မကောင်းမှုတို့ကို) ရှောင်ကြဉ်ရာ၏။ (သီလဆောက်တည်မည်ဟူသော) လုံ့လ ထင်ရှားရှိခဲ့သော် သက်ရှိ သတ္တဝါတို့ကို မညှဉ်းဆဲရာ၊ သိလျက် မဟုတ်မမှန်သော စကားကိုလည်း မပြောရာ၊ မပေးသည်ကိုလည်း မသုံးသပ်ရာ၊ အရိယာတပည့်သည် မိမိမယားတို့ဖြင့်သာ ရောင့်ရဲ၍ သူတစ်ပါးမယားကို ဝေးစွာ ရှောင်ကြဉ်ရာ၏၊ စိတ်ကို တွေဝေစေတတ်သော မေရယငါးပါး သုရာငါးပါးကို မသောက်ရာ။ မြတ်စွာဘုရားကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့ရာ၏၊ တရားတော်ကိုလည်း အဖန်တလဲလဲ ကြံစည်ရာ၏၊ ဆင်းရဲမှု မရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော ထို(ပြဟ္မစိုရ်တရား လေးပါးနှင့် ယှဉ်သော) စိတ်ကို ပြဟ္မာ့ဘုံ အကျိုးငှါ ပွါးများရာ၏။ လှူဖွယ်ဝတ္ထု ထင်ရှား ရှိလတ်သော် ကောင်းမှုကို အလိုရှိ၍ ရှာမှီးသူသည် သူတော်ကောင်းတို့၌ ရှေးဦး ပေးလှူအပ်သော အလှူသည် ပြန့်ပြော၏။ သာရိပုတြာ သူတော်ကောင်းတို့ကို စင်စစ် ငါဟောကြားပေးအံ့၊ ငါ၏ စကားကို ကောင်းစွာ နာယူလော့၊ အဆင်းတူဖြစ်သည့် နွားနက် နွားဖြူ နွားနီ နွားပြာ နွားစိမ်း နွားကျား ခိုပြာရောင်နွားတို့တွင် ရှေ့ဆောင်နွားလားသည် ယဉ်ကျေး၏၊ ဝန်ကို ဆောင်နိုင်၏၊ ခွန်အားနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ဖြောင့်မတ်လျင်မြန်စွာ သွား၏၊ ထိုနွားလားကိုသာလျှင် ဝန်ဆောင် ခိုင်းကုန်၏၊ ထိုနွားလား၏ အဆင်းကိုမူကား မစူးစမ်း မဆင်ခြင်ကုန်။ ဤအတူသာလျှင် မင်းမျိုး ပုဏ္ဏားမျိုး ကုန်သည်မျိုး ဆင်းရဲမျိုး ဒွန်းစဏ္ဍားမျိုး ပန်းမှိုက်သွန်မျိုးဟူသော မည်သည့် အမျိုးအနွယ်၌ မဆိုဖြစ်သည့် လူတို့တွင် အကြင်သူသည် ယဉ်ကျေး၏၊ ကောင်းသော အကျင့်ရှိ၏၊ တရား၌ တည်၏၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ မှန်သော စကားကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ (မကောင်းမှုမှ) ရှက်စိတ်ရှိ၏၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သေခြင်း သဘောကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ မြတ်သောအကျင့် အလုံးစုံနှင့် ပြည့်စုံပြီးဖြစ်၏၊ (ခန္ဓာ)ဝန်ကို ချထားပြီးဖြစ်၏၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ မယှဉ်၊ ပြုဖွယ်ကိုလည်း ပြုပြီးဖြစ်၏၊ အာသဝေါကင်း၏၊ အလုံးစုံသော တရားတို့၏ တစ်ဖက်ကမ်း သို့ ရောက်ပြီးဖြစ်၏၊ (တဏှာဒိဋ္ဌိအားဖြင့်) တစ်စုံတစ်ရာ အာရုံကို မစွဲယူမူ၍ ငြိမ်းအေး၏၊ ကိလေသာမြူ ကင်းသော လယ်ယာမြေကောင်းသဖွယ် ဖြစ်သော ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၌ ပေးလှူအပ်သော အလှူသည် ပြန့်ပြော၏။ မသိ မလိမ္မာ ပညာမရှိ အကြားအမြင် နည်းပါးကုန်သော လူမိုက်တို့သည်ကား (ဤသာသနာတော်မှ) အပ၌ အလှူတို့ကို ပေးလှူကုန်၏၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို မဆည်းကပ်ကုန်။ အကြင်သူတို့သည်လည်း ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ် ကုန်သော ပညာရှိသူတော် ကောင်းတို့ကို မှီဝဲ ဆည်းကပ်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့၏ သဒ္ဓါတရားသည်ကား မြတ်စွာဘုရား၌ အမြစ်သဖွယ်ဖြစ်၍ တည်၏။ ထိုပညာရှိတို့သည် နတ်ပြည်သို့လည်း လားကုန်၏၊ ဤလူ့ပြည်၌ မူလည်း အမျိုးမြတ်၌ ဖြစ်ကုန်၏၊ အစဉ်သဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

=== (၁၈) ၃ - ဥပါသကဝဂ် ===

၁၀ - ဂဝေသီသုတ်

၁၈၀။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ရဟန်း သံဃာနှင့်အတူ ကောသလတိုင်းတို့၌ ဒေသစာရီ ကြွချီတော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ခရီးရှည် ကြွသွားတော်မူသည် ရှိသော် အရပ်မျက်နှာတစ်ခု၌ အင်ကြင်းတောကြီးကို မြင်တော်မူ၍ ခရီးလမ်းမှ ဖဲခွါခဲ့ပြီးလျှင် ထိုအင်ကြင်းတောသို့ ချဉ်းကပ်ဝင်ရောက်လျက် တစ်ခုသော အရပ်၌ ပြုံးတော်မူ၏။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာအား -

"မြတ်စွာဘုရား ပြုံးတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်နည်း၊ မြတ်စွာဘုရားတို့သည် အကြောင်းမဲ့ ပြုံးတော် မမူကြကုန်" ဟု အကြံဖြစ်၏။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏။

"အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား ပြုံးတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း၊ မြတ်စွာဘုရားတို့သည် အကြောင်းမဲ့ ပြုံးတော် မမူကြပါကုန်" ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ဤအရပ်၌ ရှေးအခါက မြို့ဖြစ်ဖူး၏၊ ပြည့်စုံလည်း ပြည့်စုံ၏၊ ကြွယ်ဝလည်း ကြွယ်ဝ၏၊ လူမျိုးစုံ ရောပြွမ်းသည် ဖြစ်၍ များစွာသော လူရှိ၏။

အာနန္ဒာ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ကဿပမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုမြို့ကို အမှီပြု၍ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။

အာနန္ဒာ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ကဿပမြတ်စွာဘုရားအား စောင့်ထိန်းမှု 'သီလ' တို့၌ ပြည့်စုံစွာ ဖြည့်ကျင့်လေ့ မရှိသော ဂဝေသီမည်သော ဥပါသကာသည် ရှိ၏၊ အာနန္ဒာ ဂဝေသီမည်သော ဥပါသကာသည် သီလတို့၌ ပြည့်စုံစွာ ဖြည့်ကျင့်လေ့ မရှိသော ဥပါသကာ ငါးရာတို့အား (ဥပါသကာအဖြစ်ကို) ပြောကြားစေ၏၊ ဆောက်တည်စေ၏။

အာနန္ဒာ ထိုအခါ၌ ဂဝေသီမည်သော ဥပါသကာအား ဤအကြံသည် ဖြစ်၏ -

"ငါသည် ဤဥပါသကာ ငါးရာတို့အား ကျေးဇူးများ၏၊ ရှေ့သွားခေါင်းဆောင် ဖြစ်၏၊ (ဥပါသကာအဖြစ်ကို) ဆောက်တည်စေ၏၊ ငါသည်လည်း သီလတို့၌ ပြည့်စုံစွာ ဖြည့်ကျင့်လေ့ မရှိ၊ ဤဥပါသကာ ငါးရာတို့သည်လည်း သီလတို့၌ ပြည့်စုံစွာ ဖြည့်ကျင့်လေ့ မရှိကုန်၊ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် တူညီနေ၏၊ တစ်စုံတစ်ရာ လွန်ကဲမှု မရှိ၊ ယခုအခါ ငါသည် လွန်ကဲရန် ကျင့်မည်" ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

အာနန္ဒာ ထို့နောက် ဂဝေသီမည်သော ဥပါသကာသည် ဥပါသကာငါးရာတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ထိုဥပါသကာငါးရာတို့အား -

"အသျှင်တို့ ယနေ့မှစ၍ အကျွန်ုပ်ကို သီလတို့၌ ပြည့်စုံစွာ ဖြည့်ကျင့်သော သူဟု မှတ်ကြပါကုန်" ဟူ၍ ဤစကားကို ပြောဆို၏။

အာနန္ဒာ ထိုအခါ၌ ထိုဥပါသကာ ငါးရာတို့အား ဤအကြံသည် ဖြစ်၏ -

"အသျှင်ဂဝေသီသည် ငါတို့အား ကျေးဇူးများ၏၊ ရှေ့သွား ခေါင်းဆောင်ဖြစ်၏၊ (ဥပါသကာအဖြစ်ကို) ဆောက်တည်စေ၏၊ အသျှင်ဂဝေသီပင် သီလတို့၌ ပြည့်စုံစွာ ဖြည့်ကျင့်တုံဘိ သေး၏၊ ငါတို့သည်ကား အဘယ်ကြောင့် မဖြည့်ကျင့်ဘဲ ရှိရာအံ့နည်း" ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

အာနန္ဒာ ထိုအခါ၌ ထိုဥပါသကာငါးရာတို့သည် ဂဝေသီ ဥပါသကာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဂဝေသီ ဥပါသကာအား ဤစကားကို ဆိုကုန်၏ -

"အသျှင်ဂဝေသီ ယနေ့မှစ၍ ဤဥပါသကာ ငါးရာတို့ကိုလည်း သီလတို့၌ ပြည့်စုံစွာ ဖြည့်ကျင့်သူတို့ဟူ၍ သိမှတ်ပါလော့" ဟု (ဆိုကုန်၏)။

အာနန္ဒာ ထို့နောက် ဂဝေသီမည်သော ဥပါသကာအား ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏ -

"ငါသည် ဤဥပါသကာငါးရာတို့အား ကျေးဇူးများ၏၊ ရှေ့သွားခေါင်းဆောင် ဖြစ်၏၊ (ဥပါသကာအဖြစ်ကို) ဆောက်တည်စေ၏၊ ငါသည်လည်း သီလတို့၌ ပြည့်စုံစွာ ဖြည့်ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ ဤဥပါသကာငါးရာတို့သည်လည်း သီလတို့၌ ပြည့်စုံစွာ ဖြည့်ကျင့်လေ့ ရှိကုန်၏၊ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် တူညီနေ၏၊ တစ်စုံတစ်ရာ လွန်ကဲမှု မရှိ၊ ယခုအခါ ငါသည် လွန်ကဲရန် ကျင့်မည်"ဟု (အကြံဖြစ်ပြန်၏)။

အာနန္ဒာ ထို့နောက် ဂဝေသီ ဥပါသကာသည် ထိုဥပါသကာ ငါးရာတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ထိုဥပါသကာ ငါးရာတို့အား ဤစကားကို ဆို၏ -

"အသျှင်တို့ ယနေ့မှစ၍ အကျွန်ုပ်ကို မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သူ (အကျင့်ယုတ်မှ) ဝေးစွာ ကျင့်သူ ရွာသူတို့၏ အကျင့်ဟု ဆိုအပ်သည့် မေထုန်မှ ကြဉ်ရှောင်သူ ဟူ၍ မှတ်ကြပါကုန်" ဟု (ပြောဆို၏)။

အာနန္ဒာ ထိုအခါ၌ ထိုဥပါသကာငါးရာတို့အား ဤသို့ အကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏။

"အသျှင်ဂဝေသီသည် ငါတို့အား ကျေးဇူးများ၏၊ ရှေ့သွား ခေါင်းဆောင် ဖြစ်၏၊ (ဥပါသကာအဖြစ်ကို) ဆောက်တည်စေ၏၊ အသျှင်ဂဝေသီပင် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သူ (အကျင့်ယုတ်မှ) ဝေးစွာ ကြဉ်ရှောင်သူ ရွာသူတို့၏ အကျင့်ဟု ဆိုအပ်သည့် မေထုန်မှ ကြဉ်ရှောင်သူ ဖြစ်တုံဘိသေး၏၊ ငါတို့သည်ကား အဘယ့်ကြောင့် မဖြစ်ဘဲ ရှိရာအံ့နည်း" ဟု (အကြံဖြစ်ပြန်၏)။

အာနန္ဒာ ထို့နောက် ထိုဥပါသကာ ငါးရာတို့သည် ဂဝေသီ ဥပါသကာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဂဝေသီ ဥပါသကာအား ဤစကားကို ဆိုကုန်၏ -

"အသျှင်ဂဝေသီ ယနေ့မှစ၍ ဤဥပါသကာ ငါးရာတို့ကိုလည်း မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သူ (အကျင့်ယုတ်မှ) ဝေးစွာ ကြဉ်ရှောင်သူ ရွာသူတို့၏ အကျင့်ဟု ဆိုအပ်သော မေထုန်မှ ကြဉ်ရှောင်သူတို့ဟူ၍ သိမှတ်ပါလော့" ဟု (ပြောဆိုကြကုန်၏)။

အာနန္ဒာ ထိုအခါ၌ ဂဝေသီဥပါသကာအား -

"ငါသည် ဤဥပါသကာ ငါးရာတို့အား ကျေးဇူးများ၏၊ ရှေ့သွားခေါင်းဆောင် ဖြစ်၏၊ (ဥပါသကာအဖြစ်ကို) ဆောက်တည်စေ၏၊ ငါသည်လည်း သီလတို့၌ ပြည့်စုံစွာ ဖြည့်ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ ဤဥပါသကာငါးရာတို့သည်လည်း သီလတို့၌ ပြည့်စုံစွာ ဖြည့်ကျင့်လေ့ ရှိကုန်၏၊ ငါသည်လည်း မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏ (အကျင့်ယုတ်မှ) ဝေးစွာ ကြဉ်ရှောင်၏၊ ရွာသူတို့၏ အကျင့်ဟု ဆိုအပ်သော မေထုန်မှ ကြဉ်ရှောင်၏၊ ဤဥပါသကာ ငါးရာတို့သည်လည်း မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်၏၊ (အကျင့်ယုတ်မှ) ဝေးစွာ ကြဉ်ရှောင်ကုန်၏၊ ရွာသူတို့၏ အကျင့်ဟု ဆိုအပ်သော မေထုန်မှ ကြဉ်ရှောင်ကုန်၏၊ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် တူညီနေ၏၊ တစ်စုံတစ်ရာ လွန်ကဲမှု မရှိ၊ ယခုအခါ ငါသည် လွန်ကဲရန် ကျင့်မည်" ဟု (အကြံဖြစ်ပြန်၏)။

အာနန္ဒာ ထို့နောက် ဂဝေသီ ဥပါသကာသည် ထိုဥပါသကာ ငါးရာတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ထိုဥပါသကာငါးရာတို့အား ဤစကားကို ဆို၏ -

အသျှင်တို့ "ယနေ့မှစ၍ အကျွန်ုပ်ကို တစ်ထပ်တည်းသာ စားသူ ညစာစားခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သူ နေလွဲသောအခါ စားခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သူ ဟူ၍ မှတ်ကြပါကုန်" ဟု (ဆိုပြန်၏)။

အာနန္ဒာ ထိုအခါ၌ ထိုဥပါသကာ ငါးရာတို့အား ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏။

"အသျှင်ဂဝေသီသည် ငါတို့အား ကျေးဇူးများ၏၊ ရှေ့သွားခေါင်းဆောင် ဖြစ်၏၊ (ဥပါသကာအဖြစ်ကို) ဆောက်တည်စေ၏၊ အသျှင်ဂဝေသီပင် တစ်ထပ်တည်းသာ စားသူ ညစာစားခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သူ နေလွဲသောအခါ စားခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သူ ဖြစ်တုံဘိသေး၏၊ ငါတို့သည်ကား အဘယ့်ကြောင့် မဖြစ်ဘဲ ရှိရာအံ့နည်း" ဟု (အကြံဖြစ်ပြန်၏)။

အာနန္ဒာ ထို့နောက် ထိုဥပါသကာ ငါးရာတို့သည် ဂဝေသီ ဥပါသကာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဂဝေသီ ဥပါသကာအား ဤစကားကို ဆိုကုန်၏ -

"အသျှင်ဂဝေသီ ယနေ့မှစ၍ ဤဥပါသကာ ငါးရာတို့ကိုလည်း တစ်ထပ်တည်းသာ စားသူ ညစာစားခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သူ နေလွဲသောအခါ စားခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သူတို့ ဟူ၍ မှတ်ပါလော့" ဟု (ပြောဆိုကြကုန်၏)။

အာနန္ဒာ ထိုအခါ၌ ဂဝေသီဥပါသကာအား ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏ -

"ငါသည် ဤဥပါသကာငါးရာတို့အား ကျေးဇူးများ၏၊ ရှေ့သွား ခေါင်းဆောင် ဖြစ်၏၊ (ဥပါသကာအဖြစ်ကို) ဆောက်တည်စေ၏၊ ငါသည်လည်း သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံစွာ ဖြည့်ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ ဤဥပါသကာ ငါးရာတို့သည်လည်း သီလတို့၌ ပြည့်စုံစွာ ဖြည့်ကျင့်လေ့ ရှိကုန်၏၊ ငါသည်လည်း မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ (အကျင့်ယုတ်မှ) ဝေးစွာ ကြဉ်ရှောင်၏၊ ရွာသူတို့၏ အကျင့်ဟု ဆိုအပ်သော မေထုန်မှ ကြဉ်ရှောင်ကြ၏၊ ဤဥပါသကာ ငါးရာတို့သည်လည်း မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်၏၊ (အကျင့်ယုတ်မှ) ဝေးစွာ ကြဉ်ရှောင်ကုန်၏၊ ရွာသူတို့၏ အကျင့် ဟု ဆိုအပ်သော မေထုန်မှ ကြဉ်ရှောင်ကုန်၏၊ ငါသည်လည်း တစ်ထပ်တည်းသာ စား၏၊ ညစာစားခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်၏၊ နေလွဲသောအခါ စားခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်၏၊ ဤဥပါသကာ ငါးရာတို့သည်လည်း တစ်ထပ်တည်းသာ စားကုန်၏၊ ညစာစားခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကုန်၏၊ နေလွဲသောအခါ စားခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကုန်၏၊ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် တူညီနေ၏၊ တစ်စုံတစ်ရာ လွန်ကဲမှု မရှိ၊ ယခုအခါ ငါသည် လွန်ကဲရန် ကျင့်မည်" ဟု (အကြံ ဖြစ်ပြန်၏)။

အာနန္ဒာ ထိုအခါ၌ ဂဝေသီဥပါသကာသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ကဿပမြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဤစကားကို လျှောက်၏ -

"အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား အထံတော်၌ ရှင်အဖြစ်ကို ရလိုပါ၏၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို ရလိုပါ၏" ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ဂဝေသီဥပါသကာသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ကဿပမြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်၌ ရှင်အဖြစ် ရဟန်းအဖြစ်ကို ရလေ၏။

အာနန္ဒာ ရဟန်းဖြစ်၍ မကြာသေးသော အသျှင်ဂဝေသီသည် တစ်ယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်ပြီးလျှင် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်)သို့ စေလွှတ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသည ရှိသော် ကောင်းစွာသာလျှင် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ကြသော အမျိုးကောင်းသားများ လိုလား အပ်သည့် အတုမရှိသော မြတ်သော အကျင့်၏ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို ယခုဘဝ၌ပင်

ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍နေရ၏၊ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်) ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့” ဟု သိ၏၊ အသျှင်ဂဝေသီသည် ရဟန္တာတို့တွင် တစ်ပါးအပါအဝင် ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ထိုအခါ၌ ထိုဥပါသကာငါးရာတို့အား ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏။

“အသျှင်ဂဝေသီသည် ငါတို့အား ကျေးဇူးများ၏၊ ရှေ့သွား ခေါင်းဆောင် ဖြစ်၏၊ (ဥပါသကာ အဖြစ်ကို) ဆောက်တည်စေ၏၊ အသျှင်ဂဝေသီပင် ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ရိတ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုးသော အဝတ်ကို ဝတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်တုံဘိသေး၏၊ ငါတို့သည်ကား အဘယ့် ကြောင့် မဝင်ရောက်ဘဲ ရှိရာအံ့နည်း” ဟု (အကြံဖြစ်ပြန်၏)။

အာနန္ဒာ ထိုအခါ၌ ထိုဥပါသကာ ငါးရာတို့သည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ကဿပမြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဤစကားကို လျှောက်၏ -

“အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား အထံတော်၌ ရှင်အဖြစ်ကို ရလိုပါကုန်၏၊ ရဟန်း အဖြစ်ကို ရလိုပါကုန်၏” ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ထိုဥပါသကာ ငါးရာတို့သည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရား တို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ကဿပမြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်၌ ရှင်အဖြစ် ရဟန်းအဖြစ် ကို ရကုန်၏။

အာနန္ဒာ ထိုအခါ၌ ဂဝေသီရဟန်းအား ဤ အကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏ -

“ငါသည်ကား အတုမရှိသော ဤလွတ်မြောက်မှု ချမ်းသာ ‘ဝိမုတ္တိသုခ’ကို အလိုရှိတိုင်း မငြိုငြင် မပင်ပန်းဘဲရ၏၊ ဤရဟန်း ငါးရာတို့သည်လည်း အတုမရှိသော ဤလွတ်မြောက်မှု ချမ်းသာ ‘ဝိမုတ္တိသုခ’ ကို အလိုရှိတိုင်း မငြိုငြင် မပင်ပန်းဘဲ ရကုန်သည် ဖြစ်ပါကုန်မူကား ကောင်းလေစွ” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

အာနန္ဒာ ထိုအခါ ရဟန်းငါးရာတို့သည် ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်ပြီးလျှင် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့)စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသည်ရှိသော် ကောင်းစွာသာလျှင် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ကြသော အမျိုးကောင်းသားများ လိုလားအပ်သည့် အတု မရှိသော မြတ်သော အကျင့်၏ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရကုန်၏၊ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်)ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့” ဟုသိကုန်၏။

အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် ဂဝေသီ အမှူးရှိသော ထိုငါးရာသော ရဟန်းတို့သည် လွန်ကဲသည်ထက် လွန်ကဲသော မြတ်သည်ထက် မြတ်သော လုံ့လကို အားထုတ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ အတုမရှိသော လွတ်မြောက်မှု ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ ကို မျက်မှောက် ပြုကြကုန်၏။

အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့်သာလျှင် ဤသာသနာတော်၌ “လွန်ကဲသည်ထက် လွန်ကဲသော မြတ်သည် ထက်မြတ်သော လုံ့လကို အားထုတ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ အတုမရှိသော လွတ်မြောက်မှု ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ ကို မျက်မှောက် ပြုကုန်အံ့” ဟု ကျင့်ရမည်၊ အာနန္ဒာ ဤအတိုင်းပင် သင်သည် ကျင့်ရမည် ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

သုံးခုမြောက် ဥပါသကဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၉) ၄ - အရညဝဂ် ===

၁ - အာရညိကသုတ်

၁၈၁။ ရဟန်းတို့ တောနေရဟန်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ပညာနဲ့သည်၏ အဖြစ် တွေဝေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တော၌ နေ၏။

ယုတ်ညံ့သော အလိုရှိ၍ အလိုဆိုး နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍ တော၌ နေ၏။

ရူးသွပ်ခြင်း စိတ်ပျံ့လွင့်ခြင်းကြောင့် တော၌ နေ၏။

မြတ်စွာဘုရားတို့သည် လည်းကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကတို့သည် လည်းကောင်း ချီးမွမ်းအပ်၏ ဟု (နှလုံးသွင်း၍) တော၌ နေ၏။

အလိုနည်းမှု ရောင့်ရဲမှု ခေါင်းပါးမှု ဆိတ်ငြိမ်မှု ဤအကျင့်ဖြင့် အကျိုးရှိမှုကိုသာလျှင် မှီ၍ တော၌ နေ၏။

ရဟန်းတို့ တောနေရဟန်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤတောနေ ရဟန်း ငါးမျိုးတို့တွင် အလိုနည်းမှု ရောင့်ရဲမှု ခေါင်းပါးမှု ဆိတ်ငြိမ်မှု ဤအကျင့်ဖြင့် အကျိုးရှိမှုကိုသာလျှင် မှီ၍ တော၌ နေသော ရဟန်းသည် လွန်ကဲ၏၊ မြတ်၏၊ အကြီးအမှူးလည်း ဖြစ်၏၊ မြင့်မြတ်၏၊ လွန်မြတ်၏။

ရဟန်းတို့ နွားမမှ နို့ရည်၊ နို့ရည်မှ နို့ဓမ်း၊ နို့ဓမ်းမှ ဆီဦး၊ ဆီဦးမှ ထောပတ်၊ ထောပတ်မှ ထောပတ်ကြည် ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ရာ၌ (ထောပတ်ကြည်ကို) မြတ်၏ ဟု ဆိုအပ် သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ထို့အတူသာလျှင် ဤတောနေ ရဟန်း ငါးမျိုးတို့တွင် အလိုနည်းမှု ရောင့်ရဲမှု ခေါင်းပါးမှု ဆိတ်ငြိမ်မှု အကျင့်ဖြင့် အကျိုးရှိမှုကို သာလျှင် မှီ၍ တော၌ နေသော ရဟန်းသည် လွန်ကဲ၏၊ မြတ်၏၊ အကြီးအမှူး လည်း ဖြစ်၏၊ မြင့်မြတ်၏၊ လွန်မြတ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၉) ၄ - အရညဝဂ် ===

၂ - စီဝရသုတ်

၁၈၂။ ရဟန်းတို့ ပံ့သကူစွဲတင်ဆောင် ရဟန်းတို့သည် ဤရဟန်းငါးမျိုးတို့တည်း။
အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -
ပညာနည့်သည်၏ အဖြစ် တွေဝေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ပံ့သကူစွဲတင်ကို ဆောင်၏။ပ။
ဤအကျင့်ဖြင့် အကျိုးရှိမှုကိုသာလျှင် မှီ၍ ပံ့သကူစွဲတင်ကို ဆောင်၏။
ရဟန်းတို့ ပံ့သကူစွဲတင်ဆောင် ရဟန်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၉) ၄ - အရညဝဂ် ===

၃ - ရုက္ခမူလိကသုတ်

၁၈၃။ ရဟန်းတို့ ရုက္ခမူစွဲတင်ဆောင် ရဟန်းတို့သည် ဤရဟန်းငါးမျိုးတို့တည်း။
အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -
ပညာနည့်သည်၏ အဖြစ် တွေဝေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ရုက္ခမူစွဲတင်ကို ဆောင်၏။ပ။
ဤအကျင့်ဖြင့် အကျိုးရှိမှုကိုသာလျှင် မှီ၍ ရုက္ခမူစွဲတင်ကို ဆောင်၏။
ရဟန်းတို့ ရုက္ခမူစွဲတင်ဆောင် ရဟန်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၉) ၄ - အရညဝဂ် ===

၄ - သောသာနိကသုတ်

၁၈၄။ ရဟန်းတို့ သုသာန်ဓုတင်ဆောင် ရဟန်းတို့သည် ဤရဟန်းငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ပညာနည့်သည်၏ အဖြစ် တွေဝေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သုသာန်ဓုတင်ကို ဆောင်၏။ပ။

ဤအကျင့်ဖြင့် အကျိုးရှိမှုကိုသာလျှင် မှီ၍ သုသာန်ဓုတင်ကို ဆောင်၏။

ရဟန်းတို့ သုသာန်ဓုတင်ဆောင် ရဟန်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၉) ၄ - အရညဝဂ် ===

၅ - အဗ္ဘောကာသိကသုတ်

၁၈၅။ ရဟန်းတို့ အဗ္ဘောကာသိကဓုတင်ဆောင် ရဟန်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ပ။

ပဉ္စမသုတ်။

------

၆ - နေသဇ္ဇိကသုတ်

၁၈၆။ ရဟန်းတို့ နိသဇ်ဓုတင်ဆောင် ရဟန်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ပ။

ဆဋ္ဌသုတ်။

------

၇ - ယထာသန္ထတိကသုတ်

၁၈၇။ ရဟန်းတို့ ယထာသန္ထတိဓုတင်ဆောင် ရဟန်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ပ။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၉) ၄ - အရညဝဂ် ===

၈ - ဧကာသနိကသုတ်

၁၈၈။ ရဟန်းတို့ ဧကာသနိကဓုတင်ဆောင် ရဟန်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ပ။

အဋ္ဌမသုတ်။

------

၉ - ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကသုတ်

၁၈၉။ ရဟန်းတို့ ခလုပစ္ဆာ ဘတ္တိကဓုတင်ဆောင် ရဟန်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ပ။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၉) ၄ - အရညဝဂ် ===

၁၀ - ပတ္တပိဏ္ဍိကသုတ်

၁၉၀။ ရဟန်းတို့ ပတ္တပိုဏ်ဓုတင်ဆောင် ရဟန်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ပညာနဲ့သည်၏ အဖြစ် တွေဝေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ပတ္တပိုဏ်ဓုတင်ကို ဆောင်၏။ပ။

ယုတ်ညံ့သော အလိုရှိ၍ အလိုဆိုး နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍ ပတ္တပိုဏ်ဓုတင်ကို ဆောင်၏။

ရူးသွပ်ခြင်း စိတ်ပျံ့လွင့်ခြင်းကြောင့် ပတ္တပိုဏ်ဓုတင်ကို ဆောင်၏။

မြတ်စွာဘုရားတို့သည် လည်းကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကတို့သည် လည်းကောင်း ချီးမွမ်းအပ်၏ ဟု (နှလုံးသွင်း၍) ပတ္တပိုဏ်ဓုတင်ကို ဆောင်၏။

အလိုနည်းမှု ရောင့်ရဲမှု ခေါင်းပါးမှု ဆိတ်ငြိမ်မှု ဤအကျင့်ဖြင့် အကျိုးရှိမှုကိုသာလျှင် မှီ၍ ပတ္တပိုဏ်ဓုတင်ကို ဆောင်၏။

ရဟန်းတို့ ပတ္တပိုဏ်ဓုတင်ဆောင် ရဟန်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤပတ္တပိုဏ်ဓုတင်ဆောင် ရဟန်းငါးမျိုးတို့တွင် အလိုနည်းမှု ရောင့်ရဲမှု ခေါင်းပါးမှု ဆိတ်ငြိမ်မှု ဤအကျင့်ဖြင့် အကျိုးရှိမှုကို သာလျှင် မှီ၍ ပတ္တပိုဏ်ဓုတင်ဆောင် ရဟန်းသည် လွန်ကဲ၏၊ မြတ်၏၊ အကြီးအမှူးလည်း ဖြစ်၏၊ မြင့်မြတ်၏၊ လွန်မြတ်၏

ရဟန်းတို့ နွားမမှ နို့ရည်၊ နို့ရည်မှ နို့ဓမ်း၊ နို့ဓမ်းမှ ဆီဦး၊ ဆီဦးမှ ထောပတ်၊ ထောပတ်မှ ထောပတ်ကြည် ဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌ (ထောပတ်ကြည်ကို) မြတ်၏ဟု ဆိုအပ် သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ထို့အတူသာလျှင် ဤပတ္တပိုဏ်ဓူတင်ဆောင် ရဟန်းငါးမျိုးတို့တွင် အလိုနည်းမှု ရောင့်ရဲမှု ခေါင်းပါးမှု ဆိတ်ငြိမ်မှု ဤအကျင့်ဖြင့် အကျိုးရှိမှုကိုသာလျှင် မှီ၍ ပတ္တပိုဏ် ဓူတင်ဆောင်သော ရဟန်းသည် လွန်ကဲ၏၊ မြတ်၏၊ အကြီးအမှူးလည်း ဖြစ်၏၊ မြင့်မြတ်၏၊ လွန်မြတ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

လေးခုမြောက် အရညဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၀) ၅ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၁ - သောဏသုတ်

၁၉၁။ ရဟန်းတို့ ဤရှေးဟောင်း ပုဏ္ဏားသဘော ငါးမျိုးတို့ကို ယခုအခါ ခွေးတို့၌ တွေ့မြင်ရကုန်၏၊ ပုဏ္ဏားတို့၌ မတွေ့မြင်ရကုန်။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ရှေးအခါက ပုဏ္ဏားတို့သည် ပုဏ္ဏေးမကိုသာလျှင် သွားလာကုန်၏၊ ပုဏ္ဏေးမ မဟုတ်သူကို မသွားလာကုန်၊ ရဟန်းတို့ ယခုအခါ၌ကား ပုဏ္ဏားတို့သည် ပုဏ္ဏေးမကိုလည်း သွားလာကုန်၏၊ ပုဏ္ဏေးမ မဟုတ်သူကိုလည်း သွားလာကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ယခုအခါ၌ ခွေးတို့သည် ခွေးမကိုသာလျှင် သွားလာကုန်၏၊ ခွေးမ မဟုတ်သည်ကို မသွားလာကုန်၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ယခုအခါ ခွေးတို့၌သာ တွေ့မြင်ရ၍ ပုဏ္ဏားတို့၌ မတွေ့မြင်ရသော ပဌမ ရှေးဟောင်း ပုဏ္ဏားသဘောပေတည်း။

ရဟန်းတို့ ရှေးအခါက ပုဏ္ဏားတို့သည် ဥတုလာသော ပုဏ္ဏေးမကိုသာလျှင် သွားလာကုန်၏၊ ဥတု မလာသော ပုဏ္ဏေးမကို မသွားလာကုန်၊ ရဟန်းတို့ ယခုအခါ၌ကား ပုဏ္ဏားတို့သည် ဥတုလာသော ပုဏ္ဏေးမကိုလည်း သွားလာကုန်၏၊ ဥတု မလာသော ပုဏ္ဏေးမကိုလည်း သွားလာကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ယခုအခါ၌ ခွေးတို့သည် ဥတုလာသော ခွေးမကိုသာလျှင် သွားလာကုန်၏၊ ဥတု မလာသော ခွေးမကို မသွားလာကုန်။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ယခုအခါ ခွေးတို့၌သာ တွေ့မြင်ရ၍ ပုဏ္ဏားတို့၌ မတွေ့မြင်ရသော ဒုတိယ ရှေးဟောင်း ပုဏ္ဏားသဘောပေတည်း။

ရဟန်းတို့ ရှေးအခါက ပုဏ္ဏားတို့သည် ပုဏ္ဏေးမကို မဝယ်ကုန်၊ မရောင်းကုန်၊ အချင်းချင်း ချစ်မြတ်နိုးသဖြင့် သာလျှင် အစဉ်အလာကို ဖွဲ့စပ်ရန် ပေါင်းဖော်ကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ယခုအခါ၌ကား ပုဏ္ဏားတို့သည် ပုဏ္ဏေးမကို ဝယ်လည်း ဝယ်ကုန်၏၊ ရောင်းလည်း ရောင်းကုန်၏၊ အချင်းချင်း ချစ်မြတ်နိုး သဖြင့်လည်း အစဉ်အလာကို ဖွဲ့စပ်ရန် ပေါင်းဖော်ကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ယခုအခါ၌ ခွေးတို့သည် ခွေးမကို မရောင်း မဝယ်ကုန်၊ အချင်းချင်း ချစ်မြတ်နိုးသဖြင့် သာလျှင် အစဉ်အလာကို ဖွဲ့စပ်ရန် ပေါင်းဖော်ကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ယခုအခါ ခွေးတို့၌ သာလျှင် တွေ့မြင်ရ၍ ပုဏ္ဏားတို့၌ မတွေ့မြင်ရသော တတိယ ရှေးဟောင်း ပုဏ္ဏားသဘောပေတည်း။

ရဟန်းတို့ ရှေးအခါက ပုဏ္ဏားတို့သည် ဉစ္စာ စပါး ငွေ ရွှေကို မသိုမှီး မသိမ်းဆည်းကြကုန်၊ ရဟန်းတို့ ယခုအခါ၌ကား ပုဏ္ဏားတို့သည် ဉစ္စာ စပါး ငွေ ရွှေကို သိုမှီး သိမ်းဆည်းကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ယခုအခါ၌ ခွေးတို့သည် ဉစ္စာ စပါး ငွေ ရွှေကို မသိုမှီး မသိမ်းဆည်းကြကုန်။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ယခုအခါ ခွေးတို့၌သာလျှင် တွေ့မြင်ရ၍ ပုဏ္ဏားတို့၌ မတွေ့မြင်ရသော စတုတ္ထ ရှေးဟောင်း ပုဏ္ဏား သဘောပေတည်း။

ရဟန်းတို့ ရှေးအခါက ပုဏ္ဏားတို့သည် ညအခါ ညစာအလို့ငှါ နံနက်အခါ နံနက်စာ အလို့ငှါ အစားအစာကို ရှာကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ယခုအခါ၌ကား ပုဏ္ဏားတို့သည် အလိုရှိတိုင်း ဝမ်းပြည့်အောင် စားပြီးလျှင် အကြွင်းကို ယူ၍ သွားကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ယခုအခါ၌ ခွေးတို့သည် ညအခါ၌ ညစာအလို့ငှါ နံနက်အခါ၌ နံနက်စာ အလို့ငှါ အစားအစာကို ရှာကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ယခုအခါ ခွေးတို့၌ သာလျှင် တွေ့မြင်ရ၍ ပုဏ္ဏားတို့၌ မတွေ့မြင်ရသော ပဥ္စမ ရှေးဟောင်း ပုဏ္ဏားသဘောပေတည်း။

ရဟန်းတို့ ဤရှေးဟောင်း ပုဏ္ဏားသဘော ငါးမျိုးတို့ကို ယခုအခါ ခွေးတို့၌သာ တွေ့မြင်ရကုန်၏၊ ပုဏ္ဏားတို့၌ မတွေ့မြင်ရကုန် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၀) ၅ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၂ - ဒေါဏဗြာဟ္မဏသုတ်

၁၉၂။ ထိုအခါ ဒေါဏပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးနောက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား -

အသျှင်ဂေါတမ "ရဟန်းဂေါတမသည် အိုမင်း ကြီးမြင့် အရွယ်ရင့်ကာ ဆင့်ဆင့် လွန်မြောက် နောက်ဆုံး အရွယ်သို့ ရောက်ကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့ကို ရှိလည်း မခိုး၊ ခရီးဦးလည်း မကြိုဆို၊ နေရာလည်း မပေး" ဟူသော စကားကို အကျွန်ုပ် ကြားဖူးပါ၏၊ ထိုစကားသည် ကြားသည့်အတိုင်း မှန်သည်သာတည်း၊ အသျှင်ဂေါတမသည် အိုမင်း ကြီးမြင့် အရွယ်ရင့်ကာ ဆင့်ဆင့် လွန်မြောက် နောက်ဆုံး အရွယ်သို့ ရောက်ကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့ကို ရှိလည်း မခိုး၊ ခရီးဦးလည်း မကြိုဆို၊ နေရာလည်း မပေး၊ အသျှင်ဂေါတမ ထို (ရှိခိုးခြင်းစသည်ကို မပြုခြင်း) သည် မသင့်လျော်သည်သာတည်း ဟု လျှောက်၏။

ဒေါဏ သင်သည်လည်း ပုဏ္ဏားဟု ဝန်ခံပါသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ "ပုဏ္ဏားသည် အမိဘက် အဖဘက် နှစ်ဖက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသော ဇာတ်ရှိ၏၊ ဘိုးဘေး ခုနစ်ဆက်တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန့်သော အမိဝမ်းရှိ၏၊ ဇာတ်နှင့်စပ်သော စကားဖြင့် အပယ် မခံရ၊ အကဲ့ရဲ့ မခံရ၊ ဝေဒကျမ်းလာ ဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုတတ်၏၊ ဝေဒကျမ်းတို့ကို ဆောင်၏၊ အဘိဓာန် 'နိဃဏ္ဍု' ကျမ်း၊ အလင်္ကာ 'ကေဋုဘ'ကျမ်း၊ သဒ္ဒါ 'အက္ခရပ္ပဘေဒ' ကျမ်း၊ ငါးခုမြောက် ဣတိဟာသကျမ်းနှင့်တကွ ဗေဒင်သုံးပုံတို့၏ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်၏၊ ပဒကျမ်းကို တတ်၏၊ ဗျာကရုဏ်းကျမ်းကို တတ်၏၊ လောကာယတကျမ်း၊ မဟာပုရိသလက္ခဏာကျမ်းတို့၌ အကြွင်းမဲ့ တတ်မြောက်၏" ဟူသော စကားကို ကောင်းစွာ ဆိုလိုသောသူသည် အကျွန်ုပ်ကိုသာလျှင် ဆိုလတ်သော် ကောင်းစွာ ဆိုရာ ရောက်၏။

အသျှင်ဂေါတမ "အကျွန်ုပ်သည်ကား အမိဘက် အဖဘက် နှစ်ဖက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသောဇာတ်ရှိပါသည်၊ ဘိုးဘေးခုနစ်ဆက် တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန့်သော အမိဝမ်း ရှိပါသည်၊ ဇာတ်နှင့်စပ်သော

စကားဖြင့် အပယ်မခံရ အကဲ့ရဲ့ မခံရပါ၊ ဝေဒကျမ်းလာဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုတတ်ပါသည်၊ ဝေဒကျမ်းတို့ကို ဆောင်ပါသည်၊ အဘိဓာန် 'နိဃဏ္ဍု' ကျမ်း၊ အလင်္ကာ 'ကေဋုဘ' ကျမ်း၊ သဒ္ဒါ 'အက္ခရပ္ပဘေဒ' ကျမ်း၊ ငါးခုမြောက် ဣတိဟာသကျမ်းနှင့်တကွ ဗေဒင်သုံးပုံတို့၏ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်ပါသည်၊ ပဒကျမ်းကို တတ်ပါသည်၊ ဗျာကရုဏ်းကျမ်းကို တတ်ပါသည်၊ လောကာယတကျမ်း၊ မဟာပုရိသလက္ခဏာကျမ်းတို့၌ အကြွင်းမဲ့ တတ်မြောက်ပါသည်" ဟု (လျှောက်၏)။

ဒေါဏ ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့၏ လက်ဦးဆရာ ဖြစ်ကုန်သော ဝေဒကျမ်းတို့ကို စီရင်ကုန်သော ဝေဒကျမ်းတို့ကို ပို့ချကုန်သော အကြင် ရသေ့တို့သည် ရှိကုန်၏၊ ယခုအခါ ပုဏ္ဏားတို့သည် ယင်း (ရသေ့)တို့ သီဆို ပို့ချ ပေါင်းစုထားသော ထိုရှေးဟောင်း ဝေဒကျမ်းကို လိုက်၍ သီဆိုကုန်၏၊ ဋီကာ၍ ရွတ်ဆိုကုန်၏၊ ရွတ်ဆိုထားတိုင်း လိုက်၍ ရွတ်ဆိုကုန်၏၊ ရွတ်အံသရဖွာယ်တိုင်း လိုက်၍ ရွတ်အံ သရဖွာယ်ကုန်၏၊ ပို့ချထားတိုင်း လိုက်၍ ပို့ချကုန်၏၊ ဤရသေ့တို့ကား အဘယ်နည်း၊ အဋ္ဌကရသေ့ ဝါမကရသေ့ ဝါမဒေဝရသေ့ ဝေဿာ မိတ္တရသေ့ ယမဒဂ္ဂိရသေ့ အင်္ဂီရသရသေ့ ဘာရဒွါဇရသေ့ ဝါသေဋ္ဌရသေ့ ကဿပရသေ့ ဘဂုရသေ့တို့တည်း။

ထိုရသေ့တို့၏ တပည့်ပုဏ္ဏားတို့သည် -

ဗြဟ္မာနှင့်တူသော ပုဏ္ဏား။

နတ်နှင့်တူသော ပုဏ္ဏား။

စည်းကမ်းရှိသော ပုဏ္ဏား။

စည်းကမ်းပျက်သော ပုဏ္ဏား။

ငါးယောက်မြောက် ဒွန်းစဏ္ဍားနှင့် တူသော ပုဏ္ဏားဟူ၍ ဤပုဏ္ဏားငါးမျိုးတို့ကို ပညတ်ကုန်၏။

ဒေါဏ သင်သည် ထိုပုဏ္ဏားငါးမျိုးတို့တွင် အဘယ်အမျိုးအစားနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် ပုဏ္ဏားငါးမျိုးတို့ကို မသိပါကုန်၊ စင်စစ်သော်ကား အကျွန်ုပ်တို့သည် ပုဏ္ဏားတို့ ဟူ၍သာ သိပါကုန်၏။

အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်အား ဤပုဏ္ဏားငါးမျိုးတို့ကို သိနိုင်အောင် တရားဟောတော်မူပါရန် တောင်းပန်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ဒေါဏသို့ ဖြစ်လျှင် နာလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောကြားပေအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"အသျှင်ဂေါတမ ကောင်းပါပြီ" ဟု ဒေါဏပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏ -

ဒေါဏ အဘယ်သို့လျှင် ပုဏ္ဏားသည် ဗြဟ္မာနှင့်တူသနည်း။

ဒေါဏ ဤလောက၌ ပုဏ္ဏားသည် အမိဘက် အဖဘက် နှစ်ဖက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသော ဇာတ်ရှိ၏၊ ဘိုးဘေးခုနစ်ဆက် တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန့်သော အမိဝမ်းရှိ၏၊ ဇာတ်နှင့်စပ်သော စကားဖြင့် အပယ်မခံရ အကဲ့ရဲ့ မခံရ၊ ထိုပုဏ္ဏားသည် လေးဆယ့်ရှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး ဝေဒကျမ်းတို့ကို ရွတ်ဖတ်လျက် ကောမာရဗြဟ္မစရိယ အကျင့်ကို ကျင့်၏။ လေးဆယ့်ရှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး ကောမာရဗြဟ္မစရိယအကျင့်ကို ကျင့်၍ ဝေဒကျမ်းတို့ကို ရွတ်ဖတ်ပြီးလျှင် ဆရာအား (ပူဇော်ရန်) ဆရာတွက် ဥစ္စာကို တရားသဖြင့် သာလျှင် ရှာမှီး၏၊ မတရားသဖြင့် မရှာမှီး။

ဒေါဏ ထိုဥစ္စာရှာမှီးရာ၌ တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။

လယ်လုပ်ခြင်း ကုန်သွယ်ခြင်း နွားမွေးခြင်း စစ်မှုထမ်းခြင်း မင်းမှုထမ်းခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အတတ်ပညာတစ်မျိုးမျိုးဖြင့် လည်းကောင်း မရှာမှီး၊ တောင်းရမ်းသော အကျင့်သက်သက်ဖြင့်သာလျှင် ခွက်ကို မထိမဲ့မြင် မပြုမူ၍ ရှာမှီး၏၊ ထိုသူသည် ဆရာအား (ပူဇော်ရန်) ဆရာတွက် ဥစ္စာကို အပ်နှင်းခဲ့၍ ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုးသော အဝတ်တို့ကို ဝတ်ရုံလျက် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၏။

ထိုသူသည် ဤသို့ ရဟန်း ပြုပြီးသည်ရှိသော် မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏၊ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏၊ ဤနည်းဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌ ရှိသော သတ္တဝါအားလုံးကို မိမိနှင့်အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံး ပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်ခြင်း မရှိသော မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ကရုဏာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ မုဒိတာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။

လျစ်လျူရှုခြင်း 'ဥပေက္ခာ' နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းအားဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌ ရှိသော သတ္တဝါအားလုံးကို မိမိနှင့် အတူပြု၍ သတ္တဝါ အားလုံးပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်ခြင်းမရှိသော လျစ်လျူရှုခြင်း 'ဥပေက္ခာ'နှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။

ထိုသူသည် ဤဗြဟ္မဝိဟာရတရား လေးပါးတို့ကို ပွါးများပြီးလျှင် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ရောက်၏။

ဒေါဏ ဤသို့လျှင် ပုဏ္ဏားသည် ဗြဟ္မာနှင့်တူ၏။ (၁)

ဒေါဏ အဘယ်သို့လျှင် ပုဏ္ဏားသည် နတ်နှင့်တူသနည်း။

ဒေါဏ ဤလောက၌ ပုဏ္ဏားသည် အမိဘက် အဖဘက် နှစ်ဖက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသော ဇာတ်ရှိ၏၊ ဘိုးဘေးခုနစ်ဆက် တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန့်သော အမိဝမ်းရှိ၏၊ ဇာတ်နှင့်စပ်သော စကားဖြင့် အပယ်မခံရ အကဲ့ရဲ့ မခံရ၊ ထိုပုဏ္ဏားသည် လေးဆယ့်ရှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး ဝေဒကျမ်းတို့ကို ရွတ်ဖတ်လျက် ကောမာရဗြဟ္မစရိယအကျင့်ကို ကျင့်၏၊ လေးဆယ့်ရှစ်နှစ်တို့ ပတ်လုံး ကောမာရဗြဟ္မစရိယ အကျင့်ကို ကျင့်၍ ဝေဒကျမ်းတို့ကို ရွတ်ဖတ်ပြီးလျှင် ဆရာအား (ပူဇော်ရန်) ဆရာအတွက် ဥစ္စာကို တရားသဖြင့်သာလျှင် ရှာမှီး၏၊ မတရားသဖြင့် မရှာမှီး။

ဒေါဏ ထိုဥစ္စာရှာမှီးရာ၌ တရား ဟူသည် အဘယ်နည်း။

လယ်လုပ်ခြင်း ကုန်သွယ်ခြင်း နွားမွေးခြင်း စစ်မှုထမ်းခြင်း မင်းမှုထမ်းခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အတတ်ပညာ တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် လည်းကောင်း မရှာမှီး၊ တောင်းရမ်းသော အကျင့် သက်သက်ဖြင့်သာလျှင် ခွက်ကို မထိမဲ့မြင် မပြုမူ၍ ရှာမှီး၏၊ ထိုသူသည် ဆရာအား (ပူဇော်ရန်) ဆရာတွက် ဥစ္စာကို အပ်နှင်းခဲ့၍ တရားသဖြင့်သာလျှင် မယားကို ရှာမှီး၏၊ မတရားသဖြင့် မရှာမှီး။

ဒေါဏ ထိုမယားရှာရာ၌ တရား ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ဝယ်ခြင်း ရောင်းခြင်းဖြင့် မရှာမှီး၊ ရေစက်သွန်းချ၍ စွန့်လွှတ်အပ်သော ပုဏ္ဏေးမကိုသာလျှင် ရှာမှီး၏၊ ထိုသူသည် ပုဏ္ဏေးမကိုသာလျှင် သွားလာ၏၊ မင်းသမီးကုန်သည် အမျိုးသမီး သူဆင်းရဲ အမျိုးသမီး

ဒွန်းစဏ္ဍားအမျိုးသမီး မုဆိုးအမျိုးသမီး နှီးသမားအမျိုးသမီး သားရေနယ်အမျိုးသမီး ပန်းမှိုက်သွန် အမျိုးသမီး ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိန်းမ နို့တိုက်သော မိန်းမ ဥတု မလာသော မိန်းမတို့ကိုမသွားလာ။

ဒေါဏ ပုဏ္ဏားသည် ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိန်းမကို အဘယ့်ကြောင့် မသွားလာသနည်း။

ဒေါဏ ပုဏ္ဏားသည် ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိန်းမကို အကယ်၍ သွားလာခဲ့ပါမူ ထို (ကိုယ်ဝန်၌ရှိသော) သူငယ်ဖြစ်စေ သူငယ်မဖြစ်စေ အလွန်ကြီးမားသော မစင်စု၌ ဖြစ်သည်မည်၏၊ ထို့ကြောင့် ပုဏ္ဏားသည် ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိန်းမကို မသွားလာ။

ဒေါဏ ပုဏ္ဏားသည် နို့တိုက်သော မိန်းမကို အဘယ့်ကြောင့် မသွားလာသနည်း။

ဒေါဏ ပုဏ္ဏားသည် နို့တိုက်သော မိန်းမကို အကယ်၍ သွားလာခဲ့ပါမူ ထို (နို့စို့သော) သူငယ် ဖြစ်စေ သူငယ်မဖြစ်စေ မစင်မကြယ် စက်ဆုပ်ဖွယ်ဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သည် မည်၏၊ ထို့ကြောင့် ပုဏ္ဏား သည် နို့တိုက်သော မိန်းမကို မသွားလာ။

ထိုပုဏ္ဏေးမသည် ထိုပုဏ္ဏားအတွက် ကာမဂုဏ်ခံစားရန် မြူးထူးရန် မွေ့လျော်ရန်မဟုတ်၊ သားသမီး ရရန်သာ ဖြစ်၏၊ ထိုပုဏ္ဏားသည် သားသမီးကို ဖြစ်စေ၍ ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုးသော အဝတ်တို့ကို ဝတ်ရုံလျက် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၏။

ထိုသူသည် ဤသို့ ရဟန်း ပြုပြီးသည်ရှိသော် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင်။ပ။ စတုတ္ထ စျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ထိုသူသည် ဤစျာန်လေးပါးတို့ကို ပွါးများပြီးလျှင် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီး သည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ရောက်၏။ ဒေါဏ ဤသို့လျှင် ပုဏ္ဏားသည် နတ်နှင့်တူ၏။ (၂)

ဒေါဏ အဘယ်သို့လျှင် ပုဏ္ဏားသည် စည်းကမ်းရှိသူ ဖြစ်သနည်း။

ဒေါဏ ဤလောက၌ ပုဏ္ဏားသည် အမိဘက် အဖဘက် နှစ်ဖက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသော ဇာတ် ရှိ၏၊ ဘိုးဘေးခုနစ်ဆက် တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန့်သော အမိဝမ်းရှိ၏၊ ဇာတ်နှင့်စပ်သော စကားဖြင့် အပယ်မခံရ အကဲ့ရဲ့ မခံရ၊ ထိုပုဏ္ဏားသည် လေးဆယ့်ရှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး ဝေဒကျမ်းတို့ကို ရွတ်ဖတ်လျက် ကောမာရဗြဟ္မစရိယ အကျင့်ကို ကျင့်၏။ လေးဆယ့်ရှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး ကောမာရဗြဟ္မစရိယ အကျင့်ကို ကျင့်၍ ဝေဒကျမ်းတို့ကို ရွတ်ဖတ်ပြီးလျှင် ဆရာအား (ပူဇော်ရန်) ဆရာအတွက် ဥစ္စာကို တရားသဖြင့် သာလျှင် ရှာမှီး၏၊ မတရားသဖြင့် မရှာမှီး။

ဒေါဏ ထိုဥစ္စာ ရှာမှီးရာ၌ တရား ဟူသည် အဘယ်နည်း။

လယ်လုပ်ခြင်း ကုန်သွယ်ခြင်း နွားမွေးခြင်း စစ်မှုထမ်းခြင်း မင်းမှုထမ်းခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အတတ်ပညာ တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် လည်းကောင်း မရှာမှီး၊ တောင်းရမ်းသော အကျင့် သက်သက်ဖြင့်သာလျှင် ခွက်ကို မထီမဲ့မြင် မပြုမူ၍ ရှာမှီး၏၊ ထိုသူသည် ဆရာအား (ပူဇော်ရန်) ဆရာတွက် ဥစ္စာကို အပ်နှင်းခဲ့ ၍ တရားသဖြင့်သာလျှင် မယားကို ရှာမှီး၏၊ မတရားသဖြင့် မရှာမှီး။

ဒေါဏ ထိုမယားရှာရာ၌ တရား ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ဝယ်ခြင်း ရောင်းခြင်းဖြင့် မရှာမှီး၊ ရေစက်သွန်းချ၍ စွန့်လွှတ်အပ်သော ပုဏ္ဏေးမကိုသာလျှင် ရှာမှီး ၏၊ ထိုသူသည် ပုဏ္ဏေးမကိုသာလျှင် သွားလာ၏၊ မင်းသမီးကုန်သည် အမျိုးသမီး သူဆင်းရဲ အမျိုးသမီး ဒွန်းစဏ္ဍား အမျိုးသမီး မုဆိုးအမျိုးသမီး နှီးသမားအမျိုးသမီး သားရေနယ်အမျိုးသမီး ပန်းမှိုက်သွန် အမျိုးသမီး ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိန်းမ နို့တိုက်သော မိန်းမ ဥတု မလာသော မိန်းမတို့ကိုမသွားလာ။

ဒေါဏ ပုဏ္ဏားသည် ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိန်းမကို အဘယ့်ကြောင့် မသွားလာသနည်း။

ဒေါဏ ပုဏ္ဏားသည် ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိန်းမကို အကယ်၍ သွားလာခဲ့ပါမူ ထို (ကိုယ်ဝန်၌ရှိသော) သူငယ်ဖြစ်စေ သူငယ်မဖြစ်စေ အလွန်ကြီးမားသော မစင်စု၌ ဖြစ်သည် မည်၏၊ ထို့ကြောင့် ပုဏ္ဏားသည် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမကို မသွားလာ။

ဒေါဏ ပုဏ္ဏားသည် နို့တိုက်သော မိန်းမကို အဘယ့်ကြောင့် မသွားလာသနည်း။

ဒေါဏ ပုဏ္ဏားသည် နို့တိုက်သော မိန်းမကို အကယ်၍ သွားလာခဲ့ပါမူ ထို(နို့စို့သော) သူငယ်ဖြစ်စေ သူငယ်မဖြစ်စေ မစင်မကြယ် စက်ဆုပ်ဖွယ်ဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သည် မည်၏၊ ထို့ကြောင့် ပုဏ္ဏားသည် နို့တိုက်သော မိန်းမကို မသွားလာ။

ထိုပုဏ္ဏေးမသည် ထိုပုဏ္ဏားအတွက် ကာမဂုဏ်ခံစားရန် မြူးထူးရန် မွေ့လျော်ရန် မဟုတ်၊ သားသမီးရရန်သာ ဖြစ်၏၊ ထိုပုဏ္ဏားသည် သားသမီးကို ဖြစ်စေ၍ ထိုသားသမီး၌ ချစ်ခြင်းကိုသာလျှင် တောင့်တလျက် ဥစ္စာကို စိုးအုပ်၍ နေ၏၊ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ မဝင်ရောက်၊ ရှေးပုဏ္ဏားတို့ စည်းကမ်းရှိသလောက် တည်၏၊ ထိုစည်းကမ်းကို မလွန်၊ "ဒေါဏ ရှေးပုဏ္ဏားတို့ စည်းကမ်း ရှိသလောက် တည်၍ ထိုစည်းကမ်းကို မလွန်သောကြောင့် ပုဏ္ဏားကို စည်းကမ်းရှိသူ" ဟု ဆိုအပ်၏၊ ဒေါဏ ဤသို့လျှင် ပုဏ္ဏားသည် စည်းကမ်းရှိသူ ဖြစ်၏။ (၃) ဒေါဏ အဘယ်သို့လျှင် ပုဏ္ဏားသည် စည်းကမ်းပျက်သူ ဖြစ်သနည်း။

ဒေါဏ ဤလောက၌ ပုဏ္ဏားသည် အမိဘက် အဖဘက် နှစ်ဖက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသော ဇာတ်ရှိ၏၊ ဘိုးဘေးခုနစ်ဆက် တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန့်သော အမိဝမ်းရှိ၏၊ ဇာတ်နှင့်စပ်သော စကားဖြင့် အပယ်မခံရ အကဲ့ရဲ့ မခံရ၊ ထိုပုဏ္ဏားသည် လေးဆယ့်ရှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး ဝေဒကျမ်းတို့ကို ရွတ်ဖတ်လျက် ကောမာရဗြဟ္မစရိယ အကျင့်ကိုကျင့်၏၊ လေးဆယ့်ရှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး ကောမာရဗြဟ္မစရိယ အကျင့်ကို ကျင့်၍ ဝေဒကျမ်းတို့ကို ရွတ်ဖတ်ပြီးလျှင် ဆရာအား (ပူဇော်ရန်) ဆရာအတွက် ဥစ္စာကို တရားသဖြင့်သာလျှင် ရှာမှီး၏၊ မတရားသဖြင့် မရှာမှီး။

ဒေါဏ ထိုဥစ္စာရှာမှီးရာ၌ တရား ဟူသည် အဘယ်နည်း။

လယ်လုပ်ခြင်း ကုန်သွယ်ခြင်း နွားမွေးခြင်း စစ်မှုထမ်းခြင်း မင်းမှုထမ်းခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အတတ်ပညာ တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် လည်းကောင်း မရှာမှီး၊ တောင်းရမ်းသော အကျင့်သက်သက်ဖြင့် သာလျှင် ခွက်ကို မထိမဲ့မြင် မပြုမူ၍ ရှာမှီး၏၊ ထိုသူသည် ဆရာအား (ပူဇော်ရန်) ဆရာတွက် ဥစ္စာကို အပ်နှင်းခဲ့၍ တရားသဖြင့်လည်း မယားကို ရှာမှီး၏၊ မတရားသဖြင့်လည်း ရှာမှီး၏။ ရောင်းခြင်း ဝယ်ခြင်းဖြင့်လည်း မယားကို ရှာမှီး၏၊ ရေစက်သွန်းချ ပေးလှူအပ်သော ပုဏ္ဏေးမကိုလည်း ရှာမှီး၏။

ထိုပုဏ္ဏားသည် ပုဏ္ဏေးမကိုလည်း သွားလာ၏၊ မင်းသမီး ကုန်သည်အမျိုးသမီး သူဆင်းရဲအမျိုးသမီး ဒွန်းစဏ္ဍားအမျိုးသမီး မုဆိုးအမျိုးသမီး နှီးသမားအမျိုးသမီး သားရေနယ်အမျိုးသမီး ပန်းမှိုက်သွန် အမျိုးသမီး ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမ နို့တိုက်သော မိန်းမ ဥတုလာသော မိန်းမ ဥတုမလာသော မိန်းမတို့ကိုလည်း သွားလာ၏။

ထိုပုဏ္ဏေးမသည် ထိုပုဏ္ဏားအတွက် ကာမဂုဏ် ခံစားရန် မြူးထူးရန် မွေ့လျော်ရန်လည်း ဖြစ်၏၊ သားသမီး ရရန်လည်း ဖြစ်၏၊ ရှေးပုဏ္ဏေးတို့ စည်းကမ်း ရှိသလောက် မတည်၊ ထိုစည်းကမ်းကို လွန်၏။

"ဒေါဏ ရှေးပုဏ္ဏားတို့ စည်းကမ်းရှိသလောက် မတည်မူ၍ ထိုစည်းကမ်းကို လွန်သောကြောင့် ပုဏ္ဏားကို စည်းကမ်းပျက်သူ" ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ဒေါဏ ဤသို့လျှင် ပုဏ္ဏားသည် စည်းကမ်းပျက်သူ ဖြစ်၏။ (၄)

ဒေါဏ အဘယ်သို့လျှင် ပုဏ္ဏားသည် ဒွန်းစဏ္ဍားနှင့် တူသနည်း။

ဒေါဏ ဤလောက၌ ပုဏ္ဏားသည် အမိဘက် အဖဘက် နှစ်ဖက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသော ဇာတ်ရှိ၏၊ ဘိုးဘေးခုနစ်ဆက် တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန့်သော အမိဝမ်းရှိ၏၊ ဇာတ်နှင့်စပ်သော စကားဖြင့် အပယ်မခံရ အကဲ့ရဲ့ မခံရ၊ ထိုပုဏ္ဏားသည် လေးဆယ့်ရှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး ဝေဒကျမ်းတို့ကို ရွတ်ဖတ်လျက် ကောမာရဗြဟ္မစရိယ အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ လေးဆယ့်ရှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး ကောမာရဗြဟ္မစရိယ အကျင့်ကို ကျင့်၍ ဝေဒကျမ်းတို့ကို ရွတ်ဖတ်ပြီးလျှင် ဆရာအား (ပူဇော်ရန်) ဆရာအတွက် ဥစ္စာကို တရားသဖြင့်လည်း ရှာမှီး၏၊ မတရားသဖြင့်လည်း ရှားမှီး၏၊ လယ်ထွန်ခြင်း ကုန်သွယ်ခြင်း နွားမွေးခြင်း စစ်မှုထမ်းခြင်း မင်းမှုထမ်းခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အတတ်ပညာ တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် လည်းကောင်း ရှာမှီး၏၊ တောင်းရမ်းသော အကျင့် သက်သက်ဖြင့်သာလျှင် ခွက်ကို မထီမဲ့မြင် မပြုမူ၍လည်း ရှာမှီး၏။

ထိုပုဏ္ဏားသည် ဆရာအား (ပူဇော်ရန်) ဆရာတွက် ဥစ္စာကို အပ်နှင်းခဲ့၍ တရားသဖြင့်လည်း မယားကို ရှာမှီး၏၊ မတရားသဖြင့်လည်း ရှာမှီး၏။ ရောင်းခြင်း ဝယ်ခြင်းဖြင့်လည်း မယားကို ရှာမှီး၏၊ ရေစက်သွန်းချ၍ စွန့်လွှတ်အပ်သော ပုဏ္ဏေးမကိုလည်း ရှာမှီး၏။

ထိုပုဏ္ဏားသည် ပုဏ္ဏေးမကိုလည်း သွားလာ၏၊ မင်းသမီး ကုန်သည်အမျိုးသမီး သူဆင်းရဲအမျိုးသမီး ဒွန်းစဏ္ဍားအမျိုးသမီး မုဆိုးအမျိုးသမီး နှီးသမားအမျိုးသမီး သားရေနယ်အမျိုးသမီး ပန်းမှိုက်သွန် အမျိုးသမီး ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမ နို့တိုက်သော မိန်းမ ဥတုလာသော မိန်းမ ဥတု မလာသော မိန်းမတို့ကိုလည်း သွားလာ၏။

ထိုပုဏ္ဏေးမသည် ထိုပုဏ္ဏားအတွက် ကာမဂုဏ်ခံစားရန် မြူးထူးရန်လည်း ဖြစ်၏၊ သားသမီးရရန်လည်း ဖြစ်၏၊ ထိုပုဏ္ဏားသည် အမှုအားလုံးတို့ဖြင့် အသက်မွေး၏။ ထိုပုဏ္ဏားကို (အခြား)ပုဏ္ဏားတို့သည် ဤသို့ ဆိုကြကုန်၏ -

"အသျှင်သည် ပုဏ္ဏား ဟု ဝန်ခံလျက် အမှုအားလုံးတို့ဖြင့် အဘယ့်ကြောင့် အသက် မွေးဘိသနည်း" ဟု (ဆိုကုန်၏)။

ထိုပုဏ္ဏားသည် ဤသို့ ပြန်ပြော၏ -

"အသျှင်တို့ ဥပမာအားဖြင့် မီးသည် စင်ကြယ်သော ဝတ္ထုကိုလည်း လောင်ကျွမ်း၏၊ မစင်ကြယ်သော ဝတ္ထုကိုလည်း လောင်ကျွမ်း၏၊ မီးသည် ထိုဝတ္ထုဖြင့်လည်း မလိမ်းကျံ။

အသျှင်တို့ ဤအတူသာလျှင် ပုဏ္ဏားသည် အမှုအားလုံးတို့ဖြင့် အသက်မွေးခြင်းကို ပြုစေကာမူ ပုဏ္ဏားသည် ထိုအမှုဖြင့်လည်း မလိမ်းကျံ" ဟု (ပြန်ပြော၏)။

ဒေါဏ အမှုအားလုံးတို့ဖြင့် အသက်မွေးသောကြောင့် ပုဏ္ဏားကို "ဒွန်းစဏ္ဍားနှင့်တူသော ပုဏ္ဏား" ဟု ဆိုအပ်၏။

ဒေါဏ ဤသို့လျှင် ပုဏ္ဏားသည် ဒွန်းစဏ္ဍားနှင့် တူသူ ဖြစ်၏။ (၅)

ဒေါဏ ဗေဒင်သုံးပုံဆောင် ပုဏ္ဏားတို့၏ လက်ဦးဆရာ ဖြစ်ကုန်သော ဝေဒကျမ်းတို့ကို စီရင်ကုန်သော ဝေဒကျမ်းတို့ကို ပို့ချကုန်သော အကြင် ရသေ့တို့သည် ရှိကုန်၏၊ ယခုအခါ ပုဏ္ဏားတို့သည် ယင်း (ရသေ့)တို့ သီဆို ပို့ချ ပေါင်းစုထားသော ထိုရှေးဟောင်း ဝေဒကျမ်းကို လိုက်၍ သီဆိုကုန်၏၊ ဋ္ဌက်၍ ရွတ်ဆိုကုန်၏၊ ရွတ်ဆိုထားတိုင်း လိုက်၍ ရွတ်ဆိုကုန်၏၊ သရဇ္ဈာယ်တိုင်း လိုက်၍ သရဇ္ဈာယ်ကုန်၏၊ ပို့ချထားတိုင်း လိုက်၍ ပို့ချကုန်၏။ ဤရသေ့တို့ကား အဘယ်နည်း၊ အဋ္ဌကရသေ့ ဝါမကရသေ့ ဝါမဒေဝရသေ့ ဝေဿာမိတ္တရသေ့ ယမဒဂ္ဂိရသေ့ အင်္ဂီရသရသေ့ ဘာရဒွါဇရသေ့ ဝါသေဋ္ဌရသေ့ ကဿပရသေ့ ဘဂုရသေ့တို့တည်း။

ထိုရသေ့တို့၏ တပည့်ပုဏ္ဏားတို့သည် -

ဗြဟ္မာနှင့်တူသော ပုဏ္ဏား။

နတ်နှင့်တူသော ပုဏ္ဏား။

စည်းကမ်းရှိသော ပုဏ္ဏား။

စည်းကမ်းပျက်သော ပုဏ္ဏား။

ငါးယောက်မြောက် ဒွန်းစဏ္ဍားနှင့် တူသော ပုဏ္ဏားဟူ၍ ဤပုဏ္ဏားငါးမျိုးတို့ကို ပညတ်ကုန်၏။

ဒေါဏ ထိုပုဏ္ဏားငါးမျိုးတို့တွင် သင်သည် အဘယ် အမျိုးအစားနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် အကျွန်ုပ်တို့သည် ဒွန်းစဏ္ဍားနှင့်တူသော ပုဏ္ဏားမျိုးပင် အပြည့်အစုံအားဖြင့် မဖြစ်ကြပါကုန်။

အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ပ။

အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခြင်းသို့ ရောက်သော ဥပါသကာ ဟူ၍ မှတ်တော်မူပါ ဟု (လျှောက်ထားလေ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၀) ၅ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၃ - သင်္ဂါရဝသုတ်

၁၉၃။ ထိုအခါ သင်္ဂါရဝပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးနောက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား -

"အသျှင်ဂေါတမ နေ့ ညဉ့်ရှည်စွာ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ပြုပါကုန်လျက်လည်း ဗေဒင်တို့သည် တစ်ရံတစ်ခါ (ဉာဏ်၌) ထင်မလာပါကုန်၊ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို မပြုပါမူ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိတော့အံ့နည်း၊ ထိုအကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း။

အသျှင်ဂေါတမ နေ့ ညဉ့်ရှည်စွာ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို မပြုပါသော်လည်း ဗေဒင်တို့သည် တစ်ရံတစ်ခါ (ဉာဏ်၌) ထင်လာပါကုန်၏ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ပြုပါမူ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိတော့အံ့နည်း၊ ထိုအကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား ကာမဂုဏ်တို့၌ စွဲမက်ခြင်း 'ကာမရာဂ' ထကြွ သောင်းကျန်းသည် ဖြစ်၍ ကာမ ရာဂ နှိပ်စက်အပ်သော စိတ်ဖြင့် နေလျက်၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ကာမ ရာဂမှ ထွက်မြောက်ခြင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသောအခါ၊ မိမိအကျိုးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်၊ သူတစ်ပါး အကျိုးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်၊ အကျိုးနှစ်ပါးလုံးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်၊ နေ့ ညဉ့်ရှည်စွာ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ပြုကုန်လျက်လည်း ဗေဒင်တို့သည် (ဉာဏ်၌) ထင်မလာကုန်၊ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို မပြုပါမူ အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။

ပုဏ္ဏား ချိပ်ရည်ဖြင့်ဖြစ်စေ နနွင်းဖြင့်ဖြစ်စေ စိမ်းညိုသော ဆေးရောင်ဖြင့်ဖြစ်စေ မောင်းသော ဆေးရောင်ဖြင့်ဖြစ်စေ ရောနှောအပ်သော ရေဖြင့် ပြည့်သော ခွက်၌ မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည် မိမိမျက်နှာရိပ်ကို ကြည့်ရှုဆင်ခြင်သော် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်ရာ သကဲ့သို့ ပုဏ္ဏား ဤအတူသာလျှင် ကာမဂုဏ်တို့၌ စွဲမက်မှု 'ကာမရာဂ' ထကြွ သောင်းကျန်းသည် ဖြစ်၍ ကာမ ရာဂ နှိပ်စက်အပ်သော စိတ်ဖြင့်နေလျက်၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ကာမရာဂမှ ထွက်မြောက်ခြင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသောအခါ၊ မိမိအကျိုးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်၊ သူတစ်ပါး အကျိုးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်၊ အကျိုးနှစ်ပါးလုံးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်၊ နေ့ ညဉ့်ရှည်စွာ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ပြုပါကုန်လျက်လည်း ဗေဒင်တို့သည် (ဉာဏ်၌) ထင်မလာကုန်၊ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို မပြုပါမူ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ (၁)

ပုဏ္ဏား နောက်တစ်မျိုးကား ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ'သည် ထကြွ သောင်းကျန်းသည်ဖြစ်၍ ဗျာပါဒ နှိပ်စက်အပ်သော စိတ်ဖြင့် နေလျက်၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဗျာပါဒမှ ထွက်မြောက်ခြင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသောအခါ၊ မိမိအကျိုးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်၊ သူတစ်ပါး အကျိုးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်၊ အကျိုးနှစ်ပါးလုံးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်၊ နေ့ ညဉ့်ရှည်စွာ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ပြုပါကုန်လျက်လည်း ဗေဒင်တို့သည် (ဉာဏ်၌) ထင်မလာကုန်၊ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို မပြုပါမူ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။

ပုဏ္ဏား မီးဖြင့် ပူလောင်သည် ဖြစ်၍ ကျိုက်ကျိုက်ဆူလျက် အငွေ့ထွက်သော ရေဖြင့် ပြည့်သော ခွက်၌ မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည် မိမိမျက်နှာရိပ်ကို ကြည့်ရှုဆင်ခြင်သော် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်ရာ သကဲ့သို့ ပုဏ္ဏား ဤအတူသာလျှင် ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ' ထကြွ သောင်းကျန်းသည် ဖြစ်၍ ဗျာပါဒ နှိပ်စက်အပ်သော စိတ်ဖြင့် နေလျက်၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဗျာပါဒမှ ထွက်မြောက်ခြင်းကို လည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသောအခါ၊ မိမိအကျိုးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်၊ သူတစ်ပါး အကျိုးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်၊ အကျိုးနှစ်ပါးလုံးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်၊ နေ့ ညဉ့်ရှည်စွာ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ပြုပါကုန်လျက်လည်း ဗေဒင်တို့သည် (ဉာဏ်၌) ထင်မလာကုန်၊ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို မပြုပါမူ အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ (၂)

ပုဏ္ဏား နောက်တစ်မျိုးကား လေးလံထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ' ထကြွ သောင်းကျန်းသည်ဖြစ်၍ ထိနမိဒ္ဓ နှိပ်စက်အပ်သော စိတ်ဖြင့် နေလျက်၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ထိနမိဒ္ဓမှ ထွက်မြောက်ခြင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသောအခါ၊ မိမိအကျိုးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်၊ သူတစ်ပါး အကျိုးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်၊ အကျိုးနှစ်ပါးလုံးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်၊ နေ့ ညဉ့်ရှည်စွာ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ပြုပါကုန်လျက်လည်း ဗေဒင်တို့သည် (ဉာဏ်၌) ထင်မလာကုန်၊ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို မပြုပါမူ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။

ပုဏ္ဏား မှော် ရေညှိတို့ဖြင့် ဖြေးယှက်အပ်သော ရေဖြင့် ပြည့်သော ခွက်၌ မျက်စိ အမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည် မိမိမျက်နှာရိပ်ကို ကြည့်ရှု ဆင်ခြင်သော် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်ရာ သကဲ့သို့ ပုဏ္ဏား ဤအတူသာလျှင် လေးလံထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ' ထကြွ သောင်းကျန်းသည်ဖြစ်၍ ထိနမိဒ္ဓ နှိပ်စက်အပ်သော စိတ်ဖြင့် နေလျက်၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ထိနမိဒ္ဓမှ ထွက်မြောက်ခြင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသောအခါ၊ မိမိအကျိုးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်၊ သူတစ်ပါး အကျိုးကို လည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်၊ အကျိုးနှစ်ပါးလုံးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်၊ နေ့ ညဉ့်ရှည် စွာ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ပြုပါကုန်လျက်လည်း ဗေဒင်တို့သည် (ဉာဏ်၌) ထင်မလာကုန်၊ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို မပြုပါမူ အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ (၃)

ပုဏ္ဏား နောက်တစ်မျိုးကား ပျံ့လွင့်မှု နောင်တပူပန်မှု 'ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ' ထကြွသောင်းကျန်းသည် ဖြစ်၍ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ နှိပ်စက်အပ်သော စိတ်ဖြင့် နေလျက်၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စမှ

ထွက်မြောက်ခြင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသောအခါ၊ မိမိအကျိုးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်၊ သူတစ်ပါး အကျိုးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်၊ အကျိုးနှစ်ပါးလုံးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်၊ နေ့ ညဥ့်ရှည်စွာ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ပြုပါကုန်လျက်လည်း ဗေဒင်တို့သည် (ဉာဏ်၌) ထင်မလာကုန်၊ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို မပြုပါမူ အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။

ပုဏ္ဏား လေတိုက်ခတ်သည် ဖြစ်၍ ရွေ့ရှား တုန်လှုပ်လျက် လှိုင်းထသော ရေဖြင့် ပြည့်သော ခွက်၌ မျက်စိ အမြင်ရှိသော ယောကျ်ားသည် မိမိမျက်နှာရိပ်ကို ကြည့်ရှု ဆင်ခြင်သော် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်ရာ သကဲ့သို့၊ ပုဏ္ဏား ဤအတူသာလျှင် ပျံ့လွင့်မှု နောင်တပူပန်မှု 'ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ' ထကြွ သောင်းကျန်းသည် ဖြစ်၍ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ နှိပ်စက်အပ်သော စိတ်ဖြင့် နေလျက်၊ ဖြစ်ပေါ် လာသော ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စမှ ထွက်မြောက်ခြင်း ကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသောအခါ၊ မိမိအကျိုးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်၊ သူတစ်ပါး အကျိုးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်၊ အကျိုး နှစ်ပါးလုံး ကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်၊ နေ့ ညဥ့်ရှည်စွာ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ပြုပါကုန်လျက်လည်း ဗေဒင် တို့သည် (ဉာဏ်၌) ထင်မလာကုန်၊ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို မပြုပါမူ အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ (၄)

ပုဏ္ဏား နောက်တစ်မျိုးကား မဆုံးဖြတ်နိုင်မှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ထကြွ သောင်းကျန်းသည် ဖြစ်၍ ဝိစိကိစ္ဆာ နှိပ်စက် အပ်သော စိတ်ဖြင့် နေလျက်၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝိစိကိစ္ဆာမှ ထွက်မြောက်ခြင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသောအခါ၊ မိမိအကျိုးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်၊ သူတစ်ပါး အကျိုးကို လည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်၊ အကျိုးနှစ်ပါးလုံးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်၊ နေ့ ညဥ့်ရှည် စွာ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ပြုပါကုန်လျက်လည်း ဗေဒင်တို့သည် (ဉာဏ်၌) ထင်မလာကုန်၊ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို မပြုပါမူ အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။

ပုဏ္ဏား နောက်ကျုလျက် အနည်ထကာ ညွန်ရေဖြစ်၍ မှောင်ထဲ၌ ချထားအပ်သည့် ရေဖြင့် ပြည့် သော ခွက်၌ မျက်စိ အမြင်ရှိသော ယောကျ်ားသည် မိမိမျက်နှာရိပ်ကို ကြည့်ရှု ဆင်ခြင်သော် ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ မသိမမြင်ရာ သကဲ့သို့၊ ပုဏ္ဏား ဤအတူသာလျှင် မဝေခွဲနိုင်မှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ထကြွ သောင်းကျန်း သည်ဖြစ်၍ ဝိစိကိစ္ဆာ နှိပ်စက်အပ်သော စိတ်ဖြင့် နေလျက်၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝိစိကိစ္ဆာမှ ထွက်မြောက် ခြင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသောအခါ၊ မိမိအကျိုးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်၊ သူတစ်ပါး အကျိုးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်၊ အကျိုး နှစ်ပါးလုံးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိမမြင်၊ နေ့ ညဥ့်ရှည်စွာ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ပြုပါကုန်လျက်လည်း ဗေဒင်တို့သည် (ဉာဏ်၌) ထင်မလာ ကုန်၊ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို မပြုပါမူ အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ (၅)

ပုဏ္ဏား ကာမဂုဏ်တို့၌ စွဲမက်မှု 'ကာမရာဂ' မထကြွ မသောင်းကျန်းသည် ဖြစ်၍ ကာမ ရာဂ မနှိပ်စက်အပ်သော စိတ်ဖြင့် နေလျက်၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ကာမရာဂမှ ထွက်မြောက်ခြင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသောအခါ၊ မိမိအကျိုးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏ မြင်၏၊ သူတစ်ပါး အကျိုး ကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏ မြင်၏၊ အကျိုးနှစ်ပါးလုံးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏ မြင်၏၊ နေ့ ညဥ့်ရှည်စွာ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို မပြုပါကုန်သော်လည်း ဗေဒင်တို့သည် (ဉာဏ်၌) ထင်လာကုန်၏၊ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ပြုပါမူကား အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။

ပုဏ္ဏား ချိပ်ရည်ဖြင့်ဖြစ်စေ နနွင်းဖြင့်ဖြစ်စေ စိမ်းညိုသော ဆေးရောင်ဖြင့်ဖြစ်စေ မောင်းသော ဆေးရောင်ဖြင့်ဖြစ်စေ မရောနှောအပ်သော ရေဖြင့် ပြည့်သော ခွက်၌ မျက်စိ အမြင်ရှိသော ယောကျ်ား သည် မိမိမျက်နှာရိပ်ကို ကြည့်ရှု ဆင်ခြင်သော် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိရာ မြင်ရာ သကဲ့သို့၊ ပုဏ္ဏား ဤအတူသာလျှင် ကာမဂုဏ်တို့၌ စွဲမက်မှု 'ကာမရာဂ' မထကြွ မသောင်းကျန်းသည် ဖြစ်၍ ကာမ ရာဂ မနှိပ်စက်အပ်သော စိတ်ဖြင့် နေလျက်၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ကာမရာဂမှ ထွက်မြောက်ခြင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသောအခါ၊ [မိမိအကျိုးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏ မြင်၏၊ သူတစ်ပါး အကျိုး ကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏ မြင်၏၊ အကျိုး နှစ်ပါးလုံးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏ မြင်၏၊ နေ့

ညဉ့်ရှည်စွာ သရဏ္ဍာယ်ခြင်းကို မပြုပါကုန်သော်လည်း ဗေဒင်တို့သည် (ဉာဏ်၌) ထင်လာ ကုန်၏၊ သရဏ္ဍာယ်ခြင်း ကိုပြုပါမူကား အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း]။ (၁)

ပုဏ္ဏား နောက်တစ်မျိုးကား ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ' မထကြွ မသောင်းကျန်းသည် ဖြစ်၍ ဗျာပါဒ မနှိပ်စက်အပ်သော စိတ်ဖြင့် နေလျက်။ပ။

ပုဏ္ဏား မီးဖြင့် မပူလောင်သည် ဖြစ်၍ ကျိုက်ကျိုက်မဆူ အငွေ့မထွက်သော ရေဖြင့် ပြည့်သော ခွက်၌ မျက်စိ အမြင်ရှိသော ယောကျ်ားသည် မိမိမျက်နှာရိပ်ကို ကြည့်ရှု ဆင်ခြင်သော် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိရာမြင်ရာ သကဲ့သို့ ပုဏ္ဏား ဤအတူသာလျှင် ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ' မထကြွ မသောင်းကျန်းသည် ဖြစ်၍ ဗျာပါဒ မနှိပ်စက်အပ်သော စိတ်ဖြင့် နေလျက်။ပ။ (၂)

ပုဏ္ဏား နောက်တစ်မျိုးကား လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းမှု'ထိနမိဒ္ဓ' မထကြွ မသောင်းကျန်းသည် ဖြစ်၍ ထိနမိဒ္ဓ မနှိပ်စက်အပ်သော စိတ်ဖြင့် နေလျက်။ပ။

ပုဏ္ဏား မှော် ရေညှိတို့ဖြင့် မမြေးယှက်အပ်သော ရေဖြင့် ပြည့်သော ခွက်၌ မျက်စိ အမြင်ရှိသော ယောကျ်ားသည် မိမိမျက်နှာရိပ်ကို ကြည့်ရှု ဆင်ခြင်သော် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိရာမြင်ရာ သကဲ့သို့ ပုဏ္ဏား ဤအတူသာလျှင် လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ' မထကြွ မသောင်းကျန်းသည် ဖြစ်၍ ထိနမိဒ္ဓ မနှိပ်စက်အပ်သော စိတ်ဖြင့် နေလျက်။ပ။ (၃)

ပုဏ္ဏား နောက်တစ်မျိုးကား ပျံ့လွင့်မှု နောင်တပူပန်မှု 'ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ' မထကြွ မသောင်းကျန်းသည် ဖြစ်၍ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ မနှိပ်စက်အပ်သော စိတ်ဖြင့် နေလျက်။ပ။

ပုဏ္ဏား လေမတိုက်သည်ဖြစ်၍ မရွေ့ရှား မတုန်လှုပ် လှိုင်းမထသော ရေဖြင့် ပြည့်သော ခွက်၌ မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောကျ်ားသည် မိမိမျက်နှာရိပ်ကို ကြည့်ရှု ဆင်ခြင်သော် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိရာမြင်ရာ သကဲ့သို့ ပုဏ္ဏား ဤအတူသာလျှင် ပျံ့လွင့်မှု နောင်တပူပန်မှု 'ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ' မထကြွ မသောင်းကျန်းသည်ဖြစ်၍ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ မနှိပ်စက်အပ်သော စိတ်ဖြင့် နေလျက်။ပ။ (၄)

ပုဏ္ဏား နောက်တစ်မျိုးကား မဝေခွဲနိုင်မှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ' မထကြွ မသောင်းကျန်းသည် ဖြစ်၍ ဝိစိကိစ္ဆာ မနှိပ်စက်အပ်သော စိတ်ဖြင့် နေလျက်၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝိစိကိစ္ဆာမှ ထွက်မြောက်ခြင်းကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသောအခါ၊ မိမိအကျိုးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏ မြင်၏၊ သူတစ်ပါး အကျိုးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏ မြင်၏၊ အကျိုး နှစ်ပါးလုံးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏ မြင်၏၊ နေ့ ညဉ့်ရှည်စွာ သရဏ္ဍာယ်ခြင်းကို မပြုပါကုန်သော်လည်း ဗေဒင်တို့သည် (ဉာဏ်၌) ထင်လာကုန်၏၊ သရဏ္ဍာယ်ခြင်းကို ပြုပါမူ အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။

ပုဏ္ဏား ကြည်လင် သန့်ရှင်းလျက် မနောက်ကျုသည်ဖြစ်၍ အလင်းရောင်၌ ချထားအပ်သော ရေဖြင့် ပြည့်သော ခွက်၌ မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောကျ်ားသည် မိမိမျက်နှာရိပ်ကို ကြည့်ရှု ဆင်ခြင်သော် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိရာ မြင်ရာ သကဲ့သို့ ပုဏ္ဏား ဤအတူသာလျှင် မဝေခွဲနိုင်မှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ' မထကြွ မသောင်းကျန်းသည် ဖြစ်၍ ဝိစိကိစ္ဆာ မနှိပ်စက်အပ်သော စိတ်ဖြင့် နေလျက်၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝိစိကိစ္ဆာမှ ထွက်မြောက်ခြင်းကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသောအခါ၊ မိမိအကျိုးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏ မြင်၏၊ သူတစ်ပါး အကျိုးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏ မြင်၏၊ အကျိုး နှစ်ပါးလုံးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏ မြင်၏၊ နေ့ ညဉ့်ရှည်စွာ သရဏ္ဍာယ်ခြင်းကို မပြုပါကုန်သော်လည်း ဗေဒင်တို့ သည် (ဉာဏ်၌) ထင်လာကုန်၏၊ သရဏ္ဍာယ်ခြင်းကို ပြုပါမူ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ (၅)

ပုဏ္ဏား နေ့ ညဉ့်ရှည်စွာ သရဏ္ဍာယ်ခြင်းကို ပြုပါကုန်သော်လည်း ဗေဒင်တို့သည် တစ်ရံတစ်ခါ (ဉာဏ်၌) ထင်မလာကုန်၊ သရဏ္ဍာယ်ခြင်းကို မပြုပါမူ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း ဟူရာ၌ အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်း။

ပုဏ္ဏား နေ့ ညဥ့်ရှည်စွာ သရဏ္ဍာယ်ခြင်းကို မပြုပါကုန်သော်လည်း ဗေဒင်တို့သည် တစ်ရံတစ်ခါ (ဉာဏ်၌) ထင်လာကုန်၏၊ သရဏ္ဍာယ်ခြင်းကို ပြုပါမူ အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း ဟူရာ၌ အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ တရားတော်သည် အလွန် နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါပေ၏။ပ။

အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ဆည်းကပ်ခြင်းသို့ ရောက်သော ဥပါသကာ ဟူ၍ မှတ်တော်မူပါ ဟု (လျှောက်၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၀) ၅ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၄ - ကာရဏပါလီသုတ်

၁၉၄။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ် ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်းကြီး၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ကာရဏပါလီပုဏ္ဏားသည် လိစ္ဆဝီမင်းတို့၏ အမှုကို ပြုစေ၏၊ ကာရဏပါလီပုဏ္ဏားသည် ပိင်္ဂိယာနီပုဏ္ဏား အဝေးမှ လာသည်ကို မြင်လတ်သော်-

အသျှင်ပိင်္ဂိယာနီသည် ယခု မွန်းတည့်ချိန်၌ အဘယ်အရပ်မှ လာပါသနည်းဟု မေး၏။

အသျှင်ပုဏ္ဏား အကျွန်ုပ်သည် ဤအသျှင်ဂေါတမ၏ အထံမှ လာခဲ့ပါ၏ဟု (ဆို၏)။

အသျှင်ပိင်္ဂိယာနီသည် ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ပါသနည်း၊ ပညာထက်မြက်မှု၌ ရဟန်းဂေါတမကို ပညာရှိဟု မှတ်ထင်ပါသလော ဟု (မေး၏)။

အသျှင်ပုဏ္ဏား အကျွန်ုပ်သည် အဘယ်သို့သော သူနည်း၊ ရဟန်းဂေါတမ၏ ပညာ ထက်မြက်မှုကို အဘယ်မှာ သိနိုင်ပါအံ့နည်း၊ ရဟန်းဂေါတမ၏ ပညာ ထက်မြက်မှုကို သိသူသည်လည်း ထိုရဟန်းဂေါတမ ကဲ့သို့သော သူသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏ဟု (ဆို၏)။

အသျှင်ပိင်္ဂိယာနီသည် စင်စစ် ရဟန်းဂေါတမကို မြင့်မြတ်သော ချီးမွမ်းခြင်းဖြင့် ချီးမွမ်းဘိ၏ ဟု (ဆို၏)။

အသျှင် အကျွန်ုပ်သည် အဘယ်သို့သော သူမို့နည်း၊ ရဟန်းဂေါတမကို အဘယ့်ကြောင့် ချီးမွမ်းနိုင်မည်နည်း၊ ထိုအသျှင် ဂေါတမသည် ချီးမွမ်းထိုက်သော ဂုဏ်တို့ကြောင့် ချီးမွမ်းအပ်သူဖြစ်၍ သာလျှင် နတ် လူတို့ထက် မြတ်တော်မူ၏ ဟု (ဆို၏)။

အသျှင်ပိင်္ဂိယာနီသည် အဘယ် အကျိုးထူးကို ကောင်းစွာ တွေ့မြင်၍ ရဟန်းဂေါတမ၌ ဤသို့ အလွန် ကြည်ညိုဘိသနည်း ဟု (မေး၏)။

အသျှင်ပုဏ္ဏား မွန်မြတ်သော အရသာဖြင့် တင်းတိမ်ရောင့်ရဲပြီးသော ယောကျ်ားသည် အခြား ယုတ်ညံ့သော အရသာတို့ကို မတောင့်တ သကဲ့သို့ အသျှင်ပုဏ္ဏား ဤအတူသာလျှင် သုတ်အားဖြင့် ဖြစ်စေ ဂေယျအားဖြင့်ဖြစ်စေ ဝေယျာကရဏအားဖြင့်ဖြစ်စေ အဗ္ဘုတဓမ္မအားဖြင့်ဖြစ်စေ အသျှင်ဂေါတမ

၏ တရားတော်ဟူ သမျှကို ကြားနာရသည့် အခါတိုင်း အခြားများစွာသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ အယူဝါဒကို မတောင့်တတော့ချေ။

အသျှင်ပုဏ္ဏား ဆာလောင်မှု အားနည်းမှု နှိပ်စက်ခံရသော ယောကျ်ားသည် ပျားမုန့်ဆုပ်ကို ရ၍ လျက်သည့် အခါတိုင်း (အရသာတစ်ပါး) လောင်းစွက်ဖွယ် မရှိသော အလွန် ကောင်းမြတ်သည့် အရသာကို ရရာသကဲ့သို့၊ အသျှင်ပုဏ္ဏား ဤအတူသာလျှင် သုတ်အားဖြင့်ဖြစ်စေ ဂေယျအားဖြင့်ဖြစ်စေ ဝေယျာကရိုဏ်းအားဖြင့်ဖြစ်စေ အဗ္ဘုတဓမ္မအားဖြင့်ဖြစ်စေ ထိုအသျှင်ဂေါတမ၏ တရားတော် ဟူသမျှကို ကြားနာရသည့် အခါတိုင်း ဝမ်းမြောက်မှု စိတ်ကြည်လင်မှုကို ရသည်သာတည်း။

အသျှင်ပုဏ္ဏား စန္ဒကူး ရွှေတုံးကိုသော် လည်းကောင်း၊ စန္ဒကူးနီတုံးကိုသော် လည်းကောင်း ရသော ယောကျ်ားသည် အရင်းမှဖြစ်စေ အလယ်မှဖြစ်စေ အဖျားမှဖြစ်စေ နမ်းသည့် နေရာတိုင်းမှ (အနံ့တစ်ပါး) လောင်းစွက်ဖွယ် မရှိသော အလွန် ကောင်းမွန်သည့် အနံ့ကို ရရာသကဲ့သို့၊ အသျှင်ပုဏ္ဏား ဤအတူ သာလျှင် သုတ်အားဖြင့်ဖြစ်စေ ဂေယျအားဖြင့်ဖြစ်စေ ဝေယျာကရဏအားဖြင့်ဖြစ်စေ အဗ္ဘုတဓမ္မအားဖြင့် ဖြစ်စေ ထိုအသျှင်ဂေါတမ၏ တရားတော် ဟူသမျှကို ကြားနာရသည့်အခါတိုင်း နှစ်သိမ့်မှု ဝမ်းသာမှုကို ရ၏။

အသျှင်ပုဏ္ဏား အနာ နှိပ်စက်သည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်လျက် ပြင်းစွာ မကျန်းမမာသော ယောကျ်ားအား တတ်ကျွမ်းနားလည်သော ဆေးဆရာသည် တခဏချင်း အနာကို နုတ်ပယ်ရာ သကဲ့သို့၊ အသျှင်ပုဏ္ဏား ဤအတူသာလျှင် သုတ်အားဖြင့်ဖြစ်စေ ဂေယျအားဖြင့်ဖြစ်စေ ဝေယျာကရဏအားဖြင့် ဖြစ်စေ အဗ္ဘုတဓမ္မအားဖြင့်ဖြစ်စေ ထိုအသျှင်ဂေါတမ၏ တရားတော် ဟူသမျှကို ကြားနာရသည့် အခါ တိုင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံး မသာယာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့သည် ချုပ်ပျောက် ခြင်း သို့ ရောက်ကုန်၏။

အသျှင်ပုဏ္ဏား ကြည်လင် ချိုမြိန်အေးမြသည့် ရေရှိသော ဖြူဖွေးသော ရေအဆင်းရှိသော ဆိပ်ကမ်း ကောင်းသော နှလုံး မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော ရေကန်သို့ နွေ နေပူတို့၏ တွေ့ထိ နှိပ်စက်ခြင်း ခံရသည် ဖြစ်၍ ခရီးပင်ပန်းလျက် အစာရေစာ ဆာလောင်မွတ်သိပ်၍ လာသော ယောကျ်ားသည် ထိုရေကန် အတွင်းသို့ သက်ဆင်းပြီးလျှင် ရေချိုး၍ဖြစ်စေ ရေသောက်၍ဖြစ်စေ ပူလောင်ခြင်း ပင်ပန်းခြင်း ပူအိုက် ခြင်း အားလုံးကို ငြိမ်းအေးစေရာ သကဲ့သို့၊ အသျှင်ပုဏ္ဏား ဤအတူသာလျှင် သုတ်အားဖြင့်ဖြစ်စေ ဂေယျ အားဖြင့်ဖြစ်စေ ဝေယျာကရဏအားဖြင့်ဖြစ်စေ အဗ္ဘုတဓမ္မအားဖြင့်ဖြစ်စေ ထိုအသျှင် ဂေါတမ၏ တရား တော်ဟူသမျှကို ကြားနာရသည့် အခါတိုင်း ပူလောင်မှု ပင်ပန်းမှု ပူအိုက်မှု အားလုံးတို့သည် ငြိမ်းအေး ကုန်၏ ဟု (ဆို၏)။

ဤသို့ ဆိုသည်ရှိသော် ကာရဏပါလီပုဏ္ဏားသည် နေရာမှ ထ၍ လက်ဝဲတစ်ဖက် ပခုံးထက်၌ ကိုယ်ဝတ်ကို စမ္ဘယ်တင်ကာ လက်ယာ ပုဆစ်ဒူးဝန်းကို မြေ၌ ထောက်လျက် မြတ်စွာဘုရား ရှိရာသို့ လက်အုပ်ချီပြီးလျှင် -

"နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏" ဟု သုံးကြိမ် ဥဒါန်းကျူးရင့်၏။

အသျှင်ပိင်္ဂိယာနိ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏၊ အသျှင်ပိင်္ဂိယာနိ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏၊ အသျှင်ပိင်္ဂိယာနိ မှောက်ထားသည်ကို လှန်ပြဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ပြဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ မျက်စိလည်သော သူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ "မျက်စိအမြင်ရှိသော သူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်" ဟု အမိုက်မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း (အသျှင်ပိင်္ဂိယာနိ) ဤအတူသာလျှင် အသျှင်ပိင်္ဂိယာနိသည် များစွာသော အကြောင်းတို့ဖြင့် တရားကို ပြပါပေ၏။

အသျှင်ပိင်္ဂိယာနိ ထိုအကျွန်ုပ်သည် ထိုအသျှင်ဂေါတမကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ အသျှင်ပိင်္ဂိယာနိသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်တတ်သော ဥပါသကာ ဟူ၍ မှတ်ပါလော့ ဟု (ဆို၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၀) ၅ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၅ - ပိင်္ဂိယာနီသုတ်

၁၉၅။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ် ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်းကြီး၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူသောအခါ လိစ္ဆဝီမင်းငါးရာတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဆည်းကပ်ကြကုန်၏။

အချို့သော လိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် ညိုသောအဆင်း ညိုသောအဝတ် ညိုသောတန်ဆာ ရှိကြ၍ ညိုကုန်၏။

အချို့သော လိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် ဝါသောအဆင်း ဝါသောအဝတ် ဝါသော တန်ဆာရှိကြ၍ ဝါကုန်၏။

အချို့သော လိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် နီသောအဆင်း နီသောအဝတ် နီသော တန်ဆာရှိကြ၍ နီကုန်၏။

အချို့သော လိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် ဖြူသောအဆင်း ဖြူသောအဝတ် ဖြူသော တန်ဆာရှိကြ၍ ဖြူကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည်ကား အဆင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အခြံအရံအားဖြင့် လည်းကောင်း ထိုလိစ္ဆဝီမင်း တို့ကို လွှမ်း၍ တင့်တယ်တော်မူ၏။

ထိုအခါ ပိင်္ဂိယာနီမည်သော ပုဏ္ဏားသည် နေရာမှ ထ၍ လက်ဝဲတစ်ဖက် ပခုံးထက်၌ အပေါ်ရုံကို စမ္ပယ်တင်ကာ မြတ်စွာဘုရား ရှိရာသို့ လက်အုပ်ချီပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား -

"မြတ်စွာဘုရား တပည့်တော် လျှောက်ထားပါရစေ၊ မြတ်စွာဘုရား တပည့်တော် လျှောက်ထားပါရစေ" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

“ပိင်္ဂိယာနီ သင် လျှောက်ထားလော့” ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

ထိုအခါ ပိင်္ဂိယာနီပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်၌ သင့်လျော်သော ဂါထာဖြင့် ချီးမွမ်းလေ၏ - “နံနက်စောစော ပွင့်သော အနံ့ကောင်းသော အနံ့မပြယ်သော ကောကနဒ မည်သော ပဒုမ္မာကြာပန်းကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ကောင်းကင်၌ အမိုက်မှောင်ကို ပယ်ဖျောက်လျက် ထွန်းလင်းတောက်ပသော နေမင်းကဲ့သို့ လည်းကောင်း တင့်တယ်တော်မူသော ကိုယ်တော်မှထွက်သော ရောင်ခြည်ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ပါလော့” ဟု (ချီးမွမ်း၏)။

ထိုအခါ လိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် အပေါ်ရုံငါးရာတို့ကို ပိင်္ဂိယာနီ ပုဏ္ဏားအား ပေးကြကုန်၏၊ ထိုအခါ ပိင်္ဂိယာနီ ပုဏ္ဏားသည် ထိုအပေါ်ရုံ ငါးရာတို့ကို မြတ်စွာဘုရားအား လှူဒါန်း၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုလိစ္ဆဝီမင်းတို့အား-

“လိစ္ဆဝီမင်းတို့ ရတနာ ငါးမျိုးတို့၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို လောက၌ ရခဲ၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို လောက၌ ရခဲ၏။

မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော် မူအပ်သော ဓမ္မဝိနယကို ဟောကြားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို လောက၌ ရခဲ၏။

မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော် မူအပ်သော ဓမ္မဝိနယကို ဟောကြားအပ်သည် ရှိသော် သိနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို လောက၌ ရခဲ၏။

မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော် မူအပ်သော ဓမ္မဝိနယကို ဟောကြားအပ်သည်ရှိသော် သိ၍ လောကုတ္တရာတရား အားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို လောက၌ ရခဲ၏။

သူ့ကျေးဇူးကို သိ၍ သူ့ကျေးဇူးကို ထင်စွာပြုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို လောက၌ ရခဲ၏။

လိစ္ဆဝီမင်းတို့ လောက၌ ဤရတနာ ငါးမျိုးတို့၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို ရခဲ၏” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဥ္စမသုတ်။

=== (၂၀) ၅ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၆ - မဟာသုပိနသုတ်

၁၉၆။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား သစ္စာလေးပါးတရားကို မသိသေးမီ ဘုရားအလောင်း ဖြစ်စဉ်ကပင် အိပ်မက်ကြီးငါးမျိုးတို့သည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား သစ္စာလေးပါးတရားကို မသိသေးမီ ဘုရားအလောင်း ဖြစ်စဉ်ကပင် ဤမြေကြီးသည် မြတ်သော အိပ်ရာ ဖြစ်၏၊ ဟိမဝန္တာတောင်မင်းသည် ခေါင်းအုံးဖြစ်၏၊ အရှေ့သမုဒ္ဒရာ၌ လက်ဝဲလက်ကို တင်ထား၏၊ အနောက်သမုဒ္ဒရာ၌ လက်ယာလက်ကို တင်ထား၏၊ တောင်သမုဒ္ဒရာ၌ ခြေတော်အစုံကို တင်ထား၏။

ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား သစ္စာလေးပါးတရားကို မသိသေးမီ ဘုရားအလောင်း ဖြစ်စဉ်ကပင် ဤပဌမ အိပ်မက်ကြီးသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား သစ္စာလေးပါးတရားကို မသိသေးမီ ဘုရားအလောင်း ဖြစ်စဉ်ကပင် တိရိယမည်သော မြက်မျိုးသည်ချက်မှ အထက်သို့ တက်ပြီးလျှင် ကောင်းကင်သို့ ထိ၍ တည်၏။

ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား သစ္စာလေးပါးတရားကို မသိသေးမီ ဘုရားအလောင်းဖြစ်စဉ်ကပင် ဤဒုတိယ အိပ်မက်ကြီးသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏။ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား သစ္စာလေးပါးတရားကို မသိသေးမီ ဘုရားအလောင်း ဖြစ်စဉ်ကပင် မည်းနက်သော ဦးခေါင်းရှိသည့် ပိုးကောင်အဖြူတို့သည် ခြေတို့မှ တက်၍ ပုဆစ် ဒူးဝန်းတိုင်အောင် ဖုံးလွှမ်းကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား သစ္စာလေးပါးတရားကို မသိသေးမီ ဘုရားအလောင်း ဖြစ်စဉ်ကပင် ဤတတိယ အိပ်မက်ကြီးသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား သစ္စာလေးပါးတရားကို မသိသေးမီ ဘုရားအလောင်း ဖြစ်စဉ်ကပင် အဆင်းအမျိုးမျိုးရှိသည့် ငှက်လေးမျိုးတို့သည် အရပ်လေးမျက်နှာတို့မှ လာ၍ ခြေရင်း၌ ကျပြီးလျှင် အားလုံး အဖြူချည်းတို့သာဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား သစ္စာလေးပါးတရားကို မသိသေးမီ ဘုရားအလောင်း ဖြစ်စဉ်ကပင် ဤစတုတ္ထ အိပ်မက်ကြီးသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား သစ္စာလေးပါးတရားကို မသိသေးမီ ဘုရားအလောင်း ဖြစ်စဉ်ကပင် ကြီးစွာသော မစင်တောင်၏ အဆင့်ဆင့်၌ မစင်ဖြင့် မလိမ်းကျံဘဲ စင်္ကြံသွားရ၏။

ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား သစ္စာလေးပါးတရားကို မသိသေးမီ ဘုရားအလောင်း ဖြစ်စဉ်ကပင် ဤပဉ္စမ အိပ်မက်ကြီးသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား သစ္စာလေးပါးတရားကို မသိသေးမီ ဘုရားအလောင်း ဖြစ်စဉ်ကပင် ဤမဟာ ပထဝီမြေကြီးသည် မြတ်သော အိပ်ရာဖြစ်၏၊ ဤဟိမဝန္တာတောင်မင်းသည် ခေါင်းအုံးဖြစ်၏၊ အရှေ့သမုဒ္ဒရာ၌ လက်ဝဲလက်ကို တင်ထား၏၊ အနောက်သမုဒ္ဒရာ၌ လက်ယာလက်ကို တင်ထား၏၊ တောင်သမုဒ္ဒရာ၌ ခြေတော်အစုံကို တင်ထား၏ဟု ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာသော ဤပဥ္စမ အိပ်မက်ကြီးသည် အတုမရှိသော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား သစ္စာလေးပါးတရားကို မသိသေးမီ ဘုရားအလောင်းဖြစ်စဉ်ကပင် တိရိယမည်သော မြက်မျိုးသည် ချက်မှ အထက်သို့ တက်ပြီးလျှင် ကောင်းကင်သို့ ထိ၍ တည်၏ ဟု ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာသော ဤဒုတိယ အိပ်မက်ကြီးသည် လူ့ပြည် နတ်ပြည်တိုင်အောင် ကောင်းစွာ ပြအပ်သော မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော မဂ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား သစ္စာလေးပါးတရားကို မသိသေးမီ ဘုရားအလောင်းဖြစ်စဉ်ကပင် မည်းနက်သော ဦးခေါင်းရှိသည့် ပိုးကောင် အဖြူတို့သည် ခြေတို့မှ တက်၍ ပုဆစ်ဒူးဝန်း တိုင်အောင် ဖုံးလွှမ်းကုန်၏ ဟု ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာသော ဤတတိယ အိပ်မက်ကြီးသည် ဖြူသော အဝတ်ကို ဝတ်ကုန်သော များစွာသော လူအပေါင်း၏ မြတ်စွာဘုရားအား အသက်ထက်ဆုံး ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်ခြင်းကို ထိုးထွင်း၍ သိရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား သစ္စာလေးပါးတရားကို မသိသေးမီ ဘုရားအလောင်း ဖြစ်စဉ်ကပင် အဆင်း အမျိုးမျိုးရှိသည့် ငှက်လေးမျိုးတို့သည် အရပ်လေးမျက်နှာတို့မှ လာ၍ ခြေရင်း၌ ကျပြီးလျှင် အားလုံး အဖြူချည်းတို့သာ ဖြစ်ကုန်၏ ဟူသော ဤစတုတ္ထ အိပ်မက်ကြီးသည် မင်းမျိုး ပုဏ္ဏားမျိုး ကုန်သည်မျိုး သူဆင်းရဲမျိုးဟူ ကုန်သော ဤအမျိုး လေးပါးတို့၏ မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ အတုမရှိသော အရဟတ္တဖိုလ်အား မျက်မှောက် ပြုကြသည်ကို ထိုးထွင်း၍သိရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား သစ္စာလေးပါးတရားကို မသိသေးမီ ဘုရားအလောင်း ဖြစ်စဉ်ကပင် ကြီးစွာသော မစင်တောင်၏ အဆင့်ဆင့်၌ မစင်ဖြင့် မလိမ်းကျံဘဲ စင်္ကြံ ကြွသွားရ၏ ဟူသော ဤပဥ္စမ အိပ်မက်ကြီးသည် သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်တို့ကို ရသော မြတ်စွာဘုရား၏ ထိုပစ္စည်းလေးပါးကို မမက်မော မတွေဝေ တဏှာဖြင့် မလွှမ်းမိုးဘဲ အပြစ်ကို ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ ထွက်မြောက်ကြောင်းကို သိလျက် သုံးဆောင်ခြင်းကို ထိုးထွင်း၍ သိရန် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား သစ္စာလေးပါးတရားကို မသိသေးမီ ဘုရားအလောင်း ဖြစ်စဉ်ကပင် ဤအိပ်မက်ကြီး ငါးမျိုးတို့သည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဌသုတ်။

=== (၂၀) ၅ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၇ - ဝဿသုတ်

၁၉၇။ ရဟန်းတို့ မိုး၏ အန္တရာယ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း၊ ယင်းအန္တရာယ်ကို နိမိတ် ဖတ်တတ်သူတို့သည် မသိကုန်၊ ယင်းအန္တရာယ်၌ နိမိတ် ဖတ်တတ်သူတို့၏ ပညာမျက်စိသည် မသက်ဝင်နိုင်။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ အထက်ကောင်းကင်၌ တေဇောဓာတ်သည် ပျက်စီး၏ 'ဖောက်ပြန်၏'၊ ထို့ကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာသော မိုးတို့သည် တစ်ဖန် ပျောက်ကင်းကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မိုး၏ ပဌမ အန္တရာယ်ပင်တည်း၊ ယင်းအန္တရာယ်ကို နိမိတ် ဖတ်တတ်သူတို့သည် မသိကုန်၊ ယင်းအန္တရာယ်၌ နိမိတ် ဖတ်တတ်သူတို့၏ ပညာမျက်စိသည် မသက်ဝင်နိုင်။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား အထက်ကောင်းကင်၌ ဝါယောဓာတ်သည် ပျက်စီး၏ 'ဖောက်ပြန်၏'၊ ထို့ကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာသော မိုးတို့သည် တစ်ဖန် ပျောက်ကင်းကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မိုး၏ ဒုတိယ အန္တရာယ်ပင်တည်း၊ ယင်းအန္တရာယ်ကို နိမိတ် ဖတ်တတ်သူတို့သည် မသိကုန်၊ ယင်းအန္တရာယ်၌ နိမိတ် ဖတ်တတ်သူတို့၏ ပညာမျက်စိသည် မသက်ဝင်နိုင်။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရာဟုအသုရိန်သည် လက်ဖြင့် မိုးရေကို ခံပြီးလျှင် သမုဒ္ဒရာ၌ စွန့်ပစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မိုး၏ တတိယ အန္တရာယ်ပင်တည်း၊ ယင်းအန္တရာယ်ကို နိမိတ် ဖတ်တတ်သူတို့သည် မသိကုန်၊ ယင်းအန္တရာယ်၌ နိမိတ် ဖတ်တတ်သူတို့၏ ပညာမျက်စိသည် မသက်ဝင်နိုင်။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မိုးတိမ် 'ဝဿဝလာဟက' နတ်တို့သည် မေ့လျော့ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မိုး၏ စတုတ္ထ အန္တရာယ်ပင်တည်း၊ ယင်းအန္တရာယ်ကို နိမိတ် ဖတ်တတ်သူတို့သည် မသိကုန်၊ ယင်းအန္တရာယ်၌ နိမိတ် ဖတ်တတ်သူတို့၏ ပညာ မျက်စိသည် မသက်ဝင်နိုင်။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား လူတို့သည် တရားမစောင့်ကုန်၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မိုး၏ ပဉ္စမ အန္တရာယ်ပင်တည်း၊ ယင်းအန္တရာယ်ကို နိမိတ် ဖတ်တတ်သူတို့သည် မသိကုန်၊ ယင်းအန္တရာယ်၌ နိမိတ် ဖတ်တတ်သူတို့၏ ပညာမျက်စိသည် မသက်ဝင်နိုင်။

ရဟန်းတို့ မိုး၏ အန္တရာယ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း၊ ယင်းအန္တရာယ်ကို နိမိတ် ဖတ်တတ်သူတို့သည် မသိကုန်၊ ယင်းအန္တရာယ်၌ နိမိတ် ဖတ်တတ်သူတို့၏ ပညာမျက်စိသည် မသက်ဝင်နိုင် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၀) ၅ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၈ - ဝါစာသုတ်

၁၉၈။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော စကားသည် ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သည် မည်၏၊ မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်သည် မမည်၊ အပြစ်လည်း မရှိ၊ ပညာရှိတို့လည်း မကဲ့ရဲ့အပ်။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

အခါကာလအားလျော်စွာ ပြောဆိုအပ်သည်လည်း ဖြစ်၏။

မှန်ကန်သော စကားကို ပြောဆိုအပ်သည်လည်း ဖြစ်၏။

သိမ်မွေ့သော စကားကို ပြောဆိုအပ်သည်လည်း ဖြစ်၏။

အကျိုးစီးပွါးနှင့် စပ်သော စကားကို ပြောဆိုအပ်သည်လည်း ဖြစ်၏။

မေတ္တာစိတ်ဖြင့် ပြောဆိုအပ်သည်လည်း ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော စကားသည် ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သည် မည်၏၊ မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်သည် မမည်၊ အပြစ်လည်း မရှိ၊ ပညာရှိတို့လည်း မကဲ့ရဲ့အပ်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၀) ၅ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၉ - ကုလသုတ်

၁၉၉။ ရဟန်းတို့ သီလရှိသော ရဟန်းတို့ ချဉ်းကပ်အပ်သော အိမ်၌ လူတို့သည် ငါးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် များစွာသော ကောင်းမှုကို ပွါးစေကုန်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ သီလရှိသော ရဟန်းသည် အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်သည်ရှိသော် လူတို့သည် ဖူးမြင်ရ၍ စိတ်ကြည်လင်သောအခါ ထိုအိမ်သည် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သည် မည်၏။

ရဟန်းတို့ သီလရှိသော ရဟန်းသည် အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်သည်ရှိသော် လူတို့သည် ခရီးဦး ကြိုဆိုကြ ရှိခိုးကြ နေရာထိုင်ခင်း ပေးကြသောအခါ ထိုအိမ်သည် မြင့်မြတ်သော အမျိုး၌ ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သည် မည်၏။

ရဟန်းတို့ သီလရှိသော ရဟန်းသည် အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်သည် ရှိသော် လူတို့သည် ဝန်တိုမှု အညစ်အကြေးကို ပယ်ဖျောက်သောအခါ ထိုအိမ်သည် တန်ခိုးကြီးခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သည် မည်၏။

ရဟန်းတို့ သီလရှိသော ရဟန်းသည် အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်သည် ရှိသော် လူတို့သည် အစွမ်းရှိသလောက် အားရှိသလောက် ဝေဖန်လှူဒါန်းသော အခါ ထိုအိမ်သည် ဥစ္စာ ပေါများခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သည် မည်၏။

ရဟန်းတို့ သီလရှိသော ရဟန်းသည် အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်သည်ရှိသော် လူတို့သည် ပုစ္ဆာမေးကြ ပြဿနာ မေးကြ တရားနာကြသောအခါ ထိုအိမ်သည် ပညာကြီးခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သည် မည်၏။

ရဟန်းတို့ သီလရှိသော ရဟန်းတို့ ချဉ်းကပ်အပ်သော အိမ်၌ လူတို့သည် ဤငါးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် များစွာသော ကောင်းမှုကို ပွါးစေကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၀) ၅ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၁၀ - နိဿာရဏီယသုတ်

၂၀၀။ ရဟန်းတို့ ထွက်မြောက်ရာ 'နိဿရဏ' ဓာတ်တို့သည် ဤငါးမျိုး တို့တည်း။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ကာမဂုဏ်ကို နှလုံးသွင်းသော ရဟန်းအား ကာမဂုဏ်တို့၌ စိတ်မပြေးဝင်၊ မကြည်လင်၊ မရပ်တည်နိုင်၊ လွတ်လွတ် မဝင်၊ (ကာမဂုဏ်မှ) ထွက်မြောက်ကြောင်း (အသုဘစျာန်)ကို နှလုံးသွင်းသော ရဟန်းအားမူ (အသုဘစျာန်) နေက္ခမ္မဓာတ်၌ စိတ်ပြေးဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ ရပ်တည်နိုင်၏၊ လွတ်လွတ်ဝင်၏၊ ထိုရဟန်း၏ ထိုစျာန်စိတ်သည် (အာရုံသို့) ကောင်းစွာရောက်၏၊ ကောင်းစွာ ပွါးစေ၏၊ ကာမဂုဏ်မှ ကောင်းစွာ ထမြောက်၏၊ ကောင်းစွာ ကျွတ်လွတ်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့နှင့် ကင်းကွာ၏၊ ကာမဂုဏ် ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ဆင်းရဲခြင်း ပူပန်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော အာသဝေါတရားတို့မှ ထိုရဟန်းသည် လွတ်ကင်း၏၊ ထိုရဟန်းသည် ဝေဒနာကို မခံစားရ။ ဤသည် (အသုဘပဌမစျာန်) ကို ကာမဂုဏ်တို့၏ ထွက်မြောက်ရာ ဟူ၍ဟောကြားအပ်၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ' ကို နှလုံးသွင်းသော ရဟန်းအား ဗျာပါဒ၌ စိတ်မပြေးဝင်၊ မကြည်လင်၊ မရပ်တည်နိုင်၊ လွတ်လွတ် မဝင်၊ ဗျာပါဒ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သော မေတ္တာကို နှလုံးသွင်းသော ရဟန်းအားမူ ဗျာပါဒ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် မေတ္တာ၌ စိတ်ပြေးဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ ရပ်တည်နိုင်၏၊ လွတ်လွတ်ဝင်၏၊ ထိုရဟန်း၏ ထိုမေတ္တာစိတ်သည် (အာရုံသို့) ကောင်းစွာရောက်၏၊ ကောင်းစွာ ပွါးစေ၏၊ ဗျာပါဒမှ ကောင်းစွာ ထမြောက်၏၊ ကောင်းစွာ ကျွတ်လွတ်၏၊ ဗျာပါဒနှင့် ကင်းကွာ၏၊ ဗျာပါဒ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ဆင်းရဲခြင်း ပူပန်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော အာသဝေါတရားတို့မှ ထိုရဟန်းသည် လွတ်ကင်း၏၊ ထိုရဟန်းသည် ဝေဒနာကို မခံစားရ။ ဤသည် (မေတ္တာစျာန်)ကို ဗျာပါဒ၏ ထွက်မြောက်ရာ ဟူ၍ ဟောကြားအပ်၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ညှဉ်းဆဲမှု 'ဝိဟိံ သ'ကို နှလုံးသွင်းသော ရဟန်းအား ဝိဟိံသ၌ စိတ်မပြေးဝင်၊ မကြည်လင်၊ မရပ်တည်နိုင်၊ လွတ်လွတ် မဝင်၊ ဝိဟိံသ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော မညှဉ်းဆဲမှု

'အဝိဟိံသ ကရုဏာစျာန်' ကို နှလုံးသွင်းသော ရဟန်းအားမူ အဝိဟိံသ၌ စိတ်ပြေးဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ ရပ်တည်နိုင်၏၊ လွတ်လွတ်ဝင်၏၊ ထိုရဟန်း၏ ထိုကရုဏာစိတ်သည် (အာရုံသို့) ကောင်းစွာ ရောက်၏၊ ကောင်းစွာ ပွါးစေ၏၊ ညှဉ်းဆဲမှု 'ဝိဟိံသ'မှ ကောင်းစွာ ထမြောက်၏၊ ကောင်းစွာ ကျွတ်လွတ်၏၊ ညှဉ်းဆဲမှု 'ဝိဟိံသ' နှင့် ကင်းကွာ၏၊ ဝိဟိံသ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ဆင်းရဲခြင်း ပူပန်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ် ကုန်သော အာသဝေါ တရားတို့မှ ထိုရဟန်းသည် လွတ်ကင်း၏၊ ထိုရဟန်းသည် ဝေဒနာကို မခံစားရ။ ဤသည် (ကရုဏာစျာန်)ကို ဝိဟိံသ၏ ထွက်မြောက်ရာ ဟူ၍ ဟောကြားအပ်၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ကသိုဏ်းရုပ်ကို နှလုံးသွင်းသော ရဟန်းအား ကသိုဏ်းရုပ်၌ စိတ်မပြေးဝင်၊ မကြည်လင်၊ မရပ်တည်နိုင်၊ လွတ်လွတ်မဝင်၊ အရူပစျာန်ကို နှလုံးသွင်းသော ရဟန်းအားမူ အရူပစျာန်၌ စိတ်ပြေးဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ ရပ်တည်နိုင်၏၊ လွတ်လွတ်ဝင်၏၊ ထိုရဟန်း၏ ထိုအရူပစျာန်စိတ်သည် (အာရုံသို့) ကောင်းစွာ ရောက်၏၊ ကောင်းစွာ ပွါးစေ၏၊ ကသိုဏ်းရုပ်မှ ကောင်းစွာ ထမြောက်၏၊ ကောင်းစွာ ကျွတ်လွတ်၏၊ ကသိုဏ်းရုပ်နှင့် ကင်းကွာ၏၊ ရုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ဆင်းရဲခြင်း ပူပန်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော အာသဝေါတရားတို့မှ ထိုရဟန်းသည် လွတ်ကင်း၏၊ ထိုရဟန်းသည် ဝေဒနာကို မခံစားရ။ ဤသည် (အရူပစျာန်)ကို ရုပ်၏ ထွက်မြောက်ရာ ဟူ၍ ဟောကြားအပ်၏။ (၄)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာငါးပါး 'သက္ကာယ'ကို နှလုံးသွင်းသော ရဟန်းအား သက္ကာယ၌ စိတ်မပြေးဝင်၊ မကြည်လင်၊ မရပ်တည်နိုင်၊ လွတ်လွတ်မဝင်၊ သက္ကာယ ချုပ်ငြိမ်းမှု (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို နှလုံးသွင်းသော ရဟန်းအားမူ သက္ကာယ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း၌ စိတ်ပြေးဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ ရပ်တည်နိုင်၏၊ လွတ်လွတ်ဝင်၏၊ ထိုရဟန်း၏ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်စိတ်သည် (အာရုံသို့) ကောင်းစွာ ရောက်၏၊ ကောင်းစွာ ပွါးစေ၏၊ သက္ကာယမှ ကောင်းစွာ ထမြောက်၏၊ ကောင်းစွာ ကျွတ်လွတ်၏၊ သက္ကာယနှင့် ကင်းကွာ၏၊ သက္ကာယဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ဆင်းရဲခြင်း ပူပန်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ် ကုန်သော အာသဝေါတရားတို့မှ ထိုရဟန်းသည် လွတ်ကင်း၏၊ ထိုရဟန်းသည် ဝေဒနာကို မခံစားရ။ ဤသည် (အရဟတ္တဖိုလ်သမာပတ်) ကို သက္ကာယ၏ ထွက်မြောက်ရာ ဟူ၍ ဟောကြားအပ်၏။ (၅)

ထိုရဟန်းအား ကာမဂုဏ်၌ နှစ်သက်မှုသည်လည်း မကိန်းအောင်း၊ ဗျာပါဒ၌ နှစ်သက်မှုသည်လည်း မကိန်းအောင်း၊ ဝိဟိံသ၌ နှစ်သက်မှုသည်လည်း မကိန်းအောင်း၊ ရုပ်၌ နှစ်သက်မှုသည်လည်း မကိန်းအောင်း၊ သက္ကာယ၌ နှစ်သက်မှုသည်လည်း မကိန်းအောင်း၊ ထိုရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်၌ နှစ်သက်မှု၏လည်း မကိန်းအောင်းသောကြောင့်, ဗျာပါဒ၌ နှစ်သက်မှု၏လည်း မကိန်းအောင်းသောကြောင့်,ဝိဟိံသ၌ နှစ်သက်မှု၏လည်း မကိန်းအောင်းသောကြောင့်, ရုပ်၌ နှစ်သက်မှု၏လည်း မကိန်းအောင်းသောကြောင့်, သက္ကာယ၌ နှစ်သက်မှု၏လည်း မကိန်းအောင်းသောကြောင့် ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို -

အနုသယမ ကိန်းသော ရဟန်း၊ တဏှာ ပြတ်ပြီးသော ရဟန်း၊ သံယောဇဉ် လွန်ပြီးသော ရဟန်း၊ ကောင်းစွာ မာနကို နုတ်ပယ်ပြီးသောကြောင့် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုပြီးသော ရဟန်း ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ထွက်မြောက်ရာ 'နိဿရဏ' ဓာတ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ငါးခုမြောက် ဗြာဟ္မဏဝဂ် ပြီး၏။

စတုတ္ထ သုတ်ငါးဆယ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

၅ - ပဉ္စမ ပဏ္ဏာသက (ပဉ္စမသုတ်ငါးဆယ်)

=== (၂၁) ၁ - ကိမိလဝဂ် ===

၁ - ကိမိလသုတ်

၂၀၁။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကိမိလမြို့ ကျည်းပင်တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်ကိမိလမထေရ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိသေစွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား -

"အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံယူတော်မူသည်ရှိသော် သူတော်ကောင်းတရား ကြာမြင့်စွာ မတည်တံ့နိုင်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု လျှောက်၏။

ကိမိလ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံယူတော်မူသည် ရှိသော် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာ ဥပါသိကာမတို့သည် -

မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု မရှိကုန်မူ၍ နေကြကုန်၏။

တရား၌ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု မရှိကုန်မူ၍ နေကြကုန်၏။

သံဃာ၌ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု မရှိကုန်မူ၍ နေကြကုန်၏။

သီလသိက္ခာ၌ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု မရှိကုန်မူ၍ နေကြကုန်၏။

အချင်းချင်း ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု မရှိကုန်မူ၍ နေကြကုန်၏။

ကိမိလ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံယူတော်မူသည် ရှိသော် သူတော်ကောင်းတရား ကြာမြင့်စွာ မတည်တံ့နိုင်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံယူတော်မူသည် ရှိသော် သူတော်ကောင်းတရား ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့နိုင်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု လျှောက်၏။

ကိမိလ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံယူတော်မူသည် ရှိသော် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာ ဥပါသိကာမတို့သည် -

မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု ရှိကုန်၍ နေကြကုန်၏။

တရား၌ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု ရှိကုန်၍ နေကြကုန်၏။

သံဃာ၌ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု ရှိကုန်၍ နေကြကုန်၏။

သီလသိက္ခာ၌ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု ရှိကုန်၍ နေကြကုန်၏။

အချင်းချင်း ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု ရှိကုန်၍ နေကြကုန်၏။

ကိမိလ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံယူတော်မူသည် ရှိသော် သူတော်ကောင်းတရား ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့နိုင်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၁) ၁ - ကိမိလဝဂ် ===

၂ - ဓမ္မဿဝနသုတ်

၂၀၂။ ရဟန်းတို့ တရားနာခြင်း၌ အာနိသင်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

မကြားဖူးသည်ကို ကြားနာရ၏။

ကြားဖူးသည်ကို ဖြူစင်စေ၏။

ယုံမှားမှုကို ကူးမြောက်နိုင်၏။

အယူကို ဖြောင့်မတ်စွာ ပြုနိုင်၏။

ထိုသူ၏ စိတ်သည် ကြည်လင်၏။

ရဟန်းတို့ တရားနာခြင်း၌ အာနိသင်တို့သည် ဤ ငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၁) ၁ - ကိမိလဝဂ် ===

၃ - အဿာဇာနီယသုတ်

၂၀၃။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မင်း၏ အာဇာနည်မြင်းကောင်းသည် မင်းအား ထိုက်၏၊ မင်း အသုံးအဆောင်ဖြစ်၏၊ မင်း၏ အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း ဟူ၍ ရေတွက် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ဖြောင့်မတ်ခြင်းနှင့် လည်းကောင်း။

လျင်မြန်ခြင်းနှင့် လည်းကောင်း။

နူးညံ့ခြင်းနှင့် လည်းကောင်း။

သည်းခံခြင်းနှင့် လည်းကောင်း။

အကျင့် စင်ကြယ်ခြင်းနှင့် လည်းကောင်း ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မင်း၏ အာဇာနည်မြင်းကောင်းသည် မင်းအား ထိုက်၏၊ မင်း အသုံးအဆောင်ဖြစ်၏၊ မင်း၏ အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း ဟူ၍ ရေတွက် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အရပ်ဝေးမှ ဆောင်၍ သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကိုသော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံထိုက်၏၊ လက်အုပ်ချီရန် ခံထိုက်၏၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ဖြောင့်မတ်ခြင်းနှင့် လည်းကောင်း။

လျင်မြန်ခြင်းနှင့် လည်းကောင်း။

နူးညံ့ခြင်းနှင့် လည်းကောင်း။

သည်းခံခြင်းနှင့် လည်းကောင်း။

အကျင့် စင်ကြယ်ခြင်းနှင့် လည်းကောင်း ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အရပ်ဝေးမှ ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကိုသော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံထိုက်၏၊ လက်အုပ်ချီရန် ထိုက်၏၊ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၁) ၁ - ကိမိလဝဂ် ===

၄ - ဗလသုတ်

၂၀၄။ ရဟန်းတို့ ဗိုလ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

သဒ္ဓါဗိုလ်၊ ဟိရီဗိုလ်၊ ဩတ္တပ္ပဗိုလ်၊ ဝီရိယဗိုလ်၊ ပညာဗိုလ်တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဗိုလ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၁) ၁ - ကိမိလဝဂ် ===

၅ - စေတောခိလသုတ်

၂၀၅။ ရဟန်းတို့ စိတ်၏ ငြောင့်တံသင်း ဖြစ်သော တရားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား၌ ယုံမှား၏၊ တွေးတော၏၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်၊ မကြည်လင်၊ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရား၌ ယုံမှားတွေးတော မဆုံးဖြတ်နိုင် မကြည်လင်သော ရဟန်း၏ စိတ်သည် အပူတပြင်း အားထုတ်ရန် အဖန်တလဲလဲ အားထုတ်ရန် အမြဲမပြတ် အားထုတ်ရန် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်ရန် မညွတ်၊ ဤသည်ကား စိတ်၏ ငြောင့်တံသင်း ဖြစ်သော ပဌမတရားပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် တရား၌ ယုံမှား၏။ပ။

သံဃာ၌ ယုံမှား၏။ပ။

သီလ သိက္ခာ၌ ယုံမှား၏။ပ။

သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အမျက်ထွက်၏၊ မနှစ်သက်သော စိတ်ရှိ၏၊ ထိပါး ပုတ်ခတ်လိုသော စိတ်ရှိ၏၊ ငြောင့်တံသင်း ကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အမျက်ထွက်သော၊ မနှစ်သက်သော၊ ထိပါး ပုတ်ခတ်လို စိတ်ရှိသော၊ ငြောင့်တံသင်း ကဲ့သို့ ဖြစ်သော ရဟန်း၏ စိတ်သည် အပူတပြင်း အားထုတ်ရန် အဖန်တလဲလဲ အားထုတ်ရန် အမြဲမပြတ် အားထုတ်ရန် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်ရန် မညွတ်။ ဤသည်ကား စိတ်၏ ငြောင့်တံသင်း ဖြစ်သော ပဉ္စမတရားပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ စိတ်၏ ငြောင့်တံသင်း ဖြစ်သော တရားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၁) ၁ - ကိမိလဝဂ် ===

၆ - ဝိနိဗန္ဓသုတ်

၂၀၆။ ရဟန်းတို့ စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ဖြစ်သော တရားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့၌ မကင်းသော စွဲမက်မှု၊ မကင်းသော လိုချင်မှု၊ မကင်းသော ချစ်ခင်မှု၊ မကင်းသော မွတ်သိပ်မှု၊ မကင်းသော ပူပန်မှု၊ မကင်းသော တပ်မက်မှု ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ကာမဂုဏ်တို့၌ မကင်းသော စွဲမက်မှု၊ မကင်းသော လိုချင်မှု၊ မကင်းသော ချစ်ခင်မှု၊ မကင်းသော မွတ်သိပ်မှု၊ မကင်းသော ပူပန်မှု၊ မကင်းသော တပ်မက်မှု ရှိသော ရဟန်း၏ စိတ်သည်

အပူတပြင်း အားထုတ်ရန် အဖန်တလဲလဲ အားထုတ်ရန် အမြဲမပြတ် အားထုတ်ရန် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်ရန် မညွတ်။

ဤသည်ကား စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ဖြစ်သော ပဉ္စမတရားပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ကိုယ်ခန္ဓာတို့၌ မကင်းသော စွဲမက်မှု။ပ။

ရုပ်၌ မကင်းသော စွဲမက်မှု။ပ။

အလိုရှိတိုင်း ဝမ်းပြည့်အောင် စား၍ အိပ်မှုချမ်းသာ လျောင်းမှုချမ်းသာ ငိုက်မျဉ်းမှု ချမ်းသာကို လုံ့လပြု၍ နေ၏။ပ။

"ငါသည် ဤသီလဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဤအကျင့်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဤခြိုးခြံမှုဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဤမြတ်သော အကျင့်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ တန်ခိုးကြီးသော နတ်သော် လည်းကောင်း၊ တစ်မျိုးမျိုးသော နတ်သော် လည်းကောင်း ဖြစ်လိမ့်မည်" ဟု နတ်အသင်းအပင်း တစ်မျိုးမျိုးကို တောင့်တ၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏။

ရဟန်းတို့ "ငါသည် ဤသီလဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဤအကျင့်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဤခြိုးခြံမှုဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဤမြတ်သော အကျင့်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ တန်ခိုးကြီးသော နတ်သော် လည်းကောင်း၊ တစ်မျိုးမျိုးသော နတ်သော် လည်းကောင်း ဖြစ်လိမ့်မည်" ဟု နတ်အသင်းအပင်း တစ်မျိုးမျိုးကို တောင့်တ၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော ရဟန်း၏ စိတ်သည် အပူတပြင်း အားထုတ်ရန် အဖန်တလဲလဲ အားထုတ်ရန် အမြဲမပြတ် အားထုတ်ရန် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်ရန် မညွတ်၊ ဤသည်ကား စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ဖြစ်သော ပဉ္စမ တရားပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ဖြစ်သော တရားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့ပင်တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၁) ၁ - ကိမိလဝဂ် ===

၇ - ယာဂုသုတ်

၂၀၇။ ရဟန်းတို့ ယာဂု၏ အာနိသင်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ဆာလောင်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်တတ်၏။

မွတ်သိပ်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်တတ်၏။

လေကို စုန်စေတတ်၏။

ဆီးအိမ်ကို သုတ်သင် (စင်ကြယ်စေ) တတ်၏။

အစာသစ် အကြွင်းအကျန်ကို ကျေညက်စေတတ်၏။

ရဟန်းတို့ ယာဂု၏ အာနိသင်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၁) ၁ - ကိမိလဝဂ် ===

၈ - ဒန္တကဋ္ဌသုတ်

၂၀၈။ ရဟန်းတို့ ဒန်ပူ မစားခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

မျက်စိ မကြည်လင်။

ခံတွင်း အနံ့ မကောင်း။

အရသာကို ဆောင်တတ်သော အကြောတို့ မစင်ကြယ်ကုန်။

သည်းခြေသလိပ်သည် အစာကို မြှေးယှက်၏။

ထို (ဒန်ပူမစား) သူအား ထမင်း မမြိန်၊ ရဟန်းတို့ ဒန်ပူ မစားခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဒန်ပူ စားခြင်း၌ အာနိသင်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

မျက်စိ ကြည်လင်၏။

ခံတွင်း အနံ့ ကောင်း၏။

အရသာကို ဆောင်တတ်သော အကြောတို့ စင်ကြယ်ကုန်၏။

သည်းခြေ သလိပ်သည် အစာကို မမြှေးယှက်။

ထို (ဒန်ပူစား) သူအား ထမင်းမြိန်၏။

ရဟန်းတို့ ဒန်ပူစားခြင်း၌ အာနိသင်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၁) ၁ - ကိမိလဝဂ် ===

၉ - ဂီတဿရသုတ်

၂၀၉။ ရဟန်းတို့ ရှည်စွာသော သီချင်းသံဖြင့် တရားဟောသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ထိုအသံ၌ စွဲမက်၏။ သူတစ်ပါးတို့သည်လည်း ထိုအသံ၌ စွဲမက်ကုန်၏။

“ငါတို့ သီချင်းဆို သကဲ့သို့ ထို့အတူ သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားသားတော် ရဟန်းတို့သည် သီချင်းဆိုကုန်၏” ဟု လူဒါယကာတို့ ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။

အသံ ပြုပြင်ခြင်းကို အလိုရှိသော ရဟန်းအား သမာဓိ ပျက်စီးခြင်း ဖြစ်၏။

နောင်လာ နောက်သားသည် အတုလိုက်၏။

ရဟန်းတို့ ရှည်စွာသော သီချင်းသံဖြင့် တရားဟောသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၁) ၁ - ကိမိလဝဂ် ===

၁၀ - မုဋ္ဌဿတိသုတ်

၂၁၀။ ရဟန်းတို့ သတိလွတ်ကင်း ဆင်ခြင်ခြင်း မရှိဘဲ အိပ်ပျော်သော ရဟန်း၏ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ဆင်းရဲစွာ အိပ်ရ၏။

ဆင်းရဲစွာ နိုးရ၏။

မကောင်းသော အိပ်မက် မက်၏။

နတ်တို့ မစောင့်ရှောက်ကုန်။

သုက် လွတ်၏။

ရဟန်းတို့ သတိလွတ်ကင်း ဆင်ခြင်ခြင်း မရှိဘဲ အိပ်ပျော်သော ရဟန်း၏ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ရဟန်းတို့ သတိမကင်း ဆင်ခြင်ခြင်းရှိ၍ အိပ်ပျော်သော ရဟန်း၏ အကျိုးတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့ တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ချမ်းသာစွာ အိပ်ရ၏။

ချမ်းသာစွာ နိုးရ၏။

မကောင်းသော အိပ်မက်ကို မမက်။

နတ်တို့ စောင့်ရှောက်ကုန်၏။

သုက် မလွှတ်။

ရဟန်းတို့ သတိမကင်း ဆင်ခြင်ခြင်း ရှိ၍ အိပ်ပျော်သော ရဟန်း၏ အကျိုးတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့ တည်း။

ဒသမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော ကိမိလဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၂) ၂ - အက္ကောသကဝဂ် ===

၁ - အက္ကောသကသုတ်

၂၁၁။ ရဟန်းတို့ သီတင်းသုံးဖော်တို့ကို ဆဲရေးတတ် ရေရွတ် ကြိမ်းမောင်းတတ် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စွပ်စွဲတတ်သော ရဟန်းသည် အပြစ်ငါးမျိုးတို့ကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်ကုန်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

(လောကုတ္တရာတရား) ပြတ်၍ (လောကုတ္တရာတရားမှ) ဆုံးရှုံး၏။

ညစ်နွမ်းသော အာပတ် တစ်မျိုးမျိုးသို့မူလည်း ရောက်၏။

ပြင်းထန်သော ရောဂါသို့မူလည်း ရောက်၏။

တွေဝေလျက် သေရ၏။

ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာဖြစ်သော ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်းတို့ သီတင်းသုံးဖော်တို့ကို ဆဲရေးတတ် ရေရွတ် ကြိမ်းမောင်းတတ် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စွပ်စွဲတတ်သော ရဟန်းသည် ဤအပြစ်ငါးမျိုးတို့ကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၂) ၂ - အက္ကောသကဝဂ် ===

၂ - ဘဏ္ဍနကာရကသုတ်

၂၁၂။ ရဟန်းတို့ မျက်ကွယ် မျက်မှောက် ငြင်းခုံလျက် ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောကြား စကားများ တတ်၍ သံဃာ၌ အဓိကရုဏ်းမှုကို ပြုတတ်သော ရဟန်းသည် အပြစ်ငါးမျိုးတို့ကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

မရသေးသော တရားထူးကို မရ။

ရပြီးသော တရားထူးမှ ယုတ်လျော့၏။

မကောင်းသော ကျော်စောသံသည် ပျံ့နှံ့၍ တက်၏။

တွေဝေလျက် သေရ၏။

ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်းတို့ မျက်ကွယ်မျက်မှောက် ငြင်းခုံလျက် ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောကြား စကား များတတ်၍ သံဃာ၌ အဓိကရုဏ်းမှုကို ပြုတတ်သော ရဟန်းသည် ဤအပြစ် ငါးမျိုးတို့ကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၂) ၂ - အက္ကောသကဝဂ် ===

၃ - သီလသုတ်

၂၁၃။ ရဟန်းတို့ သီလ မရှိသူ၏ သီလပျက်စီးခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သီလမရှိသော သီလပျက်စီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မေ့လျော့ခြင်းကြောင့် များစွာသော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ ဆုံးရှုံးခြင်းသို့ ရောက်၏။ ဤသည်ကား သီလမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သီလပျက်စီးခြင်း၌ ပဌမအပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား သီလမရှိသော သီလပျက်စီးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ မကောင်းသော ကျော်စောသံသည် ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား သီလမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သီလပျက်စီးခြင်း၌ ဒုတိယအပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား သီလမရှိသော သီလပျက်စီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မင်းပရိသတ်သို့ ဖြစ်စေ ပုဏ္ဏားပရိသတ်သို့ဖြစ်စေ သူကြွယ်ပရိသတ်သို့ဖြစ်စေ ရဟန်းပရိသတ်သို့ဖြစ်စေ မည်သည့် ပရိသတ်သို့မဆို ချဉ်းကပ်ခဲ့သော် ကြောက်ကြောက်ရွံ့ရွံ့ မျက်နှာညှိုးငယ်လျက် ချဉ်းကပ်ရ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား သီလ မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သီလ ပျက်စီးခြင်း၌ တတိယအပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား သီလမရှိသော သီလပျက်စီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် တွေဝေလျက် သေရ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား သီလမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သီလ ပျက်စီးခြင်း၌ စတုတ္ထအပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား သီလမရှိသော သီလပျက်စီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား သီလ မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သီလပျက်စီးခြင်း၌ ပဉ္စမအပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ သီလမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သီလပျက်စီးခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့ပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၌ အကျိုးတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သီလရှိသော သီလနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မမေ့လျော့ခြင်းကြောင့် များစွာသော စည်းစိမ်ဥစ္စာ အစုကို ရ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၌ ပဌမအကျိုးတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား သီလရှိသော သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ကောင်းသော ကျော်စောသတင်းသည် ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၌ ဒုတိယအကျိုးတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား သီလရှိသော သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မင်းပရိသတ်သို့ ဖြစ်စေ ပုဏ္ဏားပရိသတ်သို့ဖြစ်စေ သူကြွယ်ပရိသတ်သို့ဖြစ်စေ ရဟန်းပရိသတ်သို့ဖြစ်စေ မည်သည့် ပရိသတ်သို့ မဆို ချဉ်းကပ်ခဲ့သော် မကြောက်မရွံ့ မျက်နှာ မညှိုးငယ်ဘဲ ချဉ်းကပ်ရ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤ သည်ကား သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၌ တတိယ အကျိုးတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား သီလရှိသော သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မတွေဝေဘဲ သေရ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၌ စတုတ္ထ အကျိုးတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား သီလရှိသော သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ ဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၌ ပဉ္စမအကျိုးတည်း။

ရဟန်းတို့ သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၌ အကျိုးတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၂) ၂ - အက္ကောသကဝဂ် ===

၄ - ဗဟုဘာဏိသုတ်

၂၁၄။ ရဟန်းတို့ စကား များသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

မဟုတ်မမှန်သည်ကို ပြောမိတတ်၏။

ကုန်းစကားကို ပြောမိတတ်၏။

ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောမိတတ်၏။

သိမ်ဖျင်းသော စကားကို ပြောမိတတ်၏။

ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး ၍ ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်းတို့ စကားများသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့ပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ ပညာဖြင့် နှိုင်းချိန်၍ စကားပြောဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ အကျိုးတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

မဟုတ်မမှန်သည်ကို မပြောမိတတ်။

ကုန်းစကားကို မပြောမိတတ်။

ကြမ်းတမ်းသော စကားကို မပြောမိတတ်။

သိမ်ဖျင်းသော စကားကို မပြောမိတတ်။

ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်းတို့ ပညာဖြင့် နှိုင်းချိန်၍ စကား ပြောဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ အကျိုးတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၂) ၂ - အက္ကောသကဝဂ် ===

၅ - ပဉ္စမ အက္ခန္တိသုတ်

၂၁၅။ ရဟန်းတို့ သည်းမခံခြင်း၏ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

လူအများသည် မချစ်မနှစ်သက်။

ရန်များ၏။

အပြစ်များ၏။

တွေဝေလျက် သေရ၏။

ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်းတို့ သည်းမခံခြင်း၏ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ သည်းခံခြင်း၏ အကျိုးတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

လူအများသည် ချစ်နှစ်သက်၏။

ရန်မများ။

အပြစ်မများ။

မတွေမဝေဘဲ သေရ၏။

ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်းတို့ သည်းခံခြင်း၏ အကျိုးတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၂) ၂ - အက္ကောသကဝဂ် ===

၆ - ဒုတိယ အက္ခန္တိသုတ်

၂၁၆။ ရဟန်းတို့ သည်းမခံခြင်း၏ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

လူအများသည် မချစ်မနှစ်သက်။

ကြမ်းကြုတ်၏။

နှလုံး မသာယာ။

တွေဝေလျက် သေရ၏။

ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်းတို့ သည်းမခံခြင်း၏ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ သည်းခံခြင်း၏ အကျိုးတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

လူအများသည် ချစ်နှစ်သက်၏။

မကြမ်းကြုတ်။

နှလုံး မသာမယာမဖြစ်။

မတွေဝေဘဲ သေရ၏။

ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ ၏။

ရဟန်းတို့ သည်းခံခြင်း၏ အကျိုးတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၂) ၂ - အက္ကောသကဝဂ် ===

၇ - ပဌမ အပါသာဒိကသုတ်

၂၁၇။ ရဟန်းတို့ ကြည်ညိုဖွယ် မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မိမိကိုယ်ကို စွပ်စွဲ၏။

ပညာရှိတို့ စိစစ်၍ ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။

မကောင်းသော ကျော်စောသံသည် ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏။

တွေဝေလျက် သေရ၏။

ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်းတို့ ကြည်ညိုဖွယ် မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ကြည်ညိုဖွယ် ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ အကျိုးတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မိမိကိုယ်ကို မစွပ်စွဲ။

ပညာရှိတို့ စိစစ်၍ ချီးမွမ်းကုန်၏။

ကောင်းသော ကျော်စောသံသည် ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏။

မတွေဝေဘဲ သေရ၏။

ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ ၏။

ရဟန်းတို့ ကြည်ညိုဖွယ် ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ အကျိုးတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၂) ၂ - အက္ကောသကဝဂ် ===

၈ - ဒုတိယ အပါသာဒိကသုတ်

၂၁၈။ ရဟန်းတို့ ကြည်ညိုဖွယ် မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ အပြစ်တို့သည် ငါးမျိုးတို့တည်း။
အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -
မကြည်ညိုသေးသော သူတို့ မကြည်ညိုကုန်။
ကြည်ညိုပြီးသော အချို့ သူတို့သည်လည်း အကြည်ညိုပျက်ကုန်၏။
မြတ်စွာဘုရား အဆုံးအမတော်ကို လိုက်နာပြုကျင့်မှု မရှိ။
နောင်လာနောက်သားသည် အတုလိုက်၏။
ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည် မကြည်လင်။
ရဟန်းတို့ ကြည်ညိုဖွယ် မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ အပြစ်တို့သည် ငါးမျိုးတို့တည်း။
ရဟန်းတို့ ကြည်ညိုဖွယ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ အကျိုးတို့သည် ငါးမျိုးတို့တည်း။
အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -
မကြည်ညိုသေးသော သူတို့ ကြည်ညိုကုန်၏။
ကြည်ညိုပြီးသောသူတို့လည်း တိုး၍ ကြည်ညိုကုန်၏။
မြတ်စွာဘုရား အဆုံးအမတော်ကို လိုက်နာ ပြုကျင့်၏။
နောင်လာနောက်သားသည် အတုလိုက်၏။
ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည် ကြည်လင်၏။
ရဟန်းတို့ ကြည်ညိုဖွယ် ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ အကျိုးတို့သည် ငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၂) ၂ - အက္ကောသကဝဂ် ===

၉ - အဂ္ဂိသုတ်

၂၁၉။ ရဟန်းတို့ မီးလှုံခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

မျက်စိ မကြည်လင်။

အဆင်းမလှခြင်းကို ပြုတတ်၏။

အားနည်းခြင်းကို ပြုတတ်၏။

အပေါင်းအဖော်၌ မွေ့လျော်မှု 'တဏှာ' ပွါးများတတ်၏။

တိရစ္ဆာနကထာ စကားမျိုး ဖြစ်ပေါ်စေတတ်၏။

ရဟန်းတို့ မီးလှုံခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၂) ၂ - အက္ကောသကဝဂ် ===

၁၀ - မဓုရာသုတ်

၂၂၀။ ရဟန်းတို့ မဓုရာဇ်ပြည်၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

မြေအပြင် မညီညွတ်။

မြူမှုန်များ၏။

ကြမ်းတမ်းသော ခွေးရှိ၏။

အတင့်ရဲသော ရက္ခိုက်ဘီလူးရှိ၏။

ဆွမ်းခံ၍ ရခဲ၏။

ရဟန်းတို့ မဓုရာဇ်ပြည်၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် အက္ကောသကဝဂ် ပြီး၏။

=== (၂၃) ၃ - ဒီဃစာရိကဝဂ် ===

၁ - ပဌမ ဒီဃစာရိကသုတ်

၂၂၁။ ရဟန်းတို့ ရှည်လျားစွာ ခရီးသွားခြင်း အပိုင်းအခြား မရှိဘဲ ခရီးသွားခြင်းကို အဖန်တလဲလဲ အားထုတ်သော ရဟန်း၏ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

မကြားဖူးသည်ကို မကြားနာရ။

ကြားဖူးသည်ကို မဖြူစင်စေ။

ကြားဖူးသော အချို့သော တရားဖြင့် ရဲရင့်ခြင်း မဖြစ်။

ပြင်းထန်စွာ ရောဂါ စွဲကပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

အဆွေခင်ပွန်းလည်း မရှိ။

ရဟန်းတို့ ရှည်လျားစွာ ခရီးသွားခြင်း အပိုင်းအခြား မရှိဘဲ ခရီးသွားခြင်းကို အဖန်တလဲလဲ အားထုတ်သော ရဟန်း၏ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အပိုင်းအခြား ရှိသော ခရီးသွားခြင်း၌ အကျိုးတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

မကြားဖူးသည်ကို ကြားနာရ၏။

ကြားဖူးသည်ကို ဖြူစင်စေ၏။

ကြားဖူးသော အချို့သော တရားဖြင့် ရဲရင့်၏။

ပြင်းထန်စွာ ရောဂါ စွဲကပ်ခြင်းသို့ မရောက်။

အဆွေခင်ပွန်းလည်း ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အပိုင်းအခြား ရှိသော ခရီးသွားခြင်း၌ အကျိုးတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၃) ၃ - ဒီဃစာရိကဝဂ် ===

၂ - ဒုတိယ ဒီဃစာရိကသုတ်

၂၂၂။ ရဟန်းတို့ ရှည်လျားစွာ ခရီးသွားခြင်း အပိုင်းအခြား မရှိ ခရီးသွားခြင်းကို အဖန်တလဲလဲ အားထုတ်သော ရဟန်း၏ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

မရဖူးသေးသော တရားထူးကို မရ၊ ရပြီးသော တရားထူးမှ ယုတ်လျော့၏၊ ရပြီးသော အချို့သော တရားဖြင့် မရဲရင့်၊ ပြင်းထန်စွာ ရောဂါ စွဲကပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ အဆွေခင်ပွန်းလည်း မရှိ။

ရဟန်းတို့ ရှည်လျားစွာ ခရီးသွားခြင်း အပိုင်းအခြားမရှိ ခရီးသွားခြင်းကို အဖန်တလဲလဲ အားထုတ်သော ရဟန်း၏ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အပိုင်းအခြား ရှိသော ခရီးသွားခြင်း၌ အကျိုးတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

မရဖူးသေးသော တရားထူးကို ရ၏၊ ရပြီးသော တရားထူးမှ မယုတ်လျော့၊ ရပြီးသော အချို့သော တရားထူးဖြင့် ရဲရင့်၏၊ ပြင်းထန်စွာ ရောဂါ စွဲကပ်ခြင်းသို့ မရောက်၊ အဆွေခင်ပွန်းလည်း ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အပိုင်းအခြားရှိသော ခရီးသွားခြင်း၌ အကျိုးတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၃) ၃ - ဒီဃစာရိကဝဂ် ===

၃ - အတိနိဝါသသုတ်

၂၂၃။ ရဟန်းတို့ အလွန် ကြာမြင့်စွာ နေခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

များသော ဘဏ္ဍာကို စုဆောင်းသည် ဖြစ်၍ များသော ဘဏ္ဍာရှိ၏။

များသော ဆေးတို့ကို စုဆောင်းသည် ဖြစ်၍ များသော ဆေးရှိ၏။

ပြုဖွယ်များသည် ဖြစ်၍ ကိစ္စများပြား၏။

အဘယ်ကို ပြုရမည်နည်း ဟု (မေးမြန်း၍) ပြုအပ်သော အမှုကြီးငယ်တို့၌ ကပ်ငြိ တွယ်တာသည် ဖြစ်၍ (သာသနာတော်နှင့်) မလျော်သော လူတို့၏ နှီးနှောခြင်းမျိုးဖြင့် လူ, ရဟန်းတို့နှင့် နှီးနှော ဆက်ဆံလျက် နေရ၏။

ထိုနေရာကျောင်းမှ ဖဲသွားလျှင် ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ဖဲသွားရ၏။

ရဟန်းတို့ အလွန် ကြာမြင့်စွာ နေခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အပိုင်းအခြား ရှိသော နေခြင်း၌ အကျိုးတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

များသော ဘဏ္ဍာကို မစုဆောင်းသည် ဖြစ်၍ များသော ဘဏ္ဍာ မရှိ။

များသော ဆေးတို့ကို မစုဆောင်းသည် ဖြစ်၍ များသော ဆေး မရှိ။

ပြုဖွယ်မများသည် ဖြစ်၍ ကိစ္စမများ။

အဘယ်ကို ပြုရမည်နည်း ဟု (မေးမြန်း၍) ပြုအပ်သော အမှုကြီးငယ်တို့၌ မကပ်ငြိ မတွယ်တာသည်ဖြစ်၍ (သာသနာတော်နှင့်) မလျော်သော လူတို့၏ နှီးနှောခြင်းမျိုးဖြင့် လူ, ရဟန်းတို့နှင့် နှီးနှော ဆက်ဆံ၍ မနေရ။

ထိုနေရာကျောင်းမှ ဖဲသွားလျှင် ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍ ဖဲသွားရ၏။

ရဟန်းတို့ အပိုင်းအခြားရှိသော နေခြင်း၌ အကျိုးတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၃) ၃ - ဒီဃစာရိကဝဂ် ===

၄ - မစ္ဆရီသုတ်

၂၂၄။ ရဟန်းတို့ အလွန် ကြာမြင့်စွာ နေခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ကျောင်း 'အာဝါသ' ၌ ဝန်တိုမှု ရှိ၏။

အမျိုး 'ဒါယကာ' တို့၌ ဝန်တိုမှု ရှိ၏။

လာဘ် လာဘ၌ ဝန်တိုမှု ရှိ၏။

ဂုဏ်အဆင်း၌ ဝန်တိုမှု ရှိ၏။

တရား၌ ဝန်တိုမှု ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အလွန် ကြာမြင့်စွာ နေခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အပိုင်းအခြား ရှိသော နေခြင်း၌ အကျိုးတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ကျောင်း 'အာဝါသ' ၌ ဝန်တိုမှု မရှိ။

အမျိုး 'ဒါယကာ' တို့၌ ဝန်တိုမှု မရှိ။

လာဘ်လာဘ၌ ဝန်တိုမှု မရှိ။

ဂုဏ်အဆင်း၌ ဝန်တိုမှု မရှိ။

တရား၌ ဝန်တိုမှု မရှိ။

ရဟန်းတို့ ကာလ အပိုင်းအခြား ရှိသော နေခြင်း၌ အကျိုးတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၃) ၃ - ဒီဃစာရိကဝဂ် ===

၅ - ပဥ္စမ ကုလူပကသုတ်

၂၂၅။ ရဟန်းတို့ အိမ်သို့ ကပ်တတ်သော ရဟန်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

မပန်ကြားဘဲ သွားလာခြင်းကြောင့် (ပါစိတ်) အာပတ် သင့်၏။

ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ (မာတုဂါမနှင့်အတူ) ထိုင်နေခြင်းကြောင့် (ပါစိတ်) အာပတ်သင့်၏။

ဖုံးလွှမ်းသော နေရာ၌ (မာတုဂါမနှင့်အတူ) နေခြင်းကြောင့် (ပါစိတ်) အာပတ်သင့်၏။

မာတုဂါမအား ငါးပုဒ် ခြောက်ပုဒ်ထက်အလွန် တရား ဟောခြင်းကြောင့် (ပါစိတ်) အာပတ် သင့်၏။

ကာမဂုဏ်ကို ကြံစည်ခြင်း များလျက် နေ၏။

ရဟန်းတို့ အိမ်သို့ ကပ်တတ်သော ရဟန်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၃) ၃ - ဒီဃစာရိကဝဂ် ===

၆ - ဒုတိယ ကုလူပကသုတ်

၂၂၆။ ရဟန်းတို့ အလွန် ကြာမြင့်စွာ ဒါယကာတို့နှင့် ရောနှော၍ နေသော အိမ်သို့ ကပ်တတ်သော ရဟန်း၏ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

မာတုဂါမအား မပြတ်တွေ့မြင်ရ၏။

တွေ့မြင်သည် ရှိသော် နှီးနှောမိ၏။

နှီးနှောမိသည် ရှိသော် အကျွမ်းဝင်၏။

အကျွမ်းဝင်သည် ရှိသော် ရာဂသို့ သက်ဝင်၏။

(ရာဂ)သက်ဝင်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်းအား “မမွေ့လျော်ဘဲလည်း မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ရလိမ့်မည်၊ ညစ်နွမ်းသော အာပတ် တစ်မျိုးမျိုးသို့မူလည်း ရောက်ရလိမ့်မည်၊ သိက္ခာချ၍မူလည်း လူထွက်ရ လိမ့်မည်” ဟူသော ဤအရာကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ အလွန် ကြာမြင့်စွာ ဒါယကာတို့နှင့် ရောနှော၍ နေသော အိမ်သို့ ကပ်တတ်သော ရဟန်း၏ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၃) ၃ - ဒီဃစာရိကဝဂ် ===

၇ - ဘောဂသုတ်

၂၂၇။ ရဟန်းတို့ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့သည် မီးနှင့် ဆက်ဆံကုန်၏။

စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့သည် ရေနှင့် ဆက်ဆံကုန်၏။

စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့သည် မင်းနှင့် ဆက်ဆံကုန်၏။

စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့သည် ခိုးသူနှင့် ဆက်ဆံကုန်၏။

စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့သည် မချစ် မနှစ်သက်အပ်သော အမွေခံဆိုးတို့နှင့် ဆက်ဆံကုန်၏။

ရဟန်းတို့ စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့၌ အကျိုးတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့ကို အမှီပြု၍ မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သက်စေ၏၊ ချမ်းသာကို ကောင်းစွာ ဆောင်၏။

အမိ အဖတို့ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သက်စေ၏၊ ချမ်းသာကို ကောင်းစွာ ဆောင်၏။

သားသမီး မယား ကျွန် အလုပ်သမားတို့ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သက်စေ၏၊ ချမ်းသာကို ကောင်းစွာ ဆောင်၏။

မိတ်ဆွေ ခင်ပွန်းတို့ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သက်စေ၏၊ ချမ်းသာကို ကောင်းစွာ ဆောင်၏။

အထက်ဘုံ၌ ဖြစ်စေတတ်သော၊ ကောင်းမြတ်သော အာရုံကို ပေးတတ်သော၊ ချမ်းသာကျိုး ရှိသော၊ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်သော အလှူကို သမဏဗြာဟ္မဏတို့၌ ဖြစ်စေ၏။

ရဟန်းတို့ စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့၌ အကျိုးတို့သည် ဤငါးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

=== (၂၃) ၃ - ဒီဃစာရိကဝဂ် ===

၈ - ဥဿူရဘတ္တသုတ်

၂၂၈။ ရဟန်းတို့ နေမြင့်မှ ထမင်းချက်သော အိမ်၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ခရီးသွား ဧည့်သည်တို့ကို အခါအားလျော်စွာ မပူဇော်ရကုန်။

ဗလိနတ်စာကို ခံကုန်သော နတ်တို့ကို အခါအားလျော်စွာ မပူဇော်ရကုန်။

တစ်ထပ်သာ စားကုန်သော ညဥ့်စာစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်သော နေလွဲစာ စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို အခါအားလျော်စွာ မပူဇော်ရကုန်။

ကျွန်အမှုလုပ်ယောကျ်ားတို့သည် မျက်နှာ မသာယာဘဲ အလုပ်ကို လုပ်ကြရကုန်၏။

အခါမဲ့၌ စားသမျှ ထမင်းသည် သြဇာမရှိ။

ရဟန်းတို့ နေမြင့်မှ ထမင်းချက်သော အိမ်၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အချိန်မီ ထမင်းချက်သော အိမ်၌ အကျိုးတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ခရီးသွား ဧည့်သည်တို့ကို အခါအားလျော်စွာ ပူဇော်ရကုန်၏။

ဗလိနတ်စာကို ခံကုန်သော နတ်တို့ကို အခါ အားလျော်စွာ ပူဇော်ရကုန်၏။

တစ်ထပ်သာ စားကုန်သော ညဥ့်စာစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်သော နေလွဲစာ စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို အခါ အားလျော်စွာ ပူဇော်ရကုန်၏။

ကျွန်အမှုလုပ် ယောကျ်ားတို့သည် မျက်နှာ သာယာကုန်လျက် အလုပ်ကို လုပ်ကြကုန်၏။

အချိန်မီ စားသမျှ ထမင်းသည် သြဇာရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အချိန်မီ ထမင်းချက်သော အိမ်၌ အကျိုးတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၃) ၃ - ဒီဃစာရိကဝဂ် ===

၉ - ပဌမ ကဏှသပ္ပသုတ်

၂၂၉။ ရဟန်းတို့ မြွေဟောက်၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

မစင်ကြယ်၊ မကောင်းသော အနံ့ရှိ၏၊ အအိပ်ကြီး၏၊ ဘေးဘျမ်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏၊ အဆွေခင်ပွန်းကို ဖျက်ဆီးတတ်၏။

ရဟန်းတို့ မြွေဟောက်၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် မာတုဂါမ၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ-

မစင်ကြယ်၊ မကောင်းသော အနံ့ရှိ၏၊ အအိပ်ကြီး၏၊ ဘေးဘျမ်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏၊ အဆွေခင်ပွန်းကို ဖျက်ဆီးတတ်၏။

ရဟန်းတို့ မာတုဂါမ၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၃) ၃ - ဒီဃစာရိကဝဂ် ===

၁၀ - ဒုတိယ ကဏှသပ္ပသုတ်

၂၃၀။ ရဟန်းတို့ မြွေဟောက်၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

အမျက်ထွက်တတ်၏၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့တတ်၏၊ ပြင်းထန်သော အဆိပ်ရှိ၏၊ လျှာနှစ်ခွရှိ၏၊ အဆွေခင်ပွန်းကို ဖျက်ဆီးတတ်၏။

ရဟန်းတို့ မြွေဟောက်၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် မာတုဂါမ၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

အမျက်ထွက်တတ်၏၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့တတ်၏၊ ပြင်းထန်သော အဆိပ်ရှိ၏၊ လျှာနှစ်ခွရှိ၏၊ အဆွေခင်ပွန်းကို ဖျက်ဆီးတတ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုငါးမျိုးသော အပြစ်တို့တွင် ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား မာတုဂါမ၌ ပြင်းထန်သော အဆိပ်ရှိသည့် အဖြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ မာတုဂါမသည် များသောအားဖြင့် ထက်မြက်သော တပ်မက်မှု 'ရာဂ' ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုငါးမျိုးသော အပြစ်တို့တွင် ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား မာတုဂါမ၏ လျှာနှစ်ခွရှိသည့် အဖြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ မာတုဂါမသည် များသောအားဖြင့် ကုန်းတိုက်တတ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုငါးမျိုးသော အပြစ်တို့တွင် ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား မာတုဂါမ၏ အဆွေခင်ပွန်းကို ဖျက်ဆီးတတ်သည့် အဖြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ မာတုဂါမသည် များသောအားဖြင့် လင်ကို လွန်ကျူး၍ ကျင့်တတ်၏။

ရဟန်းတို့ မာတုဂါမ၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

သုံးခုမြောက် ဒီဃစာရိကဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၄) ၄ - အာဝါသိကဝဂ် ===

၁ - အာဝါသိကသုတ်

၂၃၁။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းထိုင်ရဟန်းသည် (နှလုံးကို) မတိုးပွါးစေတတ်။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်နှင့် မပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ အသွင်အပြင်နှင့် မပြည့်စုံ။

အကြားအမြင်ကို မဆောင်သည် ဖြစ်၍ များသော အကြားအမြင်မရှိ။

တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းခြင်း၌ မမွေ့လျော်သည် ဖြစ်၍ ကိလေသာကို မခေါင်းပါးစေတတ်။

ကောင်းသော နှုတ်ထွက် မရှိသည်ဖြစ်၍ ကောင်းသော စကားမရှိ။

ပညာမရှိ၊ မိုက်မဲ၏၊ ဆွံ့အ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းထိုင်ရဟန်းသည် (နှလုံးကို) မတိုးပွါးစေတတ်။

ရဟန်းတို့ တရား ငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းထိုင် ရဟန်းသည် (နှလုံးကို) ပွါးစေတတ်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ အသွင်အပြင်နှင့် ပြည့်စုံ၏။

အကြားအမြင်ကို ဆောင်သည် ဖြစ်၍ များသော အကြားအမြင်ရှိ၏။

တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းခြင်း၌ မွေ့လျော်သည် ဖြစ်၍ ကိလေသာကို ခေါင်းပါးစေတတ်၏။

ကောင်းသော နှုတ်ထွက် ရှိသည်ဖြစ်၍ ကောင်းသော စကားရှိ၏။

ပညာရှိ၏၊ မမိုက်မဲ၊ မဆွံ့အ။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းထိုင်ရဟန်းသည် (နှလုံးကို) ပွါးစေတတ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၄) ၄ - အာဝါသိကဝဂ် ===

၂ - ပိယသုတ်

၂၃၂။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းထိုင်ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ ချစ်အပ်သူ မြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သူ (နှလုံးကို) ပွါးစေတတ်သူ ဖြစ်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

သီလရှိ၏၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်ထိန်းလျက် နေ၏၊ အကျင့် 'အာစာရ' ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ' နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌သော်လည်း ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိ၏၊ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။

အကြားအမြင် များ၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆောင်၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆည်းပူး၏၊ အနက်, သဒ္ဒါနှင့် တကွဖြစ်၍ အလုံးစုံ ပြည့်စုံစင်ကြယ်သည့် မြတ်သော အကျင့်ကို ဖော်ပြတတ်ကုန်သော အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိကုန်သော တရားတို့ကို ထိုရဟန်းသည် များစွာ ကြားနာဖူး၏၊ ဆောင်ထား၏၊ နှုတ်ဖြင့် လေ့ကျက်ထား၏၊ စိတ်ဖြင့် ဆင်ခြင် မှတ်သားထား၏၊ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိ၏။

ကောင်းသော စကားရှိ၏၊ ကောင်းသော စကားမြွက်ဆိုသံရှိ၏၊ သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်းသော အဓိပ္ပါယ် သိလွယ်သော ယဉ်ကျေးသော စကားနှင့် ပြည့်စုံ၏။

မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်း ဖြစ်သည့် လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်သော (ရူပါဝစရ) စျာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်းရ၏၊ မငြိုမငြင်ရ၏၊ မပင်မပန်းရ၏။

အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်)ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းထိုင်ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ ချစ်အပ်သူ မြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သူ (နှလုံးကို) ပွါးစေတတ်သူ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၄) ၄ - အာဝါသိကဝဂ် ===

၃ - သောဘနသုတ်

၂၃၃။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းထိုင်ရဟန်းသည် ကျောင်းကို တင့်တယ်စေ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

သီလရှိ၏။ပ။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။

အကြားအမြင် များ၏။ပ။ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိ၏။

ကောင်းသော စကားရှိ၏၊ ကောင်းသော စကား မြွက်ဆိုသံရှိ၏၊ သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်းသော အဓိပ္ပါယ် သိလွယ်သော ယဉ်ကျေးသော စကားနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ချဉ်းကပ် ရောက်လာသူတို့ကို တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။

မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်းဖြစ်သည့် လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်သော (ရူပါဝစရ) စျာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်းရ၏၊ မပြိုမငြင်ရ၏၊ မပင်မပန်းရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းထိုင်ရဟန်းသည် ကျောင်းကို တင့်တယ်စေ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၄) ၄ - အာဝါသိကဝဂ် ===

၄ - ဗဟူပကာရသုတ်

၂၃၄။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းထိုင်ရဟန်းသည် ကျောင်းအား ကျေးဇူးများ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

သီလရှိ၏။ပ။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။

အကြားအမြင်များ၏။ပ။ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိ၏။

ကျိုးပျက်သည်ကို တစ်ဖန် ပြုပြင်တတ်၏။

အထူးထူးသော မြို့ရွာနေ ရဟန်းတို့ ကြွရောက်လာသည် ဖြစ်၍ ရဟန်းသံဃာ များပြားသည် ရှိသော် လူဒါယကာတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ "ဒါယကာတို့ ကြွရောက်လာသော ရဟန်း သံဃာများသည် အထူးထူးသော မြို့ရွာနေ ရဟန်းတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ကုသိုလ် ကောင်းမှုတို့ကို ပြုကြကုန်လော့၊ ကုသိုလ် ကောင်းမှုပြုရန် အချိန်အခါပင်တည်း" ဟု ပြောကြားတတ်၏။

မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်းဖြစ်သည့် လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်သော (ရူပါဝစရ) ဈာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်းရ၏၊ မပြိုမငြင်ရ၏၊ မပင်မပန်းရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းထိုင်ရဟန်းသည် နေရာကျောင်းအား ကျေးဇူးများ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၄) ၄ - အာဝါသိကဝဂ် ===

၅ - အနုကမ္ပသုတ်

၂၃၅။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းထိုင်ရဟန်းသည် လူတို့အား သနား စောင့်ရှောက်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

လွန်မြတ်သော ငါးပါးသီလ၌ ဆောက်တည်စေ၏။

သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို ရှုမြင်ခြင်း၌ သွင်းထား၏။

မကျန်း မမာသူတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ -

“အသျှင် (ဒါယကာ)တို့သည် ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်သော ရတနာသုံးပါး၌ ဖြစ်သော သတိကို ထင်စေကုန်လော့” ဟု သတိကို ဖြစ်စေ၏။

အထူးထူးသော မြို့ရွာနေရဟန်းတို့ ကြွရောက်လာသည် ဖြစ်၍ ရဟန်းသံဃာ များပြားသည်ရှိသော် လူဒါယကာတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ “ဒါယကာတို့ ကြွရောက်လာသော ရဟန်း သံဃာများသည် အထူးထူးသော မြို့ရွာနေ ရဟန်းတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကို ပြုကြကုန်လော့၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုရန် အချိန်အခါပင်တည်း” ဟု ပြောကြားတတ်၏။

ရဟန်းတို့ ယုတ်ညံ့သော ဆွမ်းကိုဖြစ်စေ မွန်မြတ်သော ဆွမ်းကိုဖြစ်စေ ပေးလှူခဲ့မူ ထိုဆွမ်းကို ကိုယ်တိုင် ဘုဉ်းပေး၏၊ သဒ္ဓါသဖြင့် ပေးလှူအပ်သော ဆွမ်းကို မဖျက်ဆီး။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းထိုင်ရဟန်းသည် လူတို့အား သနား စောင့်ရှောက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

------

၆ - ပဌမ အဝဏ္ဏာရဟသုတ်

၂၃၆။ ရဟန်းတို့ တရား ငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းထိုင်ရဟန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ဉာဏ်ဖြင့် မစိစစ် မသက်ဝင်မူ၍ မချီးမွမ်းထိုက်သော သူ၏ ဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းပြောဆို၏။

ဉာဏ်ဖြင့် မစိစစ် မသက်ဝင်မူ၍ ချီးမွမ်းထိုက် သူ၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ကဲ့ရဲ့ပြောဆို၏။

ဉာဏ်ဖြင့် မစိစစ် မသက်ဝင်မူ၍ မကြည်ညိုသင့်သော အရာ၌ ကြည်ညိုခြင်းကို ပြု၏။

ဉာဏ်ဖြင့် မစိစစ် မသက်ဝင်မူ၍ ကြည်ညိုသင့်သော အရာ၌ မကြည်ညိုခြင်းကို ပြု၏။

သဒ္ဓါတရားဖြင့် လှူသော ပစ္စည်းကို ဖျက်ဆီး၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းထိုင်ရဟန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းထိုင်ရဟန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ဉာဏ်ဖြင့် စိစစ် သက်ဝင်၍ မချီးမွမ်းထိုက်သူ၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ကဲ့ရဲ့ ပြောဆို၏။

ဉာဏ်ဖြင့် စိစစ် သက်ဝင်၍ ချီးမွမ်းထိုက်သူ၏ ဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းပြောဆို၏။

ဉာဏ်ဖြင့် စိစစ် သက်ဝင်၍ မကြည်ညိုသင့်သော အရာ၌ မကြည်ညိုခြင်းကို ပြု၏။

ဉာဏ်ဖြင့် စိစစ် သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုသင့်သော အရာ၌ ကြည်ညိုခြင်းကို ပြု၏။

သဒ္ဓါတရားဖြင့် လှူသော ပစ္စည်းကို မဖျက်ဆီး။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းထိုင်ရဟန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၄) ၄ - အာဝါသိကဝဂ် ===

၇ - ဒုတိယ အဝဏ္ဏာရဟာသုတ်

၂၃၇။ ရဟန်းတို့ တရား ငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းထိုင်ရဟန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ဉာဏ်ဖြင့် မစိစစ် မသက်ဝင်မူ၍ မချီးမွမ်းထိုက်သူ၏ ဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းပြောဆို၏။

ဉာဏ်ဖြင့် မစိစစ် မသက်ဝင်မူ၍ ချီးမွမ်းထိုက်သူ၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ကဲ့ရဲ့ ပြောဆို၏။

ကျောင်း၌ ဝန်တို၏၊ ကျောင်း၌ မက်မော၏။

ဒါယကာ၌ ဝန်တို၏၊ ဒါယကာ၌ မက်မော၏။

သဒ္ဓါတရားဖြင့် လှူသော ပစ္စည်းကို ဖျက်ဆီး၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းထိုင်ရဟန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းထိုင်ရဟန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ဉာဏ်ဖြင့် စိစစ် သက်ဝင်၍ မချီးမွမ်းထိုက်သူ၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ကဲ့ရဲ့ ပြောဆို၏။

ဉာဏ်ဖြင့် စိစစ် သက်ဝင်၍ ချီးမွမ်းထိုက်သူ၏ ဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းပြောဆို၏။

ကျောင်း၌ ဝန်တိုမှု မရှိ၊ ကျောင်း၌ မမက်မော။

ဒါယကာ၌ ဝန်တိုမှု မရှိ၊ ဒါယကာ၌ မမက်မော။

သဒ္ဓါတရားဖြင့် လှူသော ပစ္စည်းကို မဖျက်ဆီး။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းထိုင်ရဟန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

=== (၂၄) ၄ - အာဝါသိကဝဂ် ===

၈ - တတိယ အဝဏ္ဏာရဟသုတ်

၂၃၈။ ရဟန်းတို့ တရား ငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းထိုင်ရဟန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ဉာဏ်ဖြင့် မစိစစ် မသက်ဝင်မူ၍ မချီးမွမ်းထိုက်သူ၏ ဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းပြောဆို၏။

ဉာဏ်ဖြင့် မစိစစ် မသက်ဝင်မူ၍ ချီးမွမ်းထိုက်သူ၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ကဲ့ရဲ့ ပြောဆို၏။

ကျောင်း၌ ဝန်တို၏။

ဒါယကာ၌ ဝန်တို၏။

လာဘ်၌ ဝန်တို၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းထိုင်ရဟန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းထိုင်ရဟန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ဉာဏ်ဖြင့် စိစစ် သက်ဝင်၍ မချီးမွမ်းထိုက်သူ၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ကဲ့ရဲ့ ပြောဆို၏။

ဉာဏ်ဖြင့် စိစစ် သက်ဝင်၍ ချီးမွမ်းထိုက်သူ၏ ဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းပြောဆို၏။

ကျောင်း၌ ဝန်တိုမှု မရှိ။

ဒါယကာ၌ ဝန်တိုမှု မရှိ။

လာဘ်၌ ဝန်တိုမှု မရှိ၊

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းထိုင်ရဟန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

=== (၂၄) ၄ - အာဝါသိကဝဂ် ===

၉ - ပဌမ မစ္ဆရိယသုတ်

၂၃၉။ ရဟန်းတို့ တရား ငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းထိုင်ရဟန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ကျောင်း၌ ဝန်တို၏။

ဒါယကာ၌ ဝန်တို၏။

လာဘ်၌ ဝန်တို၏။

ဂုဏ် အဆင်း၌ ဝန်တို၏။[၁]

သဒ္ဓါတရားဖြင့် လှူသော ပစ္စည်းကို ဖျက်ဆီး၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းထိုင်ရဟန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းထိုင်ရဟန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ကျောင်း၌ ဝန်တိုမှု မရှိ။

ဒါယကာ၌ ဝန်တိုမှု မရှိ။

လာဘ်၌ ဝန်တိုမှု မရှိ။

ဂုဏ်အဆင်း၌ ဝန်တိုမှု မရှိ။[၂]

သဒ္ဓါတရားဖြင့် လှူသော ပစ္စည်းကို မဖျက်ဆီး။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းထိုင်ရဟန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁။ တရား၌ ဝန်တို၏။
၂။ တရား၌ ဝန်တိုမှု မရှိ။

=== (၂၄) ၄ - အာဝါသိကဝဂ် ===

၁၀ - ဒုတိယ မစ္ဆရိယသုတ်

၂၄၀။ ရဟန်းတို့ တရား ငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းထိုင်ရဟန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ကျောင်း၌ ဝန်တို၏။

ဒါယကာ၌ ဝန်တို၏။

လာဘ်၌ ဝန်တို၏။

ဂုဏ်အဆင်း၌ ဝန်တို၏။

တရား၌ ဝန်တို၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းထိုင်ရဟန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းထိုင်ရဟန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ကျောင်း၌ ဝန်တိုမှု မရှိ။

ဒါယကာ၌ ဝန်တိုမှု မရှိ။

လာဘ်၌ ဝန်တိုမှု မရှိ။

ဂုဏ်အဆင်း၌ ဝန်တိုမှု မရှိ။

တရား၌ ဝန်တိုမှု မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းထိုင်ရဟန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

လေးခုမြောက် အာဝါသိကဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၅) ၅ - ဒုစ္စရိတဝဂ် ===

၁ - ပဌမ ဒုစ္စရိတသုတ်

၂၄၁။ ရဟန်းတို့ ဒုစရိုက်ရှိသူ၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မိမိကိုယ်ကို စွပ်စွဲ၏။

ပညာရှိတို့ကလည်း (ဉာဏ်ဖြင့်) စိစစ်၍ ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။

မကောင်းသော ကျော်စောသံသည် ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏။

တွေဝေလျက် သေရ၏။

ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်းတို့ ဒုစရိုက် ရှိသူ၌ အပြစ်တို့သည် ဤ ငါးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ သုစရိုက် ရှိသူ၌ အကျိုးတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မိမိကိုယ်ကို မစွပ်စွဲ။

ပညာရှိတို့ကလည်း (ဉာဏ်ဖြင့်) စိစစ်၍ ချီးမွမ်းကုန်၏။

ကောင်းသော ကျော်စောသံသည် ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏။

မတွေဝေဘဲ သေရ၏။

ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်းတို့ သုစရိုက် ရှိသူ၌ အကျိုးတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

------

၂ - ပဌမ ကာယဒုစ္စရိတသုတ်

၂၄၂။ ရဟန်းတို့ ကာယ ဒုစရိုက် ရှိသူ၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ပ။

ကာယသုစရိုက် ရှိသူ၌ အကျိုးတို့သည်။ပ။

ဒုတိယသုတ်။

------

၃ - ပဌမ ဝစီဒုစ္စရိတသုတ်

၂၄၃။ ရဟန်းတို့ ဝစီဒုစရိုက် ရှိသူ၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ပ။ ဝစီသုစရိုက် ရှိသူ၌ အကျိုးတို့သည်။ပ။

တတိယသုတ်။

------

၄ - ပဌမ မနောဒုစ္စရိတသုတ်

၂၄၄။ ရဟန်းတို့ မနောဒုစရိုက် ရှိသူ၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ပ။ မနောသုစရိုက် ရှိသူ၌ အကျိုးတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မိမိကိုယ်ကို မစွပ်စွဲ။

ပညာရှိတို့ကလည်း (ဉာဏ်ဖြင့်) စိစစ်၍ ချီးမွမ်းကုန်၏။

ကောင်းသော ကျော်စောသံသည် ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏။

မတွေဝေဘဲ သေရ၏။

ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်းတို့ မနောသုစရိုက် ရှိသူ၌ အကျိုးတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၅) ၅ - ဒုစ္စရိတဝဂ် ===

၅ - ဒုတိယ ဒုစ္စရိတသုတ်

၂၄၅။ ရဟန်းတို့ ဒုစရိုက် ရှိသူ၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။
အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -
မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မိမိကိုယ်ကို စွပ်စွဲ၏။
ပညာရှိတို့ကလည်း (ဉာဏ်ဖြင့်) စိစစ်၍ ကဲ့ရဲ့ ကုန်၏။
မကောင်းသော ကျော်စောသံသည် ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏။
သူတော်ကောင်းတရားမှ ကင်း၏။
မသူတော်တရား၌ တည်၏။
ရဟန်းတို့ ဒုစရိုက် ရှိသူ၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။
ရဟန်းတို့ သုစရိုက် ရှိသူ၌ အကျိုးတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။
အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -
မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မိမိကိုယ်ကို မစွပ်စွဲ။
ပညာရှိတို့ကလည်း (ဉာဏ်ဖြင့်) စိစစ်၍ ချီးမွမ်းကုန်၏။
ကောင်းသော ကျော်စောသံသည် ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏။
မသူတော်တရားမှ ကင်း၏။
သူတော်ကောင်းတရား၌ တည်၏။
ရဟန်းတို့ သုစရိုက်ရှိသူ၌ အကျိုးတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၅) ၅ - ဒုစ္စရိတဝဂ် ===

၆ - ဒုတိယ ကာယဒုစ္စရိတသုတ်

၂၄၆။ ရဟန်းတို့ ကာယဒုစရိုက် ရှိသူ၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ပ။
ကာယသုစရိုက် ရှိသူ၌ အကျိုးတို့သည်။ပ။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၅) ၅ - ဒုစ္စရိတဝဂ် ===

၇ - ဒုတိယ ဝစီဒုစ္စရိတသုတ်

၂၄၇။ ရဟန်းတို့ ဝစီဒုစရိုက် ရှိသူ၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ပ။
ဝစီသုစရိုက် ရှိသူ၌ အကျိုးတို့သည်။ပ။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၅) ၅ - ဒုစ္စရိတဝဂ် ===

၈ - ဒုတိယ မနောဒုစ္စရိတသုတ်

၂၄၈။ ရဟန်းတို့ မနောဒုစရိုက် ရှိသူ၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ပ။
မနောသုစရိုက်ရှိသူ၌ အကျိုးတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။
အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -
မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မိမိကိုယ်ကို မစွပ်စွဲ။
ပညာရှိတို့ကလည်း (ဉာဏ်ဖြင့်) စိစစ်၍ ချီးမွမ်းကုန်၏။
ကောင်းသော ကျော်စောသံသည် ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏။
မသူတော်တရားမှ ကင်း၏။
သူတော်ကောင်းတရား၌ တည်၏။
ရဟန်းတို့ မနောသုစရိုက်ရှိသူ၌ အကျိုးတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

=== (၂၅) ၅ - ဒုစ္စရိတဝဂ် ===

၉ - သိဝထိကသုတ်

၂၄၉။ ရဟန်းတို့ သင်္ချိုင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

မစင်ကြယ်။

မကောင်းသော အနံ့ရှိ၏။

ဘေးဘျမ်းရှိ၏။

သရဲ သဘက်တို့ နေရာဖြစ်၏။

များစွာသော လူအပေါင်း၏ ငိုကြွေးရာဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ သင်္ချိုင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် သင်းချိုင်း ဥပမာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မစင်ကြယ်သော ကာယကံနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ မစင်ကြယ်သော ဝစီကံနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ မစင်ကြယ်သော မနောကံနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ဤသည်ကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ မစင်ကြယ်မှု ဟူ၍ ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ ထိုသင်္ချိုင်းသည် မစင်ကြယ် သကဲ့သို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုသင်္ချိုင်း ဥပမာရှိသူ ဟူ၍ ငါဆို၏။

မစင်ကြယ်သော ကာယကံ မစင်ကြယ်သော ဝစီကံ မစင်ကြယ်သော မနောကံနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား မကောင်းသော ကျော်စောသံသည် ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏၊ ဤသည်ကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ မကောင်းသော အနံ့ ဟူ၍ ငါ ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ထိုသင်္ချိုင်းသည် မကောင်းသော အနံ့ရှိသကဲ့သို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုသင်္ချိုင်း ဥပမာ ရှိသူဟူ၍ ငါဆို၏။

မစင်ကြယ်သော ကာယကံ မစင်ကြယ်သော ဝစီကံ မစင်ကြယ်သော မနောကံနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို သီလကို ချင်ခင်မြတ်နိုး ကုန်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် ဝေးစွာ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ဘေးဘျမ်းနှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်း ဟူ၍ ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ ထိုသင်္ချိုင်းသည် ဘေးဘျမ်းနှင့်တကွ ဖြစ်သကဲ့သို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုသင်္ချိုင်း ဥပမာရှိသူ ဟူ၍ ငါဆို၏။

မစင်ကြယ်သော ကာယကံ မစင်ကြယ်သော ဝစီကံ မစင်ကြယ်သော မနောကံနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သဘောတူ ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် အတူနေ၏၊ ဤသည်ကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ သရဲ သဘက်အဖြစ် ဟူ၍ ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ ထိုသင်္ချိုင်းသည် သရဲ သဘက်တို့၏ နေရာ ဖြစ်သကဲ့သို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုသင်္ချိုင်း ဥပမာ ရှိသူ ဟူ၍ ငါဆို၏။

မစင်ကြယ်သော ကာယကံ မစင်ကြယ်သော ဝစီကံ မစင်ကြယ်သော မနောကံနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို သီလကို ချစ်မြတ်နိုးကုန်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် မြင်၍-

"ငါတို့သည် ဤသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် အတူနေရ၏၊ ငါတို့အား ဆင်းရဲလေစွတကား" ဟု ရှုတ်ချကုန်၏၊ ဤသည်ကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ငိုကြွေးရာဟူ၍ ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ ထိုသချိုင်းသည် လူအများ၏ ငိုကြွေးရာ ဖြစ်သကဲ့သို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုသချိုင်း ဥပမာရှိသူ ဟူ၍ ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ သချိုင်းနှင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၅) ၅ - ဒုစ္စရိတဝဂ် ===

၁၀ - ပုဂ္ဂလပ္ပသာဒသုတ်

၂၅၀။ ရဟန်းတို့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကြည်ညိုခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၏ အကြည်ညိုခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သံဃာက နှင်ထုတ်သင့်သော သဘောရှိသည့် အာပတ်သို့ ရောက်မှုကြောင့် နှင်ထုတ်ခဲ့အံ့၊ ထိုကြည်ညိုသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသို့ ဖြစ်တတ်၏။

"ငါချစ်အပ် မြတ်နိုးအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို သံဃာသည် နှင်ထုတ်၏" ဟု ရဟန်းတို့၌ မကြည်ညိုမှု များစွာဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့၌ မကြည်ညိုမှု များစွာဖြစ်သည်ရှိသော် အခြားရဟန်းတို့ကို မဆည်းကပ်၊ အခြားရဟန်းတို့ကို မဆည်းကပ်သည် ရှိသော် သူတော်ကောင်းတရားကို မနာယူရ၊ သူတော်ကောင်းတရားကို မနာယူရ သည်ရှိသော် သူတော်ကောင်း တရားမှ ယုတ်လျော့၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကြည်ညိုရာ၌ ပဌမ အပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၏ အကြည်ညိုခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သံဃာက အစွန် အဖျား၌ နေစေသင့်သော သဘောရှိသည့် အာပတ်သို့ ရောက်မှုကြောင့် အစွန်အဖျား၌ နေစေအံ့၊ ထိုကြည်ညိုသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသို့ ဖြစ်တတ်၏ -

"ငါချစ်အပ် မြတ်နိုးအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို သံဃာသည် အစွန်အဖျား၌ နေစေ၏" ဟု ရဟန်းတို့၌ မကြည်ညိုမှု များစွာ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့၌ မကြည်ညိုမှု များစွာဖြစ်သည် ရှိသော် အခြားရဟန်းတို့ကို မဆည်းကပ်၊ အခြားရဟန်း တို့ကို မဆည်းကပ်သည် ရှိသော် သူတော်ကောင်းတရားကို မနာယူရ၊ သူတော်ကောင်းတရားကို မနာယူ ရ သည်ရှိသော် သူတော်ကောင်းတရားမှ ယုတ်လျော့၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကြည်ညိုရာ၌ ဒုတိယ အပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၏ အကြည်ညိုခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အရပ်တစ်ပါးသို့ ဖဲသွားခဲ့မူ။ပ။

အကြည်ညိုခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် လူထွက်ခဲ့မူ။ပ။

အကြည်ညိုခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကွယ်လွန်ခဲ့မူ ထိုကြည်ညိုသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသို့ ဖြစ်တတ်၏ -

"ငါချစ်အပ် မြတ်နိုးအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကွယ်လွန်၏" ဟု အခြားရဟန်းတို့ကို မဆည်းကပ်၊ အခြားရဟန်းတို့ကို မဆည်းကပ်သည် ရှိသော် သူတော်ကောင်းတရားကို မနာယူရ၊ သူတော်ကောင်းတရားကို မနာယူရသည်ရှိသော် သူတော်ကောင်းတရားမှ ယုတ်လျော့၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကြည်ညိုရာ၌ ပဉ္စမ အပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကြည်ညိုခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ငါးခုမြောက် ဒုစ္စရိတဝဂ် ပြီး၏။

ပဉ္စမ သုတ်ငါးဆယ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၆) ၆ - ဥပသမ္ပဒါဝဂ် ===

၁ - ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗသုတ်

၂၅၁။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍) ပဉ္စင်းခံ ပေးနိုင်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သီလဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သမာဓိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ပညာဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ဝိမုတ္တိ 'အရဟတ္တဖိုလ်' ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန 'အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်တတ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်' ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍) ပဉ္စင်း ခံပေးနိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၆) ၆ - ဥပသမ္ပဒါဝဂ် ===

၂ - နိဿယသုတ်

၂၅၂။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (ဆရာပြု၍) နိဿရည်း ပေးနိုင်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သီလဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ပ။

ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန 'အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်တတ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်' ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (ဆရာပြု၍) နိဿရည်း ပေးနိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၆) ၆ - ဥပသမ္ပဒါဝဂ် ===

၃ - သာမဏေရသုတ်

၂၅၃။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သာမဏေကို လုပ်ကျွေးစေနိုင်၏၊ (သာမဏေ၏ အလုပ်အကျွေးကို ခံထိုက်၏)။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သီလဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သမာဓိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ပညာဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ဝိမုတ္တိ 'အရဟတ္တဖိုလ်'ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန 'အရဟတ္တဖိုလ်' ကို ဆင်ခြင်နိုင်သော 'ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်' ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သာမဏေကို လုပ်ကျွေးစေနိုင်၏၊ (သာမဏေ၏ အလုပ်အကျွေးကို ခံထိုက်၏) ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၆) ၆ - ဥပသမ္ပဒါဝဂ် ===

၄ - ပဉ္စမစ္ဆရိယသုတ်

၂၅၄။ ရဟန်းတို့ ဝန်တိုခြင်း 'မစ္ဆရိယ' တို့သည် ဤငါးမျိုး တို့တည်း။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ကျောင်း၌ ဝန်တိုခြင်း။

အမျိုး 'ဒါယကာ'၌ ဝန်တိုခြင်း။

လာဘ်၌ ဝန်တိုခြင်း။

ဂုဏ်အဆင်း၌ ဝန်တိုခြင်း။

တရား၌ ဝန်တိုခြင်းတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဝန်တိုခြင်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤဝန်တိုခြင်း ငါးမျိုးတို့တွင် (ပရိယတ္တိ) တရား၌ ဝန်တိုခြင်းသည် စက်ဆုပ်ဖွယ် ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၆) ၆ - ဥပသမ္ပဒါဝဂ် ===

၅ - မစ္ဆရိယပဟာနသုတ်

၂၅၅။ ရဟန်းတို့ ဝန်တိုခြင်း ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန် အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ရန် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး ရ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ကျောင်း၌ ဝန်တိုခြင်းကို ပယ်ရန် အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ရန် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးရ၏။

အမျိုး 'ဒါယကာ' တို့၌ ဝန်တိုခြင်းကို။ပ။

လာဘ်၌ ဝန်တိုခြင်းကို။ပ။

ဂုဏ်အဆင်း၌ ဝန်တိုခြင်းကို။ပ။

တရား၌ ဝန်တိုခြင်းကို ပယ်ရန် အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ရန် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤဝန်တိုခြင်း ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန် အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ရန် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၆) ၆ - ဥပသမ္ပဒါဝဂ် ===

၆ - ပဌမ ဈာနသုတ်

၂၅၆။ ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို မပယ်ဘဲ ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေရန် မထိုက်။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ကျောင်း၌ ဝန်တိုခြင်း။

အမျိုး 'ဒါယကာ'၌ ဝန်တိုခြင်း။

လာဘ်၌ ဝန်တိုခြင်း။

ဂုဏ်အဆင်း၌ ဝန်တိုခြင်း။

တရား၌ ဝန်တိုခြင်း။ (ဤငါးမျိုးတို့တည်း)။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို မပယ်ဘဲ ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေရန် မထိုက်။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေရန် ထိုက်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ကျောင်း၌ ဝန်တိုခြင်း။

အမျိုး 'ဒါယကာ'၌ ဝန်တိုခြင်း။

လာဘ်၌ ဝန်တိုခြင်း။

ဂုဏ်အဆင်း၌ ဝန်တိုခြင်း။

တရား၌ ဝန်တိုခြင်း။ (ဤငါးမျိုးတို့တည်း)။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေရန်ထိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

=== (၂၆) ၆ - ဥပသမ္ပဒါဝဂ် ===

၇ - ၁၃ - ဒုတိယ ဈာနသုတ် စသည် ခုနစ်သုတ်

၂၅၇-၂၆၃။ ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို မပယ်ဘဲ ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေရန် မထိုက်။ပ။

တတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေရန် မထိုက်။

စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေရန် မထိုက်။

သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မထိုက်။

သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မထိုက်။

အနာဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မထိုက်။

အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မထိုက်။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ကျောင်း၌ ဝန်တိုခြင်း။

အမျိုး 'ဒါယကာ'၌ ဝန်တိုခြင်း။

လာဘ်၌ ဝန်တိုခြင်း။

ဂုဏ်အဆင်း၌ ဝန်တိုခြင်း။

တရား၌ ဝန်တိုခြင်း။ (ဤငါးမျိုးတို့တည်း)။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို မပယ်ဘဲ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မထိုက်။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍နေရန် ထိုက်၏။ပ။ တတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေရန် ထိုက်၏။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေရန် ထိုက်၏။ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ထိုက်၏။ သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ထိုက်၏။ အနာဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ထိုက်၏။ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ထိုက်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ကျောင်း၌ ဝန်တိုခြင်း။

အမျိုး 'ဒါယကာ' ၌ ဝန်တိုခြင်း။

လာဘ်၌ ဝန်တိုခြင်း။

ဂုဏ်အဆင်း၌ ဝန်တိုခြင်း။

တရား၌ ဝန်တိုခြင်း။ (ဤငါးမျိုးတို့တည်း)။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ထိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တေရသမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၆) ၆ - ဥပသမ္ပဒါဝဂ် ===

၁၄ - အပရပဥ္စမစျာနသုတ်

၂၆၄။ ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို မပယ်ဘဲ ပဥ္စမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရန် မထိုက်။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ကျောင်း၌ ဝန်တိုခြင်း။

အမျိုး 'ဒါယကာ' ၌ ဝန်တိုခြင်း။

လာဘ်၌ ဝန်တိုခြင်း။

ဂုဏ်အဆင်း၌ ဝန်တိုခြင်း။

သူ့ကျေးဇူးကို မသိခြင်း သူ့ကျေးဇူးကို ထင်စွာ မပြုခြင်း။ (ဤငါးမျိုးတို့တည်း)။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို မပယ်ဘဲ ပဥ္စမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရန် မထိုက်။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ပဥ္စမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရန် ထိုက်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ကျောင်း၌ ဝန်တိုခြင်း။

အမျိုး 'ဒါယကာ' ၌ ဝန်တိုခြင်း။

လာဘ်၌ ဝန်တိုခြင်း။

ဂုဏ်အဆင်း၌ ဝန်တိုခြင်း။

သူ့ကျေးဇူးကို မသိခြင်း သူ့ကျေးဇူးကို ထင်စွာ မပြုခြင်း။ (ဤငါးမျိုးတို့တည်း)။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ပဥ္စမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရန် ထိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စုဒ္ဒသမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၆) ၆ - ဥပသမ္ပဒါဝဂ် ===

၁၅ -၂၁ - အပရ ဒုတိယ စျာနသုတ် စသည်

၂၆၅-၂၇၁။ ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို မပယ်ဘဲ ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရန် မထိုက်။ပ။

တတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရန် မထိုက်။

စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရန် မထိုက်။
သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မထိုက်။
သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မထိုက်။
အနာဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မထိုက်။
အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မထိုက်။
အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -
ကျောင်း၌ ဝန်တိုခြင်း။
အမျိုး 'ဒါယကာ' ၌ ဝန်တိုခြင်း။
လာဘ်၌ ဝန်တိုခြင်း။
ဂုဏ်အဆင်း၌ ဝန်တိုခြင်း။
သူ့ကျေးဇူးကို မသိခြင်း သူ့ကျေးဇူးကို ထင်စွာ မပြုခြင်း။ (ဤငါးမျိုးတို့တည်း)။
ရဟန်းတို့ ဤ တရားငါးမျိုးတို့ကို မပယ်ဘဲ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မထိုက်။
ရဟန်းတို့ ဤ တရားငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရန် ထိုက်၏။ပ။
တတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရန် ထိုက်၏။
စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရန် ထိုက်၏။
သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ထိုက်၏။
သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ထိုက်၏။
အနာဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ထိုက်၏။
အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ထိုက်၏။
အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -
ကျောင်း၌ ဝန်တိုခြင်း။
အမျိုး 'ဒါယကာ' ၌ ဝန်တိုခြင်း။
လာဘ်၌ ဝန်တိုခြင်း။
ဂုဏ်အဆင်း၌ ဝန်တိုခြင်း။
သူ့ကျေးဇူးကို မသိခြင်း သူ့ကျေးဇူးကို ထင်စွာ မပြုခြင်း။ (ဤငါးမျိုးတို့တည်း)။
ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ထိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဧကဝီသတိမသုတ်။

ခြောက်ခုမြောက် ဥပသမ္ပဒါဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - သမ္မုတိပေယျာလ ===

၁ - ဘတ္တုဒ္ဒေသကသုတ်

၂၇၂။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းကို ဆွမ်းညွှန်ရဟန်း ဟူ၍ မသမုတ်အပ်။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ဆန္ဒာဂတိသို့ လိုက်၏။

ဒေါသာဂတိသို့ လိုက်၏။

မောဟာဂတိသို့ လိုက်၏။

ဘယာဂတိသို့ လိုက်၏။

ညွှန်အပ်ပြီး မညွှန်ရသေးသည်ကို မသိ။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းကို ဆွမ်းညွှန်ရဟန်း ဟူ၍ မသမုတ်အပ်။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းကို ဆွမ်းညွှန်ရဟန်း ဟူ၍ သမုတ်အပ်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ဆန္ဒာဂတိသို့ မလိုက်။

ဒေါသာဂတိသို့ မလိုက်။

မောဟာဂတိသို့ မလိုက်။

ဘယာဂတိသို့ မလိုက်။

ညွှန်အပ်ပြီး မညွှန်ရသေးသည်ကို သိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းကို ဆွမ်းညွှန်ရဟန်း ဟူ၍ သမုတ်အပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဆွမ်းညွှန်ရဟန်းကို သမုတ် အပ်ပြီးသော်လည်း မခိုင်းစေအပ် ။ပ။

သမုတ်အပ်ပြီး စေခိုင်းအပ်၏။

မိုက်သော ရဟန်းဟု သိအပ်၏။

ပညာရှိသော ရဟန်းဟု သိအပ်၏။

တူးဖြို ဖျက်ဆီးအပ်သော မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်၏။

မတူးဖြို မဖျက်ဆီးအပ်သော မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်၏။

ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထိုအတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထိုအတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ်တရားငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ဆန္ဒာဂတိသို့ မလိုက်။

ဒေါသာဂတိသို့ မလိုက်။

မောဟာဂတိသို့ မလိုက်။

ဘယာဂတိသို့ မလိုက်။

ညွှန်အပ်ပြီး မညွှန်ရသေးသည်ကို သိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဆွမ်းညွှန်ရဟန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဥ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - သမ္မုတိပေယျာလ ===

၂ - ၁၄ - သေနာသနပညာပကသုတ် စသည်

၂၇၃-၂၈၅။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းကို ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာခင်း ရဟန်းဟု မသမုတ်အပ်။ပ။ ခင်းပြီးသည် မခင်းရသေးသည်ကို မသိ။ပ။

ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာခင်း ရဟန်းဟု သမုတ်အပ်၏။ပ။ ခင်းပြီးသည် မခင်းရသေးသည်ကို သိ၏။ပ။

ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကို ခံယူတတ်သော ရဟန်းဟု မသမုတ်အပ်။ပ။ ခံယူပြီးသည် မခံယူရသေးသည်ကို မသိ။ပ။

ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကို ခံယူတတ်သော ရဟန်းဟု သမုတ်အပ်၏။ပ။ ခံယူပြီးသည် မခံယူရသေးသည်ကို သိ၏။ပ။

ဘဏ္ဍာစိုးရဟန်း ဟူ၍ မသမုတ်အပ်။ပ။ လုံခြုံသည် မလုံခြုံသည်ကို မသိ။ပ။

ဘဏ္ဍာစိုးရဟန်း ဟူ၍ သမုတ်အပ်၏။ပ။ လုံခြုံသည် မလုံခြုံသည်ကို သိ၏။ပ။

သင်္ကန်းကို ခံယူတတ်သော ရဟန်းဟု မသမုတ်အပ်။ပ။ ခံယူပြီးသည် မခံယူရသေးသည်ကို မသိ။ပ။

သင်္ကန်းကို ခံယူတတ်သော ရဟန်းဟု သမုတ်အပ်၏။ပ။ ခံယူပြီးသည် မခံယူရသေးသည်ကို သိ၏။ပ။

သင်္ကန်းကို ဝေဖန်တတ်သော ရဟန်းဟူ၍ မသမုတ်အပ်။ပ။ ဝေဖန်ပြီးသည် မဝေဖန်ရသေးသည်ကို မသိ။ပ။

သင်္ကန်းကို ဝေဖန်တတ်သော ရဟန်းဟု သမုတ်အပ်၏။ပ။ ဝေဖန်ပြီးသည် မဝေဖန်ရသေးသည်ကို သိတတ်၏။ပ။

ယာဂုကို ဝေဖန်တတ်သော ရဟန်းဟု မသမုတ်အပ်။ပ။ ယာဂုကို ဝေဖန်တတ်သော ရဟန်း ဟု သမုတ်အပ်၏။ပ။

သစ်သီးကို ဝေဖန်တတ်သော ရဟန်းဟု မသမုတ်အပ်။ပ။ သစ်သီးကို ဝေဖန်တတ်သော ရဟန်း ဟု သမုတ်အပ်၏။ပ။

ခဲဖွယ်ကို ဝေဖန်တတ်သော ရဟန်းဟု မသမုတ်အပ်။ပ။ ဝေဖန်ပြီးသည် မဝေဖန်ရသေးသည်ကို မသိ ။ပ။

ခဲဖွယ်ကို ဝေဖန်တတ်သော ရဟန်းဟု သမုတ်အပ်၏။ပ။ ဝေဖန်ပြီးသည် မဝေဖန်ရသေးသည်ကို သိ၏။ပ။

အနည်းငယ်သော ဝတ္ထုကို စွန့်တတ်သော ရဟန်းဟူ၍ မသမုတ်အပ်။ပ။ စွန့်အပ်သည် မစွန့်အပ် သည်ကို မသိတတ်။ပ။

အနည်းငယ်သော ဝတ္ထုကို စွန့်တတ်သော ရဟန်းဟူ၍ သမုတ်အပ်၏။ပ။ စွန့်ပြီးသည် မစွန့်ရသေး သည်ကို သိ၏။

မိုးရေခံ သင်္ကန်းကို ခံယူတတ်သော ရဟန်းဟူ၍ မသမုတ်အပ်။ပ။ ခံယူပြီးသည် မခံယူရသေးသည် ကိုမသိ။ပ။

မိုးရေခံ သင်္ကန်းကို ခံယူတတ်သော ရဟန်းဟူ၍ သမုတ်အပ်၏။ပ။ ခံယူပြီးသည် မခံယူရသေး သည်ကို သိ၏။ပ။

သပိတ်ကို ခံယူတတ်သော ရဟန်းဟု မသမုတ်အပ်။ပ။ ခံယူပြီးသည် မခံယူရသေးသည်ကို မသိ။ပ။

သပိတ်ကို ခံယူတတ်သော ရဟန်းဟု သမုတ်အပ်၏။ပ။ ခံယူပြီးသည် မခံယူရသေးသည်ကို သိ၏ ။ပ။

အရံစောင့်ကို စေခိုင်းတတ်သော ရဟန်းဟု မသမုတ်အပ်။ပ။ အရံစောင့်ကို စေခိုင်းတတ်သော ရဟန်းဟု သမုတ်အပ်၏။ပ။

သာမဏေကို စေခိုင်းတတ်သော ရဟန်းဟု မသမုတ်အပ်။ပ။ သာမဏေကို စေခိုင်းတတ်သော ရဟန်းဟု သမုတ်အပ်၏။ပ။

သမုတ်အပ်ပြီးသော ရဟန်းကို မစေခိုင်းအပ်။ပ။ သမုတ်အပ်ပြီးသော ရဟန်းကို စေခိုင်းအပ်၏ ။ပ။

သာမဏေကို စေခိုင်းတတ်သော မိုက်သော ရဟန်းဟု သိအပ်၏။ပ။

သာမဏေကို စေခိုင်းတတ်သော ပညာရှိသော ရဟန်းဟု သိအပ်၏။ပ။

တူးဖြို ဖျက်ဆီးအပ်သော မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်၏။ပ။

မတူးဖြို မဖျက်ဆီးအပ်သော မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်၏။ပ။

ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ပ။

ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ဆန္ဒာဂတိသို့ မလိုက်။

ဒေါသာဂတိသို့ မလိုက်။

မောဟာဂတိသို့ မလိုက်။

ဘယာဂတိသို့ မလိုက်။

စေခိုင်းအပ်သည် မစေခိုင်းအပ်သည်ကို သိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သာမဏေကို စေခိုင်းတတ်သော ရဟန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စုဒ္ဒသမသုတ်။

သမ္မုတိပေယျာလ ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - သိက္ခာပဒပေယျာလ ===

၁ - ဘိက္ခုသုတ်

၂၈၆။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

သူ့အသက်ကို သတ်တတ်၏။

မပေးသည်ကို ခိုးယူတတ်၏။

မမြတ်သော မေထုန် အကျင့်ကို ကျင့်တတ်၏။

မဟုတ်မမှန် ပြောတတ်၏။

မူးယစ်မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်တတ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။

မပေးသည်ကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။

မမြတ်သော မေထုန်အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်၏။

မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။

မူးယစ်မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

=== ၂ - သိက္ခာပဒပေယျာလ ===

၂ - ၇ - ဘိက္ခုနီသုတ် စသည်

၂၈၇-၂၉၂။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းမိန်းမသည်။ပ။ သိက္ခမာန်မသည်။ပ။ သာမဏေသည်။ပ။ သာမဏေမသည်။ပ။ ဥပါသကာသည်။ပ။ ဥပါသိကာမသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

သူ့အသက်ကို သတ်တတ်၏။

မပေးသည်ကို ခိုးယူတတ်၏။

ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်တတ်၏။

မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုတတ်၏။

မူးယစ်မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်တတ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသိကာမသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသိကာမသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။

မပေးသည်ကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။

ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။

မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။

မူးယစ်မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသိကာမသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - သိက္ခာပဒပေယျာလ ===

၈ - အာဇီဝကသုတ်

၂၉၃။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အာဇီဝကတက္ကတွန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

သူ့အသက်ကို သတ်တတ်၏။

မပေးသည်ကို ခိုးယူတတ်၏။

မမြတ်သော မေထုန် အကျင့်ကို ကျင့်တတ်၏။

မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုတတ်၏။

မူးယစ်မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်တတ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အာဇီဝကတက္ကတွန်းသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - သိက္ခာပဒပေယျာလ ===

၉ - ၁၇ - နိဂဏ္ဌသုတ် စသည်

၂၉၄-၃၀၂။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော နိဂဏ္ဌသည်။ မုဏ္ဍ(နိဂဏ္ဌ)၏ တပည့်သည်။ ဆံကျစ်ရသေ့သည်။ (အဝတ်ဝတ်သော) ပရိဗိုဇ်သည်။ မာဂဏ္ဍိကတိတ္ထိသည်။ တေဒဏ္ဍိကတိတ္ထိသည်။ အာရုဒ္ဓကတိတ္ထိသည်။ ဂေါတမကတိတ္ထိသည်။ ဒေဝဓမ္မိကတိတ္ထိသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

သူ့အသက်ကို သတ်တတ်၏။

မပေးသည်ကို ခိုးယူတတ်၏။

မမြတ်သော မေထုန် အကျင့်ကို ကျင့်တတ်၏။

မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုတတ်၏။

မူးယစ်မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်တတ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဒေဝဓမ္မိကတိတ္ထိသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တရသမသုတ်။

သိက္ခာပဒပေယျာလ ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ရာဂပေယျာလ ===

ရာဂပေယျာလသုတ်

၃၀၃။ ရဟန်းတို့ စွဲမက်မှု 'ရာဂ'ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် တရား ငါးမျိုး တို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။

အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

အသုဘသညာ။

မရဏသညာ။

အာဒီနဝသညာ။

အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ။

သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညာ တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန် ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၁)

၃၀၄။ ရဟန်းတို့ စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန် တရားငါးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

အနိစ္စသညာ။

အနတ္တသညာ။

မရဏသညာ။

အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ။

သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညာ တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန် ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၂)

၃၀၅။ ရဟန်းတို့ စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန် တရားငါးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

အနိစ္စသညာ။

အနိစ္စ၌ ဒုက္ခဟု မှတ်ထင်မှု သညာ။

ဒုက္ခ၌ အနတ္တ မှတ်ထင်မှု သညာ။

ပဟာနသညာ။

ဝိရာဂသညာ တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန် ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၃)

၃၀၆။ ရဟန်းတို့ စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန် တရားငါးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

သဒ္ဓိန္ဒြေ ဝီရိယိန္ဒြေ သတိန္ဒြေ သမာဓိန္ဒြေ ပညိန္ဒြေတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန် ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၄)

၃၀၇။ ရဟန်းတို့ စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန် ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။

အဘယ်တရားငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

သဒ္ဓါဗိုလ် ဝီရိယဗိုလ် သတိဗိုလ် သမာဓိဗိုလ် ပညာဗိုလ်တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ စွဲမက်မှု 'ရာဂ'ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၅)

၃၀၈ - ၁၁၅၁။ ရဟန်းတို့ စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို ပိုင်းခြား၍ သိရန်။ ထက်ဝန်းကျင် ကုန်စေရန်။ ပယ်ရန်။ကုန်ခန်းရန်။ ပျက်စီးရန်။ တပ်ခြင်းကင်းရန်။ ချုပ်ရန်။ စွန့်ရန်။ တစ်ဖန် စွန့်ရန် တရားငါးမျိုးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏။

ဒေါသကို။ မောဟကို။ အမျက်ကို။ ရန်ငြိုးထားမှု 'ဉပနာဟ' ကို။ ချေဖျက်မှု 'မက္ခ' ကို။ အပြိုင်ပြုမှု 'ပဠာသ'ကို။ ငြူစူမှု 'ဣဿာ' ကို။ ဝန်တိုမှု 'မစ္ဆရိယ' ကို။ လှည့်ပတ်မှု 'မာယာ' ကို။ စဉ်းလဲမှု 'သာဌေယျ' ကို။ ခက်ထန်မှု 'ထမ္ဘ' ကို။ ခြုတ်ခြယ်မှု 'သာရမ္ဘ'ကို။ ထောင်လွှားမှု 'မာန' ကို။ အလွန်ထောင်လွှားမှု 'အတိမာန' ကို။ မာန်ယစ်မှု 'မဒ'ကို။ မေ့လျော့မှု 'ပမာဒ' ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန်။ ပိုင်းခြား၍ သိရန်။ကုန်စေရန်။ ပယ်ရန်။ကုန်ခန်းစေရန်။ ပျက်စီးရန်။ တပ်ခြင်းကင်းရန်။ ချုပ်စေရန်။ စွန့်ရန်။ တစ်ဖန် စွန့်ရန် တရားငါးမျိုးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏။ (၆-၈၄၉)

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

သဒ္ဓါဗိုလ် ဝီရိယဗိုလ် သတိဗိုလ် သမာဓိဗိုလ် ပညာဗိုလ်တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ မေ့လျော့မှု 'ပမာဒ'ကို တဖန်စွန့်ရန် ဤတရား ငါးမျိုးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏) (၆-၈၅၀)။

ရာဂပေယျာလ ပြီး၏။

ပဉ္စကနိပါတ် ပြီး၏။
